ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P: Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
1
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
DIMANCHE
1 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7982 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3783

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻ ՆՈՐ ՁԻՓԵՐ

Պուրժէս-Մանուելի կառավարութիւնը կը շարունակէ իր ճիգերը՝ վերականգնելու համար երկրին տնտեսական կացութիւնը:

Ելմտական նախարար Ֆելիքս Կայեառ օգտուելով ամառուան ամէնէն խաղաղ ամիսէն, երբ առեւտրական ու ճարտարարուեստական բազմաթիւ ձեռնարկներ արձակուրդի մէջ էին, խիստ յանդուգն քայլեր առաւ, առանց մեծ ցնցումներ առաջ բերելու:

Կարելի չէ գուշակել թէ վերամուտը ի՛նչ անակնկալներ վերապահած է:

Կառավարութիւնը չէ վերջացուցած տակաւին իր ծրագիրներուն ամբողջական դրծադրութիւնը:

Միւս կողմէ չի դիտցուիր նաեւ թէ ճարտարարուեստի եւ առեւտուրի մեծ տունները ի՛նչ ընդունելութիւն պիտի ընեն կառավարութեան կարգադրութեանց:

Ներածումներուն վրայ դրուած սեղմումներուն դէմ բողոքներ սկսած են արդէն զանազան շահակից շրջանակներէ: Հարիւրին քսան յաւելեալ տուրքի մը գանձումը՝ քաղարկեալ ձեւով կը նշանակէ ֆրանքին նոյն համեմատութեամբ արժեզրկումը:

Այս հաշուով արտասահմանէն ստացուած ամէն կարգի ապրանքներուն վրայ հարիւրին 20 յաւելում պիտի ըլլայ, ինչ որ մեծապէս պիտի դժուարացնէ առեւտրականներու գործը:

Կառավարութեան նպատակն է կարելի եղածին չափ արդելք ըլլալ օտար դրամի արտահանման: Այս ձեւով կը յուսայ հաւասարակշռութիւն հաստատել արտածումի եւ ներածումի միջեւ: Տրվիզի պարտք չունենալ օտար երկիրներու: Ու եթէ կարելի է՝ առնելիք ունենալ:

Այդ պատճառով ալ կը քաջալերէ արտածումները, 100ին 20 համեմատութեամբ յաւելեալ չափ մը ապահովելով անոնց որ ապրանք կը ղրկեն արտասահման:

Իրականին մէջ ասիկա ալ կը նշանակէ, որ արտածուած ապրանքներուն փոխարէն ստացուելիք դրամը դրամատան կողմէ պիտի վճարուի ո՛չ թէ պաշտօնական սակով, այլ 100ին 20 աւելիով:

Այսինքն եթէ առեւտրական մը հարիւր տոլարի ապրանք արտածէ, փոխարէն ստանալիք 100 տոլարի չէքին համար դրամատունը իրեն պիտի վճարէ ոչ թէ 35·000 (պաշտօնական սակով), այլ 42·000 ֆր.:

Թէ արտաքին չուկային վրայ ի՛նչ ազդեցութիւն պիտի ընէ այս կարգադրութիւնը՝ ապագան ցոյց պիտի տայ:

Սեպտեմբերի վերջերը Ուշինկթընի մէջ պիտի դումարուի Միջազգային Դրամատան Հիմնարկութեան ժողովը, որուն ղեկավար նպատակը պիտի ըլլայ վերաքննութեան ենթարկել զանազան երկիրներու դրամներու սակը:

Միջազգային այս հիմնարկութիւնն է, որ կ'որոշէ իւրաքանչիւր դրամի արժէքը՝ ոսկիի սակին համեմատութեամբ:

Երկար տարիներէ ի վեր դրամները մնայուն սակ մը չունին: Ամէն երկրի մէջ ալ ի զօրու է առնուազն երկու սակ, պաշտօնականն ու սեւ սակարանինը: Երկիրներ ալ կան ուր 3-4 տեսակ գին ունին դրամները: Հաւասարակշռութիւնը կորսուած է:

Ցոյս կայ թէ Ուշինկթընի ժողովը վերջ պիտի տայ այս կացութեան, որ բազմաթիւ անպատեհութիւններ կը ներկայացնէ առեւտուրին համար: Ներկայ վիճակէն շահողները անոնք են միայն, որ երկրէ երկիր դրամական փոխանցումի դործով կը զբաղին:

Ոսկիէն վերջ ամէնէն ապահով դրամը կը նկատուի ամերիկեան տոլարը, որուն գնման կարողութիւնը տարիներէ ի վեր ամէն տարի 2-4 առ հարիւր կը պակսի:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

ՀԵՆՏԵՐՍԸՆ ՈՒՇԻՆԿԹԸՆ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ

ՅՈՐԴԱՆԱՆ ՄԱՍ ՊԻՏԻ ՁԿԱԶՄԷ ՊԱՂՏԱՏԻ ՈՒԽՏԻՆ

Սուրիական տաղնապը կը շարունակէ Միջին Արեւելքի մէջ հակասութիւններ առեղծել: Զգտումը կը շարունակուի արաբական երկիրներու եւ Իսրայէլի միջեւ:

Սուրիոյ Արտաքին նախարար Սալահ Պիթար, որ վերջերս յաջորդաբար տեսակցութիւն ունեցաւ Հնդկաստանի, Խ. Միութեան եւ Արաբիոյ դիւանագիտական ներկայացուցիչներուն հետ, յայտարարեց թէ ո՛չ մէկ տեղեկութիւն ունի Հենտերսընի առիթով լիբանանեւսուրիական հաղորդակցութեանց մասին: Դամասկոսի թերթերէն մէկը, Պէյրութէն առնելով լուրը, կը հաղորդէր, թէ հաւանաբար Նախագահ Այզընհաուըրի պատուիրակը տեսակցութիւն մը ունենայ սուրիական պետական պաշտօնեաներու հետ: Ամէն պարագայի մէջ, Հենտերսըն անձամբ Դամասկոս չի կրնար երթալ, քանի որ Ուշինկթընի համաձայն՝ Պէյրութէն ուղղակի պիտի վերադառնայ Միացեալ Նահանգները:

Լիբանանեան թերթերը կը գրեն, թէ եթէ Միացեալ Նահանգները յարձակում մը գործեն Սուրիոյ վրայ՝ Նասր Սուէզի ջրանցքը դարձեալ պիտի փակէ:

Գալով Սէուտ Թագաւորի, Նասրի եւ Քուաթլիի հանդիպումին, որ բազմաթիւ ակնկիռներով մերժուեցաւ, այնպէս կը թուի թէ չուառով պիտի իրականանայ:

Լիբանանի վարչապետ Սամի Սոլհ, Ժողովրդապահին առջեւ կառավարութեան արտաքին քաղաքականութեան անդրադառնալով յայտարարեց.— «Արաբական Միջին Արեւելքը կայուն վիճակ մը պիտի չստանայ, այնքան ատեն որ Լիբանան եւ Սուրիա չեն ներդաշնակած իրենց յարաբերութիւնները»:

Ըսելէ ետք, որ Լիբանան հաւատարիմ պիտի մնայ Արաբական Դաշնակցութեան երկիրներուն միջեւ կնքուած համաձայնութեան, Վարչապետ Սոլհ յայտնեց, թէ Արաբական Դաշնակցութիւնը հիմնական բարեփոխման պէտք է ենթարկուի: Լիբանան թիկունք պիտի կանգնի Ալժերիոյ ժողովուրդին, ըսաւ ան եւ աւելցուց թէ Պէյրութի կառավարութեան գլխաւոր «մեղքը» Պաղեստինցիներու իրաւունքներուն պաշտպանութիւնն է.— «Պիտի չբունակենք մեր պայքարը՝ մինչեւ որ Պաղեստինցիները ստանան իրենց դրաւուած ինչքերը ու երբեք խաղաղութեան

(Շար. ո կատղ. Դ. Էջ)

Չի կարծուիր սակայն որ արժեզրկումի ենթարկուի:

Նոյն կացութեան մէջ են անգլիական ոսկին եւ զուիցերական ֆրանքը:

Ներկայիս ամէնէն աւելի յարձակումի ենթակայ է գերմանական մարքը, որ իր բուն արժէքէն չատ աւելի բարձր կը գնահատուի: Գերմանիան օտար դրամի պահեստին կողմէ ամէնէն հարուստ երկիրը կը նկատուի: Այդ պատճառով ալ միւս երկիրները կը պահանջեն վերաքննել մարքին արժէքը:

Ֆրանքին բախտը պիտի վճռուի Ուշինկթընի ժողովէն վերջ:

Մինչ այդ, կառավարութիւնը նորանոր միջոցներ ձեռք կ'առնէ ներքին ճակատին վրայ, թոյլ չտալու համար որ ապրանքներու գիները բարձրանան եւ անել կացութիւն մը ստեղծուի:

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

Ի՞ՆՉ ԷՐ ՍԱԿԱՅՆ ՊԱՏՃԱՌԸ

Երէկ բանի մը տողով յայտնած էինք մեր խոր ցաւը Ստեփան Կուրտիկեանի յօդուածին մասին «Գրական Թերթ»ին մէջ: Թերեւս ընթերցողը հարցնէ «ի՞նչ առթիւ գրուած են այդ սուտ ու սխալ բնութագրութիւնները դաշնակ «ավանթիւրիստների» արտասահմանեան մամուլի մասին»:

Ահա՛ եւ պատճառը:

Հայաստան հրատարակուող որեւէ գիրք կամ յօդուած սփիւռքի գրողներու մասին, երբեմ նկատի չունի «ոչ-յառաջդիմական» գրագէտները: Իրենց համար գոյութիւն չունին Համաստեղը, Արամ Հայկազը, Շահնուրը, Նարդունին, Ն. Սարաֆեանը, Մ. Իշխանը եւ բոլոր միւսները որոնք ծագկած են արտասահմանի մէջ, հատորներ հրատարակելով կամ պարբերաթերթերու մէջ ստորագրելով գեղեցիկ կտորներ:

Գուրգէն Մխիթարեան անցեալ Ապրիլին «Հայրենիք»ի մէջ գրած իր մէկ խմբագրականով հարցուցեր է թէ «ինչո՞ւ չորս տող ոտանաւոր ստորագրող երեւելի անծանօթներու անուները կը յիշուին, հոն, մեր երկրին մէջ որպէս «մեծ բանաստեղծներ», իսկ վաւերական արժէքներ զանց կ'առնուին ուղղակի ? չըլլալնուն համար»:

Ահա՛ Դաշնակցական մամուլին «մեղքը» որ խայթեր է Ստեփան Կուրտիկեանը բերանը բանալու եւ գոռ դուռ պատուիրեցեր լուալու սա յանցապարտ մամուլը, որ Դաշնակցական ըլլալու ոճիրը գործած է:

«Ընկե՛ր»Կուրտիկեան, դուն այդ փշաքաղերով շրջապատուած ագարակիդ մէջ ի՞նչ բերք կը տեսնես, տարին քանի՞ հատ ձեռդ կ'անցնի: Վստահ եմ որ հրատարակուող թերթերուն, պարբերականներուն եւ գիրքերուն անուններն ալ չես գիտեր:

Այս բերքը երեք օրինակ միայն կ'երթայ երեւան, իսկ մեր ո՛չ միայն խմբագրատուները այլ եւ տուներն ալ լեցուն են երեւանեան հրատարակութիւններով:

Քիչ մը պարկեշտութիւն, ի սէր Լենինի:

ՆՈՃԻ

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՄԻՋ-ԵՐԿՐԱՑԻՆ ՀՐՋԻԳԸ

ՄԱԼՈԹՈՎ ՄՈՆԿՈԼԻՈՑ ԴԵՍՊԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԵՑԱՒ

Ամերիկեան տեղեկատու գործակալութեանց համաձայն, Խ. Միութիւն Ցուներկէն ասդին միջ-երկրային հրթիռի չորս փորձեր կատարած պէտք է ըլլայ: Հակառակ անոր, որ Մոսկուա չատ ուշ յայտարարեց իր հնարած նոր տիպի հրթիռին լուրը, այդ ուղղութեամբ բազմաթիւ տեղեկութիւններ հասած էին Ուաշինկթընի, նախապէս: Ռազմագէտները յիշեցին հրթիռին վերաբերեալ զեկոյցը հրատարակեցին Բ. օր, խաչաձեւելու համար Լոնտոնի Ապագինման ժողովին մէջ Արեւմտեաններու ներկայացուցած առաջարկները:

Միջ-երկրային հրթիռի քանի մը փորձեր կատարած են Ռուսերը, Սիպերիոյ շրջանին մէջ: Այս տեղեկութիւնները տրուած են Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարութեան՝ ամերիկեան բանակին պետնական մասնագէտներուն կողմէ:

× *Ռազմագիտական մամուլի «Թաս» գործակալութիւնը երէկ դիչեր զեկոյց մը հրատարակեց, յայտարարելով թէ Նախագահ Ռոբհուրդը (Պրեզիտիում) Մոլոթովը նշանակեց Մոնկոլիոյ խորհրդային դեսպանը:*

× *Ինչպէս գրած էինք, Անգլիոյ վարչապետ Մաքմիլընն պատասխանեց մտեղծել Բուլգանինի նամակին: Պատասխանը յանձնուեցաւ Խ. Միութեան Արտաքին նախարար Կրոմիքոյի, որ Բուլգանինի պիտի տայ. մտեղծելը ներկայիս իր արձակուրդը կ'անցնէ Կովկասի մէջ:*

Անգլիական դեսպանատան բանբերը յայտարարեց, թէ Մաքմիլընի նամակին պատճէնը պիտի չհրատարակուի այնքան ատեն՝ որ տակաւին չէ հասած Բուլգանինի ձեռքը:

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻի աճիւնները երէկ առաւօտ յանձնուեցան իր այրին: Իտալիոյ նախկին մենաւոր մարմինը պիտի թաղուի, քրիստոնէական արարողութիւններով, իր ծննդավայր քաղաքին մէջ (Փրետափիո): Կառավարութիւնը այս քայլը առաւ անոր համար՝ որ կազմուած էր նէոֆաշիստներու օժանդակութեամբ: Պարագայ մը, որ ցոյց կուտայ այս վերջիններուն զօրացումը: Այս ուղղութեամբ Վարչապետ Զոլաթին բանած դիրքը կը բացատրուի նաեւ քրիստոնէական խղճահարութեամբ, երբ գիտենք թէ ան կաթոլիկներու ներկայացուցիչներէն է:

ՄԱՐՋԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Շաբաթ դիչեր Փարիզի մէջ սկսան «Համալսարանական Միջազգային Խաղեր»ը:

Այս խաղերուն իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն 38 երկիրներ: Լիբանանի խումբին մաս կը կազմեն՝ Կարօ Գազանճեան (վազք), Վահէ Եազվերեան եւ Յակոբ Թիւթիւնճեան (պասքէթ-պոլ): Քաջողութիւն կը մաղթենք մեր մարզիկներուն:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀՈԳԵՐԸ

ՍՊԵՏԵՄԲԵՐ 11-12ԻՆ ՀԱՅԹՈՒԽՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱԴՈՒԻ՝ ԲՈՒԱՆԴՈՒԱԿ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Վարչապետ Պուրժէս Մանուելի կառավարութեան տնտեսական քաղաքականութեան մասին խօսելով, հեռատեսիլէն (թելեվիզիոն) եւ ձայնասփիւռէն կարգ մը յայտարարութիւններ ըրաւ, յայտնելով թէ ներկայ կառավարութիւնը բաւական յառաջդիմութիւններ արձանագրած է արդէն եւ կը շարունակէ իր գործունէութիւնը.— «Պէտք է ըսեմ, թէ իւրաքանչիւր քաղաքացիին մտահոգութիւնները անբաժանելի են երկրին մտահոգութիւններէն: Անոնք որ հակառակը կը կարծեն, կը նշանակէ թէ ընդհանուր նախատեսութիւն մը չունին: Բազմաթիւ կարեւոր բարենորոգումներու ձեռնարկուած է երկրին մէջ.— դաստիարակութեան, սահմանադրական եւ վարչական վերանորոգումներ»: Խօսելով միաժամանակ Ալժերիոյ յատուկ Օրինադիծին մասին, յայտնեց թէ ծրագիրը պատմական թուական մը պիտի արձանագրէ եւ յաջողութիւնը կասկածէ դուրս է:

× *Հացագործները պիտի չաշխատին Սեպտեմբեր 11ին եւ 12ին, բովանդակ Ֆրանսայի մէջ, յայտարարեց հացթուխներու ազգային Դաշնակցութեան Նախագահը.— «Տասը տարիէ ի վեր ինձ կ'ըսեն, թէ ժամանակը չէ հացին գինը աւելցնելու, բայց չեմ կրնար երեսի վրայ ձըգել դայն» յայտարարեց հացագործներու Նախագահը:*

× *Ցարդ գործարաններու բանուորներուն նուազագոյն օրապահիկը 4,3 առ հարիւրի յաւելում մը կրած է փոխանակ 3,5 առ հարիւրի:*

ՂԱՎԱԾ ԽՈՏՈՐ ՂԱՎՈՆ

Հոդուածներ Տարօն-Տուրուբերանի Հայ Մեծ Մեծն Վարդանի (Մամիկոնեան) եւ Մամիկոնեան Ղազարի (Ղազարէտ Փարպեցի) մասին

Ա. Ղ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

Տպագրուած է «Պայքար» Տարօն-Տուրուբերանի Հայ Մեծ Մեծն Վարդանի (1915թ. Նոյեմբեր) եւ Մամիկոնեան Ղազարի (1914-15), Հեթումեան Լեւոնի (1880-908), Հեթումեան Լեւոնի (1915թ. Յունուար) եւ Տարօն-Տուրուբերանի Հայ Մեծ Մեծն Վարդանի (1916-1918) եւ Տարօն-Տուրուբերանի Հայ Մեծ Մեծն Վարդանի Մեհենական

ԿՂՎՍԿՈՒՄ

ԳԼՈՒԽ ԺԴ.

Ը. Ալտայսկայա ոչ միայն չէր սխալվել, երբ իմաստուն կնոջ պես կանխատեսել էր, որ Ռոմանովի հետ ամուսնանալով՝ նա ոչ թե ազատվելու է իր տանջանքներից, այլ ավելի է խորասուզվելու դրանց մեջ։ Ամուսնությունից հետո նրա կյանքը դարձել էր անտանելի։ Ռոմանովը, որ ամուսնանալուց առաջ ամեն կերպ ձգտում էր ցույց տալ, թե ինքն էլ կարող է լինել քաղաքավարի, ազնիվ, ուշադիր, հենց որ ամուսնացավ, իսկույն հանեց դիմակը և ցույց տվեց իր իսկական դեմքը։ Նա ամուսնացել էր Ա. Ֆ. Կոնի հետ միասին, որ նրան ներկայացնի որպես ազնիվ մարդ, որպես իր հավատարիմ ընկերը, որ նրան հանի այն ծանր դրությունից, որի մեջ նա ընկել էր Ալտայսկայայի հանդեպ ունեցած իր վարմունքի պատճառով։ Ռոմանովը, որ ամուսնանալուց առաջ ամեն կերպ ձգտում էր ցույց տալ, թե ինքն էլ կարող է լինել քաղաքավարի, ազնիվ, ուշադիր, հենց որ ամուսնացավ, իսկույն հանեց դիմակը և ցույց տվեց իր իսկական դեմքը։ Նա ամուսնացել էր Ա. Ֆ. Կոնի հետ միասին, որ նրան ներկայացնի որպես ազնիվ մարդ, որպես իր հավատարիմ ընկերը, որ նրան հանի այն ծանր դրությունից, որի մեջ նա ընկել էր Ալտայսկայայի հանդեպ ունեցած իր վարմունքի պատճառով։

Ռոմանովը ոչ միայն ոչ մի ազնվական հատկություն չուներ, այլև ամենաանազնիվ մարդն էր։ Նա ամենաանազնիվ մարդն էր, որովհետև ինքն էլ չէր կասկածում իր ազնվության մեջ

դաշնագիրը պիտի չսորագրենք Իսրայէլի հետ»:

Ա.ինուհետեւ «Այզընհաուըրի վարդապետութեան» մասին խօսելով, Վարչապետը յայտարարեց թէ իր կառավարութիւնը ոչ մէկ զաղանի համաձայնութիւն սորտրագրած է եւ Լիբանանի մէջ պատերազմական խարխնները պիտի չհաստատուին:

Վերջապէս, Սամի Սոլհ յայտնեց, թէ լիբանանեան բանակը պիտի զօրանայ, նոր զինուորներով:

× Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը Իսրայէլը ապահովցուց, որ «քաղաքավարութեան» համար իրեն պիտի տեղեկացնէր Միջին Արեւելքի անցուդարձերը եւ իր վարած քաղաքականութիւնը՝ արաբական աշխարհին մէջ:

Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պաքթըը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Իսրայէլի Արտաքին նախարար Տիկին Մէյըր հետ եւ բացատրութիւններ տուաւ անոր Լիբանանի մէջ Հենտերսընի ունեցած զործունէութեան շուրջ:

× Ճորդանանի Արտաքին նախարարը մամուլի ասուլիս մը տալով մերժեց այն զրոյցները, որոնց համաձայն Ճորդանան պիտի յարի Պաղտատի Ուխտին.— «Ճորդանանեան կառավարութիւնը ո՛չ մէկ օտար Դաշնակցութեան պիտի յարի» յայտարարեց ան եւ աւելցուց թէ Հիւսէյնի արքային Պոլիս այցելութիւնը ո՛չ մէկ նման նպատակ կը հետապնդէ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ժ.ընեւի Ֆրանքֆեւեզիպատական ելմտական խորհրդակցութիւնները ընդհատուեցան մինչեւ յառաջիկայ երկուշաբթի կամ երեքշաբթի օր:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ հիւլէական նոր փորձ մը ըրին Նեվատայի անապատին մէջ:

ԿՈՆՍՏԱՆԴԻՆի Զինուորական Ատեանը ութ ահաբեկիչներու պարապան քննելով, անոնց երեքը մահուան դատապարտեց:

Լ.ՈՆՏՈՆի Ապազինման ժողովին մէջ խորհրդային մերժումէն ետք, Սթասըն Միացեալ Նահանգներ վերադարձաւ եւ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Արտաքին նախարար Տըլլըսի հետ, Սպիտակ Տան մէջ:

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՑ փոխ վարչապետը ճառ մը խօսելով, առաջարկեց որ Իմրէ Նակի դատավարութեան ենթարկուի: Առաջին անդամ է, որ ներկայ վարչակարգին դէմ կամավորներէն մէկը այս ձեւի արտայայտութիւն մը կ'ունենայ:

ԽՐՈՒՇՉեւի կարգ մը յայտարարութիւնները տպուած են «Կոմունիստ»ի եւ «Փրաւտա»յի մէջ, որոնց համաձայն խորհրդային բանապետը ըսած է.— «Սթալինի դագաղին առջեւ մեր թափած արցունքները անկեղծ էին: Հաւատք ունէինք Սթալինի վրայ: Բազմաթիւ մարդիկ կորսընցուցինք, սակայն անոնցմէ չատեր յարութիւն առած են արդէն»:

ԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ մամուլի «Թաս» գործակալութեան համաձայն, Խ. Միութեան դրաղներու Նախագահ Խորհուրդը որոշած է Ռուսական Դաշնակցութեան Գրասենեակ մը ստեղծել:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ծերակոյտը 19ի դէմ 58 ձայնով վաւերացուց երեք միլիառ 435·810·000 տոլարի օժանդակութիւն մը՝ օտար երկիրներուն:

ՄԱԿԱՐԻՈՍ Արքեպիսկոպոս Միացեալ Նահանգներ երթալու համար այսօր նաեւ առաւ Ցիւնատանէն:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Գոնօ զաղութին մէջ ծանր կացութիւն մը ստեղծուեցաւ. այս չրջանը կը զանուի Արեւմտեան Ափրիկէի Ֆըրանսական հողամասին եւ Լիպերիոյ միջեւ: 12·000 Ափրիկէցիներ, ազամանդի կեդրոններուն մէջ, ըմբոստացան եւ ապօրէն կերպով կը տիրանան թանկագին քարերուն: Բրիտանական ուժերը հետզհետէ կը հասնին ապստամբութեան վայրը՝ չարժումը ճզմելու համար: Ապըստամբները զինեալ յարձակումներ կը զործեն ազամանդի հանքերուն վրայ:

ԻՏԱԼԻԱ երկրորդ անդամ ըլլալով եւրոպայի պրիճի ախոյենութիւնը չահեցաւ:

ԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ կառավարութիւնը տեղեկացուց իր բոլոր դեսպաններուն, թէ այսուհետեւ Ռիկա եւ Լվով քաղաքները բաց են օտար զբօսաչրջիկներուն համար:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ նախկին նախագահին այրին՝ Տիկին Ռուզվելթ Մոսկուա գնաց, իբրեւ լրագրող:

Տպ. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

ՊՈՒՏՕ.— Օր. Սոնա Թաչճեանի եւ պ. Բարունակ Պառաւեանի նշանախօսութեան առթիւ եղած են հետեւեալ նուէրները.—

Հ. Թաչճեան 5000, Մ. Պառաւեան 3000, Կ. Տօնէրեան 2000, Կ. Հալաճեան 1000, Գ. Հալաճեան 1000, Ա. Քէնտէրեան 1000, Պ. Քէնտէրեան 1000, Ն. Տօնիկեան 1000, Խ. Հրթիկեան 1000, Լ. Գորգիկեան 1000, Պ. Քենտիրեան 1000 ֆրանք:

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱԶԻՆ

Մ. Պառաւեան 2000, Հ. Թաչճեան 1000, Ե. Գալթաքճեան 1000, Խ. Գայիչեան 1000, Կ. Դաւիթեան 2000, Կ. Վարդանեան 1000 ֆրանք:

ԿԱՊ. ԽԱԶԻ ԿԱՑԱՆ

ՓԱՐԻԶի խումբը կը մեկնի Պելֆոնթէնէն Սեպտ. 5ի դիշերը եւ կատ ը Լիոն կը հասնի ուրբաթ առաւ (6/9) ժամը 7ին:

ԼԻՈՆի խումբը, Լիոն կը հասնի Սեպտ. 4ի առաւօտը ժամը 9ին:

ՄԱՐՍԷՑԼի խումբը Մարսէյլ կը հասնի Սեպտ. 4 կէսօրէն վերջ ժամը 2,30ին:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՓԱՐԻԶ.— Պ. Ա.ռաքել Պետոյեան կը ծանուցանէ թէ՝ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի Փարիզի Հայոց Ս. Ցովհաննէս-Մկրտիչ եկեղեցին (15, Ռիւ ժան կուժոն) իր քրոջը

ՏԻԿ. ԶԱՊԷԼ ՆԱՆԵՄԱՆի (ծն. Պետոյեան) մահուան երրորդ տարելիցին առթիւ, եւ իր քրոջ որդիներուն ԱՍԱՏՈՒՐ, ՐԻՉԱՐԴ ՆԱՆԵՄԱՆներու սրտակսկիծ եւ արկածալի ու վաղահաս մահուան քառասունքին առթիւ Պոսթոնի չրջան (Միացեալ Նահանգներ), նաեւ համայն իրենց ննջեցեալներու հոգւոյն:

Այս տխուր առթիւ չնորհակալութիւնները բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, դրաւոր եւ հեռախօսով ցաւակցութիւնները յայտնեցին:

Պ. Պետոյեան, փոխան ծաղկեպսակի, հետեւեալ նուէրները կ'ընէ՝ Աղքատախնամին, Անտիլիի Մերանոցին, Մշակոյթի Տան 1000ական ֆրանք:

Ստանալ «Ցառաջ»էն:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԻ ՆՈՒՊԱՐ ՈՒՍ. ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, ՓԱՐԻԶ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Փարիզի Համալսարանական Ոստանի Մարի Նուպար հիմնարկութեան մէջ հայ ուսանողները կըրնան սենեակ ապահովել իրենց համալսարանական ուսման ընթացքին, հետեւեալ պայմաններով.—

1) *Թեկնածուն պէտք է ունենայ միջնակարգ լրիւ ուսման (պաչօ) վկայական:*

2) *Արձանագրուած պէտք է ըլլայ Փարիզի համալսարանի կամ որեւէ համալսարանական բարձրագոյն դպրոցի մը մէջ: Լիսէները բարձրագոյն դպրոց չեն նկատուիր:*

3) *Երկու հոգիանոց սենեակը կ'արժէ անձ դլուխ 4·500 ֆրանք ամսական, իսկ յետագային առանձին սենեակ ունենալու պարագային 5·700 ֆրանք:*

4) *Համալսարանական Ոստանի ուսանողները կ'օգտուին ուսանողական ճաշերէ (75 ֆրանք):*

Փարիզի Հայկ. Տունը, իր հայկական ճարտարապետական ոճով, իր դրադարանի ընթերցարանով, եւ վերջապէս դրեթէ բոլոր դաղութներէ հոն հաւաքուած հայ ուսանողներով հայկական փոքրիկ օճախ մըն է Մայրաղաքին այս հսկայ Ոստանին մէջ, իր արդիական բոլոր յարմարութիւններով:

Բոլոր դիմումները պէտք է ընել հետեւեալ հասցէին.

Union Générale Arménienne
de Bienfaisance
11, Square Albon1, Paris (16e)

*ԴԻՒԱՆ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԵՒՐՈՊԱՑԻ ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ
ՓԱՐԻԶ*

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Տարօն-Սալնոյ Զորի Հայր. Միութիւնը (Մարսէյլ), իր խորին վշտակցութիւնը կը յայտնէ Հայրենակից Տիկին Աղնիւ Տէր Պետրոսեանի (Տէր Զաքարեան) մահուան առթիւ իր ամուսնոյն՝ Պ. Ղազարոս Տէր Պետրոսեանի եւ զաւկին՝ Հայրենակից Տէր եւ Տիկին Տէր Զաքարեանին, զաւակներուն եւ պարագաններուն:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Ցառաջ» կը ծախուի նաեւ Քատէի մեթրոյին գլուխի կրպակը:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Լիոնի Ազգային Միութիւնը եւ եկեղեցաչէն Ցանձնախումբը չնորհակալութեամբ ստացան Մալաթիացի, այժմ Լիւրի-Կարկան բնակող այրի Տիկին Հայկանոյշ Ոսկերիչեանէ եւ իր միակ որդիէն Պ. Սեդրակէ 50·000 ֆրանքի գումարը Լիոնի եկեղեցւոյ չինութեան համար Պ. Յակոբ Ոսկերիչեանի ձեռամբ:

Ոմն կը նուիրէ 3000 ֆր. եկեղեցւոյ չինութեան: Տիկին Էլիզ Պօղոյեան 2000 ֆ.: Տիկին Հայկանոյշ Մանուկեան 500 ֆր.:

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, Rue Richer - Paris (9e)
Tél. : P R O vence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66

Դպրոցական վերամուտին առթիւ նկատի ունենալ

ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

Մ. Պարսամեանի հեղինակութեամբ

ԱՐԱՐԱՏ Այբբենարան-Ընթերցարան 200
ԱՐԱՐԱՏ Բ. դիրք 300
ԱՐԱՐԱՏ Գ. Գիրք 400

Յ. Գազանեեանի Գերակատուքիւնները

ՆՈՐ ԳԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Արդի Հայերէն լեզուի, տարրական 250
Միջին դասընթացք 450
Բարձրագոյն դասընթացք 500
ՆՈՐ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ Հ. եւ Զ. Ատոռուր Բարձրագոյն դասընթացք, 1954 600
ԳԱՆՁԱՐԱՆ, Արամ Անտոնեան, Միջին դասընթացք 500
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. Պօղոսեան 600
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ն. Տիպէնճեան, ընդարձակ 800

ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՌՋԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ Անգլ.-Հայերէն Պ. Աճէմեան 1500
ԲԱՌԱՐԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄԻ, Ոսկան Մարտիկեան 500
ԲԱՌԴԻՐՔ ՍԵԲԱՍՏԱՀԱՑ ԳԱԻԱՌԱԼԵԶՈՒԻ, Կ. Գաբիկեան, Երուսաղէմ, 1952 1000
ԱՌՋԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ պատմական, աչխարհագրական, դիցաբանական եւ հայկական յատուկ անուններ, Ն. ձիվանեան, Պոլիս 1879, լրիւ կազմ 3000
ՀԱՅ-ՖՐՆՍ. Լուսինեան-Բամաջեան 2000
ՀԱՅ-ՖՐՆՍ. Ե. Տէմիրճիպաչեան 800
ԱՆԳԼ.-ՀԱՅ. Փրոֆ. Յ. Յ. Զազմաճեան 4000
ՖՐՆՍ.-ՀԱՅ. Ե. Տէմիրճիպաչեան 3000
ՖՐՆՍ.-ՀԱՅ. Մ. Նուպարեան 3500
ՖՐՆՍ.-ՀԱՅ. Մ. Նուպարեան 750
ՖՐՆՍ.-ՀԱՅ. Մաուլէն Բարսեղեան Համադրական, 1950, կաչեկազմ 3000
ՀԱՅ-ՀԱՅ. Ստ. Մալխասեան, Բազատրական բառարան, 4 հատոր 16·000
ՀԱՅ-ՀԱՅ. Ս. Գափամաճեան, Նոր տպադրութիւն 4000

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան:

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, Եւրոպայի միակ աղջկանց դիշերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին:

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել մինչնակարդ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայկի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սերունդ մը:

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տատագիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու պրոգրամին բաժնի պաչտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէա-յի:

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհի — ները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աչխարհագրութեան մարզերուն մէջ:

Աչակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ: Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ:

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ
Թիւ 187-188 (Յուլիս–Օգոստոս)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Հայ անասնաբոյժներ (Շ. Նարդունի). — Ի՞նչ խմել ծարաւ ենք (Տօքթ. Աւքանաք). — Հայաստանի բուժավայրերը (Տօքթ. Ցակոբեան). — Ծովի լողանք (Տօքթ. Աչճեան). — Գինի (Բչխ. Բառարան). — Կաթ կը միղէ (Փրոֆ. Վէհհօօկէն). — Ցղութիւնը եօթը ամիս միայն (Տօքթ. Ազատանի). — Ի՞նչպէս տեղափոխել արկածեալը (Խաչուհի). — Ֆրանկֆորը (Տօքթ. Մխաքեան). — Ի՞նչ է հանճարը (Վէհհառն). — Ծերութիւն եւ ծերախտ (Տօքթ. Նաւասարդ). — Հին բառարաններ (Ց. Քիւրտեան). — Հացի (Իչխանեան):

Բաժանորդագրութեան պայմանները.— Տարեկան Ֆրանսա 1000 ֆրանք, արտասահման 1200 ֆրանք: Դիմել Նարդունիի, «Ցառաջ»ի հասցէով:

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Կահաւորուած սենեակ մը երիտասարդ պրպի մը համար, ԱՌԱՆՑ ԽՈՀԱՆՈՑԻ: Դիմել թերթիս Վարչութեան:

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻՆ Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ Է ԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՂՐԿԵԼ ԾՐԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒ ԻՍԿ ԿՈՂՄԷ

Maison MORY et Cie

10, Rue St-Quentin, PARIS 10e, Métro: Gare du Nord

Բոլոր ծախսերը եւ տուրքերը կը վճարուին դրկողին կողմէ, եւ ստացողը ոեւէ ծախս չունի վճարելիք:

Պատրաստ ծրարներ չեմք ծախեր (*քօլի սթանտար*): Ղրկողը իմք կը գնէ ապրանքները ուզած խանութներէն: Ծրարները միայն նոր հագուստներ պէտք է պարունակեն:

Դիմողին կը ղրկուի տեղեկութիւններ (ճոքիս) ձրիաբար:

Renseignements par Téléphone.- NOR 40-72 et 50-83. Service B.

Ներկայանալ թերթին կողմէ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
3
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
MARDI
3 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7983 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3784

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

«ԲԱՑԱՌԻԿ ԴԵՍՊԱՆ»

Այս է պաշտօնագրուկ Մոլոթովի նոր պաշտօնը :

Խորհրդային թերթերը չաթաթ օր իրենց վերջին էջին վրայ հրատարակեցին պարզ դեկոյց մը յայտնելով թէ «Նախապահական Գերագոյն Խորհուրդի որոշումով Վիա - չեսլաւ - Միխայէլովիչ Մոլոթով բացառիկ դեսպան եւ լիազօր նախարար նշանակուած է Մոնկոլիա » :

Խրուշչեւ, եթէ երկրորդ Սթալին մը կը նկատուի, մանաւանդ այս վերջին ամիսներու իր կատարած մաքրագործումնե - րով, կը տարբերի սակայն իր «վարպե - տէն» , չատ մը կէտերու մէջ :

Կառավարական եւ կուսակցական պաշտօններէ հեռացնելէ ետք չորս «Սթալին - եանները», Խրուշչեւ զրուչացաւ չունե - ցող դատավարութիւններէ կամ խորհրդը - դաւոր մաքրագործումներէ , եւ նախընտ - րեց պաշտօնական աքսորներ :

Քանի մը չաթաթ առաջ «կարեւոր» պաշտօն մը տուաւ Մալենկովի, ղրկելով այս վերջինը մինչեւ Խազախստան իբրեւ անօրէն էլեկտրական կայանի մը : Այսօր , Մոլոթովը ղրկելով Ուլան - Պաթոր (Մոնկոլիոյ մայրաքաղաքը) , հինգ հազար քի - լոմեթր հեռաւորութիւն կը դնէ Մոս - կուայի եւ նախկին նախարարին միջեւ : Եթէ նկատենք նաեւ թէ մօտերս մառեչալ Թիթօ Մոնկոլիա պիտի այցելէ եւ ընդունուի... դեսպան Մոլոթովի կողմէ, աւելի եւս ինքնատիպ երեւոյթ մը կը ստանայ Խրուշչեւի որոշումը : Մոլոթով , որ դլխաւոր պատասխանատուն կը նկատուի Եուկոսլաւիոյ եւ Խորհրդային Միութեան յարաբերութեանց ձգտումներուն , ի՞նչպէս պիտի ընդունի Թիթօն :

Կարծես Խրուշչեւ պարզապէս դէշ կատակ մը ընել ուզած է իր նախկին ընկերոջ, այդքան փափուկ եւ վիրաւորական դիրքի մը մէջ դնելով Մոլոթովը :

Ամէն պարագայի մէջ, այս նշանակութիւ - մով առաջքը կ'առնէ դոնէ զանազան ղրոյցներուն որոնք վերջերս կը չրջէին Մոլոթովի մասին :

Խրուշչեւի կը մնայ ներկայիս երկու « անբաղձալի » եւս տեղաւորել : Ի՞նչ պաշտօն պիտի դոնէ անոնց համար :

Նոյն օրինակին հետեւելով, ասոնց ալ պէտք է 4 - 5 հազար քիլոմեթր հեռու տեղ մը դոնել, որպէսզի բոլորովին «պայծա - ռանայ» Մոսկուայի երկինքը եւ հանդիստ քնանայ օրուան Սթալինը :

« Նիւզ - Քրոնիքըլ»ը իրբեւ եղրակա - ցութիւն այս նշանակումներուն կը դրէ թէ « կը մնայ միայն կազանովիչին ալ Սիպերիոյ կայարաններէն մէկուն պետ կար - դել »...

Խրուշչեւի այս քաղաքականութիւնը ուշ - նի անշուշտ, իր պատճառները : Այս ձե - ւով, կ'ուզէ հաւանաբար աւելորդ յու - զումներ չարթնցնել հանրային կարծիքին մէջ, ըսելով ժողովուրդին թէ այս «յան - ցաւորներն» ալ կարելի է օգտագործել ո - րոշ պաշտօններու համար, որպէս զի կա - րենան տակաւին ծառայել կուսակցու - թեան եւ երկրին, բայց անոնց տալով աչքսիսի պաշտօններ որպէսզի չկարենան «վնասակար դեր» կատարել : Անդին , Խրուշչեւ կ'ուզէ նաեւ ցոյց տալ արտա - տահմանին եւ մանաւանդ Արեւմուտքին , թէ իր մեթոտները աւելի մարդկային են, եւ «մեծ մեղաւորներուն» անդամ կեանքը կը խնայուի խորհրդային վարչաձեւին տակ :

Խրուշչեւի այս վարպետութիւնները ցարդ յաջողած կը թուին, եթէ մոռնանք թէ Խորհրդային Միութիւնը նման չատ «վարպետներ» ունեցած է, բայց միշտ «աւելի վարպետ » մը եկած է եղերական վախճանի մը արժեցնելով նախորդը :

Եւ օր մըն ալ նոր «վարպետ» մը կրնայ Խրուշչեւի տալ «բացառիկ դեսպան»ի պաշտօն մը ... Սիպերիոյ մէջ :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻԱ Կ'ԵՐԹԱՅ

ՊԵԼԿՐԱՏԻ ԴԻՐՔԸ ԿԸ ՁՕՐԱՆԱՅ

Տարի մըն է, որ Արեւմուտքը, Միջին Արեւելքի կապող ճամբան կ'անցնի Պել - կրատէն : Իսկ Լեհաստանի եւ Հունկարիոյ անցուդարձերը առիթ ստեղծեցին , որ Եուկոսլաւիոյ կարեւորութիւնն ու դիրքը աւելի զօրանայ՝ համաչխարհային աչքերուն մէջ :

Այս երեւոյթը կը բացատրուի նաեւ ա - նով՝ որ պետական բարձրաստիճան անձ - նաւորութիւններ Պելկրատ կը խուժեն : Մաս ՁԷ Թունկ, իր երկրին մէջ հետզհետէ դժուարացող չարժումները զսպելու համար յետաձգեց ճամբորդութիւնը, սա - կայն Հօ Շի Մին խանդավառուած էր Թի - թոյի հետ իր ունեցած խօսակցութիւն - ներէն : Մոնկոլիոյ Նախագահը նոր մեկ - նեցաւ Պելկրատէն՝ խնդրելով որ Թիթօ անպայման այցելութիւն մը տայ իրեն , կարելի եղածին չափ չուտ :

Շուտով Եուկոսլաւիա պիտի երթայ նաեւ Լեհաստանի Արտաքին նախարար Կո - մուլքա :

Պարզ է, որ այս բոլորը համաչխարհային ներկայացուցիչներ են, որոնք Թիթոյի հետ յարաբերութիւնները բարելաւելու մտահոգութիւն ունին : Պարագայ մը՝ ո - րուն ուժ տրուիլ սկսան Մոսկուայի «հա - կակուսակցական խմբակ»ին արտաքսու - մէն ետք :

Ներկայիս մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի Անգլիոյ Արտաքին նախարար Սել - վին Լոյտի Պելկրատ այցելութեան (Զո - րեքշաբթի) : Անգլիացի դիւանագէտը խոր - հրդակցութիւններ պիտի ունենայ մաո - չալ Թիթոյի հետ, երկու երկիրները հե - տաքրքրող ամէն տեսակի հարցերու շուրջ :

ՕՐԱԿԱՐԳԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ՀԱՐՑԸ՝ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Լաւատեղեակ չրջանակներու համա - ձայն, անգլեւեւուկոսլաւ խօսակցութեանց գլխաւոր առանցքը , — ապագլխման հար - ցէն զատ՝ որուն լուրջ կարեւորութիւն կ'ընծայէ Պելկրատի կառավարութիւնը , — պիտի ըլլայ Միջին Արեւելքի ներկայ կացութիւնը : Սուէզի հարցին քննութիւնը անխուսափելի է :

Սելվին Լոյտ իր տեսակէտները պիտի պարզէ արաբական երկիրներու յանձնուող խորհրդային զէնքերու մասին : Պիտի չեշ - տէ յատկապէս եմէնի յանձնուած զէնքե - րուն վրայ : Լոնտոնի զաղտնի սպասար - կութեանց քաղած տեղեկութիւններուն համաձայն՝ 1957ի ընթացքին եմէն եօթը նաւ լեցուն ռազմանիւթ եւ պատերազմա - կան պիտոյքներ ստացած է, բացի օդա - նաւերէ եւ հրետանիներէ : Այս բոլորին կ'ընկերակցին նաեւ յիսունի մօտ ռուս մասնագէտներ :

Խօսակցութեանց կարեւորագոյն կէտե - րէն մէկն ալ այն պիտի ըլլայ, թէ Լոյտ բացատրութիւններ պիտի ուղէ Թիթոյէն, Ռումանիոյ մէջ Խրուշչեւի հետ իր ունե - ցած հանդիպումին չուրջ, ինչպէս նաեւ եուկոսլաւ Նախագահին Ֆ. Միութեան հետ գործակցելու տրամադրութեանց մա - սին : Շեչոր պիտի դրուի Միջին Արեւելք փոխադրուող խորհրդային զէնքերու մաք - սանենդութեան համար Թիթոյի տուած հաւանութեան վրայ :

Ծանօթ է, որ Կիպրոսի հարցին առն - չութեամբ մառեչալ Թիթօ բանակցու - թիւններ կը վարէ Ճունաստանի հետ : Անգլիա, անխուսափելիօրէն պահանջներ պիտի դնէ այս ուղղութեամբ : Եւ, կը սպասուի, որ անգլեւեւուկոսլաւ խօսակ - ցութեանց ընթացքին տարակարծութիւն - ներ ծագին :

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

ՀԻՄԱ, ԳՆԱ՛ ՊԱՐԷ

— Բայց, ես Հայ չեմ ...

— Ինչո՞ւ Հայ չես, ո՞վ ըսաւ ձեզի որ Հայ չես ...

— Որովհետեւ ես այս երկիրը ծնած եմ, ուրեմն այստեղացի եմ : Ո՛ւր ծնած ըլլաս, այնտեղացի կ'ըլլաս ...

— Ուրեմն, հայրիկդ ու մայրիկդ, ո - րոնք Թուրքիա ծնած էին, Թուրք են ...

— Ո՛չ, բայց ...

— Կամ Չինաստան ծնած Ֆրանսացին ալ Չինացի է ...

— Չէ՛, բայց... այսինքն... ըսել կ'ու - զեմ որ ...

— կարծեմ դուն հիւանդանոցի մը մէջ, աշխարհ եկած ես... Այնպէս չէ՞...

— Այո՛, անանկ իմացած եմ մօրմէս...

— Հետեւաբար, դուն բժիշկ ես կամ հիւանդապահուհի ...

— Ա՞տ ուրտեղէն հանեցիր ...

— Ֆչիկ մը տրամաբանութիւն կարդա - ցած եմ... եթէ այս երկիրը ծնած մէկը այստեղացի է ու եթէ Չինաստան ծնած Ֆրանսացին ալ Չինացի է, կը նշանակէ որ հիւանդանոցը ծնած մէկն ալ պէտք է բը - ժիշկ կամ հիւանդապահուհի եղած ըլլայ :

— Կը չափազանցես կոր ...

— Ոչ, բեզի տրամաբանութիւն կը սոր - վեցնեմ կոր ...

— Բայց, իմ մայրենի լեզուս այս երկ - րին լեզուն է... կրթութիւնս ստացեր եմ այս երկիրը... վարժուեր եմ այս երկ - րին բարբերուն ու սովորութեանց... Հե - տեւաբար, իրաւունք ունիմ իմ զիներս այս - տեղացի նկատելու ...

— Իրաւունք չունիս... Ես շատ մօտէն կը ճանչնայի երիտասարդ Անգլիացի մը, որ Պոլսոյ Թաթաւլա թաղը ծնած էր... Հայրն ալ Անգլիացի, մայրն ալ... Լոն - տոն եկաւ... Մէկ բառ անգլերէն չէր գի - տեր... ջուրերու պէս յունարէն եւ թուր - քերէն կը խօսէր... Բայց, գլուխը կտրէ - իր, չէր ուրանար իր անգլիացիութիւնը..

— Անբնական երեւոյթ է ...

— Ընդհակառակն, շատ բնական է... Անգլիացին ո՛ւր ծնած ըլլայ, միշտ Անգ - լիացի է... Ուրիշ մեծ ազգերու պարագա - յին ալ այդպէս է... Որովհետեւ — օրի - նակ մը եւստամ բեզի — համալսարանին մէկ աւկիւնը ծնած կատուն «ես փրոֆէ - սօր եմ» չի կրնար յայտարարել ...

— Աղէ՛կ, աղէ՛կ, բայց այդճան թթու հայրենասէր ըլլալու ի՞նչ պէտք կայ... Հայ եմ եղեր, Չինացի եմ եղեր, Գերմա - նացի եմ եղեր, վերջ ի վերջոյ ի՞նչ տար - բերութիւն կ'ընէ... Իմ գործիս կուգայ որ այստեղացի ըլլամ, լմնցաւ գնաց ... Դո՛ւն ալ հայրիկիս պէս կը խօսիս ...

— Ուրիշ մեծ ժողովուրդներու համար տարբերութիւն չըներ, ճիշդ ես... Բայց, մեզի համար, շատ մեծ տարբերութիւն կ'ընէ...

— Ի՞նչ տարբերութիւն ...

— Մեր ժողովուրդին մէկ բառորդը մեր հայրենիքէն դուրս կ'ապրի... Փա՞ռք Տի - րոջը, անանկ «կառավարութիւն» մը ու - նինք երեւանի մէջ որ մեզ չի ճանչնար ու երբ ճեղը մնայ, կը յայտարարէ — « ես, ամենայն Հայոց կառավարութիւն չեմ ... Դուք ձեր գլխուն ճարը նայեցէք»... Դի - տե՞ս որ այդ «կառավարութիւնը» մատը մատին չի զարներ, երբ դուրսը մնացած Հայերուն գլխուն փորձանք մը պատահի.. Երբ այսինչ երկրին մէջ, օրինակ Յոյնե - րը հալածուին, Աբէնճի կառավարութի - ւնը ոտքի կ'ելլէ ... Մերը, տեղէն չի շար - ժիր ..

— Իրա՞ւ կ'ըսես ...

— Այո՛, եթէ սուտ եմ, թող հակառակը փաստեն... Դուրսը մնացողներս, պէտք է աշխատինք որ չձուլուինք... Պէտք է պահենք մեր լեզուն, մեր Եկեղեցին, մեր բարբերը, մեր ամէն ինչը... եթէ բեզի պէսները «ես Հայ չեմ» ըսեն, ո՞ւր կը հասնինք... Մէկ բառորդը կը կորսուի , կ'երթայ...

— Չէ՛, ատիկա չեղաւ... Կորսուելու չենք....

— Հիմա օձիքէդ բռնեցի... Տեսա՞ր , դուն անգամ չես ուզեր որ կորսուինք ... Ուրեմն, ի բերանոյ բումմէ դատեցար, Հայ ես եղեր եւ Տէրտէրի ալ աղջիկ ... Հիմա գնա՛ պարէ ... ԵԻՐՈՊԱՑԻ

ՀԵՆՏԵՐՍՐԸՆ ՊՈԼԻՍ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱԻ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՓԱՔԻՍՏԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՑԷՆ ԿԸ ԽՆԴՐԵՆ ՈՐ ՁԱՐԻ ՊԱՂՏԱՏԻ ՈՒԽՏԻՆ

Հենտերսընի դիւանագիտական առաքե - լութիւնը՝ Միջին Արեւելքի մէջ, պիտի վերջանայ այսօր՝ Պոլսոյ մէջ : Ամերիկա - ցի դիւանագէտը ընդարձակ տեղեկագիր մը պատրաստած է Միջին Արեւելքի մա - սին, որ պիտի ներկայացնէ իր կառավա - րութեան : Հենտերսընի տեղեկագրին մէջ մեծ տեղ տրուած է Թուրքիոյ առաջար - կին . — Միացեալ Նահանգները ժամանա - կը եկած չէ՞ն սեպեր՝ յարելու համար Պաղտատի Ուխտին :

Ցարդ, այս հարցումին պատասխանը ժխտական էր : Ծանօթ է, որ այս Դաշ - նակցութեան ծրագիրը մշակած եւ իրա - կանացուցած էր Ամերիկայի Արտաքին նախարար Տըլլըս, իրարու քով բերելով Անգլիան, Թուրքիան, Իրաքը, Պարսկաս - տանը եւ Փաքիստանը : Միացեալ Նահանգ - ներ չէին մասնակցեր Պաղտատի Ուխտին, թէեւ լայն օժանդակութիւն կը բերէին ա - նոր, անտեսապէս եւ ռազմապէս : Ներ - կայիս , Հենտերսընի կատարած քննութե - նէ նետք, կրնայ ըլլալ որ Ամերիկա ըն - դունի Անդարայի կառավարութեան խնդ - րանքը՝ մաս կազմելով Պաղտատի Ուխ - տին : Մանաւանդ՝ երբ Փաքիստան ալ կը պնդէ այս հարցին վրայ :

Պարզ է, որ Ամերիկա Պաղտատի Ուխ - տին յարելով «լաւ դաս» մը պիտի տայ դէպի համայնավարութիւն դիմող Սու - րիոյ : Այս ուղղութեամբ կարդ մը յայ - տարարութիւններ եղած էին արդէն Դա - մասկոսի չէջեւ Պէյրութի թերթերը լու -

ՏԽՐՈՒՆԻ — ԱՐԱՄ ՏԻՒԶԵԱՆ

Ցաւով կ'իմանանք թէ քանի մը օր ա - ռաջ իր մահկանացուն կնքած է Պաղտատի մեր ընկերներէն՝ Արամ Տիւզեան :

Ողբացեալը Իրաքի պատասխանատու ընկերներէն էր եւ վերջերս Հոմ գացած էր պատշի ուր եւ մեռած է :

րը առնելով Գահիրէի «լաւատեղեակ» շրջանակներէն, կը յայտնէին թէ այդ պա - րագային Սէուտի դոնները կրկին կրնան փակուիլ :

Ներկայիս, լուրը կուգայ Եգիպտոսէն : « Ալ Շաապ» թերթը կը գրէ, թէ այն պարագային երբ Արեւմտեանները զինուո - րական միջամտութիւն մը ընեն Սուրիոյ մէջ՝ Եգիպտոս պիտի պատասխանէ, Սու - էզը փակելով :

Եգիպտական թերթին թղթակիցներէն մէկը յայտարարեց Պէյրութի մէջ, թէ ա - մերիկացի դիւանագէտ Հենտերսընն ա՛յս եղրակացութեան հասած է՝ Միջին Արե - ւելքի իր առաքելութեան մէջ :

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՐՁԻՒՆԵՐՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Խորհրդային «Իզվեսթիա» թերթին մէջ յօդուած մը գրելով, զօրավար Փոքրովսքի կը յայտնէ, թէ «Ֆ. Միութիւն զինեալ ու - ժերը պիտի չզործածէ, որեւէ յարձա - կումի մը դէմ» : Կարմիր զօրավարին կարծիքը այն է, թէ միջ - երկրային հրը - ձիգը ամէն բան կրնայ հարթել եւ Արեւ - մտեանները ոչ մէկ միջոց ունին պատաս -

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
(ԱՆՏԻԿ)

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ ԴԱՀԱՊԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄՈՏՈ ԴԱՀԱՊԱՆ

Ս ի մ ո ն Ա ն դ ր ե ա ս ե ա ն

ԲԿՍՈՂԿ

— Նրանք, ասես թրթռան ձայնը, ավելի զգեցին մռայլ ու խիստ, այդ իմ հին ծանոթները, և նկատի առնելով, որ ես ինձ ամենևին էլ վատ չէի զգում, ոտքի թռա ու ուրախությունից գոռացի։ Դիմացս կանգնած էին Ղազարոսը և Ավետիսը։ Ես ուզում էի գրկել նրանց, բայց նրանք ինձ ետ հրեցին։

— Ինչպե՞ս եք, ինչպե՞ս եք, ինչպե՞ս եք, — ասում էի ես, ձեռքս մեկնելով նրանց։

— Ձեռքդ ետ տար, — ասաց Ղազարոսը։

— Ինչո՞ւ, — զարմացա ես։

— Ձեռքդ ետ տար, — կրկնեց նա։

Ես ետ տարա ձեռքս։

— Ինչո՞ւ եք եկել, — հարցրի ես։

— Ինչո՞ւ եկել ենք, — ասաց Ղազարոսը, — որ տեսնենք, թե ինչ ես դու դարձել։ Ինչո՞ւ ես դու ինձ ետ հրում։ Ես քո ձեռքը չեմ ուզում։ Ես ուզում եմ տեսնել, թե ինչ ես դու դարձել։ Ես ուզում եմ տեսնել, թե ինչ ես դու դարձել։

— Ես ոչ մի բան չեմ դարձել, — ասացի ես, — ես նույնն եմ, ինչ որ առաջ էի։

—

խանելու համար յիշեալ հրթիռին :

Միւս կողմէ, Անգլիոյ Պառերազմական նախարար Սէնոս յայտարարեց, թէ եթէ Խ. Միութիւն պառերազմի մը ձեռնարկէ՝ «խորհրդային քաղաքներուն մեծ մասը վլատակներու պիտի վերածուի եւ Խ. Միութեան բնակչութեան մեծ մասը պիտի փճանայ : Այնքան առեն, որ ազատ աշխարհը հիւլէական ուժը կըպահէ իր ձեռքը եւ ցոյց կուտայ թէ ի հարկին կրնայ գործածել զայն՝ Խ. Միութիւն պառերազմէ պիտի խուսափի» ըսաւ Անգլիացի նախարարը՝ ձայնասփիւռէն :

Մամուլի գործակալութիւնները կը հաղորդեն՝ թէ Խ. Միութիւն հիւլէական նոր փորձ մը ըրած է Օգոստոս 26 ընկամ 27-ին, իսկ Միացեալ Նահանգները՝ Օգոստոս 31ին :

Զուիցերիական թերթի մը թղթակիցին տեսակցութիւն մը չնորհելով, վերմանական օդային ուժերու ընդհանուր հրամանատար զօրավար Քամհուպեր յայտարարեց, թէ «ներկայիս կարելի է մտածել նոր հրթիռի մը մասին, որ ի վիճակի պիտի ըլլայ օդին մէջ փճացնել ուրիշ հրթիռ մը» : Գերման զօրավարը աւելցուցած է, թէ առ այժմ «ուրիշ բան չէը կրնար ըսել, կարեւոր պատճառներով » :

Միացեալ Նահանգները վերջերս հնարեցին եւ փորձեցին նոր հրթիռ մը՝ «Թոր» 2·400 քիլոմեթը արագութեամբ : Ուրբաթ օր, Ֆլորիտայի փորձերու կեդրոնէն արձակեցին այդ հրթիռը եւ կարողացան օդին մէջ հակազդելով՝ փճացնել զայն ... հրթիռը պիտի կատարելագործուի, կը յայտնեն պետական շրջանակները :

Այս ձեւով, Ամերիկա կը պատրաստուի արդէն խորհրդային մէջ - երկրային հրթռիձիգին հակազդող զէնք մը դնել եւ յաջողութեան ճամբուն վրայ կը դնուի : Գերմանի զօրավարին յայտարարութիւնները, ուրեմն, հիմնուած են որոշ «տեղեկութեանց » վրայ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՊԱԶԻՆՄԱՆ ժողովին մասին Մոսկուայի «Փրաւտա»ն կը գրէ, թէ կարելի չէ հինդ երկիրներու միջեւ լուծել այդ հարցը եւ պէտք է քննուի ՄԱԿի համագումարին մէջ : Խորհրդային պաշտօնաթերթը կ'ա - ւելցնէ, թէ Լոնտոնի ժողովին ձախողութեան պատճառը Արեւմտեաններն են ... բնականաբար :

ՓԵՇՏԱՅի Աւեանը երկու կղերականներ դատապարտեց բռնի արգելափակման, յետպատերազմեան շրջանին հակակուսակցականներու օգնած ըլլալու յանցանքով :

ՄԱԼԵԶԻՍ, որ յայտարարեց իր անկախութիւնը, կը պահանջէ որ ընդունուի ՄԱԿի մէջ, իբրեւ ինքնավար պետութիւն :

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ արգիլուած գօտի հրաձակեց Ֆրուգն ու Ալմա - Աթան, զրօսաշրջիկներու առջեւ Ռիկայի եւ կարգ մը այլ քաղաքներու դռները բանալէ վերջ :

ԱՄԵՐԻԿԱՅի «բանուորական օր»ուան առթիւ, Նախագահ Այզընհաուըը նամակով մը իր յարգանքի բաժինը բերաւ ամերիկացի աշխատաւորներուն, յայտարարելով . — « Ազա՛տ աշխատաւորներ՝ ա - զատական ընկերութեան մը մէջ, պիտի չարունակենք աշխատիլ ընդհանրական յառաջդիմութեան համար » :

ԺՐՆԵԻի ֆրանքեւեղիպտական տնտեսական եւ մշակութային խորհրդակցութիւնները կարճ ընդհատումէ մը եաք, այսօր կը վերսկսին :

ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ քարիւղի հանքերու շրջանին մէջ նոր հանք մը երեւան ելաւ : Քարիւղը կը ժայթքի եւ արդէն ծածկած է 80 հազար քառ. մեթր տարածութիւն մը :

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ պատերազմական նաւերը Պալթիկէն ճամբայ ելան Եուկոսլաւիոյ ուղղութեամբ, «բարեկամական» այցելութեան մը համար :

ՍԸՐ ԶԸՐՋԻԼ իր տիկնոջ ընկերակցութեամբ Նիս գնաց, արձակուրդը անցնելու համար :

ՎԱՐՋԱՊԵՏ Պուրժէս - Մոնուրի Թուլուզ գնաց, ուր ներկայ պիտի ըլլայ չարք մը ռատիկատարութիւններու :

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆի չրջանի մէջ, յայորդական քանի մը բախումներու ընթացքին 109 ապստամբներ սպաննուեցան, իսկ 9 մահմետականներ առեւանգուեցան ըմբոստներուն կողմէ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Պատրաստուած եւ գործէ հասկցող երիտասարդ մը, ամուրի եւ աշխատանքի ի - րաւունք ունեցող :

Դիմել անձամբ «Ցառաջ»ի վարչութեան :

Տպ. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

Օր. ԱՑՏԱ ԼԱԶԵԱՆ
ԱՆԹՈՒԱՆ ՄԱՀԼՈՒՃ
Նշանուած

24 Օգոստ., 1957 — Գահիրէ

ԿԱՊ. ԽԱԶԻ ԿԱՑԱՆ

ՓԱՐԻԶի խումբը կը մեկնի Պելֆոնթէնէն Սեպտ. 5ի գիշերը եւ կառ. ը Լիոն կը հասնի ուրբաթ առաւ. (6/9) ժամը 7ին :

ԼԻՈՆի խումբը, Լիոն կը հասնի Սեպտ. 4ի առաւօտը ժամը 9ին :

ՄԱՐՍԷՅԻ խումբը Մարսէյլ կը հասնի Սեպտ. 4 կէսօրէն վերջ ժամը 2,30ին :

ՑԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէն, շրջանիս բոլոր ենթակոմիտէներու եւ խումբերու կողմէ իւր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընկեր Համբարձում Պատմաճեանի կսկծալի մահուան առթիւ՝ ողբացեալին քրոջ եւ պարագաններուն :

×

Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէն իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Պ. Արսէն Տէր Զաքարեանի, իր մօր կսկծալի մահուան առթիւ : Ցաւակցութիւն՝ նաեւ ողբացեալին պարագաններուն :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պ. Ղազար Տէր Պետրոսեան, Տէր եւ Տիկին Ճարութիւն Տէր Պետրոսեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Արսէն Տէր Զաքարեան եւ զաւակները, կուգան իրենց խորին չնորհակալութիւնները յայտնելու տաքօն Սալնոյ Զորի Հայր. Միութեան, Մուրատ Ռափայէլեան Նախկին Սանուց Միութեան, Նախկին կամ. եւ Մարտիկներու Բարեկամական Միութեան, ինչպէս նաեւ բոլոր ազգականներու եւ բարեկամներու, որոնք, անձամբ եւ ղրկուր, ցաւակցութիւններ յայտնեցին՝ իրենց կնոջ, մօր եւ մեծ մօր՝

ՏԻԿԻՆ ԱԶՆԻՒ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆի
(Ծնեալ Բազէցեան, Պիքլիսցի)

կսկծալի մահուան առթիւ, որ տեղի ունեցաւ 21 Օգոստ. 1957, Շորեքշաբթի առաւօտեան ժամը երեքին, վիրաբուժական դործողութեան մը հետեւանքով :

Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ 23 Օգոստոս, 1957, Հինդշաբթի, կէսօրէ ետք ժամը 2·30ին, Փրատոյի Հայոց Մայր Եկեղեցիին մէջ, որմէ յետոյ մարմինը ամփոփուեցաւ Սէն Փիէռի գերեզմանատունը :

Այս տխուր առիթով՝ կուգան նուիրել հինդ հազար ֆրանք Տաքօն Սալնոյ Զորի Հայր. Միութեան, հինդ հազար ֆր. Նախկին կամ. եւ Մարտիկներու Բարեկամական Միութեան եւ հինդ հազար ֆրանք ալ Մուրատ Ռափայէլեան Նախկին Սանուց Միութեան :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Արաբկիրցի Ովսաննն Տաշէմիրեան կը փնտռէ իր եղբօրորդին՝ Ղեւոնդ Տաշէմիրեան, Հայրը՝ Սարգիս, մայրը՝ Մարիամ, եղած է Խարբերդի որբանոցը տարագրութենէն յետոյ : Տեղեկացնել՝

Artin Boghossian
50, Boulevard de Beaumont
Marseille (12e)

Արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել :

ՈՒԽՏԻ ՕՐ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՆՈՒՎԻԼԻ ՎԱՐԱԳԱՑ Ս. ԽԱՉ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
33, Ռիւ Սէն Փիւսք

Սեպտ. 29ին Վարագայ Ս. Խաչի տօնին առթիւ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս մեծահանդէս ուխտադնացութիւն եւ մատաղի օրհնութիւն տեղի պիտի ունենայ Ս. եկեղեցւոյս մէջ :

Նոյն օրը կը պատարագէ եւ կը քարոզէ վիճակիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Սերովբէ Եպիսկոպոս Մանուկեան օրուան տօնին չուրջ :

Ս. պատարագի հոգեմատղ երգեցողութիւնները կը կատարէ Ս. եկեղեցւոյս հովանիին տակ կազմուած փոքրիկներու խումբը, ղեկավարութեամբ իրենց ուսուցչին՝ Պ. Գէորգ Հուպոյեանի :

Կը խնդրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդէն, որ կանխաւ բարեհաճի ղըբկել եւ կամ յանձնել նուէրները Տ. Ադդէ քհնյ. Փայլակեանի հասցէով 31-33, Ռիւ Սէն Փիւսթ, Արնուվիլ :

Հոգաբարձութիւն
Վարագոյ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ
Արնուվիլ (Սէն է Ուազ)

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Ցառաջ» կը ծախուի նաեւ Քատէի մեթրոյին պլուխի կրպակը :

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, Rue Richer - Paris (9e)
Tél. : PROvence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66

Դպրոցական վերամուտին առթիւ նկատի ունենալ

ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

Մ. Պարսամեանի հեղինակութեամբ

ԱՐԱՐԱՏ Այբբենարան-Ընթերցարան	200
ԱՐԱՐԱՏ Բ. դիրք	300
ԱՐԱՐԱՏ Գ. Դիրք	400

Յ. Գազանիեանի Քերականութիւնները

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Արդի Հայերէն լեզուի, տարրական	250
Միջին դասընթացք	450
Բարձրագոյն դասընթացք	500
ՆՈՐ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱՑԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ Հ. եւ Զ. Աստուր Բարձրագոյն դասընթացք, 1954	600
ԴԱՆԶԱՐԱՆ, Արամ Անտոնեան, Միջին դասընթացք	500
ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ց. Պօղոսեան	600
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ն. Տիպէնճեան, ընդարձակ	800

ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ Անգլ.-Հայերէն Պ. Ադէմեան	1500
ԲԱՌԱՐԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄԻ, Ոսկան Մարտիկեան	500
ԲԱՌԴԻՐՔ ՍԵԲԱՍՏԱՀԱՑ ԳԱԻԱՌԱԼԵԶՈՒԻ, Կ. Գաբիկեան, Երեւան-ղէմ, 1952	1000
ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ պատմական, աշխարհագրական, դիցաբանական եւ հայկական յատուկ անուններ, Ն. Ճիվանեան, Պոլիս 1879, լաթակազմ	3000
ՀԱՑ·ՖՐՆՍ· Լուսինեան-Բասմաջեան	2000
ՀԱՑ· ՖՐՆՍ· Ե· ՏԷՄԻՐՃԻպաշեան	800
ԱՆԳԼ· ՀԱՑ· Փրոֆ·Ց·Ց·Զաքմաճեան	4000
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Ե· ՏԷՄԻՐՃԻպաշեան	3000
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Մ· Նուպարեան	3500
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Մ· Նուպարեան	750
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Մաուլէն Բարսեղեան Համադրական, 1950, կաշեկազմ	3000
ՀԱՑ·-ՀԱՑ· Սա· Մալխասեան, Բառգտրական բառարան, 4 հատոր	16·000
ՀԱՑ·-ՀԱՑ· Ս· Գափամաճեան, Նոր տպագրութիւն	4000

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Կահաւորուած սենեակ մը երիտասարդ աղջիկ մը համար, ԱՌԱՆՑ ՄՈՀԱՆՈՑԻ :

Դիմել թերթիս Վարչութեան

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, ելրոպայի միակ աղջկանց դիւերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայերի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սերունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ :—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տառացիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու պրոգրամին բաժնի պաշտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհիները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՑ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ
Թիւ 187-188 (Յուլիս–Օգոստոս)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Հայ անասնաբոյժներ (Շ. Նարդունի). — Ի՞նչ խմել ծարաւ ենք (Տօքթ. Աւքանաղ). — Հայաստանի բուժավայրերը (Տօքթ. Ցակոբեան). — Ծովի լոգանք (Տօքթ. Աշճեան). — Գինի (Բշկ. Բառարան). — Կաթ կը միղէ (Փրոֆ. Վէռհօօկէն). — Ցղութիւնը եօթը ամիս միայն (Տօքթ. Ազատեան). — Ի՞նչպէս տեղափոխել արկածեալը (Նաշուհի). — Ֆրանկախտը (Տօքթ. Մխսաքեան). — Ի՞նչ է հանճարը (Վէռհառն). — Մերուքիւն եւ ծերախտ (Տօքթ. Նաւասարդ). — Հին բառարաններ (Ց. Քիւրտեան). — Հացի (Իշխանեան) :

Բաժանորդագրութեան պայմաններ.— Տարեկան Ֆրանսա 1000 ֆրանք, արտասահման 1200 ֆրանք : Դիմել Նարդունիի «Ցառաջ»ի հասցէով :

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ
Ծառերու ծաղկումը, դաշտերու դալարումը,
երկինքի գինջն ու ծաւիճ
ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐ ԵՐԱՆԳՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ
Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures
THOMLAC

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ
Լիոնլէամի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր տեսակի արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՑԱՐԱՏԵՒ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԴԵՆ ՁԵՐ ԱՒՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e — 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS
Սիրալիր եւ լիակ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
4
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
MERCREDI
4 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7984 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3785

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՈՎ Է ՋՕՐԱՒՈՐԸ

Մինչեւ վերջերս ամէն ոք, մասնաւորապէս արեւմտեան աշխարհը վստահ էր թէ օրուան հիւլէական ուժի ներկայացուցիչը Ամերիկան է, երբ Խ. Միութիւնը եկաւ բոլորին հանգիստը խռովելու :

Սորհրդային «Թաս» գործակալութիւնը անցեալները պաշտօնապէս յայտարարեց թէ «յաջողութեամբ պսակուած է միջերկրային հրթիռի փորձը »:

Արեւմուտքը նախ վերապահ մնաց, ապա ամէնէն թերահաւատները սկսան հաւատալ թէ «պըլըֆ» մը չի կրնար ըլլալ այս լուրը, մինչ «Նիւ Եորք Հերըլտ»ի եւրոպական տպագրութիւնը կը յիշէր թէ արձագանգ եղած էր նման փորձի մը Ճուլիս ամսուան ընթացքին :

Անդին Գերմանիոյ խմաստուն վարչապետը կը յայտարարէր թէ «ինչ որ ալ ըլլայ, ուժը միշտ Արեւմուտքի կողմն է »:

Եթէ խակապէս յաջողութեամբ պսակուած է խորհրդային փորձը, առաջին մտահոգ պետութիւնը կը դառնայ Ամերիկան, որ այլեւս պիտի չկրնայ ապահով ըլլալ մըտածելով թէ հեռաւորութիւնները պիտի չարունակեն զինքը փրկել պատերազմներու դժոխքէն :

Անշուշտ Խորհրդային Միութիւնը յայտնումով մը հաղորդելով այս լուրը, ուզեց նաեւ որոշ ճնշում բանեցնել Լոնտոնի ապագինման ժողովին վրայ, որ Մարտ 13էն ի վեր կը քաշքշուի : Եւ Զուրիխի «նիէթ»ը, արեւմտեան վերջին առաջարկներուն, աւելի կշիռ կը տանար այս ձեւով :

Խ. Միութիւնը կը մտածէր նաեւ թէ նման պայմաններու տակ, աւելի դիւրաւ կրնար ընել կը պարտաւորուին Ամերիկա, Անգլիա, Քանատա եւ Ֆրանսա :

Այսօր յստակ է թէ Խ. Միութեան բուն նպատակն է ՄԱԿի ընդհանուր ժողովին առջեւ տանիլ ապագինման հարցը :

Հակակշռելու համար զօրավար Նորութաի լաւատեսութիւնը, խորհրդային պետական փրօֆէսէօր Պօքրովսքի առջի օրուան «Իզվեստիա»յի մէջ կը հաստատէր թէ պատերազմի մը պարագային, «Խ. Միութիւնը ներկայիս հեռաւորութեան վրայ դերիչխանութիւն ունի : » Անդին անշուշտ կը վստահեցնէ թէ «Խ. Միութիւնը երբեք տրամադիր չէ իր ուժերը օգտագործելու յարձակման մը համար» :

Սորհրդային մասնագէտը կ'եզրակացնէր ի վերջոյ թէ զարմանալի չէ որ Խ. Միութիւնը հասած ըլլայ այս իրագործման այսքան կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ, որովհետեւ քաններորդ դարու սկիզբը Ցիոլքովսքի ցոյց տուած էր արդէն ճամբան, եւ այս բոլորը նորութիւններ չեն » :

Նորութիւն չէ նաեւ, ինչպէս դիտել կուտայ « Մոնտ »ի աշխատակիցը, որ դիւրը անգամ մը եւս վերագրուի խորհրդային մասնագէտի մը :

Բան մը կա՞յ արդեօք աշխարհի վրայ որ իրենց դիւրը չըլլայ : Անշուշտ « Իզվեստիա»յի աշխատակիցը աւելորդ կը նկատէ յիշել, թէ այս գեանին վրայ որչա՞փ օգտագործուած են գերման մասնագէտները որոնք Խ. Միութիւն ղրկուած են վերջին պատերազմի վաղորդայնին :

Այս ամբողջին դէմ Ամերիկան անշուշտ փորձ փորձի վրայ կը կատարէ, ապահովութիւն ներշնչելու համար արեւմտեան աշխարհին :

Ահա թէ ինչ ձեւերով աշխարհի «մեծերը» կ'ուզեն փաստել թէ խաղաղութիւն կ'ուզեն ի դին ամէն զոհողութեան :

Ամէն առաւօտ մէկը միւսին կ'ուզէ ապացուցանել թէ ինք է ամէնէն զօրաւորը :

Իրաւ զօրաւորը կը մնայ ակամայ ան, որ անկեղծօրէն խաղաղութիւն կ'ուզէ չնորհել ազատ աշխարհի մը :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀԵՆՏԵՐՍԸՆԻ ՎԵՐՋԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

ԱՄԵՐԻԿԱ ՊԱՂՏԱՏԻ ՈՒԽՏԻՆ ՊԻՏԻ ՁԳԱՐԻ՞

ՍԷՒԻՏՆ ՈՒ ՆԱՍԸՐ ՍԻՐԱՇԱՀԵԼՈՒ Հ.Մ.Մ.Ր

Ինչպէս դրած էինք, Մխիթեալ Նահանգներու արեւելեան հարցերու մասնագէտը՝ Հենտերսըն, Պէյրութի մէջ իր խորհրդակցութիւնները վերջացնելով Պոլիս վերադարձաւ : Ամերիկացի դիւանագէտը անմիջապէս ընդունուեցաւ Թուրքիոյ Վարչապետ Ատնան Մենտերէսի կողմէ եւ խօսակցութիւնները սկսան :

Այս նոր բանակցութեանց առանցքը կը կազմէ ամերիկեան զինուորական օժանդակութիւն մը՝ Թուրքիոյ, եւ Մխիթեալ Նահանգներու տեսակէտը՝ Պաղտատի Ուխտին յարելու համար :

Հենտերսըն իր խօսակիցներուն յայտարարեց, թէ Ամերիկա Թուրքիոյ վախճան համաձայն նման քայլ մը առնելէ առաջ, տեղեկացած էր արաբական երկիրներու եւ յատկապէս Սէուտ արքային կարծիքն առնել : Մանաւանդ՝ երբ Թագաւորը, օգտուելով սուրիական տագնապէն, կը մտածէ Նախագահ Նասրը մօտեցնել Արեւմուտքին : Այնպէս կը տեսնուի նաեւ, թէ Նասր կ'աշխատի ճնշում բանեցնել Սուրիոյ վրայ, որպէս զի աւելի չափաւոր ըլլան :

Գնդապետ Նասր Դամասկոս ղրկեց իր ելմտական նախարարը, որպէսզի Սուրիոյ յանձնէ առնչին ստորագրուած մուրհակի մը մեծ մասը, որ աւելի քան մէկ միլիառ ֆրանք է : Կը կարծուի թէ Նասր այս քայլը առաւ Մխիթեալ Նահանգներու դեսպանին հետ տեսակցութիւն մը ունենալէ վերջ :

Միջազգային քաղաքական չրջանակներուն համաձայն, չատ քիչ հաւանականութիւն կայ, որ Նասրի ճիղերը կարենան ազդել սուրիական ներկայ քաղաքականութեան վրայ : Ընդհակառակն, բանակին մաքրագործումէն ետք, Դամասկոսի զէկավարները բացարձակ մենաշնորհութիւն հաստատելու նպատակ ունին :

Մոսկուայէն վերադարձին, Տնտեսական նախարար Քալաս յայտարարեց թէ «տնտեսական ազատականութիւնը » պիտի առմանուփակուի Սուրիոյ մէջ :

Արդէն սկսած է նկատելի դառնալ մաքսանի արտայայտութեան եղանակներուն գործածութիւնը՝ սուրիացի զէկավարներուն մօտ :

Սուրիացիները տնտեսական ծրագիր մը կը պատրաստեն, որ կը նախատեսէ Գերմանիոյն խորհուրդ մը եւ տնտեսական գործերը վարելու կոչուած առանձին կազմակերպութիւն մը :

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Գահիրէի «Ալ Ախպար» թերթին համաձայն, Եգիպտոսի եւ Ֆրանսայի ներկայացուցիչներուն միջեւ տեղի ունեցող տնտեսական խորհրդակցութիւնները՝ Ժընեւի մէջ, համաձայնութիւն մը կայացուցին. — Բամպակի առեւտուր, Եգիպտոսի մէջ՝ Ֆրանսական հաստատութիւններու վերաբացում, Ֆրանսական օդանաւերու երթեւեկ՝ Գահիրէ, եւայլն :

« Ալ Ախպար»ի ծրնեւի սեփական թղթակիցին համաձայն, Ֆրանսա 15 միլիառ Ֆրանքի բամպակ պիտի գնէ Եգիպտոսէն :

Գահիրէի ձայնասփիւռը իր կարգին յայտարարեց, թէ Փարիզէն առաքելութիւն մը պիտի այցելէ Եգիպտոս, քննելու համար Ֆրանսական հաստատութիւններու կացութիւնը : Ինչպէս ծանօթ է, եգիպտական կառավարութիւնը զրաւած էր զանոնք : Ջայնասփիւռը աւելցուց նաեւ, թէ ծրնեւի խորհրդակցութեան եգիպտական պատուիրակութեան նախագահը հեռաձայնով կացութիւնը յայտնած է Գահիրէ, ելմտական նախարար Քեսունիի :

Զորս օրուան ընդհատումէ վերջ, խորհրդակցութիւնները սկսան երէկ (Գ. օր) :

Անգլիական մամուլի գործակալութեան համաձայն, Ֆրանսացիները պիտի ընդունին Սուէզի զրաւման չրջանին իրենց հասցուցած վնասները վճարել, որ կը պահանջուի Եգիպտոսի կողմէ .— 32 միլիառ Ֆրանք :

Միւս կողմէ, Ֆրանսական պաշտօնական չրջանակները կը յայտարարեն, թէ օտար գործակալութիւններու կողմէ հրատարակուած լուրերը ո՛չ մէկ հիմ ունին եւ ո՛չ մէկ նորութիւն կայ՝ վերջին ժողովէն ասդին :

× Եմէն կը չարունակէ իր բողոքները ներկայացնել անգլիական կառավարութեան — Աէնի մէջ, Մեծն Բրիտանիոյ ռումբեր եւ արտասուարեր կազ կը գործածէ : Անգլիա, իր կարգին, կը մերժէ ականջ դնել այս բողոքներուն : Իրականութիւն մը կայ սակայն .— Երկու երկիրներուն միջեւ կացութիւնը հետզհետէ կը լարուի :

Թէեւ, հարցը այն է, թէ Եմէնի սահմանը տակաւին ճշդուած չէ, մինչ իրենք կը խորհին թէ Աէնի մաս կը կազմէ Եմէնի հողամասին՝ Անգլիացիները կ'անդրադառնան զայն :

— Եմէն ինքնավար թագաւորութիւն մըն է (կամ՝ իմամութիւն) : Մայրաքաղաքը՝ Սանա : Արեւելեան սահմանը ցարդ ճշդուած չէ :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ Համբարձումեան Նախագահ Հէոյս հրաւիրուած է Մարոք՝ թագաւորին կողմէ :

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

ՅԵՂԻՆ ՃՐԱԳԸ

— Գիտե՞ս ինչ պատահեցաւ, այս առտու, սկսաւ Դաշնակցական ընկերս :

— Ի՞նչ ...

— *Թաքսի* մը առի խմբագրատուն գալու համար.... երբ դրան առջեւ հասայ, կառավարը, ներմակ մազերով մէկը, ըսաւ — «Գիտե՛մ, հոս պիտի իջնես ... Այստեղ հայերէն լրագրի մը խմբագրատունն է ...» :

— Յետո՞յ ...

— Հարցուցի իրեն թէ Հա՞յ էր : Պատասխան չտուաւ ու խնդաց : Հարցումս կրկնեցի ...

— Հա՞յ է եղեր ...

— Փոխանակ շիտակ պատասխան մը տալու, սկսաւ երգել «հի՛ն, հի՛ն դարուց յիշատակ» հայերէն երգ մը, որուն մէջ տատրակն ու ծիծեռնակը, ննիդուկն ու արտոյտը իրարու հետ շուրջպար կը դառնային, ածուներուն վրայ :

— Շարունակէ՛ նայիմ ...

— կառավարը երգը վերջացուց ու ինծի դարձաւ — «Երգածս հայերէն է, գիտեմ, բայց բա՛ն մը չեմ հասկնար ...

— Յետո՞յ, յետո՞յ ...

— Յանկարծ, հարցուց — «Ըսէ՛ նայիմ, ինչո՞ւ համար, երբ առտուները աչքերս կը բանամ, կ'ուզեմ, անպատճառ, այս հայերէն երգը երգել ... Ասիկա ի՞նչ կը նշանակէ. ըսէ՛ ...» :

— Ի՞նչ պատասխան տուիր ...

— Ո՛չ մէկ ...

— Ինչո՞ւ ...

— Որովհետեւ, աչքերս լեցուեցան ...

×

Տասը տարի, իսան տարի, յիսուն տարի հեռացիր հայ ժողովուրդէն : Մի՛ խօսիր անոր լեզուն : Մոռցի՛ր անոր երգերն ալ, աղօթքներն ալ : Մոռցի՛ր պապերուդ ու արիարանց հերոսներուդ պատմութիւնը : Մոռցի՛ր ազգուատոհմ արքաներուդ անունները : Եթէ կ'ուզես — եթէ կրնաս— մեր Աստուածառաք ու հազարամեայ եկեղեցիին շեմէն ալ ներս մի՛ մտներ ու մի՛ լսեր մեր շարականները՝ անոր խնկաբոյր գմբէթին տակ : Ըսէ՛, ասոր, անոր թէ Հայ չես :

Բայց հաւատա՛, երբե՛ք, երբե՛ք պիտի չմոռնաս ծագումդ : Երբե՛ք, երբե՛ք պիտի չմոռնաս թէ երակներուդ մէջէն կ'անցնի վահագնի արիւնը :

Ուրիշ ժողովուրդներու պարագային ալ պատկերը տարբեր չէ : Բայց, կը թուի թէ կապը Հայ անհատին ու Հայ ժողովուրդին միջեւ, աւելի անխախտելի է : Ու այդ երկուքը իրարու միացնող շղթան՝ անփշրելի ու անխորտակելի :

Մէկուն շրթունքին վրայ Տատրակին երգը : Ուրիշի մը շրթունքին վրայ, մեծ մայրիկին սորվեցուցած աղօթքը : Երրորդի մը շրթունքին վրայ մէկ, երկու բառ մեր Մեծասքանչին «ընթացիկ»էն :

Ու այդհանին ալ, կարծես, բաւական է որ ազգէն հեռացած Հայը, նորէն ազգին ծոցը վերադառնայ, առնուազն, իր հոգիով :

Չենք մոռցած թէ մեր ժողովուրդը ինչպէ՛ս կը հաւաքէր իր որբերը՝ Արհաւիրքի տարիներէն ետք, ասկէ քառասուն տարի առաջ :

Կը բռնէր հայ բահանային ձեռքէն ու կը տանէր զայն Թուրքի մը տունը : Լուր առնուած էր թէ այդ որջին մէջ, գազանին հետ կ'ապրէր Հայ աղջնակ մը, Հայ տղեկ մը :

Քահանան կը սկսէր ...

— « Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն Քո ...

Որբուկը լսած էր այդ բառերը՝ օրօրոցէն դուրս ելած, չելած : Եւ ահա կը լսուէր անոր խոստովանութիւնը ...

— Պէն... Հայ ... ըմ.. Հայր մեր, որ· Չի մարիր Ցեղին ճրագը, ո՛չ որբուկին եւ ոչ ալ ներմակ մազերով կառավարին կուրծքին տակ :

Այդ ճրագն է, որ ետ պիտի բաշէ մեր ցիրուցան բազմութիւնը՝ անդունդին է գերբէն : Մեր աչքերն են հզօր ապաւէնը, այդ ճրագը, այսօր, աշխարհի չորս ծագերուն վրայ : Ան է որ, առտուն կանուխ, կորսուած կառավարին երգել կուտայ հայերէն երգը ... ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

Աւարտեցաւ մեր թերթօնը «ԵՐԿՈՒՆՔ», որ այնքան չերմ ընդունելութիւն գտաւ :

Շուտով կը սկսինք հրատարակել մեր նոր թերթօնը, նոյնպէս ազգային կեանքէ, որ հեւ ի հեւ հետաքրքրութեան մէջ պիտի պահէ ընթերցողները :

ՄԱՔՄԻԼԸՆԻ ՆԱՄԱԿԸ՝ ԲՈՒԼԳԱՆԻՆԻ

Ինչպէս դրած էինք, Անգլիոյ վարչապետ Մաքմիլըն անձնական նամակ մը ղրկած էր մաուրչալ Բուլգանինի՝ Լոնտոնի Արտաքին նախարարութիւնը հրատարակեց նամակին պատճէնը : Թէեւ անսպասելի նորութիւններ չկան, սակայն անդրկիսի դիւանագէտը չափաւոր է իր արտայայտութեանց մէջ եւ քաղաքավար :

Ծանօթ է, որ Մաքմիլընի նամակը Բուլգանինի Ցուլիս 20ին յղած մէկ նամակին պատասխանն է : Անգլիոյ վարչապետը կէտ առ կէտ կը պատասխանէ խորհրդային զեկավարին ներկայացուցած հարցերուն :

Ապագինման հարցին չուրջ, Մաքմիլըն կ'ըսէ, թէ Մեծն Բրիտանիոյ եւ իր դաշնակիցներուն առաջարկները չինարար նպատակներ ունին եւ գործնական են : Վարչապետը կը յուսայ, որ անոնք լաւ ընդունելութիւն մը գտնեն Խ. Միութեան կողմէ :

Աւլանտեան Դաշնակցութիւնը —պաշտպանողական բնոյթ ունի եւ գալով Միջին Արեւելքի տագնապին, Մաքմիլըն կը յա-

(Շար.ն կարդալ Դ. էջ)

ԳՎԱՇԱՏ ԽՈՏՈՐ ԳՎԱՇՈՒ

«Ալիք»-ի հեռագիր չի հասել, սակայն մեզ հասել են նրա մասին պատմող ականատեսների պատմությունները, որոնք ցնցել են մեզ։ Ինչպես հայտնի է, Գվաշի գյուղում ապրում էր Մուշեղ Ավետիսյանի ընտանիքը։ Ավետիսյանները հայրենասեր ընտանիք էին։ Նրանք ոչ միայն իրենց գյուղում, այլև հարևան գյուղերում հայտնի էին իրենց հայրենասիրական գործերով։ Ավետիսյանների տունը հարևան գյուղերի հայերի համար դարձել էր ապաստարան։ Ավետիսյանների տունը հարևան գյուղերի հայերի համար դարձել էր ապաստարան։ Ավետիսյանների տունը հարևան գյուղերի հայերի համար դարձել էր ապաստարան։

ԺՂՎԱՍԿԺԳ

Ա. ՊԱՄՅԱՆ

Ինչո՞վ կարող էր ապրել Ժղվասկը, ի՞նչ էր նշանակում նրա համար ապրել, եթե իրականությունից ամեն ինչ խլել էին նրանից, եթե նրա ամբողջ էությունը ոտնահարել էին, եթե նրա ամբողջ հոգին ծեծել էին, եթե նրա ամբողջ կյանքը ոչնչացել էր, եթե նրա ամբողջ գոյությունը ոչնչացել էր, եթե նրա ամբողջ գոյությունը ոչնչացել էր, եթե նրա ամբողջ գոյություն

ւի, որ մառեչալ Բուլգանինի խաղաղասիրական առաջարկները խոտոր կը համեմատին Խրուշչեւի որդեգրած քաղաքակա-նութեան հետ :

Անգլիոյ Վարչապետը չի խորանար... եւ կը փափաքի, որ անտեսական յարաբերութիւնները բարելաւուին երկու երկիրներուն միջեւ :

Մառեչալ Բուլգանին աւելի կողմնակից է մշակութային յարաբերութեանց, ինչ որ պաղ ընդունելութեան արժանացած է Մաքմիլլընի կողմէ :

ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Սեպտեմբեր 15ին տեղի պիտի ունենան Արեւմտեան Գերմանիոյ ընտրութիւնները՝ կազմելու համար Դաշնակցային Հանրապետութեան երրորդ Խորհրդարանը : Զորս տարուան համար, կրկին պիտի ճշդուի Գերմանիոյ ներքին եւ յատկապէս՝ արտաքին քաղաքականութիւնը :

Միջազգային քաղաքական չըջանակներուն մէջ մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի այս ընտրութեանց :

Ֆրանսայի քաղաքական կարեւորագոյն դէմքերէն, նախկին Վարչապետ Փլինէ, որ առիթը ունեցած է մօտէն ճանչնալու եւ ուսումնասիրելու գերմանական հարցը, կարգ մը ուշագրաւ յայտարարութիւններ ըրաւ. — «Մեր մտահոգութիւնները պէտք չէ առիթ ըլլան որ թերագնահատենք կարեւորութիւն այս հարցին, որուն եղրակացութիւնը պիտի որոշէ Գերմանիոյ ճակատագիրն ու Եւրոպայի բախտը, ինչպէս նաեւ՝ Արեւմուտքի ապագան : 1949 Սեպտեմբեր 15էն ի վեր, Վարչապետ Ատենաուրը ուժեղ կերպով կը ղեկավարէ Գերմանիոյ Դաշնակցային Հանրապետութեան կառավարութիւնը : Ութ տարիէ ի վեր Վարչապետին հակառակորդները ամուլ պայքարներ մղեցին, վերջապէս խոնարհելու համար, որովհետեւ՝ անոր իշխանութեան ներքեւ, Գերմանիա արձագնագրեց իր արտակարգ վերականգնումը :

Ատենաուրի վարած քաղաքականութիւնը լուսամիտ եւ խիղախ բնոյթ ունի : Գերմանիոյ ներկայ ղեկավարներուն ամէնէն մեծ արժանիքն ու պատիւն է՝ վերամիացումը ամէն գնով չհատարելու սկզբունքը : Ազգայնական զգացումներէ թելադրուած անոնք ամէն ինչ չեն զոհեր : Գերմանիոյ վերամիացումը կ'ուզեն ազատութեան մէջ, ինչ որ հաւատարմութեան նշան է՝ Արեւմուտքին ու Եւրոպային :

1956 Ցունիսին, Վարչապետ Ատենաուրը կ'ըսէր Միացեալ Նահանգներուն. — Ռուսերուն համար ժամանակը խմաստ չունի : Ընդհակառակն, ազատ ժողովուրդները ժամանակ կը կորսնցնեն եւ կ'ուզեն արագօրէն յաջողութիւն արձանագրել : Իսկ զօրէն քաղաքական պայքարին՝ ան որ դիտէ սպասել, ապահով առաւելութիւններ կը շահի :

Սակայն, տարիէ մը ի վեր, նոյնիսկ համայնավար աշխարհին մէջ, ամէն ինչ փոխուած է »:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՃԱՄԱՑԻՒԱ կղզիին մէջ պատահեցաւ երկաթուղիի մեծագոյն արկածներէն մէկը : 1500 ճամբորդներ փոխադրող չոգեկառքի մը երկու «վակոն»ները կը բաժնուին իրարմէ՝ լերան մը վրայ եւ կը տապալին ձորի մը մէջ : Ցարդ երկու հարիւր մեռեալ եւ չորս հարիւր ծանր վիրաւորներ կան, մեծ մասով՝ մանուկներ : Արկածին վայրը դժոխքի մը վերածուած է. մարդկային ջախջախուած մարմիններուն մէջէն մանուկներու ճիչեր կը բարձրանան ...:

Ի. ՄԻՈՒԹԵԱՆ նախկին Արտաքին նախարար Շեպիլով, Ծայրագոյն Արեւելքի հաստատութիւններէն մէկուն դասախօս նշանակուեցաւ : Այս ձեւով «հակակուսակցական խմբակ»ին չորս անդամներուն ճակատագիրը որոշուած կ'ըլլայ. — Շեպիլով՝ դասախօս, Մոլոթով՝ դեսպան, Կագանովիչ՝ կրաղիւսի գործարանի մը վարիչ, Մալենկով՝ էլեկտրական գործարանի մը վարիչ, բոլորն ալ իրարմէ եւ Մոսկուայէն ... մղոններով հեռու :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ուսեստեղիներու սղութեան անդրադառնալով, ելմտական նախարար Ֆելիքս Կայեան հետեւեալ խորհուրդը կուտայ. — «Հաւ կերէք այսօր..» նկատելով որ միսի գիներուն հետ բաղդատած, հաւազգիներու գիները աւելի աման են :

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ առաքելութիւն մը հասած է համայնավար Չինաստան եւ կը քննէ մասնագիտական օժանդակութեան մը կարելիութիւնները, կը հաղորդէ չինական կամուրջի գործակալութիւնը :

ՆՈՒԻԷՐՆԵՐ

Ֆ. Կապ. Խաչի Օգափ. կայանի այցելուներէն չնորհակալութեամբ ստացուած են հետեւեալ նուէրները : Լիոնէն Տէր եւ Տիկին Ղազարեանէ երկու հազար Ֆր., Պ. Մնկիկ Կէնճեանէ հազար : Պէլֆորէն Տէր եւ Տիկին Ա. Տատաքճեանէ երկու հազար, Փարիզէն Պ. Ս. Մելքոնեանէ երկու հազար, Տէսինէն Պ. Ցովհ. Մանուկեանէ հազար, Տիկին Մ. Ղազարեանէ 500 Ֆր. :

ԿԱՊ. ԽԱՉԻ ԿԱՑԱՆ

ՓԱՐԻԶԻ խումբը կը մեկնի Պելֆոնթէնէն Սեպտ. 5ի գիշերը եւ կառ տը Լիոն կը հասնի ուրբաթ առաւտու (6/9) ժամը 7ին :

ԼԻՈՆԻ խումբը, Լիոն կը հասնի Սեպտ. 4ի առաւօտը ժամը 9ին :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ խումբը Մարսէյլ կը հասնի Սեպտ. կէսօրէն վերջ ժամը 2,30ին :

Ի ՑԻՇԱՏԱԿ

Պ. Տագէսեան իր հանգուցեալ ծնողքին յիշատակին հետեւեալ նուէրները կ'ընէ. —երկու հազար ֆրանք Շաւիլի եկեղեցիին, երկու հազար ֆրանք Փարիզի Մը-չակոյթի Տան, հազարական ֆրանք «Ցառաջ»ի եւ «Հայ - Բոյժ»ի տարածման :

(Մնացեալ «Ցառաջ»էն) :

Կ' ՈՒԶՕՒԻՆ

Մախազդարար հմուղ ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյոն :

×

Դարձաւոր մը քոնֆէքսիոնի խանութի մը մէջ ծրարներ կապելու եւ քուրսեր ընելու համար : Դիմել Թերթիս վարչութեան :

Այրի Տիկին Գահվէճեան, Տէր եւ Տիկ. Փիէր Քիւրքմէլ, Տէր եւ Տիկին Ժորժ Տէլքրուա եւ զաւակները, Պ. Ժակ Գահվէճեան, Այրի Տիկին Պօղոսեան, Տէր եւ Տիկին Սաեփան Պօղոսեան եւ զաւակները, Տիկին Մարի Համամճեան եւ զաւակը, Պ. Տիգրան Սաեփանեան ինչպէս նաեւ բոլոր ազգականները, սրտի խոր կսկիծով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր եւ ազգականին՝

ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՀՎԷՃԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ Օգոստոս 30ին, իր բնակարանին մէջ :

Ցուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ, երեքշաբթի Սեպտեմբեր 3ին, Փարիզի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցին :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել :

Կը ՓՆՏՌՈՒԻ

Արաբկիրցի Ովսաննն Տաշտէմիրեան կը փնտռէ իր եղբօրորդին՝ Ղեւոնդ Տաշտէմիրեան, հայրը՝ Սարգիս, մայրը՝ Մարիամ, եղած է Խարբերդի որբանոցը տարագրութենէն յետոյ : Տեղեկացնել՝

Artin Boghossian
50, Boulevard de Beaumont
Marseille (12e)

Արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել :

OCEANIA

ՕԴԱՆԱԻԻ, ՇՈՒԵՆԱԻԻ ԵՒ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏՈՄՍԵՐ Կը ՎԱՃԱՌՈՒԻՆ

Վիզայի եւ անցագրի բոլոր ձեւակերպութիւնները, Հարաւային եւ Հիւսիսային Ամերիկաներու, Ֆանատա, Թուրքիա, Լիբանան :

Ամէն մանրամասնութեանց համար դրել՝

Պ. ԼԵՒՈՆ ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
M. BARONIAN
38, Rue de la Republique
MARSEILLE - Tél. Col. 53-13, 42-58
Bureau à Paris 4, Rue Castellane
Tél. ANJou 16-33 et 75 90

Տպ. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Ցառաջ» կը ծախուի նաեւ Քատէի մեթրոյին գլուխի կրպակը :

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, Rue Richer - Paris (9e)
Tél. : PROvence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66

Դպրոցական վերամուտին առթիւ ընկատի ունենալ

ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

Մ. Պարսամեանի հեղինակութեամբ

ԱՐԱՐԱՏ Այբբենարան-Ընթերցարան	200
ԱՐԱՐԱՏ Բ. գիրք	300
ԱՐԱՐԱՏ Գ. Գիրք	400

Յ. Գազանենեանի Քերականութիւնները

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Արդի Հայերէն լեզուի, տարրական	250
Միջին դասընթացք	450
Բարձրագոյն դասընթացք	500
ՆՈՐ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱՑԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ Հ. եւ Զ. Ատաոուր Բարձրագոյն դասընթացք, 1954	600
ԳԱՆՁԱՐԱՆ, Արամ Անտոնեան, Միջին դասընթացք	500
ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ց. Պօղոսեան	600
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ն. Տիլէնճեան, ընդարձակ	800

ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ Անգլ.-Հայերէն Պ. Աճէմեան	1500
ԲԱՌԱՐԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄԻ, Ոսկան Մարտիկեան	500
ԲԱՌԴԻՐՔ ՍԵՒԱՍՏԱՀԱՑ ԳԱՒԱՌԱԼԵԶՈՒԻ, Կ. Գաբիկեան, Երուսաղէմ, 1952	1000
ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ պատմական, աշխարհագրական, դիցաբանական եւ հայկական յատուկ անուններ, Ն. Ճիվանեան, Պոլիս 1879, լաթակազմ	3000
ՀԱՑ.-ՖՐՆՍ. Լուսինեան-Բաստմաճեան	2000
ՀԱՑ. ՖՐՆՍ. Ե. Տէմիրճիպաշեան	800
ԱՆԳԼ. ՀԱՑ. Փրոֆ. Ց. Ց. Զապմաճեան	4000
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Ե. Տէմիրճիպաշեան	3000
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մ. Նուպարեան	3500
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մ. Նուպարեան	750
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մաուլէն Բարսեղեան Համադրական, 1950, կաշեկազմ	3000
ՀԱՑ.-ՀԱՑ. Մտ. Մալխասեան, Բացատրական բառարան, 4 հատոր	16.000
ՀԱՑ.-ՀԱՑ. Ս. Գափամաճեան, Նոր տպագրութիւն	4000

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ Կը ՓՆՏՌՈՒԻ

Կահաւորուած սենեակ մը երիտասարդ ղոյդի մը համար, ԱՌԱՆՑ ՅՈՀԱՆՈՑԻ : Դիմել Թերթիս Վարչութեան

ԿՈՉ

Դպրոցասէրը Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, Եւրոպայի միակ աղջկանց գիշերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել մինչնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սերունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տառացիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու պրոգրամին բաժնի պաշտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ տանուհիները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան՝

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ
Թիւ 187-188 (Յուլիս–Օգոստոս)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Հայ անատոմոյժներ (Շ. Նարդունի). — Ի՞նչ խմել ծարաւ ենք (Տօքթ. Աւքանաղ). — Հայաստանի բուժավայրերը (Տօքթ. Ցակոբեան). — Ծովի լոգանք (Տօքթ. Աչճեան). — Գինի (Բշկ. Բառարան). — Կաթ կը մրսէ (Փրոֆ. Վէրհօօկէն). — Ցղութիւնը եօթը ամիս միայն (Տօքթ. Ազատեան). — Ի՞նչպէս տեղափոխել արկածեալը (Խաչուհի). — Ֆրանկախտը (Տօքթ. Մխսքեան). — Ի՞նչ է հանճարը (Վէրհառն). — Ծերութիւն եւ ծերախտ (Տքթ. Նաւասարդ). — Հին բառարաններ (Ց. Քիւրտեան). — Հացի (Իշխանեան) :

Բաժանորդագրութեան պայմանները.— Տարեկան Ֆրանսա 1000 ֆրանք, արտասահման 1200 ֆրանք : Դիմել Նարդունիի, «Ցառաջ»ի հասցէով :

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ Կը ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ
Ծառերու ծաղկումը, դաշտերու դալարումը,
երկինքի ջինջ ու ծաւիճ
ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐ ԵՐԱՆԳՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ
Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures
THOMLAC

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

Լիովլէումի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵԻ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԵՆ ՁԵՐ ԱՌՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Սիրալիր եւ կերմ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝
ԹՈՒՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
5
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
JEUDI
5 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7985 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3786

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՍԻՐԱՇԱՀԻԼ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

Իսկապէս երանելի երկիր մըն է Թուրքիան, որ չնորհիւ իր աշխարհագրական բացառիկ դիրքին, սահմանուած է վայելել բոլոր պետութիւններու բարեկամու-թիւնը :

Քանի մը շաբաթ առաջ կ'անդրադառնայինք այս նոյն սիւնակին մէջ թէ «քառորդ դարէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով առեւտրական համաձայնագիր մը սահմանուած է Խորհրդային Միութեան եւ Թուրքիոյ միջեւ». (Թուրքերուս սիրաքանութիւն, «Յառաջ», Օգոստ. 14) : Եւ Ռուսերը յանձն կ'առնէին կառուցանել կալաքարի (սոսա) գործարան մը ապակիի չինութեան նախանիւթը պատրաստելու համար, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ ուրիշ օժանդակութիւններ :

Խորհրդային առեւտրական պատուիրակութիւն մը որ վերջին շաբաթները այցելեց Անատոլուի շրջանը, առաջարկած է նաեւ, դրամական եւ ճարտարարուեստական շրջանակներուն, Մ. Միութեան օժանդակութիւնը՝ հաստատելու համար ճարտարարուեստական կեդրոններ :

Անդին Արեւմուտքը, մանաւանդ Ամերիկան, մտահոգ Սուրիոյ վերջին դէպքերէն, իր ուշադրութիւնը կեդրոնացուց Թուրքիոյ վրայ : Ամերիկացի պատուիրակը Լոյ Հենտերսըն նախ գնաց Պոլիս, ապա՝ Պէյրութ. իր վերադարձի ճամբուն վրայ, կրկին գնաց Խորհրդակցիլ Ատնան Մենտերէսի հետ :

Սուրիոյ ենթադրեալ համայնավարացումը պաշարուած վիճակի մը մէջ պիտի դնէր Թուրքիան :

Այս իսկ պատճառով ալ, Թուրքիան տեսակ մը փոխանորդն է Արեւմուտքի՝ Մէջին Արեւելքի մէջ, եւ ինք ալ կ'ուզէ ամրապնդել այդ դերը :

Քաղաքական այս կացութիւնը պատճառ է նաեւ որ վարչապետ Մենտերէս փորձէ առաջացնել ընտրութիւնները, աւելի եւս ապահովելու համար իր յաղթանակը :

Ընդդիմադիրները ամէն ջանք կը թափեն տապալելու համար Մենտերէսի կառավարութիւնը որ ետքը տարի է կը վարէ Թուրքիոյ ճակատագիրը :

Մէկ պարագայի մէջ միայն կրնայ ըլլալ որ անգամ մը եւս հանդուրժեն Մենտերէսի, պարզապէս չընդհատելու համար Թուրքիոյ եւ արեւմուտքի բարեկամու-թիւնը : Մենտերէսի յոյսն ալ այդ է արդէն :

Անդրադառնալով Պոլսոյ հանդիպումին, եւ այս իսկ խորագրին տակ՝ յօդուածով մը, Փօլ Տիւ Վէյռ, տարբեր նպատակ ալ կը տեսնէ խորհրդային քաղաքականու-թեան մէջ եւ կը գրէ «Մ. Միութեան համար Թուրքիա՝ ըսել չէ Վան, Պիթլիս, Էրզրում, Տրապիզոն ... բայց ըսել է՝ Ալէքսանտրէթ » :

Եւ «Փասիօն տը Սիլիսի»ի հեղինակը կ'աւելցնէ թէ «Մ. Միութիւնը կ'ուզէ միշտ յիշեցնել Թուրքիոյ թէ նախապէս սուրիական դրօշակ ունեցող Ալէքսանտրէթը, Թրքական չէ այլ հայկական :

« Ալէքսանտրէթ, Սուրիա, թոյլ պիտի տան Մ. Միութեան, կ'եղրակացնէ Տիւ Վէյռ, որ իրագործուի Մեծն Պետրոսի կտակը՝ ազատ ծովու տիրապետութիւնը» :

Այս բոլորէն անչուշտ ոչ մէկ օգուտ պիտի ժողովուրդներուն համար, մանաւանդ Արեւելքի քրիստոնեայ փոքրամասնութեանց, որոնց «ճակատագիրը երեսուն տարին անգամ մը մեռնիլ » է կը գրէ միշտ Փօլ Տիւ Վէյռ :

Բայց անդին Թուրքիա միշտ ջուրին է բեան է, եւ այսօր սահմանուած է կարեւոր դեր խաղալու միջազգային քաղաքականութեան մէջ, ոչ անչուշտ իր «քաղաքակրթութեան» այլ պարզապէս իր աշխարհագրական դիրքին համար, որ այնքան տուղի նստած է մեզի :

ՑԱՌԱՋ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼԱՐՈՒԱԾ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

ՍՈՒՐԻԱՅԻ ԱՀԱԲԵԿԻՋՆԵՐԸ ԴՈՐԾԻ ՎՐԱՑ

ՀԵՆՏԵՐՍԸՆ ԱՄԵՐԻԿԱ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ

Սուրիոյ Արտաքին նախարար Սալահ Պիթար կարգ մը յայտարարութիւններ ըրաւ դառնալարեալով Լիբանանը՝ որ կը դաւճանէ արաբ ազգայնականութեան : Մինչ սուրիացի նախարարին խօսքերը լուրջ մտահոգութիւն ստեղծած են Պէյրութի մէջ, կառավարական շրջանակները ակնջ չեն կախեր անոր մեղադրանքներուն. սակայն զգալի է, որ համարեա-կան զգացումները զրկուած քարոզչու-թեանց մը նախօրեակին կը գտնուինք : Պիթարի յայտարարութիւնները այդ կը փաստեն եւ եղած են այնպիսի եղանակով մը՝ որ լիբանանեան թերթերը կը կարծեն թէ Սուրիա զէնքեր կը զրկէ Լիբանանի քաղաքական ճախակողմեան խմբակներուն :

Քարոզչական յարձակումները եւ զէնքի մաքսանենգութիւնը ուժ կուտան ահաբեկիչներու գործունէութեան. վերջերս կարգ մը զէնքեր պատահեցան Լիբանանի մէջ, թէեւ աննշան՝ սակայն կը տեսնուի թէ նման քայլեր առնել սկսած են Սուրիացիք եւ հարուածը ուղղուած է միա-ժամանակ Յորդանանի եւ Լիբանանի դէմ :

Ամմանի Թրքական դեսպանատան առջեւ երէկ ռումբ մը պայթեցաւ : Օր մը առաջ նման դէպք մը եղած էր Յորդանանի ամերիկեան տեղեկատուութեան կեդրոնին դէմ :

Պարզ է, որ իր վարած խորհրդային քաղաքականութեան հետեւանքով Սուրիա հետզհետէ կը մեկուսացուի. այդ առի-թով, կը թուի թէ Դամասկոս որոշած է քարոզչական ընդհանուր յարձակում մը ղեկավարել եւ մահափորձեր կատարել Միջին Արեւելքի երկիրներուն մէջ :

Ներկայիս սուրիական քարոզչութիւնը աւելի կատաղի բնոյթ ունի, քան եղիպտականը :

Այդընհանուրի վարդապետութեան կողմնակից երկիրներու եւ «Խրուշչեւ»ի վարդապետութիւնը ընդունած Սուրիոյ միջեւ մնացած՝ եծիթասի կառավարութիւնը պահպանողական դիրք մը ունի : Սակայն եղիպտական այս չափաւորականութիւնը ո'չ մէկ ձեւով կարելի չէ կապել սուրիական չարժումներուն :

Այսուհանդերձ համարեակ երկու քարոզչութիւն կայ. մէկը՝ Գահիրէի ձայնասփիւռէն եւ չէզոք քաղաքականութեան մը անունով եւ միւսը՝ սուրիական, որ բացէ ի բաց համայնավարութիւն կը քարոզէ :

× Սուրիոյ Տնտեսական նախարարն ու եղիպտոսի ելմտական նախարարը սոսկ բազրեցին համաձայնագիր մը, որ մինչեւ երեք ամիս խառն յանձնախումբի մը միջոցաւ երկու երկիրներու տնտեսական միացումը կը նախատեսէ :

ՀԵՆՏԵՐՍԸՆ ՈՒՈՇԻՆԿԹՐԷՆ ԳՆԱՑ

Արեւելեան հարցերու մասնագէտ ամերիկացի դիւանագէտը, որ Միջին Արեւելքի մէջ կարգ մը տեղեկութիւններ հաւաքեց, դէպի Փարիզ եւ ապա Նիւ Եորք օդանաւ առնելէ առաջ, կրկին տեսակցութիւն մը ունեցաւ Վարչապետ Մենտերէսի հետ : Հենտերսըն քանի մը ժամուան համար Փարիզ մնալէ ետք, այսօր Ուաշինկթրն հասած պիտի է ըլլայ :

Միւս կողմէ, Մոսկուայի ձայնասփիւռը Հենտերսընի մասին խօսելով, յայտնեց՝ թէ ամերիկեան պատուիրակը անմիջապէս կը վերադառնայ, որովհետեւ ձախողեցաւ իր առաքելութեան մէջ եւ դժգոհութիւն-ներու դուռ բացաւ Սուրիոյ, Եգիպտոսի եւ Միջին Արեւելքի այլ երկիրներու մէջ :

✤ ՕՐՔ ՕՐԻՆ ✤

•

Ի՛ՆՉ ԿԸ ԿԱՐԴԱՑ ԱԶԳԸ

Ոչինչ : Կը քղքատէ օրուան եւ շաբթուան «պատկերազարդ»ները, աչէ մը կը նետէ մեր թերթերուն վրայ — մահախոսականները չփախցնելու եւ հանդէսներուն ու դաշտահանդէսներուն թուականները միտքը պահելու համար — եւ տարին մէկ, երկու անգամ ալ, երբ տունը բանտարկուած է, փոքրորկաբեր հողմանց պատճառաւ, կը բանայ *մատեաններու* հատոր մը : Եղա՛ւ գնաց :

Միայն ֆանի մը գրասէր « խենթ »եր լուրջ բաներ կը կարդան, բաննե՛ր, բաննե՛ր սորվելու համար : Որովհետեւ, միայն այս «խենթ»երը գիտեն որ իրենք բա՛ն մըն ալ չեն գիտեր :

Մնացեալները ամենագէտ են, որովհետեւ, անհրաժեշտ պարագային, կրնան ցպարավաճառին հետ ֆանի մը բառ անգլերէն կամ ֆրանսերէն բարբառիլ : Երբ ֆանի մը լեզուներ կան լեզուիդ վրայ, ա՛լ զարգացեալ եւ ուսումնական մէկն ես...

Չենք մեղադրեր մեր ո՛չ - գրագէտ բազմութիւնը, որուն շարքին կարեւոր տեղ մը կը գրաւեն տանտիկիններ, խանութպաններ եւ արհեստաւորները :

Տանտիկին մը բարակ բաներ կարդալու պէտք չունի, որովհետեւ Աստուած իրեն աւելի նուիրական առաքելութիւն մը տուած է — ըլլալ ընտանիքի մայր ու զաւակ դաստիարակել, առանց մոռնալու՝ մաքուր ու կոկիկ տուն տեղ պահելու պարտականութիւնը :

Խանութպանն ու արհեստաւորն ալ կըրնան գոհանալ օրուան լուրերով ու ֆանի մը հոգեշահ յօդուածներով :

Թէեւ պէտք է խոստովանիլ, ի պատիւ այս երկու դասակարգներուն, որ անոնք, երբեմն, աւելի շահագրգռուած են, օրինակ, մեր պատմութեամբ եւ մշակութային աշխատանքներով, ֆան սա մտաւորականն կոչուածները, որոնք «վերերէն կը թռչին» :

Թիւրիմացութիւն չստեղծեմ — մեր մտաւորական դասակարգին մէջ, անշուշտ, կան մարդիկ, որոնք հետ ի հետ կը հետեւին մեր — եւ օտարներու — մշակութային կեանքին : Կը կարդան, կ'ուսումնասիրեն ու նիգ մը ի գործ կը դնեն, որպէսզի աւելի եւս ճոխացնեն իրենց պաշարը : Այս «խենթ»երուն մասին չէ մեր գանգատը :

Կան, սակայն, կիսակատար մտաւորականներ, որոնց համար ընթերցումը աւելորդ յոգնութիւն է : Ժամավաճառութիւն : Կը հարցնես իրենցմէ մէկուն.

— Ի՞նչ կը կարդաս, հայրենակից ...

— Ամէն բան ...

— Այսինքն ...

— Ահաւասիկ, շաբաթը չորս, հինգ պարբերաթերթ կ'առնեմ... Ամէն օր, կը գնեմ տեղական թերթերը ... Հայերէն օրաթերթի մըն ալ բաժանորդ եմ, բայց ժամանակ չունիմ որ կարդամ ...

— Ուրի՞շ...

— Չի՞ բաներ...

Ու յաճախ, երբ խօսք բացուի, կը գանգատիս թէ մեր ժողովուրդը մեծ թիւով մեծ մտաւորականներ չունի : Ինչպէ՞ս կրնայիր ունենալ երբ մեր «կարդացած»ներէն շատերը, իրականին մէջ, բա՛ն կարդացած չեն ու բա՛ն սորված չեն, ուրիշներուն բան սորվեցնելու համար :

Ելլելիք եամբայ չէ, ասիկա : Պէտք է խելէրնիս գլուխնիս ժողվենք ու ծանրանանք, ծանր բաներ կարդալով : Որովհետեւ, «պատկերազարդ»ներու տուած ցիւթերով չենք կրնար բարձրորակ մտաւորականներու հոյլ մը ունենալ՝ վաղուան արշալոյսին համար :

Մատեաններ ու «կաղամբի տերեւ»ներ կարդացող մտաւորականներով ազգ չի փրկուիր : Մեծ ազգերը իրենց մեծութիւնը կը պարտին իրենց կարդացողներուն : Լուրջ բաներ կարդացողներուն :

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԽՈՐՀՐԴԱԾԻՆ ՆԱԻԵՐՈՒ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԸ

ԱՐԵՒԵԼ. ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԿԸ ԲՈՂՈՔԻ ՊՈՆՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Մ. Միութեան Պատերազմական նախարարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարեց թէ խորհրդային նաւատորմիղը ռազմափորձեր պիտի կատարէ Պարենց եւ Քարա ծովերուն մէջ : Վերջին երկու ամսուան ընթացքին խորհրդային նաւատորմին երրորդ չարժումն է ասիկա :

Առաջին երկուքը «քաղաքավարական այցելութեան » բնոյթ ունէին եւ խորհրդային պատերազմական նաւերուն առաքելութիւնն էր՝ ճանչնալ Պալթիկէն Մէջերկրական տանող ճամբան, որ կ'անցնի Մանչէն եւ Ճիպրալթարի նեղուցէն :

Ամէն պարագայի մէկ կարեւորութիւն կ'ընծայուի խորհրդային նաւատորմին այս ռազմափորձերուն, որոնք պիտի տեւեն Սեպտեմբեր տասէն մինչեւ Հոկտեմբեր 15, եւ պիտի գործածուին «արդիական զէնքեր»ուն՝ սուղարձակ հրթիռներ : 1956 Ապրիլին արդէն ամերիկեան նաւային մասնագէտները կը յայտնէին թէ Մ. Միութեան հիւլէական հրթիռներ ունի՝ ամերիկեան «Ռեկիւլիւս»ի նմանողութեամբ :

Խորհրդային նաւատորմիղը աշխարհի երկրորդ ուժը կը նկատուի, իր կազմածներով. այսինքն՝ աւելի զօրաւոր քան Անգլիան :

Ծանօթ է, որ նոյն ժամանակամիջոցին ռազմափորձեր պիտի ընէ նաեւ Ատլանտեան Դաշնակցութեան նաւատորմիղը : Այս ուղղութեամբ Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարութիւնը յայտարարեց թէ երկու ուժերու ռազմափորձերը՝ աչնան, ո'չ մէկ «տարակարծութիւն» կրնան ստեղծել :

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ

Անցեալ Օգոստոսին Միկոյեանի կողմէ սկսած պայքարը կը չարունակուի Արեւելեան Գերմանիոյ մէջ. Պալթեան երկիրներու անունով, առջի օր, համայնավար Գերմանիոյ բողոքեց, այս ծովուն մէջ խարխափած դաշնակցային Գերմանիոյ նաւային ուժերուն դէմ :

Պաշտօնական տեղեկագիրը մը հրատարակուեցաւ, որ կ'աչխատի համոզել Սկանտինաւեան երկիրները՝ ընդդիմանալու համար Արեւմտեան Գերմանիոյ պատերազմական ուժերուն դէմ՝ Պալթիկ ծովուն մէջ, յեսապային, կ'ըսէ զեկոյցը, Պալթիկը կրնայ դառնալ Ասլանտեան Դաշնակցութեան խարխիններէն մէկը :

Արեւելեան Գերմանիոյ բողոքները մերժելով, Պոննի կառավարութեան մէկ բանբերը զուգահեռական մը ըրաւ Պալթիկի մէջ պտտուող Դաշնակցային Հանրապետութեան նաւային ուժերուն եւ Արեւելեան Գերմանիոյ մէջ գոյութիւն ունեցող ռուսական ուժերուն միջեւ եւ յայտնեց թէ անոնք հաւասար են իրարու :

× Մամուլի ասուլիս մը տալով, Նախագահ Այզընհաուըր յայտարարեց — չեմ

(Շար. ո կարդայ Դ. էջ)

ՎԱՂՈՒՑ ԿՈՏՈՐԱԿԸ ԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԸ

Ա.

Մեր նշանավոր գրողը, գեղարվեստական ստեղծագործության մեծ վարպետը, իր ամբողջ կյանքի ընթացքում ամենայն հետաքրքրությամբ հետևել է խորհրդային մանկական գրականության զարգացման ընթացքին, ամենայն ուշադրությամբ ուսումնասիրել է մանկական հոգեբանության առանձնահատկությունները, ամենայն խորությամբ ծանոթացել է մանկական ընթերցանության հարցերին։ Ամենայն սիրով ու ջերմությամբ է նա վերաբերվել մանկական գրքի հեղինակներին, ամենայն հոգատարությամբ է նա ուղղորդել նրանց ստեղծագործական աշխատանքը։

Ինչպես հայտնի է, Վաղուց Կոտորակը մանկական գրքի հեղինակ է դարձել ոչ թե պատահականորեն, ոչ թե ինչ-որ դրսի ազդեցության տակ, այլ իր ներքին պահանջից ելնելով։ Նա մանկական գրքի հեղինակ է դարձել այն ժամանակ, երբ նրա մեջ հասունացել էր մանկական գրքի հեղինակի համար անհրաժեշտ ամենակարևոր որակը՝ մանկական հոգեբանության խորը ըմբռնումը։ Նա մանկական գրքի հեղինակ է դարձել այն ժամանակ, երբ նրա մեջ հասունացել էր մանկական գրքի հեղինակի համար անհրաժեշտ ամենակարևոր որակը՝ մանկական հոգեբանության խորը ըմբռնումը։

Ինչպես հայտնի է, Վաղուց Կոտորակը մանկական գրքի հեղինակ է դարձել ոչ թե պատահականորեն, ոչ թե ինչ-որ դրսի ազդեցության տակ, այլ իր ներքին պահանջից ելնելով

ՅԱՋՈՂՋ ՏՍՂԿՈ

(ՊՈԵՄԻ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԸ)

Ես ի՞նչ, կարող է, ասեմ ձեզ նոր,
Ինչ որ դուք ինքներդ չգիտեք արդեն,
Ինչ որ ձեր հոգում չի ծնվել նախ
Եվ ձեր սրտերում չի ապրել հազար տարի։
Ես ի՞նչ կարող եմ ասել ձեզ նոր,
Ինչ որ ձեր հոգում չի ծնվել նախ
Եվ ձեր սրտերում չի ապրել հազար տարի։
Ես ի՞նչ կարող եմ ասել ձեզ նոր,
Ինչ որ ձեր հոգում չի ծնվել նախ
Եվ ձեր սրտերում չի ապրել հազար տարի։

կարծեր, որ Ա. Միութիւնը կարենայ մեծ թիւով մէջ - երկրային հրաժիշներ պատրաստել, Ռուսերը ցարդ ո՛չ մէկ առեն իրենց պատերազմական նպատակներու ծառայող պիւտերը յայտարարած էին, այս մէկը՝ քարոզչական նպատակներ կը հետապնդէ : Ամէն պարագայի մէջ, տակաւին երկար ժամանակ պէտք է, որ այդ հրաժիշները մեծ անձրեւատներ կարենան կատել, ըսաւ Միացեալ Նահանգներու Նախագահը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ա. ՄԻՈՒԹԻՒՆ եւ Սուրիա որոշեցին առորագրել համաձայնագիր մը՝ առեւտրական եւ մասնագիտական փոխանակութեանց համար : Մօտ առենէն խորհրդային կարեւոր պատուիրակութիւն մը պիտի երթայ Սուրիա :

ԺՆԵՒԻ Ֆրանքֆուրտեան խորհրդաժողովի նիստը տեւեց մօտաւորապէս երկու ժամ, որմէ ետք Ֆրանսական պատուիրակութեան նախագահը յայտարարեց .— Մեր երկու պատուիրակութիւնները չարմար սեպեցին իրենց կառավարութեանց հետ չարաբերութեան մտնել. չորդ նիստը պիտի դուրմարուի ուրբաթ օր :

ՄՈՍԿՈՒԱՅի ռուսերէրման խորհրդակցութիւնները միշտ ընդհատուած են : Ա. Միութիւնը կը մերժէ բանակցել Ռուսիոյ մէջ գտնուղ Գերմանացիներու հարցին առթիւ :

ՖԻՆԼԱՆՏԱՅի Հանրապետութեան նախագահը Քուիէնհակ պնաց՝ պաշտօնական այցելութիւն մը տալու համար : Օդակայանին մէջ դիմաւորուեցաւ արքայական ամոլին կողմէ : երեք օր պիտի մնայ այնտեղ :

ԱՆԳԼԻՈՅ Արտաքին նախարար Սելվին Լոյտ այսօր կը հասնի Պելկրատ, ուր միջազգային քաղաքական ընդհանուր կացութեան շուրջ խորհրդակցութիւններ պիտի ունենայ մառեչալ Թիթոյի հետ :

ԳԱՀԻՐէի «Ալ Ահրամ» թերթը կը գրէ. — « Սուրիոյ համայնավարական շարժումները հասկնալու համար՝ Հենրերսըն Դամասկոս պէտք է երթար եւ ո՛չ թէ Թուրքիա կամ Լիբանան : Սուրիական մայրաքաղաքին մէջ անիկա պիտի կարենար հաստատել, թէ Ա. Միութեան հետ մերձեցում մը կայ, սակայն ո՛չ այնպէս՝ ինչպէս կը հասկնան Ամերիկացիք » :

ԻՍՐԱՑէլի մամուլը կը մտահոգուի եւ դիպատոսի հանդէպ Ամերիկայի ցոյց տուած ընթացքով.— «Ամերիկա – Եգիպտոս մերձեցումը մտահոգիչ է » կը գրէ Թէլ Ավիվի կարեւորագոյն թերթերէն մէկը :

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ՉԻՆԱՍՏԱՆի մէջ «վերաքննութեան» չարժումները կը շարունակուին, յատկապէս՝ Շանկայի չրջանին մէջ : Վերջին քանի մը օրերու ընթացքին երկու միլիոն հոգի սկսաւ «դասախարակուիլ» այնտեղ, անոնք՝ որ աջակողմեան հակումներ ունին, անուշա :

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՑԶԸՆՀՈՒՐը ապագինման մասին խօսելով, յայտարարեց թէ այլեւս ձայներ կը պատկանի Ա. Միութեան :

ԴԱՇՆԱԿՑԱՑԻՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ մէջ ընտրապայքարը կը մղուի լարուած՝ քայլ խաղաղ մթնոլորտի մը մէջ : Թէեւ Արեւմուտքի յաղթանակը ապահով կը նկատուի, սակայն անակնկալները միշտ սպասելի են :

ԼիԲԻԱ օժանդակութեան ձեռք սկսած է երկարել Ալժերիոյ ապստամբներուն :

ՄԱԿի յառաջիկայ ժողովին մէջ, Ալժերիոյ հարցին քննութեան ընթացքին Փերու պիտի կենայ Ֆրանսայի կողքին :

ՓԵՐՈՒԻ Հանրապետութեան Նախագահը ընդառաջելով Արտաքին նախարար Փինոյի հրաւէրին՝ Փարիզ պիտի գայ. այցելութեան թուականը տակաւին յայտնի չէ :

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՒԹի իր արձակուրդը վերջացնելով՝ առջի իրիկուն Փարիզ վերադարձաւ :

ՏԻԿԻՆ ՌՈՒԶՎԷԼԹ երէկ Ռուսիա հաւաւ՝ Ա. Միութեան վրայ թղթակցութիւններ ընելու համար : Ամերիկայի նախկին Նախագահին այրին այնտեղ կը նայ երբեւ լրագրող :

ԹԱՆԳիի մէջ առջի գիշեր 22 թոն պաւերազմական պիտոյքներ իյնցուցին Քինլանտական նաւէ մը : Զէնքերուն ուղղութիւնը յայտնի չէ :

ՄՈԼՈԹՈՎ եւ Կագանովիչ անունները կրող քաղաքներուն անունները փոխուած են՝ կը յայտնէ խորհրդային պաշտօնական տեղեկագիր մը :

ԱՄԵՐԻԿԱՑի «Աշխատաւորական Օր» ուան ընթացքին ճամբու արկածներու զոհ գնաց 445 հոգի :

ՊԱՏԱՐԱԳ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՑ ԿԱԹՈՂԻԿ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Այս կիրակի առաւօտ ժամը 10·30ին պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Հ. Ս. Ե. ԿՈՂԵԱՆ (ընդհանուր փոխանորդ Հայ Կաթողիկէ պատրիարքութեան) :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵկեղեցաշէՆ Տիկնանց Միութիւնը չնորհակալութեամբ առացաւ հետեւեալ նուէրները ի նպաստ Լիոնի եկեղեցւոյ չինութեան :

Նէօվիլարնակ Տիկին Ազաւնի Ցովսէփեանէ տասը հազար Ֆրանք : Պ. Գրիգոր Հանէ հինգ հազար Ֆրանք իր պաւկին պինուորութենէ վերադարձին առթիւ :

Տէր եւ Տիկին Ցովհ. Նիկողոսեանի պատանի մօր եւ մօր հանդուցեալ Նուարդ Միքայէլեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Տէր եւ Տիկին Ց. Վարժապետեանէ հազար Ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Ղազար Միքայէլեանէ հանդուցեալ Համբարձում Պասմաճեանի (Մարսիլիա մեռած) յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երկու հազար Ֆրանք : Էքսէն Պ. Ցակոբ Սարգիսեանէ հազար Ֆրանք :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Գուրգէն Ալէքսանեան կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց եղբօր եւ հօր՝

ՄԽԻԹԱՐ ԵՒ ԵՐԵՄԻԱ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆՆԵՐՈՒ, լինչպէս նաեւ համայն Ալէքսանեան ննջեցելոց յիշատակին :

Կը հրաւիրուին ողբացեալներուն յիշատակը յարգողները :

×

Տէր եւ Տիկին Վահագն Թուր-Սարգիսեան, Օր. Ազատուհի եւ Պ. Ցովհաննէս Շահինեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի, Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ հոգեհանգիստ պիտի կատարուի իրենց ողբացեալ մօր Տիկին Լիւսի Շահինեանի մահուան Ա. տարելիցին առթիւ : Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգող ազգական եւ բարեկամները :

ՑԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Մարսիլիոյ Ս. Աստուածածին եկեղեց. Թաղ. Խորհուրդը, յանուն Սէնթ Անթուանի, եւ շրջանի գաղութին, ցաւակցութիւնները եւ վշտակցութիւնները կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին Արսէն Տ. Զաքարեանի, լինչպէս Տ. Զաքարեանի բոլոր պարագաներուն, իրենց սիրեցեալ մօր, տիկին Աղնիւ Տէր Զաքարեանի մահուան առթիւ :

Սէն Անթուանի Ս. Թադէոս եկեղեց. Թաղ. Խորհուրդը հետեւեալ նուէրները ստացած է ի նպաստ Ս. եկեղեցւոյ պայծառութեան համար, Փարիզի շրջանէն Տիկին Տարագճեանէ հազար Ֆրանք, կարտանէն Պ. Ցովհ. Թիւթիւնճեանէ հազար Ֆրանք :

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

Գործաւոր մը քանֆէքսիոնի խանութի մը մէջ ծրարներ կապելու եւ փոխսերը ընելու համար : Դիմել Թերթիս վարչութեան :

×

Գործաւոր կամ գործաւորուհի (դերձակ) եւ աշկերտ մը : Դիմել՝

Minassian, 74, Rue d'Hauteville, Paris-10e

×

Մէքանիսիէններ առնի եւ աշխատանոցի համար, կապառտինի համար (այր թէ կին) փուրօթէօզ (fol-էփօլէթ) : Դիմել՝

DORLY, 75, Rue Vieille du Temple
Métro : Rambuteau

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Յառաջ» կը ծախուի նաեւ Քատէի մեթրոյին գլուխի կրպակը :

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, Rue Richer - Paris (9e)
Tél. : PRO vence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66

Դպրոցական վերամուտին առթիւ նկատի ունենալ

ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

Մ. Պարսամեանի հեղինակութեամբ

ԱՐԱՐԱՏ Այբբենարան-Ընթերցարան	200
ԱՐԱՐԱՏ Բ. գիրք	300
ԱՐԱՐԱՏ Գ. Գիրք	400

Յ. Գազանճեանի Քերականութիւնները

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Արդի Հայերէն լեզուի, տարրական	250
Միջին դասընթացք	450
Բարձրագոյն դասընթացք	500
ՆՈՐ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ Հ. եւ Զ. Աստուածաբարձրագոյն դասընթացք, 1954	600
ԳԱՆՁԱՐԱՆ, Արամ Անտոնեան, Միջին դասընթացք	500
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. Պօղոսեան	600
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ն. Տիպէնճեան, ընդարձակ	800

ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՌՋԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ Անգլ.-Հայերէն Պ. Աճէմեան	1500
ԲԱՌԱՐԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄԻ, Ոսկան Մարտիկեան	500
ԲԱՌԳԻՐՔ ՍԵՒԱՍՏԱՀԱՑ ԳԱԻԱՌԱԼԵԶՈՒԻ, Կ. Գաբիկեան, Երուսաղէմ, 1952	1000
ԱՌՋԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ պատմական, աշխարհագրական, դիցաբանական եւ հայկական յատուկ անուններ, Ն. Ճիվանեան, Պոլիս 1879, լաթակազմ	3000
ՀԱՑ·ՖՐՆՍ· Լուսինեան-Բասմաջեան	2000
ՀԱՑ· ՖՐՆՍ· Ե· ՏԷմիրճիպաշեան	800
ԱՆԳԼ· ՀԱՑ· Փրոֆ·Ց·Ց·Զաղմաճեան	4000
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Ե· ՏԷմիրճիպաշեան	3000
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Մ· Նուպարեան	3500
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Մ· Նուպարեան	750
ՖՐՆՍ· ՀԱՑ· Մաուլէն Բարսեղեան Համադրական, 1950, կաշեկազմ	3000
ՀԱՑ·-ՀԱՑ· Մտ. Մալխասեան, Բացատրական բառարան, 4 հատոր	16·000
ՀԱՑ·-ՀԱՑ· Ս. Գափամաճեան, Նոր տպագրութիւն	4000

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Կահաւորուած սենեակ մը երիտասարդ պոյդի մը համար, ԱՌԱՆՑ ԽՈՀԱՆՈՑԻ : Դիմել Թերթիս Վարչութեան

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Արթակիրցի Ովսաննա Տաշէմիրեան կը փնտռէ իր եղբօրորդին՝ Ղեւոնդ Տաշէմիրեան, հայրը՝ Սարգիս, մայրը՝ Մարիամ, եղած է Խարբերդի որբանոցը տարագրութենէն յետոյ : Տեղեկացնել՝

Artin Boghossian
50, Boulevard de Beaumont
Marseille (12e)

Արտասահմանի Թերթերէն կը խնդրուի արտատպել :

×

Գէորգ Պալթաեան Իզմիրի Մէրտիկէօղ պիւղէն, կը փնտռէ իր հօրեղբօրորդին՝ Յարութիւն Շահպազեան : Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել հետեւեալ հասցէին. —

Chahbazian, 19, Rue des Moissons
Bruxelles (Belgique)

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՑԼ.— Ս. Ժեռամի «Հայաստան» ենթակոմիտէի ընդհ. անդամական ժողովը այս չարաթ ժամը 21ին, ընկեր Միսաք Ալմոսլեանի բնակարանը : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է, հին անդամատուրերը միասին բերել : Կը հրաւիրուի նաեւ « Դրօ » խումբը :

ԿՐՈՆՈՊԼԸ.— Հ. Ց. Դ. Եօթնեղբայր – եան Գոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները, այս չարաթ, ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին : Անհրաժեշտ է բոլորին ներկայութիւնը :

Լանսկլի «Մուրատ» խումբի եւ Ռընաժի «Գէորգ Զաւուշ» խումբի ընկերները բարի ըլլան ներկայ գտնուիլ սոյն ժողովին :

ՄԱՐՍԷՑԼ.— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ «Ակնունի» ենթակոմիտէի բոլոր ընկերները այս չարաթ, ժամը 21ին, սովորական տեղը : Կարեւոր օրակարգ : Ներկայանալ անդամատուրերով : Ներկայ կ'ըլլան կոմիտէի ներկայացուցիչները :

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլի արուարձաններէն, Սէնթ Անթուանի, Ս. Թադէոս եկեղեց. Թաղ. խորհրդոյ յառաջիկայ դպրոցական տարեշրջանի համար ուսուցիչ կամ ուսուցչուհի մը պէտք ունի (հայերէն դասախարակութեան համար) միայն հիւշերթի օրուան համար : Փափաքողները կրնան դիմել Ս. եկեղեցւոյ խորհրդարանը, ամէն կիրակի մինչեւ կէսօր :

Թաղ. Խորհրդ. Ս. Թ. եկեղեցւոյ

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, Եւրոպայի միակ աղջկանց դիւերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սերունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տասնեւիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու պրոգրամին բաժնի պաշտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհիները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 Ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան՝

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

Տպ. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

TISSUS - LAINAGES

GROS — DEMI—GROS

ETBLS. AGEDER

ԱԺՏԷՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

67 Rue de Clery, PARIS (2e) — Tél. CEN 48-12

Կը գտնէք ամէն կարգի բրդեղէն կերպասներ, երէք յարկաբաժին ճոխ տեսակներ, անմրցելի գիներով :
Մասնաւորապէս մանթոյի, բոպի, թայէօռի եւ ժիւպի համար :

Բոլոր ֆօնֆէքսիօնէրուն, եւ մեթրով ծախող առեւտրականներուն մէկ այցելութիւնը վաճառատունս մէջ կը բաւէ մնայուն յաճախորդ դառնալու համար :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
6
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
VENDREDI
6 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7986 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3787

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԱՐԵՒԵԼԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

Արեւելքը ամէն օր ասոիճան մը աւելի կարեւորութիւն կը ստանայ արդի աշխարհի մէջ :

Մեծ երկիրներու քաղաքական վարիչները իրենց չհամոզ աչքերը ուղղած են դէպի արեւելք՝ օգտուելու համար արեւելեան երկիրներու աշխարհագրական, ռազմավիտական առաջնակարգ դիրքէն եւ անսահման հարստութիւններէն :

Իսկ փոռնակոնները իրենց անչահախնդիր ուսումնասիրութեանց առարկայ կը դարձնեն Արեւելքը, մարդկային քաղաքակրթութեան օրրանը :

Երկար տարիներ ի վեր միջազգային զանազան հիմնարկութիւններ պեղումներ կը կատարեն արեւելեան երկիրներու պատմական վայրերուն մէջ, փլատակներուն տակէն երեւան հանելու համար հին ժողովուրդներու անցեալ փառքերը եւ նոր լոյս սփռելու համար պատմութեան մութ մնացած կէտերուն վրայ :

Եգիպտոսի, Փոքր Ասիոյ, Միջագետքի, Սուրիոյ, Հայաստանի, Իրանի, Աֆղանիստանի եւ այլ երկիրներու մէջ կատարուած գիտական հետազօտութիւններն ու երեւան հանուած հնութիւնները անկին դանձեր են քաղաքակրթութեան պատմութեան համար :

Արեւելագիտութիւնը մեծ զարկ ստացաւ ԺԹ. դարուն Հնդկաստանի եւ Ասորեստանի մէջ կատարուած հետազոտութիւններուն, մեհենագրերու եւ բեւեռագիր արձանագրութեանց ընթերցումին եւ պատմագիտական ու լեզուաբանական կարեւոր հրատարակութեանց :

Անկէ ի վեր այս ճիւղը հսկայ յառաջդիմութիւններ կատարած է : Իր նախկին սահմանափակ շրջանակէն դուրս ելլելով այժմ կ'ընդգրկէ խիստ ընդարձակ հորիզոններ :

Հարիւր տարի առաջ Միջին Եւրոպայի արեւելագէտներու ուսումնասիրութիւնները Աստուածաշունչի չուրջ կը դառնային միայն : Քննական լեզուաբանութեան միջոցաւ անոնք կը ջանային լուսաբանել Սուրբ Գրքի մութ մնացած, անհասկնալի կէտերը :

Հիմա այլեւս չափ ու սահման չկայ արեւելագէտներու հետազոտութեանց համար : Պեռութիւններն իսկ նիւթապէս կ'աջակցին պեղումներ եւ ուսումնասիրութիւններ կատարող գիտնականներուն եւ կը քաջալերեն զանոնք :

Մինչեւ մէջ Օգոստոս 28էն մինչեւ Սեպտեմբեր 4 տեղի ունեցածը Արեւելագէտներու 24րդ համագումարն էր, հովանաւորութեամբ Դաշնակցային Գերմանիոյ նախագահ Փրոֆ. Տոքթ. Թէոտոր Հոյսի եւ օժանդակութեամբ Պավարիոյ կառավարութեան :

Առաջին համագումարը տեղի ունեցած էր 1880ական թուականներուն : Պատերազմէն առաջ 1938ին Պրիւսէլի մէջ դումարուած էր 20րդը : Տասը տարուան ընդմիջում դադարէն վերջ, 1948ին Փարիզի մէջ համախմբուեցան արեւելագէտները :

Այնուհետեւ ամէն երեք տարին անդամ մը կանոնաւորապէս տեղի կ'ունենայ համագումարը : 1951ին Պոլիս եւ 1954ին Քէմպրիճ (Անգլիա) դումարուած էր :

1960ին պիտի դումարուի Լենինկրատ :

Պավարիոյ մայրաքաղաքին մէջ համախմբուած էին աւելի քան հազար արեւելագէտներ՝ աշխարհի ամէն կողմերէն : Մեծամասնութիւն կը կազմէին Եւրոպացիները : Գիտնականներ եկած էին Ամերիկայէն, Յորդր. Միւթենէն (պաշիխիրներ, տաճիկներ), Իրանէն : Հնդկաստանէն, Ինտոնեզիայէն, Հոնկքոնկէն, Ճափոնէն, Չինաստանէն, Եգիպտոսէն, Արաբական երկիրներէ եւ այլ վայրերէ :

Հայեր կային Ֆրանսայէն, Անգլիայէն, Պելժիայէն եւ Իրաքէն : Յ. Հայաստանի պատգամաւորին բացակայութիւնը ուշադրաւ էր : Կը բացակայէին նաեւ երեք Հայեր, որոնք նախապէս արձանագրուած էին :

Ըստ մասնագիտութեան, տասնեւչորս բաժանմունքներ ունէր համագումարը, իւրաքանչիւրը նախագահի մը ղեկավարութեան տակ : Եգիպտոս, Ասորեստան, Փոքր Ասիա, Հին Կտակարան, Քրիստոնեայ արեւելք եւ Բիւզանդիոն, Սեմական լեզուներ, իսլամութիւն, Թրքագիտութիւն, Իրան, Կովկաս եւ դրացի երկիրներ, Ափրիկէ եւ Մայրագոյն Արեւելք մասը կը կազմէին այդ բաժանմունքներուն :

Առանձին հայկական բաժին չկար : Հայերու վերաբերեալ զեկուցումները կարդացուեցան ասորագիտական (Սաֆրաստեան), բիւզանդական (Ֆէյտի) եւ իրանեւկովկասեան (Ուէրները Ունիվերսիթիի եւ Մելքոնեան) բաժանմունքներուն մէջ :

Ամբողջ տասը օր ամենաղի արեւելագէտներ ապրեցան եղբայրական ջերմ մթնոլորտի մէջ : Քաղաքական հակամարտութիւններ կամ դաղափարական տարակարծութիւններ չկային : Գիտութիւնը, ճըշմարտութիւնը փնտռելու եւ համամարդկային մշակոյթին ծառայելու հասարակաց տենչը միացուցած էր բոլորը, մէկ սիրտ, մէկ հոգի :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԸ ԵՒ ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ ԲՈՂՈՔԸ՝ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻՆ

ՀԵՆՏԵՐՄԸՆ — «ԾԱՆՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ»

Յ. Միւթիւնը առջի օր Միջին Արեւելքի վերաբերեալ նոր յուշագիր մը յանձնեց Միացեալ Նահանգներու, Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի :

Մոսկուա կը պատասխանէ անցեալ Յունիս 11ին արեւմտեան երեք պետութիւններու կողմէ իրեն յանձնուած ծանուցագրին :

Արտաքին նախարար Կրոմիքոյի կողմէ երեք պետութիւններու դեսպաններուն յանձնուած յուշագրին մէջ, Յ. Միւթիւն կը դատապարտէ Ամերիկան, Անգլիան ու Ֆրանսան, որ «ուժ կուտան ջիղերու պատերազմին» դիրք բռնելով Սուրիոյ դէմ » եւ միանգամայն յարձակում մը կը պատրաստեն Դամասկոսի վրայ :

Մոսկուայի համաձայն, ամերիկեան եւ Ֆրանսական կառավարութիւններուն դիրքը ցոյց կուտայ, թէ անոնք չեն հրաժարած «ուժի» քաղաքականութենէն, Միջին Արեւելքի երկիրներուն ներքին հարցերուն միջամուխ ըլլալէ եւ այդ երկիրները յարձակողական նպատակներ հետապնդող դաշնակցութեանց անդամագրելու աշխատանքէն. ինչպէս՝ Պաղտատի Ուխտը : Այս է պատճառը, որ Միջին Արեւելքի կացութիւնը լարուած է :

Ամերիկեան միջամտութիւնը պետական հարուած մը սեպհնց Գուրգանանի մէջ եւ դաւադրութիւններ՝ Եգիպտոս եւ Սուրիա :

Յ. Միւթիւնը չընդունիր երրիտանական տեսակէտը, որուն համաձայն լարուած կացութեան բո՛ւն պատճառը արաբեւիս - րայէլ ձգտումն է եւ կ'աւելցնէ, թէ խաղաղ լուծում մը կարելի է գտնել՝ եթէ Անգլիա, Ամերիկա եւ Ֆրանսա «հրաժարին Իսրայէլը իրենց դաղթաւիրական նպատակներուն իրրեւ գործիք ծառայելէ » :

Մոսկուայի կառավարութիւնը այն կարծիքը ունի, որ Միջին Արեւելքի կացութիւնը կրնայ բարելաւուիլ եւ բնական հունի մը մէջ մտնել, եթէ Ապահովութեան Խորհուրդին չորս մեծերը միասնաբար համաձայնութիւն մը գոյացնեն, որ Միջին Արեւելքի երկիրներուն հարցերը

(Շար. ո կարդալ Դ. էջ)

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

ԱԶԳԱՅԻՆ ՅԱՒԵՐ ...

— Խնդիրք մը ունիմ ...

— Ըսէ, տեսնեմ ...

— Հօրաքրոջս ամուսինը սրճարաններէն ասդին եկած չունի ... Իրիկուններ, գործէն տուն կուգայ, պատառ մը բան կ'ուտէ եւ շիտա՛կ սրճարան կը վազէ ...

— Շատ կը ցաւիմ ...

— Ցաւիլը չի բաւեր, բան մը ընելու էք ...

— Մե՞նք ինչու պիտի խառնուէինք այդ ընտանեկան վէճին ... Մե՞նք ով ենք որ ..

— Մեղա՛յ Աստուծոյ, դուք կուսակցութիւն չէ՞ք, ազգին գործերով չէ՞ք հետաքրքրուիր ...

— Բարեկա՛մ, հօրաքրոջդ ամուսնոյն պարագան ազգային գործ չէ ...

— Շա՛տ ալ ազգային գործ է ... Եթէ այդ մարդը ասանկ շարունակէ ընտանիքը պիտի բայթայուի, այսինքն հօրաքոյրս գլուխը պիտի առնէ երթայ ... Հայ ընտանիք մը պակաս պիտի ունենանք ... Ազգը պիտի տուժէ ... Ուրեմն, ասիկա ձեր օրակարգին վրայ դնելու էք ...

— Դժբախտաբար չենք կրնար :

— Անա՛նկ է գա ... երբ ճառ խօսելու կարգը գայ, ամէնէն առաջ բեմ կ'ելլէք : Կուսակցութիւն չէ՞ք մը, ամէնիդ ալ տեղերնիդ մնաք ... Մնաք բարով ...

×

— Ցաւիս դարման կը փնտռեմ :

— Ո՞ր ցաւիդ ... Գլո՞խդ կը ցաւի թէ ոտիդ ...

— Ո՛չ գլուխս, ո՛չ ալ ոտիս ... Էրիկ մը ունիմ որ շատ խիստ, շատ բարկացոտ մարդ է ... Ամէն պզտիկ բանի համար կը պռոայ, կը կանչէ ... « վա՛յ, ինչո՞ւ այս ծաղկամանը դաշնակին վրայ դրեր ես : Ինչո՞ւ այսօր լուրիա չես եփեր » ... Քաշուելիք բան չէ ...

— Իրաւունք ունիս ...

— Բան մը ընելու էք ...

— Ո՞վ բան մը ընելու է ...

— Դո՛ւք ...

— Մենք ո՞վ ենք որ ...

— Դուք ազգին ցաւերով չէ՞ք զբաղիր .. Հապա ինչո՞ւ տաճիքները ելեր էք եւ տարին տասներկու ամիս կը պարծենաք թէ այս ազգը փրկողը կուսակցութիւններն են ...

— Բայց, Տիկին, ձեր ամուսնոյն կոպտութիւնը , անկրթութիւնը եւ ջղային տագնապները ազգային խնդիրնե՞ր են ...

— Անշո՛ւշտ ... եթէ իրիկուն մըն ալ չգայ եւ ելլէ Ֆլորիտաները երթայ նէ, տուներնիս ի՞նչ կ'ըլլայ — կր բայբայուի, անանկ չէ՞ ...

— Կը ցաւիմ, բայց մենք բան մը չենք կրնար ընել ...

— Անանկ է նէ, ասկէ ետքը մի՛ ըսէք որ ազգը կառավարողը կուսակցութիւններն են ... Մէկը առ, միւսին զարկ, սանթիմ մը չեն արժեր ... Ցտեսութիւն ...

×

— Մեծ Պահիին հարսնիք կ'ըլլա՞յ ...

— Տէր Պապային հարցուցէք ...

— Ինչո՞ւ, դուք ինչի՞ս կուսակցութիւնը էք որ ասանկ խնդիրներով չէք զբաղիր ...

— Ուրիշ գործեր ունինք ...

— Ասիկա ալ կարեւոր գործ է : Եթէ կնիկս խօսքը բաղեցնէ եւ աղչկանս հարսնիքը Մեծ Պահիին ընել տայ, տուներնիս տակնուվրայ պիտի ըլլայ եւ ազգը պիտի վնասուի ...

— Շատ կը ցաւինք ... Բան մը չենք կրնար ընել ...

— Ես ալ շատ կը ցաւիմ որ ազգին ճակատագիրը կուսակցութիւններուն յանձներ ենք ... Մնաք բարով :

×

Այս հոգեշահ պատմութիւնները պատահած են երէկ, կը պատահին այսօր եւ պիտի պատահին վաղն ալ՝ մեր ազգային կազմակերպութեանց գլխուն :

Որովհետեւ, մեր ազգին երբեմ բառնադին համար, կուսակցութիւն մը խոհանոցներէն եւ սրճարաններէն ալ պէտք է ներս մտնէ, որպէսզի Տանտիկինը Այրին լուրիա եփել տայ, եւ Տանտիկինը Բենին ամուսինն ալ սրճարաններէն տուն վերադարձնէ ազգին ապագան ապահովելու համար ... ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ՝ ՄԱԿ-Ի ՄԷՋ

ՈՒՈՇԻՆԿԹՐՆԻ ԵՒ ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ ՄԻՋԵՒ ՊԱՑԳՔԱՐԸ ՍԿՍԱՒ

Միացեալ Նահանգներու ՄԱՅի ներկայացուցիչները, առջի օր «աշխատանքի փաստաթուղթ» մը տուին վաթսունէ աւելի իրենց պաշտօնակիցներուն՝ Հունգարիոյ հարցին առնչութեամբ : Այս «փաստաթուղթ»ը իրրեւ հիմ պիտի ծառայէ, դատապարտելու համար խորհրդային միջամտութիւնը՝ Հունգարիոյ մէջ :

Այս « փաստաթուղթ»ը կը նախատեսէ, որ ՄԱԿը կ'ընդունի եւ կը վաւերացնէ անցեալ Յունիսին Աւստրալիոյ, Սէյլանի, Տանըմարքայի, Թունուզի եւ Իրլիւնտէյի ներկայացուցիչներուն կողմէ կազմուած յանձնախումբին տեղեկագիրը՝ դատապարտելով Հունգարական ապստամբութեան ճնշումը, Յ. Միւթեան կողմէ :

Կը դատապարտէ Յ. Միւթեան ձեռք առած բոլոր միջոցները, որ ճչդուած են յանձնախումբին տեղեկագրին մէջ եւ կը պահանջէ, որ Յ. Միւթիւնը յարգէ Հունգար ժողովուրդին ազատութեան իրաւունքը եւ ապահովէ իրենց երկիրէն բոնի միջոցներով Ռուսիա տարուած Հունգար քաղաքացիներու հայրենադարձը : ՄԱԿը կը պահանջէ, որ Մոսկուա յարգէ Հունգարիոյ քաղաքական անկախութիւնը :

ՄԱԿի ամերիկեան պատուիրակութեան նախագահը՝ Լոճ, խորհրդակցութիւններ ունեցաւ այլ երկիրներու ներկայացուցիչներուն հետ — հարցին լուծման չուրջ անհամաձայնութիւն մը կայ Միացեալ Նահանգներու եւ Անգլիոյ միջեւ : Անգլիա կը պահանջէ, որ յանձնախումբը վերջնական իր աշխատանքները, մինչ Ամերիկա կ'ուզէ որ չարունակուին անոնք :

Երէկ՝ Ե. օր, կրկին խորհրդակցութիւն մը տեղի ունեցաւ պատուիրակութեանց ներկայացուցիչներուն միջեւ : Մինչեւ Սեպտեմբեր 10 պիտի խմբագրուի համաձայնագիր մը, որուն թիկունք պիտի կանգնին բոլոր պետութիւնները. ան չուշ՝ ո՛չ Յ. Միւթիւնը :

Հունգարիոյ խնդրին անդրադառնալով Մոսկուայի համայնավար պաշտօնաթերթ « Փրաւտա»ն կը գրէ, թէ արեւմտեան պետութիւնները «արդարօրէն պարտադրեցին Հունգարիոյ հարցին քննութիւնը » ՄԱԿի յատուկ նիստ համագումարին մէջ, Միջին Արեւելքի երկիրներուն ներքին հարցերուն իրենց կատարած միջամտութեան իրականութիւնը ծածկելու դիտաւորութեամբ :

Յուդուածը, որ միաժամանակ Մոսկուայի ձայնասփիւռէն հաղորդուեցաւ, կը յայտնէ թէ միջազգային հանրային կարծիքը զայրացած է «Միջին Արեւելքի մէջ դաղթաւիրութեան ըրած վայրագութիւններէն» :

ԿՈԳԵԱՆ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Յորելեանական օր պատրաստած էին մեր խմբագրատունը ընդունելու Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութեան Ընդհանուր Փոխանորդ Գեր. Հ. Ս. Ե. Կոգեանը, որ Պէյրութէն Փարիզ եկած է քանի մը օր առաջ :

Գերապայծառ Կոգեան այս կիրակի պիտի պատարագէ եւ քարոզէ, ապա քանի մը ամսուան համար կ'անցնի Ամերիկա :

ՅԱՅՏՈՒՄ ՀՌ ԳՈՅՇԱՑ ՀՍԿՎԱԾ

Ի. Ա.

Մեր երկի խորհրդային իրականության հետ անքակտելի կապով է կապված հայ գրականության զարգացումը։ Խորհրդային իրականությունը նոր թափ տվեց հայ գրականության զարգացմանը, ընդլայնեց նրա հորիզոնները, նոր ուղիներ բացեց նրա առաջ։ Խորհրդային իրականությունը հայ գրողներին ներշնչեց նոր, հզոր թեմաներ, նոր հերոսներ։ Խորհրդային իրականությունը հայ գրողներին ներշնչեց նոր, հզոր թեմաներ, նոր հերոսներ։ Խորհրդային իրականությունը հայ գրողներին ներշնչեց նոր, հզոր թեմաներ, նոր հերոսներ։

ՅԱՅՏՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

(ՊՈՄՊԵՅԻ ՀԻՇԵՑՈՒՄ)

Ես ծնվել եմ Պոմպեյում։ Հայրս հարուստ վաճառական էր։ Ես ունեի մի քույր, որ ամուսնացած էր Հռոմում։ Մայրս մահացել էր, երբ ես դեռ մանուկ էի։ Հայրս ինձ շատ էր սիրում։ Ես նրա միակ զավակն էի։ Ես ունեի մի դայակ, որ ինձ մեծացրել էր։ Նա ինձ շատ էր սիրում։ Ես ունեի մի ընկեր, որ Պոմպեյում էր ապրում։ Նրա անունը Ալբին էր։ Նա ինձ հետ միասին էր մեծացել։ Մենք միասին էինք խաղում, միասին էինք սովորում։ Մենք շատ էինք սիրում միմյանց։

Ես տասնվեց տարեկան էի, երբ հայրս ինձ ուղարկեց Աթենք, որ այնտեղ սովորեմ։ Ես ուզում էի գնալ, որովհետև ուզում էի տեսնել Աթենքը։ Ես գնացի նավով։ Ճանապարհին ես հիվանդացա։ Ես շատ հիվանդ էի։ Ես մոտ էր մահանալուն։ Բայց ես ապրեցի։ Ես հասա Աթենք։ Ես սկսեցի սովորել։ Ես սովորում էի փիլիսոփայություն, մաթեմատիկա, պատմություն։ Ես սիրում էի սովորել։ Ես ունեի շատ ընկերներ։ Ես ուրախ էի Աթենքում։

Երեք տարի անց ես ստացա նամակ հորից։ Նա գրում էր, որ ինքը ծեր է դարձել, և որ ուզում է, որ ես վերադառնամ տուն։ Ես ուրախացա, որ կտեսնեմ հորս, տունս, ընկերներս և Ալբիին։ Ես ուզում էի նաև տեսնել Հռոմը։ Ես գնացի Հռոմ։ Ես մնացի Հռոմում մի քանի օր։ Ես տեսա շատ հետաքրքիր բաներ։ Ես տեսա Կոլիզեյը, Պանթեոնը, Սենատը։ Ես տեսա նաև Կեսարի տունը։ Ես շատ ուրախ էի։

Հռոմից ես գնացի Պոմպեյ։ Ես հասա Պոմպեյ մի գեղեցիկ առավոտ։ Ես տեսա իմ տունը, իմ ընկերներին, իմ դայակին։ Ես տեսա նաև Ալբիին։ Ես ուրախ էի։ Ես գրկեցի հորս։ Ես համբուրեցի նրան։ Ես ասացի նրան, որ ես շատ եմ սիրում նրան։ Ես ասացի նրան, որ ես շատ ուրախ եմ, որ տեսնում եմ նրան։ Ես ասացի նրան, որ ես չեմ ուզում նորից հեռանալ նրանից։

Ես ասացի նրան, որ ես ուզում եմ ամուսնանալ Ալբիի հետ։ Ես ասացի նրան, որ ես սիրում եմ Ալբիին։ Ես ասացի նրան, որ Ալբին էլ է սիրում ինձ։ Ես ասացի նրան, որ ես ուզում եմ ամուսնանալ Ալբիի հետ։ Ես ասացի նրան, որ ես ուզում եմ ապրել Պոմպեյում։ Ես ասացի նրան, որ ես չեմ ուզում գնալ Հռոմ։ Ես ասացի նրան, որ ես չեմ ուզում գնալ Աթենք։

Հայրս ասաց ինձ, որ ես կարող եմ անել այն, ինչ ուզում եմ։ Հայրս ասաց ինձ, որ ես կարող եմ ամուսնանալ Ալբիի հետ։ Հայրս ասաց ինձ, որ ես կարող եմ ապրել Պոմպեյում։ Հայրս ասաց ինձ, որ ես չեմ պետք գնալ Հռոմ։ Հայրս ասաց ինձ, որ ես չեմ պետք գնալ Աթենք։

Ես շատ ուրախ էի։ Ես գնացի Ալբիի տուն։ Ես տեսա Ալբիին։ Ես ասացի Ալբիին, որ ես սիրում եմ նրան։ Ես ասացի Ալբիին, որ ես ուզում եմ ամուսնանալ նրա հետ։ Ալբին ասաց ինձ, որ ինքն էլ է սիրում ինձ։ Ալբին ասաց ինձ, որ ինքն էլ է ուզում ամուսնանալ ինձ հետ։

Ես գնացի տուն։ Ես ասացի հորս, որ ես ուզում եմ ամուսնանալ Ալբիի հետ

պէնքի ուժով պիտի չկարողանան եւ մինչ-մուխ պիտի չըլլան անոնց ներքին հարցերուն :

ԳԱՀԻՐԷ - ԴԱՄԱՍԿՈՍ

Խ. Միութեան եւ Սուրիոյ միջեւ կնքուած համաձայնութենէն ետք, Գահիրէ - Դամասկոս օդանաւական համաձայնագիրը Արեւմուտքին ուշադրութիւնը դարձած է :

Բչ. օր, երկու երկիրներու ներկայացուցիչներուն միջեւ առորագրուած համաձայնագիրը Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ օդանաւութեան ամբողջական միացումը կը նախատեսէ :

1.— Երկու երկիրները պիտի ունենան մէկ մաքսատուն, ենթակայ՝ մէկ վարչութեան :

2.— Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի ներածման եւ արտածման քաղաքականութիւնը նոյնը պիտի ըլլայ :

3.— Աչխատանքի օրէնսդրութիւնն ու ընկերային ապահովութեան կազմակերպութիւնները, որ պայմաններ են - դիպտոսի եւ Սուրիոյ մէջ, պիտի գործադրին իրարու հետ :

4.— Օտար դրամադրութիւններու չահագործումը պիտի ներդաշնակուի :

5.— Երկու կողմերն ալ մեծ ուժ պիտի տան ազգային արտադրութեան արտածման :

Սուրիական մամուլը խանդավառութեամբ դիմաւորեց այս համաձայնութիւնը, յայտնելով՝ թէ ասիկա փաստ մըն է, որ Եգիպտոս անկեղծ է իրենց հետ :

Ամերիկեան փորձագէտներու կարծիքով, այս համաձայնութիւնը չատ քիչ օգտակարութիւն մը կրնայ բերել երկու երկիրներու տնտեսութեան, նկատելով որ անոնք զիրար չեն կրնար ամբողջացնել : Գալով անոր քաղաքական իմաստին, հարց կը տրուի. — Անարժէք թուղթի կտոր մը չէ՞ արդեօք այդ համաձայնագիրը :

Այս առիթով կը յիշուի այն պարագան, թէ Սուրիոյ հետ դաշնակցելու ծրագրով երբեք խանդավառած չէր Գահիրէն . միւս կողմէ, ամիսներ առաջ Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ միջեւ կնքուած զինուորական միացման դաշնագիրը ցարդ ... տեսութիւն կը մնայ միայն :

Ցետոյ՝ ի՞նչ բացատրութիւն կարելի է տալ երկու երկիրներու նոր համաձայնութեան, Դամասկոսի քաղաքականութեան փոփոխութեան ենթարկուելէ վերջ :

Դամասկոսի մէջ ամերիկեան մեծ մելթինկ մը տեղի պիտի ունենայ, չուտով, այս առիթով, սուրիական կառավարութիւնը խնդրեց օտար լրագրողներէն՝ որ ներկայ չըլլան այս ժողովին, որպէսզի միջադէպեր չպատահին :

Սուրիական մամուլը արձագանգ կ'ըլլայ այն զրոյցներուն, որոնց համաձայն նախարարական փոփոխութիւններ պիտի ըլլան Դամասկոսի մէջ : Հանրօգուտ չինութեանց նախարարը յայտարարեց .— «քաղաքական նոր դարը նոր միտքեր կը պահանջէ » :

× Հռոմի սուրիական դիւանագիտական նախկին կցորդը՝ Հիւսէյնի, որ Դամասկոսի մէջ դատապարտուեցաւ, ամերիկեան «գաւազրութեան» մաս կազմած ըլլալու յանցանքով, Հռոմէն մեկնեցաւ Պոլիս :

ՀԵՆՏԵՐՍԸՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երկու չաբաթ Միջին Արեւելքի կացութիւնը ուսումնասիրելէ վերջ, Հենտերսըն յայտարարեց . — « Կացութիւնը՝ Սուրիոյ մէջ ծանր է, եւ նոյն իսկ՝ չատ ծանր : Այս հարցը միայն Միջին Արեւելքը չի հետաքրքրեր , այլ՝ նաեւ ամբողջ աչխարհը » :

Հենտերսըն յայտնեց թէ կարգ մը ծրագիրներ պատրաստած է, սուրիական տապնապը որոշ չափով մեղմելու համար, սակայն մերժեց այս ուղղութեամբ որեւէ բացատրութիւն տալ :

Արեւելեան հարցերու մասնագէտ ամերիկացի դիւանագէտը դնաց Արտ. Նախարարութեան կեդրոնը՝ իր տեղեկագիրը Տլլըսին յանձնելու համար :

Իր զեկոյցին մէջ, Նախագահ Այզընհաուըրի պատուիրակը չէչտած է համայնավար տարրերու դործունէութենէն Սուրիան փրկելու կարեւորութեան վրայ :

Անչուչտ Հենտերսըն մեծ տեղ մը յատկացուցած է իր տեղեկագրին մէջ, Միացեալ Նահանգներու Պաղտատի Ուխտին յարելու տեսակէտին : Սակայն, Ուոչինկթընի քաղաքական շրջանակներու կարծիքը այն է, թէ Ամերիկա պիտի բաւականանայ Պաղտատի Ուխտին տնտեսական եւ զինուորական օգնութիւններ ընելով :

× Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ , Օր. Անժիլ Խազատուրեան
Պ. Փիէրօ Փափազեան
Նշանուած
Փարիզ 24 Օգոստ. 1957 Հոսիքա

ՊԱՏԱՐԱԳ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅՑ ԿԱԹՈՂԻԿԷ
Ս. ԽԱԶ ԵԿԵՂԵՑԻ

Այս կիրակի առաւօտ ժամը 10·30ին պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Հ. Ս. Ե. ԿՈԴԵԱՆ (ընդհանուր փոխանորդ Հայ Կաթողիկէ պատրիարքութեան) :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Գուրգէն Ալէքսանեան կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ , Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, ի-րենց եղբօր եւ հօր՝

ՄԽԻԹԱՐ ԵՒ ԵՐԵՒՄԻԱ ԱԼԷՔՍԱՆԵԱՆ-ՆԵՐՈՒ, ինչպէս նաեւ համայն Ալէքսանեան ննջեցեալց յիչատակին :

Կը հրաւիրուին ողբացեալներուն յիչատակը յարգողները :

×

Տէր եւ Տիկին Վահագն Թուր-Սարգիսեան, Օր. Ագաւուհի եւ Պ. Յովհաննէս Շահինեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի, Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ հոգեհանգիստ պիտի կատարուի իրենց ողբացեալ մօր Տիկին Լիւսի Շահինեանի մահուան Ա. տարելիցին առթիւ : Կը հրաւիրուին իր յիչատակը յարգող ազգական եւ բարեկամները :

ՆՈՒԷՐ

Տիկին Եղիսաբէթ Տէր Ղուկասեան , ծնեալ Եայլաճեան, Կարին, իր անթաղ ննջեցեալներուն յիչատակին՝ հազար Ֆր. կը նուիրէ Կապ. Խաչի Անկէնի մասնաճիւղին :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԻՄԻ .— Պզտիկեան եւ Շահինեան ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց՝ որոնք մասնակցեցան իրենց մեծ սուգին, արկածի զոհ իրենց զաւակներուն՝ Յակոբ Պզտիկեանի եւ Շահէն Շահինեանի դառնագին մահուան առթիւ :

Յորդանան առաջարկեց որ քննութեան ենթարկուի զինադադարի պայմաններուն խախտումը՝ Իսրայէլի կողմէ » :

Ապահովութեան Խորհուրդը այսօր՝ ուրբաթ, պիտի դումարուի քննելու հարց Յորդանանի բողոքը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՓԵՔԻՆի մէջ նոր մեղադրանքներ կ'ըլլան կառավարութեան երկու անդամներուն դէմ . — Փայտի արդիւնաբերութեան եւ հաղորդակցութեան նախարարները , իբրեւ «ալկոզմեան» ձգտումներ ունեցող անձեր : Նախարարները կը դատապարտուին «յետադիմական երրորդ ուժ » մը կազմելու յանցանքով եւ «համայնավար վարչակարգին զժգոհներուն օժանդակութիւնը փնտռելով» : Կը կարծուի թէ նոր մաքրագործումներ պիտի ըլլան համայնավար Չինաստանի մէջ :

ԻՏԱԼԻՈՑ ընկերվարական կուսակցութեան պարագլուխը՝ Նէննի, Ընկերվարականներու միացման մասին խօսելով յայտարարեց թէ այդ հարցը չէ ձախողած .— «ես համաձայն եմ միացման եւ վստահ եմ որ պիտի իրականանայ անիկա» :

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ պատերազմական երկու սուգանաւեր նկատուած են Մանչի մէջ : Կը կարծուի թէ ռուսական նաւատորմիղ կը խմբուի Միջերկրականի մէջ :

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Արտաքին նախարար Փինօ Պոկոթա գնաց :

ԱՆԳԼԻՈՑ Արտաքին նախարար Սելվին Լոյտ Պելկրատի մէջ դիմաւորուած է եռակոսյա քաղաքական կարեւոր անձնաւորութիւններու կողմէ :

ԻՏԱԼԻՈՑ Հանրապետութեան Նախագահին Պարակատան այցելութեան առթիւ մամուլին մէջ ծայր տուած դրչապայքարը տապնապի մը փոխակերպուեցաւ :

ՊԻԼԳԱՈՑի նաւային չինութեանց մէջ աչխատող բանուորները գործադուլի մէջ են :

ԻՍՐԱՅԷԼի մէջ մտահոգութիւն մը ծայր տուաւ՝ դիւանագիտական մարզին մէջ , մինչ Պէն Կուրիոնի համաձայն իսրայէլեան բանակը զօրաւոր է՝ Միջին Արեւելքի մէջ :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Թիւ 187-188 (Յուլիս–Օգոստոս)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ .— Հայ անասնաբոյժներ (Շ. Նարդունի) . — Ի՞նչ խմել ծարաւ ենք (Տօքթ. Աւքանաղ) . — Հայաստանի բուժավայրերը (Տօքթ. Ցակոբեան) . — Մովի լոգանք (Տօքթ. Աչճեան) . — Գինի (Բշկ. Բառարան) . — Կաթ կը միզէ (Փրոֆ. Վէտհօլէյն) . — Ցաւութիւնը եօթը ամիս միայն (Տօքթ. Ազատանի) . — Ի՞նչպէս տեղափոխել արկածեալը (Խաչուհի) . — Ֆրանկախառը (Տօքթ. Մխսքեան) . — Ի՞նչ է հանճարը (Վէտհառն) . — Մերուժիւն եւ ծերախտ (Տքթ. Նաւասարդ) . — Հին բառարաններ (Ց. Քիւրտեան) . — Հացի (Իչխանեան) :

Բաժանորդագրութեան պայմանները .— Տարեկան Ֆրանսա 1000 ֆրանք, արտասահման 1200 ֆրանք : Դիմել Նարդունիի, «Յառաջ»ի հասցէով :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԻ ՆՈՒՊԱՐ ՈՒՍ. ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, ՓԱՐԻԶ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Փարիզի Համալսարանական Ուսանող Մարի Նուպար հիմնարկութեան մէջ հայ ուսանողները կընան սենեակ ապահովել իրենց համապատասխան ուսման ընթացքին, հետեւեալ պայմաններով .—

1) Թեկնածուն պէտք է ունենայ միջնակարգ լրիւ ուսման (պաչօ) վկայական :

2) Արձանագրուած պէտք է ըլլայ Փարիզի համալսարանի կամ որեւէ համալսարանական բարձրագոյն դպրոցի մը մէջ : Լիսէները բարձրագոյն դպրոց չեն նկատուիր :

3) Երկու հոգինոց սենեակը կ'արժէ անձ ղլուխ 4·500 ֆրանք ամսական, իսկ յատուկ առանձին սենեակ ունենալու պարագային 5·700 ֆրանք :

4) Համալսարանական Ուսանի ուսանողները կ'օգտուին ուսանողական ճաշերէ (75 ֆրանք) :

Փարիզի Հայկ. Տունը, իր հայկական ճարտարապետական ոճով, իր դրադարան ընթերցարանով, եւ վերջապէս դրեթէ բոլոր դաղութներէ հոն հաւաքուած հայ ուսանողներով հայկական փոքրիկ օճախ մըն է Միջազգային այս հսկայ Ուսանին մէջ, իր արդիական բոլոր յարմարութիւններով :

Բոլոր դիմումները պէտք է ընել հետեւեալ հասցէին .

Union Générale Arménienne
de Bienfaisance
11, Square Alboni, Paris (16e)

ԴԻՒԱՆ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԵՒՐՈՊԱՑի ԿԵԴՐ. ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎի
ՓԱՐԻԶ

Կ' ՈՒԶՈՒՄ

Դարձաւոր մը քոնֆէքսիոնի խանութի մը մէջ ծրարներ կապելու եւ քուրսեր ընելու համար : Դիմել Թերթիս վարչութեան :

×

Դարձաւոր կամ դարձաւորուհի (դերձակ) եւ աչկերտ մը : Դիմել՝

Minassian, 74, Rue d'Hauteville, Paris-10e

×

Սախլողաբար հսկող ուսուցչուհի մը , Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն :

×

Ջեռնարկուներ (աիթրփրնէօր) եւ տունը աչխատող գործաւորուհիներ հագուստի համար : Դիմել՝

CLAIRE, 13, Bld. Malesherbes, Paris (8e)

×

NADOLNY
71, Rue Réaumur

Կը փնտռէ թրիֆօթէօրներ, ձեռքի մեքենայի վրայ եւ աչկերտ, նաեւ փլաքէօզ մեքանիսիէններ :

×

Լաւ գործաւոր մը չափի վրայ գործի համար, աչխատանոցի մէջ (դերձակ) :
Դիմել՝

MIGHIR, 27, Rue Chateaudun, Paris (9e)

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՑԼ .— Ս. Ժեռոմի «Հայաստան» ենթակոմիտէի ընդհ. անդամական ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, ընկեր Մխսաք Ավտոյեանի բնակարանը : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է , հին անդամատուրերը մխսին բերել : Կը հրաւիրուի նաեւ « Դրօ » խումբը :

ԿՐՔՆՈՊԼԸ .— Հ. Ց. Դ. Եօթնեկրայր - եան Հոմխեան ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները, այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին : Անհրաժեչտ է բոլորին ներկայութիւնը :

Լանսէյլ «Մուրատ» խումբի եւ Ռընաժէ «Գէորգ Չավուչ» խումբի ընկերները բարի ըլլան ներկայ գտնուիլ սոյն ժողովին :

ՄԱՐՍԷՑԼ .— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ «Ակնունի» ենթակոմիտէի բոլոր ընկերները այս չաբաթ, ժամը 21ին, սովորական տեղը : Կարեւոր օրակարգ : Ներկայանալ անդամատոմսերով : Ներկայ կ'ըլլան կոմիտէի ներկայացուցիչները :

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլի արուարձաններէն , Սէնթ Անթուանի, Ս. Թադէոս եկեղեց. թաղ. խորհրդոյ յառաջիկայ ղպրոցական տարեշրջանի համար ուսուցիչ կամ ուսուցչուհի մը պէտք ունի (հայերէն դասատիարակութեան համար) միայն հինգչաբթի օրուան համար : Փափաքողները կրնան դիմել Ս. Եկեղեցւոյ խորհրդարանը, ամէն կիրակի մինչեւ կէսօր :

Թաղ. խորհրդ. Ս. Թ. եկեղեցւոյ

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, ևրոպայի միակ աղջկանց դիչերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաչարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սերունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ .—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տատացիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու ուղիղ - կան բաժնի պաչտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրոլէյի եւ պաքալորէա - յի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհի - ները հայագիտական ծանօթութիւններ - րով ,հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աչխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աչակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան՝

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Կահաւորուած սենեակ մը երիտասարդ ղոյգի մը համար, ԱՌԱՆՑ ԽՈՀԱՆՈՑի : Դիմել Թերթիս վարչութեան

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Գէորգ Պալթաեան Իմմիտ Մէյրաէկէօզ դիւղէն, կը փնտռէ իր հօրեղբօրորդին՝ Յարութիւն Շահպազեան : Լաւ ունեցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել հետեւեալ հասցէին .—

Chahbazian, 19, Rue des Moissons
Bruxelles (Belgique)

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
7
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
SAMEDI
7 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7987 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3788

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՖՐԱՆՍԱՆ ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

Մինչ Ֆրանսայի ելմտական նախարարը կը ջանայ Ֆրանքը փրկել զոհողութիւններ պահանջելով ամէնքէն, օրուան վարչա - պետ, Պուրժէս - Մոնուրի կը պատրաստէ Ազգ. ժողովը բացառիկ նիստի :

Երեսփոխանները որ հոկտեմբեր 2ին պիտի վերսկսէին իրենց աշխատանքին, Սեպտեմբեր 24ին հրաւիրուեցան արտա - կարգ նիստի :

Տնտեսական եւ ելմտական հոգը ձգելով երիտասարդ եւ յանդուգն նախարարի մը ուսերուն վրայ, երեսփոխանները պիտի քննեն Ալժերիոյ համար մշակուած ծրա - գիրը, որ պիտի ծառայէ իբրեւ օրինակելի ապագայ Ալժերիոյ :

Ի՞նչ է այս ծրագիրը զոր պատրաստած է նախարար Լաքոստ, Վարչապետին եւ մասնագէտներու աջակցութեամբ :

Ծրագիրը պէտք է առհասարակ տայ Ընկերվարականներուն, Ժողովրդական Հանրապետականներուն եւ անշուշտ Անկախ - ներուն: Տեսակ մը միջին ճամբայ :

Անակնկալ չէ այլեւս կառավարութեան տրամադրութիւնը հանդէպ Ալժերիոյ եւ արդէն իսկ Ընկերվարականները եւ Անկախները իրենց խորհրդակցական ժողով - ներու ընթացքին պատրաստած են իրենց վերապահութիւնները :

Ծրագիրը կը նախատեսէ որոշ ինքնա - վարութիւն մը Ալժերիոյ մէջ, արդար բաժանում մը բոլոր իրաւունքներու զա - նազան համայնքներուն մէջ, բայց ոչ եր - բեք՝ անկախութիւն :

Ընդհանուր զեղչի վրայ մէկ ժողովի կամ երկու ժողովի հարցը մէկ կողմ դնե - լով, Անկախները եւ Ձախակողմը կը նախընտրեն վարչական մը որ իւրաքան - չիւր հողամասի վրայ ապահովէ համեմա - տական հիմք մը

Անկախները եւ Ընկերվարականները հա - մաձայն կը թուին կառավարութեան հետ, որ ամէն հողամաս ունենայ ժողով մը լայն իրաւասութիւններով :

Հոս կը մտնեն անշուշտ կարգ մը իրա - ւական բարդութիւնները: Ո՞վ պիտի վարէ Գործադիր Իշխանութիւնը :

Ժողովրդականները եւ Անկախները կ'ուզեն սահմանափակել Կեդրոնական Խորհուրդի իրաւասութիւնները, մանա - ւանդ քաղաքական պետնի վրայ: Եւ աւելի ապահովութեան համար կը թելադրեն այդ Խորհուրդին նախագահ ընտրել նոյն - ինքն նախարար Լաքոստը, ուրիշ խօսքով կառավարութեան ներկայացուցիչը :

Այս հարցերուն շուրջ համաձայնութիւ - նը պէտք է գոյանայ ժամ առաջ Ազգ. Ժո - ղովին մէջ :

Նոյն առեն արտաքին նախարար Փինօ կը ճամբորդէ Հարաւային Ամերիկա բա - ցատրելու համար Ֆրանսական քաղաքա - կանութիւնը Ալժերիոյ մէջ, եւ Ֆրանսայի կատարած դործը երկրին բարենորոգման եւ բարգաւաճման համար :

Քանի մը շաբաթէն կը բացուի ՄԱԿի Ժողովը եւ օրակարգին վրայ կայ Ալժե - րիոյ հարցը: Մինչ այդ Ֆրանսան պէտք է յատակ յայտնէ իր ծրագիրները այդ երկրին հանդէպ :

Այս հարցին մէջ Ֆրանսան պէտք է պի - տակէտ իր դերին, որպէսզի օրուան «մե - ծերը» տակաւութիւն չտեսնեն երկրի մը մէջ, որ եւրոպական մեծ ազգ մըն է, եւ իրենք իսկ չսոխպուին դրել թէ « Մեր ձախողութիւնները կուգան ո՛չ Ա - զգատգրական Ազգ. Ճակատէն (Էֆ-էլ-Էճ) ո՛չ Պուրկիպայի օժանդակութենէն, ո՛չ Նասրի դաւադրութիւններէն, ո՛չ ՄԱ - ԿԻ խմբակցութիւներէն այլ մեր անկարո - ղութենէն: Եղերական անկարողութիւնը, նախկին մեծ ազգի մը, պատրաստելու իր ապագան» (Անտրէ Շէնդպուա, Լը Մոնտ):

Բայց Ֆրանսան ներկայ մեծ ազգ մըն է որ կարողութիւն ունի պատրաստելու իր ապագան :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԸ ԿԸ ՄԵՐԺԷ Խ. ՄՈՒՍԱՅԵԱՆ ԲՈՂՈՔԸ

ՉԻՆՔ՝ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Ինչպէս գրած էինք, Խ. Մխուէիւն բո - ղոքագիր մը յանձնեց Արեւմտեան պետու - թիւններուն: Մխացեալ Նահանգները, Անգլիա եւ Ֆրասա Միջին Արեւելքի մէջ ուժ չգործածելու խորհրդային առաջարկը պիտի մերժեն, Արեւմուտքը այն կարծիքը ունի, որ ասիկա Մոսկուայի նոր խաղն է՝ Միջին Արեւելքի մէջ համայնավարա - կան թափանցումներուն ուժ տալու հա - մար :

Խորհրդային այս առաջարկը յանձնուած էր Մոսկուա դտնուղ Ամերիկայի, Անգ - լիոյ եւ Ֆրանսայի ներկայացուցիչներուն:

Անգլիոյ Արտաքին նախարարութիւնը յայտարարեց, թէ խորհրդային յուշագիրը յանձնուեցաւ այնպիսի առեն մը՝ երբ ու - շադրութիւնները կեդրոնացած են Հուն - գարիոյ հարցին վրայ, որ պիտի քննուի ՄԱԿի յառաջիկայ ժողովին. հակիւ երկու շաբաթ առաջ՝ Խ. Մխուէիւն կ'աշխատի ուշադրութիւնները կեդրոնացնել Միջին Ա - րեւելքի վրայ :

Բրիտանական կիսապաշտօնական աղ - բիւրները կը հաղորդեն, թէ Մեծն Բրի - տանիա պիտի պատասխանէ խորհրդային մեղադրանքներուն, չեչալ դնելով Միջին Արեւելքի մէջ կատարուած խորհրդային միջամտութեան փաստերուն վրայ. ինչ - պէս՝ Խ. Մխուէիան արբանեակներուն կողմէ Եգիպտոսի, Սուրիոյ եւ Եմէնի յանձնուած պատերազմական պիտոյք - ները :

Պէյրութի կառավարական շրջանակները ապահով են, որ Արեւմտեան պետութիւն - ները պիտի մերժեն ականջ կախել խորհր - դային յուշագրին:

Լիբանանեան շրջանակներուն կարծի - քով, Ռուսերը գիտէին որ պիտի մեր - ժուէր իրենց առաջարկը՝ եւ այդ քայլը առին՝ Միջին Արեւելքի մէջ դիւանագի - տական իրենց գործունէութեան աւելի՛ եւս ուժ տալու դիտաւորութեամբ. — « Խրուշչեւի» վարդապետութիւն մը հրա - պարակ պիտի նետեն, անկասկած, ընդ - դէմ՝ Այզընհաուըրի վարդապետութեան :

Եթէ Այզընհաուըրի վարդապետութիւ - նը Միացեալ Նահանգներու տնտեսական եւ զինուորական օժանդակութիւնը չնորհէ համայնավարներու յարձակումին սպառ - նալիքին տակ գտնուող երկիրներուն՝ « Խրուշչեւի» վարդապետութիւնն ալ նոյ - նը պիտի ընէ այն երկիրներուն, որոնց ներքին գործերուն միջամուխ են եղած « աշխարհակալ պետութիւնները » :

Միւս կողմէ, Սուրիոյ Արտաքին նախա - րար Սալահ Պիթար խորհրդային առա - ջարկին գովքը հիւսեց :

ՉԻՆՔ՝ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ

Միջին Արեւելքի երկիրներու խնդրան - քին ընդառաջելով Միացեալ Նահանգնե - րու Արտաքին եւ Պատերազմական նախա - րարութիւնները որոշեցին օժանդակել այդ երկիրներուն :

Այս ձեւով Միացեալ Նահանգները որո - շեցին օդի ճամբով զինամպարտութեան զէնքեր ուղարկել Յորդանանի : Զինուորական օժանդակութիւն խոստաց - ուած է Լիբանանի, Իրաքի եւ Թուրքիոյ :

Զէնքերն ու ռազմանիւթերը պիտի ու - ղարկուին օդանաւներով՝ Միացեալ Նա - հանգներէն չհաս՛կ Ամման: Պարզ է, որ այս օժանդակութիւնը կ'ըլլայ ի պատաս - խան Սուրիոյ կատարուած խորհրդային

(Շար. ը կարդալ Դ. էջ)

❖ ՕՐՔ ՕՐԻՆ ❖

«ԹԷՊԷՏԻ ՖՐԱՆՍԱՅԻ՝ ԲԱՑՑ ՀԱՑ ՍԻՐՏ ՈՒՆԻՄ...»

« Յառաջ »ի վարչութենէն առնելով կ'արտագրեմ հետեւեալ նամակը.—

Յարգելի պնօրէն,

Կ'ամչնամ հայերէն դրելու, որովհետեւ չատ դէշ կը դրեմ. բայց կը մտածեմ թէ աւելի լաւ է որ հայերէն դրեմ քան թէ ֆրանսերէն, այս կերպով պիտի պնդնաք թէ ինծի համար հայ լեզուն չատ թանկա - գին է :

Արդէն զուշակեցիք թէ հայ չեմ. թէ - պէտեւ ֆրանսացի՝ բայց հայ սիրտ մը ունիմ :

Երկու տարուան ընթացքին Հայերու հետ ապրեցայ, պիրենք սիրեցի եւ հայե - րէն քիչ մը սորվեցայ. դիտցած բաներս չուզելով մոռնալ եւ ուզելով պարզապէս՝ «Յառաջ» թերթին բաժանորդ կ'ուզեմ ըլ - լալ :

Abbé Joseph Recordier

Ֆրանսացի մը, որ «կ'ամչնայ» իր գիտ - ցած հայերէնով գրելու, միևչդեռ բանի մը անիշաւ տառասխալներ ունէր միայն : Ձիշդ եւախադասութիւններով՝ այս նամա - կը ուշադրութիւնս գրաւեց, նախ՝ իբրեւ հայերէն, յետոյ՝ իբրեւ հաստատում. — « Հայ լեզուն շատ թանկագին է ...»:

Անշուշտ չզարմացած զայն կարդալով, բանի որ ստորագրեալին ուշիմութիւնը ի յայտ կուգայ արդէն՝ պարզ տողերուն մէջէն :

Ֆրանսա հաստատուած եւ տուն - տեղ եղած հայ ընտանիքներուն մէջ բիչ չէ թի - ւը անոնց՝ որոնք հայերէն չեն խօսիր ի - րենց զաւակներուն հետ: Շատեր, անամօ - թարար թրէերէնը կը նախընտրեն տակա - ւին: Ուրիշներ՝ չատ նախ հատուկտոր փր - կելու համար, կը գործածեն իրենց փոխ - րիկներուն հետ, վախնալով որ անոնք փրանսերէն ... չսորվին եւ «փոր չկշտա - ցնող» հայերէնով մնան միայն: Հարկ չկայ օրինակներ տալու, բաւական է ակ - նարկ մը նետել շրջապատին վրայ եւ ար - դէն մտտի վրայ պիտի հաշուենք տարբեր կարծիք ունեցողները :

Ուրիշ պարագայ մըն ալ :

Մեր ուսանողները փրանսերէնէն գատ, ուրիշ լեզուներ ալ կը սորվին՝ իրենց պե - տական բնութիւններուն համար: Հայա - գիտական ճիւղ մըն ալ կայ՝ փրօֆ. Ֆէյ - տիի ղեկավարութեամբ: Հարց է սակայն, թէ բանի՞ հայորդիներ կը հետեւին հայե - րէնի... օտարները աւելի մեծ թիւ մը կը ներկայացնեն եւ հայերէն կը սորվին. կը պատահի նաեւ, որ անոնք Հայերու հան - դիպին եւ փորձեն հայերէն խօսիլ՝ յուսա - խաբ ըլլալով... նման պարագաներու առ - ջեւ ամօթէն կարմրող մեր տղոց թիւն ալ, դժբախտաբար, շատ չէ:

Այս է պատճառը, որ յաճախ կը ստա - նանք փրանսերէն նամակներ, հետեւեալ խնդրով. — «Հայրիկը մեռաւ... հանե - ցէք թերթը դադրեցնել»:

Ո՛չ միայն պարզ մարդիկը, այլ՝ ամ - գա՛մ Ամերիկայի Հայաստանեայց եկե - ղեցւոյ Առաջնորդարանը նամակ կը գրէ. անգլերէն լեզուով:

Եթէ այսպէս շարունակուի, այնպէս կ'երեւի, թէ հայերէն թերթերը, այս ա - փերուն վրայ պիտի հրատարակուին... օտարներուն համար:

Ազգասէրներու, եւ յատկապէս՝ «Հա - յաստանասէր»ներու պատկառելի վաստակ մը ունինք, որ ազնիւ այս արբայինը խօս - քը անգամ կրկնելու կը դժուարանայ. — « Թէպէտեւ ֆրանսացի՝ բայց հայ սիրտ ունիմ ...»: Մանաւանդ՝ երբ իրենց հը - րատարակուող «բանկագին լեզու» մըն է, օ - տարներուն իսկ կարծիքով :

ԱՐՄԵՆԱԿ

Քանի մը օրէն կարդացէ՛ք մեր նոր թեր - թ օ ն ը՝

Ազգային անմահ վիպագիրը ՐԱՖՖԻ

«ԿԱՅԾԵՐ»Ը

որ մեր ազատագրական պայքարի ճամբան բացաւ՝ նախ քան յեղափոխական կուսակ - ցութեանց կազմութիւնը :

ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսայի Ընկերվարականներուն վա - րիչ մարմինը կուսակցութեան ազգային խորհուրդին մէջ (Սեպտեմբեր 21 - 22) քննութեան պիտի ենթարկէ անհնազանդ երեսփոխաններուն պարագան, որ անցեալ Յուլիս 19ին չէին քուէարկած ի նպաստ Ալժերիոյ արտակարգ իրաւասութեանց :

Առաջին անգամ ըլլալով այս մարդին մէջ կուսակցութեան ազգային խորհուրդը պիտի փոխարինէ վարիչ մարմինը :

× Ժընեւի մէջ, Ֆրանսայի ու Եգիպտո - սի պատուիրակութիւնները ճիգ պիտի չխնայեն, որպէսզի համաձայնութիւն մը գոյանայ երկու երկիրներուն միջեւ՝ ա - ռեւտրական գործակցութեանց սկսելու համար :

Յարգ հինգ ժողովներ գումարուեցան՝ կարճ ընդհատումներով: Վեցերորդը կը գումարուի այսօր :

Ծանօթ է, որ Ֆրանսա կը պահանջէ Եգիպտոսի մէջ գրաւուած Ֆրանսական հաստատութիւններուն ազատագրումը. իսկ Եգիպտոս՝ Սուէզի գրաւման ընթաց - քին կրած վնասներուն հատուցումը: Եր - կու հարցերն ալ կարգադրուելու լուրջ հաւանականութիւններ ունին ներկայիս, երբ բարեխառն մթնոլորտ կը տիրէ Ժընե - ւի խորհրդաժողովին մէջ :

× Ուաշինկթընի մէջ, այսօր կէսօրէ վերջ կը սկսին Ամերիկայի Արտաքին նա - խարար Տըլլըսի եւ Փինոյի խորհրդակցու - թիւնները՝ Ալժերիոյ հարցին առնչու - թեամբ :

Քէ տ'Օրսէյի ընդհանուր քարտուղար Լուի Ժոքսն ալ այսօր կը սպասուի Ուա - շինկթընը, ուր պիտի երթայ Ֆրանսայի Արտաքին նախարարին յանձնելու համար Փարիզի կառավարութեան վերջին որո - շումները :

× Փարիզի մէջ տեղի կ'ունենան Ֆը - րանքեւթունուզեան խորհրդակցութիւն - ներ՝ երկու երկիրներու ներքին հարցե - րուն շուրջ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՔՈՒՊԱՅԻ մէջ յեղափոխութիւն մը ծա - գեցաւ. 250 հոգիներ կառավարութեան դէմ ըմբոստանալով, կատաղի կռիւներէ վերջ քաղաքը գրաւեցին :

ՇԹՈՒԹԿԱՐՏԻ մէջ յայտարարեցին, թէ խորհրդային միջ-երկրային հրթիռին ծագումը զերմանական է :

ՓԵՇՏԱՅԻ մէջ բրիտանական հիւպատո - սարանին երեք անդամները ձերբակալուե - ցան, այս առիթով Լոնտոն բողոք մը ներկայացուց :

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԷՆ փախչե - լով գրագէտ Յուբերնց ապաստանեցաւ Ա - րեւմտեան Պերլին :

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՅԶԸՆՀԱՈՒԷՐ իր արձա - կուրդը պիտի յետաձգէ՝ քննելու համար սուրիական հարցը :

ԼՈՆՏՈՆԻ Ապագինման ժողովին մէջ անհամաձայնութիւն ծագեցաւ Խ. Մու - թեան եւ Արեւմուտքի ներկայացուցիչնե - րուն մէջեւ՝ աշխատանքները յետաձգելէ եաք՝ վերսկսելու համար :

ԻՍՐԱՅԷԼԻ Արտաքին նախարարութեան բանբերը Ֆրանքեւխորհրդարձել դաշնակցու - թեան մը մասին չրջան ընող գրոյցներուն մասին խօսելով յայտնեց թէ ո՛չ մէկ հիմ - ունին անոնք

ՄԻՇՏ ՆՈՅՆ ԱՆՃՈՌՆԻ ԵՒ ԽՌՊՈՏ ԵՂԱՆԱԿՈՎ

(Գ. եւ վերջին մաս)

Խորհրդային «սոցիալիստական ազատ» կարգերու մէջ, արեւմտեան ըմբռնումով քննադատութիւնը — յանցանք է, չըսելու համար մահացու ոճիր: Այս ընդհանուր օրէնքին ենթակայ են՝ բոլոր գաղափարները, ամենախոնարհէն սկսած մինչեւ ամենակարող իշխանաւորը :

Լաւագոյն պարագային, կարելի է քննադատաբար մեղադրել, նոյնիսկ զրպարտել այս կամ այն պաշտօնատարը, եւ առհասարակ ոեւէ մէկը, սակայն զուգընթացաբար՝ աստուածացնելու եւ երկինք բարձրացնելու օրուան վարիչ դէմքերն ու խորհրդային իրաւակարգը :

Այս պարագային ալ սակայն, քննադատողը, բացառիկ ուշիմութիւն եւ ճարպիկութիւն պիտի ունենայ, ոչ միայն ուղիղ եւ անսխալ սերտելու՝ այդ մասին իշխանութիւններու կողմէն տրուած հրահանգներն ու ցուցմունքները, այլեւ, յաջողագէս փառաբանելու իր մեծ ու փոքր իշխանաւորները :

Այս ընդհանուր կարգերուն վարժուած եւ ընտելացած Պ. Կուրտիկեանները — հաւանաբար հակառակ իրենց ներքին համոզումներուն —բնական է, որ մեր քննադատութիւններու մէջ արդար նախանձախնդրութեան եւ հայրենասիրական բարձր նկատումներու փոխարէն՝ զէշ եւ յոռի նկատումներն եւ հաշիւները կը տեսնեն միայն :

Համայնավարութեան եւ խորհրդային կարգերու մասին մեր մտածումներն եւ վերաբերմունքը՝ յստակ են եւ յայտնի բոլորին :

Մենք զէմ ենք մեր երկրին մէջ բռնապատուած կարգերուն եւ խորհրդային իշխանութիւններու վարած քաղաքականութեան :

Մենք կը հաւատանք մեր երկրի անկախութեան իրաւունքին, մեր ժողովուրդի աղատութեան, եւ հետեւաբար, չենք կրնար համակերպիլ Կրէմլինի գաղթատիրական դաժան կարգերուն: Եւ մանաւանդ, իրենց երախտապարտ ըլլալ եւ ծնկաչոք սպասկել միահեծան մեծ եւ փոքր բռնաւորներու առջեւ :

Այս իրողութիւնները, պատճառ չեն սակայն, Թուլացնելու մեր սէրը՝ հայ հայրենիքին եւ ժողովուրդի հանդէպ, անտեսելու իր կերմարդկային ճիգերը՝ հայրենիքի վերաշինման եւ ազգային մշակոյթի զարգացման համար, եւ վերջապէս, ատորագնահատելու իր անառարկելի ներդրումը՝ Հայկ. Դատի վերջնական լուծումին մէջ :

Այս ըմբռնումներով ալ, եւ հակառակ բոլշեւիկեան ամէն կարգի դաւադիր եւ նենգ խաղերուն, մենք կառչած կը մնանք մեր հայրենիքին, միշտ աւելի եւ աւելի զօրացնելով հոգեկան միութիւնը՝ տարադիր հայ բազմութիւններու եւ բնաշխարհի մեր ժողովուրդին միջեւ :

Մեր այս կեցուածքը, անշուշտ որ, հաճելի չէ համայնավար իշխանաւորներու համար :

Անոնց՝ ուզածը տարբեր բան է :

Իրենց նպատակն է՝ հայրենիքի գաղափարը նոյնացնել խորհրդային իրաւակարգի հետ եւ Հայաստանը՝ իբրեւ անուն մը միայն՝ խորհրդային սոցիալիստական մեծ հայրենիքի հսկայածաւալ երկրամասին մէջ :

Ակռ ալ, այն նենգամիտ եւ դռեհիկ մեկնութիւնները, որ կը տրուին մեր ամէն մէկ արտայայտութեան առթիւ :

Դաշնակցական մամուլը, մասնաւորապէս վերջին տասնամեակին, բացառիկ կարեւորութեամբ կը հետեւի Մ. Հայաստանի գրական - մշակութային զարգացման ընթացքին :

Մեր գրական քննադատները, իրենց խղճամիտ վերլուծումներով եւ ուսումնասիրութիւններով, լայնօրէն կը նպաստեն դաղթաշխարհին ծանօթացնելու մեր երկրի գրական - մշակութային արտադրութիւնները :

Մեր թերթերը՝ լայնօրէն եւ կանոնաւորաբար տեղ կուտան խորհրդային գրողներուն, արտատպելով անոնց արժէքաւոր գործերը :

Միշտ նոյն ջերմ վերաբերմունքը՝ մշակութային տարբեր ճիւղերու վերաբերմամբ :

Հա՞րկ է ըսել, որ դաղթաշխարհին մէջ՝ խորհրդային գրականութեան եւ գեղարուեստական գործերու մնայուն եւ ապահով սպառողը՝ Դաշնակցական չըջանակն է, իր մամուլը եւ յարակից կազմակերպութիւնները :

Ի՞նչ բանի կը յանգին մեր այս հաստատումները . — այն բացարձակ ճշմարտութեանը թէ — Դաշնակցութիւնը կարելի բոլոր հնարաւորութիւնները ի գործ կը դնէ դաղթաշխարհի հայութեան ծանօթացնելու հայրենիքի «կուլտուրական զարգացման վերելքին» :

Այս աշխատանքը, ան՝ կը կատարէ առանց յետին նկատումներու, եւ մանաւանդ, առանց որեւէ մտավախութեան :

Այս իրողութիւնները անմարսելի են Կուրտիկեաններու համար : Աւելի ճիշդը, տարբեր բան է իրենց ուզածը :

Անոնք, մեր այս աշխատանքը պիտի դնահատեն եւ «հայրենասիրական » մեծ առաքինութեան պիտի յայտարարեն, եթէ մեր գրական քննադատները, եւ ընդհանրապէս մեր մամուլը՝ հրաժարուէր էքսկաւդատելու « խորհրդային կուլտուրայի ստեղծագործութիւնները» :

Ուրիշ խօսքով, մենք պէտք էր լսատ - գովէինք, փառաբանէինք եւ գերդնահատէինք միայն, խորհրդային բոլոր արտադրութիւնները, առանց մատնանշելու որեւէ թերութեան :

Գաղթաշխարհի մէջ, այս գերը կը կատարեն «բրոդրեսիա» հայ մտաւորականները, որոնք «հայրենասէրներ» են, եւ երկրպադուները Խորհրդային Հայաստանին, բայց երբեք հայ հայրենիքին՝ Հայաստանին :

Մեզմէ հեռու նման «հայրենասիրութիւն »:

Մենք պաշտամունք ունինք մեր ազգային հոյակապ մշակոյթի հանդէպ : Հայրենիքի մէջ թէ հայրենիքէն դուրս կ'ապրի եւ կը զարգանայ միշտ մեր ազգային այս անփոխարինելի հարստութիւնը :

Խարազանելով դէշն ու սխալը, եւ մատնանշելով աղաղակող ոտնձգութիւնները, ոչ միայն վնասած չենք ըլլար , այլ եւ դերազանցապէս նպաստած կ'ըլլանք մեր ազգային մշակոյթի բարձրացման :

Եթէ Կուրտիկեանները վատահ են իրենց «մեծ նուաճումներուն» եւ նախանձախնդիր «կուլտուրական կապը» ամրապնդելու գաղթաշխարհի հետ, ինչո՞ւ երկաթէ կրկնակի վարագոյրներ կը քաշեն գաղթաշխարհի հայ գրականութեան դէմ :

Ինչո՞ւ գաղթաշխարհի մէջ, միայն « բրոդրեսիա» հայ «տաղանդ»ները կը ոեւնեն, անտեսելով՝ բուն տաղանդներն ու անվիճելի հեղինակութիւնները :

Այս չափով մենք կը վերջացնենք մեր ընդհանուր մտածումները՝ Պ. Ստ. Կուրտիկեանի « ինչո՞ւ են պարոնայք դաշնակցական վախենում կուլտուրական կապից» յօդուածի առթիւ :

Մենք անդրադարձանք մէկ քանի արտայայտութիւններու միայն: Գրական - քննադատներուն կը մնայ՝ հանդամանօրէն պատասխանելու պարտականութիւնը :

Մ. ՏԻՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

ԱՐԱՄ ՏԻՒԶԵԱՆ

Արամ Տիւզեան, չատերուն համար թերեւս անծանօթ անուն մը, ու թերեւս դժուար ըլլայ բացատրել բոլորին, ծանրութիւնը այն հարուածին, որ անողոք ճակատագիրը կը հասցնէ այնքան անսպասելիօրէն Իրաքի հայութեան եւ Դաշնակցական ընտանիքին: Մարդիկ կ'ապրին իրենց անձնական եւ հասարակական, ազգային կեանքը օրը օրին, առանց մտածելու յետին կեանքը օրը օրին, առանց մտածելու անդամ կեանքի ընթացքին մասին, այդ կեանքի որդեգրած հոսանքին մասին: Ինչո՞ւ եւ ինչպէ՞ս է որ ազգային հասարակական չէնքը ունի իր այս կառոյցը , ուրկէ՞ կուգայ կրանիթեայ ամրութիւնը ա - նոր հիմերուն, եւ ի՞նչ դեր կը խաղան կառոյցի պահպանման մէջ անհատները . այս հարցումները ամէն օր չեն տրուիր , ամէն մարդու կողմէ չեն տրուիր , որով պատասխանները կը մնան մութին մէջ, մինչեւ անողոք մահը գայ զգետնել մէկը չէնքի ճարտարապետներէն, մէկը հիմնաքարերէն, ու չէնքն ու բնակիչները զգան ցնցումը չէնքի հիմերուն :

Անոնցմէ էր ընկեր Արամ Տիւզեանը , որ երեսուն տարիէն աւելի է համեստութեան լռութեամբը զբահուած , անոր - մունչ տարաւ իր ուսերուն վրայ ծանր բեռը՝ իրաքահայ գաղութի ազգային կեանքի, եւ դաշնակցական ընտանիքի հաւատարակչռութեան պահպանման եւ հիմքերու ամրապնդման :

Ծնած Պարտիզակ, կ'ենթադրենք 64 տարի առաջ, իր ուսումը Պարտիզակի ազգային վարժարանին մէջ ստանալէ ետք անցած է Պոլիս, ուր աւարտած է զեղարուեստական համալսարանը: Օսմանեան բանակին մէջ ծառայած է որպէս զեղարուեստ գործ ու զինագործարին, ազատագրէ Հայու ներքին ժողովը անցած է Հայաստան : 1921ին, Փետրուարեան ապստամբութենէն ետք, արտագաղթող ժողովուրդին ու մտաւորականութեան հետ կ'անցնի Պարսկաստան, ապա Իրաք :

Իր կեանքի վերջին երեսուն տարիները ամբողջութեամբ նուիրուած էին Իրաքի հայութեան ազգային հասարակական գործերուն եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան :

Իր մէջ լաւագոյն ձեւով միաձուլուած էին պայքարող Դաշնակցականը եւ նոյն ատեն, կառուցուող չէնքին հիմերը ամուր պահպանելու համար, հաւատարակշռութիւնը պահող ուժը :

Իրաքահայ ժողովուրդի ազգային սահմանադրական իրաւունքները ձեռք բերելու համար մղած պայքարին մէջ, Արամ Տիւզեան առաջին գծերուն վրայ էր, իր պատասխանատու ղեկավարի դիրքը լրիւ արժեցնելով, մինչեւ ձերբակալութիւն , մինչեւ բանտարկութիւն ու դատավարութիւն, ուր Իրաքի արդարադատատեանները անպարտութեան վճիռ կ'արձակէին իր եւ իր հետ ձերբակալուած բոլոր դաշնակցականներուն համար :

Առաջաւոր գծերուն վրայ եղաւ ան միշտ, թէ ազգային կեանքին ներս, թէ Դաշնակցական ընտանիքին մէջ: Անդամ ազգային ընդհանուր ժողովին, յաճախ ատենապետ նոյն ժողովին ,անդամ ազգ.քաղաքական ժողովին, ուսումնական խորհուրդներուն, դրեթէ չարունակ պատասխանատու ղեկավարի դիրքին վրայ ինչ կը վերաբերի իր պաշտած կուսակցութեան, երկու անգամ մասնակցած Հ. Յ. Դ.եան ընդհանուր ժողովներուն, ընկեր Արամ Տիւզեան այդ բոլոր պաշտօնները տարաբաղձ միշտ, որպէս իր ժողովուրդին, իր կուսակցութեան խոնարհ մէկ մասնիկը, որուն ուսերուն կեանքը դրած է ծանր բեռ մը, որմէ խուսափելու, ու միայն սեփական կեանքով ապրելու իրաւունքը չէր տար ինքնիրեն :

Անոնք որոնք ճանչցած են դինքը ազգային կամ կուսակցական փոթորկալից ժողովներուն մէջ, անոնք կրնան վկայել, որ ոչ մէկ անգամ ան չփորձեց իր անձնական բարոյական ուժը, ծանրութիւնը նետել ձախնդիր «կուլտուրական կապը» ամրապնդելու գաղթաշխարհի հետ, ինչո՞ւ երկաթէ կրկնակի վարագոյրները կը քաշեն գաղթաշխարհի հայ գրականութեան դէմ :

Ինչո՞ւ գաղթաշխարհի մէջ, միայն « բրոդրեսիա» հայ «տաղանդ»ները կը ոեւնեն, անտեսելով՝ բուն տաղանդներն ու անվիճելի հեղինակութիւնները :

Այս չափով մենք կը վերջացնենք մեր ընդհանուր մտածումները՝ Պ. Ստ. Կուրտիկեանի « ինչո՞ւ են պարոնայք դաշնակցական վախենում կուլտուրական կապից» յօդուածի առթիւ :

Մենք անդրադարձանք մէկ քանի արտայայտութիւններու միայն: Գրական - քննադատներուն կը մնայ՝ հանդամանօրէն պատասխանելու պարտականութիւնը :

Մ. ՏԻՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ ԶՈՀՐԱՊ ԵՒ ԹԱՏՐՈՆԸ

« Գրողներ պակասած են միշտ հայ թատերասէրին համար, — ասում է Զօհրապը,— ինչպէս հանդիսատեսները պակասած էին արդէն անոր սրահէն եւ օթեակներէն :

Եւ վերջ ի վերջոյ այս թատրոնին ձեւն ու տարազը, Ֆրանսական բարբառը, « Ա-oյ, պարոն կոմս», «Ոչ, տիկին մարքի - զուհի» խօսակցութիւնը յիմարական, խօլ, ցնցուն քրքիջ մը արձակել տուած էր հաղուագլուխ հանդիսականներուն, որոնք՝ թատրոնէն մեկնելով՝ մէյ մըն ալ հոն չէին վերադարձած »:

Զօհրապի համոզմամբ թատրոնն այն ժամանակ կարող էր կատարել պզտրոցի դեր, երբ արտայոլէը իրական եւ առաւելապէս ժամանակակից կեանքը, յատկապէս տուեալ հասարակութեան կեանքը : Այս խնդիրը Զօհրապն արծարծում է նոյն 1892ին գրած մի այլ յօդուածում («Թատրոն»), որն ունի գլխաւորապէս տեսական բնոյթ :

« Կեանքի անկայուն ու յեղյեղուկ երեւոյթները՝ աչքի առջեւ իրենց յարատեւ ներկայութեամբը՝ հասարակ ու անկարեւոր կը դառնան գրքի մը չարունակուող ու լեցուն էջերուն պէս, եւ թատրոնն է, որ կենալու նշան կուտայ, յատուկ ուշադրութեամբ դիտելու հարկը կը զգացնէ առ կամ ան տիպարը, որուն փողոցը հանդիպած ենք չատ հեղ, առանց գլուխնիս դարձնելու :

Եւ այդ պատկերին առջեւ խորհրդածելու պարապուրուած՝ հարկ չէր ըլլարդատնալ մեր անձին վրայ, մեր սրտին վրայ, իրեւ թէ անոնք ալ մատնանիշ եղած ըլլային , եւ թատերաբեմին վրայ ի տես բերուած անձին մօտէն կամ հեռուէն մեր նմանութիւնը խոստովանիլ »·— գրում է Զօհրապն այդ յօդուածում եւ աւելացնում. «Այս ըմբռնումով, թատրոնի բարոյագուրիչ հանդամանքին բարձրութեանը չէ — Դաշնակցութիւնը կարելի բոլոր հնարաւորութիւնները ի գործ կը դնէ դաղթաշխարհի հայութեան ծանօթացնելու հայրենիքի «կուլտուրական զարգացման վերելքին»:

Այս աշխատանքը, ան՝ կը կատարէ առանց յետին նկատումներու, եւ մանաւանդ, առանց որեւէ մտավախութեան :

Այս իրողութիւնները անմարսելի են Կուրտիկեաններու համար : Աւելի ճիշդը, տարբեր բան է իրենց ուզածը :

Անոնք, մեր այս աշխատանքը պիտի դնահատեն եւ «հայրենասիրական » մեծ առաքինութեան պիտի յայտարարեն, եթէ մեր գրական քննադատները, եւ ընդհանրապէս մեր մամուլը՝ հրաժարուէր էքսկաւդատելու « խորհրդային կուլտուրայի ստեղծագործութիւնները»:

Ուրիշ խօսքով, մենք պէտք էր լսատ - գովէինք, փառաբանէինք եւ գերդնահատէինք միայն, խորհրդային բոլոր արտադրութիւնները, առանց մատնանշելու որեւէ թերութեան :

Գաղթաշխարհի մէջ, այս գերը կը կատարեն «բրոդրեսիա» հայ մտաւորականները, որոնք «հայրենասէրներ» են, եւ երկրպադուները Խորհրդային Հայաստանին, բայց երբեք հայ հայրենիքին՝ Հայաստանին :

Մեզմէ հեռու նման «հայրենասիրութիւն »:

Մենք պաշտամունք ունինք մեր ազգային հոյակապ մշակոյթի հանդէպ : Հայրենիքի մէջ թէ հայրենիքէն դուրս կ'ապրի եւ կը զարգանայ միշտ մեր ազգային այս անփոխարինելի հարստութիւնը :

Խարազանելով դէշն ու սխալը, եւ մատնանշելով աղաղակող ոտնձգութիւնները , ոչ միայն վնասած չենք ըլլար , այլ եւ դերազանցապէս նպաստած կ'ըլլանք մեր ազգային մշակոյթի բարձրացման :

Եթէ Կուրտիկեանները վատահ են իրենց «մեծ նուաճումներուն» եւ նախանձախնդիր «կուլտուրական կապը» ամրապնդելու գաղթաշխարհի հետ, ինչո՞ւ երկաթէ կրկնակի վարագոյրները կը քաշեն գաղթաշխարհի հայ գրականութեան դէմ :

Ինչո՞ւ գաղթաշխարհի մէջ, միայն « բրոդրեսիա» հայ «տաղանդ»ները կը ոեւնեն, անտեսելով՝ բուն տաղանդներն ու անվիճելի հեղինակութիւնները :

Այս չափով մենք կը վերջացնենք մեր ընդհանուր մտածումները՝ Պ. Ստ. Կուրտիկեանի « ինչո՞ւ են պարոնայք դաշնակցական վախենում կուլտուրական կապից» յօդուածի առթիւ :

Մենք անդրադարձանք մէկ քանի արտայայտութիւններու միայն: Գրական - քննադատներուն կը մնայ՝ հանդամանօրէն պատասխանելու պարտականութիւնը :

Մ. ՏԻՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

Զ. Ի. Ա. Ն. Ա. Ս. Ե. Ր. Ի. Ն. Ե. Ր. Ի. Ն. Ե. Ր. Ի. Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՕՐԳԱՆ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 23-Ի ՀԱՆՐԱՔՎԵՍԻ ՕՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅՔԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

(ՈՒՂԵՎՈՐ ՀՈԴՎԱԾ)

Հետևյալ ճանապարհներն ամենից առաջ պետք է ասֆալտապատել կամ քարե սալերով սալարկել՝ Երևան-Էջմիածին-Արտաշատ, Երևան-Սևան-Ղամարլու, Երևան-Աշտարակ-Ամասիա, Երևան-Ալավերդի-Ախթալա, Երևան-Ապարան-Ղազախ, Երևան-Արտաշատ-Վեդի, Երևան-Գառնի-Գեղարդ, Երևան-Ծաղկաձոր-Հրազդան, Երևան-Ապարան-Ամասիա, Երևան-Ալավերդի-Վանաձոր, Երևան-Արտաշատ-Վայոց ձոր, Երևան-Արտաշատ-Ջերմուկ, Երևան-Արտաշատ-Մեղրի, Երևան-Արտաշատ-Նախիջևան, Երևան-Արտաշատ-Կապան, Երևան-Արտաշատ-Իջևան, Երևան-Արտաշատ-Ղազախ, Երևան-Արտաշատ-Ղամարլու

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տէսինի դպրոցը շնորհակալութեամբ առացած է Պ. Լեւոն Գայթանճեանէ (Մարսէյլ) 10·000 ֆր., էքս լը Պէնի դաշտահանդէսին առթիւ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պ. Յակոբ Սալլապաշեան եւ Պօյաճեան ընտանիքը կուգան ծանուցանել, որ այս կիրակի Սէնթ Անթուանի Ս. Թադէոս եկեղեցւոյ մէջ, տեղի պիտի ունենայ հոգեհանդստեան պաշտօն եւ պատարագ, նորոգ հանդուցեալ Տիկին Թոփիկ Սալլապաշեանի (ծնեալ Պօյաճեան) հոգւոյն եւ յիշատակին : Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգողները :

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ—ԲՈՑԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Թիւ 187-188 (Յուլիս–Օգոստոս)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Հայ անասնաբոյժներ (Շ. Նարդունի). — Ի՞նչ խմել ծարաւ ենք (Տօքթ. Աւքանազ). — Հայաստանի բուժավայրերը (Տօքթ. Յակոբեան). — Ծովի լողանք (Տօքթ. Աչճեան). — Գինի (Բշկ. Բառարան). — Կաթ կը միզէ (Փրոֆ. Վէռհօօկէն). — Ցղուքիւնը եօթը ամիս միայն (Տօքթ. Ազատանի). — Ի՞նչպէս տեղափոխել արկածեալը (Աչուհի). — Ֆրանկախառը (Տօքթ. Մխաքեան). — Ի՞նչ է հանճարը (Վէռհառն). — Ծերութիւն եւ ծերախտ (Տօքթ. Նաւասարդ). — Հին բառարաններ (Ց. Քիւրտեան). — Հացի (Իշխանեան).

Բաժանորդագրութեան պայմանները.— Տարեկան Ֆրանսա 1000 ֆրանք, արտասահման 1200 ֆրանք : Դիմել Նարդունիի, «Յառաջ»ի հասցէով :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԻ ՆՈՒՊԱՐ ՈՒՍ. ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, ՓԱՐԻԶ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Փարիզի Համալսարանական Ոստանի Մարի Նուպար հիմնարկութեան մէջ հայ ուսանողները կըրնան սենեակ ապահովել իրենց համապատասխան ուսման ընթացքին, հետեւեալ պայմաններով.—

1) Թեկնածուն պէտք է ունենայ մէկնակարգ լրիւ ուսման (պաչօ) վկայական :

2) Արձանագրուած պէտք է ըլլայ Փարիզի համալսարանի կամ որեւէ համալսարանական բարձրագոյն դպրոցի մը մէջ : Լիսէները բարձրագոյն դպրոց չեն նկատուիր :

3) Երկու հոգինոց սենեակը կ'արժէ անձ ըլլուի 4·500 ֆրանք ամսականը, իսկ յետազային առանձին սենեակ ունենալու պարագային 5·700 ֆրանք :

4) Համալսարանական Ոստանի ուսանողները կ'օգտուին ուսանողական ճաշէն (75 ֆրանք) :

Փարիզի Հայկ. Տունը, իր հայկական ճարտարապետական ոճով, իր զբաղարան ընթերցարանով, եւ վերջապէս գրեթէ բոլոր գաղութներէ հոն հաւաքուած հայ ուսանողներով հայկական փոքրիկ օճախ մըն է Մէկնազգային այս հսկայ Ոստանին մէջ, իր արդիական բոլոր յարմարութիւններով :

Բոլոր դիմումները պէտք է ընել հետեւեալ հասցէին .

Union Générale Arménienne
de Bienfaisance
11, Square Alboni, Paris (16e)

ԴԻՒԱՆ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԵՒՐՈՊԱՑԻ ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ
ՓԱՐԻԶ

ՊԵԼԿԱՏԻ մէջ Անգլիոյ Արտաքին Նախարար Սելվին Լոյտ երկիմ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ մառեչալ Թիթոյի հետ :

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

օժանդակութեան :

Օդանաւներով զէնքեր ուղարկելու պարտքան յայտնեց նաեւ Լոյ Հենտերսըն, որ Միջին Արեւելքէն նոր վերադարձաւ Ամերիկա :

Հենտերսըն առաջարկեց որ Յորդանանի համար որոշուած զինուորական օժանդակութիւնը աւելնայ եւ ցուցական բնոյթ կրէ :

Յարդ, ամերիկեան զինուորական օգնութիւնները կ'ըլլային զաղանի պայմաններու մէջ : Սակայն բարձրաստիճան պաշտօնեայ մը յայտարարեց. — մենք կ'ուզենք, որ մարդիկ դիտնան թէ կը պաշտպանենք Միջին Արեւելքի մեր բարեկամները : Յառաջիկայ օգային կամուրջը՝ Ամման, մէկն է այն միջոցներէն, որոնք կը բացատրեն մեր օժանդակութիւնը՝ Յորդանանի :

Պաշտօնական աղբիւրներէ կը հաղորդեն թէ 35 – 40 «Փաթօն» տիպի պատերազմական կառքեր պիտի յանձնուին Յորդանանի. ասիկա մաս կը կազմէ տասը միլիոն տոլարի օգնութեան ծրագրին :

× *Լոնտոնի «Թայմզ»ին համաձայն Ֆրանսա Լիբանանին յանձնած է հրեաններ : Անգլիական թերթը կ'ըսէ թէ 7 - 8 հազարի հասնող լիբանանեան բանակը հրեաններ չունէր :*

Փարիզի Արտաքին նախարարութիւնը հաստատեց այս լուրը :

× *Գահիրէի «Ալ Կումհուրիա» թերթը պէյրութէն առնելով լուրը, կը յայտարարէ թէ կարգ մը շրջանակներ կը մտածեն Յորդանանի Հիւսէյն արքան գահէն վար առնել եւ անոր տեղը բարձրացնել իր փոքրը եղբայրը՝ Մոհամմէտ :*

Այլ զրոյցներու համաձայն, Յորդանան պիտի յարի Պաղտատի Ուխտին եւ ընդունի Այզընհաուըրի վարդապետութիւնը :

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՄԷՆԻ...

Ուաշինկթընի մէջ շրջան ընող զրոյցներուն համաձայն, ամերիկեան զաղանի առաքելութիւն մը շարաթէ մը ի վեր կը դանուի Եմէնի մէջ, ուր կ'ուսումնասիրէ այդ կառավարութեան օգնելու կարելիութիւնները :

Ուաշինկթընի պաշտօնական շրջանակներուն կարծիքով, Եմէն խորհրդային թափանցումի դէմաւոր նպատակակէտներէն մէկն է : Այս առիթով պատրաստուած է երկիրներու ցանկ մը՝ որուն համաձայն ամերիկեան օժանդակութիւններ կրնան ըլլալ :

Եմէնի ամերիկեան պատուիրակութեան առաջնորդն է Ուայնս, որ օտար երկիրներու օգնութեան Միջին Արեւելքի բաժանմունքին անօրէնն է :

Պատուիրակութիւնը լիազօրուած է բանակցութիւններ վարելու այն բոլոր օժանդակութեանց վրայ, որոնց կարիքը ունի Եմէնի կառավարութիւնը : Վերջնական որոշում մը պիտի տրուի Արտաքին Նախարարութեան կողմէ :

Հրաւէրը՝ որ եղած է Եմէնի կողմէ, անակնկալի բերած է Ամերիկայի Արտաքին Նախարարութիւնը, որովհետեւ ցարդ կարելի չէր մտածել, թէ Եմէն լաւ ընդունելութիւն մը կրնայ ցոյց տալ Այզընհաուըրի վարդապետութեան :

Ուաշինկթընի մէջ կը կարծեն թէ Սէուտ Թագաւորը զգալի ազդեցութիւն մը բանեցուցած է Եմէնի վրայ, որ համակրանք ցոյց տայ Միջին Արեւելքի ամերիկեան քաղաքականութեան :

Անկախ ասկէ, Ամերիկա կը մտածէ օժանդակութիւններ ընել նաեւ Սուտանի : Եմէնի մէջ գտնուող ամերիկեան առաքելութիւնը պիտի հանդիպի նաեւ Խարթում, տնտեսական օգնութեան մը կարելիութիւնները ուսումնասիրելու համար :

Քաղաքական շրջանակներու համաձայն՝ Եմէն ընդունելով ամերիկեան օժանդակութիւնը, ի յայտ պիտի գայ Միացեալ Նահանգներու դիւանագիտութեան յաջողութիւնը :

Տնտեսական օգնութիւնը կրնայ գլլալ երկու միլիոն տոլար՝ առաջին տարուան համար : Եմէն զինուորական օժանդակութիւն պիտի չստանայ եւ Միացեալ Նահանգներ պիտի չառաջարկեն որ ան զոր ծակցի իրենց՝ պաշտպանողական մարզին մէջ :

Գահիրէի մօտ Եմէնի դեսպանը յայտարարեց, թէ կ'անգիտանայ ամերիկեան պատուիրակութեան մը ներկայութիւնը՝ իր երկրին մէջ : Կը կարծէ թէ սուտ լուր մըն է ասիկա ...

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ մէջ շրջան ընող զրոյցներուն համաձայն Մալէիա պիտի ընդունուի ՄԱԿի մէջ :

ՊԱՏԱՐԱԳ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅՑ ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Այս կիրակի առաւօտ ժամը 10·30ին պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Հ. Ս. Ե. ԿՈԴԵԱՆ (ընդհանուր փոխանորդ Հայ Կաթողիկէ պատրիարքութեան) :

Կ' ՈՒԶՈՒՒՆ

Մէքանիսիէններ տունի եւ աշխատանոցի համար, կապարտինի համար (այր թէ կին) փուրօքէօզ (fol-էփոլէք) : Դիմել՝

DORLY, 75, Rue Vieille du Temple
Métro : Rambuteau

×

Տունը աշխատող գործաւորներ, ձեռնարկուներ (անթրփրընէօր) հագուստի համար : Դիմել՝

FURTEX,
132, Rue d'Aboukir, Paris (2e)

×

Գործաւոր մը քոնֆէքսիոնի խանութի մը մէջ ծարներ կապելու եւ քուրսեր ընելու համար : Դիմել թերթիս վարչութեան :

×

Գործաւոր կամ գործաւորուհի (դերձակ) եւ աշկերտ մը : Դիմել՝

Minassian, 74, Rue d'Hauteville, Paris-10e

×

Սահպողաբար հսկող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Նուէմբար Տիւ Նօր : Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն :

×

NADOLNY
71, Rue Réaumur

Կը փնտռէ թրիֆօքէօրներ, ձեռքի մեքենայի վրայ եւ աշկերտ, նաեւ փլաքէօզ մեքանիսիէններ :

×

Լաւ գործաւոր մը չափի վրայ գործի համար, աշխատանոցի մէջ (դերձակ) : Դիմել՝

MIGHIR, 27, Rue Chateaudun, Paris (9e)

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւնոյն գիներով ղէպի Ամերիկա, Աւրթրալիա, Քանատա եւ Արեւելք : Վճարումը հոս կամ արտասահման : Կ'ապահովենք վիզայի գործողութիւնները ձրի, կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի : Դիմել՝

ԺԱՆ ԵՂԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

որ ունի 35 տարուան փորձառութիւն :

AMERICAN LLOYD

48 Rue de la République Marseille
Tél. CO 4722
7 Rue Auber, Paris

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ս. Ժեռոմի «Հայաստան» ենթակամիտէի ընդհ. անդամական ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, ընկեր Միսաք Ավտոյեանի բնակարանը : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է, հին անդամատեարները մխասին բերել : Կը հրաւիրուի նաեւ « Դրօ » խումբը :

ԿՐՆՈՊԼԸ.— Հ. Յ. Դ. Եօթնեղբայր ենթակամիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները, այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին : Անհրաժեշտ է բոլորին ներկայութիւնը :

Լանսէյի «Մուրատ» խումբի եւ Ռընաժի «Շէյորդ Զաւուշ» խումբի ընկերներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ սոյն ժողովին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ «Ակնունի» ենթակոմիտէի բոլոր ընկերները այս չաբաթ, ժամը 21ին, սովորական տեղը : Կարեւոր օրակարգ : Ներկայանալ անդամատեարներով : Ներկայ կ'ըլլան կոմիտէի ներկայացուցիչները :

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլի արուարձաններէն, Սէնթ Անթուանի, Ս. Թադէոս եկեղեց. թաղխորհրդոյ յառաջիկայ ղպրոցական տարեշրջանի համար ուսուցիչ կամ ուսուցչուհիի մը պէտք ունի (հայերէն դաստիարակութեան համար) միայն հիղչաբթի օրուան համար : Փափաքողները կրնան դիմել Ս. Եկեղեցւոյ խորհրդարանը, ամէն կիրակի մինչեւ կէսօր :

Թաղ. խորհրդ. Ս. Թ. եկեղեցւոյ

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան անօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, ներքոյիլ միակ աղբիւրէն դիւերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայերէն դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու տիպ – րունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տասնեւիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհիները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան անօրէնութեան :

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Ֆրանսական – հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ

*

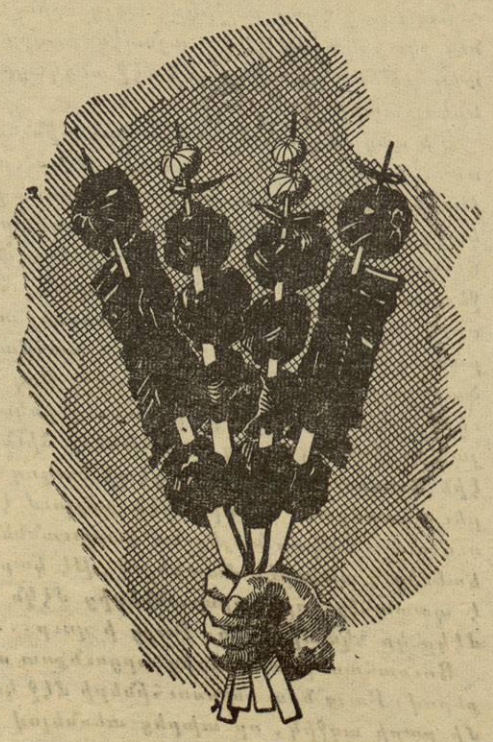
4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)
Téléphone BAL. 31 - 21
ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ
(Métro: F. D. Roosevelt)

Համեղի մթնոլորտ

*

Առաջնակարգ կովկասեան խորոված-ներ, «չաշլիք», «քաբոքի»

BAR AMERICAIN

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Յրատսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
8
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
DIMANCHE
8 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7988 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3789

ԻՐ ԽՕՍՔԸ

ԿԸ ՄԱՇԻՆ, ԿԸ ՀԱՏՆԻՆ...

Տարիներէ ի վեր կը խօսինք սերունդի փրկութեան մասին. բայց կը մոռնանք այլապէս կսկծալի ոլորտ մը :

Կը մոռնանք որ սերունդ պատրաստող - ներն ալ կը մաշին, կը հատնին, առանց համապատասխան յաջորդներ ձգելու :

Վերջին պահեստի ուժերն ալ կ'անհե - տանան, բոլոր գաղութներուն մէջ, հա - սած ըլլալով բնական վախճանին :

Եթէ փորձէք ակնարկ մը նետել գաղու - թի գաղութ, ձեր առջեւ պիտի պարզուի մռայլ պատկեր մը :

Հայերէնի ուսուցիչն անդամ ճրագով կը փնտռեն :

Շատեր ասպարէզը լքած են, աւելի չա - հաբեր դրծեր դտնելու համար :

Ուրիշներ կը գոհանան իրենց երկուան պաշարով, որ հազիւ կը բաւէ տարրական դիտելիքներ աւանդելու :

Բարձրագոյն վարժարաններու շրջանա - ւարտներէն չատ քիչերը կը նուիրուին « ուսուցանելու » ասպարէզին :

Անոնք ալ ամէն բանէ առաջ բանուկ, չա - հաբեր ասպարէզներ կը փնտռեն, իբրեւ ընդհանուր երեւոյթ :

Մտաւոր կտակներ հաստատուած են, որպէսզի նոր ուժեր հասնին, հանրային ծառայութեան համար :

Այդ շրջանաւարտներէն հարիւրին քա - նի՞ն յարդած են իրենց յանձնառութիւնը :

Եւ եթէ յարդած են, իսկապէս ունի՞ն անհրաժեշտ պաշարը, մանաւանդ այն որ կը կոչուի Հայապիտութիւն :

Քանի մը բարձրագոյն եւ միջնակարգ վարժարաններ ունինք Միջին Արեւելքի մէջ, բաղդատաբար ոգոտ՝ նիւթական հոգերէ :

Որքան կրցած ենք հետեւիլ, անոնք ալ հազիւ կրնան գոհացնել անմիջական պա - հանջները :

Ունինք նաեւ դպրեվանք,— Անթիլիասի եւ երուսաղէմի մէջ :

Անոնք ալ ցոյց կուտայ թէ կոչուած են կրօնաւորներ պատրաստելու, աւելի չատ՝ վարդապետներ :

Թէեւ, երբեմն ուսուցիչներ ալ կը հան - նին, աւելի կամ նուազ տոկուն պաշարով : Բայց ոչ այն խորութեամբ որ յատուկ էր էջմիածնի նախկին ճեմարանին եւ « թէ - մական» կոչուած հաստատութեանց շրջա - նաւարտներուն :

Մխիթարեան Մխարանութիւնը չարու - նակ նոր ուժեր կը պատրաստէ իր դպրո - ցական ցանցին համար :

Այնպէս որ, երբ ամպիոն մը կը պար - պուի, չեն անճրկիր յաջորդը նշանակելու համար :

Անշուշտ անոնք ալ դժուարութիւններ կը կրեն, տրամադրելի թեկնածուներ դտ - նելու համար :

Բայց ունին առաւելութիւն մը,— պի - տեն որ կարելի չէ վատ պահել կրթական ճակատը, առանց հիմնական եւ ծրագրեալ աշխատանքի :

Մեր մէջ, ո՞րն է այն կեդրոնական իշ - խանութիւնը որ պիտի կրնար ստանձնել այս հոգը, — նոր մշակներ հասցնել, յոդնածները, մաշածները, մեռածները փոխարինելու համար : Իրական ուժեր՝ օժտուած հայապիտութեամբ եւ արդիա - կան պաշարով :

Իւրաքանչիւր գաղութ իր գլխուն ճարը կը նայի տեղական միջոցներով, իսկ ճա - կատը կը պարպուի սրընթաց, քչուելով դէպի լճացում եւ միջակութիւն :

Ճրագները կը մարին, դիրքերը կը պարպուին, անդաստանը կ'ամայանայ :

Եւ դեռ դուրս չենք եղած բանկալէն ու կղերանոցէն ...

Վեղարաւորներու չուքը կրնա՞յ պար - տիլ ակադեմական միջոցի, աշխարհական առաջնորդի, ուսուցանողի պակասը :

12 - 10 - 1956 Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳ ՍՈՒՐԻՈՅ ԿԱՑՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՅԶԸՆՀԱՒՈՒԸՐ ԿԱՄ ԿԶԻ ԱՐՋԱԿՈՒ ԴԻԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԺՈՒԿՈՎԻ՞Ն ՊԻՏԻ ԴԻՄԻ

Թուրքիայէն հազիւ Ուշինկթընը վերա - դարձած, առանց մը պէյրութ ալ մնալէ վերջ, Նախագահ Այզընհաուըրի պատուի - րակը՝ Լոյ Հենտերսըն չէչտը դրաւ Սու - րիոյ կացութեան վրայ : Արեւելեան հար - ցերու ամերիկեան մասնագէտը աւելի քան ծանր կացութիւն մը կը նկատէ Դամասկո - սի կառավարութեան ճշդած դիրքին հե - տեւանքով արաբական աշխարհին ներկայ լարուած մթնոլորտը : Հենտերսըն այս պարագան կը կապէ բովանդակ աշխարհին հետ :

Միջին Արեւելքի դիւանագիտական իր շրջագայութեան ընթացքին տեղեկագիր մը պատրաստելով Հենտերսըն Ուշինկթընի վերադարձաւ, որմէ հաք Սպիտակ Տունը հրատարակեց զեկոյց մը՝ յայտնելով Նա - խագահ Այզընհաուըրի ժամանումը (չա - բաթ) : Ամերիկայի Նախագահը, որ ար - ձակուրդի մէջ էր, մայրաքաղաք կը վե - րադառնայ քննելու համար Միջին Արեւել - քի հարցն ու Միացեալ Նահանգներու հա - րաւային շրջանին զպրոցական խնդիրնե - րը (Նախագահը կը պահանջէ որ սեւա - մորթ թէ սպիտակամորթ՝ բոլոր աշա - կերտներն ալ նոյն դրասեղաններուն առջեւ դասախրատուին) :

Այզընհաուըրի խորհրդակցութիւնները՝ Հենտերսընի եւ Տըլըսի հետ, պարզ է որ Միջին Արեւելքի կացութիւնը քննելու բնոյթ ունին :

Արտաքին նախարարութեան բանբերը երէկ առաւօտ պաշտօնապէս յայտարա - րեց, որ կարդ մը երկիրներու խնդրանքին ընդառաջելով՝ Միացեալ Նահանգները ո - րոշեցին փութացնել իրենց պինուորական օժանդակութիւնը Միջին Արեւելքի եր - կիրներուն :

Ծանօթ է, որ ռազմական օժանդակու - թիւն կատարուելիք երկիրներու ցանկին առաջին անունն է՝ Յորդանանը : Բ. օր , Ամերիկա - Ամման օդանաւային կամուր - ջին բացումը կը կատարուի : Միացեալ Նահանգներ բացորոշ եւ յուզական կեր - պով դէնք պիտի յանձնեն Յորդանանի : Այս առիթով, հարց կը տրուի թէ արդեօք Հիւսէյն թագաւորը Ամմա՞ն պիտի վերա - դառնայ չուտով, օդային կամուրջին բաց - ման ներկայ ըլլալու համար :

Պէյրութի քաղաքական շրջանակներուն կարծիքով, Ուշինկթընը ցուցական բնոյթ պէտք չէ տար պինուորական այս օժանդա - կութեան : Ճիշդ է, որ հակահամայնավար ցոյց մըն է ասիկա, սակայն անիկա Դա - հիրէի, Դամասկոսի եւ Ռիատի մէջ պիտի նկատուի սպառնալիք մը՝ ընդդէմ Սու - րիոյ :

Ամերիկացիք տարբեր բան չեն ըսեր եւ յատկապէս ընտրեցին այդ ուղին՝ պա - տասխանելու համար Ն. Միւթեհան :

Պարզ է , որ Միջին Արեւելքի կացու - թիւնը Ուշինկթընի քաղաքական մտահո - գութեանց գլխաւոր կէտն է ներկայիս : Ապագայ կարգադրութիւն մը քննելու հա - մար, Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարութիւնը կը մտածէ փոքձել կա - րելի բոլոր միջոցները : Անշուշտ՝ չմոռ - նալով համաձայնաւոր «սպառնալիք»ին են - թակայ երկիրները դինելու անյետաձգելի հարցը :

Ծիսք այս կացութիւնը վերջապէս հանդարտեցնելու համար, Նախագահ Այ - զընհաուըր երկարօրէն պիտի ուսումնա - սիրէ Լոյ Հենտերսընի ներկայացուցած տեղեկագիրը եւ խորհրդակցի Արտաքին նախարար Տըլըսի հետ :

Սպիտակ Տան դիւանին գաղտնի չըր -

❖ ՕՐՔ ՕՐԻՆ ❖

ՋՈՒՐՔ ՋԱՂԱՑՔԸ ՏԱՐԵՐ Է...

Կարդացիք լուրը եւ անցաք: Ձեմ կար - ծեր սակայն որ ձեր սիրտը տակնուվրայ չեղաւ: Ո՞ր Հայը կրնայ անտարբերու - թեամբ լսել որ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին եւ կեդր. վարժարանը փլցուե - լու վտանգին տակ են; ըստ քրխական նոր օրէնքներու, բաղաքին բարեզարդութեան համար: Փողոցը պիտի լայնցնեն, այո ինչ հրապարակէն ծովը պէտք է երեւայ.. Շէնքերը հին են պէտք է քանդուին, քնա - կիչները փողոց թափելու գինով: Ո՞ր մէ - կուն քնակարան ցոյց պիտի տան «գլխուդ ճարը նայէ»: Փոխարժէ՞քը, շատ շատ «պոն» մը, որուն գիւտը ըրած են Սեպտ. վեցէն երկու տարի յետոյ:

«Ա՛ւ էեզի «պոն» մըն ալ փլցուած տու - ճիդ կամ խանութիդ փոխարէն»: Ու այս թղթի կտորները ճիշդ ժամանակին Սուլթանիներուն տուած «սենէտներուն» պիտի նմանին:

Հայ սեղանաւորներ այդ «սենէտները» պզտիկ արժէզրկումով մը կը գնէին զին - ուորականներէ կամ պաշտօնեաներէ եւ տրցակներով կը ճետէին ի վերջոյ իրենց սնտուկներուն խորը օր մը, երջանիկ օր մը, գանձելու յոյսով :

Բայց այս չէ կարեւորը: Կարեւորը այն միւս լուրն է Ղալաթիոյ մեր դարաւոր ե - կեղեցիին եւ կեդրոնականին համար: Ազ - գային Մատենադարանը փոխադրած են Նարոյեանի օրով Բերա երրորդութեան ե - կեղեցիին քակին մէջ. եւ գիտցողը թող պատմէ. թէ ի՛նչ գինով. ճաի որ ոչ պատ - րիարքը ողջ է, ոչ ալ Թորոս Ազատեանը :

Դպրոցն ալ Շիշլի պիտի տանին եղեր թերեւս Գարակէօզեան որբանոցին շէնքին մէջ: Հապա՞ եկեղեցին :

Երբ այս միամիտ հարցումը կ'ընէի փորձառու մարդու մը, ամենայն պարա - րիւնութեամբ պատասխանեց «ջուրը ջա - ղացը տարեր է. չախչախը կը փնտռես, եթէ էրզրումէն, վանէն մինչեւ Կիլիկիա եւ Փոքր Ասիա հազար եկեղեցի եւ վանք ճանդեցին, ասով կ'ըլլայ հազարումէկ, արձանագրէ՛ ու ացիր ...: ՆՈՃԻ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐ ՄԸ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՐԱՖՖԻ «ԿԱՑԾԵՐ»Ը

որոշումներուն մասին :

Որոշուած էր ժողովը գումարել Սեպ - տեմբեր վեցին, ժամը 17ին: Քիչ մը ուշ՝ պատգամաւորները սկսած են հասնիլ ժո - ղովատեղին: չատ չանցած, պարզուած է թէ հայկերոյթ մը տրուած էր ի պատիւ իրենց :

Իրականին մէջ վերջին ժողովը որոշած էին գումարել համաձայնութիւն մը պո - յասնելու համար լահոնական ոճով զբը - ուած զեկոյցի մը վրայ: «Մորմոնական - թիւնները» որ սկսան անցեալ Օգոստոս 26ին, հասած են տեղ մը ուր երկու պատ - ուիրակութիւնները յարմար կը սեպեն, իրենց մայրաքաղաքները երթալով ար - դիւնքը տեղեկացնել իրենց կառավարու - թիւններուն :

Ցառաջիկայ ժողովը պիտի գումարուի Սեպտեմբեր 20, Ժընեւի մէջ»:

Մորմոնականութիւնները՝ որոնք տեղի պիտի ունենան այս օրերուն, երկու զբը - խաւոր կէտերու շուրջ պիտի ըլլան. — պատերազմական վնասները՝ որ կը պա - հանջուի Եգիպտոսի կողմէ եւ Ֆրանսա - կան հաստատութիւններուն դրաւումը, որոնց ապաստադրումը կը պահանջէ Փա - րիզ :

Ամէն պարագայի մէջ, խորհրդակցու - թեանց ընդհատումը նպաստաւոր կերպով կը բացատրուի տեղական մամուլին կող - մէ : Միւս այն համոզումը կայ՝ որ Ֆը - րանսա եւ Եգիպտոս պիտի կարենան հա - մաձայնիլ :

ԹՈՒՐՔԻԱ

Ընդհմտզիր երեք կուսակցութիւննե - րը՝ Մըլլէթ, Հիւրիէթ եւ Չալը, հրա - տարակեցին զեկոյց մը, յայտարարե - լով՝ թէ յառաջիկայ ընտրութեանց առի - թով միանգամայն ծրագիր մը կազմած են, պահանջելով մամուլի եւ ժողովի ազա - տութիւնը, գործադուլի իրաւունքը եւ երկրորդ Ազգ. ժողովի մը հաստատումը :

Երեք կուսակցութիւնները միանգամայն պիտի ներկայանան երեսփոխանական ըն - տրութեանց եւ կը խոստանան երկու տար - ուան ընթացքին կազմել ընտրական նոր օրինագիծ մը :

Միւս կողմէ Դեմոկրատներու խորհրդա - րանական խմբակը որոշեց առաջարկել Ազգ. ժողովին, որ ընտրութիւնը ժամա - նակէն առաջ կատարուի, կը կարծուի թէ ընտրութեանց թուականը պիտի ըլլայ Հոկտեմբեր 27 :

(Լուրերու Շար.ը կարդալ Գ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԼՈՒԽ ՉՈՐՐՈՐԴ

(Նախադասություն)

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

(3 Շար.)

«Ես ոչ մի ժամանակ չեմ մտածել, որ ինձ համար ամենամեծ պատասխանատվությունը ես ինքս եմ ինձ վրա վերցրել, և ես ինքս եմ ինձ համար ամենամեծ դատավորը։ Ես ինձ ոչ մի ժամանակ չեմ ներել, եթե ես ինձ մեղավոր եմ զգացել

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀՈՂԵՐԸ

(ՎԵՊ)

— Ինչո՞ւ համար, — հարցրեց Ալեքսանդրը, — որ հայրենիքի հողերը այդքան թանկ են ձեզ համար:

Ծերունին զարմացած նայեց նրան:

— Ինչո՞ւ համար, որդի, — ասաց նա, — որովհետև հայրենիքի հողերը մեր նախնիների ոսկորներով են սրբացած: Մեր հայրենիքի հողերը մեր նախնիների արյունով են ոռոգված: Մեր հայրենիքի հողերը մեր նախնիների քրտինքով են բերրացած: Մեր հայրենիքի հողերը մեր նախնիների հոգիներով են շնչում: Մեր հայրենիքի հողերը մեր նախնիների սրտերի բաբախյունով են կենդանի: Մեր հայրենիքի հողերը մեր նախնիների ոգու հետ միասին մեզ են պատկանում: Մեր հայրենիքի հողերը մեր նախնիների ոգու հետ միասին մեզ են կապ

Օր. ՍՈՆԻ ԹԵՐԶԵԱՆ
Պ. ՆԵՐՍԷՍ ԹԻԹԻՒՆՃԵԱՆ
Ամուսնացած
Վիէննա, 2 Սեպտ., 1957 Քլէմսն Ֆէրան

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

Վերջին օրերուն, քաղաքական եւ տըն-տեսական կարեւոր չարժում մը կայ. կառավարութիւնը հաւատարիմ կը մնայ քանի մը չարաթ առաջ իր որդեգրած քաղաքականութեան եւ սկսած է արդէն կիրարկել զայն: Իր կարեւորագոյն պարտակա-նութիւններէն մէկն ալ կը նկատէ տեղեկութիւններ տալ ներկայ կացութեան եւ ապագայի մասին: Այս նպատակով, երէկ-տական նախարարը կայեաւ դիմաց զանազան կազմակերպութեանց. — բանուորական սէնտիքաներուն, գործատէրերուն, հողագործներուն եւ առեւտրականներուն, — պարզելով անոնց Ֆրանսայի տնտեսութեան դժուարութիւնները:

Երէկտական նախարարութեան կը տեղեկացնէին թէ կարելի չէր ներկայիս հողմ չակութեան մէջ մեծ ցիջումներ ընել:

Կայեաւ կը յիշեցնէ թէ երկրին տնտեսութիւնը, «չատ ծանր տպնապի մը սպառնալիքին ենթակայ է: Եթէ յառաջիկայ ամիսներու ընթացքին մերժենք նախանձութեաու ներածումը՝ որ էական է մեզի համար, անգործութիւնն ու թշուառութիւնը պիտի ըլլայ բոլորին համար»:

Երէկտական նախարարը կը ճշդէ, թէ հաւաստակչռութիւնը պահելու համար՝ պիտի աշխատի ուժ տալ արտածումնե-րուն: Սակայն այս հաւաստարակչռութիւնը կրնայ խորտակուիլ՝ եթէ աշխատավարձքերու ընդհանուր մակարդակն ու գիները չպահուին: Միւս կողմէ, կայեաւ խորհուրդ կուտայ առեւտրականներուն եւ դործարանատէրներուն, ընդունելով հանդերձ բոլոր դժուարութիւնները՝ իմաստութիւնը ունենալ «ընդդիմանալու ամէն ձեւի գիներու բարձրացման դէմ»: Կայեաւ կ'եզրակացնէ.— «Մեր ներկայ բարդաւաճութիւնը փրկելու համար՝ հարկ է աւելի՛ արտածել, չատ արտածելու համար՝ ածան պէտք է ծախել»:

Այս ուղղութեամբ ուրբաթ օր Մաթիկնոնի մէջ վարչապետ Մոնուրի, Կայեաւ եւ կազիէ խորհրդակցութիւններ ունեցան սէնտիքաներու եւ գործատէրերու ներկայացուցիչներուն հետ:

× Փետ որ Տոմի 32 քաղաքապետները, վարչապետ Մոնուրիի Քլէմսն Ֆէրան այցելութեան առթիւ, իրրեւ բողոքի ցոյց՝ հրաժարեցան իրենց պաշտօններէն:

ՓԻՆՈՑԻ ՃԱՄՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Ֆրանսայի Արտաքին նախարար Փինոյի խորհրդակցութիւնները սկսան Տըլլըսի հետ՝ Ուաշինկթընի մէջ: Օրակարգին գլխաւոր հարցերն են Ալժերիա, Միջին Արեւելք եւ յատկապէս՝ Սուրիա: Նախարար Փինօ փարիզ պիտի վերադառնայ Սեպտեմբեր 10ին:

Ծանօթ է, որ Փինօ այս ճամբորդութեան ձեռնարկեց՝ Լատին Ամերիկայի երկիրներուն մէջ կարծիքները պատրաստելու համար: Պրազիլիոյ, Իւրիւկուէյի, Արժանթինի, Չիլիի, Փերուի եւ Քոլոմպիոյ մէջ, Արտաքին նախարար Փինոյի հետ խորհրդակցութիւններ ունենալէ ետք՝ Արտաքին նախարարութիւնները համակարծիք դտնուեցան Ֆրանսայի հետ, Ալժերիոյ հարցին նկատմամբ: Ինչպէս դրած էինք՝ Ալժերիա կը դտնուի ՄԱՒի յառաջիկայ համադումարին օրակարգին վրայ:

Չիլիի մէջ Փինօ նախազահեց Հարաւային Ամերիկայի Ֆրանսայի դիւանագէտներուն համադումարին:

Այնպէս կ'երեւի, թէ ՄԱԿի մէջ Ալժերիոյ հարցին քննութենէն առաջ, բազմաթիւ երկիրներ կը բաժնեն արդէն Ֆրանսայի տեսակէտները եւ զօրավիդ կը կանգնին Փարիզի կառավարութեան:

Այս ուղղութեամբ մեծ արժէք կ'ընծայուի Փինօ – Տըլլըս խորհրդակցութեանց, որոնց արդիւնքը բախտորոշ դեր կրնայ խաղալ ՄԱԿի մէջ, Ալժերիոյ չուրջ բանաւէիք վիճաբանութիւններուն ընթացքին:

Փարիզի մէջ այն կարծիքը կը տիրէ, թէ Փինօ յաջողութեամբ կատարած է իր առաքելութիւնը՝ Ամերիկայի մէջ:

×

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ բանակին պաշտօնաթերթը՝ «Կարմիր Աստղ» կը յայտարարէ թէ Մոսկուայի մէջ Միացեալ Նահանգներու սպայակոյտին նախկին հրամանատար զօրավար Պրատլէյի պատերազմական յուշերը լոյս տեսած են: Սակայն թերթը կը քննադատէ այս գրքին այն գլուխը, որ «կը գերագնահատէ Գերմանիոյ դէմ մղուած պատերազմին մէջ, ամերիկեան բանակին կատարած դերը եւ ամէն միջոցներով կը պակսեցնէ՝ խորհրդային բանակին դերը»:

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

ՈՒԽՏԻ ՕՐ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐՆՈՒՎԻԼԻ ՎԱՐԱԳԱՑ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

33, Rue Sédaine

Սեպտ. 29ին Վարագայ Ս. Խաչի տօնին առթիւ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս մեծահանդէս ուխտադնացութիւն եւ մատաղի օրհնութիւն տեղի պիտի ունենայ Ս. եկեղեցւոյս մէջ:

Նոյն օրը կը պատարագէ եւ կը քարոզէ վիճակիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Սերովբէ Եպիսկոպոս Մանուկեան օրուան տօնին չուրջ:

Ս. պատարագի հոգեմատյալ երգեցողութիւնները կը կատարէ Ս. եկեղեցւոյս հովանիին տակ կազմուած փոքրիկներու խումբը, ղեկավարութեամբ իրենց ուսուցչին՝ Պ. Գէորգ Հասպոյեանի:

Կը խնդրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդէն, որ կանխաւ բարեհաճի ղըրկել եւ կամ յանձնել նուէրները Տ. Աղգէ քհնյ. Փայլակեանի հասցէով 31-33, Rue Sédaine Գիւսթ, Արնուվիլ:

Հոգաբարձութիւն
Վարագոյ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ
Արնուվիլ (Սէն է Ուազ)

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Մատնագէտ խոհարար մը կ'ուզուի: Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն: Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատախնամի դրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Տունը աշխատող գործաւորներ, ձեռնարկուներ (անթրփրնէօր) հագուստի համար: Դիմել՝

FURTEX,
132, Rue d'Aboukir, Paris (2e)

×

Գործաւոր կամ գործաւորուհի (դերձակ) եւ աշկերտ մը: Դիմել՝

Minassian, 74, Rue d'Hauteville, Paris-10e

×

Սահպողաբար հակող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար: Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նոր: Փանթէնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն:

×

NADOLNY
71, Rue Réaumur

Կը փնտռէ թրիֆօթէօրներ, ձեռքի մեքենայի վրայ եւ աշկերտ, նաեւ փլաքէօզ մեքանիսիէններ:

×

Ձեռնարկուներ (անթրփրնէօր) եւ տունը աշխատող գործաւորուհիներ հագուստի համար: Դիմել՝

CLAIRE, 13, Bld. Malesherbes, Paris (8e

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ԴԱՏԸ

Հայեւռուս յարաբերութիւներու լոյսին տակ:

Գրեց՝ ԳԱԲՐԻԷԼ ԼԱԶԵԱՆ

Տպարան «Ծուսաբեր», Գահիրէ 1957:
Գինն՝ 1100 ֆրանք:
Դիմել Ցառաջի եւ հայ գրատուներէն:

JEAN CHAH - BARONIAN

Ամէն տեսակ ապահովագրութեան խորհրդատու, մասնագէտ հաւգստեան ապահովագրութիւններու

(Primes déductibles des impôts)

66 Rue de l'Hotel de Ville
Lyonler (Rhône)
Tél. Gailleton 59-14

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պ. Փանոս Ալեսուելիկեան կը ծանուցանէ թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ, Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցին իր ազգջրկան՝ ՇԱՄԻՐԱՄԻ եւ տղոց՝ ՐԱՖՖԻի եւ ՄԿՐՏԻՉի յիշատակին:

Կը հրաւիրուին ողբացեալներուն յիշատակը յարգողները:

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, Rue Richer - Paris (9e)
Tél. : PRO vence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66

Դպրոցական վերամուտին առթիւ նկատի ունենալ

ԴԱՍԱԴԻՐՔԵՐ

Մ. Պարսամեանի հեղինակութեամբ

ԱՐԱՐԱՏ Այբբենարան-Ընթերցարան	200
ԱՐԱՐԱՏ Բ. դիրք	300
ԱՐԱՐԱՏ Գ. Գիրք	400

Յ. Գազանճեանի Քերականութիւնները

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Արդի Հայերէն լեզուի, տարրական	250
Միջին դասընթացք	450
Բարձրագոյն դասընթացք	500
ՆՈՐ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ Հ. եւ Զ. Աստուածաբարձրագոյն դասընթացք, 1954	600
ԳԱՆՁԱՐԱՆ, Արամ Անտոնեան, Միջին դասընթացք	500
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. Պօղոսեան	600
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ն. Տիպէնճեան, ընդարձակ	800

ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ Անգլ.-Հայերէն Պ. Ա.ճէմեան	1500
ԲԱՌԱՐԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄԻ, Ոսկան Մարտիկեան	500
ԲԱՌԳԻՐՔ ՍԵՒԱՍՏԱՀԱՑ ԳԱԽԱՌԱԼԵԶՈՒԻ, Կ. Գաբիկեան, Երուսաղէմ, 1952	1000
ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ պատմական, աշխարհագրական, դիցաբանական եւ հայկական յատուկ անուններ, Ն. Ճիվանեան, Պոլիս 1879, լաթակազմ	3000
ՀԱՑ.-ՖՐՆՍ. Լուսինեան-Բասմաջեան	2000
ՀԱՑ. ՖՐՆՍ. Ե. Տէմիրճիպաշեան	800
ԱՆԳԼ. ՀԱՑ. Փրոֆ. Յ. Զաղմաճեան	4000
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Ե. Տէմիրճիպաշեան	3000
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մ. Նուպարեան	3500
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մ. Նուպարեան	750
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մաղէն Բարսեղեան Համադրական, 1950, կաշեկազմ	3000
ՀԱՑ.-ՀԱՑ. Սա. Մալխասեան, Բառգտարական բառարան, 4 հատոր	16.000
ՀԱՑ.-ՀԱՑ. Մ. Գափամաճեան, Նոր տպագրութիւն	4000

CHAUFFEURS DE TAXI

Հայ չարժավարներու ուչադրութեան Անոնք որ չուտով կը փափաքին տիրանալ թաքսի մը: Դիմեն Պ. Տէլտէրեանի:
85, Rue des Monts Clairs à Colombes

Ամէն առաւօտ ժամը 8էն 10, կամ պրել ժամադրութեան համար:

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Թիւ 187-188 (Յուլիս-Օգոստոս)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Հայ անասնաբոյժները (Շ. Նարդունի). — Ի՞նչ խմել ծարաւ ենք (Տօքթ. Աւքանաղ). — Հայաստանի բուժավայրերը (Տօքթ. Ցակոբեան). — Մովի լողանք (Տօքթ. Աչճեան). — Գինի (Բշկ. Բառարան). — Կաթ կը միղէ (Փրոֆ. Վէհհօսկէն). — Ցղութիւնը եօթը ամիս միայն (Տօքթ. Ազատանի). — Ի՞նչպէս տեղափոխել արկածեալը (Խաչուհի). — Ֆրանկախտը (Տօքթ. Մխսաքեան). — Ի՞նչ է հանճարը (Վէհհառն). — Մերութիւն եւ ծերախտ (Տքթ. Նաւասարդ). — Հին բառարաններ (Ց. Քիւրտեան). — Հացի (Իշխանեան):

Բաժանորդագրութեան պայմանները.— Տարեկան Ֆրանսա 1000 ֆրանք, արտասահման 1200 ֆրանք: Դիմել Նարդունիի, «Ծառաջ»ի հասցէով:

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան:

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, ելրոպայի մեկ աղջկանց դիչերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին:

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայերէն դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սերունդ մը:

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տասներկուերէն կը հետեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին — անդլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրըվէի եւ պաքալորէա-յի:

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհիները հայապետական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մասերուն մէջ:

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ: Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ:

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան՝

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻՆ Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ Է ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՂՐԿԵԼ ԾՐԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒ ԻՍԿ ԿՈՂՄԷ

Maison MORY et Cie

10, Rue St-Quentin, PARIS 10e, Métro: Gare du Nord

Բոլոր ծախսերը եւ տուրքերը կը վճարուին ղրկողին կողմէ, եւ ստացողը ոեւէ ծախս չունի վճարելիք:

Պատրաստ ծրարներ չեն ծախեր (*քօլի սթանտար*): Ղրկողը իսկ կը գնէ ապրանքները ուզած խանութներէն: Ծրարները միայն ճոր հագուստներ պէտք է պարունակեն:

Դիմողին կը ղրկուի տեղեկութիւններ (ճոթիս) ձրիաբար:
Renseignements par Téléphone.- NOR 40-72 et 50-83. Service B.
Ներկայանալ թերթին կողմէ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, **տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600**
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
10
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
MARDI
10 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7989 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3790

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

«ԵԹԷ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ Կ'ՈՒԶԵՄ»...

●

Լոնտոնի ժողովը առջի իրիկուն վերջացուց իր աշխատանքները առանց որեւէ դրական արդիւնքի հասնելու :

Հարիւր յիսունըեօթը նիստերէ հետք, Ափրեմոուքը եւ Աբեւելքը չկրցան բանաձեւ մը քուէարկել ապաղինման համար, եւ ժողովը յետաձգուեցաւ «ցնոր անօրինութիւն» :

Խ. Մխուէեան պատուիրակը՝ Զորին, ամուր կեցաւ իր դիրքին վրայ եւ մինչեւ վերջին վայրկեանը որեւէ զիջողութիւն չընթացաւ արեւմտեան առաջարկներուն : Ան - չուչա Խ. Մխուէիւնը կը մտածէ թէ ՄԱԿին տանելով ապաղինման հարցը, պիտի կարենայ, աւելի լայն չրջանակի մը մէջ ստեղծել իրեն նպաստաւոր մթնոլորտ մը :

Արեւմտեանները կը կարծեն սակայն թէ բոլորովին ալ ապարդիւն չանցաւ ապաղինման ժողովը : Թէեւ յուսախաբ, Անգլիա, Ամերիկա եւ Ֆրանսա լաւատեսութիւնն ունին կարծելու, թէ կողմերը աւելի մօտ են այսօր եւ վեց ամսուան աշխատանքներէն ետք, կարելի է տեսնել փոխադարձ հաւաստիք մը՝ բարի կամեցողութեան :

Խ. Մխուէիւնը ի վերջոյ ընդունած է թէ հիւլէական փորձերու դադարումը կը պահանջէ հսկողութեան եւ քննութեան սխեմայի մը :

Անդին արեւմտեան պետութիւնները ընդառաջ երթալով Խ. Մխուէեան մտահոգութիւններուն, կը մտածեն թէ հիւլէական փորձերու դադարումը կրնայ կանխել արտադրութեանց դադարումը :

Կը մնան սակայն անհամաձայնութեան կէտերը : Գլխաւոր հարցը, որ ըստ մասնագէտներու պիտի ծեծուի ՄԱԿի ընդհանուր ժողովին մէջ, «Ա» եւ «Ա Շ» ռումբերու փորձերու խնդիրն է : Մինչ Արեւմտեանները կ'ուզեն այդ փորձերու ընդհատումը կապել արտադրութեանց, Խ. Մխուէիւնը կը պնդէ առանց պայմանի ընդհատումի մը վրայ :

Խ. Մխուէեան համար, ապաղինման յանձնախումբի ժողովին ձախողութեան գլխաւոր պատասխանատուն՝ Ատլանտեան Ուժերն է : Այս վերջինին ճամբորդութիւնը Ուշինկթըն պատճառ դարձած է, Զորինի համար, որ Ամերիկացիները փոխեն իրենց տեսակէտը ապաղինման հարցին մէջ : Անդին Գերմանիոյ վարչապետը կը յայտարարէ թէ «կը ցաւիմ որ Լոնտոնի ժողովը յետաձգուեցաւ » : Նոյնը կը յայտարարէ Ատլանտեան ընդհիմադիր կուսակցութեան պարագլուխը՝ Օլընհաուըը, յուսալով թէ պարզ յետաձգում մըն է միայն :

Գերմանական համալսարաններու հարիւր մէկ դասախօսներ իրենց կարգին, հետեւելով տոքթոր Շվայցըր, Պապին, ամերիկացի երկու հազար գիտուններու, տասնըւթ գերման հիւլէական մասնագէտներու, կոչ կ'ուղղեն ՄԱԿին եւ աշխարհի բոլոր կառավարութիւններուն, որ վերջ տրուին հիւլէական եւ ռովորական զէնքերու արշաւին :

Աշխարհ խաղաղութիւն կ'ուզէ :

Ամէն ոք ապաղինման մասին կը խօսի : Եւ ամէն մարդ զէնք պատրաստելով զբաղած է :

Ամերիկա մտահոգ Միջին Արեւելքի, եւ մանաւանդ Սուրիոյ կացութեամբ, կ'ապրատցնէ զէնքերու յանձնումը Ծորդանանի, Իրաքի եւ Թուրքիոյ : Խ. Մխուէիւն կը դիմէ Սուրիան եգիպտոսէն վերջ :

Ամէն կողմ եղած բոլոր աշխատանքները եւ պատրաստութիւնները պատերազմի համար են : Բոլոր խօսակցութիւնները խաղաղութեան համար են :

Ճիշդ է որ լատինական առածը կ'ըսէ.

" Si vis pacem, para bellum "

«ԵԹԷ խաղաղութիւն կ'ուզես, պատերազմ պատրաստէ» : Երեւի այս սկզբունքին կը հետեւին բոլոր մեծերը եթէ, իսկապէս, խաղաղութիւն կ'ուզեն :

ՑԱՌԱՋ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՓԻՆՕ-ՏԼԼԸՍ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

●

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԷՏԸ՝
ԱԼԺԵՐԻՈՅ ԵՒ Մ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԱՍԻՆ

●

ՓԻՆՕ ՓԱՐԻԶ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ

Ինչպէս գրած էինք, Արտաքին Նախարարը Փինօ Հարաւային Ամերիկայի երկիրները այցելելէ վերջ անցաւ Ուաշինկթըն՝ Տըլլըսի հետ տեսակցելու համար.— «Ինչպէս Հարաւային Ամերիկայի, այնպէս ալ Միացեալ Նահանգներու մէջ՝ իմ առաքելութիւնս Ուաշինկթընի կառավարութեան համաձայնութիւնը ստանալու համար չէ, այլ՝ տեղեկութիւններ տալու համար», յայտարարեց Փինօ, անդրադառնալով Ալժերիոյ հարցին :Երկու երկիրներու Արտաքին նախարարներուն խօսակցութեան առաջին նիւթն էր Ալժերիան :

Փինօ - Տըլլըս հանդիպումը տեւեց աւելի քան երկու ժամ :

ԱԼԺԵՐԻԱ.— Այս մասին Ֆրանսայի Արտաքին նախարարը երկար տեղեկութիւններ տուաւ եւ բացատրեց Ալժերիոյ կառավարչական Օրինագիծին տրամադրութիւնները (ծանօթ է, որ այս հարցը տակաւին չէ քուէարկուած Ազգ. ժողովին մէջ) : «Իսկ եթէ ապստամբները չընդունի՞ն դայն» հարց տրուեցաւ իրեն : Փինօ պատասխանեց թէ ըմբոստներու չհամոզիչը պատճառ մը չէ որ Ֆրանսա սկսի գործադրել իր որոշումները՝ չրջան առ չրջան :

Խօսք անցաւ նաեւ ապստամբներուն մէջ համայնավարներու գործունէութեան չուրջ : Փինօ յայտնեց, թէ այդ չարժումը կը սպառնայ Ֆրանսայէն բաժնուած Ալժերիոյ մէջ խորհրդային վարչակարգ ստեղծել :

ՍՈՒՐԻԱ.— Խորհրդայնացման ճամբուն վրայ գտնուող այս երկրին մասին խօսելով՝ Փինօ քննադատեց ամերիկեան քաղաքականութիւնը . Ֆրանսական տեսակէտը խիստ նկատուած էր Արեւմտեան ներուն կողմէ , տակաւին Սուրիոյ որդեգրած ուղղութիւնը կը բացատրուի Այզընհաուըրի վարդապետութեան տակաւ կողմերով : Բաղդատելով Միջին Արեւելքի մասին ամերիկեան եւ Ֆրանսական տեսակէտները՝ Փինօ իր կառավարութեան փորձառութիւնը պաշտպանեց , այս մարդին մէջ :

Իսրայէլէն դատ՝ երկու այլ հարցեր եւս վիճաբանութեան առարկայ դարձան :

1.— Գիտական եւ մասնագիտական մարզին մէջ՝ Միացեալ Նահանգներու եւ Դաշնակիցներու գործակցութիւնը՝ ընդդէմ խորհրդային յառաջդիմութեան :

2.— Հարաւային Ամերիկային Հասարակաց Շուկային անդամակցութեան կարելիութիւնները եւ տնտեսական ու մասնագիտական յարաբերութիւնները՝ Եւրոպայի հետ :

Խորհրդակցութիւններէն ետք Փինօ յայտարարեց որ «դոհ էր Տըլլըսի հետ իր ունեցած խօսակցութեանց արդիւնքէն, որովհետեւ, ըսաւ ան , մենք անկեղծութեամբ կը խօսինք միշտ » :

Ֆրանսայի Արտաքին նախարարը Բ. օր, ժամը 12ին կնաց Նիւ Եորք, ուր քանի մը ժամ մնալէ ետք՝ վերադարձաւ Փարիզ :

Տեղական մամուլն ու քաղաքական չրջանակները մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն Փինոյի կատարած չրջագայութեան եւ դոհունակութեամբ կ'արձանագրեն անորարդիւնքին մասին : Յանօթ է որ ՄԱՄի յառաջիկայ ժողովին մէջ Ալժերիոյ հարցը պիտի քննուի . այս ուղղութեամբ՝ Արտաքին նախարարը կարեւոր չաղողութիւններ ձեռք ձգեց, Ֆրանսական տեսակէտները պարզելով իր այցելած երկիրներուն :

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

●

ՀԱՑ ՄԱՄԻԿԻՆ ՀԵՏ

— Մեծ մայրիկ, իմացա՞ր Գրավաճառենց տղան օտար աղջիկ մը պիտի առնէ եղեր...

— Թող առնէ՛, թող առնէ ՛որ պոյը տեսնեմ, բանի մը տարիէն :

— Ի՞նչ ըսել կ'ուզես, մեծ մայրիկ... Լսածիս համաձայն, շատ շնորհիւով աղջիկ մըն է եղեր... Խուսնկ կը հոտի եղեր, վարդէն ալ գեղեցիկ է եղեր...

— Թող խուսնկ հոտի, թող վարդէն ալ աղուոր ըլլայ, բանի որ Հայ չէ, ես զապուլ չեմ ըներ ...

— Ատ ըսածդ չեղաւ, մեծ մայրիկ ... Շատ մեծ մեղք մը գործեցիր... Տարիիդ չի վայելեր... Դուն հրիստոնեայ չե՞ս...

— Ինծի նայէ որ ըսեմ, ձա՛գս: Երբ Աստուած պապան մեր ազգը ստեղծեց , մեզի շատ բաներ մը չտուաւ... Ըսել կ'ուզեմ *քի* մեզի մեծ հարստութիւններ չբաշխեց... Երկիրնիս սխալ տեղ մը շինեց ... Ատոր համար ալ ասչափ տարի չարչարուեցանիք...

— Բայց դիմացանիք ...

— Սպասէ՛ որ խօսքս լմնցնեմ: Հա՛, շիտակ ես, դիմացանիք... *Ամա*, գիտե՞ս ինչու դիմացանիք...

— Կռուեցանիք, անոր համար ... *Ինչպէ՛ս* ազգ ենիք, դիւրին դիւրին մարդու գըլուխ չեիք ծռեր, դո՛ւն ալ գիտես ...

— Հա՛, կռուեցանիք , *ամա* միեւնոյն կըռուիլը չի բաւեր... Ժամանակին ուրիշ ազգեր ալ կային, անոնք ալ կռուեր են... Օղորմած հոգի մարդէս լսած եմ... *Ամա*, ադ ազգերը այսօր չկան... Պատասխանը չտուիր ըսածիս — ինտո՞ր եղաւ *քի* դիմացանիք ...

— Չեմ գիտեր, մեծ մայրիկ...

— Ե՛ս ձեզի ըսեմ... Որովհետեւ, Աստուած պապան — օրհնեալ ըլլայ իր սուրբ անունը — մեզի անանկ բաներ տուաւ *քի* ուրիշներուն չտուաւ ...

— Ի՞նչ...

— Ամէնիէն առաջ, մեզի տուաւ մեր եկեղեցին ... Ատ մեր եկեղեցիին մէջը երգուած աղօթքները, շարականները ուրիշներուն չունին :

— Սխալ բաներ կ'ըսես կոր, մեծ մայրիկ... Այդ շարականները, այդ աղօթքները մեր Ներսէս Շնորհալիները տուին..

— Սո՛ւս, ձեղա՛յ ըսէ... եթէ որ Տիրոջը շուրը ատ Շնորհալիներուն վրայ իջած չըլլար, անոնք ինտո՞ր գրած պիտի ըլլային ատ աղօթքները ...

— Լա՛ւ, շարունակէ... Բայց, նիւթէն շեղեցար ...

— Ես իմ ըսածս գիտեմ, սպասէ՛... Աստուած պապան մեզի տուաւ մեր սուրբ լեզուն, որուն համար օղորմած հոգին կ'ըսէր *քի* հրեշտակներուն խօսած լեզուն է :

— Ինչ մը ներեցեր է, մեծ մայրիկ ...

— Մեղա՛յ ըսէ, աւետարան որդի... Եսմէն ալ գիտե՞ս ինչ տուաւ :

— Կարծեմ այդ երկուքէն զատ ուրիշ բանի արժանի չդատեց մեր ազգը ...

— Վա՛յ հու գացած դպրոցներուդ.... էն կարեւորը մոռցար... Մեզի տուաւ հայ ընտանիքը...

— Ատոր խելքս չհասաւ...

— Խելք ունի՞ս որ հասնի... Մեր ազգը շատոնց գերեզման իջած կ'ըլլար, եթէ որ հայ ընտանիքին սրբութիւնը պահուած չըլլար... Ատ սրբութիւնը պահողը ո՞վ է, հու խելքովդ ...

— Կարգուած չեմ որ ըսեմ ...

— Հայ կինը, հայ մայրիկը... Հիմա հասկցա՞ր ...

— Վեր, վար հասկցայ: Բայց, մեր հարսնցուն մոռցար...

— Ձմոռցայ... Ըսելս աւ է *քի* եթէ որ Հայը Հայուն հետ չկարգուի նէ, հայ ընտանիքը միեւնոյ կէս մը հայ եղած կ'ըլլայ ... Աւ ատեն, մեր ազգը կը լմննայ...

— Բայց ձեզի ըսի որ Գրավաճառենց հարսնցուն խուսնկ կը հոտի եղեր ու վարդէն ալ աղուոր է եղեր ...

— Ես ալ ձեզի կ'ըսեմ *քի* օտարին խուսնկով, օտարին վարդով հայ ընտանիք չըլլար, ինտոր ի՞նչ օտար վարդապետով Հայ եկեղեցի չըլլար... Հիմա հասկցա՞ր...

— Մեծ մայրիկ, խնդիրը այնքան մեծ - ցուցիր որ ուզեմ չուզեմ «հասկցայ» պիտի ըսեմ... Եկուր սա թոռոմած երեսներդ պագնեմ, մեծ մայրիկ ...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԱՅՋԸՆՇՈՒՐԸ ԿԸ ՁԳՈՒՇԱՑՆԷ Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ՍՈՒՐԻԱՆ

●

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՅԱՐՁԱԳՈՒՄԻ ՄԸ ՊԱՐԱԳԱՑԻՆ՝
ԱՄԵՐԻԿԱ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿՈՂՔԻՆ

●

Ուաշինկթընի մէջ Նախագահ Այզընհաուըրի, Լոյ Հենտերսընի եւ Տըլլըսի միջեւ խորհրդակցութիւն մը տեղի ունեցաւ , որմէ ետք Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարը երկար յայտարարութիւն մը ըրաւ՝ Միջին Արեւելքի մասին :

Ընդհանուր առմամբ՝ յայտարարութիւնը սպառման քաղաքականութիւն մը ցոյց կուտայ, որուն կողմնակից են Ամերիկացիք : Սակայն, պատրաստուած է ուրիշ յայտարարութիւն մը, աւելի խիստ եւ սպառնական բնոյթ կրող՝ որ Այզընհաուըր նախընտրած է պահել այն օրուան համար՝ երբ դէպքերը աւելի մտահոգիչ ընթացք մը պիտի առնան :

Նախագահ Այզընհաուըր առ այժմ ուրիշ բան չէր կրնար ըսել, եթէ ոչ՝ ապահովցնել Թուրքիոյ, Լիբանանի եւ Սուրիոյ դրացի այլ երկիրներու անկախութիւնը : Վերջին տողին մէջ, խորհուրդ կուտայ Սուրիոյ՝ որ հրաժարի իր համայնավար կառավարութենէն ...

Միացեալ Նահանգներ թիկունք պիտի կանգնին Լիբանանի եւ պաշտպանեն զայն՝ սուրիական յարձակումի մը պարագային : Այս ուղղութեամբ՝ տ'չ մէկ կասկած : Թէեւ, Ֆրանսայի մէջ կը մտածեն, թէ Սուրիա նման յիմարութիւն մը պիտի չգործէ :

Արտաքին նախարար Տըլլըս իր յայտարարութեան մէջ ըսաւ . —

Հենտերսըն ամբողջական տեղեկագիր մը կարդաց Միջին Արեւելքի մասին եւ Թուրքիոյ, Իրաքի, Լիբանանի ու Ծորդանանի պատասխանատու դէմքերուն հետ իր ունեցած խօսակցութեանց չուրջ : Միջին Արեւելքի երկիրները խորապէս մտահոգուած են, խորհրդային համայնավարութեան ենթարկուած Սուրիոյ կացութեամբ. Սուրիա կը պինուի եւ կարելի չէ ըսել որ անիկա պաշտպանողական նպատակներու համար է :

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԾԱՆՐ ԱՐԿԱԾ

Շաբաթ օր երկաթուղիի ծանր արկած մը պատահեցաւ : Փարիզ - Նիմ վայրաչարժը, Նիմէն 22 քիլոմեթր առաջ արկած մը ունեցաւ : Ցարդ 39 զոհ կայ, բազմաթիւ անհետացածներ եւ աւելի քան չի - սուն վիրաւոր : Այս հաշուեկշիռը տակաւին վերջնական չէ : Զոհերու թիւը չատ է եւ կրնայ աւելնալ, անոր համար՝ որ տեղի չգոյութեան պատճառով ճամբորդներուն մեծ մասը ուրքի էր : Շոգեկառքը Փարիզի կառոտը Լիոնէն մեկնած էր ժամը 23·13ին եւ Նիմ պիտի հասնէր՝ ժամը 12·43ին :

ԱՅՍՕՐ ԿԱՐԴԱՑԻՔ՝

ՐԱՖՖԻԻ «ԿԱՅԾԵՐ»Ը

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ներկայումս Երևանի պետական համալսարանը հանրապետության ամենամեծ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունն է, որտեղ սովորում են 15 հազար ուսանողներ, որոնց մեծ մասը հայ ժողովրդի զավակներն են։ Համալսարանն ունի 13 ֆակուլտետներ, որոնցում կատարվում է գիտական լայն աշխատանք։ Համալսարանի պրոֆեսորներից շատերը ունեն համաշխարհային անվանի գիտնականների կոչումներ։ Համալսարանի գիտական աշխատանքների արդյունքները հրատարակվում են «Գիտական տեղեկագրում», որը լույս է տեսնում 1923 թվականից։

Համալսարանի պատմությունը սկսվում է 1918 թվականից։ Հայաստանի ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի 1918 թվականի հոկտեմբերի 4-ի որոշմամբ Երևանում հիմնվեց պետական համալսարան։ Համալսարանի առաջին ռեկտորն էր Ալեքսանդր Խատիսյանը։ Համալսարանի առաջին ուսանողները ընդունվեցին 1919 թվականի հունվարի 1-ին։ Համալսարանի առաջին ֆակուլտետները եղան պատմա-բանասիրական, ֆիզիկա-մաթեմատիկական և իրավաբանական։ Առաջին տարում համալսարանում սովորում էին 300 ուսանողներ։

Համալսարանի առաջին շենքը գտնվում էր Աբովյան փողոցում, որտեղ հիմա գտնվում է Հայաստանի Կենտրոնական կոմիտեի շենքը։ Համալսարանի առաջին շենքը ունեցել է 12 սենյակներ։ Դասախոսությունները կարդացվում էին հայերեն լեզվով։ Համալսարանի առաջին պրոֆեսորներից էին Ալեքսանդր Խատիսյանը, Հակոբ Զավրիևը, Ստեփան Մալխասյանցը, Ստեփան Մալխասյանը, Ստեփան Զորյանը, Ստեփան Մալխասյանը, Ստեփան Զորյանը, Ստեփան Մալխասյանը, Ստեփան Զորյան

ԿՑԱԾՈՒ

Ա.

ՀԱՂՈՒՅՆ

Իսպ. էջ. 96. 6–7 տող.:

« Ինչ ասեմ Ներսիսեցիս մեզի բարեկամ, եւ ձեռնարկ իմա, որ անոգնական կայծեր կայնեն, որ անոգնական փայլին, ասա, անա, ասա, բայց ինձ ոչինչ պատահեցավ, եւ ես ապրուեցայ եւ ոչ ծերացայ, եւ ես ոչ ընկճեցայ ի ներքին ցաւոց, եւ ոչ ի դրսի նեղութենէ, եւ ոչ ի մարդկանէ, եւ ոչ ի Աստուծոյ, եւ ոչ ի հոգեւոր պատերազմէ, եւ ոչ ի մարմնաւոր ախտից, եւ ոչ ի մեղաց, եւ ոչ ի ստից, եւ ոչ ի նախանձէ, եւ ոչ ի ամբարտաւանութենէ, եւ ոչ ի սնոտի փառասիրութենէ, եւ ոչ ի ագահութենէ, եւ ոչ ի սիրոյ աշխարհի, եւ ոչ ի սիրոյ ընչից, եւ ոչ ի սիրոյ կանանց, եւ ոչ ի սիրոյ որդւոց, եւ ոչ ի սիրոյ դրամոց, եւ ոչ ի սիրոյ ամենայն նիւթոց, որ ի սոսկ ի սիրոյ Աստուծոյ ես ամենայնի ատեցի, եւ ոչ ի սիրոյ ինչ ինչ ի սոսկ ի սիրոյ Աստուծոյ ես ամենայնի սիրեցի, եւ ոչ ի սիրոյ ինչ ինչ

Տըլլը անդրադառնալով Նախագահ Այդընհաուըրի տեսակէտին, յայտնեց թէ ան համաձայն է Միջերկրական ծովուն որդեգրած ազգային քաղաքականութեան եւ Միջին Արեւելքի երկիրներուն տնտեսական եւ ռազմական օժանդակութեան՝ պաշտպանողական նպատակներու համար :

Այդընհաուըր յոյս յայտնած է, որ միջազգային համայնավարները չմղեն Սուրիան՝ յարձակումի անցնելու համար իր դրացի երկիրներուն վրայ եւ սուրիացի ժողովուրդը չարժի այնպէս՝ որ տիրող մթնոլորտին մէջ անդամ ընդ միշտ հեռանայ ...:

ՍԷՈՒՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Շաբաթ օր, Արաբիոյ Սէուտ արքան առնակնկալօրէն Պէյրութ գնաց եւ խորհրդ – դակցութիւն մը ունեցաւ Լիբանանի Հանրապետութեան Նախագահ Շամունի հետ : Թագաւորը տեսակցութիւններ ունեցաւ նաեւ կառավարութեան ներկայացուցիչ – ներուն հետ :

Սէուտ – Շամուն խօսակցութիւններուն առանցքը կը կազմէր ամերիկեան պինուտրակեան օժանդակութիւնը՝ Ծորդանանի եւ անոր անդրադարձները, Միջին Արեւելքի եւ Սուրիոյ վրայ : Սէուտ Պէյրութ հրաւիրած էր նաեւ Դամասկոսի, Պաղտատի եւ Ամմանի Արաբիոյ դեսպանները :

Սէուտի Լիբանան այցելութիւնը ցոյց կուտայ, որ երկու երկիրներուն միջեւ տեսակէտներու կատարեալ համաձայնու – թիւն կայ եւ անոնք պիտի ընդդիմանան Սուրիոյ անկախութեան սպառնացող բո – լոր վտանգներուն դէմ :

Ինչպէս Պէյրութի, նոյնպէս ալ Դամասկոսի քաղաքական շրջանակներուն համար անակնկալ մըն էր Արաբիոյ Թագաւորին Լիբանան այցելութիւնը : Գերմանիա մեկնելէ առաջ՝ Սէուտ արքան այցելու – թիւն մը տուած է Քուէյթի Էմիրին, որ նոյնպէս Լիբանան կը գտնուի :

× Ամերիկան օդային իշխանութիւնները հաղորդեցին, թէ պատերազմական ութ օդանաւեր զէնք փոխադրեցին Ծորդա – նան : Հակայ օդանաւերուն հինգը մեկնած է Լիբիայէն եւ երեքն ալ՝ Ալճէնթէն, Սուրիոյ եւ Իսրայէլի վրայէն չանցնելու հա – մար :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Նեվատացի անապատին մէջ ամերիկ – ացիներ հիւլէական 18րդ փորձը կատարուե – ցաւ :

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՑ հարցին շուրջ ՄԱԿի վճռաբանութեանց ընթացքին Ամերիկա եւ Անգլիա նոյն տեսակէտը պիտի պաշտպանեն, դատապարտելով խորհրդային միջա – մտութիւնը :

ՄՈԼՈԹՈՎ ձեռնարկեց իր նոր պաշտօ – նին : Ա. Միութեան երբեմնի Արտաքին Նախարարը Մոնկոլիա դնաց, իբրեւ դես – պան :

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐ ՉԻՆԱՍՏԱՆի մէջ ուսա – նողական ապստամբութեան երեք պարա – զլուխները զնդակահարուեցան :

Ա. ՄԻՈՒԹԵԱՆ օդային ուժերու մա – ռնէյալ Վերջինին «Փրաւտա»յի մէջ սպառ – նալիքներ կ'ընէ Արեւմուտքին դէմ, յայտ – նելով թէ ռուսական հիւլէական հրթիռ – ները պիտի ոմբակոծեն Միացեալ Նա – հանգները ...

ԱՐԻԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ մէջ բնակող մօտ երեսունը երեք հազար հոգի, ամէն օր Արեւմտեան Գերմանիա կ'անցնին՝ աշ – խատելու համար եւ իրիկունը կը վերա – դառնան իրենց տուները : Արեւմտեան Պերլինի մամուլը յարձակումի անցած է անոնց դէմ եւ կրնայ ըլլալ՝ որ արտաք – սուին :

ՄԱԿի տնտեսական մէկ տեղեկագրին համաձայն՝ Ալժերիոյ պատերազմը տա – րեկան 700 միլիառի ծախք մըն է Ֆրան – սայի համար :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ երկու ծերակուտականներ՝ Տըպիւ – Պրիտէլ եւ Պութեմի Մոսկուա դացին, ուր պիտի մնան մինչեւ Սեպտեմ – բեր 21 :

ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդը յա – ջորդական երեք նիստերու մէջ քննեց յորդանանեան բողոքը՝ Իսրայէլի դէմ : Միաժամանակ Իսրայէլն ալ բողոք ներ – կայացուցած էր : Հարցին քննութիւնը յե – տաձգուեցաւ :

ԱԼԺԵՐԻՈՑ Ազատ. ճակատին երկու անդամները, Նիւ Եորքի ՄԱԿի համագու – մարին երթալէ առաջ՝ չրջապտոյտի մը ձեռնարկեցին Միջերկրական Արեւելքի մէջ. Հնդկաստանի, Փաքիստանի, Պիրմանիոյ, Թայլէնտի եւ Ֆիլիպեաններու մէջ Ալժե – րիոյ մասին իրենց տեսակէտները պիտի

ԱՂՔԱՏԱՀՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

Կ'ՈՒԶՈՒԻ՝

Կը փնտռուի երիտասարդ Հայուհի մը՝ քաջածանօթ անգլերէնի, ֆրանսերէնի եւ հայերէնի, կարեւոր հիմնարկութեան մը մէջ, մնայուն կերպով, պաշտօնավարե – լու համար Լիզպոնա, իբրեւ քարտուղա – րուհի ու սթէնօ – տագրիլօ յիշեալ երեք լեզուներով :

Անձամբ դիմել կէսօրէ վերջ Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան Փարի – զի գրասենեակը, 11 Սէուար Ալպոնի : Tél.: TRO. 03-18

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՀԱՍԿ, պաշտօնաթերթ Կիլիկիոյ Կա – թողիկոսութեան, թիւ 6 - 7, Յունիս - Յուլիս 1957, Անթիլիաս (Լիբանան) :

ԱԿՕՍ (ամսաթերթ) թիւ 7, Պէյրութ :

ՀԱՑ ՍԻՐՏ, պաշտօնաթերթ Միացեալ Նահանգներու Հ. Օ. Միութեան, Յուլիս, 1957 : Պոսթըն :

ԾԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԱԼԲՈՄ, Բ. չարք, թիւ 8, 1957, Հալէպ :

Թ. ՄԻՆԱՍԵԱՆի «Ցուշեր», 1957, Փա – րիզ, Տպ. Տէր Յակոբեան :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԻ ՆՈՒՊԱՐ ՈՒՍ. ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, ՓԱՐԻԶ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Փարիզի Համալը – սարանական Ոստանի Մարի Նուպար հիմ – նարկութեան մէջ հայ ուսանողները կըր – նան սեռեակ ապահովել իրենց համապա – րանական ուսման ընթացքին, հետեւեալ պայմաններով .—

1) Թեկնածուն պէտք է ունենայ միջնա – կարգ լրիւ ուսման (պաչօ) վկայական :

2) Արձանագրուած պէտք է ըլլայ Փա – րիզի համալսարանի կամ որեւէ համալը – սարանական բարձրագոյն ղպրոցի մը մէջ : Լիսէները բարձրագոյն ղպրոց չեն նկատուիր :

3) Երկու հոգինոց սենեակը կ'արժէ անձ դլուխ 4·500 ֆրանք ամսական, իսկ յետագային առանձին սենեակ ունենալու պարագային 5·700 ֆրանք :

4) Համալսարանական Ոստանի ուսա – նողները կ'օգտուին ուսանողական ճաշե – րէ (75 ֆրանք) :

Փարիզի Հայկ. Տունը, իր հայկական ճարտարապետական ոճով, իր դրադարան ընթերցարանով, եւ վերջապէս դրեթէ բո – լոր դաղութներէ հոն հաւաքուած հայ ու – սանողներով հայկական փոքրիկ օճախ մըն է Միջազգային այս հսկայ Ոստանին մէջ, իր արդիական բոլոր յարմարութիւննե – րով :

Բոլոր դիմումները պէտք է ընել հետեւ – եալ հասցէին .

Union Générale Arménienne
de Bienfaisance
11, Square Alboni, Paris (16e)

ԴԻՒԱՆ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՒՐՈՊԱՑԻ ԿԵԴՐ. ՅԱՆԳՆԱԺՈՂՈՎԻ ՓԱՐԻԶ

պարզեն :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆի Վարչապետ Նեհրու եւ Ֆրանսայի Արտաքին նախարարութեան պաշտօնեայ Մորիս Ֆոր խորհրդակցու – թիւն մը ունեցան Նոր Տելհիի մէջ :

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐի վենետիկի փառատօնը վերջացաւ կիրակի օր հետեւեալ արդիւն – քով— Առաջին մրցանակի արժանացաւ (ոսկի առիւծ) հնդկական ֆիլմը՝ «Ան – պարտելին»ն, երկրորդը՝ իտալական «Ձեր – մակ գիշերներ» : Այս արդիւնքը դոհա – ցում տուած չըլլալով ոչ ոքի փառատօ – նին ժիւրին, պարտք սեպած էր բացատ – րութիւն ալ տալ, նկատի առնելով որ քա – ննադատներուն հնդկական ժապաւէնը ձանձրացուցիչ եւ նախնական ժապաւէն մըն է :

Անտրէ Քայաթի «Ակն ընդ Ական»ը (Վահէ Քաչայի վէպէն) որ համաձայն բո – լորին կարծիքին լաւագոյն ֆիլմն է փա – ռատօնին նկատի չէ առնուած, իտալական մամուլը չատ խիստ քննադատութիւններ ըրած ըլլալով մանաւանդ՝ բեմադրի – չին :

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, Rue Richer - Paris (9e)
Tél. : P R O vence 64 - 90
C. C. P. Paris 3630 - 66

Դպրոցական վերամուտին առթիւ նկատի ունենալ

ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

Մ. Պարսամեանի հեղինակութեամբ

ԱՐԱՐԱՏ Այբբենարան–Ընթերցարան	200
ԱՐԱՐԱՏ Բ. դիրք	300
ԱՐԱՐԱՏ Գ. Գիրք	400

Յ. Գազանիեանի Քերականութիւնները

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Արդի Հա – յերէն լեզուի, տարրական	250
Միջին դասընթացք	450
Բարձրագոյն դասընթացք	500
ՆՈՐ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱՑԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ Հ. եւ Զ. Աստուր Բարձրագոյն դասընթացք, 1954	600
ԳԱՆՁԱՐԱՆ, Արամ Անտոնեան, Մի – ջին դասընթացք	500
ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ց. Պօղոսեան	600
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ն. Տիպէնճեան, ընդարձակ	800

ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ Անգլ.–Հայերէն Պ. Աճէմեան	1500
ԲԱՌԱՐԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄԻ, Ոսկան Մարտիկեան	500
ԲԱՌԱԳԻՐՔ ՍԵՒԱՍՏԱՀԱՑ ԳԱԻԱՌԱ – ԼԵԶՈՒԻ, Կ. Գաբիկեան, Երուսա – ղէմ, 1952	1000
ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱՐԱՆ պատմական, աշխարհագրական, դիցաբանական եւ հայկական յատուկ անուններ, Ն. Ճիվանեան, Պոլիս 1879, լա – թակազմ	3000
ՀԱՑ ՖՐՆՍ. Լուսինեան-Բասմաջեան	2000
ՀԱՑ. ՖՐՆՍ. Ե. ՏԷմիրճիպաշեան	800
ԱՆԳԼ. ՀԱՑ. Փրոֆ. Ց. Ց. Զաքմաճեան	4000
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Ե. ՏԷմիրճիպաշեան	3000
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մ. Նուպարեան	3500
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մ. Նուպարեան	750
ՖՐՆՍ. ՀԱՑ. Մաուլէն Բարսեղեան Համադրական, 1950, կաշեկազմ	3000
ՀԱՑ.–ՀԱՑ. Սա. Մալխասեան, Բա – դյատրական բառարան, 4 հատոր	16·000
ՀԱՑ.–ՀԱՑ. Ս. Գափամաճեան, Նոր տպագրութիւն	4000

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՑ ԴԱՏԸ

Հայեւտուս յարաբերութիւններու լոյսին տակ :

Գրեց՝ ԳԱԲՐԻԷԼ ԼԱԶԵԱՆ

Տպարան «Ցուսաբեր» , Գահիրէ 1957 :
Գինն՝ 1100 ֆրանք :
Դիմել Յառաջի եւ հայ դրատուները :

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

Մանազէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւ – րութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Ալքատա – խնամի դրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Տունը աշխատող գործաւորները, ձեռ – նարկուներ (ափթփրնէօր) հագուստի համար : Դիմել՝

FURTEX,
132, Rue d'Aboukir, Paris (2e)

×

Գործաւոր կամ գործաւորուհի (դեր – ձակ) եւ աշկերտ մը : Դիմել՝

Minassian, 74, Rue d'Hauteville, Paris-10e

×

Սիրողաբար հսկող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյ – եօն :

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

Իմի .— Հ. Ց. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս շաբաթ , ժամը 21ին , Խրիմեան դպրոցը : Խնամ կա – րեւոր օրակարգ :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿի

Ընկեր Համբարձում Պատմաճեանի մը – խուր մահուան առթիւ, Պ. Պ. Տիգրան Մանուկեան հինդ հարիւր ֆրանք, իսկ կի – րակոս Մինասեան հազար ֆրանք կը նուի – րեն Մշակոյթի տան, փոխան ծաղկեպսա – կի : Իսկ «Ցառաջ»ի բարգաւաճման համար 2500 ֆրանք :

ՈՒԽՏԻ ՕՐ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐՆՈՒՎԻԼԻ ՎԱՐԱԳԱՑ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

33, Ռիւ Սէն Փիւսք

Սեպտ. 29ին Վարագայ Ս. Խաչի տօնին առթիւ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս մեծահանդէս ուխտագնացութիւն եւ մատաղի օրհնութիւն տեղի պիտի ունենայ Ս. եկեղեցւոյս մէջ :

Նոյն օրը կը պատարագէ եւ կը քարոզէ վիճակիս Առաջնորդ Գերբ. Տ. Սեբովբէ Եպիսկոպոս Մանուկեան օրուան տօնին չուրջ :

Ս. պատարագի հոգեմատչ երգեցողու – թիւնները կը կատարէ Ս. եկեղեցւոյս հովանիին տակ կազմուած փոքրիկներու խումբը, դեկավարութեամբ իրենց ու – սուցչին՝ Պ. Գէորգ Հուպոյեանի :

Կը խնդրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդէն, որ կանխաւ բարեհաճի ղըր – կել եւ կամ յանձնել նուէրները Տ. Աղդէ քհնյ. Փայլակեանի հասցէով 31-33, Ռիւ Սէն Ժիւսթ, Արնուվիլ :

Հոգաբարձութիւն
Վարագոյ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ
Արնուվիլ (Սէն է Ուազ)

Կ Ո Զ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրու – թիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, եւրոպայի միակ աղջկանց դիշերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաս – տել միջնակարգ ուսման պաշարով օժ – տուած եւ հայերէն դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու ե – րունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդ – գրկէ երկու ուրոյն բաժիններ .—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տասնեւիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու պրոգրա – կան բաժնի պաշտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրըվէյի եւ պաքալորէա – յի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ տասնուհի – ները հայագիտական ծանօթութիւննե – րով ,հայ լեզուի, դրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան՝

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ՎԵՐԱՄՈՒՏ Է

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԵՑԱՒ

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

ԱՆՈՒՇԱՎԱՃԱՒԻ ԽԱՆՈՒԹԸ , ՈՒՐ , ԻՆՉՊԷՍ ՄԻՇՏ, ՊԻՏԻ Գ-ՏՆԷՔ ԱՄԷՆ ԻՆՉ ԹԱՐՄ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՎԱՐՊԵՏԻՆ ՁԵՌՔՈՎ :

32, RUE DE TREVISE, PARIS (9e) — TAI. 65-44

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
11
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
MERCREDI
11 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7990 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3791

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՄՐՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

•

Սուրիոյ դէպքերը կը չարունակեն մը - տահոգել ոչ միայն անմիջական ղրացիները, այլ աշխարհի ճակատագիրը վարող մեծ պետութիւնները :

Իսկորն ալ ակնդէտ կը սպասեն թէ ուր պիտի յանգի Մոսկուայի եւ Դամասկոսի սերտաբանութիւնը :

Յարդ Եգիպտոս ո՛չ մէկ կերպով քա - ջալերած էր Սուրիոյ կառավարութեան նոր քաղաքականութիւնը Եւ գոյց տալու համար իր «ղրակտն չէզոքութիւն»ը, խիստ հետապնդումի ենթարկեց եգիպտացի հա - մայնավարները :

Այսօր սակայն, ուրիշ բան կ'ըսէ դնդ· Նասր ճչդելով իր դիրքը՝ «մենք Սուրիոյ կողքին ենք» :

Ի զուր չէր, որ Սուրիոյ Հանրապետու - թեան նախագահ Շիւքրի Քուաթլի սու - րիական տագնապի ամէնէն տենդոտ օրե - րուն այցելութեան գնաց գնդապետ Նաս - րի :

Օժերու հաւասարակշռութիւնը անհրա - ժեշտ է խաղաղութեան պահպանման հա - մար : Երբ նժարը ծանրօրէն հակի դէպի մէկ կողմը՝ կրնայ վտանգ ծագիլ :

Արեւմտեան մեծ պետութիւնները հաւա - տարիմ իրենց ժողովրդավարական սկզբ - բունքներուն՝ ո՛չ մէկ վտանգ կը սպաս - նան Մերձաւոր Արեւելքի նորագոյա էր - կիրներու անկախութեան : Անոնց միակ նպատակն է արգիլք հանդիսանալ խորհր - դային ոտնձգութեանց : Անոնք փորձով գիտեն թէ Մոսկուայի արբանեակ դար - ձած երկիրները ամէն բանէ առաջ կը կոր - սընցնեն իրենց անկախութիւնը :

Մերձաւոր Արեւելքի պարագային մէջ բացի զաղափարական - սկզբունքի խըն - դիրներէն՝ կան նաեւ քաղաքական - տնտեսական կենսական հարցեր, որոնք կը մղեն արեւմտեան պետութիւնները ամէն գնով թոյլ չտալ խորհրդային Ռուսիոյ տեղաւորումը Միջերկրականի ափերուն վրայ :

Ժթ. դարուն Անգլիոյ քաղաքականու - թեան գլխաւոր ու հիմնական սկզբունքնե - րէն մէկն ալ եղած էր արգիլել Ռուսիոյ յառաջխաղացումը դէպի հարաւի տաք ջուրերը :

Մեծն Բրիտանիա՝ այդ օրերու ամենա - հզօր կայսրութիւնը՝ յաջողած էր զսպել ցարերու դառդ Ռուսիան :

1878ին, երբ ռուս-թուրք պատերազմէն ետք, յաղթական Ռուսիա իրեն կդեց Պա - թումը, կարսը եւ Արտահանը, Անգլիա Կիպրոս կղզին առաւ Թուրքիայէն իբրեւ կաշառք՝ երաշխաւորելով Օսմ. կայսրու - թեան հողային ամբողջութիւնը : Այսինքն ուզեց արգիլել Անատոլուի եւ Միջագետ - քի գրաւումը Ռուսիոյ կողմէն, չվտանգե - լու համար Հնդկաստանի ճամբան :

Ներկայիս այլեւս այս վերջին վտանգը չկայ : Հնդկաստան անկախ է : Ռուսիա տնտեսական խայծերով կ'ուզէ հրապուրել զայն :

Սակայն կայ ուրիշ աւելի կարեւոր վը - տանգ մը : Քարիւղը : Մերձաւոր Արեւելքի արժէքը միջազգային սակարանին մէջ շատ բարձր կը դնահատուի չնորհիւ թան - կափին սեւ հեղուկին, որ գլխաւոր աղգա - կը կը հանդիսանայ մեծ պետութեանց քա - ղաքականութեան :ա

Արաբական դարուն մէջ կ'ապրինք : Սահմանները ջնջուած են գրեթէ :

Հեռաւոր Ամերիկան, որ մինչեւ 1917 Մընրոյի վարդապետութեան չարած իր փղոսկրեայ աշտարակէն դուրս չէր ելլեր, արդէն ոտքով ձեռքով միջամուխ եղած է Եւրոպայի եւ Արեւելքի գործերուն :

Իր դէմն է կանգնած հսկայ Ռուսիան, որ նախ քան պատերազմը աշխարհի մէկ վեցերորդ մասին տիրապետելէ վերջ, տասներկու տարիէ ի վեր իր դիրքերը ամ -

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՆԱՍՐ.- «ԵԳԻՊՏՈՍ ԿԸ ՄՆԱՑ ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԵՏ»

•

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՌԱԶՄԱՆԱԻԵՐ՝ ՍՈՒՐԻՈՅ ԱՓԵՐՈՒՆ

Եգիպտոսի Նախագահ Նասր կարգ մը ուշագրաւ յայտարարութիւններ ըրաւ «Ալ Ահրամ» թերթին, որ սփռուեցաւ Գահի - րէի ձայնասփիւռէն· — «Եգիպտոս Սու - րիոյ կողքին պիտի մնայ՝ մինչեւ վերջը, առանց պայմանի· ինչ ճնշումներու որ ալ ենթարկուի՝ միասին մէկ ճակատ պիտի կազմենք: Մեր քաղաքական, տնտեսա - կան եւ զինուորական բոլոր միջոցները Սուրիոյ տրամադրութեան տակ են, իր պայքարին մէջ՝ որ միաժամանակ մե՛րն ալ է՝ արաբ ազգայնականութեան պայ - քարը »:

Այնուհետեւ անդրադառնալով Այզըն - հաուըրի վարդապետութեան եւ ամերիկ - եան քաղաքականութեան՝ Նասր յայտա - րարեց· — « Ամերիկեան քաղաքականու - թիւնը ներկայիս կը փորձէ տարակարծու - թիւն ստեղծել Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ մի - ջեւ: Այնպէս գոյց կը տրուի, որ իբրեւ թէ Եգիպտոս գոհ չէ որ Սուրիա համայ - նավարութեան կը հակի՝ իրենց բացա - տրութեամբ: Ամերիկեան մամուլին մէջ լոյս տեսած յօդուածներուն համաձայն՝ Սուրիոյ անցուդարձերէն դժգոհ եմ : Սա - կայն Եգիպտոսի դիրքը յստակ է եւ պէտք չունի նոր լուսաբանութեանց »:

Սուրիան պաշտպանելով՝ Նասր ըսաւ· — Սուրիա համայնավար չդարձաւ եւ ա - մերիկեան հակասուրիական ներկայ պայ - քարը Իսրայէլը մխիթարելու փորձ մըն է՝ արաբական ճնշումներուն առջեւ, պայքարի դետինը Սուրիա փոխադրելու դիտաւորութեամբ :

Նասր խօսեցաւ նաեւ Միջին Արեւելքի ամերիկեան քաղաքականութեան մասին · — «Հասարակաց կարծիքին հակառակ, ո - րուն համաձայն Միջին Արեւելքի մէջ ա - մերիկեան քաղաքականութիւնը ձախողած է, ես կը տեսնեմ՝ որ այդ քաղաքականու - թիւնը յաջողեցաւ մինչեւ այսօր եւ իր նպատակները գործադրելու վրայ է· ա - րաբական ճակատին բաժանումը, արաբ միապետներու եւ նախագահներու ուչա - դրութենէն վրիպումը՝ իրենց միակ թըշ - նամիին· — Իսրայէլի եւ ստեղծումը նոր թշնամիի մը եւ վտանգի արուեստական նոր աղբիւրը, որ Դամասկոսը պիտի ըլ - լայ »:

Ցորդանանի յանձնուած ամերիկեան զէնքերը, անշուշտ, չէին կրնար խնդրոյ առարկայ չըլլալ.— « Միացեալ Նահանգ - ներ արագօրէն զէնք յանձնելով արաբա - կան կարգ մը երկիրներու, նպատակ ու - նին արուեստական մթնոլորտ մը ստեղ - ծելու՝ սարսափեցնելու համար արաբ ղե - կավարները » :

Եզրակացնելով, Նասր ըսաւ, թէ ինք ուէ մէկէն աւելի լաւ գիտէր, Սուրիոյ վրայ կատարուող ճնշումին կարեւորու - թիւնը, որովհետեւ ինք ալ ենթարկուած էր այդ ճնշումներուն ...

Սուրիոյ նկատմամբ Միացեալ Նահանգ - ներու մէջ կատարուած վերջին յայտարա - րութիւնները առիթ եղան, որ կարգ մը

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

բացուցած է՝ մէկ կողմէն Մայրագոյն Ա - րեւելքի մէջ, միւս կողմէ եկած նասած է Եւրոպայի սրտին վրայ :

Արեւմտեան մեծ պետութիւնները թոյլ պիտի չտան, որ Ռուսիա վտանգէ Արեւել - քի քարիւղն ու անոր ճամբան :

Ազդեցութեան մրցակցութիւնը կը չա - րունակուի :

Ո՞վ պիտի յաղթանակէ :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

ՉՐՈՑՑ ԿԱՐՄԻՐԻ ՄԸ ՀԵՏ

— Ասել եմ, ուրիշ կ'ասեմ, պարոն Դաշնակ — դուբ շատ սխալ բաներ էք ա - ռնում եւ Ռուսներին զայրացնում էք ...

— Նորէն ի՞նչ յանցանք գործեր ենք, ընկեր Փոթորիկ ...

— Յանցա՞նք... Ո՛ր մէկն ասեմ, էլի·· Տարին տասներկու ամիս թշնամութիւն էք անում մեր ժողովուրդին ... Յունուարին Ցիսուս Քրիստոս էք հոլովում ձեր թեր - թերում եւ առիթից օգտուելով, գրում էք թէ Հայաստանում կրօնքը հալածուում է·· Փետրուարին դաւուլ - զուրնայով, ապըս - տամբութեան մասին հարայ - հրոց էք բարձրացնում··· Մարտին խօսում էք Մոսկուայի դաշնագրին մասին··· Ապրի - լին, պահանջում էք որ Հայաստանում էլ սգահանդէս սարքեն Ապրիլ Քսանըչորսի համար··· Երբ Մայիսը գալիս է, էլ չի կարելի ձեր լեզուն մի բիչ սանձել··· Մա - յիս Բանաքութի նման մի *կոլոսալ ֆիաս - կոյի* մասին ճառեր էք բղաւում ... Յու - նիս - Յուլիս ամիսներուն ժողովներ էք գումարում եւ փչում էք, հա՛ փչում էք·· Երբ Օգոստոսն է գալիս, սկսում էք խօսել մի դաշնագրի մասին, որին մեր կառա - վարութիւնը չի ճանաչում··· Սեպտեմբե - րին, ասում էք թէ Մուսթաֆա Քեմալն ու Լենինը Հայաստանի վրայ յարձակուեցին: Հոկտեմբերին պատրաստութիւն էք տես - նում թէ ինչե՞ր կարող էք գրել Նոյեմբեր Քսաներինների փրկութեան թուականի դէմ·· Նոյեմբերը որ եկաւ, բլբուլ էք կտրում եւ տալիս էք, հա՛, տալիս էք···Դեկտեմ - բերին, ուրից, ետ էք գնում եւ Ես բոլոր թուականների վերաբաղն էք անում···Չի՛ լինի, աղբե՛ր, չի լինի··· Մի բիչ լրջա - ցէք , էլի՛···

— Իսկ ձեր ճակա՞տը ինչ ապուր կ'ուտէ այդ տասներկու ամիսներուն··· Այդ հա - շիւն ալ պահա՞ծ ես, ընկեր Փոթորիկ···

— Մեր ճակատը ասում է, ամէն օր , թէ Հայաստանում տիրում է մի ազատ վարչաձեւ··· եւ դա ճիշդ է··· Դու չե՞ս հաւատում ...

— Ո՛չ ···

— Դէ, մի ասա տեսնեմ, Հայաստա - նում էսօր, հայերէն խօսո՞ւմ են···

— Երբ Հիթլէրը Ֆրանսան գրաւեց, Ֆրանսացիները, ուրէ՞ն փրանսերէն կը խօսէին ···

— Հայաստանում հայկական դպրոցներ ունե՞ցիք թէ չունեցիք ···

— Երբ Հիթլէրը Նորվեկիան գրաւեց, Նորվեկիոյ դպրոցները չգոցուեցա՞ն···

— Հայաստանում, էսօր, հայերէն գիր - քեր, թերթեր հրատարակո՞ւմ են···

— Երբ Հիթլերը Չեխոսլովաքիան գրա - ւեց, Փրակայի մէջ ալ չեխերէն գիրքեր եւ թերթեր կը հրատարակուէին···

— Հայաստանի եկեղեցիներում, հայե - րէն շարականներ երգո՞ւմ են:

— Երբ Հիթլերը Յունաստանը գրաւեց, Յոյն Տէրտէրներն ու տիրացուներն ալ ի - րենց եկեղեցիներուն մէջ յունարէն շարա - կաններ կ'երգէին ···

— Երեւանում, երբ *պոստ օֆիս* են գը - նում, հայերէն խօսո՞ւմ են պաշտօնեայի հետ ···

— Երբ Հիթլերը Պելժիան գրաւեց, Պել - ժերն ալ իրենց նամակատան պաշտօնեա - յին հետ իրենց մայրենի լեզուով կը խօ - դէին ···

— Մի խօսքով, էսօր, մեր ազատ ու անկախ Հայաստանում, ազատ ու անկախ կառավարութիւն ունե՞ցիք թէ չունեցիք···

— Հոդ, համբ փախցուցիր, ընկեր Փո - թորիկ··· Հայաստան ազատ, անկախ կա - ռավարութիւն չունի··· Ունի Թաղական խորհուրդի նմանող մարմին մը, իւրաքանչիւր գիւղ, հպատակ՝ ընկեր Խրուշչեւի ···

— Դամի *պրովոկացիոն* եւ *տենդենցիոզ ակուզացիա* է···

— Աստուա՛ծդ կը սիրես, հօրդ, մօրդ լեզուն խօսէ··· եթէ մեր հայրենիքը ա - զատ ու անկախ է ինծի համար վիզա քե - րել տուր որ ամառուան արձակուրդս Սե - ւանի ափերը անցընեմ ···

— Կը հրաժարուես էդ մտքերից, վիզան կը գայ ···

— Ուրեմն, վրա՛ս գրէ այդ անկախու - թիւնը ··· ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԿՈՄՈՒԼՔԱ - ԹԻԹՕ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

•

Լեհաստանի Արտաքին նախարար Կո - մուլքա երէկ դնաց Պելկրատ, ուր կարե - ւոր խօսակցութիւններ պիտի ունենայ մա - ռեչալ Թիթոյի հետ :

Եուկոսլաւցիները ջերմ ընդունելութիւն մը ցոյց տուին Լեհաստանի ներկայացու - ցիչին :

Փողոցները զարդարուած էին լեհական եւ եուկոսլաւ դրօշներով: Պելկրատի մա - մուլը արձագանգ կը հանդիսանայ այս այցելութեան, հրատարակելով լեհ պատա - ւիրակութեան բոլոր անդամներուն կեն - սագրութիւնը, չեչոը դնելով Կոմուլքայի ուժեղ անհատականութեան եւ հակա - սթալինեան ուղղութեան վրայ : Մոլո - թովի խմբակին չնորհակալութիւն, կը գրեն թերթերը, Լեհաստանի եւ Եուկոսլաւիոյ միջեւ բարեկամական կապերը աւելի սեր - ուցած են ներկայիս :

Երկու երկիրներու համաչափ պարա - գլուխներուն հանդիպումը ուշագրաւ երե - ւոյթ մը կը նկատուի քաղաք· չրջանակնե - րու կողմէ : Թիթօ եւ Կոմուլքա համակար - ծիք են բազմաթիւ կէտերու մէջ :

Երկու երկիրներու կողմէ կազմուած պատուիրակութիւնները քննութեան պիտի ենթարկեն բանուորական համագործակ - ցութեան մը կարելիութիւնները : Ան - շուշտ, խօսք պիտի դառնայ նաեւ Մ. Մի - ութեան հե իրենց ունենալիք յարաբե - րութեանց մասին, ին չոր բարելաւուած է արդէն :

Միջազգային քաղաքական ներկայ կա -

ԹՈՒՐՔԻԱ

Թուրքիոյ ընտրապայքարը հետզհետէ լարուած կացութիւն մը կը ստեղծէ երկ - րին մէջ: Դեմոկրատ կուսակցութեան չորս հիմնադիրներէն մէկը՝ Ֆուատ Քէօփրիւլիւ, որ ներկայիս իշխանութեան վրայ կը գտնուի Թուրքիոյ մէջ, հրաժա - րեցաւ իր հիմնած կուսակցութենէն :

1950էն ի վեր, Ֆուատ Քէօփրիւլիւ բազմաթիւ անգամներ Արտաքին նախարա - րի պաշտօն վարած էր: Դեմոկրատներէն անջատուած Ազատականներու (Հիւրիէթ) պաշտօնաթերթը՝ «Ենի» հրատարակած է Քէօփրիւլիւի հրաժարական - նամակը, որուն մէջ Թուրքիոյ նախկին Արտաքին նախարարը կը յայտնէ, թէ իր կուսակ - ցութիւնը չեղած էր ընդհանուր ծրագի - րին:

Քէօփրիւլիւի հրաժարումը երեւոյթ մըն է, որ ցոյց կուտայ թէ ընտրապայքարը կատաղի պիտի ըլլայ Թուրքիոյ մէջ եւ ընդդիմադիրները հետզհետէ աւելի կը զօ - րանան՝ տապալելու համար կառավարու - թեան գլուխ գտնուող դեմոկրատ կուսակ - ցութիւնը :

ցութեան մասին խորհրդակցութիւններ պիտի ըլլան: Արդարեւ, Եուկոսլաւիա մտահոգ է Միջին Արեւելքի ներկայ կա - ցութեամբ: Լեհաստանի սահմաններուն հարցն ալ սեղան պիտի գրուի: Պելկրատի թերթերուն համաձայն՝ Օտեր - Նէսի սահմանը «անվիճելի իրողութիւն» մըն է, ինչ որ Եուկոսլաւները չէին ըսեր Կոմին - ֆորմէն խզուելէն ի վեր (1948):

ՅԱՂԹԱՀԱՐ ՀԱՅԿԱԿ

ԵՒ ՔԱՀԱՆԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Նկատելի – նկատելի իրերի դասին կը պատկանի այն հանգամանքը, որ ոչ մի կողմից չհերքուեցաւ այն լուրը, թէ Յունուարի 14-ին Ս. Էջմիածնի մայր տաճարում տեղի ունեցաւ Հայոց Քահանայ Հայրապետի ընտրութիւնը։

Ինչպէս յայտնի է, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում ներկայ էին Ս. Աթոռի Վեհափառ Տեղապահ Գէորգ Ե. Կաթողիկոսը, Ս. Աթոռի Առաջնորդական Ժողովի անդամները, Ս. Աթոռի Հոգեւոր Ատենապետ Գերաշնորդ Գարեգին Արք. Յովսէփեան, Ս. Աթոռի Հոգեւոր Դպրեվանքի Տեսուչ Գերաշնորդ Գարեգին Արք. Սրուանձտեան, Ս. Աթոռի Հոգեւոր Դպրեվանքի Ատենապետ Գերաշնորդ Գարեգին Արք. Յովհաննիսեան, Ս. Աթոռի Հոգեւոր Դպրեվանքի Ատենադպիր Գերաշնորդ Գարեգին Արք. Ալթունեան, Ս. Աթոռի Հոգեւոր Դպրեվանքի Ատենադպրի Տեղակալ Գերաշնորդ Գարեգին Արք. Ղազանճ

ԿՑԱԾՈՒՐ

Ես ասում էի, թէ պատերազմը մեզ համար միակ հետաքրքրական երեւոյթն է, որ մեզ կապում է ընդհանուր կեանքի հետ։ Ուրիշ ամէն ինչ մեզ համար մեռած է։ Մենք ապրում ենք պատերազմական մի կեանքով, որ ոչ մի կապ չունի մեր անցեալ կեանքի հետ։ Մենք ապրում ենք «պրեզիդենտ-ցուցակ» կեանքով, որ մեզ համար ամենաանհետաքրքիր կեանքն է։ Մենք ապրում ենք մի կեանքով, որ մեզ համար ոչ մի նշանակութիւն չունի։ Մենք ապրում ենք մի կեանքով, որ մեզ համար ոչ մի հետաքրքրութիւն չունի։ Մենք ապրում ենք մի կեանքով, որ մեզ համար ոչ մի գրաւչ

ԱՂՔԱՏԱՆՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

ՆՈՒՀԵՐՆԵՐ

Ֆ. կապ. Խաչի Օղափ. կայանի այցելուներէն չնորհակալութեամբ ստացուած են հետեւեալ նուէրները :

Տէր եւ Տիկին Պաղրճեանէ (Փարիզ) հինգ հազար ֆրանք, Տէր եւ Տիկ. Գիւլֆանճեանէ (Վիչի) հինգ հազար ֆրանք : Փարիզէն Տիկին Կիւլիստանէ 1500 : Տիկին Եաղըճեանէ 1500, Տիկ. Խաչիկեանէ 1000 :

Ստացուած են նաեւ Տէր եւ Տիկին կարոլեանէ երկու ճաշի համար անուշեղէն : Տէր եւ Տիկին Դատաւորեանէ խաղող : Տիկին Էլ. Բիւզանդէ խմորեղէն : Պօնպօն բերած են Տէր եւ Տիկին Պաղրճան : Տէսթինէն Տէրեւ Տիկին Ժամկոչեան : Տիկիններ Եաղըճեան, Խաչիկեան, Կիւլիստան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ԴԱՏԸ

Հայեւոռւս յարաբերութիւններու լոյսին տակ :

Գրեց՝ ԳԱԲՐԻԷԼ ԼԱԶԵԱՆ

Տպարան «Ծուսաբեր» , Դահիրէ 1957 : Գին՝ 1100 ֆրանք :

Դիմել Ցառաջի եւ հայ դրատուներէն :

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

Մասնագէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղբատախանամի դրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Տունը աշխատող գործաւորներ, ձեռնարկուներ (անթրփրնէօր) հագուստի համար : Դիմել՝

FURTEX,
132, Rue d'Aboukir, Paris (2e)

×

Գործաւոր կամ գործաւորուհի (դերձակ) եւ աշկերտ մը : Դիմել՝

Minassian, 74, Rue d'Hauteville, Paris-10e

×

Մոխրագոյնաբոյ հսկող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն :

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

Իսի. — Հ. Ց. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Մրիմեան դպրոցը : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

Մարսէյլ. — Հ. Ց. Դ. Քրիստափոր Ենթակոմիտէի ընդհ. անդամական ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Ահարոնեան ակումբը : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է : Ներկայանալ անդամատեսրով : Ներկայ կ'ըլլայ շրջանային կոմիտէի ներկայացուցիչը :

ԿՈՉ

Դպրոցասէրը Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարգ մը ծանօթութիւններ, ելեւոպայէ միակ աղջկանց գիշերօթիկ վարժարանէ ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել մէջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայկի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սերունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տասնեւիօրէնը կը հետեւի պետական լիսէներու սրդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհին ները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան՝

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ՎԵՐԱՄՈՒՏ Է

ՎԵՐԱԲԱՁՈՒԵՑԱՒ

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

ԱՆՈՒՇԱՎԱՃԱՒԻ ԽԱՆՈՒԹԸ , ՈՒՐ, ԻՆՁՊԷՍ ՄԻՇՏ, ՊԻՏԻ ԳՏՆԷՔ ԱՄԷՆ ԻՆՁ ԹԱՐՄ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՎԱՐՊԵՏԻՆ ՁԵՌՔՈՎ :

32, RUE DE TREVISE, PARIS (9e) — TAI. 65-44

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ
Ծառերու ծաղկումը , դաշտերու դալարումը ,
երկիւնքի ջինջ ու ծաւիթ
ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ , ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐ ԵՐԱՆԴՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ
Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures
THOMLAC

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ
Լիոնլէոմի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵՒ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԷՆ ՁԵՐ ԱՒՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Տէր եւ Տիկին Պաղրիկ Կէնճեան, Տէր եւ Տիկին Նուրհան Կէնճեան, Տէր եւ Տիկին Յակոբ Պուճիքճեան, ինչպէս նաեւ բոլոր պարագաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց հօր՝

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿԷՆՃԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ 84 տարեկանին :

Յուղարկաւորութիւնը այսօր չորեքշաբթի, ժամը 16ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի իբրեւ այդ նկատել ներկայս :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՅԹԸ
Փետրուար 23ին

Կ'ՈՒԶՈՒԻ՝

Կը փնտռուի երիտասարդ Հայուհի մը՝ քաղաքանօթ անգլերէնի, ֆրանսերէնի եւ հայերէնի, կարեւոր հիմնարկութեան մը մէջ, մնայուն կերպով, պաշտօնավարելու համար Լիզպոնա, իբրեւ քարտուղարուհի ու սթէնօ - տագրիլօ յիշեալ երեք լեզուներով :

Անձամբ դիմել կէսօրէ վերջ Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան Փարիզի գրասենեակը, 11 Սֆուար Ալպոնի :

Tél.: TRO. 03-18

Այրի Տիկին Արփինէ եւ իր զաւակները՝ Քրիստին, Մարթին եւ Սիլվի, Այրի Տիկ. Մինքայէլեան, Բժ. Ստեփան Մինքայէլեան, Տէր եւ Տիկ. Արամ Աւետիսեան, Տէր եւ Տիկ. Հիւթէր եւ իր զաւակները, Տիկ. Զադըրեան ինչպէս նաեւ Կուրտիկեան, Կէյվէլիեան, Զալըգեան, Ֆ. Փափազեան, Ակորովիչ եւ Պարտիպանեան ընտանիքները, սրտի անհուն կսկիծով կը ծանուցանեն զառնապէտ մահը իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ ազգականին՝

ՇԱՐԼ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆԻ

որ տեղի ունեցաւ իր բնակարանին մէջ, ուրբաթ գիշեր, 48 տարեկան հասակին :

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը կատարուեցաւ երկուշաբթի օր, Սեպտեմբեր 9ին, ժամը 15ին, Լիոնի Ս. Հաղորդութեան եկեղեցին, 15 էքիէն Տոլէ փողոց :

ՈՒԽՏԻ ՕՐ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՆՈՒՎԻԼԻ ՎԱՐԱԳԱՅ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
33, Ռիւ Սէն Փիւսք

Սեպտ. 29ին Վարագայ Ս. Խաչի տօնին առթիւ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս մեծահանդէս ուխտագնացութիւն եւ մատաղի օրհնութիւն տեղի պիտի ունենայ Ս. եկեղեցւոյս մէջ :

Նոյն օրը կը պատարագէ եւ կը քարոզէ վիճակիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Սերովբէ Եպիսկոպոս Մանուկեան օրուան տօնին շուրջ :

Ս. պատարագի հոգեմատչեան երգեցողութիւնները կը կատարէ Ս. եկեղեցւոյս հովանիին տակ կազմուած փոքրիկներու խումբը, ղեկավարութեամբ իրենց ուսուցչին՝ Պ. Գէորգ Հուպոյեանի :

Կը խնդրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդէն, որ կանխաւ բարեհաճի ղրկել եւ կամ յանձնել նուէրները Տ. Աղդէ քհնյ. Փայլակեանի հասցէով 31-33, Ռիւ Սէն Փիւսք, Արնուվիլ :

Հոգաբարձութիւն
Վարագոյ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ
Արնուվիլ (Սէն է Ուազ)

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՍԱԿԱՐԱՆ (Սեպտեմբեր 9) .— Ջոյլ ուակի 517·000, նափոլէոն 3760, զուից· 3650, անգլ· 4570, քսան տոլարնոց 18280, թղթադրամ (զուգահեռական չուկայ) տոլար 443, սթերլին 1150, լիր 0·70, զուիլ· 105·25 :

ԱՅՍՕՐ

Ա. Ա. Ա.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : Arpik MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
12
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
JEUDI
12 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7991 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3792

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

•

Ա.

Այս կիրակի, 15 Սեպտեմբեր, Դաշնակցային Գերմանիոյ միլիոնաւոր այր եւ կին քաղաքացիները իրենց ձայնը պիտի տան՝ ընտրելու համար նոր երեսփոխանական ժողովը (Պունտոսթակ) չորս տարուան համար:

Ընտրապայքարը՝ որ ամիսներ առաջ սկսած էր, տենդոտ շրջանի մը մէջ մտած է չաբաթներէ ի վեր:

Գերմանիոյ բոլոր քաղաքներուն եւ գիւղերուն մէջ զանազան կուսակցութեանց թեկնածուները հրապարակային ժողովներու մէջ կը պաշտպանեն իրենց տեսակէտները: Բոլորին ալ նպատակն է ընտրողներու քուէները ապահովել ի նպաստ իրենց:

Պայքարը բուռն է մանաւանդ պըղխաւոր երկու կուսակցութեանց՝ կառավարականներու եւ ընկերվարականներու միջեւ:

Վարչապետ Ատընաուըրի ընկերային-քրիստոնեայ կուսակցութիւնը նախորդ երկու ընտրութեանց մէջ մեծամասնութիւն չհաւաքելով, ուժ տարիէ ի վեր իր ձեռքին մէջ կը պահէ իշխանութիւնը եւ իր հայեցողութեամբ կը վարէ երկրին ներքին եւ արտաքին քաղաքականութիւնը:

Իր ընտրապայքարին համար Ատընաուըր պարզապէս թուական մասնայը կ'ընէ ուժ տարուան ընթացքին կառավարութեան կատարած աշխատանքին եւ ձեռք բերած արդիւնքներուն:

1949ին Գերմանիա ավերածած եւ ի-րաւազուրկ ազդ դարձած էր, իրրեւ հետեւանք դժբախտ պատերազմի մը: Քաղաքներ ու գործարաններ քարուքանդ եղած էին: Հեռվհեռէ իր վէրքերը դարմանելով այսօր կրկին ոտքի կանգնած է: Դաշնակցային Գերմանիոյ Հանրապետութիւնը վերիվչան եւ հաւասարազօր իրաւունքներ ունեցող պետութիւն մըն է: Ուշինկթընի, Լոնտոնի, Փարիզի եւ Մոսկուայի մէջ իր ձայնը լսելի է:

« Այլեւս մինակ չենք, կ'ըսէ վարչապետը: Ազատ աշխարհի պետութիւնները մեր բարեկամներն են, անոնք կ'երաշխաւորեն մեր ապահովութիւնը: Անոնք իրենց քաղաքականութեան նպատակ են դարձուցած մեր պատառոտած հայրենիքին վերստին միաւորումը, զոր մենք կարող չենք իրագործելու մեր սեփական ուժերով»:

Տարակոյս չկայ, որ Գերմանիա տասներկու տարուան ընթացքին հսկայաքայլ յառաջդիմեց չնորհիւ դաշնակիցներուն, որոնք ամէն հնարաւորութիւն տուին այս աշխատասէր ժողովուրդին վերնարարական լուրջ աշխատանքի լծուելու:

Երեքուկէս միլիոն նոր բնակարաններ շինուած են պատերազմէն ասդին՝ քանդուած տուներու փոխարէն: Ու դեռ չի նուիթիւնները կը շարունակուին տիւ եւ գիշեր: Ռմբակոծումի հետքերը տեսանելի են դեռ մանաւանդ մեծ քաղաքներու մէջ:

Տնտեսական մարզին մէջ Գերմանիոյ վերականգնումը բոլորին հիացում կը պատճառէ: Իր վէրքերը դարմանելէ զատ կարեւոր հատուցում ըրաւ Իսրայէլի: Փոխ դրամ առաջարկեց Ֆրանսայի: Ճարտարարուեստական ձեռնարկներ կատարեց Թուրքիոյ մէջ:

Մարքը ներկայիս ամէնէն կայուն եւ վստահութիւն ներշնչող դրամն է տոլարին եւ զուիցերիական ֆրանքին պէս:

Ատընաուըր դերման քաղաքացիներուն ուղղած իր նամակին մէջ թուելէ վերջ այս ամէնը, կ'ըսէ թէ մասնագէտներու կարծիքով տասներկու տարուան ընթացքին յիսուն տարուան գործ կատարուած է՝ շնորհիւ բոլոր դասակարգերու դիտակից գործակցութեան: Ժողովուրդին ապրուստի մակարդակը բարձրացած է տարուէ տարի: Ծերերու ապրուստը ապահովուած է: Ընկերային բարենորոգումներու չնորհիւ աշխատաւորներու վիճակը բարելաւուած է:

Վարչապետը կոչ կ'ուղղէ ժողովուրդին, որ ազատօրէն իր կամքը արտայայտէ: Ու եթէ ընտրողները կը կարծեն թէ լաւ է պահպանել ներկայ դոյավիճակը, ներքին եւ արտաքին քաղաքականութեան մէջ, կը հրաւիրէ որ քուէները տան իր կուսակցութեան:

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԸ ԿՈՒՈՒԱԽՆՁՈՐ

•

ԿՐՈՄԻՔՕ — « ՍՈՒՐԻՈՅ ԴԷՄ ՑԱՐՁԱԿՈՒՄ ՄԸ՝ Գ. ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏ

•

Վերջերս կարճ մը արտայայտութիւններ եղան երկաթէ վարագոյրէն անդին, որոնք այն տպաւորութիւնը կը ձգեն, թէ Մերձին Արեւելքը նոր պատերազմի մը դուռը պիտի բանայ:

Մ. Մխիթեան Արտաքին նախարար Կրոմիքօ մամուլի ասուլիս մը տալով հարցուածեց արեւմտեան քաղաքականութիւնը՝ Եւրոպայի, Մերձին Արեւելքի եւ Ծայր Արեւելքի մէջ: Յայտարարեց, թէ Սուրիոյ ներքին հարցերուն դէնքի ուժով միջամտելու ապառնալիք մը դոյութիւն ունի:

Կրոմիքօ կարդաց յայտարարութիւն մը՝ խորհրդային արտաքին քաղաքականութեան մասին: Սակայն անիկա ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ ծանօթութիւններ՝ ՄԱՏի համագումարին ապագինման եւ Մերձին Արեւելքի հարցերուն մէջ Մ. Մխիթեան բռնելիք դիրքին մասին:

Ապագինման անդրադառնալով խորհրդային Արտաքին նախարարը յայտարարեց, թէ Արեւմտեանները իրենց առարկարկներով՝ ապագինման յաջողութեան բոլոր կարելիութիւններուն առջեւ «դուռը փակեցին»:

Գերմանիոյ հարցին չուրջ «Զորս»երու ժողովի մը մասնակցելու տրամադրութիւն չունի Մոսկուա, որուն ներկայացուցիչը յայտնեց թէ այդ խնդիրը կրնայ կարգադրուիլ միայն Գերմանացիներու կողմէ:

Կրոմիքօ յայտնեց թէ Թրքական սահմանագլուխին վրայ ներկայիս կը խմբուին զինեալ ուժեր, քաղաքական ճնշումներ բանեցնելով Դամասկոսի կառավարութեան վրայ եւ անոր ներքին հարցերուն միջամտելու ապառնալիք մը կը ստեղծեն:

Կրոմիքօ ծանրացաւ այն կէտին վրայ, որ Արեւմուտքը ուժ կուտայ Թուրքիոյ՝ Մերձին Արեւելքի մէջ անոր դիրքը զօրացնելու նպատակով: Թուրք դեկավարները համաձայն են իրենց բարեկամներուն, ըսաւ խորհրդային նախարարը, արաբական աշխարհին մէջ «ոսոխական»ի դեր խաղալու համար: Տեղական խնդիրները, Բ. Ա. խարհամարտէն ի վեր, բազմաթիւ անգամ ընդհանրական դարձան.— «Արդէն Ա. եւ Բ. Աշխարհամարտերն ալ սկսան՝ իրրեւ տեղական արկածախնդրութիւններ »:

Արեւմտեանները այնպէս կ'ուզեն հաւատացնել, թէ Սուրիա համայնավարութեան սպառնալիքին ենթակայ է, սակայն՝ աւելցուց Կրոմիքօ, Միացեալ Նահանգներն են որ իրենց Վեցերորդ նաւատորմիղը ղրկեցին արեւելեան Միջերկրական, Սուրիոյ եւ արաբական այլ երկիրներուն անտեսական դժուարութիւններ յոյց տալով: Սակայն, «անոնք որ Սուրիոյ մէջ զինեալ միջամտութեան մը մասին կը մտածեն, պէտք է մոռնան եգիպտոսի միջամտութեան ատեն իրենց ստացած դասը »:

Ամերիկացի լրագրող մը հարց տուաւ, թէ Սուրիոյ դէմ կատարուած արեւմտեան դաւադրութիւնը Մ. Մխիթեան կողմէ այդ երկրին յանձնուած դէնքերո՞ւն յայտնուեց, թէ հակառակն էր: Պարոն Կրոմիքօ, կարմրելով պատասխանեց.— «Արեւմտեան ահրութիւնները, եւ յատկապէս Միացեալ Նահանգները, վերջին տարիներուն ընթացքին բազմաթիւ առիթներով փորձեցին խռովութիւններ եւ լարուածութիւն ստեղծել ...»:

Միւս կողմէ, Վարչապետի մէջ Անգլիոյ Աշխատաւորականներուն պարագլուխ Պեւան մամուլի ասուլիս մը տալով, յայտնեց թէ Այզընհաուըրի վարդապետութիւնը կրնար համաշխարհային երրորդ պատերազմի մը պատճառ դառնալ: Պատասխանելով լեհ եւ արեւմտեան լրագրողներու հարցումներուն, Պեւան յայտնեց՝ թէ Այզընհաուըրի վարդապետութիւնը Մերձին Արեւելքի հարցերուն պատասխան մը չէ.— «Նախընտրելի պիտի ըլլար, որ մեծ պետութիւններուն միջեւ համաձայնութիւն մը գոյանայ. ներկայիս կարելի չէ ըսել, թէ ի՛նչ կրնայ ըլլալ այդ համաձայնութիւնը, սակայն դէպի առաջ առնուած մեծ քայլ մը պիտի ըլլայ՝ եթէ հետեւին մեզի.— համագործակցութեան ակզբունք »:

ՏԼԼԷՍ՝ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ ՀԱՒԱՏԱՑԱ

Իր կարգին մամուլի ասուլիս մը տալով, Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարը յայտնեց, թէ ինք կը հաւատար Սուրիոյ անցուդարձերուն խաղաղ պայմանները միջամտութեան:

Պատասխանելով կարգ մը հարցումներու, Տլլըս ըսաւ, թէ Մերձին Արեւելք ղրկուած ամերիկեան զէնքերը Իսրայէլի դէմ պիտի չգործածուին: Յիշեցուց, որ Միացեալ Նահանգները համաձայնած են օգնութեան հասնիլ Մերձին Արեւելքի որեւէ երկրին, որ յարձակումի կ'ենթարկուի:

Բուռն կերպով պատասխանելով Մ. Մխիթեան կողմէ Միացեալ Նահանգներու հանդէպ կատարուած ամբաստանութեանց, Տլլըս ըսաւ, թէ անոնք կառավարութեան մը «չնորհք»ներն են, որ կ'ուզէ ուրիշներու վրայ բեռցնել:

Արտաքին նախարար Տլլըս մեծապէս մտահոգուած էր Մ. Մխիթեան բռնած դիրքէն եւ հաստատեց թէ իրապէս ծանր կացութիւն մը կը տիրէ Մերձին Արեւելքի մէջ. Ամերիկա պիտի չզլանայ իր օժանդակութիւնը՝ արաբական այն երկիրներուն, որոնք կ'ուզեն ապրիլ ազատ ու անկախ:

× Ամերիկացի ծերակուտական Ալըն Էլէնտըր, որ մէկուկէս ժամ տեւող խօսակցութիւն մը ունեցաւ Մ. Մխիթեան փոխ - վարչապետ Անաստաս Միկոյեանի հետ, յայտարարեց թէ այս վերջինին համաձայն՝ Մ. Մխիթեան Սուրիոյ մէջ կատարուած ամերիկեան միջամտութեան մը փաստերը ունի:

Ա. Միկոյեան բռնած է նաեւ, որ եթէ Միացեալ Նահանգները չարունակեն խառնակութիւն ստեղծել Մերձին Արեւելքի մէջ, ծանր հետեւանքներ կրնան ունենալ:

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

•

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՑԿԱԿԱՆ

Պատահա՞ծ է, որ շրջանի մը մէջ քանի մը Հայեր իրարու հով գան եւ առաջին առթիւ չմտածեն եկեղեցի – դպրոց ունենալու մասին:

Մինչ ուրիշ ժողովուրդներու բեկորները իրենց հայրենիքէն դուրս իյնալով կը մտածեն տուն – տեղ շինելու, աշխատանքի եւ օրապահիկի մասին՝ Հայը, այդ բոլորին հետ եւ աւելի առաջ՝ աղօթքներու եւ շարականներու կարօտը կը զգայ եւ պապակը՝ մայրենի լեզուին:

Ինչպէս հայկական այլ գաղութներու՝ ճո՛յնն է նաեւ պարագան Ֆրանսայի մէջ:

Եկեղեցի եւ դպրոց ...

Լսեցիք անշուշտ, որ Փարիզի արուարձաններէն Շաւիլի մէջ եկեղեցի մը կը շինուի, յարակից սրահով մը, որ իբրեւ դպրոց պիտի ծառայէ հայերէնի դասընթացքներուն համար: Երեւոյթը՝ բնական է անշուշտ: Անբնական գտնէք թերեւս այն պարագան՝ որ եկեղեցիին շինութեան ձեռնարկած են... երիտասարդները: Ճիշդ է, որ հայ երիտասարդութիւնը , եկեղեցի չերթար, բայց կը շինէ:

Ֆրանսայի մէջ ծնած ու հասակ նետած նոր սերունդը եկեղեցի կը շինէ: Այս եթէ երեւոյթը կուգայ փաստել՝ որ մեր երիտասարդութիւնը կապուած է իր ժողովուրդին, ո՛չ միայն անուններով՝ այլ եւ սրտո՛վ ու հաւատո՛վ:

Ծանօթ են դժուարութիւնները:

Երեսուն տարի առաջ Շաւիլի մէջ եկեղեցական արարողութիւնները կ'ըլլային ... սրճարանի մը սրահին մէջ: Տարիներ վերջ՝ կառուցուն մը վարձած են եւ փայտաշէն մատուռի վերածած զայն: Յետագային՝ գնած նաեւ հողը: Այսօր՝ բարձրացած է փոքրիկ եկեղեցի մը, հայկական ոճով: Կը մնայ ներքին զարդարանքը:

Շաւիլի երիտասարդները խանդավառութեամբ ձեռնարկած էին այս աշխատանքին եւ հակառակ բազմաթիւ դժուարութեանց՝ չէ կոտրած իրենց թափը: Ս. Ծնունդէն առաջ կը մտածեն օծումը ընել եւ հայկական Ծնունդը տօնել՝ հայկական եկեղեցիին մէջ:

Ահաւասի՛կ Ֆրանսայի նոր սերունդը: Արդիական պայմաններ, որքան ալ հոգեբեռնդ՝ չեն կրցած թափանցել սակայն մեր տղոց մէջ:

Անշուշտ՝ կան շատեր, որոնք անփոյթ են այս բոլորին հանդէպ եւ կը խլեն ... իրենց գիտցած ճամբէն: Անոնց կը մնայ օրինակ առնել իրենց ազգակիցներէն եւ հասակակիցներէն:

Ամէն պարագայի մէջ, իրապէս հոգեպարար երեւոյթ է Շաւիլի երիտասարդութեան ձեռնարկը, թերեւս առաջինը՝ իր տեսակին մէջ:

Կը մնայ թիկունք կանգնիլ անոնց եւ զանգերու առաջին ղօղանջին հետ՝ երթալ, հաղորդուիլ արարողութիւններով եւ խունկի պարոյրներուն ընդմէջէն տեսնել փառքը հաւատքին, ապրիլ՝ եկեղեցին Հայկական ...:

ԴԻՏ

ՖՐԱՆՍԱՆ ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

Փարիզի քաղաքական չրջանակներուն մէջ եռուզեռը սկսաւ: ՄԱԿի 12րդ համագումարը պիտի բացուի յառաջիկայ չաբաթ, եւ պիտի տեւէ մինչեւ Ծնունդ: Ինչպէս ծանօթ է, Հունգարիոյ հարցին հետ ՄԱԿի մէջ պիտի քննուի նաեւ Ալժերիոյ հարցը: Փարիզի կառավարութիւնն ու Ազգ. Ժողովը տակաւին չեն քննած Ալժերիոյ հարցը՝ Ֆրանսայի տեսակէտը ներկայացնելու համար Նիւ Եորքի մէջ, ուր տեղի պիտի ունենայ համագումարը:

Ֆրանսայի կառավարական փորձագէտներու եւ կուսակցութիւններու կողմէ արդէն սկսած է քննուիլ Ալժերիոյ յատուկ Օրինագիծը, որ պիտի ներկայացուի Ազգ. Ժողովին Սեպտեմբեր 24ին որոշած արտակարգ նիստին: Վարչապետ Մոնուրի Սեպտեմբեր 17ին արտակարգ ժողով մը դումարելու առաջարկը մերժեց ընդունիլ:

Կառավարութեան անդամները սկսած են բանակցիլ կուսակցութիւններու հետ, մինչեւ Սեպտեմբեր 24 հոգ պատրաստելու համար: Առջի օր, ընկերվարական պատուիրակութիւն մը, Փիէր Քոմինի գլխաւորութեամբ ընդունուեցաւ վարչապետին կողմէ, Մաթինեոնի մէջ: Անմիջապէս վերջ՝ Պուրժէս – Մոնուրի տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ազգ. Ժողովի Նախագահ Լը

(Շար. ք կարդալ Դ. էջ)

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓՅՈՒՌՔԻ ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ)

Ինչ որ պատահ է տէր, մեզի եւ նոր տարեմուտի առթիւ «Արարատ» ամսագրի խմբագրութեան «Ցուցմունք» մը կ՚ընդունինք, որ կ՚ուզէ մեզ ստիպել, որ մեր ընթերցողներուն ալ յայտնենք, թէ ինչպէս կրնայ ամսագրի մը հրատարակութիւնը ապահովուիլ։ Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ալ մեր ընթերցողներուն մեծ մասը ետ ղրկեց մեզի «Արարատ»ի տարեկան գինը, որ է 5 ռուբլի։ Ուրիշներ ալ, որոնք ամսագրին բաժանորդագրուելու խոստացած էին, մինչեւ հիմա ոչ մէկ կոպէկ ղրկեցին մեզի։ Ասոնց մեծ մասը ամսագրին հրատարակութեան սկզբնաւորութեան ատեն խոստացած էին բաժանորդագրուիլ, եւ ամսագրին առաջին տետրակները ղրկուեցան անոնց։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին առաջին տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին երկրորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին երկրորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին երրորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին երրորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին չորրորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին չորրորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին հինգերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին հինգերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին վեցերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին վեցերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին եօթներորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին եօթներորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին ութերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին ութերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին իններորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին իններորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասներորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասներորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասնմէկերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասնմէկերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասներկուերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասներկուերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասներեքերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասներեքերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասնչորսերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասնչորսերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասնհինգերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասնհինգերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասնվեցերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասնվեցերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասնեօթներորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասնեօթներորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասնութերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասնութերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին տասնիններորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին տասնիններորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսաներորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսաներորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսանմէկերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսանմէկերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսաներկուերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսաներկուերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսաներեքերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսաներեքերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսանչորսերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսանչորսերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսանհինգերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսանհինգերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսանվեցերորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսանվեցերորդ տետրակները, ըսին, որ չեն ուզեր բաժանորդագրուիլ։ Ասոնց ալ ղրկուեցան ամսագրին քսաներորդ տետրակները։ Ասոնք ալ, որոնք ետ ղրկեցին մեզի ամսագրին քսաներ

ԿՈՏՈՐԱԿ

Էլդարի ամառային հանգստյան տունը գտնվում էր Սևանա լճի ափին, ուր ամռան ամիսներին հավաքվում էին տարբեր տարիքի տղաներ ու աղջիկներ, որոնք իրենց ծնողների հետ գալիս էին հանգստանալու։ Էլդարը ամռան ամիսներին միշտ ուրախ էր, որովհետև այդ ժամանակ նա ընկերներ էր ձեռք բերում։ Նրանք միասին էին խաղում, լողում, ձկնորսություն անում։ Էլդարը ամենից շատ սիրում էր ձկնորսությունը։ Նա ուրախ էր, երբ ձուկ էր բռնում, և տխրում, երբ ձուկը ազատվում էր նրա ձեռքից։

Մի անգամ Էլդարը ընկերների հետ գնաց լողանալու։ Ջուրը շատ պաղ էր, և տղաները ուզում էին շուտ դուրս գալ, բայց Էլդարը չէր ուզում դուրս գալ։ Նա ուզում էր ավելի երկար լողալ։ Ընկերները նրան կանչում էին, բայց նա չէր լսում։ Նա հեռացել էր ափից։ Ջուրը նրան տանում էր դեպի խոր տեղերը։ Նա սկսեց խեղդվել։ Ընկերները վախեցան և սկսեցին աղաղակել։ Ափին կանգնած մարդիկ լսեցին նրանց աղաղակը և վազեցին ջրի մոտ։ Նրանցից մեկը՝ Կոտորակը, լավ լողորդ էր։ Նա ջրի մեջ ընկավ և լողալով հասավ Էլդարին։ Էլդարը արդեն ուշքից գնացել էր։ Կոտորակը նրան ափ հանեց։ Էլդարը սկսեց գալ իր ուշքին։ Նա աչքերը բացեց և տեսավ Կոտորակին։ Նա ամաչեց իր արածից։ Նա հասկացավ, որ ինքն էր մեղավոր, որ ընկերները վախեցան։ Նա ներողություն խնդրեց Կոտորակից։

Կոտորակը ասաց.

— Ես ուրախ եմ, որ քեզ փրկեցի։ Ես կարծում էի, որ դու ինձ չես ների։

Էլդարը պատասխանեց.

— Ես քեզ միշտ կհիշեմ և երբեք չեմ մոռանա։

Էլդարը տուն գնաց։ Նա պատմեց հորը, թե ինչպես Կոտորակը փրկեց իրեն։ Հայրը ասաց.

— Կոտորակը լավ տղա է։ Նա ուրիշներին էլ է փրկել։ Նա ինձ էլ է փրկել։ Ես նրան շատ եմ սիրում։

Էլդարը ասաց.

— Ես էլ եմ սիրում նրան։

Էլդարը ամեն օր գնում էր Կոտորակի մոտ։ Նրանք միասին խաղում էին, լողում էին, ձկնորսություն անում էին։ Նրանք շատ լավ ընկերներ դարձան։

Ամառը անցավ։ Էլդարը գնաց տուն։ Նա ուզում էր Կոտորակին էլ տանել իր հետ, բայց հայրը չթողեց։ Նա ասաց.

— Կոտորակը պետք է գնա դպրոց։ Նա պետք է սովորի։

Էլդարը ասաց.

— Ես էլ կսովորեմ։

Էլդարը գնաց դպրոց։ Նա սկսեց սովորել։ Նա ուզում էր լավ սովորել, որպեսզի Կոտորակի հետ կարողանա խոսել։

Ձմեռը Էլդարը նամակ գրեց Կոտորակին։ Նա նամակում հարցրեց, թե ինչպես է սովորում Կոտորակը։ Կոտորակը պատասխան նամակ գրեց։ Նա գրեց, որ սովորում է լավ։ Նա գրեց, որ ձկնորսությունից շատ ձուկ է բռնել։ Նա գրեց, որ ձմռանը ձուկ բռնելը դժվար է։ Նա գրեց, որ ամռանը կգա Էլդարի մոտ։

Էլդարը շատ ուրախացավ։ Նա սկսեց սպասել ամռանը։

Ամռանը Էլդարը գնաց ամառանոց։ Նա սկսեց սպասել Կոտորակին։ Կոտորակը չկար։ Էլդարը շատ տխրեց։ Նա կարծեց, որ Կոտորակը մոռացել է իրեն։ Նա կարծեց, որ Կոտորակը չի գա։

Մի օր Էլդարը տեսավ, որ Կոտորակը գալիս է։ Նա վազեց նրա մոտ։ Նրանք գրկախառնվեցին։ Նրանք շատ ուրախ էին։ Նրանք սկսեցին միասին խաղալ, լողալ, ձկնորսություն անել։ Նրանք շատ լավ ընկերներ էին։

Ամառը անցավ։ Էլդարը գնաց տուն։ Նա ուզում էր Կոտորակին էլ տանել իր հետ, բայց հայրը չթողեց։ Նա ասաց.

— Կոտորակը պետք է գնա դպրոց։ Նա պետք է սովորի։

Էլդարը ասաց.

— Ես էլ կսովորեմ։

Էլդարը գնաց դպրոց։ Նա սկսեց սովորել։ Նա ուզում էր լավ սովորել, որպեսզի Կոտորակի հետ կարողանա խոսել։

Ձմեռը Էլդարը նամակ գրեց Կոտորակին։ Նա նամակում հարցրեց, թե ինչպես է սովորում Կոտորակը։ Կոտորակը պատասխան նամակ գրեց։ Նա գրեց, որ սովորում է լավ

Թրոքէի հետ :

Գիւղացիները կառավարութեան դէմ ա - ւելի մտահոգութիւնը կը կազմեն : Ընկերվարական պատուիրակութիւնը վարչա - պետին հետ քննութեան ենթարկեց դիւ - ղացիներու դժգոհութեան պարագան եւ այնպէս կ'երեւի, թէ Պուրժէս - Մոնուրի դոհացում պիտի տայ, այս մարզին մէջ Ընկերվարականներու ներկայացուցած ծը - րագրին :

× Մինչ Ֆրանսայի մէջ աշխատանքներ կը տարուին Ալժերիոյ յատուկ Օրինագի - ծին շուրջ ընդհանուր համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար, անդին, գուիցե - րիական թերթի մը տեսակցութիւն մը կը - նորհելով Ալժերիոյ Ազատագր. ճակատին պարագլուխներէն Ֆերհաթ Ապպաս մեր - ժեց ընդունիլ յիշեալ Օրինագիծը .— «Ե - թէ Ֆրանսա կ'ուզէ խորհրդակցիլ, յայտա - րարեց Ապպաս, կարելիութիւնները կան , սակայն՝ դաղթաւիրական ծիրէն դուրս : Խորհրդակցութիւնները տեղի պէտք է ու - նենան հաւասար, ազատ եւ անկախ երկու ժողովուրդներուն միջեւ » :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՊԵԼԿՐԱՏԻ մէջ մեծ շուքով ընդունուած լհհական պատուիրակութեան անդամնե - րուն ի պատիւ հացկերոյթ մը արուեցաւ : Այս առթիւ մառէշալ Թիթօ ուշագրաւ ճառ մը արտասանեց, չեշտելով .— Օտեր Նայ - սի սահմանը, Եւրոպայի խաղաղութեան միակ ու մնայուն լուծումն է : Կոմունիզա - Թիթօ հանդիպումին արդիւնքը անձկու - թեամբ կը սպասուի քաղաքական շրջա - նակներուն մէջ :

ԽՐԻՄԻ մէջ, ուր արձակուրդի է Խը - րուշչեւ , Ընդունեցաւ Ֆրանսայի Ար - մատականներու պատուիրակութիւն մը , զոր կ'առաջնորդէր Տալատիէ : «Թաս » գործակալութեան համաձայն, խօսակցու - թիւնները ընթացած են բարեկամական մթ - նոլորտի մը մէջ :

ԱՖՂԱՆՍՏԱՆԻ Զահիր արքան Արեւ - մտեան Գերմանիա պնաց, թագուհին ըն - կերակցութեամբ :

ԱՐԱԲԻՈՑ Սէուտ թագաւորը պատէն - պատէն հասաւ, իր հետեւորդներով :

Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ պատերազմական նաւա - տորմիղին հիւլէական ռազմափորձերը ըս - կսան Արքթիքի մէջ :

ՈՒՈՇԻՆԿԹընի մէջ Տըլըս եւ Ռենօ խո - սակցութիւն մը ունեցան, Ալժերիոյ, Սու - րիոյ եւ Եւրոպայի շուրջ :

ՄԱԿ յատաջիկայ համագումարին նա - խապատրաստական աշխատանքները սկը - սան՝ Հունգարիոյ հարցին քննութեամբ : Ամերիկեան պատուիրակ Լոճ ծանրօրէն քննադատեց Քատարն ու Ե. Միութիւնը՝ 36 երկիրներու անունով :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ նաւատոր - միղին բանբերներէն մէկը սուրիական կառավարութեան մեղադրանքներուն պա - տասխանելով, յայտնեց թէ ամերիկեան նաւեր չեն մօտեցած Սուրիոյ ափերուն : Ճրդ նաւատորմիղին պատկանող նաւերուն մեծ մասը, աւելցուց ան, կը գտնուի Ե - գէական ծովուն մէջ, Սուրիայէն հարիւ - րաւոր քիլոմեթր անդին :

ԼՈՆՏՈՆի «Տէյլի Սքէչ»ը կը յայտնէ թէ Մարկարէթ իշխանուհին որոշած է ա - մուսնանալ Պիլլի Վալէյսի հետ, իր ամէ - նէն հաւատարիմ ասպետներէն մէկը :

ԱՄԵՐԻԿԱՅի մէջ 15 տարուս պատանի մը, որ ոճիր գործած էր, էլեկտրական աթոռի դատապարտուեցաւ : Բացառիկ ե - րեւոյթ մըն է ասիկա, նկատելով որ 18 տարեկանէն վար եղող անձերը մահուան չեն դատապարտուիր :

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ առեւտրական պատուի - րակութիւն մը հասաւ Վիէննա, ուր պիտի ուսումնասիրէ երկու երկիրներուն միջեւ ապրանքներու փոխանակութեանց կարե - լիութիւնները :

ՖՐԱՆՍԱՅի մէջ, ինչպէս գրած էինք, հացթուխներուն 85 առ հարիւրը գործա - դուլ հռչակեց՝ երկու օրուան համար (չո - րեքշաբթի - հինգշաբթի) :

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐ ՋԻՆԱՏԱՆԷՆ խումբ մը լրագրողներ Միացեալ Նահանգներ եր - թալու համար անցագիր ուզած են. ամե - րիկեան կառավարութիւնը տրամադիր է դոհացնել համաչնաւար լրագրողներուն փափաքը :

ԱՆԳԼԻՈՑ Առեւտուրի եւ Արդիւնաբե - րութեան նախարարութեան անդամներէն Լրով համաչնաւար Զինաստան պիտի եր - թայ, կարգ մը համաձայնութիւններ կըն - քելու համար :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ հիւլէական հր - թիռներ պիտի չանձնեն Իտալիոյ, կը հա - դորդեն Հռոմի պինուորական իշխանու - թիւնները :

ԱՂՔԱՏԱՀԱՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ ստացանք Տէր եւ Տիկին Շիշմանեանէ (Պարսկաստան) եր - կու հատոր Ֆրանք, Տիկին Բրաբիոն Թիւ - ֆէնքճեանէ հատոր Ֆրանք :

×

Օր. Սոնի Թէրզեանի եւ Պարոն Ներսէս Թիւթիւնճեանի ամուսնութեան առթիւ , շնորհակալութեամբ ստացանք հինգ հա - տոր Ֆրանք Թիւթիւնճեան ընտանիքէն (Քլերմոն Ֆերան) :

«ՅԱՌԱՋ» ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

Պ. Պեարոսեան մէկ տարեկան «Յառաջ» կը նուիրէ Պ. Ե. Մամաուռնի (Լոնտոն) :

*

ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏԱՆ

Վիէննէն Այրի Տիկին Եղիսաբէթ Այան - եան կը նուիրէ Մշակոյթի տան հազար Ֆրանք, Մարսէյլէն, Տիկին Մարիամ Գա - լայճեանի դառնակոփծ մահուան առթիւ : (Ստանալ «Յառաջ»էն :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տիկին Բրաբիոն Թիւֆէնքճեան իր վե - րադարձին առթիւ (Ամերիկա) շնորհակա - լութիւն կը յայտնէ բոլոր բարեկամներուն եւ ծանօթներուն որ զինքը հիւրասիրեցին : Նոյն առթիւ կարելիութիւն ունեցած չըլ - լալով հրաժեշտ առնել բոլոր բարեկամնե - րէն, կը խնդրէ ներկայս իբր այդ ընդու - նիլ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Կը փնտռուի երիտասարդ Հայուհի մը՝ քաջածանօթ անգլերէնի, ֆրանսերէնի եւ հայերէնի, կարեւոր հիմնարկութեան մը մէջ, մնայուն կերպով, պաշտօնավարե - լու համար Լիզպոնա, իբրեւ քարտուղա - րուհի ու սթէնօ - տագթիլօ յիշեալ երեք լեզուներով :

Անձամբ դիմել կէսօրէ վերջ Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան Փարի - զի գրասենեակը, 11 Սֆուար Ալպոնի :

Tél.: TRO. 03-18

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1957–1958 տարեշրջանի արձանագրու - թիւնները սկսած են. ամէն անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տնօրէնութեան :

Պարտականութիւն կը նկատենք տալ կարդ մը ծանօթութիւններ, եւրոպայի միակ աղջկանց դիւերօթիկ վարժարանի ընդունելութեան մասին :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաս - տել միջնակարգ ուսման պաշարով օժ - տուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ հայուհիներու սե - րունդ մը :

Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդ - գրկէ երկու ուրոյն բաժիններ .—

Ա.) Ֆրանսականը, որ տառացիօրէն կը հետեւի պետական լիսէներու "դիւա - կան բաժնի պաշտօնական ծրագրին — անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէա - յի :

Բ.) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհի - ները հայագիտական ծանօթութիւններ - րով ,հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիները կ'ընդունուին 8 տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120,000 Ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել հաստատութեան տնօրէնութեան՝

I, BLD DU NORD — LE RAINCY
Tél. Le Raincy 172

ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ . — ՍԻՆ ԺԵՐՈՄի ՄԷՋ

Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին տարեկան թէ յասեղանը :

Այս շաբաթ երեկոյ, ժամը 9ին, թաղին եկեղեցւոյ սրահին մէջ : Կը հրաւիրուին ընկերներ եւ համակիրներ : Տեղի պիտի ունենան զանազան անակնկալներ, թէյա - սեղանի միջոցին պիտի քաշուի Մխիթեան վիճակահանութիւնը, արժէքաւոր նուէր - ներով :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պօղոս, Յովհաննէս, Գէորգ եղբայրները եւ Պ. Մխրան Նազաշեան կը ծանուցանեն թէ իրենց սիրելի մօր եւ զոքանչ մօր

ՄԱՐԻԱՄ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆի

մահուան քառասունքին առթիւ հոգեհան - դիստ եւ պատարագ պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ (Սէն Լու Կրան փէնի) Ս. Գէորգ եկեղեցին : Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգողները :

×

Այս առթիւ հոգեհանգիստ կը յայտ - նեն բոլոր անոնց, որոնք իրենց մասնակ - ցութիւնը բերին իրենց ներկայութեամբ կամ փոխան ծաղկեպսակի նուէրներով բարեգործական կազմակերպութեանց :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Եկեղեցին վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի առաւօտ՝ Խաչվերացի տօ - նը եւ ընդհ. ննջեցեալներու յիշատակին Մեռելոցի հոգեհանգիստը, ինչպէս նաեւ երիկունը՝ տօնին յատուկ անդաստանը պիտի կատարուին հանդիսաւոր արարո - ղութեամբ : Մասնաւոր հոգեհանգիստ փափաքողներ կը հրաւիրուին նախապէս արձանագրուիլ : Պիտի պատարագէ եւ քա - րոզէ Տ. Պապգէն Եպս. Էքարեան :

CHAUFFEURS DE TAXI

Հայ չարժաւարներու ուշադրութեան

Անոնք որ չուառով կը փափաքին տիրա - նալ թաքսի մը : Դիմեն Պ. Տէրտէրեանի : 85, Rue des Monts Clairs à Colombes

Ամէն առաւօտ ժամը 8էն 10, կամ գրել ժամադրութեան համար :

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԻՍԻ .— Հ. Ց. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս շաբաթ , ժամը 21ին, Խրիմեան դպրոցը : Խիստ կա - րեւոր օրակարգ :

ՄԱՐՍԷՅԼ .— Հ. Ց. Դ. Քրիստափոր ենթակոմիտէի ընդհ. անդամական ժողո - վը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Ահարոնեան սրահը : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ըն - կերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է : Ներկայանալ անդամատեառով : Ներկայ կ'ըլլայ շրջանային կոմիտէի ներկայա - ցուցիչը :

ՎԱԼԱՆՍ .— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը, այս շաբաթ, ժամը 20·30- ին, «Ահարոնեան» սրահը : Կարեւոր օ - րակարգ : Բոլոր ընկերներուն ներկայու - թիւնը պարտաւորիչ է :

ՎԻԻՆ .— Հ. Ց. Դ. «Անի»ի ընկերական ընդհ. ժողովը այս շաբաթ, ժամը 20·30- ին, «Համօ Օհանջանեան» սրահին մէջ : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է :

Կ' ՈՒԶՈՒԻ

Զեռնարկուներ (անթրփրնէօր) եւ տունը աշխատող գործաւորուհիներ հագուստի համար : Դիմել՝

CLAIRE, 13, Bld. Malesherbes, Paris (8e

×

Մասնագէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւ - րութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատա - խնամի գրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Տունը աշխատող գործաւորներ, ձեռ - նարկուներ (անթրփրնէօր) հագուստի համար : Դիմել՝

FURTEX,
132, Rue d'Aboukir, Paris (2e)

×

Գործաւոր կամ գործաւորուհի (դեր - ձակ) եւ աշկերտ մը : Դիմել՝

Minassian, 74, Rue d'Hauteville, Paris-10e

×

Սոխպողաբար հսկող ուսուցչուհի մը , Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյ - եօն :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ Է

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԵՑԱՒ

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

ԱՆՈՒՇԱՎԱՃԱՌԻ ԽԱՆՈՒԹԸ , ՈՒՐ , ԻՆՉՊԷՍ ՄԻՇՏ, ՊԻՏԻ ԳՏՆԷՔ ԱՄԷՆ ԻՆՉ ԹԱՐՄ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՎԱՐՊԵՏԻՆ ՁԵՌՔՈՎ :

32, RUE DE TREVISE, PARIS (9e) — TAI. 65-44

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ
Ծառերու ծաղկումը , դաշտերու դալարումը ,
երկինքի ջինջ ու ծաւիթ
ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ , ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐ ԵՐԱՆԳՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ
Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures
THOMLAC

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ
Լիոնլէոմի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵԻ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԷՆ ՁԵՐ ԱՒՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն անօրինութեան
ԹՈՒՄԱՅԵԱՆ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
13
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
VENDREDI
13 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7992 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3793

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

•

.Բ

Դժուար չէ վարչապետ Ատենաուըրի համար համոզել Գերմանի քաղաքացիները իր կատարած աշխատանքի արժէքին եւ ձեռք բերած արդիւնքներուն մասին :

Մինչեւ դասակարգի Գերմանիոյին պահ է ներկայ վիճակէն : Ժողովուրդը տասներ - կու տարիէ ի վեր լծուած է խաղաղ աշ - խատանքի եւ չի նայելով դուք կը կատարէ : Կառավարութիւնը երկրի պաշտպանու - թեան համար աւելորդ ծախքեր չի կատարեր : Այդ հողը տասնեակներ են Ամերիկացիները, որոնք Անգլիացիներուն եւ Ֆրանսացիներ - ուն հետ միասին որոշ զինուորական ուժ կը պահեն Գերմանի հողին վրայ :

Նպատակն է պատուար կանգնել բոլշեւիկներու յառաջխաղացման դէմ : Դաշնակից բանակներու ներկայութիւնը Գերմանիոյ հողին վրայ նաեւ երաշխաւորութիւն մըն է արեւմտեան Եւրոպայի բնակիչնե - րուն համար :

Անդրադառնալով Արեւելեան Գերմանիոյ կացութեան, վարչապետ Ատենաուըր ողբալի կը գտնէ դայն : Կը ցաւի որ սահմանին միւս կողմը՝ բոլշեւիկեան լուծին տակ դտնուող իր եղբայրներն ու քոյրերը պիտի կրնային նոյն երջանիկ վիճակին հասնիլ ցարդ՝ եթէ միացած ըլլային դաշնակցային Գերմանիոյ :

« Անոնք բարեբախտութիւնն իսկ չունին ազատօրէն քնարելու կառավարութիւն մը, որ ամբողջ ժողովուրդին բարօրութեան համար աշխատէր : Կ'ապրին անխիղճ վարչաձեւի մը տակ, ուր մարդիկ իրենց աշխատանքին պտուղն իսկ վայելելու հնարաւորութիւնը չունին» :

Վարչապետը առարկայօրէն կը ներկայացնէ խորհրդային վարչաձեւին չարիքները : Իրբեւ օրինակ ցոյց կուտայ Հունգարիան : Կ'ըսէ թէ Մոսկուա չէ հրաժարած ամբողջ աշխարհին տիրելու իր ծրագրէն : Բոլշեւիկեան վտանգը չէ անհետացած դեռ :

Կը յիշէ իր այցելութիւնը Մոսկուա, Կրեմլինի վարիչներուն հետ հաւասարապէս մը կնքելու նպատակով : Սակայն բոլշեւիկները չեն ուզեր դեռ վերջնական խաղաղութիւն կնքել Գերմանիոյ հետ եւ հակառակ իրենց խոստումին չեն վերադարձներ պատերազմական գերիները :

Արտաքին քաղաքականութեան մէջ Ատենաուըր Գերմանիոյ ճակատագիրը կը կապէ Ատլանտեան Ուխտի պետութեանց հետ : Կողմնակից է ատոմեանական զինաթափութեան եւ հակառակ՝ հիւլէական զէնքերու գործածութեան :

Ընկերվարական կուսակցութիւնը իրբեւ ընդդիմադիր բուռն քննադատութիւններ կ'ուղղէ Ատենաուըրի արտաքին քաղաքականութեան դէմ : Իսկ ներքին քաղաքականութեան համար ունի իր որոշ սկզբունքները, որոնք կը բխին ընկերվարական ծրագրէն :

Ընկերվարականները եւս ջերմ կողմնակից են երկու Գերմանիաներու միացման : Ու կը մեղադրեն Ատենաուըրի կառավարութիւնը որ այսքան տարիներէ ի վեր ո՛չ մէկ լուրջ ձեռնարկ կատարած է խորհրդային զօրքերը երկրէն դուրս հանելու համար :

Կը քննադատեն նոյնպէս Ատենաուըրը իրբեւ կողմնակից սպառազինման եւ հիւլէական ռումբի գործածութեան : Կ'ըսեն թէ Գերմանիան չի կրնար զէնքերու խարխոյ դարձնել Ատլանտեան Գերմանիան :

Միւնիխի շրջանի ընկերվարական թեկնածուներէն մէկը քաղաքացիներուն ուղղած կոչի մը մէջ կ'ըսէ թէ պէտք չէ հաւատալ խօսքերուն, այլ՝ գործերուն :

« Սոցիալ - Դեմոկրատ կուսակցութիւնը

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՇՏ ԼԱՐՈՒԱԾ

•

ՍԱՐԱՃ ԳԱՀԻՐԷ ԳՆԱՑ

•

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ՇԱՄՈՒՆԻ ՆԱՄԱԿԸ՝ ԱՁՋԸՆՀԱՒՈՒԸՐԻ

Տալլոսի եւ Կրոմիքոյլ յայտարարու - թիւններէն ետք, ինչպէս գրած էինք ե - րէկ, Միջին Արեւելքի մէջ կացութիւնը հետզհետէ աւելի կը լարուի : Սուրիոյ Վարչապետը յատկապէս ըսաւ երէկ · — « Կրոմիքոյլ յայտարարութիւնը, որ կը դրդուչանէ աշխարհակալները՝ Միջին Արեւելքի մէջ դաւադրութիւններ սարքելէ, հոյակա՛պ է» :

Վարչապետ Ասալի չարունակեց իր խօսքը · — «Այս դիրքորոշումը նոր չէ մը կ'աւելցնէ խորհրդային քաղաքականութեան պատմութեան վրայ, ի նպաստ ի - րենց անկախութեան համար պայքարող արաբ ժողովուրդներուն » :

Սուրիական կառավարութիւնը նամակներ ղրկեց Իրաքի, Յորդանանի եւ Լիբանանի, հարց տալով այդ երկիրներուն, թէ արդեօք Միացեալ Նահանգներուն վախ յայտնեցի՞ն Սուրիոյ ստացած խորհրդային զէնքերուն համար :

Մինչ սուրիական պատուիրակութիւն մը Մոսկուա կ'երթայ, Դամասկոսի պատե - րազմական իշխանութիւնները ռազմափոր - ձեր կը կատարեն դիմադրելու համար ... ամերիկեան յարձակում մը, որ հաւանական կը նկատեն իրենք :

Միւս կողմէ, սահմանակից երկիրնե - րուն մէջ, յատկապէս՝ Թուրքիա՝ նմա - նապէս ռազմափորձեր կը կատարուին : Սուրիացիք մտահոգութեամբ կը հետեւին այս անցուդարձերուն :

Սուրիական բանակի գաղտնի ապատա - կութեան դրասենեակին ղեկավարը՝ գնդապետ Սարաճ, որ Դամասկոսի կառավա - րութեան « գօրաւոր մարդ»ը կը նկատուի, Դ· օր անակնկալօրէն Գահիրէ գնաց եւ խօսակցութիւն մը ունեցաւ Նախագահ Նասըր եւ Պատերազմական Նախարար Ա - մէրի հետ :

Գնդապետ Սարաճի կ'ընկերանար սու - րիական բանակի ապայակոյտի պետ՝ Ա - ֆիֆ Պզըի :

Միջին Արեւելքի մամուլի գործակալու -

ամենադաժան հակառակորդն է համայնա - վարութեան : Այդ է պատճառը, որ ընկեր - վարութիւնը արգիլուած է Գերմանիոյ խորհրդային գօտիին մէջ եւ բազմաթիւ ընկերներ բանտարկուած են» :

Թեկնածուն եւս չմնաւոլ համար կառա - վարական կուսակցութեան քրիստոնէա - կան պատանեաթեւը, կը չեշտէ որ ընկերվա - րական կուսակցութիւնը հակառակ չէ կրօնքին եւ մեծ թիւով քրիստոնեաներ կը դտնուին իր շարքերուն մէջ : Ու կը բողո - քէ հակառակորդ կուսակցութեան դէմ, որ քրիստոնէութիւնը իրեն մենաշնորհ կը նկատէ :

Ապրուստի սղութիւնը մատնանշելով, ընկերվարական թեկնածուն ատոր պատ - ճառ կը նկատէ ծանր տուրքերը : Ու կը խոստանայ թեթեւցնել տալ առօրեայ ապ - րուստի համար անհրաժեշտ նիւթերուն վրայ դրուած զանազան տուրքերը :

Գերման ժողովուրդը այս կիրակի ա - զատ կամքով եւ առանց կաշկանդումի ար - տայայտուած իր քուէներով ցոյց պիտի տայ թէ յառաջիկայ չորս տարիներու հա - մար ի՞նչ տեսակ կառավարութիւն կ'ու - զէ : Կ'ուզէ՞ պահել գոյամիճակը թէ այս անդամ ալ քաղաքական նոր ուղեգիծ մը ընդդրկել :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

ԻՆՉՈ՞Ւ...

Ինչո՞ւ յանկարծ միտքս ինկաւ Ստ· կուրտիկեանի (Հայաստանի գրողներէն) այն աւիրաւ մեղադրանքը որով խաչելութեան փայտին կը գամէր, արտասահմանի բնակադատները, աւելի ճիշդ Դաշնակցական մամուլը, որ իբր թէ բոլորովին կ'անտեսէ հայրենիքին մշակութային վերելքը, եւ մասնաւորաբար հոն ծաղկած գրականութիւնը :

Միտքս ինկաւ, որովհետեւ չեմ մարսած տակաւին այդ աւիրաւ յարձակումը, ծաւրը ու կոպիտ : Միտքս ինկաւ որովհետեւ միայն սա վերջին մէկ շաբաթուան Ցառաջները աչքի առջեւ ունենալով իսկ, օր ընդ մէջ բանի մը սիւնակ լուր, յօդուած , ոտանաւոր կարդացի Հայաստանէն : Իսկ այս միջոցին նոյն ինքն Ս· Կուրտիկեանէ պատմուածք մը···

Թո՞ւեմ Պ· Կուրտիկեան, Սեպտեմբեր 1էն 8 : Տեսա՞ք Գ· Զոհրապի մասին Մի - նաս Հիւսեանին (*Սովետական Արուեստ*) գրադատականը :

Երեւանի նոր Մատենադարանը (Սեպտ· 3) նոյն թիւին մէջ հնախուզային աշխատանքներու մասին տրուած լուրը : Երկու սիւնակ «Օրինագիծի փոփոխութիւն եւ ներքին ապահովութեան խնդրի » մասին լուրեր, *Արձակ երգեր* եւ բանաստեղծութիւն մը *Արջի ճաշակը* (Սեպտ· 8) : Իսկ դուք բարի եղէք, խնդրեմ այդ ժամանակամիջոցին ցոյց տալ ձեր թերթերու մէջ արտասահմանի հայութեան մասին որեւէ փոքր տեղեկութիւն :

Մենք չենք մեղադրեր ձեզ : Գիտենք որ ինչ որ ձեզ հրամցնեն, ան պարտաւոր էք ուտել, բայց ինչո՞ւ տանուտէրը գող բռնել, իրաւունք շահելու համար : Եւ ան ալ ի՞նչ բառերով··· : Ցաւս այդ է արդէն : Քառասուն տարի վերջն ալ այդ երանելի աշխարհը տարրական արդարամտութիւն եւ բաղաքավարութիւն չէ սորվեցուցեր մեր աչքի ինկող գրողներուն իսկ : Ամբողջ քառասուն տարի գրգռել եւ ատելութիւն են բարոզեր, եղբայր եղբօր դէմ հանելով : «Դաշնակ մամո՛ւլ»··· կարծես մեր դառաւոր թշնամին եղած ըլլայ այդ մամուլին տէրը· գրագէտ մարդ··· որ գաղափարական տարբերութիւններ ունեցող իր եղբօր դէմ զգուանք ու գարշանք միայն կրնայ ձեւակերպել սիւնակներով, գրականի թերթի մը մէջ :

Եւ այս դաստիարակութեան առաջաւոր գաղափարաբանները ներկայ դարուն ա - մէնէն նոր, ամէնէն ժողովրդական վարդապետութիւնը կ'ուզեն գործադրել աշխարհի 2/3ին մէջ : Ափսոս : ՆՈՃԻ

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԸ ՊԻՏԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 17ԻՆ

•

Դշ· օր , Նախարարաց Խորհուրդը ա - նակնկալ նիստ մը գումարելով՝ որոշեց Խորհրդարանին վերաբացումը կատարել Սեպտեմբեր 17ին :

Ծանօթ է որ Վարչապետ Պուրժէս-Մո - նուրի անձամբ ղէմած էր Ազգ· Ժողովի նախագահ Լը Թրոքէրի, որպէսզի երես - փոխանները հրաւիրէ Սեպտեմբեր 24ին ժողով մը գումարելու համար :

Ինչո՞ւ յանկարծական այս փոփոխութիւնը, — հարց կուտայ տեղական մամուլը :

Ցիշենք, որ Օգոստոսէն ի վեր պայքար մը սկսած էր Թունիսին համար : Հողամշակութեան կազմակերպութիւնները կը պահանջէին, որ Խորհրդարանը գումարուի Սեպտեմբեր 17ին, կառավրութիւնը կողմնակից էր Սեպտեմբեր 24ին գումարուելու տեսակէտին, արագօրէն կարենալ ձեռք ձգելու համար Ալժերիոյ յատուկ Օրինագիծին քուէարկութիւնը :

Ինչպէս կը տեսնուի՝ առաջիններուն տեսակէտը յաղթանակած է :

Սեպտեմբեր 17ի օրակարգին վրայ կը դտնուին Ալժերիոյ Օրինագիծն եւ տնտեսական քաղաքականութեան հարցերը :

Վարչապետ Մոնուրի Ազգ· Ժողովի Նախագահ Լը Թրոքէրի հաղորդեց, թէ կը - նայ Ազգ· Ժողովը հրաւիրել Սեպտեմբեր 17ին գումարուելու համար :

Լուրը անմիջապէս հաղորդուեցաւ երես - փոխաններուն՝ Լը Թրոքէրի կողմէ :

× Նախքան Ազգ· Ժողովին գումարու - մը, Նախարարաց Խորհուրդը ժողով մը ըրաւ՝ Վարչապետին նախագահութեամբ, եւ վաւերացուց Ալժերիոյ Օրինագիծին բոլոր տրամադրութիւնները : Բազմաթիւ այլ նիստեր ալ կը նախատեսուին, վերջ - նականապէս ճշդելու համար բոլոր հարցերը :

ԱՆԴԱՍՑԻ մէջ ողողումներու հետեւանքով երեք հազար տուներ քանդուեցան : Ջուրը չորս մեթր բարձրութեամբ ծածկած է բազմաթիւ թաղեր : Պոլսոյ ճամբան փակուած է, ինչպէս նաեւ երկաթուղիները : Թէեւ ցարդ չէ ճշդուած, սակայն կը կարծուի թէ աւելի քան հարիւր զոհ կայ :

(Շար·ը կարդալ Դ· էջ)

ՀՅԱՎԱՍՏԱՆԻ ՎՂՋՅՈՒՆ

ԲՈՒՆ ՕՐՕՐՈՑ

Գրեթե ամեն տարի, գարնան վերջերին, մեր գյուղում հայտնվում են մի քանի հոգի, որոնք ինչ-որ բանի համար հետաքրքրվում են մեր հնություններով։ Ոմանք ասում են, թե նրանք գալիս են Ամերիկայից, ոմանք՝ Ռուսաստանից, ոմանք էլ՝ Եվրոպայից։ Ես չգիտեմ, թե որտեղից են գալիս, բայց գիտեմ, որ նրանք գալիս են մեր գյուղ, ապրում են մեր գյուղում, ուսումնասիրում են մեր հնությունները, ապա հեռանում են։

Ես ինքս էլ հնություններ եմ հավաքում, ուստի հաճախ եմ հանդիպում այդ հյուրերին։ Ես նրանց հարցրի, թե ինչո՞ւ են գալիս մեր գյուղ, ինչո՞ւ են հետաքրքրվում մեր հնություններով։ Նրանք պատասխանեցին, որ մեր գյուղում հին ժամանակներում եղել է մի մեծ ու հարուստ քաղաք, որի մասին հիշատակություններ կան հին գրքերում։ Նրանք ասում են, որ այդ քաղաքը կոչվել է Արտաշատ, և որ նրանք գալիս են այդ քաղաքի մնացորդները փնտրելու։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչո՞ւ են փնտրում այդ քաղաքի մնացորդները, ինչո՞ւ են ուզում գտնել այդ քաղաքը։ Նրանք պատասխանեցին, որ այդ քաղաքում եղել են շատ հարուստ մարդիկ, որոնք ունեցել են շատ ոսկի և արծաթ, և որ նրանք ուզում են գտնել այդ ոսկին և արծաթը։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչպե՞ս են գտնելու այդ ոսկին և արծաթը։ Նրանք պատասխանեցին, որ գտնելու են հին գրքերի օգնությամբ։ Նրանք ասում են, որ հին գրքերում գրված է, թե որտեղ է եղել այդ քաղաքը, և որ հին գրքերի օգնությամբ կարելի է գտնել այդ քաղաքի մնացորդները։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչո՞ւ են ուզում գտնել այդ ոսկին և արծաթը։ Նրանք պատասխանեցին, որ ուզում են գտնել այդ ոսկին և արծաթը, որպեսզի հետո կարողանան ապրել հարուստ կյանքով։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչո՞ւ են ուզում հարուստ կյանքով ապրել։ Նրանք պատասխանեցին, որ հարուստ կյանքով ապրելը լավ է, որովհետև հարուստ մարդիկ կարող են ամեն ինչ անել, ինչ որ ուզում են։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչպե՞ս են կարողանալու գտնել այդ քաղաքը, եթե նույնիսկ հին գրքերում գրված է, թե որտեղ է եղել այդ քաղաքը։ Նրանք պատասխանեցին, որ հին գրքերում գրված է, թե որտեղ է եղել այդ քաղաքը, բայց չի գրված, թե ինչպես կարելի է գտնել այդ քաղաքը։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչո՞ւ են կարծում, որ հին գրքերում գրված է, թե որտեղ է եղել այդ քաղաքը, եթե չի գրված, թե ինչպես կարելի է գտնել այդ քաղաքը։

Նրանք պատասխանեցին, որ հին գրքերում գրված է, թե որտեղ է եղել այդ քաղաքը, և որ հին գրքերում գրված է, թե ինչպես կարելի է գտնել այդ քաղաքը։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչո՞ւ են կարծում, որ հին գրքերում գրված է, թե ինչպես կարելի է գտնել այդ քաղաքը, եթե չի գրված, թե ինչպես կարելի է գտնել այդ քաղաքը։

Նրանք պատասխանեցին, որ հին գրքերում գրված է, թե որտեղ է եղել այդ քաղաքը, և որ հին գրքերում գրված է, թե ինչպես կարելի է գտնել այդ քաղաքը։

Ես հարցրի նրանց, թե ինչո՞ւ են կարծում, որ հին գրքերում գրված է, թե որտեղ է եղ

ԿՅՆՔՈՎ

Էմմա Վիշնյակ-Ֆրանկոնիտան բարե-
կամների հետ նստած էր իր հյուրա-
սենյակում, ու ջութակի նրբին ձայ-
ները լցրել էին ամբողջ տունը։ Ան-
ցյալ տարի նա ամուսնացել էր ար-
վեստագետ Ալեքսանդր Ֆրանկոնի-
տայի հետ, որ ներկայումս գտնվում
էր Ամերիկայում։ Նրանք ամուսնա-
ցան ուշ տարիքում, երբ արդեն ան-
հնար էր կարծես սիրել, ու ամուսնու-
թյունը նրանց համար ոչ միայն կյան-
քի ուրախություն էր, այլև՝ հոգեկան
մեծ հանգստություն։ Ամուսնանալով
նրանք ոչ միայն իրենց սերն էին հա-
վերժացնում, այլև՝ ապահովում էին
իրենց ծերությունը։ Ամուսնանալուց
հետո Էմմա Վիշնյակը ստացավ Ֆրան-
կոնիտայի ազգանունը, որ նա ուզում
էր ունենալ իր ամուսնու հանդեպ
ունեցած սիրո ապացույցը։

Էմմա Վիշնյակ-Ֆրանկոնիտան ար-
դեն 13 - 15 տարի էր, ինչ հանդես էր
գալիս որպես ջութակահարուհի, ու
նրա անունը հայտնի էր ոչ միայն Ամե-
րիկայում, այլև՝ Եվրոպայում։ Նա
ունեցել էր հաջողություններ, որոնք
նրան ապահովել էին ոչ միայն հա-
մաշխարհային համբավ, այլև՝ մեծ
հարստություն։ Ամուսնանալուց հե-
տո նա ավելի հազվադեպ էր հանդես
գալիս, ավելի հազվադեպ էր ջութակը
ձեռքը վերցնում, ու ամուսնու ներ-
կայությամբ նվագում էր միայն իր
սիրելի հեղինակների ստեղծագոր-
ծությունները։

Ֆրանկոնիտան ներկայումս ստեղ-
ծագործական մեծ հոգեվարքի մեջ էր։
Նա ուզում էր ստեղծել մի մեծ սիմ-
ֆոնիա, որի մեջ ամբողջացած պետք
է լիներ նրա ողջ կյանքը, նրա ողջ
հոգեբանությունը։ Նա ուզում էր ստեղ-
ծել մի գործ, որ ինքնին ներկայացնի
մի ամբողջ դարաշրջան, մի ամբողջ
ժամանակաշրջան, որ ինքնին ներկա-
յացնի մի ամբողջ աշխարհ։ Նա ուզում
էր ստեղծել մի գործ, որ ինքնին ներ-
կայացնի մի ամբողջ աշխարհ։ Նա ու-
զում էր ստեղծել մի գործ, որ ինքնին
ներկայացնի մի ամբողջ աշխարհ։ Նա
ուզում էր ստեղծել մի գործ, որ ինք-
նին ներկայացնի մի ամբողջ աշխարհ։
Նա ուզում էր ստեղծել մի գործ, որ
ինքնին ներկայացնի մի ամբողջ աշ-
խարհ։ Նա ուզում էր ստեղծել մի գործ,
որ

ԱՂՖԱՏԱԽՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, ո – րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթար - կուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի ա- ւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թեր- թին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վի - ճակի չենք ապառիկ թերթ ղրկել : Ցիչե - ցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կան – խիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներէն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրա - ցնեն մեր գործը :

«ՑԱՌԱԶ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱԶ

Պ. Ժիրայր Զիլինկիրեան իր զաւկին մկրտութեան առթիւ կը նուիրէ հինգ հա- զար ֆրանք, Ֆ. Կ. Խաչին :

Տառնալ «Ցառազ»էն :

ԹԻՑԱՍԵՂԱՆ

ՄԱՐՍԷՑԼ . — ՍԷՆ ԺԵՐՈՄԻ ՄԷՋ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին տարեկան թէ յասեղանը :

Այս շաբաթ երեկոյ, ժամը 9ին, թաղին եկեղեցւոյ սրահին մէջ : Կը հրաւիրուին ընկերներ եւ համակիրներ : Տեղի պիտի ունենան պանազան անակնկալներ, թէյա- սեղանի միջոցին պիտի քաշուի Միութեան վիճակահանութիւնը, արժէքաւոր նուէր – ներով :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պօղոս, Յովհաննէս, Գէորգ եղբայրներ և Պ. Մկրտիչ Նազարեան կը ծանուցանեն թէ իրենց սիրելի մօր եւ զոքանչ մօր

ՄԱՐԻԱՄ ՑՈՎՍԷՓԵԱՆի

մահուան քառասունքին առթիւ հոգեհան- գիստ եւ պատարագ պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ (Սէն Լու Կրան Փէնի) Ս. Գէորգ եկեղեցին : Կը հրաւիրուին ող- բացեալին յիշատակը յարգողները :

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի պիտութիւն Պոմոնի եւ Մարսիլիոյ Հայ հասարակութեան՝ պատիւ ունինք ծանուցանելու թէ՝ Պոլսաբնակ Պ. Յովհ. Զաքարեան, յիսուն հազար ֆրանք արժէ- քով եպիսկոպոսական եւ վարդապետական երկդլխանի զաւազան մը եւ զեղեցիկ Զա- թաթաղ մը Ս. եկեղեցւոյս նուիրած ըլլա- լով, Թաղ. Խորհուրդս՝ առ ի երախտա - գիտութիւն եւ իր համաձայնութեամբ 15 Սեպտեմբեր, Վերացման Խաչի առաւօտ, յետ պատարագի, հանդիսաւոր հոգեհան- գստեան պաշտօն կատարել կուտայ Զա - քարեան, Նիկողոսեան եւ Լօքսիւեան ըն- տանիքներու հին եւ նոր ննջեցեալց հոգ - ւոց ի յիշատակ : Ուստի, կը հրաւիրենք հայ ժողովուրդը ներկայ ըլլալ սոյն արա- րողութեանց, յարգելու համար աղնիւ բարերարին եւ յիշեալ պարագայից ննջե - ցելոց յիշատակը :

Թաղ. Խորհուրդի Պոմոնի եւ Շրջ.ից

ԿՈՒԶՈՒԻ

Կը փնտռուի երիտասարդ Հայուհի մը՝ քաջածանօթ անգլերէնի եւ հայերէնի, կարեւոր հիմնարկութեան մը մէջ, մնայուն կերպով, պաշտօնավարե - լու համար Լիզպոնա, իրրեւ քարտուղա - րուհի ու սթէնօ - տագրիլօ յիշեալ երեք լեզուներով :

Անձամբ դիմել կէսօրէ վերջ Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան Փարի - զի գրասենեակը, 11 Սխուար Ալպոնի :

Tél. : TRO. 03-18

ՄԱՐՍԻԼԱՀԱՑԵՐ

Նուիրեցէք ձեր պզտիկներուն հաճելի եւ օգտակար մատչելի նուէր մը : Թռուցիկ մը՝ թուղթէ, փլաստիքէ կամ կտաւէ հա- րիւր ֆրանքէն վեց հարիւր ֆրանք : Կամ աւելին՝ մտքի մարզանքի դիրք մը՝

« Le Jeu des Cerfs-volant et leur Construction »

550 ֆրանք 50 մօտէլ թռուցիկ չինելու գաղանիքը պարզուած, 95 պատկեր եւ գծագրութիւն : Դիմել Սեպտ. 14 - 30, La Foire de Marseille. Parc Chanot Grand Palais, 2e Galerie Concours Lépine

Ուրիշ տեղերէն ապսպրանքներն ուղղել՝

ZUMBULIAN
2, Ave. du Général Leclerc
St.-Raphaël, Var (France)
C.C.P. Marseille 231-52

Արտասահման կը ղրկենք դիրք թէ թռ- ուցիկ ճամբու ծախքը ապսպրողին վրայ : Գրամաճառներուն, սկաուտական, պատանեկան, մարզական Միութեանց մասնաւոր պին :

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԻՍԻ .— Հ. Ց. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Արիմեան դպրոցը : Խիստ կա- րեւոր օրակարգ :

ՄԱՐՍԷՑԼ .— Հ. Ց. Դ. Քրիստափոր Ենթակոմիտէի ընդհ. անդամական ժողո- վը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Ա.Հարոնեան ակումբը : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ըն - կերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է : Ներկայանալ անդամատեառով : Ներկայ կ'ըլլայ չրջանային կոմիտէի ներկայա - ցուցիչը :

ՎԱԼԱՆՍ .— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը, այս շաբաթ, ժամը 20·30- ին, «Ա.Հարոնեան» ակումբը : Կարեւոր օ - րակարգ : Բոլոր ընկերներուն ներկայու - թիւնը պարտաւորիչ է :

ՎԻԼԻՆ .— Հ. Ց. Դ. «Անի»ի ընկերական ընդհ. ժողովը այս շաբաթ, ժամը 20·30- ին, «Համօ Օհանջանեան» սրահին մէջ : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է :

ՀԱՑ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ԱՆՎԱՐԱՆ ԴԻՄԵՑԻՔ

A. HAPET

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

81, RUE RÉAUMUR, PARIS-2e

Ուր պիտի գտնէք կանանց յատուկ խըն- նամով պատրաստուած ճաշակաւոր եւ տոկուն վերարկուներ, չինուած գերձակ արհեստաւորներու կողմէ : Շատ դիւրամատչելի գիներով :

Tél. : CEN. 96-29

Métro : Réaumur ou Sentier

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՑԵՐԵԿՈՑԹԸ

Փետրուար 23ին

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

14 – 15 տարեկան պատանի մը, ժա - մապուծ – ոսկերիչի մը մօտ աշխատե – լու համար, արհեստ սորվելու եւ fուրսեր ընելու :

Կը խնդրուի ներկայանալ ծնողքին հետ : Դիմել՝

VENDOME
Joaillier - Bijoutier - Horloger
81, Bd. Voltaire, Paris XIe
Métro : St.-Ambroise

×

Ձեռնարկուներ (անթրփրնէօր) եւ տուն, աշխատող գործաւորուհիներ հագուստի համար : Դիմել՝

CLAIRE, 13, Bld. Malesherbes, Paris (8e

×

Մանուպէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւ - րութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատա- խնամի գրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Տունը աշխատող գործաւորներ, ձեռ – նարկուներ (անթրփրնէօր) հագուստի համար : Դիմել՝

FURTEX,
132, Rue d'Aboukir, Paris (2e)

×

Սոխպողաբար հակող ուսուցչուհի մը : Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյ – էօն :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Վահագն Հովհան Ենովքի, Հայաստանի Նոր Բայազէտ քաղաքէն, որ մինչեւ 1940 կ'ապրէր Փարիզ (ճաշարանատէր), ունի տղայ մը՝ Ռուբիկ : Փնտռողն է իր եղբայ- րը՝ Արամ Հովհան, Երեւան, Բաղրամ - եան փողոց, տուն 2րդ, մուտք 6րդ, բը- նակարան 63րդ : Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Զրաքեանի,

49, Rue de la Défense
Issy-les-Moulineaux (Seine)

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՄԱՐԶԱՒԱՆ .— Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ.ի

առաջին մրցումը տեղի կ'ունենայ իր սե- փական Քոտէր դաշտին վրայ, այս կիրա- կի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին :

ԾԱՆՕԹ .— Խաղավայր երթալու համար կարիպալտիէն առնել 15 թիւ հանրակառքը եւ իջնել ճիշդ դաշտին առջեւ :

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Եկեղեցիին վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի առաւօտ՝ Խաչվերացի տօ- նը եւ ընդհ. ննջեցեալներու յիշատակին Մեռելոցի հոգեհանդիսաը, ինչպէս նաեւ իրիկունը՝ տօնին յատուկ անդաստանը պիտի կատարուին հանդիսաւոր արարո - ղութեամբ : Մասնաւոր հոգեհանդիստ փափաքողներ կը հրաւիրուին նախապէս արձանագրուիլ : Պիտի պատարագէ եւ քա- րոզէ Տ. Պսակ Քհնյ. Էքարեան :

ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Փարիզի Հայոց Եկեղեցւոյ Հոգաբար - ձութիւնը կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի, Խաչվերացի տօնին առթիւ պիտի մատուց- ուի հանդիսաւոր Ս. պատարագ, Ս.Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ :

Յետ պատարագի պիտի կատարուի Խա- չահանդիստի աւանդական արարողութիւ - նը : Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8ին, Ս. պատարագ ժամը տասնին, Խաչվերա- ցի երեկոյեան թափօր ժամը 4·30ին :

Երկուշաբթի օր յիշատակ մեռելոց, սկիզբ ժամերգութեան ժամը 9ին, Ս. պա- տարագ ժամը տասնին :

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ Հայրապետական Փոխանորդ Տ. Տ. Գարեգին Արք. Յովսէփեանի

Ներու զգեստները... պատռտած են :

ՄԱՏՐԻՏԻ մէջ չըլլան ընդոյ զրոյցներուն համաձայն՝ Ֆրանքօ եւ Տոն Ժուան հան – դիպում մը պիտի ունենան :

ՍԱԿԱՐԱՆ, (Սեպտ. 11).— Ջոյլ ոսկի 520·000, Նափոլէոն 3820, զուից. 3700, անգլ. 4620, քսան տոլարնոց 18·480, Թղ- թադրամ (զուգահեռական չուկայ) սթեր- լին 1155, տոլար 445, զուից. 107·50, պելժ. 8·65, լիր 0·70 :

ՀԱՅՐԱՆԻՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
14
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
SAMEDI
14 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ— ԹԻՒ 7993 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3794

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՀԱՅԵՐԷՆ ՍՏՈՒԳԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Միւնիխի Արեւելագէտներու համագումարին մէջ ամերիկացի փրոֆ. Ուէյնըը Ուէնթըը, նախապէս Քանսասի եւ ներկայիս Թէքսասի (Օսթին) համալսարանի հնդեւրոպական լեզուներու ուսուցիչը չահեկան զեկոյց մը տուաւ :

Նիւթին էր հայերէն լեզուի ստուգաբանական բառարանի մը հրատարակութեան անհրաժեշտութիւնը :

Երիտասարդ հայագէտը յայտնեց թէ Հիւպշմանի եւ Անթուան Մէյէյէի գործերն են միայն, որ ցարդ իրրեւ առաջնորդ կը ծառայեն հայերէն լեզուն ուսումնասիրողներուն : Ցիշեց նաեւ Հրաչեայ Աճառեանի ծաւալուն Արմատական բառարանը, որ գիտական հոյակապ գործ մըն է :

Փրոֆ. Ուէնթըը աւելցուց, որ հայերէն Ստուգաբանական բառարանի մը խմբագրութիւնը մէկ մարդու գործ չէ : Բազմաթիւ մասնագէտներ պէտք է գործի լծուին : Ու մանաւանդ աշխատասիրողները հմուտ պէտք է ըլլան հնդեւրոպական լեզուներու :

Իրեն ձայնակցեցաւ անգլիացի հայագէտ Զարլս Տօուսէթ, ուսուցիչ Լոնտոնի Արեւելեան լեզուներու վարժարանին, որ միեւնոյն բաղձանքը յայտնեց :

Ֆրանսացի յայտնի լեզուաբան Պէնվէնիսթ նոյնպէս յիշեցի վերջ Հիւպշմանը, Մէյէյէն ու Աճառեանը, չատ յախուռն յայտարարութիւն մը ըրաւ՝ ըսելով որ «հայերէն լեզուի ո՛չ մէկ ուղիղ բառարան դոյութիւն ունի» :

Ցանուն ճշմարտութեան խօսք առնելով, դիտել տուինք թէ արդար չէր այդ յայտարարութիւնը : Երեք լեզուաբաններն ալ կը մոռնային այն աքանչելի աշխատասիրութիւնը, որ լոյս տեսաւ Վենետիկի մէջ 1837 – 1838ին եւ որ կը կոչուի «Նոր Բառգիրք Հայկազեան Լեզուի», աւելի ծանօթ « երից Վարդապետաց Բառարան» անուն նով :

Ըսինք թէ հակառակ այս վերջինի հրատարակութենէն ի վեր հարիւր քսան տարի անցած ըլլալուն, անիկա կը պահէ իր արժէքը : Երեք վարդապետներ՝ Ազգերեան, Աւետիքեան եւ Սիւրմէլեան տարի ներով քրտինք թափած են՝ գիտական գործ մը մէկտեղ բերելու համար : Եզրակացուցինք, յայտնելով թէ «Երից Վարդապետաց»ը կրնայ իրրեւ հիմ ծառայել՝ ապագայ ստուգաբանական բառարանի մը խմբագրութեան համար, մանաւանդ որ կը պարունակէ չատ մը բառերու յունարէն եւ լատիներէն համապօրինները :

Առանձին տեսակցութեան ընթացքին ամերիկացի եւ անգլիացի լեզուաբանները իրաւունք տուին մեզի : Իսկ փրոֆ. Պէնվէնիսթ փափաք յայտնեց, որ Աճառեանի Արմատական բառարանը հրատարակուի եւրոպական լեզուով մը, որպէսզի աւելի մատչելի դառնայ օտար լեզուաբաններուն :

Փրոֆ. Ուէնթըըի առաջնակը կը մնայ իրրեւ փափաք : Արեւելագէտներու Համագումարը դումարը ո՛չ մէկ հանգամանք ունէր — ոչ ալ կարելիութիւն — գործնական քայլեր առնելու՝ իրականացնելու համար հայերէն ստուգաբանական բառարանի մը հրատարակութիւնը :

Գաղափարը հրապարակ նետուած է : Օտար դիտնականները բացարձակ անհրաժեշտութիւն մը կը նկատեն նման բառարան մը : Հայերէնի դերը հնդեւրոպական լեզուներու շարքին չատ կարեւոր է եւ մեծապէս դնահատուած լեզուաբաններէ :

Ի՞նչպէս իրականացնել սակայն :

Գաղթահայ մեր պայմաններուն մէջ դժուար է գլուխ հանել այդպիսի գործ մը, որ կը պահանջէ հաւաքական աշխատանք : Մանաւանդ կը կարօտի մասնագէտներու :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼԻԲԱՆԱՆ-ՍՈՒՐԻԱ ԲԱԽՈՒՄԸ 12 ՄԵՌԵԱԼ

Վերջին երկու օրերուն կարգ մը միջազգային պատահեցան Միջին Արեւելքի մէջ :

Գնդ. Սարաճ եւ զօրավար Պզրի Դամասկոս վերադարձան, Գահիրէի մէջ Նասրի հետ տեսակցութիւն մը ունենալէ ետք : Հիւսէյն արքան Ամման վերադարձաւ, Թուրքիոյ եւ Սպանիոյ մէջ իր արձակուրդը անցնելէ վերջ : Հաղիւ այս մարդոց վերադարձին լուրը հասած Միջին Արեւելքի մամուլի դործակալութիւնները Պէյրութէն հաղորդեցին թէ Սուրիա – Լիբանան սահմանագլուխին վրայ բախում մը պատահեցաւ, լիբանանեան ոստիկան-զօրաց խմբակի մը եւ սուրիացի զինեալ քաղաքացիներու միջեւ :

Մամուլի գործակալութիւնը հետեւեալ կերպով կը հաղորդէր միջադէպը :

Եչ. օր, առաւօտեան դէմ քանի չափ զինուած Սուրիացիներ մուտք գործեցին Լիբանանեան հողամասը եւ Տէյր էլ Աչայեր գիւղին մօտ բախեցան ոստիկան – զօրաց խմբակի մը ընդդիմութեան :

Սուրիացիները մերժեցին յանձնուիլ, որմէ ետք զինամարտ մը սկսաւ : Վերջապէս Սուրիացիք փախուստի դիմեցին, վերադառնալով իրենց սահմանը, ուր, նամանաւանդ հետապնդուեցան Լիբանանցիներու կողմէ : Ուրեմն՝ մուտք գործեցին սուրիական սահմանէն, սակայն կանգ առին՝ երբ տեսան թէ սուրիական բանակին մէկ գունդը իր պաշտպանութեան տակ առաւ զանոնք :

Պէյրութի Ներքին նախարարութեան համաձայն, լիբանանեան ոստիկան – զօրաց խմբակ մը կ'երթար խուզարկութիւններ կատարել Տէյր էլ Աչայեր գիւղին մէջ, երբ անակնկալօրէն յարձակում կրեց անծանօթներու կողմէ, որոնք զանազան անկիւններէ կրակ թացին :

Հրատարակուած տեղեկագիրը կ'աւելցնէ .— « Ոստիկան – զօրքը դիմադրեց ու երկու կողմերէն ալ զոհեր կան : Բնակութիւնները կը չարունակուին : Ցարձակում գործողները ապաստանեցան սուրիական սահմանը, ուրկէ չարունակեցին կրակել » :

Այնուհետեւ, պաշտօնական զեկոյցը խորհուրդ կուտայ, որ մամուլը ուշա-

(Շար.ո կարդալ Դ. էջ)

Ո՞վ պիտի ստանձնէ նախաձեռնութիւնն ու ղեկավարութիւնը : Ո՞ւր գտնել պատրաստուած լեզուաբաններ եւ ի՞նչպէս աշխատանքի բաժանում կատարել անոնց միջեւ : Վենետիկն ու Վիէննան պիտի ուզե՞ն լծուիլ այդ պատասխանատու գործին : Պիտի գտնե՞ն նոր «երեք վարդապետներ» : Չենք գիտեր : Կը կարծենք թէ միակ վայրը, ուր կարելի կ'ըլլայ իրականացնել նման ծրագիրը մը, Հայաստանն է : Հայաստանի Գիտական Ակադեմիային կը մնայ նախաձեռնութիւնն ստանձնել այս դեպի բաղանցօրէն օգտակար համազգային գործին եւ աշխատանքի լծել հայրենիքի եւ սփիւռքի հայ եւ օտար մասնագէտները :

Տարակոյս չկայ, որ հայերէն ստուգաբանական բառարանը պիտի տպագրուի հին ուղղագրութեամբ, այլապէս կը դադրի «ստուգաբանական» ըլլալէ :

Խորհրդային վարիչները իրենք ալ հասկցած են բոլշեւիկեան նոր ուղղագրութեան անհարազատ եւ դիտական հիմքէ զուրկ ըլլալը : Այդ պատճառով ալ թոյլ տուած են, որ Աճառեանի Արմատական բառարանն ու Սեւեան Մալիասեանի չորս հատորնոց Բացատրական Բառարանը տպուին մեր՝ դասական ուղղագրութեամբ :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԻԼ

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յաղի Տեառն 1999 :

— Լսեցի որ նախարարական բոլոր պաշտօնները լեցուած են եւ միայն արտաքին նախարարութիւ չէր գտած... ես թեկնածու եմ, կ'ընդունի՞ք ...

— Կախում ունի մեր բնութեանց արդիւնքէն... Քանի՞ տարեկան էք ...

— Քառասունըչորս...

— Ո՞ր դպրոցները գացած էք :

— Դպրոց գացած չեմ, բայց ինքնաշուք – նութեամբ մտաւորական եղած եմ ...

— Շատ լաւ, հիմա ըսէք տեսնեմ — ենթադրենք որ դրացի պետութեան պահակները մեր սահմաններէն ներս մտան ու քանի մը գիւղեր աւերեցին... Դուք, իբրեւ արտաքին նախարար, ի՞նչ միջոցներ ձեռք կ'առնէք ...

— Ատկէ դիւրին գործ չկայ ... Քառասունըութը ժամուան վերջնագրով մը, վերջնագուշ հատուցում կը պահանջեմ... Տուի՞ն, լաւ, չտուի՞ն՝ պատերազմ կը յայտարարեմ ...

— Երթաք բարով ...

×

— Լսեցի որ արտաքին նախարարդու մը կը փնտռէք եղեր... Եկայ իմ թեկնածութիւնս դնելու :

— Բարի եկաք, հազար բարի : Քանի՞ տարեկան էք ...

— Ցիսուն մը կամ ...

— Ինչե՞ր գիտէք ...

— Դիւցազներգակ բանաստեղծ եմ ..

— Շատ լաւ... ենթադրենք որ մեզի ոչ քարեկամ պետութիւն մը անիրաւ բայլեր առաւ իր սահմաններուն մէջ ապրող մեր հայրենակիցներուն դէմ... Ի՞նչ միջոցներու կը դիմէք ...

— Շատ պարզ է... Անմիջապէս, կը հրահանգեմ իրենց դեսպանին որ գայ գիս տեսնէ... Վերէն վար, աղուոր մը կը լուամ գինքը եւ ձեռքն ալ վերջնագիր մը կուտամ... Եթէ երեք օրէն, այդ անիրաւութիւնները դադրմանեն, լաւ... Ձդարմանեցի՞ք, պատերազմ կը հռչակեմ ..

— Երթաք բարով ...

×

— Երեւի դուք ալ արտաքին նախարարի պաշտօնին թեկնածու էք ...

— Այո՛...

— Ի՞նչ գործ ունիք ...

— Ատեն մը դերասան էի... վերջը վարդապետ եղայ ...

— Օրուան բաղաքական անցուդարձին ծանօթ էք, անշուշտ ...

— Անշո՛ւշտ ...

— Լա՛ւ, ենթադրենք որ դրացի պետութիւնը մեր սահմաններուն մերձակայ շրջաններուն մէջ ռազմափորձեր կը կատարէ եւ գինադկներէն մէկը մեր կողմը իյնայ... ի՞նչ կ'ընէք, իրրեւ ...

— Աւելորդ հարցում ... Քանի որ մեր հայրենիքին շահերը պաշտպանելու գործը ինծի յանձնուած պիտի ըլլայ, կը պահանջեմ որ ռազմափորձերը վերջ գտնեն, անմիջապէս... Եթէ չդադրեցնեն, պատերազմ կը յայտարարեմ ...

— Երթաք բարով ...

×

— Դո՞ւք ալ թեկնածու էք ...

— Այո՛...

— Ինչո՞վ կը զբաղիք ...

— Առեւտրական եմ՝ հառասուն տարիէ ի վեր... Գլուխս շատ փոքրիկներ անցած եմ եւ շատ փորձառութիւն ձեռք բերած եմ :

— Լա՛ւ... ենթադրենք որ դրացի պետութեան խորհրդարանին մէջ, մեզի դէմ արտայայտուեցան եւ սպառնալիքներ ը – րին... Ի՞նչ կ'ընէք...

— Ձիմանալու կը գարնեմ եւ կ'աշխատիմ վէճը անուշի կապել : Կը յանձնարարեմ մեր վեհապետին որ այդ պետութեան դեսպանին վիզէն մեր ամէնէն մեծ պատուանշանը կախէ ...

— Եթէ նորէն մեզի դէմ խօսի՞ը :

— Ես ալ, նորէն, իրենց սիրտը առնելու կ'աշխատիմ ...

— Պատերազմ չէ՞ք յայտարարեր...

— Խե՞նթ եմ... Պատերազմով վէ՞ճ կը կարգադրուի... Մեղքը չէ՞ մեր զինուորներուն ...

— Ապրի՛ք, բարեկամ, դուք մեր արտաքին նախարարն էք... Քալեցէ՛ք ձեզ թագաւորին ներկայացնեմ ...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԵՐԿԱՅԷ ՎԱՐԱԳՈՅՐԷՆ ԱՆԴԻՆ

Մոսկուայի ձայնասփիւռը սպառնալիքներ ըրաւ Յունաստանի, զգուշացնելով զայն, որ «Միջին Արեւելքի մէջ աշխարհակալներու փորձած արկածախնդրութեան» չմասնուի :

Մոսկուա չճչդեց թէ ինչո՞ւ Յունաստան կը մեղադրուէր Միջին Արեւելքի հարցին մէջ :

Ձայնասփիւռը աւելցուց.— «Յունաստան ներկայիս թշնամական վերաբերմունք մը ունի Սուրիոյ եւ իրենց անկախութեան տիրացած արաբական այլ երկիրներու հետ, հակառակ անոր, որ արաբական երկիրներու հետ կապուած է բարեկամական դաշնագրով : Յունաստանի խոզացած միջնորդի դերը կարելի չէ պարզապէս սահմանափակել քաղաքական վնասներով » :

Մոսկուայի խօսնակը Յունաստանը «աշխարհակալներու » համակարծիք կը նկատէ, առանց փաստելու ...:

× Ֆ. Միութեան Նախագահ Խորհուրդը (Պրեզիտիում) նոր հրամանագիր մը հրատարակեց, որուն համաձայն, այսուհետեւ խորհրդային անձնաւորութիւններու անունները պիտի չտրուին քաղաքներու կամ հաստատութիւններու : Մտքը արձագանգ հանդիսացաւ այս հրամանագրին, որ հանրային կարծիքին ուշադրութիւնը գրաւած է :

Ցիշեալ հրամանագիրը պատրաստուած է համաձայնաւար կուսակցութեան 20րդ համագումարին մէջ յայտնուած մտահոգութիւններուն առաջքն առնելու համար :

Այս ձեւով, բոլոր այն քաղաքները եւ հաստատութիւնները որ կը կրեն խորհրդային ղեկավարներու անունները՝ զրկեալ պիտի «կնքուին» :

× Լոնտոնի Արտաքին նախարարութիւնը պաշտօնապէս կը հաղորդէ, թէ նամակ մը ղրկած է Մոսկուայի կառավարութեան, առաջարկելով որ երկու երկիրներու դիւանագիտական կազմակերպութեանց փոխոխութիւններուն վրայ պարտադրուած սահմանափակումները այսուհետեւ վերնան : Անգլիացիք կը յայտնեն, թէ Լոնտոնի կառավարութիւնը ստիպուած պիտի ըլլար կարգ մը միջոցներ ձեռք առնել Անգլիոյ խորհրդային գործակալութիւններուն նկատմամբ, եթէ Ֆ. Միութիւն չարունակէ սեղմումներու ենթարկել Մոսկուայի բրիտանական դիւանագիտական գործակալութիւնները :

× Անգլիոյ Աշխատաւորականներու պարագլուխը Պեւան, իր կնոջ ընկերակցութեամբ Դէ. օր ժամանած է Մոսկուա :

× Ֆ. Միութեան Կրթական նախարարը յայտարարեց, թէ այս տարի ութսուն հազար ճարտարագէտներ վկայական ստացած են. տասնըմէկ հազար հոգի աւելի՝ նախորդ տարիէն :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ՄԷՋ

Դէտ Ֆրրիսըրիի Լենց երկու տարուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ՝ Նացի գաղափարաբանութեամբ կատորներ գրած եւ ցրուած ըլլալու յանցանքով :

դրութիւն չընծայէ այս առիթով չըլլան ընդդ. դրոյցներուն, որպէսզի չպղտորի Սուրիոյ հետ «եղբայրական յարաբերութիւններու մթնոլորտը »:

Սահմանային այս միջադէպը պատահեցաւ այն պահուն՝ երբ Սուրիա - Լիբանան յարաբերութիւնները բարելաւուելու վրայ էին: Լիբանանեան կառավարութեան կարծիքով՝ Սուրիացիք պէնքի մաքսանենգութիւն կ'ընեն, քաղաքական նպատակներով: Մինչդեռ, Պէյրութի մամուլը ուղղակի յարձակողականի անցնելով, չեշտը կը դնեն ընդդեմ Սարաճի գործակալութիւններուն վրայ :

Միջադէպը խլած է 12 զոհ, երեքը՝ Լիբանանցիներ :

Սուրիոյ մէջ նոր չարժում մը սկսաւ, աւելցնելու համար «ժողովրդական դիմադրութեան » կամաւորներուն թիւը: 18 – 50 տարեկան ամէն մարդ կրնայ մաս կազմել: Ասոնք վեց չաբաթ կը մարզուին՝ իբրեւ զինուորական :

× Ինչպէս գրած էինք, Իրաքի մէջ ձերբակալուեցան հինգ Սուրիացիներ, որոնք դաւադրութիւն մը պիտի տարքէին, ըսպաննելու համար քաղաքական ղեկավարները :

Հինգ դաւադիրները պիտի դատուին մահուան Բարձր Ատեանին կողմէ :

Դաւադիրներուն բնակարանները խուզարկութեան ենթարկուած են ու երեւան ելած են «կարեւոր փաստաթուղթեր» , կը հաղորդէ Պաղտատի ոստիկանութիւնը : Այս փաստաթուղթերը ցոյց կուտան, թէ դաւադիրները դնդապետ Սարաճի գաղտնի կազմակերպութեան պարագլուխներն են :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄԱԿԱՐԻՈՍ Աբգ. Նիւ Եորք հասաւ, ուր յայտարարեց, թէ իր ճամբորդութեան նպատակն էր «զործակցիլ յունական կառավարութեան հետ՝ կիպրոսի մասին լուսաբանութիւններ տալու համար ամերիկացի ժողովուրդին »:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Աբա. նախարարութեան քարտուղարը՝ Մորիս Ֆոր կիրակի օր Թուրքիա պիտի երթայ :

ՑՈՐԱՆՆԻ արքային Ամման վերադառնալէն եօք, երեք մահափորձեր կատարուեցան, որոնք, սակայն, ձախողութեան մատնուեցան :

Հիւսէյն թագաւոր կարեւոր որոշումներ պիտի տայ: Սուրիոյ ներկայ կացութեան առիթով բազմաթիւ վիճաբանութիւններ կը նախատեսուին :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ խորհրդեան դեսպան էպան աւելի քան մէկ ժամ տեւող խօսակցութիւն մը ունեցաւ Աբտաքին Նախարար Տըլլըսի հետ :

Խորհրդի դեսպանը մտահոգութիւն յայտնած է Միջին Արեւելքի արաբական երկիրներուն սպառազինման մասին :

ԹՈՒՐՔԻՈՑ ընտրութիւններուն թուականը որոշուած է.— Հոկտեմբեր 19: Ներկրդարանը 31ի դէմ 361 ձայնով վաւերացուցած է ընտրական նոր օրէնք մը, որ կ'արգիլէ ընդդիմադիր – կուսակցութիւններու գործակցութիւնը :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ եւ Օնասիսի բանակցութիւնները խզուեցան: Ինչպէս ծանօթ է, Օնասիս առաջարկած էր նաւթուղիներ կառուցանել Սուէզէն Փոր Սայիտ, Լրանցքին ամբողջ երկայնքին :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

ՄԵՔԱՆԻՍԻԷՆ, ՍԻՒՐԹԼԹԷՕԶ, ՖԻՆԻՇԷՕԶ եւ աշկերտ:

MAISON JASMINE
19, Rue du Fbg. St.-Denis, Paris

ՄԱՐԶԱՒԱՆ.— Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի առաջին մրցումը տեղի կ'ունենայ իր սեփական Քոտէր դաշտին վրայ, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին:

ԾԱՆՕԹ.— Թաղավայր երթալու համար կարիպալտիէն առնել 15 թիւ հանրակառքը եւ իջնել ճիշդ դաշտին առջեւ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Կը փնտռուի երիտասարդ Հայուհի մը՝ քաշմանօթի անդլերէնի, Ֆրանսերէնի եւ հայերէնի, կարեւոր հիմնարկութեան մը մէջ, մնայուն կերպով, պաշտօնավարելու համար Լիզպոնա, իբրեւ քարտուղարուհի ու սթէնօ - ադգիլօ յիշեալ երեք լեզուներով :

Անձամբ դիմել կէսօրէ վերջ Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան Փարիզի գրասենեակը, 11 Սէուար Ալպոնի :
Tél.: TRO. 03-18

ԱՂՔԱՏԱՆՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, որոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթարկուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ ղրկել: Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր գործը:

«ՑԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԷՔՍ ԼԷ ՊԷՆԻ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՆԵՐԸ

Տէր եւ Տիկին Լ. Ղայթանճեան վեց հազար ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Բարսեղ Սերճանեան երկու հազար, Տէր եւ Տիկին Ա. Բամպուքճեան երեք հազար, Տէր եւ Տիկին Ա. Գուլումճեան հինգ հազար, Տէր եւ Տիկին Տէր Թումաեան երկու հազար, Տէր եւ Տիկին Զէթէնճեան երկու հազար, Տէր եւ Տիկ. Զաուիկեան 1500, Տէր եւ Տիկ. Վէզիրեան հազար, Տէր եւ Տիկին Մակասեան հազար, Տէր եւ Տիկին Մէնճոռեան 1200, Տէր եւ Տիկ. Ս. Մանուկեան երկու հազար, Տէր եւ Տիկ. Վ. Ղայթանճեան երկու հազար, Տէր եւ Տիկ. Ա. Արապեան հազար, Տէր եւ Տիկին Ց. Գարակիւլեան հազար, Տէր եւ Տիկին Ղազարեան հազար, Պ. Գրիգոր Աճէաուրեան հազար, Տիկին Խամպաչեան հազար, Տէր եւ Տիկին Մարկոսեան հազար, Տէր եւ Տիկ. Գասպարեան երկու հազար, Տէր եւ Տիկ. Պէյլէրեան հազար, Տէր եւ Տիկին Եաղուպեան հազար, Պ. Ժ. Պէտիրեան հազար, Պ. Մանուկեան հազար, Պ. Ռուշաղեան հազար, Տիկ. Փափազեան հազար, Պ. Ս. Աչոտ հազար, Պ. Ղօճակէօղեան հինգ հարիւր, Պ. Մավեան հինգ հարիւր, Պ. Ա. Ն. Նշանեան հինգ հարիւր, Տիկին Ս. Քէլէկաղրեան, Տիկին Փիլաֆճեան, Տիկ. Մ. Քէթէնճեան, Տէր եւ Տիկ. Մուֆեան հինգ հարիւրական Ֆր., Պ. Բրուտեան երկու հարիւր, Տէր եւ Տիկ. Հայրապետեան հինգ հարիւր, Պ. Տէր – Մանեան հազար, Պ. Ծովակիմեան հազար, Պ. Տօնապետեան հազար, Պ. Գ. Ա.Ահարոնեան հազար, Տիկ. Մելքոնեան հինգ հարիւր, Տիկ. Աբգանազ հազար, Պ. Ալիք – սանեան հինգ հարիւր, Պ. Խաչերեան 500, Պ. Քէչիչեան հինգ հարիւր: Վիճակահանութիւն չհաղորդուած նուէր 3700, լուսանկարներու հասոյթ 2700, տոմսակներու վաճառումէ 12·600, ընդհ. դումար՝ 74·900, այլեւայլ ծախքեր 4900, զուտ հասոյթ 70·000, որուն մասը հազարը արուած է Տէսինի դպրոցին: Դրամական նուէրներէ զատ՝ Տէր եւ Տիկին Բարսեղ Սերճանեան՝ կողով մը խաղող, Տէր եւ Տիկին Ունճեան՝ մէկ պատկեր դիմակ, Տէր եւ Տիկ. Մաֆեան՝ երկու զոյգ կօշիկ, Պ. Նշան Պետրոսեան՝ մէկ վեստօն, Տէր եւ Տիկին Բամպուքճեան զոյգ մը կօշիկ, Պ. Գարակէօզեան՝ 4 դիրք :

ՆՈՒԻՐ

Պ. Բորեաղեանի մահուան առթիւ Պ. Լեւոն Մեսթճեան եւ Սիւրմէեան ընտանիքը (Քափափլանքա) հազարական ֆրանք կը նուիրեն Աղքատախնամին :
(Սառնալ «Ցառաջ»էն):

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Եկեղեցիին վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի առտու՝ Ներվերացի տօնը եւ ընդհ. ննջեցեալներու յիշատակին Մեռելոցի հոգեհանդիսաը, ինչպէս նաեւ իրիկունը՝ տօնին յատուկ անդաստանը պիտի կատարուին հանդիսաւոր արարողութեամբ: Մանաւոր հոգեհանդիստ արձանագրուիլ: Պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Տ. Պսակ Քհնյ. Էքարեան :

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ԹԷՑԱՍԵՂԱՆ

ՄԱՐՍԷՑԼ. — ՍԷՆ ՃԵՐՈՄԻ ՄԷՋ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին տարեկան թէյասեղանը :

Այս չաբաթ երեկոյ, ժամը 9ին, Թաղին եկեղեցւոյ սրահին մէջ: Կը հրաւիրուին ընկերներ եւ համակիրներ: Տեղի պիտի ունենան զանազան անակնկալներ, թէյասեղանի միջոցին պիտի քաշուի Մխիթեան վիճակահանութիւնը, արժէքաւոր նուէրներով :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Երեւանէն Պ. Ցարութիւնեան կը փնտռէ Մելիքեան Սիւզան, ծնեալ Թադէոսեան, ծնած 1898 Թիֆլիս, ունի աղջիկ մը որուն անունն է Իռէն: Կը կարծուի ըլլալ Զուիցերիա :

× Հայաստանէն Ղայրամ Յովսէփեան կը փնտռէ իր զաւակը Յովսէփեան, եղբօր անուններն են Պետրոս, Գէորգ, Ձան պէկ, Կարուշ եւ Թեւոս :

× Հայաստանէն Սիրանույշ Պահատուրեան կը փնտռէ իր մօրեղբայրը Ցարութիւն Թօփալեան որ տարիներ առաջ կը բնակի եղեր Լէ Լիլա :

× Եղիպտոսէն Տքթ. Ցարութիւնի աղջիկը Զապէլ Զազոյեան կը փնտռէ իր ազգականներէն Մուշեղ եւ Յովհաննէս Աղապալեանները (Բաբերդցի):

× Ռումանիայէն նոր Փարիզ եկած Պ. Գրիգոր Մալխասեան կը փնտռէ իր մօրեղբայրը Սիմոն Սիմոնեան որ կը կարծէ ըլլալ Պոսթոն կամ Շիքակօ :

× Դերճանի գիւղէն Գարագուլաքցի Եաղուբ Պապոյեան կը փնտռէ իր ազգականները, Նազէն, Կիւլօ, Միսաք եւ Սեդրակ Պապոյեանները :

× Երեւանէն Սահակ Գուլումճեան կը փնտռէ իր հայրը Յակ. Գուլումճեանորմէ 1937էն ի վեր ոչ մէկ լուր ունի:

× Երեւանէն Տիկին Վիքթորի Ձրոյեան, ծնեալ Ազատեան կը փնտռէ իր զարմիկը Յովհաննէս Ազատեան :

× Երեւանէն Պետրոսի կինը Ազատի կը փնտռէ իր մօրեղբայրը Յակոբ Փափազեան: (Դերճակ):

× Հայաստանէն Արտեմ Հովհան կը փնտռէ իր եղբայրը Վարդան Ենովքի Հովհաննէս 64 – 65 տարեկան, ծնուած Նոր Պայազիտ :

ՆԱՄԱԿ ՈՒՆԻՆ

Տէր եւ Տիկին Լեւոն Սարգիսեան :
Եդուարդ Նշանեան (պողպատաձոյլ):
Տիգրանուհի Մուրատեան :
Ազատ Խաչատուրեան:
Օննիկ Պէյօղլուեան :

Այս փնտռուող հետեւեալ անձերու հասցէները գիտցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ դիւանատունը :

15 բիւ Ժան Կուժօն :
Դիւան եկեղեցւոյ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Առեւտուրով զբաղող մը, Փարիզի մօտակայ արուարձաններէն մէկուն մէջ կը փնտռէ վարձու ազատ հողամաս մը, առնուազն երեքէն չորս հարիւր քառ. մեթր տարածութեամբ, ապրանքի մթերման համար: Տեղեկացնել՝

Mr, Partick, 43, Rue Jussieu, Paris (5e)

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԻՍԻ.— Հ. Ց. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Խրիմեան զպրոցը : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

ՄԱՐՍԷՑԼ.— Հ. Ց. Դ. Քրխտափոր ենթակոմիտէի ընդհ. անդամական ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Ահարոնեան սրահը: Կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է: Ներկայանալ անդամատեարով: Ներկայ կ'ըլլայ չէջանեանի կոմիտէի ներկայացուցիչը :

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը, այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, «Ահարոնեան» սրահը: Կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորիչ է :

ՎԻԼՆ.— Հ. Ց. Դ. «Անի»ի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, «Համօ Օհանջանեան» սրահին մէջ : Կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ Կարմիր Խաչի տարեկան պարահանդէսը, Փետրուար երկուքին :

Հայ Կարմիր Խաչի Օրը Սորպոնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ Մայիս 11ին :

Հայ Կարմիր Խաչի Օրն. Մարմնի Ցէ – տանվիլիէի օդակոխութեան կայանին կը նուիրեն տասը հազար Ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Նալպանտեան իրենց այցելութեան առթիւ:

×

Որբերու Օրն. Միութեան (Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն) տարեկան պարահանդէսը Նոյեմբեր 24ին :

GRAND-HOTEL

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

Մասնագէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատախնամի գրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Սախալոզաբար հսկող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար: Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր: Փանթէնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն :

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւնոյն դէներով դէպի Ամերիկա, Ուրուգուայ, Քանատա եւ Արեւելք: Վճարումը հոս կամ արտասահման: Կ'ապահովենք վիզայի գործողութիւնները ձրի, կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի:

Դիմել՝

ԺԱՆ ԵԼԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

որ ունի 35 տարուան փորձառութիւն :

AMERICAN LLOYD
48 Rue de la République Marseille
Tél. CO 4722
7 Rue Auber, Paris

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

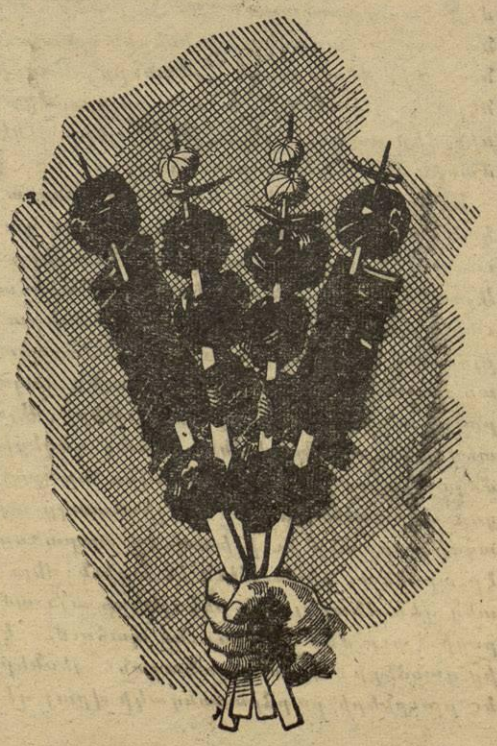
Ֆրանսական – հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ

4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)
Téléphone BAL. 31 - 21
ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՍՓՏԻՆ ՎՐԱՅ
(Métro: F. D. Roosevelt)

Հաճելի մթնոլորտ

Առաջնակարգ կովկասեան խորովածներ, «չաչլիք», «քարսքի»

BAR AMERICAIN

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -

Fondé en 1925 **Tél. : PRO. 86-60** **R. C. Seine 57 A 2731**

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ

15

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

●

DIMANCHE

15 SEPTEMBRE

1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7994 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3795

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԹՐՔԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

●

Թուրքիոյ ներքին տագնապը սկսաւ 1954ի խորհրդարանական ընտրութիւններէն անմիջապէս վերջ : Ուրեմն աւելի քան երեք տարուան պատմութիւն ունի :

Դեմոկրատները 1950ին առաջին անգամ ըլլալով յաղթած էին՝ վերջ տալով Հալէ կուսակցութեան մենաիրութեան :

«Հալք»ը ստեղծագործութիւնն էր Մուսթաֆա Քեմալի : «Միլլի» (ազգային) չարժման յաղթանակէն ետք, երբ Աթաթիւրք չնչեց սուլթանութիւնը, եաքէն ալ խալիֆայութիւնը, միահեծան տէրը դարձաւ նոր Թուրքիոյ :

Օսմանեան կայսրութիւնը քանդուած էր, արաբախօս հողամասերը ընդմիշտ բաժնուած էին անկէ : Թուրքիա՝ կրճատեալ եւ անդամահատեալ ամփոփուած էր « Ազգային Ուխտ»ի սահմաններուն մէջ :

Մուսթաֆա Քեմալ իր իշխանութիւնը ամրապնդելու եւ տեւականացնելու համար պէտք է կոթնէր քաղաքական ուժեղ կազմակերպութեան մը վրայ, որուն մէջ մտնէին երկրին մտաւորականներն ու երեւելիները :

«Հալք » (ժողովրդական) կուսակցութիւնը ստեղծուեցաւ այդ նպատակով :

Հրապարակի վրայ կը մնային տակաւին տխրահռչակ Իթթիհատ - Թէրաղզըլի հատուկտոր վարիչները, որոնք չէին փախած եւ կրնային վերակենդանացնել երբեմնի այդ ահաւոր կուսակցութիւնը : Աթաթիւրք մէկիկ մէկիկ մաքրեց զանոնք : Դիրքը վերջնապէս ապահովելէ ետք դարձաւ կուսակցութեան ղեկադրոյն պետն ու Հանրապետութեան նախագահը : Շարունակ վերընտրուելով ցկեանս պահեց երկու պաշտօնն ալ :

Իր ժառանգութիւնը անցաւ Իսմէթ Ինէօնիւի, որ համաշխարհային առաջին պատերազմէն ի վեր իր սերտ զործակիցը եւ ազատագրական պայքարի ընթացքին ալ իրրեւ հմուտ ռազմագէտ իր ալ բազուկը էր եղած :

Վերջին պատերազմի վաղորդայնին, երբ Ամերիկացիները ուզ դրին Թուրքիոյ մէջ, ժողովրդավարական դառնալու մարմաջը զարգացաւ Թուրքերուն մէջ :

Ընդդիմադիր կուսակցութիւն մը կազմելու փորձերը ձախողած էին Աթաթիւրքի օրով : Դեմոկրատները կազմակերպուեցան Իսմէթի օրով եւ հետզհետէ զօրացան :

« Հալք»ը աւելի քան քառորդ դար միահեծան կառավարած էր Թուրքիան : Զեղծումներն ու չարաշահութիւնները ընդվզեցուցիչ ըլլալու աստիճան զայրոյթ առաջ բերած էին : Նախարարներն ու երեսփոխանները իրենց դիրքը կ'օգտագործէին՝ նիւթապէս նպաստաւորուելու եւ իրենց ազգականները հարստացնելու համար :

Ժողովուրդը զղուած էր Հալքէն եւ կ'ուզէր որ բան մը փոխուի վերջապէս :

Ու 1950ին իր քուէներով ասպարէզէն քշեց Իսմէթ փաշան եւ իր ամենազօր կուսակցութիւնը : Իչխանաւութեան զլուխ եկաւ ձէլալ Պայարի Դեմոկրատ կուսակցութիւնը : 1954ի ընտրութեանց կրկին յաղթեց այս վերջինը :

Որով աւելի քան եօթը տարիէ ի վեր երկրին զեկը կը դանուի Դեմոկրաններու ձեռքը :

Վարչապետ Մէնտերէս եւ նախկին արտաքին նախարար Մ.Էֆմէտ Ֆուատ Քէօփրիւլիւ զվսաւոր վարիչները եղան երկրին՝ 1950ին սկսած նոր շրջանի ընթացքին :

Դեմոկրատ կուսակցութիւնը կարեւոր յաջողութիւններ ձեռք բերաւ արտաքին ճակատին վրայ : Քորէայի պատերազմին մասնակցելէ վերջ, յաջողեցաւ Թուրքիան ընդունիլ տալ «Ատլանտեան Ուխտ»ին մէջ : «Պաղտատի Ուխտ»ը երկրորդ յաջողութիւն մը եղաւ : «Եւրոպայի Խորհուրդ»ին եւ Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան մէջ եւս ամրապնդեց Թուրքիոյ դիրքը :

« Հալք »ը ընդդիմադիր դարձած՝ շարունակ քննադատեց Դեմոկրատներու արտաքին քաղաքականութիւնը : Սակայն ի վերջոյ տեղի տուաւ :

Ընդհանուր օրէնք է Թուրքիոյ մէջ, որ ընդդիմադիր կուսակցութիւնները ներքին ճակատին վրայ իրարու միս կ'ուտեն, սակայն արտաքին քաղաքականութեան մարզին մէջ միացեալ ճակատ կը ներկայացնեն :

Պարագան նոյնն է այսօր ալ :

Ինչ վիճակ կը պարզեն կառավարական եւ ընդդիմադիր կուսակցութիւնները նոր ընտրութեանց նախօրեակին :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑ ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ

●

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀ

Ուրբաթ առաւօտուն եւ կէսօրէ վերջ Նախարարաց Խորհուրդը իր լրիւ կազմով քննութեան ենթարկեց Ալժերիոյ յատուկ Օրինագիծը : Եօթը ժամուան վիճաբանութիւններէ եաք, գրեթէ միաձայնութեամբ վաւերացուեցաւ Օրինագիծը. վերապահ մնաց միայն Պատերազմական Նախարարը՝ Ժնարէ Մորիս :

Ցառաջիկայ չաբթու Նախարարաց Խորհուրդը անդամ մը եւս պիտի դումարուի, սակայն ոչ մէկ փոփոխութիւն կը նախատեսուի արդէն իսկ վաւերացուած Օրինագիծին մէջ. թէեւ՝ Պատերազմական Խորհուրդն է, որ վերջնականապէս պիտի ճշդէ ծրագիրը :

Պատերազմական Նախարարը յատակօրէն կ'ընդդիմանայ իր զործակիցներուն՝ «Ալժերիոյ մէջ քաղաքական նկարագիրով ժողովներ ստեղծել»ու համար :

Ժնարէ Մորիս, տեղի տալով, վերապահ դանուեցաւ. իր պատկանած կուսակցութեան (Արմատական - անջատուած թէեւ) վարիչ մարմինը Բ.Ը. օր ժողով մը պիտի դումարէ կացութիւնը քննելու համար :

Արմատականները (անջատ թեւ) Սեպտեմբեր 5ին բանաձեւով մը մերժած էին արդէն «Ալժերիոյ մէջ զօյութիւնը՝ որեւէ ժողովի, որ ունենայ քաղաքական բնոյթ, կամ զործադիր մարմնի մը՝ որ ինքնավար ըլլայ» :

Նախարարաց Խորհուրդին նիստերուն մէջ, բազմաթիւ միջամտութիւններ ըրին Նախազահ Քոթի, Վարչապետ Մոնուրի եւ Ալժերիոյ Նախարար՝ Լաքոստ : Աստոնց կարծիքը հետեւեալ ձեւով կարելի է խտացնել.— « Շատ կարեւոր է, որ Ալժերիոյ յատուկ Օրինագիծը ընդունուի այդ զօրինակելի մը կողմէ : Խնդիրութիւն եւ ոճիր պիտի ըլլար՝ համաձայնութեան մը չյանդիլ : Նման կացութեան մը առջեւ կասկածելի է յաջողութիւնը , Ալժերիոյ, մայր երկրին եւ ՄԱԿի մէջ : Ազգային մեծամասնութեան մը բողոքը զոյց պիտի տայ Ֆրանսայի որոշումը : Ընդհակառակն, համաձայնութեան եւ մեծամասնութեան մը պակասը՝ ապստամբնեռւն քարոզչութեան ուժ պիտի տայ, որ կրնայ հաստատել՝ թէ Ֆրանսան չի դիտեր թէ ի՛նչ կ'ուզէ Ալժերիոյ մէջ» :

Նախագահին խօսքերը խորապէս տպաւորած են ժողովականները :

Ալժերիոյ նախարար Լաքոստ Պատերազմական Նախարարին հակառակութեան մասին խօսելով, յայտնեց թէ քաղաքական եւ հոգեբանական վտանգներ կրնան ստեղծուիլ Ալժերիոյ մէջ, այն պարագային՝ երբ նախարար մը հրաժարի ... :

Ալժերիոյ յատուկ Օրինագիծին դէմ

(Շար.ո կարդալ Դ. էջ)

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

●

ՏՈԼՄԸՐ ԵՒ ՍԿԶԲՈՒՆՔԸ

— Ըսէ՛ նայիմ, ինչո՞ւ ձեր թերթը մեր հարսնիքները չի նկարագրեր... Անցեալները աներեւակայելի եղբօրը թոռը կարգուեցաւ... Նստայ, ուրթը տասը էջով, հարսնիքը նկարագրեցի եւ ձեզի ղրկեցի... երեք օր չանցած, թղթակցութիւնս ետ ղրկեր էիք... Տարօրինակ մարդիկ էք, եղբա՛յր... Յուղարկաւորութիւնները երկար, բարակ կը պատմէիք, բայց երբ կարգը պսակին կուգայ, պապանձումն ֆռֆռաբիայի... Ա՛լ չեմ խօսիր ծնունդներու եւ կնունքներու մասին... Բացատրութիւն կը պահանջեմ ...

— Մեզի ղրկած թղթակցութիւնդ ո՞ – վրդ է ...

— Այո՛, կարդա՞մ ...

— կարդա՛ նայիմ... Բայց միայն մէկ մասը, որովհետեւ շատ ժամանակ չունիմ :

— Շատ լաւ... Ահաւասիկ — «Շնորհալի հարսը հագուած էր շուշանափայլ շրջազգեստ մը, որուն վրայ մարգրիտներ բանուած էին... Շրջազգեստին պոչը տասր եարտայէն աւելի էր... Հարսը իր անտառախիտ ոսկեգոյն մազերուն վրայ կը կրէր սպիտակ ծաղիկներու պսակ մը, իսկ ձեռքը բռնած էր հրաշալի ծաղկեփունջ մը ... Հարսնիցոյրերը, ընդարմէնը վեց հոգի, վարդագոյն հագուած էին... Վեցն ալ իրական գեղուհիներ ...» Անուններդ կարդա՞մ :

— Անցի՛ր ... Քանի մը տող ետ կարդա՛ տեսնեմ ...

— « Հարսը, որ առջինեկ դուստրն է մեր բաղաքին յայտնի վաճառականներէն, Ստեփան Էֆէնտի Լրագիրնեանի, իր կըրթութիւնը ստացած է թաղիս վարժարանը ... Տանտիկնոջ մը բոլոր շնորհներով օժտուած եւ մաքրամաքուր նկարագրի տէր Հայուհի մը, որ պատիւ կը բերէ մեր ժողովուրդին... Փեսան, զաւակն է լուսահոգի Թադէոս աղա Խմբագիրեանի, որուն համար կ'ըսեն թէ, ժամանակին, մատուռ մը շինել տուեր է իր գիւղը... Երիտասարդ փեսանիս սեւ մազեր ունի եւ բաւական լաւ փրանսերէն կը խօսի, որովհետեւ վերջին պատերազմին համի մը ամիս Մարսիլիա ապրած է ...

— կը բաւէ ...

— Ըսէ նայիմ, ան գրածներուս մէջ չտպուելիք ի՞նչ կայ եղեր... Աւելի աղէկ չէ՞ որ ինչ մը կարճ կապէիր սա կուսակցական ըսի ըսաւները *ուէ* ձեր լրագրին մէջ ասանկ աղուոր լուրեր տաք... Քանի չեմ մոռցեր, ըսեմ որ հարսնիքները մեզի համար շատ կարեւոր են... Առանց հարսնիքներու, մեր ազգին համրաւիք եղած տեղը կը մնայ... Քաջալերելու է մեր երիտասարդները որ ...

— Սիրելիս, մենք տեղեկութիւններ կարգադրող գործակալութիւն չենք եւ միջնորդի դեր չենք կրնար կատարել ... Հարսնիք, կնունք՝ ազգը հետաքրքրող երեւոյթներ չեն... Ազգին հո՞գն է թէ այսինչ հարսը կարմի՞ր հագած էր թէ կանաչ ... Շրջազգեստը տասը եարտա է եղեր... Մեզի՞ ինչ... Պակսներու նկարագրութիւնը թող տան ուրիշ թերթեր... Մենք ուրիշ նիւթեր ունինք՝ մեր սիւնակները լեցնելու համար... երբ սկսինք հարսնիքները նկարագրել, հոն ալ պիտի փորձուինք ընտանեկան հաւաքոյթները նկարագրելու... «Շաբաթ իրիկուն, Տէր եւ Տիկին Թանապուրեանները շրեղ հացկերոյթ մը տուին իրենց խնամիներուն ի պատիւ ... Սեղանին վրայ կային տեսակ տեսակ ուտելիքներ եւ խմելիքներ..» :

— Խելք ունենաք ատոնք ալ կը նկարագրէք եւ բաժանորդ կը շահիք...

— Ինծի նայէ, բարեկա՛մ, մենք մամոնայի համար մեր սկզբունքներէն չենք հրաժարիր ...

— *Իչթէ՛*, ատոր համար է *քի* չէք հարստանար կոր... Սկզբո՞ւնքս ինչ է եղեր.. Աշխարհը դարձնողը տոլարն է, ա՛չ էֆերնիդ բացէ՛ք ...

— Ա՛չ էֆերնիս 67 տարի առաջ բացինք ու տեսանք որ սկզբունքը ամէն բան է եղեր :

— Աղէ՛կ, աղէ՛կ, ես ալ թղթակցութիւնս ուրիշ թերթի մը կը ղրկեմ, մէջն ալ տասնոց մը ...

— Ղրկէ՛ ...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ՅՈՒՐՔԻԱ ՎՏԱՆԳԻ ՄԱՏՆՈՒԻԱԾ

●

ՄԱՌԵՇԱԼ ԲՈՒԼԳԱՆԻՆ

ԿՐ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ ԱՆԳԱՐԱՆ

Մառեչալ Բուլգանին զգուշացուց Թուրքերը, յայտնելով՝ թէ պինեալ միջամտութիւն մը, Սուրիոյ մէջ, համաշխարհային պատերազմի մը սկիզբը պիտի ըլլայ : Բուլգանին անձնական նամակ մը ղրկեց Թուրքիոյ Վարչապետ Մենտերէսի, սպառնալիքներ ընելով :

Մառեչալ Բուլգանին կը դատապարտէ Թուրքիան , որ զօրագունդեր կը խմբէ սուրիական սահմանապլուխին վրայ, Միացեալ Նահանգներու դրդումով : Ամերիկա, կ'ըսէ խորհրդային մառեչալը, կը պատրաստուի Սուրիոյ մէջ զինուորական միջամտութիւն մը ընել եւ այս տեսակէտէն «որոշ դեր» մը յանձնած է Թուրքիոյ.— « Որոշ նշաններ ցոյց կուտան , թէ Թուրք զեկավարները համամիտ են այս ծրագիրներուն : Զենք պահեր այն մտահոգութիւնը՝ որ ունեցանք, լսելով Թուրք զօրագունդերու համախմբումը՝ սուրիական սահմանապլուխին վրայ, ինչպէս նաեւ ամերիկեան զէնքերու յանձնումը Թուրքիոյ, Սուրիոյ դէմ կատարուելիք յարձակումի մը համար » :

Խորհրդային Վարչապետը կը յայտնէ, թէ Միջին Արեւելքը Ա. Միութեան մօտ գտնուելով, չի կրնար չհետաքրքրուիլ այդ չրջանին մէջ կատարուող անցուդարձերով :

Սուրիոյ դէմ կատարուած յարձակում մը «ոչ մէկ պարագայի մէջ այդ չրջանին մէջ կրնայ սահմանափակուիլ : Աչխարհագրական պայմանները, որոնց մէջ պիտի կատարուին յարձակումները, նկատի պէտք է ունենալ : Շրջանի մը մէջ սկսած զինուորական չարժում մը կրնայ մեծ համեմատութեանց հասնիլ : Այդ պարագային, դժուար պիտի ըլլայ սահմանները ճշդել » :

Վերջապէս Բուլգանին կը յայտնէ, թէ « Ա. Միութիւն անտեսական կամ այլ չահագրգռութիւն չէ ունեցած երբեք Միջին Արեւելքի մէջ, բայց կը փափաքի որ խաղաղութիւնը պահուի այնտեղ » :

ՍՈՒՐԻԱ - ԼԻԲԱՆԱՆ

Ինչպէս զրած էինք, Սուրիա - Լիբանան սահմանապլուխին վրայ զինամարտ մը պատահեցաւ եւ չարձակում զործողները ապաստանեցան սուրիական հողամասին վրայ : Միջին Արեւելքի մամուլի զործակալութիւնները կը հաղորդեն, թէ Սուրիա լիազօրած է Լիբանանի կառավարութիւնը՝ հետապնդելու համար չարձակում զործողները :

Այս առիթով, Լիբանանի Ներքին Նախարարութեան ներկայացուցիչներէն մէկը յայտարարեց, թէ սուրիական կառավարութեան տուած այս որոշումը ցոյց կուտայ, թէ Դամասկոս կը փափաքի զործակցիլ մեզի հետ, միջադէպին պատասխանատուները ձերբակալելու համար :

Թէեւ պաշտօնական զեկոյց մը չկայ, սակայն, ըստ երեւոյթին, Սուրիացիներն ալ կը դատապարտեն միջադէպը եւ կ'աչխատին պատասխանատուները ձերբակալել : Կարդ մը թերթեր հարց կուտան, թէ ինչո՞ւ սուրիական զօրագունդ մը իր պաշտպանութեան տակ առաւ չարձակող ... :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻՆ ԱՌԹԻՒ

«Հայաստան»ի դէմ (3 Նոեմբեր 1937, թիւ 31), 9. Ընդհ. Դժուարութիւնը «Հայ դէպի ծովերը» խոր-հուրդի գործադրութեան մէջ հետեւեալ կէտերն են. 1. Ե. Ս. Ը. Միութեան հետ, 2. Ե. Ս. Ը. Միութեան եւ Թուրքիոյ հետ, 3. Ե. Ս. Ը. Միութեան, Թուրքիոյ եւ Պարսկաստանի հետ, 4. Ե. Ս. Ը. Միութեան, Թուրքիոյ, Պարսկաստանի եւ Ռումանիոյ հետ, 5. Ե. Ս. Ը. Միութեան, Թուրքիոյ, Պարսկաստանի, Ռումանիոյ եւ Գերմանիոյ հետ, 6. Ե. Ս. Ը. Միութեան, Թուրքիոյ, Պարսկաստանի, Ռումանիոյ, Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ հետ, 7. Ե. Ս. Ը. Միութեան, Թուրքիոյ, Պարսկաստանի, Ռումանիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ եւ Ֆրանսայի հետ, 8. Ե. Ս. Ը. Միութեան, Թուրքիոյ, Պարսկաստանի, Ռումանիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ հետ, 9. Ե. Ս. Ը. Միութեան, Թուրքիոյ, Պարսկաստանի, Ռումանիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու հետ։ Ինչպէս կը տեսնուի, այս 9 կէտերէն ոչ մէկը կրնայ դիւրին համարուիլ։ Ամէն մէկը կը պահանջէ ուժեղ կամք եւ ուժեղ կազմակերպութիւն։ Ամէն մէկը կը պահանջէ ուժեղ պետութիւն։ Ամէն մէկը կը պահանջէ ուժեղ բանակ։ Ամէն մէկը կը պահանջէ ուժեղ տնտեսութիւն։ Ամէն մէկը կը պահանջէ ուժեղ ժողովուրդ։ Ամէն մէկը կը պահանջէ ուժեղ հայրենասիրութիւն։ Ամէն մէկը կը պահանջէ ուժեղ ազգային միասնական

ՅԳԱՑՈՒ

(Շարունակ.)

«ԹՈՒՅԼ ՉԵՄ ԼԻՆԻ ՎԽԴ ՅՈՒՐԻ ՄԵՂՔ»

ՏՈՂԱՀԱՅ ԿԱ ՅԵՏԱԲՆՈՒՄ

Ընթերցողները, գուցե հիշեն 1910 թվականի 10-ին Նոյեմբեր, Սեպտեմբեր 25-ին Պետերբուրգի «Ռուսկոյե Սլովո» թերթում տպագրված մի հոդվածը՝ «Ինչ ասում են հրեաները Ռուսաստանում» վերնագրով։ Հեղինակը՝ Ֆ. Ա. Ռոտշտեյնը, հրեա ազգության մի ականավոր գործիչ է։ Նա ներկայացնում է հրեաների կացությունը Ռուսաստանում, նրանց ունեցած իրավունքները, նրանց ապրելակերպը, նրանց հոգեբանությունը։ Հոդվածը հրատարակվելուց հետո, Ռոտշտեյնը ստացել է մի նամակ, որի հեղինակը, ինչպես երևում է նամակի բովանդակությունից, հրեա է եղել։ Նամակագիրը հարցրել է Ռոտշտեյնից, թե ինչպես կարելի է հրեաների կացությունը Ռուսաստանում բարելավել։ Ռոտշտեյնը պատասխանել է նրան։ Ահա այդ նամակը և պատասխանը։

Ես ստացա Ձեր նամակը, որի համար շատ շնորհակալ եմ Ձեզանից։ Ես ուրախ եմ, որ Ձեզ հետաքրքրում է մեր ժողովրդի ներկա դրությունը։ Ես կարող եմ ասել, որ Ձեր նամակը ինձ մեծ հաճույք պատճառեց։ Ես տեսնում եմ, որ Ձեր մեջ կա ազգային ոգի, որ Դուք ձգտում եք ձեր ժողովրդի լավագույն զավակներից մեկը լինել։ Ես ուրախ եմ, որ Դուք ինձ հարցեր եք տալիս, որ ես կարող եմ պատասխանել։ Ես ուրախ եմ, որ Դուք ինձ հարցեր եք տալիս, որ ես կարող եմ պատասխանել։ Ես ուրախ եմ, որ Դուք ինձ հարցեր եք տալիս, որ ես կարող եմ պատասխանել։

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

Կասթոն Տեֆէրի բռնած դիրքէն ազդուած, կազմէ յիշեց ընկերվարութեան ուղեգիծը, Թուլուզի համագումարը եւ Ընկերվարականներու վարիչ մարմնին վերջին որոշումները :

Ալժերիոյ Օրինագիծին հարցը դրեթէ կարգադրուած է, կառավարութեան մէջ — կը մնան խորհրդարանականները եւ յատկապէս՝ կառավարութիւնը կը վախնայ որ ալ – կեդրոնը մերժէ իր ձայները տալ : Սակայն, մինչեւ վերջնական քուէարկութիւնը բազմաթիւ խորհրդակցութիւններ պիտի ըլլան տակաւին : Ներկայիս՝ մթնոլորտը կը տաքնայ անկախ դիւղացիներու ազգային կեդրոնին մէջ :

× Ֆրանսայի ընկերվարական կուսակցութեան ազգային խորհուրդը , որ պիտի դումարուէր Սեպտեմբեր 22 - 23ին, տեղի պիտի ունենայ չաբաթ մը առաջ, Սեպտեմբեր 18 - 19ին, Փլեթոյի քաղաքապետարանին մէջ : Առաջին նիստ՝ Դշ· օր, առաւտեան ժամը 10ին :

Պարզ է, որ Ընկերվարականներուն դըժխաւոր մտահոգութիւնն է Ալժերիոյ հարցը, որ պիտի ծեծուի երկօրեայ նիստերուն ընթացքին :

ԹԻԹՕ - ԿՈՄՈՒԼՔԱ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Պրիոնիի իր ապարանքին մէջ, մառեչալ Թիթօ ղբաւոր ղեկի խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Կոմուլքայի հետ : Հրատարակ ւած պաշտօնական դեկոյց մը կը յայտնէ թէ երկու մարդիկը «կարծիքի փոխանակութիւն ունեցան միջազգային հարցերու շուրջ» : Կը հաստատուի նաեւ, թէ «խօսակցութիւնները տեղի ունեցած են ընկերական մթնոլորտի մը մէջ » :

Հակառակ շատերու կարծիքին, յարաբերութիւններու բարելաւումը չի կրնար «միացեալ ճակատ» մը կազմել, համաձայնաւար Զինաստանի մասնակցութեամբ : Նը – ման պարագայ մը պատճառ պիտի ըլլար, որ Թիթօ եւ Կոմուլքա կորսնցնէին խորհրդային ղեկավարներու օժանդակութիւնը : Հաւանական է, որ քաղաքական երկու դէմքերուն միջեւ կարդ մը համաձայնութիւններ ըլլան, որոնք կրնան նոյնիսկ չհրատարակուիլ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱԼԱՅՈԱՍԻ Խորհրդարանին մէջ վէնա – մարտ մը եղաւ, որուն ընթացքին երես – փոխան մը սպաննուեցաւ եւ չորս ուրիշ – ներ վիրաւորուեցան :

ԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ երկրաբան մը, որ ղբօ – սաշրջիկներու խումբի մը հետ Արեւմտեան Գերմանիա գացած էր, ապատութիւնը ընտրած է : Գիտնականին անունը գաղտնի կը պահուի :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ եւ Խ· Միութեան միջեւ մշակութային յարաբերութիւններ ստեղծելու համար խորհրդակցութիւններ կը սկսին յառաջիկայ Հոկտեմբերին, կը յայտնէ Ամերիկայէ Արտաքին նախարարութիւնը :

ԻՏԱԼԵՒՊԱՐԻԿ գործակցութիւնը հետզհետէ աւելի կը սերտանայ : Նախագահ Կրոնքիի Պարսկաստան այցելութիւնը մեծ յաջողութեամբ պսակուեցաւ :

ՄԱԿԻ ժողովին մէջ կը չարունակուի Հունգարիոյ հարցին քննութիւնը· մինչ Ամերիկա, Նորվեկիա եւ Չինդկաստան դատապարտեցին Խ· Միութիւնը, Եուկոսլաւիա վերապահ դանուեցաւ :

ՄԱԼԵԿՈՎ Սիպերիոյ մէջ փորձած է անձնասպան ըլլալ, կը հաղորդէ Արեւմտեան Պերլինի թերթերէն մէկը :

ՊԱՏԵՆ - ՊԱՏԵՆԻ մէջ, Սէուտ արքային եւ իր հետեւորդներուն վերապահուած պանդոկին մէջ աւազակ մը մահերով թռցուցած է մարգարտաչար վեց մանեակներ, 19·000 տոլար արժողութեամբ ճամբորդական չէքեր, անձնական թուղթեր եւ տարեգանակ մը : Զոհը եղած է թագաւորին տղաներէն մէկը :

ԱԻՍՏՐԱԼԻՈՑ մէջ Սեպտեմբեր 14ին տեղի ունեցաւ անգլիական հիւլէական նոր ռումբի մը փորձը :

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ հինգերորդ հիւլէական սուզանաւը պիտի արձակուի յառաջիկայ Հոկտեմբեր 10ին :

ԻՆՏՈՆԵԶԻՈՑ գինուորական հրամանատարին որոշումով փակուեցան մայրաքաղաքին մեծ թերթերէն չատեր եւ մամուլի երկու գործակալութիւններ :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Միջերկրականեան ափերուն վրայ հրդեհներ պատահեցան, վերջին օրերուն : Քոթ ա'Ազիւրի վրայ հովը կը տարածէ բոցերը : Քորսիքայի մէջ հըրդեհը խլեց ութ զոհ : Հինգ հոգի ծանրօրէն կասթոն Տեֆէրի բռնած դիրքէն ազդուած, կազմէ յիշեց ընկերվարութեան ուղեգիծը, Թուլուզի համագումարը եւ Ընկերվարականներու վարիչ մարմնին վերջին որոշումները :

Ալժերիոյ Օրինագիծին հարցը դրեթէ կարգադրուած է, կառավարութեան մէջ· — կը մնան խորհրդարանականները եւ յատկապէս՝ կառավարութիւնը կը վախնայ որ ալ – կեդրոնը մերժէ իր ձայները տալ : Սակայն, մինչեւ վերջնական քուէարկութիւնը բազմաթիւ խորհրդակցութիւններ պիտի ըլլան տակաւին : Ներկայիս՝ մթնոլորտը կը տաքնայ անկախ դիւղացիներու ազգային կեդրոնին մէջ :

× Ֆրանսայի ընկերվարական կուսակցութեան ազգային խորհուրդը , որ պիտի դումարուէր Սեպտեմբեր 22 - 23ին, տեղի պիտի ունենայ չաբաթ մը առաջ, Սեպտեմբեր 18 - 19ին, Փլեթոյի քաղաքապետարանին մէջ : Առաջին նիստ՝ Դշ· օր, առաւտեան ժամը 10ին :

Պարզ է, որ Ընկերվարականներուն դըժխաւոր մտահոգութիւնն է Ալժերիոյ հարցը, որ պիտի ծեծուի երկօրեայ նիստերուն ընթացքին :

ԹԻԹՕ - ԿՈՄՈՒԼՔԱ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Պրիոնիի իր ապարանքին մէջ, մառեչալ Թիթօ ղբաւոր ղեկի խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Կոմուլքայի հետ : Հրատարակ ւած պաշտօնական դեկոյց մը կը յայտնէ թէ երկու մարդիկը «կարծիքի փոխանակութիւն ունեցան միջազգային հարցերու շուրջ» : Կը հաստատուի նաեւ, թէ «խօսակցութիւնները տեղի ունեցած են ընկերական մթնոլորտի մը մէջ » :

Հակառակ շատերու կարծիքին, յարաբերութիւններու բարելաւումը չի կրնար «միացեալ ճակատ» մը կազմել, համաձայնաւար Զինաստանի մասնակցութեամբ : Նը – ման պարագայ մը պատճառ պիտի ըլլար, որ Թիթօ եւ Կոմուլքա կորսնցնէին խորհրդային ղեկավարներու օժանդակութիւնը : Հաւանական է, որ քաղաքական երկու դէմքերուն միջեւ կարդ մը համաձայնութիւններ ըլլան, որոնք կրնան նոյնիսկ չհրատարակուիլ :

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ Ա· ՄԱՐԱՐԻԿ ՍԵՐՈԲԵԱՆ

Այրի Տիկին Ա· Մարարիկ Սերոբեան եւ զաւակը՝ Պատրիկ, ինչպէս նաեւ Բամպուքճեան, Իսպիրեան, Մոսոիչեան, Գասապեան, Ինճուճեան, Ֆրէ, Մարթին, Ինճէճեան, Ա· Գասապեան, Փափազեան (Պէյրութ), Մակարեան (Երեւան), Սերոբեան (Պոլիս), Նարլեան (Պոլիս), Մալխասեան , Ասլանեան եւ Ճնկարեան ընտանիքները խոր ցաւով կը ծանուցանեն՝ իրենց կէսօր մօր, մեծ մօր եւ աղգակցին՝

ԱՑՐԻ ՏԻԿԻՆ ԷՕԺԷՆԻ ՍԵՐՈԲԵԱՆԻ

(Ծնեալ Պոզաճեան)

մահը որ տեղի ունեցաւ Սեպտեմբեր 13ին, իր բնակարանը, 10 բիս Շաթօտէն , 64 տարեկանին :

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս երեքշաբթի (Սեպտ· 17ին) ժամը 15-ին Փարիզի Ս· Յովհ· Մկրտիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Փան – թէնի դերեզմանատունը , ամփոփուելու համար ընտանեկան դամբարանը :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն, կը խնդրուի ներկայս իրրեւ այդ նկատել :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, ո – րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթակուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ ղրկել: Ցիշեցնենք , որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներէն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ· 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր գործը :

«ՑԱՌԱԶ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Կ'ՈՒԶՈՒԻ՝

Կը փնտռուի երիտասարդ Հայուհի մը՝ քաղաքանօթ անդլերէնի, ֆրանսերէնի եւ հայերէնի, կարեւոր հիմնարկութեան մը մէջ , մնայուն կերպով, պաշտօնավարելու համար Լիզպոնա, իբրեւ քարտուղարուհի ու սրբեցօ - ապագիլօ յիշեալ երեք լեզուներով :

Անձամբ դիմել կէսօրէ վերջ Հայկական Բարեգործական Ընդհ· Միութեան Փարիզի գրասենեակը, 11 Սէուար Ալպոնի :

Tél.: TRO. 03-18

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՑԵՐԵԿՈՅԹԸ

Փետրուար 23ին

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Վահագն Հովհան Ենովքի, Հայաստանի Նոր Բայազէտ քաղաքէն, որ մինչեւ 1940 կ'ապրէր Փարիզ (ճաշարանատէր), ունի տղայ մը՝ Ռուբիկ : Փնտռողն է իր եղբայրը՝ Արամ Հովհան , Երեւան, Բաղրամեան փողոց, տուն 2րդ, մուտք 6րդ, բնակարան 63րդ : Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Զրաքեանի,

49, Rue de la Défense
Issy-les-Moulineaux (Seine)

Այրի Տիկին Ա· Մարարիկ Սերոբեան եւ զաւակը՝ Պատրիկ, ինչպէս նաեւ Բամպուքճեան, Իսպիրեան, Մոսոիչեան, Գասապեան, Ինճուճեան, Ֆրէ, Մարթին, Ինճէճեան, Ա· Գասապեան, Փափազեան (Պէյրութ), Մակարեան (Երեւան), Սերոբեան (Պոլիս), Նարլեան (Պոլիս), Մալխասեան , Ասլանեան եւ Ճնկարեան ընտանիքները խոր ցաւով կը ծանուցանեն՝ իրենց կէսօր մօր, մեծ մօր եւ աղգակցին՝

ԱՑՐԻ ՏԻԿԻՆ ԷՕԺԷՆԻ ՍԵՐՈԲԵԱՆԻ

(Ծնեալ Պոզաճեան)

մահը որ տեղի ունեցաւ Սեպտեմբեր 13ին, իր բնակարանը, 10 բիս Շաթօտէն , 64 տարեկանին :

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս երեքշաբթի (Սեպտ· 17ին) ժամը 15-ին Փարիզի Ս· Յովհ· Մկրտիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Փան – թէնի դերեզմանատունը , ամփոփուելու համար ընտանեկան դամբարանը :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն, կը խնդրուի ներկայս իրրեւ այդ նկատել :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Վաստնէ Հայ Մարզական Միութեան քարտուղար Յ· Դաւթեանի ամուսնութեան առթիւ, գոյացաւ 21·000 ֆրանքի նուիրատուութիւն մը հետեւեալ հայրենակիցներէ :— Տօնապետեան, Դաւթեան, Տէրմէտեան, Սիմոնեան, Պաղտասարեան, Վեղիրեան, Ազըլեան, Գրիգորեան, Պուրնազեան եւ Թայեան :

Միութիւնս այս առթիւ ջերմապէս կը շնորհաւորէ նորապսակ ամոլը, մաղթելով երջանկութիւն :

Նոյնպէս , շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր նուիրատուներուն, որոնց սրտաբուխ նուէրները կը նպաստեն Միութեանս բարգաւաճման :

ԳՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՎԱՂԱՆՍԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 22 Սեպտեմբեր կիրակի ժամը 3·30ին, Սալ տէ Ֆէթի վերնայարկը: Կը դասախօսէ ԱՇՈՏ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ : Նիւթը՝ Յովհաննէս Թումանեան : (Թումանեանի պատերը, մանկութիւն, պատանեկութիւն: Թումանեանի ստեղծագործութիւններու վերլուծութիւն, պատմական եւ աշխարհագրական տեղեկութիւններ, Գուգարաց աշխարհի մասին) :

Կը նուագուի նաեւ Տիգրանեանի Ալբում օփերան, մանրամասն բացատրականներով : Մուտքը ազատ է:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

ՄԵՔԱՆԻՍԻԷՆ, ՍԻՒԻԹԼԹՕՉ, ՖԻՆԻՇՕՉ եւ աշկերտ :

MAISON JASMINE
19, Rue du Fbg. St.-Denis, Paris

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Առեւտուրով զբաղող մը, Փարիզի մօտակայ արուարձաններէն մէկուն մէջ կը փնտռէ վարձու ազատ հողամաս մը, առնուազն երեքէն չորս հարիւր քառ· մեթր տարածութեամբ, ապրանքի մթերման համար : Տեղեկացնել՝

Mr, Partick, 43, Rue Jussieu, Paris (5e)

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ· Ց· Դ· «Քրիստափոր» խումբի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21ին, Քաֆէ Րէժան : Կարեւոր օրակարգ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ կարմիր Խաչի տարեկան պարահանդէսը, փետրուար երկուքին :

Հայ կարմիր Խաչի Օրը Սորպոնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ Մայիս 11ին :

Հայ կարմիր Խաչի Օդն· Մարմնի Ջէ – ռանվիլիէի օդափոխութեան կայանին կը նուիրեն տասը հազար Ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Նալպանտեան իրենց այցելութեան առթիւ :

×

Որբերու Օդն· Միութեան (Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն) տարեկան պարահանդէսը Նոյեմբեր 24ին :

GRAND-HOTEL

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

Un Ouvrier Ebéniste et Un Machiniste

GOGEL

83, Rue des Haies, Paris - 20e
Tél. : MEN. 17-13

×

Մասնագէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատախնամի գրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Սոխակողաբար հսկող ուսուցչուհի մը , Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնոի - Փավիյեօն :

CHAUFFEURS DE TAXI

Հայ չարժաւարներու ուշադրութեան

Անոնք որ չուտով կը փափաքին տիրանալ թաքսի մը : Դիմեն Պ· Տէրտէրեանի :
85, Rue des Monts Clairs à Colombes

Ամէն առաւօտ ժամը 8էն 10, կամ դրել ժամադրութեան համար :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

14 – 15 տարեկան պատանի մը, ժամագործ – ոսկերիչի մը մօտ աշխատելու համար, արհեստ սորվելու եւ բուրսեր ընելու :

Կը խնդրուի ներկայանալ ծնողքին հետ : Դիմել՝

VENDOME
Joaillier - Bijoutier - Horloger
81, Bd. Voltaire, Paris XIe
Métro : St.-Ambroise

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ԱՆՎԱՐԱՆ ԴԻՄԵՑՔ

A. HAPET

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

81, RUE RÉAUMUR, PARIS-2e

Ուր պիտի գտնէք կանանց յատուկ խընամով պատրաստուած ճաշակաւոր եւ տոկուն վերարկուներ , չինուած դերձակ արհեստաւորներու կողմէ : Շատ դիւրամատչելի գիներով :

Tél. : CEN. 96-29
Métro : Réaumur ou Sentier

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ԱՆՇԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻՆ Խ· ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ Է ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՂՐԿԵԼ ԾՐԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ ՑԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒ ԻՍԿ ԿՈՂՄԷ

Maison MORY et Cie

10, Rue St-Quentin, PARIS 10e, Métro: Gare du Nord

Բոլոր ծախսերը եւ տուրբերը կը վճարուին ղրկողին կողմէ, եւ ստացողը ոեւէ ծախս չունի վճարելիք :

Պատրաստ ծրարներ չեմք ծախեր (*քօլի սթանտար*) : Ղրկողը իմք կը գնէ ապրանքները ուզած խանութներէն: Ծրարները միայն նոր հագուստներ պէտք է պարունակեն :

Դիմողին կը ղրկուի տեղեկութիւններ (ճոթիս) *ձրիաբար* :

Renseignements par Téléphone.- NOR 40-72 et 50-83. Service B.

Ներկայանալ թերթին կողմէ

Վերաւորուեցաւ: 6 - 8000 հեկտարի վրայ անտառները փճացան: Լասխոթայի մէջ , նմանապէս, պատահած հրդեհը զոհ մը խլեց : Վիրաւորներ ալ կան :

Անդադար փչող հովը կը սպառնայ հրդեհը տարածել նաեւ այլ շրջաններու մէջ:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
17
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
●
MARDI
17 SEPTEMBRE
1957

ՅԳՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7995 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3796

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ԴԻՐՔԸ

●

Թուրքիոյ ընտրական օրէնքին համաձայն կուսակցութիւնները իւրաքանչիւր նահանգի համար թեկնածուներու առան-ձին ցանկեր կը ներկայացնեն : Քուէարկութիւնը տեղի կ'ունենայ այդ ցանկերուն վրայ եւ միայն մէկ անդամ : Համեմատականի մնալու խնդիր չկայ : Ձայներու առաւելութիւնը առացող ցանկին թեկնածուները ընտրուած կը հռչակուին :

1954ի ընտրութեանց առեն Դեմոկրատները երկրորդ անգամ ըլլալով յաղթեցին՝ չնորհիւ այս դրութեան : Մրցակից ցանկէն մէկ ձայն աւելի ստացողը չհաած կը նըկատուի :

Այս անարդար օրէնքին դէմ բուռն բողոք բարձրացուց Հալըը, սակայն ի զուր : Նոր ընտրութիւններն ալ հին օրէնքին հիման վրայ պիտի կատարուին :

Կառավարական Դեմոկրատ կուսակցութեան դէմ միացեալ ճակատ յարդարած են Հալէը, Միլլիյէթը եւ Հուրրիյէթը :

Միլլիյէթը կազմուած էր պայքարելու համար «Հալք»ի դէմ, որ երկար առեն իբրեւ միակ կուսակցութիւն սանձարձակ ու միահեծան կը կառավարէր երկիրը, չհապրծելով Աթաթիւրքի անունը :

Հալքի հիմնական սկզբունքներէն մէկն ալ աշխարհականացումն էր : Խալիֆայութիւնը ջնջելով, Մուսթաֆա Քեմալ կրօնքը անջատեց պետութենէն : Իսլամութիւնը դադրեցաւ պետական կրօնք դառնալէ : Դահլիճին մէջ Շէյխիւլիսլամի պատուանդանին վերջ արուեցաւ :

Միլլիյէթ այս զաղափարին դէմ ընդդիմադրելով է որ հրապարակ եկաւ : Իր կազմուելէն ի վար հանդիսացաւ Թուրքիոյ սկզբնական օրերուն իսլամական մոլեռանդութիւնը քաջալերող ճեղնարկներ կատարեց : Միւէզզիններ Պոլսոյ մէջ փողոցի անկիւններէն սկսան արաբերէն « Ալլահու էքպէր» երգել եւ «Քուրան» կարդալ : Իսկ եւ իսկ յետադիմական շարժում :

Ցետադային դէպի ալ թեքելով հանդերձ, «Միլլիյէթ» չափ դրաւ իսլամական բուռն արտայայտութեանց եւ դարձաւ ազգայնական կուսակցութիւն, այս անդամ իր յարձակումներուն թիրախ դարձնելով դեմոկրատ կառավարութիւնը :

«Միլլիյէթ»ի վարիչ հոգին է Օսման Պէօլիւքպաշը, յախուռն հռետոր մը, աւելի ճիշդ ամբոխավար մը, որ դաւառական դանադան քաղաքներու մէջ բուռն եւ դրդռիչ ճառերէ խօսելէ վերջ, անարդած էր Ազգային Մեծ Ժողովը : Այդ պատճառաւ ալ բանտարկութեան դատապարտուած :

Ընդդիմադիր երրորդ կուսակցութիւնն է «Հուրրիյէթ» (Ազատութիւն), որ կազմուեցաւ 1954ի ընտրութիւններէն վերջ՝ խումբ մը դժգոհ դեմոկրատներու կողմէ :

Սկիզբը 19 դեմոկրատ երեսփոխաններ, մեծ մասամբ մտաւորականներ, բաժնուեցան մայր կուսակցութենէն՝ բողոքելու համար դեմոկրատներու ոչ-դեմոկրատական քաղաքականութեան դէմ : Ցետագային իրենց միացան ուրիշ դեմոկրատներ եւ նախկին նախարարներ :

Առանք կանգնած են իսկական ժողովրդական սկզբունքներու վրայ եւ կը պահանջեն մամուլի եւ մտածումի ազատութիւն : Կ'ընդվզին մարդկային տարբրական ազատութիւնները կապտելու հանդամանք ունեցող օրէնքներուն դէմ : Կ'ուզեն իրագործել Արեւմուտքի պատ երկիրներու վարչաձեւը :

Ընդդիմադիր այս երեք կուսակցութիւնները մոռնալով իրենց փոխադարձ հակառակութիւնները, միացեալ ճակատ կազմեցին նոր ընտրութեանց նախօրեակին՝ ձախողութեան մատնելու համար կառավարական դեմոկրատ կուսակցութիւնը :

Միացեալ ցանկով ներկայանալը արդիւնած է քան օրինի : Ուստի համաձայնութիւն գոյացուցած են իւրաքանչիւր նահանգի մէջ դեմոկրատներուն դէմ իրենց մէկուն անունով թեկնածուներու ցանկ ներկայացնել եւ երեք կուսակցութեանց ձայները այդ ցանկին վրայ կեդրոնացնել : Նահանգներու ընտրութեան մէջ նկատի առած են այն կուսակցութիւնը որ առաւել լադոյն ուժը կը ներկայացնէ տուեալ շրջանին մէջ :

Այս ձեւով կը յուսան փոքրամասնութեան մէջ ձգել դեմոկրատ կուսակցութիւնը եւ միանգամ ընդ միշտ հրապարակէն քշել զայն :

Դժուար ձեռնարկ :

Հակառակ իր անցուցած ծանր տաղնապին, դեմոկրատ կուսակցութիւնը չատ ուժեղ է դեռ երկրին մէջ :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՏԸՆԱՈՒԵՐԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

●

270 ԱԹՈՌ՝ ՆԱԽԿԻՆ 253ԻՆ ԴԷՄ

Քաղաքական չրջանակները անձկութեամբ կը սպասէին Արեւմտեան Գերմանիոյ ընտրութիւններուն, որ տեղի ունեցաւ Կիրակի, Սեպտեմբեր 15ին, խաղաղ մթնոլորտի մը մէջ : Կէս գիշերին արդիւնքն ալ յայտնի էր արդէն. — Ատընաուըր յաղթական :

Արդարեւ, հակառակ այն բոլոր մեքենայութեանց՝ որ Ա. Միւթիւն սարքեց, Ատընաուըրի ձախողութեան համար, Արեւմտեան Գերմանիոյ «զօրաւոր» Վարչապետը ձայներու չափազանց մեծամասնութիւնը ապահովեց իր կուսակցութեան : Վերընտրուեցաւ նախկին նախարարները :

Ատընաուըրի դլխաւոր հակառակորդն էր Օլլընաուըր, Ընկերվարականներու պարպետը : Մնացեալները աննշան խմբակցութիւններ են :

Արեւմտեան Գերմանիոյ դլխաւոր երկու հոսանքներուն միջեւ պայքարը սուր բնոյթ ստացած էր սկիզբէն ի վեր : Մինչեւ վերջին վայրկեանը, երկու կողմերն ալ վստահ էին իրենց յաղթանակին :

ԱՏԸՆԱՈՒԵՐ, ընկերակցութեամբ իր տղուն, առտուան եկեղեցական արարողութիւններէն եաք, ժամը 11ին քուէարկեց : Քրիստոնեայ-Դեմոկրատներու ուժասունամեայ դեկավարը ժպտուն էր քուէարկելու պահուն եւ յոդնութեան ոչ մէկ նշան ցոյց կուտար, հակառակ անոր, որ ընտրապայքարը սուր բնոյթ ստացած էր, վերջին օրերուն :

Լրագրողները, որ կը սպասէին իր ժամանման, աւանդական լուսանկարին համար, առիթէն օգտուելով Ատընաուըրի կարծիքը հարցուցին : Բառախաղ մը ընելով, Վարչապետը ըսաւ. — «Օդը լաւ է»... արդարեւ, մինչեւ կիրակի օր, փոթորիկն ու կարկուտը իրար կը յաջորդէին մայրաքաղաքին մէջ :

ԷրիՒ ՕԼԸՆԱՈՒԵՐ, Ընկերվարական դեմոկրատներու նախագահը քուէարկեց ժամը 11.30ին : Լրագրողներու կողմէ հարցապնդուելով, Ատընաուըրի հակառակորդը վստահութիւն յայտնեց իր յաղթանակին համար :

Երկու կողմերն ալ կը սպասէին արդիւնքին :

Ժամը 23ին, յայտարարութեան քուէարկութեան առաջին արդիւնքները :

Ատընաուըրի կուսակցութիւնը՝ քրիստոնեայ - դեմոկրատ, ստացած էր երկու միլիոն 669.025 ձայն :

Ընկերվարականները՝ (Օլընաուըր) մէկ միլիոն 699.698 ձայն :

Ազատականները՝ 437.614 ձայն :

Միւժամանակ կը յայտարարուէր , թէ Պոննի արձանագրութիւններուն մէջ, Ատընաուըր վերընտրուած էր արդէն :

● ՕՐԸ ՕՐԻՆ ●

ՓԱՐԻԶՈՒՀԻՒ ՄԸ ՀԵՏ

— Ինչպէ՞ս սիրեցիր ... «մեր» Ամերիկան, օրիորդ Փարիզուհի :

— Աստուածդ կը սիրես, դուն ալ չըսկըսիս սա մերիներուն հայերէնը ընդօրինակել... «ինչպէս սիրեցի՞ր»ս որն է... Սըտոր ըսէ «հաւնեցա՞ր »...

— Ներողութի՛ւն ... Հաւնեցա՞ր «մեր» Ամերիկացին ...

— Սա «մեր»ն ալ նետէ... Թացիկնալու պէտք չունիճ ...

— Կը ներես, բայց դուն ալ քիչ մը համ կը փախցնես կոր եւ հաւկիթին մէջ մազ կը փնտռես կոր : Երբ ըսեմ «մեր փողոցը», փողոցը մե՞րը եղած կ'ըլլայ... ի հարկէ ոչ... Խօսելու ձեւ մըն է...

— Ես գիտեմ որ ատանկ է, բայց գիտեմ նաեւ որ մեր Ամերիկահայերը այդ «մեր»ը ուրիշ նպատակի մը համար կը գործածեն... Այսինքն, ըսել կ'ուզեն...

— Ինչ որ է, անցնինք, .. Հարցուփրխ պատասխան տուր... Հաւնեցա՞ր ...

— Այո՛... Ըսելի՛ չկայ, ամէն բան կատարեալ... Չհատնելիք, չսպառելիք հարստութիւն... Հարիւր յիսուն տարուան մէջ ալ, երկիր մը այսքա՜ն յառաջ կրնա՞յ երթալ եղեր... Բայց, գացեր է.. Ամերիկացիները որքան ալ աղօթեն իրենց առաջնորդներուն համար, բիչ է...Բայց..

— Բայց ի՞նչ...

— Քանի մը պզտիկ գանգատներ ունիմ :

— Ամերիկայի՞ դէմ...

— Ո՛չ... Ամերիկան մեր գլխուն վրայ տեղ ունի եւ աշխարհի բոլոր ժողովուրդները երախտապարտ են իրեն ...

— Կրնայի՞ սա գանգատներդ լսել ...

— Կը վախնամ կոր ...

— Մի՛ վախնար, ես բովդ եմ... Որո՞ց դէմ է գանգատդ ...

— Ըսե՞մ ...

— Ըսէ՛ մի վախնար ...

— Մեր Ամերիկահայերուն դէմ :

— Ինչո՞ւ, երեւի պէտք եղածին չափ բեզ չհիւրասիրեցին ...

— Ընդհակառակն... Ան Ամերիկահայերը աղուոր սովորութիւն մը ունին — դուրսէն հայրենակից մը եկա՞ւ, ա՛լ բառսուն կտոր կ'ըլլան... Կը գուրգուրան աւոր վրայ, ամէնէն համեղ բաները կը կերցնեն, կը պտտցնեն՝ թէ կառոյով եւ թէ ձեռքի վրայ... Ատ կէտին մէջ, շիտակը, մէկ հատիկ են... Բայց ...

— Կը սպասեմ...

— Բայց, խօսքը մէջերնիս , բիչ մը շատ կախարդուած են Ամերիկայի ուներցածներով եւ դուրսի աշխարհին վրայ կը խնդան... Ատիկա չեմ ներեր, ի'նչ մեղքս պահեմ...

— Քանի մը հոգի, միայն...

— Չէ՛ չէ,... Քանի մը տասնեակ հազար ըսես, աւելի մօտեցած կ'ըլլաս ճշմարտութեան ...

— Օրիներկներ տուր նայիմ, ինչպէ՞ս կը խնդան ...

— Տա՛մ... կը կենան կը հարցնեն— Դուք Եւրոպայի մէջ հեռաձայն ունի՞ք, էլեկտրականութիւն ունի՞ք, ասանկ ճամբաներ ունի՞ք, մեծ շէնքեր ունի՞ք, սինեմա կամ թատրոն ունի՞ք, սառնարան ունի՞ք, ուտելիք, խմելիք ունի՞ք, բահիօ ունի՞ք, Քոքը քոլա, հաթ տոկ, նայլըն ունի՞ք...

— Թող հարցնեն , բեզի ինչ... Այդ հարցումներուն մէջ, ես չարամտութիւն չեմ տեսներ ...

— Չարամտութիւն չկայ , գիտեմ, բայց ուրիշ բան մը կայ...

— Ի՞նչ ...

— Կ'ըսեմ, բայց չելլես լրագրին մէջ գրես ...

— Խօսք չեմ տար ...

— Է՛, հոգս , կ'ուզես նէ գրէ... Այդ բոլոր հարցումներէն կը հասկցուի որ մեր Ամերիկահայերէն շատերը գաղափար չունին Եւրոպայի մասին եւ Փարիզն ու Լոնտոնը կամ Հռոմն ու Պերլինը կը շփոթեն Գասթեմուննիի մը կամ Գոնիայի մը հետ ... Ասիկա ներելի չէ... Եւրոպան աւօթի ալ ըլլայ, նորէն Եւրոպա է՝ իր փառեբրով ...

— Համաձայն եմ ...

— Եթէ համաձայն ես, գրէ թերթին մէջ որ եկող գացողին չելլեմ չընեն եւ յիմար յիմար հարցումներ չընեն...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ՄԵՐ ԱՑՑԵԼՈՒՆԵՐԸ

Մեր խմբագրատունը այցելեց Պ. Սարդիս Քիւրքճեան (Լոնտոնէն) որ քանի մը օրուան համար Փարիզ կը գտնուի Սուտանի վարչապետ՝ Սայիտ Ապտալա Պէյ Խալիլի հետ :

Պէյրութէն՝ Տէր եւ Տիկ. Տոքթ. Յոսրով Գրիգորեան, Թեհրանէն՝ Տէր եւ Տիկին Շիլմանեան :

Անակնկալներու սպասելու հարկ չկայ այլեւս : Ընկերվարականներու փոխ-նախագահը՝ Վիլհելմ Մելիչ, առանց ստանալու վերջնական արդիւնքը՝ յայտարարեց. — «այնպէս կը թուի, թէ Քրիստոնեայ - դեմոկրատները ձայներու չափազանց մեծամասնութեան տիրացան » :

Վերջնական արդիւնքը յայտնի եղաւ Բ. օր, առտուան : Ստորեւ կուսանքդիաշնակցային Գերմանիոյ խորհրդարանը կազմող կուսակցութիւններուն ստացած ձայները. —

Քրիստոնեայ – Դեմոկրատները՝ 15 միլիոն :

Ընկերվարականները՝ իննուկէս միլիոն :

Ազատականները՝ երկու միլիոն երեք հարիւր հազար :

Տարագիրներու կազմակերպութիւնը՝ մէկ միլիոն 400.000

Գերմանական կուսակցութիւնը՝ մէկ միլիոն :

Նոր - Նացիները՝ 307.000 ձայն ստանալով՝ ոչ մէկ ներկայացուցիչ կարողացան ապահովել Խորհրդարանին մէջ :

Այս ձեւով ճշդուած է Գերմանիոյ քաղաքականութիւնը՝ յառաջիկայ չորս տարիներուն համար : Ատընաուըրի յաղթանակը, որ կասկածէ դուրս էր, մեծ նշանակութիւն ունէր, նախ՝ Գերմանիոյ եւ ապա Եւրոպայի քաղաքական ճակատադրի համար :

Ատընաուըր համայնավար կուսակցութիւնը արդիլած էր Դաշնակցային Հանրապետութեան մէջ : Կիրակի օրուան ընտրութիւնները ցոյց տուին, թէ վարչապետը վստահ էր իր ուժերուն վրայ : 270 ատոռ ապահովեց ան՝ Խորհրդարանին մէջ :

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՍՊԱՑԱԿՈՑՒՆ ՊԵՏԸ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԷ ԱՄԵՐԻԿԱՆ

Մաուէլ Բուլղանինէն եաք, սուրիական սպայակոյտին դեկավարը՝ զօրավար Ա. Ֆիֆի Պզրի յարձակումի անցաւ : Մամուլի ասուլիս մը տալով յայտարարեց, թէ « Միացեալ Նահանգներ կը սպառնային յարձակիլ Սուրիոյ վրայ» ու եթէ իրենք չյարձակէին, «կրնային յարձակումի հրամանը տալ» :

Զօրավարը յայտնեց, թէ սուրիական սահմանադրութեան վրայ, վերջին տասը օրերու ընթացքին թրքական ուժերու համախմբումը հետզհետէ աւելի լուրջ բնոյթ մը կը ստանար : Պզրի աւելցուց, թէ Սուրիա «հարկ եղած բոլոր միջոցները ձեռք առած էր՝ իր անկախութիւնը պաշտպանելու համար » :

Սուրիայի Զօրավարը յայտնեց, թէ ամերիկեան նաւատորմին պատկանող հինգ դրահաւորներ մօտեցած էին սուրիական ափերուն.— «Մենք կը կարծենք, թէ ասիկա ուժի ցուցադրութիւն մըն է՝ սա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

(ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ)

ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՏԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՅԹՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Ընկեր Ա. Ի. Միկոյանի զեկուցումը

Ընկեր Ա. Ի. Միկոյանի զեկուցումից հետո ելույթ ունեցան ընկերներ Ա. Ա. Ժդանովը, Ա. Ա. Ալեքսանդրովը,

ԿՈՉԸ

Մի ուրիշ կոչ, որ ամենից շատ կարդացվում է, Ամերիկայի հայ գաղթականության մեջ, Ամերիկայի հայ գաղթականության մեջ, կոչն է ամերիկահայ կանանց, որ նրանք ամուսնանան միայն հայ տղաների հետ, որ նրանք ամուսնանան միայն հայ տղաների հետ, որ նրանք ամուսնանան միայն հայ տղաների հետ

բիական ջուրերուն մէջ : Իսկ եթէ կ'ուզէք դիտնալ թէ ի՞նչ է պատճառը սահմանադրութեան վրայ կեդրոնացող թրքական ուժերուն՝ աւելի լաւ պիտի ընկերք հարցնել զայն Պ. Հենռիերսընի » :

Իր կարգին, համայնավար Զինատոանի վարչապետ Զու Էն Լէ փեքինի մէջ ճայնասփիւռ ճառ մը խօսելով, դատապարտեց Միացեալ Նահանգները, որ Սուրիոյ նկատմամբ «դրդռուիչները» ի յայտ կը բերէին, աշխարհի խաղաղութիւնը վտանգի ենթարկելով :

Միացեալ Նահանգները, ըսաւ ան, «բացէ ի բաց պինուորական սպառնալիք» ներ կ'ընեն Միջին Արեւելքի մէջ եւ կը միջամտեն Սուրիոյ ներքին հարցերուն » :

× Թուրքիա յառաջիկայ մէկ երկու օրերու ընթացքին պիտի պատասխանէ մառեչալ Բուլղանինի նամակին, որ կը դատապարտէր Մենտերէսի վարած քաղաքականութիւնը : Ծանօթ է, որ խորհրդային Վարչապետը կը մեղադրէր Անգարան, սուրիական սահմանին վրայ զօրապուններ համախմբելուն համար :

Կը կարծուի, թէ Թուրքիոյ պատասխանը հետեւեալ ձեւով պիտի ըլլայ :— Ա. Միութիւնը դերերը կը փոխէ... Թուրքիոյ վերադրելով յարձակողական նպատակներ, ինչ որ չունի : Թուրքիա չըսպառնար Սուրիոյ : Պարզապէս՝ Անգարայի կառավարութիւնը մտահոգ է այնտեղ կատարուող անցուդարձերով, քանի որ սահմանակից է. մտահոգ՝ որովհետեւ Սուրիա խորհրդային արբանեակ մը ըլլալու ճամբուն վրայ կը դանուի, դինուորական օժանդակութիւն ստանալով Մոսկուայէն :

× Իրաքի Ֆէյսալ Թագաւորը, որ Պոլիս կը դանուէր, վերադարձաւ Պաղտատ : Հրատարակուեցաւ պաշտօնական դեկոյց մը, որ կը յայտնէ թագաւորին նշանուելքը՝ իշխանուհի Ֆաւիլէի հետ, 17 տարուն : Եգիպտոսի Մոհամէտ Ալի իշխանին աղջիկն է ան :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄԱԿի մէջ Հունգարիոյ հարցին քննութիւնը տեւեց չորս օր ու երկար վիճաբանութիւններէ ետք ձայներու չախչախիչ մեծամասնութեամբ դատապարտուեցաւ Ա. Միութեան վայրագ միջամտութիւնը : Մոսկուայի բռնած դիրքը դատապարտուեցաւ տասնի դէմ վաթսուն ձայնով եւ 10 ձեռնպահութեամբ : Այս առթիւ Փեշտայի Արտաքին նախարարութեան բանբերը յայտարարեց, թէ պիտի մերժեն ընդունիլ ՄԱԿի ներկայացուցիչը Հունգարիոյ մէջ : (Տես Բ. էջ) :

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՑ մէջ Թիթօ - Կոմուլքա խօսակցութիւնները կը չարունակուին : Մառեչալ Թիթօ, ճառ մը արտասանելով յայտնեց. — « Ա. Միութեան հետ կը գործակցինք կատարեալ հաւասարութեան դետնի վրայ » :

ՄՈՆԿՈԼԻՈՑ մէջ, դեսպան Մոլոթով դիմաւորած է Եուկոսլաւ պատուիրակութիւն մը, կը հաղորդէ մամուլի «Թաս» դործակալութիւնը :

ՌՈՒՄԱՆԻԱ պաշտօնապէս առաջարկեց Ցուսլաւիոյ, որ «Պալքանեան Միութիւն» մը կազմեն, ոչ - յարձակողական դաշինքով մը : Այս առաջարկը անակնկալ մը չստեղծեց Աթէնքի քաղաքական շրջանակներուն մէջ : Կը կարծուի թէ Ցուսլաւիոյ նախագահ Թիթօ պատասխանը ժխտական պիտի ըլլայ : Ռումանիա նոյն առաջարկը ըրած է միաժամանակ Ալպանիոյ, Թուրքիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ :

ԿԻՊՐՈՍի մասին խօսելով, Սելվին Լոյտ յայտարարեց, թէ Անգլիա տակաւին որոշած չէ անկախութիւն տալ կղզիին : Լոյտ Միացեալ Նահանգներ մեկնեցաւ :

ԴԱՄԱՍԿՈՍի «Ալ Նասր» օրաթերթը կը յայտնէ, թէ մօտ աւելնէն Թիթօ եւ Նասր պիտի այցելեն Սուրիա : Թիթօ կարճ ժամանակի մը համար պիտի իջնէ Դամասկոս՝ դէպի Հնդկաստան իր ճամբորդութեան ընթացքին եւ տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Նախագահ Քուաթլիի եւ սուրիացի այլ դեկավարներու հետ : Իսկ Նասր Դամասկոս պիտի երթայ՝ Միջին Արեւելքի կացութեան շուրջ խորհրդակցութիւն մը ունենալու համար Քուաթլիի հետ :

ՎԱՏԻԿԱՆի մէջ Պապը ընդունեցաւ Ցիսուսեաններու 180 դեկավարները, որոնք կը մասնակցէին Հռոմի համագումարին : Լատիներէն ճառ մը խօսելով, Պապը խորհուրդ տուաւ Ցիսուսեաններուն որ չծխեն... :

Այրի Տիկին Ա. Մարտիկ Սերոբեան եւ զաւակը՝ Պատրիկ, ինչպէս նաեւ Բամպուքճեան, Իսպիրեան, Մոսոիչեան, Գասապեան, Ինճուճեան, Ֆրէ, Մարթէն, Ինճէճեան, Ա. Գասապեան, Փափազեան (Պէյրութ), Մակարեան (Երեւան), Սերոբեան (Պոլիս), Նարլեան (Պոլիս), Մալխասեան, Ասլանեան եւ Ճնկարեան ընտանիքները խոր ցաւով կը ծանուցանեն՝ իրենց կէսօր մօր, մեծ մօր եւ աղգական-նին՝

ԱՑՐԻ ՏԻԿԻՆ ԷՕԺԷՆԻ ՍԵՐՈԲԵԱՆԻ

(Ծնեալ Պոզաճեան)

մահը որ տեղի ունեցաւ Սեպտեմբեր 13ին, իր բնակարանը, 10 բիս Շաթօտէն, 64 տարեկանին :

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս երեքշաբթի (Սեպտ. 17ին) ժամը 15-ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Փանթէնի գերեզմանատունը, ամփոփուելու համար ընտանեկան դամբարանը :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն, կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ ընկատել :

Այրի Տիկին Համեստուհի Զիլինկիրեան, Տէր եւ Տիկին Սահակ Զիլինկիրեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Գէորգ Զիլինկիրեան եւ զաւակները, Պ. Պ. Յովհաննէս եւ Եղուարդ Զիլինկիրեան, Օր. Զարդար Զիլինկիրեան, Տէր եւ Տիկ. Խաչիկ Զիլինկիրեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկ. Գայլըմճեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկ. Մ. Զիլինկիրեան եւ զաւակը (Հայաստան), Տէր եւ Տիկ. Գարատայեան եւ զաւակները (Սէնթ Էթիէն), Պ. Տաճատ Կականեան (Հայաստան), Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր Կականեան (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Էշքիլեան (Հայաստան), Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս Եղիազարեան, Պէրպէրեան, Թէրզեան, Տէրտէրեան, Տէօքմէճեան, Սէֆէրեան ընտանիքները խոր ցաւով կ'ուզան ծանուցանելու իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, քեռայրին՝

ՅԱԿՈԲ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆի

մահը, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 14 Սեպտեմբերին, Փիթիէ հիւանդանոցին մէջ, 52 տարեկանին :

Ցուղարկաւորութիւնը եւ թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուին Չորեքշաբթի կէսօրէ յետոյ Ալֆորվիլի եկեղեցին : Հաւաքուիլ ժամը 4ին, ուրկէ մարմինը պիտի ամփոփուի տեղւոյն գերեզմանատունը :

Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ ընկատել :

ԿՐԸՆՈՊԼԸ.— Թանկագին ընկեր Անթուան Օհանեանի մահուան քառասունքի առթիւ Տէր եւ Տիկին Մուրթաֆեան հազար Ֆրանք կը նուիրեն, տեղւոյս դըպրոցին :

ՈՒԽՏԻ ՕՐ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐՆՈՒՎԻԼԻ ՎԱՐԱԳԱՑ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

33, Ռիւ Սէն Ժիւսթ

Սեպտ. 29ին Վարագայ Ս. Խաչի տօնին առթիւ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս մեծահանդէս ուխտագնացութիւն եւ մատաղի օրհնութիւն տեղի պիտի ունենայ Ս. եկեղեցւոյս մէջ :

Նոյն օրը կը պատարագի եւ կը քարոզէ վիճակիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Սերովբէ Եպիսկոպոս Մանուկեան օրուան տօնին շուրջ :

Ս. պատարագի հոգեմատյլ երգեցողութիւնները կը կատարէ Ս. եկեղեցւոյս հովանիին տակ կազմուած փոքրիկներու խումբը, դեկավարութեամբ իրենց ուսուցչին՝ Պ. Գէորգ Հուպոյեանի :

Կը խնդրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդէն, որ կանխաւ բարեհաճի ըզրկել եւ կամ յանձնել նուէրները Տ. Աղգէ քհնյ. Փայլակեանի հասցէով 31-33, Ռիւ Սէն Ժիւսթ, Արնուվիլ :

Հոգաբարձութիւն
վարագոյ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ
Արնուվիլ (Սէն է Ուազ)

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՅԹԸ
Փետրուար 23ին

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, որոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթարկուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ ղրկել : Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր դործը :

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Լիոնի եկեղեցւոյ եւ Ազգ. Տան Շինութեան օր առաջ լրացումին համար մեր վերջին կոչին որպէս արձագանգ, լիացրնակ (Անգլիա), Պ. Ժիրայր Ժամկոչեան, իբրեւ անմիջական օգնութիւն 50 սթերլին տրամադրած է, Պ. Տամլամեանի միջոցաւ, անգլիաբնակ մեր ազնիւ հայրենակիցին այս ինքնամատոյց ժէստը արժանի կը նկատենք դովեստի եւ շնորհակալութեան :

ՇԻՆ. ՑԱՆՁՆԱԺՈՒՄԲ ԵՒ ԱԶԳ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

×

եկեղեցասէրն Տիկնոջ Միութիւնը շնորհակալութեամբ ստացաւ Քլէրմոն Ֆէրրանէն Պ. Ներսէս Թիւթիւնճեանէ 20.000 Ֆր. իր ամուսնութեան առթիւ :

Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս Նիկողոսեան իրենց մօր եւ զոքանչ մօր հանդուցեալ Նուարդ Միքայէլեանի մահուան քառասունքին առթիւ հինդ հազար Ֆրանք կը նուիրեն եկեղեցւոյ չինութեան Ֆոնտին :

Մարսէյլէն Պ. Մինաս Պօղոսեան Լիոն իր այցելութեան առթիւ Պ. Հ. Թադէոսեանի ձեռամբ Լիոնի եկեղեցւոյ շինութեան կը նուիրէ տասը հազար Ֆր. :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

ՄԵՔԱՆԻՍԻԷՆ, ՍԻՒՐԱԼԼԻՕՋ, ՖԻՆԻՍԷՕՋ եւ աչկերտ :

MAISON JASMINE
19, Rue du Fbg. St.-Denis, Paris

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻ

Առեւտուրով զբաղող մը, Փարիզի մօտակայ արուարձաններէն մէկուն մէջ կը փնտռէ վարձու ազատ հողամաս մը, առնուազն երեքէն չորս հարիւր քառ. մեթր տարածութեամբ, ապրանքի մթերման համար : Տեղեկացնել՝

Mr, Partick, 43, Rue Jussieu, Paris (5e)

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Քրիստափոր» խումբի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21ին, Քաֆէ Րէժան : Կարեւոր օրակարգ :

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Բաֆֆի խումբի ընկերական ժողովը, այս ուրբաթ, ժամը 21ին, Քաֆէ Րէժանի վերնայարկը : Կարեւոր օրակարգ :

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս հինգշաբթի, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ կարմիր Խաչի տարեկան պարահանդէսը, Փետրուար երկուքին :

Հայ կարմիր Խաչի Օրը Սորպոնի մեծ Ամփիթեատրոնին մէջ Մայիս 11ին :

×

Որբերու Օգն. Միութեան (Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն) տարեկան պարահանդէսը Նոյեմբեր 24ին :

GRAND-HOTEL

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Un Ouvrier Ebéniste et Un Machiniste

GOGEL

83, Rue des Haies, Paris - 20e

Tél. : MEN. 17-13

×

Մասնագէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատանոմի դրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Սոխպողպաթ հսկող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր : Փանթէնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնոի - Փավիյեօն :

CHAUFFEURS DE TAXI

Հայ շարժավարներու ուշադրութեան Անոնք որ չուտով կը փափաքին տիրանալ թաքսի մը : Դիմեն Պ. Տէրտէրեանի : 85, Rue des Monts Clairs à Colombes

Ամէն առաւօտ ժամը 8էն 10, կամ ղրկել ժամադրութեան համար :

ԳՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՎԱՂԱՆՍԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 22 Սեպտեմբեր Կիրակի ժամը 3.30ին, Սալ ոէ Ֆէթի վերնայարկը : Կը դասախօսէ ԱՇՈՏ ԱՌԱՔԷԼԵԱՆ : Նիւթը՝ Յովհաննէս Թումանեան : (Թումանեանի պատկերը, մանկութիւն, պատանեկութիւն : Թումանեանի ստեղծագործութիւններու վերլուծութիւն, պատմական եւ աշխարհագրական տեղեկութիւններ, Գուգարաց աշխարհի մասին) :

Կը նուագուի նաեւ Տիգրանեանի Անուշ օփերան, մանրամասն բացատրականներով : Մուտքը ազատ է :

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

Peintures

THOMLAC

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎԱՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ

Արդիական արուեստի ճաշակով

ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

Լիոնլէոմի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները

Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները

եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ

ՅԱՐԱՏԵԻ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԴԵՆ ՁԵՐ ԱՒՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61

64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

Սիրալիր եւ լերմ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝

ԹՈՒՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

ՀԱՐԱՁ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

18

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

MERCREDI

18 SEPTEMBRE

1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7996 33ème ANNEE Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3797

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԴԵՄՈԿՐԱՏՆԵՐՈՒ ՈՒԺԸ

Թուրքիոյ երեք ընդդիմադիր կուսակցութիւնից միացեալ ճակատ կազմելն իսկ պերճախօս ապացոյց մըն է, որ կառավարական դեմոկրատ կուսակցութիւնը կարեւոր ուժ մը կը ներկայացնէ երկրին մէջ եւ կրնայ երրորդ անգամ յաղթական դուրս գալ հոկտեմբեր 27ի ընտրութիւններէն :

Ըսինք արդէն թէ արտաքին քաղաքականութեան մարզին մէջ ընդդիմադիրները քննադատելիք չատ բան չունին : Դեմոկրատ կառավարութիւնը եօթը տարիէ ի վեր մեծապէս ամրապնդած է Թուրքիոյ դիրքը : Արեւմտեան պետութիւնները, մանաւանդ Միացեալ Նահանգները մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն այդ երկրին՝ իրրեւ պատնէշ համայնավարութեան դէմ : Ու կ'ալքակցին անոր :

Աւելի չատ ներքին քաղաքականութիւնն է, որ բուռն քննադատութեանց կը մղէ միւս կուսակցութիւնները :

Հանրապետութեան նախագահ ձեռլլ Պայար չհետեւեցաւ իր նախորդներուն՝ Մուսթաֆա Քեմալի եւ Իսմէթ Ինէօնիւի օրինակին, միահեծան վարիչը դառնալու համար իր կուսակցութեան :

Այդ պարտականութիւնը ստանձնեց Ատնան Մենտէրէս, որ եօթը տարիէ ի վեր իր ձեռքին մէջ կը պահէ երկիրը՝ իրրեւ յաւիտենական վարչապետ :

Անճնական մեծ հարստութեան տէր այս պետական մարդը, որ իր պաշտօնին համար կառավարութեան սնուցիչն ոչ մէկ թոշակ կը ստանայ, մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ Թուրքիոյ մէջ, մանաւանդ գիւղացիներուն մօտ :

Մենտերէս լաւ դիւանագէտ է, սակայն՝ վատ տնտեսագէտ ու եմատագէտ :

Թրքական թղթադրամ ոսկին (լիրա) պաշտօնապէս կ'արժէ 120 ֆրանք : Սակայն սեւ սակարանի մէջ 25 - 30 ֆրանքի իջած է :

Թուրքիա տարիներէ ի վեր կը խեղդուի պարտքի տակ : Օտար երկիրները չատոնց վարկ չեն բանար Թուրքիա առեւտրականներուն : Այդ պատճառով ալ ոչ մէկ երկիր արտածում կը կատարէ դէպի Թուրքիա, ուր կը պակսին առօրեայ սպառուած համար անհրաժեշտ բազմաթիւ սովորական առարկաներ անգամ : Ժողովուրդը կը նեղուի նոյնիսկ միսի, կաթ - նեղէնի, հաւկիթի եւ տեղական երկրագործական այլ բերքերու պակասէն, մասնաւորաբար մեծ քաղաքներու մէջ :

Մինչ այս է կացութիւնը տնտեսական դետնի վրայ, կառավարութիւնը երկրին նիւթական - եմատական կարողութենէն վեր ձեռնարկներ կը կատարէ : Գաւառի զանազան կողմերը բազմաթիւ մեծ գործարաններ կը բանայ, ելեկտրական կայաններ կը կառուցանէ, չէնքեր կը չինէ, գիւղացիներուն արդիական գործիքներ, թրաքթէօրներ եւ այլ մեքենաներ կը հայթայթէ, դիւազործարաններ կը հիմնէ : Մէկ խօսքով կը ջանայ արդիականացնել երկիրը, եւրոպական իմաստով :

Վերջին անգամ Պոլիսը բարեզարդելու համար սկսաւ ամբողջովին հիմնայատակ քանդել բազմաթիւ թաղամասեր եւ բանալ մեծ պողոտաներ : Ծրագրած է նոյնիսկ կամուրջ մը կառուցանել Վոսփորի վրայ :

Այս բոլորին համար հսկայ դումարներ անհրաժեշտ են : Ո՛ղջ ըլլայ տպագրական մեքենան, որ դիշեր - ցերեկ կը բանի, չուտով վերոյի հասցնելով թրքական դրամին արժէքը :

Ներքին քաղաքականութեան մարդին մէջ ընդդիմադիրները կը մեղադրեն նոյնպէս կառավարութիւնը, որ սեղմիչ օրէնքներով կաշկանդած է մամուլի ազատ արտայայտութիւնը, մեղանչած է ժողովրդավարական սկզբունքներուն դէմ՝ հալածելով եւ բանտարկելով ընդդիմադիր կուսակցութեանց գործիչները :

Վարչապետ Մենտերէսի նախորդ գահլիճի անդամներէն ոմանք իրենց պաշտօնական դերը օգտագործելով տըվըզի եւ ներածումի չահագործումներ ըրած էին : Ընդդիմադիրները ժամանակին օգտագործեցին այդ գայթակղիչ արարքները, վարկաբեկելու համար դեմոկրատ կուսակցութիւնը :

Վարչապետին միահեծան գործունէութեան դէմ ընդվզեցաւ նոյնինքն Մկհմէտ Ֆուատ Քէօփրիւլիւ, Մենտերէսի ամէնէն մտերիմ ընկերը, որ 1950էն սկսեալ մինչեւ անցեալ տարի իր ձեռքին մէջ պահած էր երկրին արտաքին քաղաքականութիւնը. Փրոֆ. Քէօփրիւլիւ չհանդուրժելով Մենտերէսի մենատիրական ուղղութեան, հրաժարեցաւ արտաքին նախարարի պաշտօնէն : Այժմ ալ ընտրութեանց նախօրեակին հանդիսաւորապէս հեռացաւ դեմոկրատ կուսակցութենէն, որուն գլխաւոր հիմնադիրն էր եղած :

Ընդդիմադիրները հիմա սկսած են դեմոկրատներուն դէմ օգտագործել նաեւ 1955 Սեպտեմբեր վեցի ծանօթ դէպքը, որուն իրաւամբ պատասխանատու կը նկատեն Մենտերէսի կառավարութիւնը :

Մեծ քաղաքներու եւ մտաւորական շրջանակներու մէջ մեծապէս վարկաբեկուած է դեմոկրատ կուսակցութիւնը : Սակայն Անատոլուի գիւղերուն մէջ չատ բարձր է իր վարկը :

Դեմոկրատները մեծապէս բարելաւեցին վիճակը գիւղացիներուն, որոնք ցարդ բոլորովին անտեսուած էին նախորդ կառավարութիւններէն :

Մենտերէս մեծ յոյս դրած է գիւղացիներուն վրայ՝ նոր ընտրութեանց մէջ յաղթելու համար :

Պիտի յաջողի՞ : Հարցական է :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

ՁԵՌՆԱՌՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐՁԱԿՈՒԱԾ ԵՆ ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ՄՕՏ : ՊԼԵՐՈՒԹ.— ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԹԵԱՆ ԱԿՈՒՄԲԻՆ ՎՐԱՑ

Վերջին օրերուն կացութիւնը դարձեալ պղտորեցաւ Միջին Արեւելքի մէջ : Տեղական թերթերը կը գրեն թէ՛ր. օր, առաւօտուն ուժանակները պայթած են Դամասկոսի խորհրդային դեսպանատան մօտերը . վիրաւորներ չկան, ինչպէս նաեւ՝ նիւթական վնասներ : կարգ մը ձերբակալութիւններ եղած են :

Միւս կողմէ, Պէյրութի մէջ, առջի գիշեր ձեռնառումբեր արձակուած են կառավարական «Ալ Ահաա»» թերթին դէմ - բանսենեակներուն առջեւ, ինչպէս նաեւ՝ Հ. Յ. Դաշնակցութեան Պէյրութի ակումբին վրայ : Ֆրանսական մամուլին համաձայն՝ զոհ չկայ :

Գահլիճի «Ալ Ահրամ» թերթը կը գրէ, թէ վերջին ժամերուն կացութիւնը ողբերգական ընոյթ ստացաւ Ցորդանանի մէջ եւ կրնայ յանգիլ Հիւսէյն թագաւորին հրաժարման :

Թերթը կ'աւելցնէ, որ տագնապին պատճառն է Միացեալ Նահանգներու դեսպանը, որ Ցորդանանը կ'ուղէր տեսնել Պաղտատի Ուխտին մէջ :

Այս ուղղութեամբ պաշտօնական ոչ մէկ գեկոյց կայ : Լոնտոնի յորդանանեան դեսպանը մերժեց այս լուրերը : Միւս կողմէ, Ամմանի մէջ Հիւսէյն թագաւոր 18 երեսփոխաններու հետ քննեց Միջին Արեւելքի կացութիւնը եւ հաստատեց , թէ Ցորդանան ոչ մէկ օտար դաշնակցութեան մաս

(Շար.ո կարդալ Դ. էջ)

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

ԳՐԱԴԻՏԻՆ ՇՈՒՆԸ ՄԵՌԱՒ

Կար ու չկար ...

Բայց, ներողութիւն, պատմութեանս հերոսը, երէկ ալ կար, այսօր ալ կայ : Ողջ առողջ է : Միայն թէ մե՛ծ դժբախտութիւն մը պատահած է իր գլխուն — իր շնիկը ա՛լ ողջ չէ : Սպաննուեցաւ, անցեալ օր, Քուպայի մայրաքաղաքին մէջ, ուր... հակայեղափոխական խայտեր առած էր եւ իր հաջողներով դիմաւորած էր բանի մը գինուորներ :

Հերոսին անունը էրնըսթ Հէմինկուէյ, Ամերիկայի գրագէտներու համաստեղութեան ամէնէն փայլուն աստղերէն մէկը :

Հարուստ մարդ է : Օր մը Ափրիկէ գացած կ'ըլլայ՝ առիւծ ու վագր որսալու համար, օր մըն ալ Եւրոպա է կամ Ասիա՝ նոր բաներ տեսնելու եւ նոր բաներ սորվելու մտահոգութեամբ : Տաղանդաւոր մէկն է, այդ մասին ո՛չ մէկ խօսք :

Ներկայիս Քուպա գացած է : Այնտեղ ալ բնակարան մը ունի :

Անցեալ շաբթու, օր մը, առտուան ժամը 4ին ատենները, ոստիկան գինուորներ ջոկատ մը ափ կ'առնէ իր տան դուռը : Ջոկատը փախստականի մըետեւէն ինկած էր :

Հէմինկուէյի հաւատարիմ շնիկը, օրիորդ — կամ պարոն — Մաչոմոսա, կը սկսի հաչել : Հաւատարիմ շուն մը, ի պաշտօնէ, պէտք է հաչէ, երբ «թշնամի» մը փորձէ բռնաբարել իր տիրոջ բնակարանին անբռնաբարելիութիւնը :

Ոստիկան - գինուորներէն մէկը, որ, երեւի շանազգիներու բնաւորութեան ծանօթ չէր, կը բաշէ իր հրացանը, որուն կոթովը գետին կը փռէ օրիորդ — կամ պարոն — Մաչոմոսան -

Շան թաղումը շուտո՞վ կատարուած է թէ ո՛չ, չեմ գիտեր : Բայց, *Թայմզէն* կը լսեմ որ մեծահամբաւ գրագէտը սուգի մէջ է :

Այս սարսափելի՛... ոճիրին յաջորդ օրը, Հէմինկուէյ կը դիմէ գինուորական իշխանութեանց եւ բացատրութիւն կը պահանջէ .

— Սա՛, ըսէք նայիմ, շուն ինչո՞ւ բռնացնեցիք ...

Անգամ մը եւս կրկնեմ — Հէմինկուէյ բազմաշնորհ ու բազմարդիւն, տաղանդաւոր ու հռչակաւոր գրագէտ մըն է : Իր հայրենիքին գրական փառքերէն մէկը : Իրեն դէմ բերան բանալու համար, մարդ պէտք է բաւական... անկիրք ու յանդուգն ըլլայ :

Բայց, մենք , երբեմն, շատ բարեկիրթ ենք, երբեմն ալ շատ անկիրթ : Մեր անկրթութիւնը կ'աղդարացնայ երեք հազար տարիէ ի վեր մեր հաշածներով :

Ուրեմն, մեր ազգին անկրթութիւնը եւ յանդգնութիւնը բաւնիւ եւ գործով ապացուցանելու համար, պիտի ուստիմ նամակ մը պիտի գրեմ իրեն եւ պիտի հարցնեմ .

— Գիտեմ, 1915ին երբ «Արեւելքի ճեղքըլմէնը» հայ ժողովուրդը կը ջարդէր , դուն տասնըեօթը տարեկան պատանի մըն էիր : Անունդ մա՛րդ լսած չէր, բացի մամայէդ : Ուրեմն, այդ օրերուն չէիր կրնար բողոքել Թուրքիոյ դէմ :

Բայց, 1943ին, բառասունըհինգ տարեկան մէկն էիր : Եւ հանրայինի դէմքի մը — գրագէտ : Խօսքդ կշիռ ունէր, ձայնդ կրնար արձագանգել աշխարհի չորս կողմը : Ինչո՞ւ չբողոքեցիր, երբ Թուրքը կողոպտեց Պոլսոյ Հայերն ու Յոյները, իր *վարձքը վերկխօսով* ...

Երկու տարի առաջ, 1955ին, յիսունըեօթը տարեկան էիր : Եւ աշխարհահռչակ դէմք մը : Ինչո՞ւ, ա՛մէնէ կէս - բերան բողոք մը չներկայացուցիր թուրք ազգին, որ սեպտեմբեր վեցէն եօթը լուսնալու գիշերը, վայրագօրէն յարձակեցաւ Յոյներու եկեղեցիներուն վրայ եւ բարուքանդ ըրաւ Յոյնին ու Հայուն խանութները :

Հիմա, ելեր կը բողոքես Քուպացիներուն թէ շնիկդ սատկեցուցեր են : Եւ կարծեմ, աչքերդ ալ լեցուեր են : Անշուշտ, սեւ փողկապ մըն ալ անցուցած ես վզիդ... Յոյն եւ Հայ ժողովուրդները շո՞ւն մըն ալ չէին արժեր...

×

— Նամակ մի՛ գրեր, կ'ըսէ մէկը, ես - վէս :

— Ինչո՞ւ...

— Վրանիս խնդացնել պիտի տաս...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԹԻԹՕ-ԿՈՄՈՒԼՔԱ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՎԵՐՋԱՑԱՒ

Պելկրատի Թիթօ - Կոմունքա խորհրդակցութիւնները վերջացան եւ լեհ պատուիրակութիւնը վերադարձաւ Վարշաւա :

«Ցաւեսութիւն, ընկեր Թիթօ, կը տեսնուինք Վարշաւայի մէջ», ըսած է Կոմունքա, օդանաւ ելլելէ առաջ :

Երկու պատուիրակութիւններու բանակցութիւններէն ետք գեկոյց մը հրատարակուեցաւ, ուր ոչ մէկ յիշատակութիւն կայ Ի. Միութեան մասին :

Անկասկած, մտածել Թիթօ եւ Կոմունքա կարդ մը որոշումներ տուած եւ համաձայնութիւններ կնքած են, որոնք գաղտնի կը պահուին : Գալով հրատարակուած գեկոյցին, ամէնէն աւելի կը վնասէ Դեր - մանիոյ, ինչ որ կը նախատեսուէր արդէն : Եուկոսլաւիա իրրեւ Լեհաստանի վերջնական սահման՝ կ'ընդունի Օտէր - Նայսը :

Ամէն զատ, համաձայն դտնուած են կարդ մը կէտերու շուրջ, — ապաղինում, Միջին Արեւելք, գաղթատիրական հարցեր, Եւրոպայի ապահովութիւնը եւն... այս բոլորին մէջ կարելի է նշել այն պարագան, որ կապ ունի Սուրիոյ հետ, որ «կը վարչ անկախութեան քաղաքականութիւն մը» :

Լեհաստանի եւ Եուկոսլաւիոյ գեկավարներու խորհրդակցութիւններէն ետք, կարելի է ըսել որ Պելկրատ - Վարշաւա առանցք մը պիտի չստեղծուի, թէեւ սերտ գործակցութիւն մը պիտի սկսի երկու երկիրներուն միջեւ :

Համաձայնութեան գլխաւոր կէտերը .—

1.— Գերմանելեհական սահմանը Օտէր Նայսի գիծն է, վերջնականապէս ... եւ պէտք է ճանչցուի բոլոր անոնց կողմէ՝ որ տակաւին չեն ընդունած :

2.— Գերմանիա .— Ուղղակի յարաբերութիւններ՝ երկու Գերմանիաներուն միջեւ, վերամիացման լուծումը դտնելու համար :

3.— Միջին Արեւելք.— Երկու կառավարութիւնները կարծիքի փոխանակութիւններ ունեցան Միջին Արեւելքի կացութեան վրայ, ուր «խաղաղութիւնը վտանգուած է » եւ ճնշումներ կ'ըլլան «յատկապէս՝ Սուրիոյ վրայ, որ կը վարէ անկախութեան քաղաքականութիւն մը » :

4.— Ասիա - Ափրիկէ.— Ժողովուրդներու անկախութեան իրաւունքին ճանաչումը :

5.— Ապագինում.— Հիւլէական զէնքերը եւ փորձերը արգիլել :

6.— Կուսակցութիւններուն միջեւ (համայնավար) յարաբերութիւններու բարելաւում :

ԹԱՑԼԱՆՏի կառավարութիւնը տապալեցաւ : Մառէչալ Թանարաթ, բանակին օժանդակութեամբ պետական հարուած մը ըրաւ եւ նախագահ Սոնկրամը վար առնելով իշխանութեան գլուխ անցաւ : Ոչ մէկ զոհ կայ :

ՆԵՎԱՏԱՑԻ անապատին մէջ Միացեալ Նահանգներ տարուան հիւլէական գօրաւարժոյն ռումբը պայթեցուցին : 500 քիլոմէթր հեռաւորութենէ ռումբին առաջացուցած ամպերը տեսանելի էին :

ԱՐՄԱՍՏԱՑԻ ՄԱՀՄԱՆԱԿԱԼԸ

Պատմագրեց Կ. ՍԱՍՈՒՆԻ

•

«Կ՚երթայինք Եգիպտոս, Կ՚ելնեինք Քրիստոսի հետ, Կ՚ապրեցնեինք Տիրոջ հետ, Կ՚ապրեցնեինք Տիրոջ հետ, Կ՚ապրեցնեինք Տիրոջ հետ, Կ՚ապրեցնեինք Տիրոջ հետ...»

Հին Կտակարան

Ամենամեծ հրաշքը, որ տեսել է աշխարհը, Հիսուս Քրիստոսի հարությունն է։ Հարությունը մեռելների, որ ամենամեծ հրաշքն է, ամենամեծ հրաշքն է, ամենամեծ հրաշքն է,

ԿՅՈՒՔԻ

Ա. ՊՐԻՄԱԿՈՎԵ

ՊԱՏՄՎԱԾՔՆԵՐ ԿՅԱՆՔԻՑ

Ի Ն Չ Ո՞Ւ ...

Ինչու՞ մարդիկ ապրում են միայն մեկ անգամ, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ծնվում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն մեռնում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ապրում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն սիրում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ատում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ուրախանում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն տխրում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ծիծաղում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն լաց լինում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ...

Եվ հիշեցի Հաղտասը, որ ամեն անգամ, երբ ինքն իրեն հարց էր տալիս, թե ինչու՞ մարդիկ միայն մեկ անգամ են ապրում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են սիրում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են ատում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են ծիծաղում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են լաց լինում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ...

Հաղտասը ոչ մի անգամ չէր ստանում պատասխան իր հարցերին, որովհետև ոչ ոք չէր կարող պատասխանել նրան, թե ինչու՞ մարդիկ միայն մեկ անգամ են ապրում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են սիրում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են ատում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են ծիծաղում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն են լաց լինում, ինչու՞ մեկ անգամ միայն ...

Հաղտասը ոչ ոքից պատասխան չէր ստանում, որովհետև ոչ ոք չգիտեր

պիտի կազմէ :

Սուրբիական սպայակոյտի պետ Ա֊ֆիֆ Պղրի օտար լրագրողներու առջեւ խօսք առնելով (Կիրակի) յայտարարեց . — Սուրբիական ու եգիպտական երկու բանակները այսուհետեւ մէկ բանակ կը կազմեն :

ԻՍՐԱՅԷԼ ԵԻ Ա. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Իսրայէլի Արտաքին նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար էյթան մամուլի ասուլիս մը տալով յայտնեց, թէ Մոսկուայի Իսրայէլեան դեսպանատան պաշտօնեաներէն մէկը ձերբակալուած է խորհրդային դործակալութեանց կողմէ : Այնուհետեւ հրեայ նախարարը յայտնեց, թէ Խորհրդայիններուն ճնշում բանեցուցած են իրենց դիւանագէտին վրայ՝ որպէս զի լրտեսութիւն ընէ, ի նպաստ Մոսկուայի :

Իսրայէլեան դիւանագէտը ձերբակալուած է Սեպտեմբեր 7ի դիւերուան ժամը 9ին, Օտեսայի մէջ :

Հակառակ անոր, որ դիւանագիտական անցագիր ունէր հրեայ պաշտօնեան, ռուս ոստիկանները արդիլած են անոր՝ որ յարաբերութեան մտնէ իսրայէլեան դեսպանատան հետ : Այնուհետեւ, տեղ մը տանելով, թարգմանի մը միջոցաւ հարցաքննութիւնը սկսած է :

Վերջապէս, պաշտօնեայ մը դիւանագիտական անցագիրը խլելով, ըսած է .— « Հիմա, մեր տրամադրութեան տակ կը դտնուիք» : Հրեայ դիւանագէտը կը յայտնէ, թէ իր կինը հիւանդանոցն է եւ պէտք է տեսնէ զայն. իրեն կը պատասխանեն . — «Երբեք պիտի չտեսնէք զայն, եթէ չհամաձայնիք աշխատիլ խորհրդային լրտեսական կազմակերպութեան մէջ» :

Հրեայ դիւանագէտը հարքաննուած է յաջորդաբար 26 ժամ, որու ընթացքին յայտնած են իրեն. — «խորհրդային լրտեսական կազմակերպութիւնը Ա. Միութեան զօրաւոր ոստն է, որ միջազգային ոչ մէկ իրաւասութեան ենթակայ է... կրնանք ձեզ անյայտացնել եւ ձեր հարազատները կը դտնուին ծովափի մը վրայ. կը պատահի յաճախ, որ մարդիկ լողալու երթան ու չվերադառնան... ներկայիս ոչ մէկ օրէնք գոյութիւն ունի, որ կարենայ օգնել ձեզի, դուք կը դտնուիք մեր ձեռքերուն մէջ, եւ ուրիշ ընտրութիւն մը չէք կրնար ընել՝ եթէ կ'ուզէք տեսնել կրկին ձեր կինն ու աղջիկը» :

Յաջորդ օրը, իսրայէլեան դիւանագէտին արտօնած են տեսնել իր կինը եւ յարաբերութեան մտնել իր դեսպանատան հետ... պայմանները ընդունած էր : Սակայն, թէ Ավիվի համաձայն, անիկա հեռացած է Ա. Միութենէն՝ իր կնոջ ընկերակցութեամբ եւ չուտով պիտի հասնի Իսրայէլ :

× Իսրայէլի Արտաքին նախարարը, Տիկին Կոլտա Մէյր, դէպի Նիւ Եորք իր ճամբուն վրայ կարճ ժամանակի մը համար կանգ առաւ Փարիզի մէջ եւ տեսակցութիւն ունեցաւ Արտաքին նախարար Փինոյի հետ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՊԱՂՏԱՏԻ Ուխտին անտեսական յանձնախումբը Լոնտոնի մէջ դումարուելով անգամ երկիրներու մէջեւ հասարակաց չուկայ մը ստեղծելու կարելիութիւնները կ'ուսումնասիրէ :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱ լեն անգամ աւելցուց իր պինուորական ծախքերը : Զինուորական ծախքերու համար որոշուած նախկին մէկ միլիոն մարքը բարձրացաւ մէկ միլիառ 367 միլիոնի :

ՖՐԱՆՔՖՈՒՌՈՒՄ մշակութային յարաբերութեանց յանձնախումբը իր առաջին ժողովը պիտի դումարէ Փարիզի մէջ, Սեպտեմբեր 25ին : Խորհրդային պատուիրակութեան պիտի նախագահէ Ժուկով :

ՍՊԱՆԻՈՑ մենաշէրը՝ Ֆրանքօ, մօտ ատենէն տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Տոն Ժուանի հետ : Ինչպէս ծանօթ է, Ֆրանքօ կը մտածէ դահակալէ արքան բարձրացնել Սպանիոյ դահին վրայ :

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՒԹի որ Հավը մեկնած էր, Բ. օր, կէսօրէ վերջ Փարիզ վերադարձաւ :

ԳԱՀԻՐէի ձայնասփիւռը հաղորդեց, թէ ամերիկեան Վեցերորդ նաւատորմին պատկանող օդանաւեր թռիչք կատարած են Ա. Պէրգանդրիոյ մօտերը :

ՆՈՐ ՏԵԼՀԻի մէջ Ալժերիոյ Ազատագրական Ճակատի ներկայացուցիչները տեսակցութիւն մը ունեցած են Հնդկաստանի Վարչապետ Նեհրուի հետ :

ԹՈՒՐՔԻՈՑ խորհրդային կցորդը՝ Տիւբապետ Մալակին արտաքսուեցաւ երկրէն՝ լրտեսութեան յանցանքով :

ՏԻՐՈՒՆԻ — ՇԱՐԼ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

Լիոնի հայ գաղութը խոր յուզումով, լսեց Լիոնի հայկական եկեղեցւոյ չինուածեան յանձնախումբին դործօն քարտուղար՝ Շարլ Միքայէլեանի մահը :

Իր այս պաշտօնին ձեռնարկելէ առաջ արդէն, Միքայէլեան բազմաթիւ բարեկամներ ունէր Լիոնի մէջ, հայ թէ ֆրանսացի : Բոլորին համակրանքը չհաճած էր :

Իր բնաւորութեան չնորհիւ չհաճած էր բազմաթիւ մարդոց բարեկամութիւնը եւ Շինութեան յանձնախումբին մէջ իր տարած դործունէութիւնը միջոց մը կը նկատէր, տարբական պարտականութիւն մը կատարելու համար :

Դժբախտաբար, ինք պիտի չունենայ երջանկութիւնը՝ իր խէալին իրականացուած տեսնելու, որուն համար այնքան աշխատած էր : Մեր հպարտութիւնը կազմող դործը չտեսով պիտի վերջանայ եւ մեր ցաւը պիտի ըլլայ՝ զայն, չտեսնել մեր կողքին :

Այսուհանդերձ, չենք ուղեր որ անտեսուած մնայ այսքան աշխատանք, ընդհակառակն, կը կարծենք, որ մեր պարտականութիւնն է զայն ճանչցնել հասարակութեան, որպէս զի իրը օրինակ ծառայէ :

Մեր խորին ցաւակցութիւնները՝ հանդուցեալին այրիին՝ Տիկին Միքայէլեանի :

ԼԻՈՆԻ Ա.Զ.Գ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԵԿԵՂ. ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Երեւանէն Պ. Ցարութիւնեան կը փնտռէ Մելիքեան Սիւզան, ծնեալ Թադէոսեան, ծնած 1898 Թիֆլիս, ունի աղջիկ մը որուն անունն է Իռէն : Կը կարծուի ըլլալ Զուիցերիա :

× Հայաստանէն Ղայրամ Յովսէփեան կը փնտռէ իր զաւակը Յովսէփեան, եղբօր անուններն են Պետրոս, Գէորգ, Ձան պէկ, Կարուչ եւ Թեւոս :

× Հայաստանէն Սիրանույշ Պահատուրեան կը փնտռէ իր մօրեղբայրը Ցարութիւն Թօփալեան որ տարիներ առաջ կը բնակի եղեր Լէ Լիլա :

× Եգիպտոսէն Տքթ. Ցարութիւնի ազգ. Զապէլ Զաղոյեան կը փնտռէ իր ազգականներէն Մուշեղ եւ Յովհաննէս Ազապալեանները (Բաբերդցի) :

× Ռումանիայէն նոր Փարիզ եկած Պ. Գրիգոր Մալխասեան կը փնտռէ իր մօրեղբայրը Սիմոն Սիմոնեան որ կը կարծէ ըլլալ Պոսթոն կամ Շիքակօ :

×Դերձանի գիւղէն Գարագուլաքցի Եաղուբ Պապոյեան կը փնտռէ իր ազգականները, Նազէն, Կիւլօ, Միսաք եւ Սեդրակ Պապոյեանները :

× Երեւանէն Ստեփան Գուլումճեան կը փնտռէ իր հայրը Ցակ. Գուլումճեանորմէ 1937էն ի վեր ոչ մէկ լուր ունի :

× Երեւանէն Տիկին Վիքթորի Ճրոյեան, ծնեալ Ազատեան կը փնտռէ իր զարմիկը Յովհաննէս Ազատեան :

× Երեւանէն Պետրոսի կինը Ազնուի կը փնտռէ իր մօրեղբայրը Ցակոբ Փափազեան : (Դերձակ) :

× Հայաստանէն Արտեմ Հովհան կը փնտռէ իր եղբայրը Վարդան Ենովքի Հովհան 64 – 65 տարեկան, ծնուած Նոր Պայազիտ :

ՆԱՄԱԿ ՈՒՆԻՆ

Տէր եւ Տիկին Լեւոն Սարգիսեան :
Եդուարդ Նշանեան (պաղտվաճառ) :
Տիգրանուհի Մուրատեան :
Ազատ Ծաչատուրեան :
Օննիկ Պէյօղլուեան :

Այս փնտռտուք հետեւեալ անձերու հասցէները գիտցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ դիւանատունը :

15 րիւ Ժան Կուժօն :

Դիւան եկեղեցւոյ

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՅԹԸ
Փետրուար 23ին

ԿՈՒԶՈՒԻ

14 – 15 տարեկան պատանի մը, ժամադործ – ոսկերիչի մը մօտ աշխատելու համար, արհեստ սորվելու եւ fուրսեր ընելու :

Կը խնդրուի ներկայանալ ծնողքին հետ : Դիմել՝

VENDOME
Joaillier - Bijoutier - Horloger
81, Bd. Voltaire, Paris XIe
Métro : St.-Ambroise

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱՏԿԻ

Իր երէց ընկերոջ՝ Կարապետ Գուլումեանի դառնակսկիծ մահուան ախուր առթիւ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Պոմոնի «Քրիստափոր» խումբը կը նուիրէ հազար ֆրանք «Ցառաջ»ին, հազար Ֆր. «Հայաստան»ին :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դաղրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, որոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթարկուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ դրկել : Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր դործը :

«ՑԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Էքս լէ Պէնի նուիրատուներու ցանկին մէջ մոռցուած էր Տէր եւ Տիկին Ս. Սխտեանները, որոնք մասնակցած են հազար ֆրանքով : Միւս կողմէն կը փութանք յայտնել որ այդ հանդանակութեան յաջողութիւնը կը պարտինք Պ. Պ. Լեւոն Ղայթանճեանի, Գրիգոր Ծաչատուրեանի, Հայրապետեանի, Վէղիրեանի, Ղազիկեանի եւ Պերճ Նիզամեանի (լուսանկարիչ) որոնք իրենց ջանքերը չխնայեցին դաշտահանդէսի յաջողութեան համար :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՋԵՌՆԱԴԱՇՆԱԿԻ ՀԱՄԵՐԳ
(Accordéon)
ՄԱՐՍԻՑԼԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ, ժամը 21ին, Պոմոնի Ս. Սահակ - Մեսրոպ սրահին մէջ :

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Շրջ. վարչութեան եւ նախաձեռնութեամբ Նոր Սերունդի Պոմոնի «Քրիստափոր» խումբին :

Մուտքը ազատ է :

ԳՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 22 Սեպտեմբեր Կիրակի ժամը 3·30ին, Սալ ատ Ֆէթի վերնայարկը : Կը դասախօսէ ԱՇՈՏ ԱՌԱՔԷԼԵԱՆ : Նիւթը՝ Յովհաննէս Թումանեան : (Թումանեանի պատկերը, մանկութիւն, պատանեկութիւն : Թումանեանի ստեղծագործութիւններու վերլուծութիւն, պատմական եւ աշխարհագրական տեղեկութիւններ, Գուգարաց աշխարհի մասին) :

Կը նուագուի նաեւ Տիգրանեանի Աճուշ օփերան, մանրամասն բացատրականներով :

Մուտքը ազատ է :

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս հինգշաբթի, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Րաֆֆի խումբի ընկերական ժողովը, այս ուրբաթ, ժամը 21ին, Ֆաֆէ Բէժանի վերնայարկը : Կարեւոր օրակարգ :

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Ազբիւր – Սերոբ, Մ. Եօթնեղբայրեան» խումբի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ : Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ Կարմիր Խաչի տարեկան պարահանդէսը, Փետրուար երկուքին :

Հայ Կարմիր Խաչի Օրը Սորպոնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ Մայիս 11ին :

×

Որբերու Օդն. Միութեան (Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն) տարեկան պարահանդէսը Նոյեմբեր 24ին :

GRAND-HOTEL

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիլիոն մը, երեք սենեակ, խոհանոց եւ բաղնիք, լուացարան եւ կառատուն, կազ, էլեկտրականութիւն, կեդրոնական ջերմութիւն : Ունի նաեւ պզտիկ հողամաս մը տունին առջեւը :

Դիմել «Ցառաջ»ի վարչութեան :

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

Որակեալ դործաւորուհի մը (դերձակ) այր մարդու քոնֆէքսիոնի համար : Շաբաթական՝ 10էն 15·000 ֆրանք :

Մէկ աչկերտ (աղջիկ) 18 - 20 տարեկան, որուն արհեստագիտական պատրաստութիւնը ապահովուած է : Ժամական 160 ֆր. սկսելու համար : Աստիճանական յառելում : Դիմել՝

YERO
KATCHADOURIAN
283, Rue de Belleville, Paris

×

Մանադէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատախնամի դրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Սոխզողաբար հակող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար : Դիմել ամէն օր, 1 Գուլար Տիւ Նօր : Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն :

CHAUFFEURS DE TAXI

Հայ չարժաւարներու ուշադրութեան Անոնք որ չուտով կը փափաքին տիրանալ Թաքսի մը : Դիմեն Պ. Տէրտէրեանի՝
85, Rue des Monts Clairs à Colombes
Ամէն առաւօտ ժամը 8էն 10, կամ գրել ժամադրութեան համար :

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9^e

Peintures
THOMLAC
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ
Լիոնլէոմի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր տեսակի արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵԻ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԵՆ ՁԵՐ ԱՌՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ
PEINTURES THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14^e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
Մեքալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն անօրինութեան՝
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՑԸՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : Arpik MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
19
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
JEUDI
19 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7997 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3798

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԱՐԱՐԱ

•

1918 Սեպտեմբեր 19 :

Արարատեան դաշտի դիւցազնամարտէն չորս ամիս վերջ, հայ վրիժառու բազուկը ոսկեղէն էջ մը եւս արձանագրեց մեր ա – զատագրական պայքարի պատմագրքին մէջ :

Ազատագրեալ Արարա :

Անուններու ինչ տարօրինակ զուգադի - պութիւն :

Արարատեան դաշտի 1918ի մայիսեան հերոսական կռիւները յանգեցան անկախ Հայաստանի ստեղծումին՝ մեր նախահայ - րերու պատմական հայրենիքի մէկ մասին վրայ :

Արարայի յաղթանակին նպատակն էր « հայկական օջախ » մը, ինքնավար բոյն մը ապահովել տարագիր, բնաջոյր հա – յութեան՝ ա՛յն հողերուն վրայ, ուր ամ - բողջ երեք դար (1080 - 1375) ծածանած էր հայկական դրօշը :

1915ի Մեծ Եղեռնը խորտակէս վիրաւո – րած էր ազգային արժանապատուութեան զգացումը բոլոր այն հայրենասէր երի - տասարդներուն, որոնք Թուրքիոյ տա - մաններէն դուրս կ'ապրէին :

Արիւնը կ'եռար անոնց երակներուն մէջ : Ամօթ կը համարէին հանդիսատ ապրիլ դաշնակից երկիրներու խաղաղ միջավայ - րին մէջ, երբ անդին իրենց անպաշտպան հայրերն ու մայրերը, անմեղ եղբայրներն ու քոյրերը թուրք ոճրագործ կառավա - րութեան կողմէ զազանօրէն կը ջար - դուէին :

Գաղափարը մարմին առաւ : Անոր շուրջ եղբայրօրէն համախմբուեցան հայկական բոլոր հոսանքները, համազգային վտան - գին առջեւ մոռնալով ամէն վէճ ու տարա - կարծութիւն :

Պաղեստինի ճակատը մեծ կարեւորու - թիւն էր ստացած : Թուրքերը այնտեղ հա - մախմբած էին իրենց լաւագոյն զօ - րաբանակներն ու հրամանատարնե - րը : Ցեհադային կազմեցին Երու - սաղէմը Օսմանեան՝ Գերմաններու ղեկավարութեան տակ : Զօր. Ֆալքենհայ - մին յաջորդեց մարեչալ Լիման Ֆոն Զան - տէրս փաշա : Մուսթաֆա Քեմալ եօթնե - րորդ, ձիավար փաշա ուխերորդ բանակի հրամանատար նշանակուեցան :

Ֆրանսական զինուորական իշխանու - թիւնը իր մասնակցութեան բաժինը ուզեց բերել Պաղեստինի ճակատին վրայ մըղ - ուելիք կռիւներուն :

Ու կազմուեցաւ «Արեւելեան Լեգէոն»ը, Ազգային Պատուիրակութեան հետ համա - խորհուրդ :

Մուսա Լեռան քաջերի երիտասարդնե - րը — որոնք 1915ի հերոսամարտէն վերջ ապաստանած էին Փորթ Սայիտ — կազ - մեցին առաջին տարրերը Լեգէոնին : Ամե - րիկայէն, Եգիպտոսէն եւ այլ վայրերէ հարիւրաւոր կամաւորներ դիմեցին դէպի Կիպրոս, ուր կը մարզուէին լեգէոնական - ները : Անոնց միացան Թրքական բանակէն Անգլիացիներուն ձեռքը դերի ինկած հայ սպաներն ու զինուորները, որոնք եգիպ - տոս կը դառնուէին :

1917 Դեկտեմբերին անգլիական բանա - կը, որ կը կոչուէր «Եգիպտական արշա - ւաբանակ», դրաւած էր Կազան ու Երու - սաղէմը : Անկէ վերջ ամբողջ տասը ամիս ոչ մէկ կռիւ տեղի ունեցած էր Պաղեստինի ճակատին վրայ : Երկուս - տեք կը պատրաստուէին վճռական ճակա - տամարտի :

Կիպրոսէն հոն էր փոխադրուած նաեւ Արեւելեան լեգէոնը, ջախջախիչ մեծա - մասնութեամբ կազմուած Հայերէ, Ֆը - րանս. սպաներու հրամանատարութեան տակ :

Զօրավար (եաքէն մարեչալ) Ալլէնպի 1918 Սեպտեմբեր 18ին արձակեց իր ընդ - հանուր յարձակողականը : Թրքական ճա – կատը անգլիական ռումբերու տարափին տակ պիտի ճեղքուէր չուտով :

Հայ կամաւորներուն համար վրէժի ժա – մը հնչած էր : Առիւծի պէս կռուեցան ա - նոնք : Քանի մը տասնեակ կարիճներ զոհ տալով, գրաւեցին Արարայի անառիկ դիրքը, ուր ամրացած էր թուրք զինուոր - ներու ընտրանին, արդիական թնդանօթ - ներով :

Ճամբան բացուած էր : Թրքական բանա - կը խուճապահար սկսաւ նահանջել : Մուսթաֆա Քեմալ՝ 7րդ բանակի հրամա - նատարը՝ Նապլուսի իր բանակատեղիէն զիչերանց փախաւ դէպի Դամասկոս, ան - տէր ձգելով իր զինուորները :

Նոյն բախտը վիճակեցաւ «Ելլտըրըմ»ի ընդհ. հրամանատար Լիման Ֆոն Զանտէր - սի, որ Նազարէթէն հազիւ կրցաւ ճողո - պրիլ :

Տասնեակ հազարներով թուրք զինուոր - ներ ու սպաներ դերի ինկան :

Ցաղթական բանակը Պաղեստինէն վերջ դրաւեց Սուրիան ու Լիբանանը, Արեւել - եան Լեգէոնի աջակցութեամբ :

Գրաւեց նաեւ Կիլիկիան :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՏԱՏԱՆԻ

•

ԵՐԵՔ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՆ ՀՐԱԺԱՐԻԼ

Երեքշաբթի օր բացուեցաւ Ազգ. Ժողո - վի բացառիկ նիստը որ մինչեւ երկուշաբ - թի պիտի զբաղի հողամշակութային հար - ցով : Բշ. օր միայն, Ալժերիոյ նոր Օրի - նագիծը (տես Գ. էջ) պիտի ներկայացուի երեսփոխաններուն : Մինչ այդ կառավա - րութիւնը զատապարտուած է լուրջ տագ - նապի մը, որ կրնայ ճակատագրական հե - տեւանքները ունենալ : Ազգ. Ժողովի ներ - քին յանձնախումբը կը քննէ Ալժերիոյ Օ - րինագիծը լարուած մթնոլորտի մը մէջ : Ոմանց համար (անկախ, Ժողովրդական հանրապետական) Օրինագիծը չատ հե - ռուները կը տանի եւ կը պատրաստէ ան - կախ Ալժերիա մը : Ուրիշներու համար (ընկերվարականներու մէկ մասը, մեն - տեսան արմատական) Օրինագիծը պէտք եղած ազատութիւնը չի տար տակաւին Ալժերիոյ :

Վարչապետ Մոնուրի այս կացութեան առջեւ կ'ուզէ որոշ փոփոխութիւններ մտ - ցնելով զոհացում տալու համար բոլո - րին եւ ապահովել դահլիճին դոյութիւնը, որուն տապալումը նման ժամանակամիջո - ցի մը չատ ծանր կ'ըլլայ Ֆրանսայի հա - մար :

Վարչապետին դլխաւոր մտահոգութիւ - նն է պատերազմական նախարարը՝ Անտ - րէ Մորիս, որ բազմաթիւ կէտերու մէջ համաձայն չէ եւ ներկայացուցած է հա - կառաջարկներ : Ինչպէս յայտնի է Ա. Մո - րիս արմատականներու բաժնուած թեւին կը պատկանի եւ իր հրաժարումը պատ - ճառ կը դառնայ երկու ուրիչ արմատական նախարարներու հրաժարման :

Վերջին վայրկեանին սակայն, վարչա - պետը տեղի տուած է մէկ յօդուածէ վը - րայ : Օրինագիծը կը նախատեսէր թէ «Դաշնակցային խորհուրդը կը կառավար - ուի նախագահի մը կողմէ, որ կ'ընտրուի ամէն տարի » :

Անշուշտ հաւանական կը թուէր որ այս նախագահը ըլլայ մահմետական մը եւ ա - ջակողմեանները հոս կը տեսնէին չափա - զանց ազատութիւն մը՝ տեղացիներուն :

Վարչապետ Մոնուրի տեղի տալով, մա - նաւանդ Անտրէ Մորիսի, փոխեց այս յօդ - ուածը հետեւեալ ձեւով.— «Դաշնակցա -

(Շար. ը կարդալ Դ. էջ)

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

•

ՍԻՈՒՏԻ ՆԱՄԱԿԸ՝ ԱՁԶԸՆՀԱՒՈՒՐԻ

•

ՄՈՐԻՍ ՖՈՐ ՊՈԼՍՈՑ ՄԷՋ

Խորհրդային տնտեսական առաքելու - թիւն մը կը սպասուի Դամասկոս :

Սուրիոյ Պատերազմական նախարար Խալէտ էլ Ազմ, տեսակցութիւն մը չնոր - հելով իտալական «Սթամփա» թերթին թղթակցին, կարդ մը յայտարարութիւն - ներ ըրաւ, յայտնելով մի քանի ամիս՝ թէ Սուրիա խորհրդային արբանեակ մը ըլլա - լու վտանգին ենթակայ չէ :

Իտալացի լրագրողը հարց տուած է .— Կը կարծէ՞ք, որ խորհրդային տնտեսա - կան օժանդակութիւնը եւ մասնագէտներու ու փորձագէտներու ժամանումը, քարոզ - չութեանց ընկերակցութեամբ՝ քանի մը տարուան մէջ Սուրիան կրնան վերածել համայնավար երկրի մը :

Ազմ պատասխանած է.— Եթէ այդպէս ալ ըլլար՝ ոչ մէկ անպատեհութիւն պիտի տեսնէի Սուրիոյ եւ աշխարհի համար :

Իտալացի լրագրողը կը նշէ նաեւ կարգ մը այլ յայտարարութիւններ, որոնք եղած են Պատերազմական նախարարին կողմէ . — Ներկայիս Ռուսեր չկան Սուրիոյ մէջ, բայց քանի մը օրէն բաւական թիւով պի - տի հասնին՝ երկրին յառաջդիմութեան համար : Այլեւս չենք ուզեր զործ ունենալ աշխարհակալներու եւ գաղթատիրական նպատակներ հետապնդողներու հետ : Կը համաձայնինք 1948ի զինադադարի յանձ - նախոմբին կողմէ որոշուած Իսրայէլի սահմանները յարգել եւ միթք չունինք եր - բեք յարձակելու Իսրայէլի վրայ :

Իր կարգին, Արտաքին նախարար Սալահ Պիթար չբաթական իր մամուլի ասուլի - սին ընթացքին յայտարարած է, թէ, կը - նայ ըլլալ որ Սուրիա ՄԱԿի ժողովին դի - մելով սեղան դնէ օտարներու միջամտու - թեան հարցը, որ եղած է իր ներքին գոր - ծերուն մէջ : Պիթար ըսած է միաժամա - նակ, թէ երբ հարցը ՄԱԿի ժողովին եր - թայ, պիտի արծարծուի նաեւ ամերիկեան Վեցերորդ նաւատորմին ներկայութեան խնդիրը՝ սուրիական ափերուն վրայ :

× Լիբանանի Հանրապետութեան Նա - խագահ Շամուն Արաբիոյ դեսպանը ըն - դունելով խօսակցութիւն մը ունեցաւ, ո - րու ընթացքին ի յայտ եկաւ, թէ Սէուտ թագաւոր նամակ մը ղրկած է Նախագահ Այզընհաուըրի :

Այս նամակին մէջ, Սէուտ Ամերիկայի եւ Սուրիոյ միջեւ ստեղծուած տարակար - ծութիւնները յիշելով, փափաք յայտնած է, որ տաղնապին արագ լուծում մը գըտ - նուի :

× Ֆրանսայի Արտաքին փոխ - նախա - րարը՝ Մորիս Ֆոր, Պոլսոյ մէջ Մամուլի ասուլիս մը տալով, դլխաւորապէս ծան - րացաւ երեք կէտերու վրայ :

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ.— Աւելի քան երբեք, այս երկիրները պէտք է զործակցին ազատ աշխարհին հետ եւ իրենց քաղաքականու - թիւնը բարելաւեն իրարու հետ :

ԱԼԺԵՐԻԱ.— Շատ լաւ դիտենք, որ վաղուան Ալժերիան պիտի չնմանի երէկ - ուանին : Ասիկա իւրայատուկ հարց մըն է եւ պէտք է իւրայատուկ լուծում մը գըտ - նել :

ՊԱՂՏԱՏԻ ՈՒԽՏԸ.— Այն ատեն, երբ Ֆրանսայի մասնակցութեան հարցը ծագե - ցաւ, կացութիւնը նոյնը չէր : Այսօր, Ֆը - րանսա ոչ մէկ քայլ պիտի առնէ այս ուղ - ղութեան դէմ :

Մորիս Ֆոր չեշտած է միաժամանակ, թէ Ֆրանսայի եւ Թուրքիոյ միջեւ կիպրո - սի հարցը դժուարութիւններու դուռ չի կրնար բանալ :

Ֆոր եւ իր հետեւորդները փարիզ վե - րադառնալու համար օդանաւ առին Պոլ - սէն :

ՆԱՋԼԵԱՆ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌ

Պէյրութի վերջին թղթաթերէն յաւուր կ'իմանանք Սրհ. Ծովհաննէս Աբք. Նազ - լեանի մահը որ տեղի ունեցած է Կիպրոսի, Սեպտեմբեր 15ին Պասպտաթի մէջ :

Նազլեան Գերապայծառ սիրտղոսաւոր եպիսկոպոսն էր Տարսոնի եւ հեղինակ բազմաթիւ հրատարակութիւններու : Ե - զած է բազմահմուտ եւ ազդանուէր եկե - ղեցական մը :

Ծուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցած է երեքշաբթի առաւ. Պուրճ - Համուտի Ս. Փրկիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը ամ - փոփուած է Զմմարի վանքին դամբարա - նին մէջ :

Առանձին կ'անդրադառնանք իր կեան - քին :

ԱՏԵՆԱՈՒԵՐԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԻՆ ՎԱՂՈՐԴԱՅՆԻՆ

•

Ինչպէս գրած էինք, քաղաքական չըլ - նակները անձկութեամբ կը սպասէին Գեր - մանիոյ ընտրութիւններուն : Վարչապետ Ատենաուերի տարած չախչախիչ յաղթա - նակը եկաւ փաստել, թէ Արեւմտեան Գերմանիա պիտի հետեւի իր որդեգրած քաղաքականութեան՝ Արեւմուտքի կող - քին :

Ստորեւ՝ ընտրութեանց արձագանգնե - րը :

ՖՐԱՆՍԱ.— Վարչապետ Ատենաուերի յաղթանակն ու զերման ժողովուրդին որ - դեգրած յստակ ուղղութիւնը լաւ տպա - ւորութիւն ձգեցին Փարիզի դիւանագիտա - կան շրջանակներուն վրայ : Վարչապետին ապահոված մեծամասնութիւնը կ'ապահո - վէ զերմանական քաղաքականութեան չա - րունակութիւնը : Այս է ահաւասիկ ամէնէն էական արդիւնքը ընտրութեանց, նկատե - լով որ Վարչապետ Ատենաուերը զործօն դեր մը ունեցաւ Ֆրանսա — Գերմանիա մերձեցման մէջ եւ ապահովեց երկու եր - կիրներու զործակցութիւնը :

ԱՆԳԼԻԱ.— Վարչապետ Ատենաուերի յաղթանակը պիտի դիւրացնէ Մեծն Բրի - տանիոյ զործակցութիւնն ու մերձեցու - մը՝ Հասարակաց Շուկայի վեց երկիրնե - րուն հետ : Գալով Գերմանիոյ վերամիաց - ման հարցին, որ Անգլիոյ գլխաւոր մտա - հոգութիւնն է, Ատենաուերի յաղթանակը առաջքը պիտի առնէ երեւոյթներու՝ ո - րոնք կրնային վտանգաւոր ըլլալ :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ.— Պաշտօնա - կան շրջանակները իրենց զոհունակութիւ - նը չեն ծածկեր՝ Ատենաուերի յաղթանա - կին առիթով, որուն մէջ Ամերիկացիք կը տեսնեն Գերմանիոյ քաղաքականութեան ապահովութիւնը :

Նախագահ Այզընհաուըր անձամբ յայտ - նեց իր «մեծ զոհունակութիւնը» յաղթա - նակի մը համար՝ որ չահեցաւ իր «լաւ բարեկամ»ը : Ատենաուերի դիրքը աւելի զօրացած է՝ ընդդէմ Ռուսիոյ :

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Զայնաս - փիւռը Ատենաուերի յաղթանակը յայտնե - լով, յայտարարեց թէ երկու Գերմանիա - ներու միջեւ բացուած փոսը հետզհետէ ա - ւելի կ'ընդլայնի :

Հաւանական է, որ Գերմանիոյ նոր զահ - լիճին մէջ, առաջին անգամ ըլլալով կին նախարար մը ըլլայ : Կը խօսուի Տիկին Ռեհլինկի մասին, որուն պիտի վստահուի Ընտանեկան նախարարի պաշտօնը :

Ատենաուերի յաղթանակը մեծապէս բարձրացուց Գերմանիոյ դիրքը՝ քաղաքա - կան բոլոր շրջանակներուն մէջ :

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ

ՀՈՂԱՏԱՐԱԾՔԻ ՄԱՍԻՆ

(ՎԵՊԵՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻՑ)

Լեռնային Խորհրդային Հանրապետությունների Միության 15-ամյակի կապակցությամբ Լեռնային Խորհրդային Հանրապետությունների Միության Գիտությունների Ակադեմիայի Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի աշխատակիցները հրատարակել են «Լեռնային Խորհրդային Հանրապետությունների Միության հողատարածքը» ժողովածուն։ Ժողովածուի հեղինակներն են Լեռնային Խորհրդային Հանրապետությունների Միության Գիտությունների Ակադեմիայի ակադեմիկոս Ա. Ֆերսմանը, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոս Ա. Ալիխանյանը, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի թղթակից անդամ Ա. Ռեպմանը, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի թղթակից անդամ Ա. Ղազարյանը, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի թղթակից անդամ Ա. Ղուկաս

ԿՑԱԾՈՒ

Ֆիլիպեան նահանգապետ, իշխան Ալեքսանդր Տուրլուպեան, որ Ամերիկայի մէջ ծանօթ էր Ալեքսանդր Տուրլուպ անունով, ունէր ընտանեկան մեծ կալուածներ Ֆիլիպեան կղզիներուն մէջ։ Անոնցմէ մէկուն մէջ կը գտնուէր Մանիլա քաղաքը, ուր ան ունէր նաեւ մեծ տուն մը։ Ամառնային արեւոտ օրերուն, երբ ան կը հանգչէր իր ամառնոցին մէջ, Մանիլայի մէջ կը գտնուէր միայն իր գործակատարը, որ ամէն առաւօտ կանուխ կ՚երթար իր տիրոջ տունը, որպէսզի ստանայ անոր հրահանգները։

Մի առաւօտ, երբ գործակատարը ներս մտաւ իր տիրոջ գրասենեակը, նկատեց, որ նահանգապետը ոչ միայն ինքն էր այդ առաւօտ, այլ նաեւ իր սիրելի շունը՝ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը նստէր իր տիրոջ ոտքերուն առջեւ։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը ստանար իր տիրոջ ձեռքէն կտոր մը հաց, այդ առաւօտ ոչ միայն չէր ստացած, այլ նաեւ տիրոջ ձեռքէն ստացած էր ուժգին հարուած մը։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը ցատկռտար ուրախութենէն, այդ առաւօտ կը գոռար ու կը հաչար։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը ստանար իր տիրոջ ձեռքէն կտոր մը հաց, այդ առաւօտ ոչ միայն չէր ստացած, այլ նաեւ տիրոջ ձեռքէն ստացած էր ուժգին հարուած մը։

Գործակատարը, որ ամէն առաւօտ կը տեսնէր Ֆոքսը տիրոջ ոտքերուն առջեւ, այդ առաւօտ չէր տեսած զայն։ Ան կանչեց Ֆոքսը, որ ուրախութենէն կը գոռար ու կը հաչար։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը ցատկռտար ուրախութենէն, այդ առաւօտ չէր ցատկռտար։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը ստանար իր տիրոջ ձեռքէն կտոր մը հաց, այդ առաւօտ չէր ստացած։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը նստէր իր տիրոջ ոտքերուն առջեւ, այդ առաւօտ չէր նստած։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը գոռար ու կը հաչար, այդ առաւօտ չէր գոռացած ու հաչած։ Ֆոքսը, որ ամէն առաւօտ կը ստանար իր

յին խորհուրդը կը կառավարուի նախարարին կողմէ որ կը ներկայացնէ Հանրապետութիւնը »։

Երեքշաբթի դիշեր վարչապետը որ նախապար Լաքոսթի հետ քարինք կը թափէ պաշտպանելու համար Ալժերիոյ Օրինադիծը, յայտարարեց յանձնախումբին ժողովին։— « Միակ ելքը Ալժերիոյ համար՝ քաղաքական է եւ ոչ թէ զինուորական, բայց կը յայտարարեմ թէ ըստ ինծի դրեթէ հասած ենք մեր զինուորական ճիղին վերջաւորութեան »։

Ամէն փորձ ի գործ պիտի դրուէր չորեքշաբթի առաջ Նախարարաց Խորհուրդին մէջ, առաջքն առնելու համար Պատերազմական նախարարին հրաժարման։ Անարխ Մորիս դրպանը պատրաստ պահած է այդ հրաժարականը՝ հարկ եղած վայրկեանին մէջտեղ հանելու համար։

Այս կացութեան զուգընթաց չորեքշաբթի օրուան համար ընդհանուր գործադուլ յայտարարուած էր Ալժերիոյ մէջ, բայց վերջին վայրկեանին հրահանգը ետ առնուեցաւ։

× Չորեքշաբթի եւ Հինգշաբթի ընկերվարականներու Ազգ. Խորհուրդը իր կարդին պիտի ճշդէ իր դիրքը։

Եթէ Չորեքշաբթի առաւօտեան Նախարարաց Խորհուրդը յաջողի պահել Ա. Մորիսը իր պաշտօնին գլուխը, յանձնախումբը մինչեւ երկուշաբթի քննելէ ետք Օրինադիծը պիտի ներկայացնէ Ազգ. Ժողովին։ Սեպտեմբեր 28ին վաստահութեան քուէ պիտի տրուի Ալժերիոյ մասին, իսկ Սեպտեմբեր 30ին՝ հողմաչափութեան։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ մէջ Անգլիոյ Աշխատաւորականներու պարագլուխը՝ Պեւան, ընդունելեայ Խրուշչեւի կողմէ։ Մամուլի « Թաս » գործակալութեան համաձայն՝ տեսակցութիւնը եղած է երկար եւ բարեկամական։

ՎԱՐՇԱՒԱՅԻ Զին. Ատեանին առջեւ, դաղտնի ոստիկանութեան նախկին երեք բարձրաստիճան պաշտօնեաներուն դատավարութիւնը սկսաւ։

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐ ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ մամուլի գործակալութիւնը կը հաղորդէ, թէ Քունմինկի մէջ հակահամայնավար ըմբոստութիւններ եղած են, որոնք խեղդուած են արեան մէջ։ Գործակալութիւնը կը յայտնէ, թէ «24 ոճրագործներ, որոնք կը վարէին ապստամբութիւնը, ձերբակալուեցան »։

ՖՐԱՆՔԻԵԻԳԻՊՏԱԿԱՆ խորհրդակցութիւնները, Ժընեւի մէջ, կը վերսկսին այսօր։ Կը նախատեսուի, որ համաձայնութիւն մը գոյանայ երկու երկիրներուն միջեւ։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ, օդանաւային ուժերու ապահարկութիւնը արձակած է հրթիռ մը, որ 1600էն 6400 քիլոմեթր բարձրութեան մը մինչեւ դիտական տեղեկութիւններ պիտի հաւաքէ։

ՓԱՐԻԶԻԱՆ 16 մագդոցներ ապօրէն կերպով կատարուած սղութեան համար դատապարտուեցան բանտարկութեան եւ երեսունէն 350·000 ֆրանք տուգանքի։ Միւս կողմէ, Մառնի շրջանին մագդոց-ները դործադուլ հռչակեցին՝ որոշուած դիները անբաւարար դտնելով։

ԹՐԻԻՍԹԻ քաղաքապետական խորհուրդը ցրուեցաւ՝ 32 խորհրդականներու հրաժարման պատճառով։

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՑ կողմէ Օտէր Նայտ ճանաչումը՝ իբրեւ Լեհաստանի սահման, Պոննի քաղաքական շրջանակներուն մէջ մեծ յուզում պատճառեց։ Արեւմտեան Գերմանիոյ եուկոսլաւ դեսպանը Պելկրատ կանչուեցաւ՝ տեղեկագիր մը ներկայացնելու համար։ Թէեւ տակաւին երկու երկիրներու միջեւ անտեսական եւ դիւանագիտական խզումի մը խօսքը չկայ, սակայն Գերմանները մեծապէս կը ցաւին մտաւեալ թիթոյի ըրած ցուցական յայտարարութիւններուն համար։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ խորհրդեան դեսպանատան կցորդը՝ Հալան, որ ձերբակալուած էր խորհրդային դաղտնի գործակալութեանց կողմէ, իր կնոջ եւ աղջկան ընկերակցութեամբ Խորհրդ հասած է։

ԳԱՀԻՐԻՒ ձայնասփիւռը կը յայտնէ, թէ ամերիկեան Վեցերորդ նաւատորմին պատկանող բազմաթիւ օդանաւեր դարձեալ թռիչք կատարած են Եգիպտոսի մօտերը։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Սեպտեմբեր 17)·— Ջոյլ ոսկի 521·000, նափոլէոն 3810, դուլիս· 3690, անգլ· 4620, քսան տոլարնոց 18·360, թղթադրամ (դուքահեական չուկայ) տոլար 445, սթերլին 1140, դուլիս· 106·25, պելժ· 8·65, լիր 0·70։

ԱՐԱՐԱՑԻ 39ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.—Ա) Կամ. եւ Ռազ. Բարեկ. Միութեան Պատ. նահապահ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի դրասենեակին տեղափոխութեան պատճառաւ, Միութեանս կեդրոնատեղի նշանակուած է՝

«Select Bar», 18, Bld. Dugommier

ուր Պ. Թէքէեան եւ վարչութիւնը կ'ընդունին՝ ժամը 6·30 – 8·30, ամէն Բ. իրիկուն։

Բ) Վարչութիւնս կը փութայ յայտնել թէ՝ Արարատի ճակատամարտին 39րդ տարելիցը պիտի տօնուի Հոկտեմբեր 13ին, կիրակի օր։ Առաւօտեան՝ հանդիսաւոր պատարագ՝ Փրատոյի Մայր Եկեղեցւոյն մէջ։ Պատարագէն վերջ, պաշտօնական հանդիսութիւն մը տեղի պիտի ունենայ եկեղեցական մէջ՝ ի ներկայութեան Ֆր. Քահ. եւ Զին. իշխանութեանց։

Գ) Ժամը մէկին կոչունք՝ Շաթօ տէ Ֆլէօռի սրահներուն մէջ, ի պատիւ Ֆրանքահայ բարեկամութեան։ Ժամը 5ին պար՝ ընկերներուն եւ միութեանս բարեկամներուն համար։

Դ) Վարչութիւնս, այս առթիւ, կոչ կ'ընէ Ֆրանսայի բոլոր Նախ. Կամաւոր ներուն մասնաւորապէս եւ Ռազմիկներուն, ընդհանրապէս որ դան խմբուիլ՝ Միութեանս պատ. նահապահ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի չուրջ՝ հիմը դնելու համար՝ Նախկին Կամաւորներու եւ Ռազմիկներու Դաշնակցութեան։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՍՐՈՊ ՊՈՇՆԱՔԵԱՆԻ

մահուան առթիւ Կապոյտ Աչին կը նըւիրէն.— Տէր եւ Տիկին Քիւրեան հինդ հազար ֆրանք, Պ. Մխոյեան հազար, Տէր եւ Տիկին Մուրատեան երկու հազար։

Ստանալ «Յառաջ»էն։

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տիկին Իօժէնի Սերոբեանի մահուան առթիւ Պ. Հ. Թ. (Փարիզ) երկու հազար ֆրանք կը նուիրէ Աղքատախնամին, եր– կու հազար ֆրանք Որբերու Օգն. Մարմնին, երկու հազար ֆրանք «Յառաջ»ի բարգաւաճման (Ստանալ «Յառաջ»էն)։

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՑԹ

Կազմակերպուած Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Փարիզի «Ահարոնեան» խումբին կողմէ, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 15էն 23, Ազգ. Տան Թատերասրահը, 32 բիս տը Թրէվիզ։

Գեղարուեստական բաժին։ Ճոխ պիւֆէ, հաճելի ժամանց։

Կը հրաւիրուին Նոր Սերունդականները, բանակումի մասնակցող ընկեր - ընկերուհիները եւ համակիրները։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Տամլամեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի (Սեպտ. 22) առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց մօր եւ մեծ մօր՝

ԱՃՐԻ ՏԻԿ. ԵՍԹԵՐ ՏԱՄԼԱՄԵԱՆԻ

մահուան Գ. տարելիցին առթիւ։

Կը հրաւիրուին ղրացեալին յիշատակը յարգողները։

×

ԼԻՈՆ.— Այրի Տիկին Աւետիսեան եւ զաւակները հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտան իրենց որդւոյն եւ եղբօր՝ ողբացեալ Էտմոն Աւետիսեանի մահուան Ա. տարելիցին առթիւ, նոյնպէս իրենց հօր եւ ամուսնոյն Միհրան Աւետիսեանի։ Եւ Աւետիսեան, Վարժապետեան, Պէտէեան եւ Աւագեան ննջեցեալներու համար։ Այս կիրակի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, ըիւ Լուի Պլան։

Կը խնդրուի իրենց յիշատակը յարգող ներէն ներկայ գտնուիլ։

ՁԵՌՆԱԴԱՇՆԱԿԻ ՀԱՄԵՐԳ
(Accordéon)
ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ, ժամը 21ին, Պոմոնի Ս. Սահակ - Մեսրոպ սրահին մէջ։

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Շրջ. վարչութեան եւ նախաձեռնութեամբ Նոր Սերունդի Պոմոնի «Ջրիասափոր» խումբին։

Մուտքը ազատ է։

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս հինգշաբթի, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Բաֆֆի խումբի ընկերական ժողովը, այս ուրբաթ, ժամը 21ին, Քաֆէ Րէժանի վերնայարկը։ Կարեւոր օրակարգ։

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Ազբիւր – Սերոբ, Մ. Եօթնեղբայրեան» խումբի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Պուլվար Օտտոյի «Վռամեան» ենթակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է։ Ներկայանալ անդամատեղերով։ Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը։

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Ռոստոմ» խումբի ժողովը այս չաբաթ, իրիկուն Փլաս տէ Ֆէթի սովորական հաւաքատեղին, ժամը 21·30ին։ Կարեւոր օրակարգ։

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիյեօն մը, երեք սենեակ, խոհանոց եւ բաղնիք, լուացարան եւ կառատուն, կազ, էլեկտրականութիւն, կեդրոնական ջեռմութիւն։ Ունի նաեւ պզտիկ հողամաս մը տունին առջեւը։

Դիմել «Յառաջ»ի վարչութեան։

Կ' ՈՒԶՈՒՒՆ

Որակեալ դործաւորուհի մը (դերձակ) այր մարդու քոնֆէքսիոնի համար։ Շաբաթական՝ 10էն 15·000 ֆրանք։

Մէկ աչկերտ (աղջիկ) 18 - 20 տարեկան, որուն արհեստագիտական պատրաստութիւնը ապահովուած է։ Ժամական 160 ֆր. սկսելու համար։ Աստիճանական յառելում։ Դիմել՝

YERO
KATCHADOURIAN
283, Rue de Belleville, Paris

×

Մանադէտ խոհարար մը կ'ուզուի։ Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն։ Դիմել անմիջապէս՝ Աղքատախնամի դրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Սահպղաբար հսկող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար։ Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր։ Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն։

CHAUFFEURS DE TAXI

Հայ չարժավարներու ուշադրութեան

Անոնք որ չուտով կը փափաքին տիրանալ Թաքսի մը։ Դիմեն Պ. Տէրտէրեանի։
85, Rue des Monts Clairs à Colombes

Ամէն առաւօտ ժամը 8էն 10, կամ դրեթէ ժամադրութեան համար։

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՄԵՐ ՔԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, ո– րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին։

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթարկուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը։

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ դրկել։ Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են։

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը։

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր դործը։

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՎԱՂԱՆՍԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 22 Սեպտեմբեր կիրակի ժամը 3·30ին, Սալ տէ Ֆէթի վերնայարկը։ Կը դասախօսէ ԱՇՈՏ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ։ Նիւթը՝ Յովհաննէս Թումանեան։ (Թումանեանի պապերը, մանկութիւն, պատանեկութիւն։ Թումանեանի ստեղծագործութիւններու վերլուծութիւն, պատմական եւ աշխարհագրական տեղեկութիւններ, Գուղարաց աշխարհի մասին)։

Կը նուագուի նաեւ Տիգրանեանի Անուշ օփերան, մանրամասն բացատրականներով։ Մուտքը ազատ է։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ կարմիր Խաչի տարեկան պարահանդէսը, Փետրուար երկուքին։

Հայ կարմիր Խաչի Օրը Սորպոնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ Մայիս 11ին։

×

Որբերու Օգն. Միութեան (Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն) տարեկան պարահանդէսը Նոյեմբեր 24ին։

GRAND-HOTEL

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՑԹԸ
Փետրուար 23ին

ՀԱՑ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒՆ
ԱՆՎԱՐԱՆ ԴԻՄԵՑԻՔ
A. HAPET
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
81, RUE RÉAUMUR, PARIS-2e
Ուր պիտի դտնէք կանանց յատուկ խընամով պատրաստուած ճաշակաւոր եւ տոկուն վերարկուներ, չինուած դերձակ արհեստաւորներու կողմէ։ Շատ դիւրամատչելի դիներով։
Tél. : CEN. 96-29
Métro : Réaumur ou Sentier

Peintures
THOMLAC
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ
Լիոնլէումի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵՒ ԴԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԵՆ ՁԵՐ ԱՌՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ
PEINTURES THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
Սիրալիր եւ լիակատար ընդունելութիւն տնօրինութեան՝
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ։
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
20
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
VENDREDI
20 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7998 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3799

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՐՔԸ

●

Արաբան բացած էր Կիլիկիոյ ճամբան :

« Արեւելեան Լեգէոն»ը դարձած էր « Հայկական Լեգէոն » :

Զարաչար պարտուած՝ Պաղեստինի եւ Պալքաններու ճակատին վրայ, Թուրքիա ծունկի եկաւ եւ 1918 Հոկտեմբեր 30ին Մուդրոսի մէջ կնքուած Զինադադարով անձնատուր եղաւ :

Հայկական Լեգէոնի պաշտպանութեան տակ Կիլիկիան չուռով վերածուեցաւ փոքրիկ Հայաստանի :

Ֆրանսական իշխանութիւնները ամէն ալակերտութիւն ընձեռեցին՝ անապատներէն հաւաքելու եւ Կիլիկիոյ մէջ տեղաւորելու համար ջարդերէն ու տարագրութենէն վերապրող Հայերը :

Երբեմնի տաճկահպատ Առանան անճանաչելի էր դարձած : Թուրքերէնը ընդմիշտ վտարուած, փողոցներուն, նոյնիսկ դրօսավայրերուն մէջ միայն հայերէն լեզու եւ հայերէն երգ ու երաժշտութիւն կը լսուէին :

Ցոյսի ու խանդավառութեան իրենչ լաւ օրեր էին :

Կիլիկիոյ Թուրքերը՝ սմքած ու ամօթահար՝ անզօր կատղութեամբ ականատես կ'ըլլային այս բոլորին :

Կը զգային թէ հնչած էր վերջապէս արդարութեան ժամը : Ու իրենք կը կրէին պատիժը այն չարագործութեանց, զորս գործած էին անմեղ ու անպաշտպան հայ ժողովուրդին հանդէպ :

Ազգային Միութիւն կազմուած էր Առանայի մէջ : Ընդհանուր, համազգային համերաշխութիւն կը տիրէր : Հայերէն լեզուով թերթեր կը հրատարակուէին : Լեռնային Կիլիկիոյ չքջանի բնակիչները հեզհեզ կը վերադառնային իրենց ծննդավայրը :

Երկար չտեւեցին սակայն այդ երջանիկ ու երանելի օրերը :

Ողեւորութիւնը չուռով տեղի տուաւ հիասթափութեան ,

« Հայկական Լեգէոն»ը, որ 1918 Սեպտեմբեր 18էն վերջ զօրացած էր Թրքական բանակի բազմաթիւ հայ սպաներով եւ զինուորներով, լուծուեցաւ Ֆրանսական իշխանութեանց կողմէ :

Տարբեր հովեր սկսած էին փչել Փարիզի : Ֆրանսա աւելի արժէք կ'ընծայէր Լիբանանի եւ Սուրիոյ քան Կիլիկիոյ :

Ժորժ Փիքօ երբ ցամաք ելած էր Պէյրութ, կը կրէր « Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Հայաստանի մարզպան» տիտղոսը :

Նոր մարզպան զօրավաթ Կուրոյի օրով փոխուեցաւ կացութիւնը :

Մուսթաֆա Քեմալի « Միլլի» չարժումը Սամսունէն վերջ դէպի Կարին ու Սեբաս - տիա տարածուելով հասած էր մինչեւ Կիլիկիա :

Միլլիականները սկսած էին սիրաբանիլ Մոսկուայի վարիչներուն հետ, որոնք զրահով ու զէնքերով մեծ աջակցութիւն ցոյց կուտային անոնց :

Անգլիացիք Կիլիկիան Ֆրանսացիներուն յանձնած առեն՝ « Միլլի» Թուրքերուն ձգած էին իրենց զէնքերը, ըսելով որ « մեզմէ վերջ ուրիշներ պիտի գան. կրնաք պէտք ունենալ ... » :

Այդ բախտորոշ օրերուն էին, որ Մարաշ ու Հաճըն միանակ մղեցին իրենց հերոսական կռիւները ու քաջաբար ինկան : Այնթապն ալ ունեցաւ իր հերոսամարտը :

Սեւրի դաշնագիրը Կիլիկիոյ փոքր մէկ մասը կը թողուր Ֆրանսայի, մնացեալը կը վերադարձնէր Թուրքերուն :

Ֆրանսայի արտաքին նախարար Արիսթիտ Պրիան Անգարա փութացուց ծանօթ Թրքասէր Ֆրանքլէն - Պույեոնը՝ Կիլիկիան ամբողջովին պարպելու համաձայնագիրը ստորագրելու համար :

Պրիան այդ ձեւով կը յուսար Թուրքերը փրկել բոլորովին բոլշեւիկներուն գիրկն իյնալէ ... : Այդպէս կը բացատրէր իր

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎՃՌԱԿԱՆ ՇԱԲԱԹ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

●

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՄԻՋԻՆ ՃԱՄԲԱՅ ԿԸ ՓՆՏՌԻ

Ինչպէս յայտնի էր արդէն ֆրանսական դահլիճը տագնապի ծանր օրեր կ'ապրի : Վարչապետ Պուրժէս - Մոնուրի վերջին փորձ մը կ'ընէ, կոչ ուղղելով Ազգ. Ուսակցութեանց, համաձայնութիւն գոյացնելու համար Ալժերիոյ օրինագիծին շուրջ :

Հակառակ իր եւ Նախագահ Քոթիի ջանքերուն՝ Ազգ. Ժողովին դիւանին յանձնած է Օրինագիծը, առանց ապահոված ըլլալու նախարար Մորիսի հաւանութիւնը : Այս վերջինը անդրդուելի կը մնայ իր տեսակէտին վրայ եւ չի կըրնար ընդունիլ որ նման Օրինագիծ մը Ազգ. Ժողովին ներկայանայ առանց իր առորագրութեան, այսինքն առանց հաւանութեանը Պատերազմական նախարարութեան, որ ի վերջոյ խօսքի եւ կարծիքի իրաւունք ունի նման խնդրի մը մէջ :

Սպառնացող ճախողանքին առջեւ, Վարչապետը վերջին ճիգ մը կը փորձէ եւ Նախարարաց Ժողովրդին նիստէն վերջ կոչ մը ըրաւ, կառավարութեան հաւանութեամբը : Այդ կոչով, Վարչապետը ուրբաթ օրուան համար ժողովի կը հրաւիրէ կարգ մը քաղաքական անձնաւորութիւններ եւ ազգային կուսակցութեանց պարագլուխներ (բացի անշուշտ համայնավար կուսակցութենէն) որպէսզի փորձեն միջին ճամբայ մը գտնել ապահովելու համար ազգային լայն մեծամասնութիւն մը՝ Ալժերիոյ Օրինագիծին համար :

Միւս կողմէ, տարակարծութիւններ կան նաեւ Ազգ. Ժողովին ներքին յանձնախումբին մէջ : Վարչապետը եւ Ալժերիոյ նախարարը դժուարութեամբ պայմանեցին Օրինագիծը, մինչ Իզորնի (անկախ) Բոքլոր (անկախ) նեղը կը դնէին կառավարութիւնը առարկելով թէ 10րդ յօդուածով մանաւանդ լայն ասպարէզ կը բացուի Ալժերիոյ անկախութեան, (համաձայն այդ յօդուածին Հորհրդարանը իրաւունք ունի պարզ օրէնքով մը դաշնակցային կազմակերպութեանց փոխանցել դերիչխանութեան որոշ իրաւասութիւններ, ինչպէս Ազգ. Պաշտպանութիւն, ապահովութիւն, դրամ, արտաքին գործեր եւայլն) :

Վարչապետը առարկեց թէ բան մը « կարելի է» ըսել՝ անպայման ընել չի նշանակեր :

Դիտողութիւններ ըրին նաեւ Քայէօ (Ժողովրդական Հանրապետական), իսկ Ժագ Տիւզլօ միշտ հեգնական ժպիտով մը հետեւած է խօսակցութենէն :

քաղաքականութիւնը :

Հայկական Լեգէոնի, Արաբայի յաղթանակին եւ կիլիկեան քաղաքներու դիւցազնամարտին արդիւնքն եղաւ Կիլիկիոյ ամբողջական պարպումը :

Ա'յս եղաւ մեծ դաշնակիցներու երախտագիտութեան տուրքը բազմաչարչար ու անբախտ հայ ժողովուրդին :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

●

ՍԻՈՒՏ ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԿԵՐԹԱՑ

Ամմանի ձախնասփիւռը խիստ յարձակումներ գործեց սուրիական բանակի հրամանատար զօրավար Պզրիի եւ պաղտնի գործակալութեանց դէկավար Սարաճի դէմ : Յորդանան կը դատապարտէ այս երկու մարդիկը՝ իբրեւ Ա. Միութեան գործակալ : Պզրիի եւ Սարաճի յայտարարութիւնները, ուեյցուց ձախնասփիւռը, կը փաստեն որ Սուրիոյ իշխանութիւնը ձեռնարկած է համայնավար դինուորականներու խմբակի մը ձեռքը, որ Սուրիան դէպի անդունդ կը տանի :

Յորդանան տարօրինակ կը գտնէ այն պարագան, որ սուրիացի ժողովուրդը իր ճակատագիրը յանձնած է այսպիսի մարդոց եւ կը հետեւի անոնց խաղերուն՝ փոխանակ, մէկ մարդու պէս ոտքի ելլելու եւ « սուրբ պատերազմ» հռչակելու :

Սուրիացիներուն դիմելով, ձախնասփիւռը յայտարարեց. — Տարօրինակ է, որ առանց ընդդիմանալու կը դիտէք ձեր երկրին խորհրդայնացումը, իբրեւ թէ ձեզի հետ երբեք կապ չունենար անիկա ... :

Այնուհետեւ, դրացի երկիրներուն ուղղելով իր խօսքը, Ամման ըսաւ. — Ձեր պարտականութիւնն է ուշադրութիւն ընել Սուրիոյ եւ արաբական այլ երկիրներու դէմ նախատեսուած դաւերուն : Այսօր, Սուրիա ենթարկուած է զգուելի վարչակարգի մը, որուն մէջ կը վխտան համայնավար կուռքեր եւ ծրագիրներ կ'որոճան՝ յարձակում գործելու համար արաբ եղբայրներուն եւ քոյրերուն վրայ :

Ինչպէս գրած էինք երէկ, Սուրիոյ Պատերազմական նախարար Ազմ կարգ մը յայտարարութիւններ ըրած էր իտալական « Սթամփա »թերթին թղթակիցին, հաստատելով իր երկրին խորհրդայնացումը : Յալէտ էլ Ազմ, այս ուղղութեամբ յայտարարեց, թէ ինք այդ տեսակ բաներ չէ ըսած եւ թէ Սուրիա համայնավար երկիր մը չէ ...

Սուրիոյ վարչապետ Ասալի եւ Արտակցին նախարար Սալահ Պիթար լրագրողներուն յայտնեցին, թէ Արաբիոյ Սէուտ թագաւորը Դամասկոս պիտի հասնի Սեպտեմբերի վերջը, միջազգային տօնավաճառին այցելութիւն մը տալու համար :

Միւս կողմէ, խորհրդային 18 փորձագէտներ Դամասկոս հասած են, ճշդելու համար Ա. Միութեան տնտեսական օժանդակութեան քանակը :

Փորձագէտները սուրիացի ներկայացուցիչներուն հետ պիտի քննեն օժանդակութեան հարցը՝ իր ամբողջութեան մէջ : Իւրաքանչիւր ծրագրին համար առանձին համաձայնագիր մը պիտի ստորագրուի : Խորհրդային պատուիրակութիւնը առնուազն երկու շաբաթ պիտի մնայ Դամասկոսի մէջ :

Կիսապաշտօնական լուրերու համաձայն խորհրդային օժանդակութիւնը 140էն 500 միլիոն տոլար պիտի արժէ :

Շուտով Դամասկոս պիտի հասնին նաեւ դեմոկրատ (Արեւելեան) փորձագէտներ եւ մասնագէտներ՝ միասնաբար քննելու համար օժանդակութեան հարցը :

ԹԱՅԼԱՆԴԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՅՐՈՒԵՑԱՒ

●

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻՆ

Թայլանդի ձայնասփիւռը յայտարարեց, որ Սահմանադրութեան 65րդ յօդուածին համաձայն թագաւորը ցրուած է երկրին Ազգ. Ժողովը :

Պաշտօնական զեկոյցը կ'աւելցնէ միաժամանակ թէ ներկայ Սահմանադրութիւնը փոփոխութիւններ կրած ըլլալով՝ կ'որդեգրէն 1932ի Սահմանադրութիւնը, որ երկու Ժողովներ կը սահմանէր :

Երեսփոխանական նոր ընտրութիւնները

ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ « ՀԱՅԱՑ» ԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅ

●

ՌՈՒՄԲ ՄԸ ՊԱՑԹԵՑԱՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

●

Ինչպէս գրած էինք առջի օր, Պէյրութի մէջ յարձակում մը եղած էր արաբական *Հայաթ* թերթին վրայ, ինչպէս նաեւ Դաշնակցական ակումբին վրայ :

Այս առթիւ Պէյրութի վերջին թղթաբերէն (*Ազդակ*, Սեպտեմբեր 18) կը ֆաղեմք հետեւեալ մանրամասնութիւնները.

Կիրակի գիշեր, ժամը 11-15ին, զօրաւոր պայթում մը ցնցեց այն թաղամասը, ուր կը գտնուին « Ալ - Հայեաթ» թերթի խմբագրատունն ու տպարանը, որոնց վրայ անծանօթներ ուժանակի խուճուր ձեռնարկ մը նետած էին : Բաւական լայն չրջանակի մը մէջ, մօտակայ տուներու բոլոր ապակիները կոտրեցան եւ բնակիչները վերէն շատեր իրենց տուներէն դուրս վազան՝ փողոցին մէջ ցրուելու համար :

Շուտով դէպքին վայրը հասնելով, ոստիկանները պաշարեցին չէնքը եւ սկսան արձանագրել հարեւան չէնքերու բնակիչներուն վկայութիւնը :

Երէկ առտու, քննութիւնները շարունակուեցան Վերաքննիչ Ատեանի դատախազ Պ. Շիւքրի Սապայի դեկավարութեամբ : Տակաւին յայտնի չեն նախնական քննութեանց արդիւնքները : Նիւթական վնասները կը հասնին հազարաւոր ոսկիներու : Շէնքին մօտ գրուած երկու պլաստիկ ինքնաշարժներ ամբողջովին քանդուած են :

Կիրակի, 15 Սեպտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 2-45ին, զօրաւոր պայթում մը լսուեցաւ Զոքաք էլ Պլաթի չրջանին մէջ : Շատ չանցած, ատուգուեցաւ որ անծանօթներու կողմէ Ժողովրդային Տան սենեակներէն մէկուն պատին ներքեւ, դրսի կողմէն, երկու պատուհաններու միջեւ դեռեղուած ուժանակի պայթում մըն էր եղածը : Պատին վրայ բացուած է երեսուն սանթիմեթր տրամագծով ծակ մը եւ քարի կտորներ թափած են սենեակէն ներս : Նիւթական որեւէ վնաս չկայ :

Հակառակ ոստիկանութեան կողմէ կատարուած անմիջական հետապնդումներուն՝ դեռ եւս անծանօթ կը մնան այս ոճրափորձին հեղինակները :

տեղի պիտի ունենան ընթացիկ տարուան վերջաւորութեան : Նոր Հորհրդարանը պիտի ընտրէ Վարչապետը՝ « ժողովրդավարական ակզբունքներու համաձայն » :

Մինչ մառեչալ Թանարաթ հաստատած է իր առժամեայ իշխանութիւնը, նախկին Վարչապետ մառեչալ Սոնկրատ գացած է Քամպոճ, ուրկէ պիտի անցնի Սայկոն :

Անդրադառնալով նախկին Վարչապետին, մառեչալ Թանարաթ յայտնեց թէ կրնայ դուրս ելլել իր պահուած տեղէն եւ հաստատուիլ երկրին մէջ. արդարեւ, Թանարաթ ոչ մէկ թշնամութիւն կը յայտնաբերէ իր նախկին պաշտօնակիցին հանդէպ :

Գալով Արդարութեան նախարար Սրիա - նոնտի, օդի ճամբով Զուիցերիա մեկնեցաւ. քանի մը ժամուան համար երբ Հռոմ իջած էր, նախարարը լրագրողներուն յայտարարեց թէ արձակուրդ առած է եւ Լոնտոն, Փարիզ ու Ամերիկա հանդիպելէ վերջ՝ պիտի վերադառնայ իր երկիրը :

Մառեչալ Թանարաթ, որ կը գտնուի իշխանութեան գլուխ, երկրին քաղաքական մասին խօսելով յայտարարեց՝ թէ Թայլանդ պիտի չարունակէ իր արեւմտեան քաղաքականութիւնը :

(Լուրերու Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՅԱՐՁԱԿ ՄԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ...

ՄԵԼՔՕՆԵԱՆԸ

ՄԱՐՏԻՆ ՔԱՐԱՔԱՇԵՆ

Կռուած էր 407 Նոյեմբեր 14ին ի նպաստ Ս. Յուշանդեան Ոսկեբերանի: Ասոր մասին տեղի ունեցաւ 1350արեան ս այն առաջին ժողովը, որ հետզհետէ ընդարձակուեցաւ եւ ընդգրկեց ոչ միայն Ս. Յուշանդեան Ոսկեբերանի ծրագիրը, այլեւ ընդհանրապէս հայ եկեղեցական գործունէութեան ամբողջ ոլորտը:

Ժողովի նախագահ էր Ն. Գ. Տ. Տ. Ներսէս Արքեպիսկոպոս Աշճեան, որ ներկայացուց ժողովի նպատակը եւ ապա հրաւիրեց Գերապատիւ Տ. Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս Յովսէփեանը, որ ներկայացուց Ս. Յուշանդեան Ոսկեբերանի կեանքը, գործունէութիւնը եւ ժառանգութիւնը:

Ապա խօսք առաւ Տ. Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս Յովսէփեան, որ ներկայացուց Ս. Յուշանդեան Ոսկեբերանի ժամանակաշրջանի քաղաքական, հասարակական, տնտեսական եւ կրօնական կեանքը, ապա անդրադարձաւ Ս. Յուշանդեան Ոսկեբերանի ժառանգութեան ներկայ վիճակին եւ ներկայացուց ծրագիրը, որ պիտի իրագործուի Ս. Յուշանդեան Ոսկեբերանի 1550ամեակին առիթով:

Ապա խօսք առաւ Տ. Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս Յովսէփեան, որ ներկայացուց Ս. Յուշանդեան Ոսկեբերանի ժառանգութեան ներկայ վիճակին եւ ապա անդրադարձաւ

ԿՈՉԵՑՈՒԿ

Ծօր չարմանալի պատմեցին ինձ մեր գիւղի ծերերը։ Ասում էին, թէ մի ժամանակ մեր գիւղի մօտ մի մեծ ջրհեղեղ է եղել։ Ջուրը այնքան բարձրացել է եղել, որ գիւղի բոլոր տները ծածկուել են ջրի տակ։ Միայն մի տան տանիքն է մնացել դուրս։ Այդ տան մէջ ապաստանել են գիւղի բոլոր մարդիկը։ Ջուրը շատ երկար ժամանակ չի իջել։ Ամբողջ երեք օր ու գիշեր ջուրը կանգնած է եղել նոյն տեղում։ Ամբողջ գիւղը ջրի տակ է եղել։ Ոչ մի տեղ չոր հող չի երեւացել։ Ամենքը կարծել են, որ ջրհեղեղը վերջացել է։ Բայց յանկարծ ջուրը սկսել է նորից բարձրանալ։ Ամենքը սարսափել են։ Ջուրը հասել է տանիքին։ Ամենքը կարծել են, որ հիմա ջուրը կը տանի տունը։ Ամենքը սկսել են լալ։ Ջուրը հասել է տանիքի կոն

ՄԱԿԻ ԺՈՂՈՎԸ ՍԿՍԱՒ

Դշ· օր, Նիւ Եորքի մէջ բացուեցաւ ՄԱԿի համագումարը: Ներկայ էին բոլոր երկիրներու ներկայացուցիչները :

Ժողովը անմիջապէս զործի անցաւ՝ ընտրելու համար իր նախագահը: Մեքսիկայի ներկայացուցիչին միջամտութենէն ետք, Լիբանանի ներկայացուցիչ Շարլ Մալիք յայտնեց, թէ ինք ետ կը քաշէ իր թեկնածուքիւնը: Վերջապէս ընտրուեցաւ Նոր Զելանտայի ներկայացուցիչ Մընրօ :

Ժողովը սկսաւ քաղաքավարական մթնոլորտի մը մէջ: Այս տարի աւելցած էր ՄԱԿի 82րդ անդամը՝ Մալեզիա :

ՄԱԿի համագումարին նախագահելու համար դրեթէ մեծամասնութեամբ ընտրուած Մընրօ 56 տարեկան է, փաստաբան եւ դիւանագէտ: 1942 - 1952, տասը տարի չարունակ վարած է խմբագրապետի պաշտօն եւ 1946ին մասնակցած լրագրողներու միջազգային համագումարին :

1952էն ի վեր, Մընրօ Նոր Զելանտայի Ուոչինկթընի դեսպանն է եւ ՄԱԿի ներկայացուցիչը :

× Նիւ Եորքի հակահամայնավար Ռուսերու կազմակերպութիւնը խորհրդային պատուիրակութիւնը դիմաւորելով, բազմաձանք յայտնեց որ Կրոմիքօ ունենայ... Մոլոթովի ճակատագիրը :

Արդարեւ, երբ խորհրդային պատուիրակութեան նախագահ Անդրէյ Կրոմիքօ ժողովէն ետք երբ դուրս կ'ելլէր ՄԱՄի չէնքէն, դէմ յանդիման եկաւ մայթին վրայ, իրարու եաեւէ չարուած ռուս ցուցարարներու, որոնք կը կրէին մեծ տառեր՝ նախադասութիւն մը կազմելով · — « Կո թու Մոնկոլիա» (Մանկոլիա գացէք) :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՆԳԼԻԱ բողոքեց Մոսկուայի, Վլասիվոսթոկի ծովախորշին փակման դէմ, յայտնելով թէ անիկա ծովու ազատութեան սկզբունքին դէմ առնուած քայլ մըն էր : Ֆ· Մուրթիւնը մերժեց ընդունիլ Լոնտոնի ներկայացուցած բողոքագիրը :

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՑ նախարարէն մէկը՝ Մարոսան, փորձած է տապալել Քատարի իշխանութիւնը, սակայն ձախողելով հսկողութեան ենթարկուած է ոստիկանութեան կողմէ, կը յայտնէ Վիէննայի կառավարութիւնը օրաթերթերէն մէկը :

ՆՈՐՀՐԴԱՑԻՆ պատերազմական երկու նաւեր կը սպասուին սուրիական Լաթաքիա նաւահանգիստը :

ԳԱՀԻՐԷի «Ալ Ահրար» թերթին համաձայն, մօտ աւելի Դամասկոսի մէջ տեղի պիտի ունենայ Նասր-Սէուտ - Քուաթլի խորհրդակցութիւն մը :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ խորհրդարանական պատուիրակութիւն մը, Տրոնի նախագահուհութեամբ Սոֆիա հասած է :

ՍՊԱՆԻՈՑ մենատէր Ֆրանքօ եւ գահընկէց արքան՝ Տոն Ժուան դաշնիտեսակցութիւն մը ունեցած են Կալիսիան ծովուն բացերը, կը հաղորդեն կիսապաշտօնական աղբիւրներ :

ՆՈՐՎԵԿԻՈՑ թագաւոր Հաքոն է·ի առողջական վիճակը վատթարացած է· բժիշկները կը հաստատեն թէ արքային վիճակը չատ ծանր է :

ԱՐԵՒՄՏ· ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ Վարչապետ Ատենաւոլը յայտարարեց, թէ Իսրայէլի հետ պիտի հաստատէ դիւանագիտական յարաբերութիւններ՝ առանց նկատի առնելու արաբական երկիրներու կարծիքը :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ փորձեցին միջերկրային իրենց «Նաւաժօ» անուն հրթիռը՝ ուժ հազար քիլոմեթր արագութեամբ: Ֆլորիտայի մէջ կատարուած այս փորձը յաջողութեամբ պսակուեցաւ :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆի մէջ հեղեղատման անձրեւներու հետեւանքով 42 հոգի խեղդամահ եղաւ :

ԱՄԵՐԻԿԱՑի Արտաքին նախարարութիւնը յայտնեց, թէ առանց պետութեան արտօնութեան համայնավար Չինաստան այցելած 42 երիտասարդ Ամերիկացիներու անցագիրները ետ պիտի առնուին :

ՍԷՆ ՇԱՐԼԻ հանքերուն մէջ, 700 մեթր խորութեան մը տակ արկած մը պատահեցաւ, որուն հետեւանքով մէկ հոգի մեռաւ ու երկու ուրիշներ վիրաւորուեցան :

ԱԼԺԵՐԻՈՑ մէջ վերջին քանի մը օրե - րու ընթացքին կարգ մը բախումներ եղած են ըմբոստներու եւ բանակայիններու միջեւ: Զանազան շրջաններու մէջ 40 ապստամբներ սպաննուած են :

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ֆ· Կ· Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղի վարչութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Այրի Տիկին Թագուհի Դուլումեանի իր զաւակներուն եւ իրենց բոլոր պարագաներուն, իրենց ամուսնոյն, հօր եւ ազգականին ողբացեալ Կարապետ Դուլումեանի մահուան առթիւ, եւ այս տխուր առթիւ, վարչութիւնը կը նըւիրէ փոխան ծաղկեպսակի երեք հազար ֆրանք դալրոցին :

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՑԹ

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի Փարիզի «Ահարոնեան» խումբին կողմէ, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 15էն 23, Ազգ· Տան թատերասրահը, 32 բիս ու Թրէվիզ:

Գեղարուեստական բաժին : Ճոխ պիւֆէ, հաճելի ժամանց :

Կը հրաւիրուին Նոր Սերունդականները, բանակումի մասնակցող ընկեր - ընկերուհիները եւ համակիրները :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Ցարութիւն Տամլամեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի (Սեպտ· 22) առաւօտ Փարիզի Ս· Ցովհ· Մկրտիչ եկեղեցին իրենց մօր եւ մեծ մօր՝

ԱՑՐԻ ՏԻԿ· ԵՍԹԵՐ ՏԱՄԼԱՄԵԱՆի

մահուան Գ· տարելիցին առթիւ :

Կը հրաւիրուին աղբացեալին յիշատակը յարգողները :

×

ԼԻՈՆ·— Այրի Տիկին Աւետիսեան եւ զաւակները հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտան իրենց որդւոյն եւ եղբօր՝ ողբացեալ Եդմոն Աւետիսեանի մահուան Ա· տարելիցին առթիւ, նոյնպէս իրենց հօր եւ ամուսնոյն Միհրան Աւետիսեանի : Եւ Աւետիսեան, Վարժապետեան, Պէտէեան եւ Աւագեան ննջեցեալներու համար: Այս կիրակի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, ըիւ Լուի Պլան :

Կը խնդրուի իրենց յիշատակը յարգողներէն ներկայ գտնուիլ :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Հայկազեան վարժարանը կը վերաբացուի 3 հոկտեմբեր, հինգշաբթի, ժամը 2ին: Արձանագրութիւնները՝ նոյն օրը :

Հասցէ· — 32 Ռիւ ու Թրէվիզ:

Հոգաբարձութիւն

ՊԱՏԱՐԱԳ ՊՈՄՈՆԻ ՄԷՋ

Կը ծանուցանենք Պոմոնի մեր հաւատացեալ ժողովուրդին, որ այս կիրակի առաւօտ, պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Թաղիս՝ Ս· Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ Անթիլիասի միաբաններէն՝ ԴԱՐԵԳԻՆ ՎՐԴ· :

Պոմոնի Ս· Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ վարչութիւն

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Այրի Տիկին Էօժէնի Սերոբեանի մահուան առթիւ կարմիր Խաչին կը նուիրեն՝ Այրի Տիկին Բերուզ Գ· Մոսոիչեան եր - կու հազար ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Վահրամ Գ· Մոսոիչեան երկու հազար ֆր· : (Յառաջ»էն) :

ՀԱՑԵՐԻՆԻ ԴԱՍԵՐ

Ա· Աժտէրեան հայերէնի մասնաւոր դասեր կուտայ: Դիմել գրաւոր հետեւեալ հասցէին· —

Ա· ԱԺՏԷՐԵԱՆ, 41 Ավընիւ տէ Կոպընհէն, Փարիզ (13) :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ԴԱՏԸ

Հայեւտուս յարաբերութիւններու յաջողեցուցիչ տակ :

Գրեց՝ ԳԱԲՐԻԵԼ ԼԱԶԵԱՆ

Տպարան «Ցուսաբեր» , Գահիրէ 1957 :

Գինն՝ 1100 ֆրանք :

Դիմել Ցառաջի եւ հայ գրատուններէ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, ո - րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթարկուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ ղրկել: Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ· 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր դործը:

«ՑԱՌԱՋ»ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Մարսէյլ, Պուլվար Օտտոյի Ս· Ցակոբ եկեղեցւոյ թաղականութիւնը, փոխան ծաղկեպսակի շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները, Այրի Տիկին Ովաննա Սահակեանի մահուան առթիւ: Հ· Ց· Դ· Պուլվար Օտտոյի «Վառմեան» ենթակոմիտէն հազար ֆրանք Պուլվար Օտտոյի Ազգ· դպրոցին, Պ· Ղ· Քէչիէեան հինգ հարիւր ֆր·եկեղեցիին եւ հինգ հարիւր ֆր· Պուլվար Օտտոյի Կ· Խաչի մասնաճիւղին :

Նոյն առթիւ Պուլվար Օտտոյի Ս· Ցակոբ եկեղեցւոյ թաղականութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Գառնիկ եւ Վրէժ Սահակեաններուն, իրենց սիրեցեալ մօր կսկծալի մահուան առթիւ :

Հ· Ց· Դ· Պուլվար Օտտոյի «Վառմեան» ենթակոմիտէն իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Գառնիկ եւ Վրէժ Սահակեաններուն, եւ իրենց բոլոր պարագաներուն իրենց սիրեցեալ մօր կսկծալի մահուան առթիւ :

ՎԱՐՁՈՒ Է

Նիսի մէջ, օդասուն եւ դեղեցիկ տեսարանով յարկաբաժին մը ձմեռուան համար: Մէկ կամ երկու սենեակ, խոհանոցով, բոլորովին անկախ: Մատչելի պայմաններ: Դիմել՝

Mr. KILTIKIAN — Victoria Parc
72, Bd. des 2 Corniches, Nice

ՁԵՌՆԱԴԱՇՆԱԿԻ ՀԱՄԵՐԳ
(Accordéon)
ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ, ժամը 21ին, Պոմոնի Ս· Սահակ - Մեսրոպ սրահին մէջ:

Հովանաւորութեամբ Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի Շրջ· վարչութեան եւ նախաձեռնութեամբ Նոր Սերունդի Պոմոնի «Քրխտափոր» խումբին :

Մուտքը ազատ է :

ԳՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 22 Սեպտեմբեր կիրակի ժամը 3·30ին, Սալ տէ Ֆէթի վերնայարկը: Կը դասախօսէ ԱՇՈՏ ԱՌԱՔԷԼԵԱՆ : Նիւթը՝ Յովհաննէս Թումանեան : (Թումանեանի պատերը, մանկութիւն, պատանեկութիւն: Թումանեանի ստեղծագործութիւններու վերլուծութիւն, պատմական եւ աշխարհագրական տեղեկութիւններ, Գուզարաց աշխարհի մասին) :

Կը նուագուի նաեւ Տիգրանեանի Անուշ օփերան, մանրամասն բացատրականներով : Մուտքը ազատ է:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Ֆ· Կ· Խաչի Լիոնի մասնաճիւղին տարեկան պարահանդէսը Հոկտեմբեր 12ին, Շաբաթ գիշեր :

×

Հայ կարմիր Խաչի տարեկան պարահանդէսը, Փետրուար երկուքին :

Հայ կարմիր Խաչի Օրը Սորպոնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ Մայիս 11ին :

×

Որբերու Օգն· Միութեան (Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն) տարեկան պարահանդէսը Նոյեմբեր 24ին :

GRAND-HOTEL

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ·— Հ· Ց· Դ· Բաֆֆի խումբի ընկերական ժողովը, այս ուրբաթ, ժամը 21ին, Քաֆէ Րէժանի վերնայարկը : Կարեւոր օրակարգ :

ՓԱՐԻԶ·— Հ· Ց· Դ· «Ազբիւր - Սերոբ, Մ· Եօթնեղբայրեան » խումբի ընկերական ընդհ· ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ· կոմիտէի ներկայացուցիչը :

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Հ· Ց· Դ· Պուլվար Օտտոյի «Վառմեան» ենթակոմիտէի ընդհ· ընկերական ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է: Ներկայանալ անդամատերներով: Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ· կոմիտէի ներկայացուցիչը :

ՓԱՐԻԶ·— Հ· Ց· Դ· «Ռոստոմ» խումբի ժողովը այս չաբաթ, իրիկուն Փլասէ Ֆէթի սովորական հաւաքատեղին, ժամը 21·30ին: Կարեւոր օրակարգ :

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ·— Հ· Ց· Դ· «Անտօք» ենթակոմիտէի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, ընդհ· Նշանի բնակարանը : Կարեւոր օրակարգ :

ԾԱԽՈՒՐ Է

Կօշիկի աշխատանոց մը (15 բիս ու Պէլվիլ), ամէն արհեստի համար կարելի է պայ ընել : Կազ, էլեկտրականութիւն, լուսաւոր տեղ մը, ամէն կարգի յարմարութիւններով :

Դիմել Վարպետեանի ,

76, Rue de La Mare

Ամէն օր բացի չաբաթէ եւ կիրակիէ , ժամը 14էն 15:

ԿՈՒԶՈՒԻ

14 - 15 տարեկան պատանի մը, ժամագործ - ոսկերիչի մը մօտ աշխատելու համար, արհեստ սորվելու եւ հոլպեր ընելու :

Կը խնդրուի ներկայանալ ծնողքին հետ: Դիմել՝

VENDOME
Joaillier - Bijoutier - Horloger
81, Bd. Voltaire, Paris XIe
Métro : St.-Ambroise

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիլեօն մը, երեք սենեակ, խոհանոց եւ բաղնիք, լուացարան եւ կառաուն, կազ, էլեկտրականութիւն, կեդրոնական ջեռմութիւն: Ունի նաեւ պզտիկ հողամաս մը տունին առջեւը:

Դիմել «Ցառաջ»ի վարչութեան :

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

Ձեռնարկուներ (անթրփրնէօր) տունը աշխատող գործաւորուհիներ, երախայրի հիւսուածեղէնի համար (մոնթաժ թրիֆոյանֆան) : Դիմել՝

MALLE PARISIENNE
19, Rue du Caire, Paris (2e)

×

Որակեալ գործաւորուհի մը (դերձակ) այր մարդու քոնֆէքսիոնի համար: Շաբաթական՝ 10էն 15·000 ֆրանք:

Մէկ աշկերտ (աղջիկ) 18 - 20 տարեկան, որուն արհեստագիտական պատրաստութիւնը ապահովուած է: Ժամական 160 ֆր· սկսելու համար: Աստիճանական յաւելում : Դիմել՝

YERO
KATCHADOURIAN
283, Rue de Belleville, Paris

×

Մանգադէտ խոհարար մը կ'ուզուի : Լաւ պայմաններով եւ բնակարանի դիւրութիւն : Դիմել անմիջապէս՝ Աղթամար-խնամի դրասենեակը՝

32, Rue de Trévise, Paris (9e)

×

Մոիպոզաբար հսկող ուսուցչուհի մը, Դպրոցասէրի համար: Դիմել ամէն օր, 1 Պուլվար Տիւ Նօր: Փանթէոնէն առնել 146 հանրակառքը եւ իջնել Ռէնսի - Փավիյեօն :

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3600 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
21
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
SAMEDI
21 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7999 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3800

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՆՈՐ «ՓԱՆԱՄԱ»Ն

•

Ողբացեալ Յարութիւն Շահրիկեան ժամանակին «Փանամա» որակած էր երուսաղէմի խնդիրը, որ տարիներով զբաղեցուցած էր Պոլսոյ Ազգային Ժողովը (1909 - 1914):

Ղեւոնդ վրդ. Մաքսուտեանի խնդիր մը կար: Այս կղերականը որ «գործի մարդ» էր կրօնաւոր ըլլալէ առաջ, երուսաղէմի վանքին մատակարարն էր: Կալուածներու առուծախին պատասխանատուն ինք էր: Բազմաթիւ հաստութաթեր կալուածներ գնած էր վանքին համար:

Բայց հաչիւ չէր տար: Վանքը պարտքի տակ ինկած էր:

Մաքսուտեան վարդապետ ունէր իր պաշտպաններն ու հակառակորդները: Ազգային երեսփոխան Սարգիս Խմչեան, որ վերջերս մեռաւ Պոլսոյ մէջ, վիճաբանութեանց ամէնէն տաք վայրկեաններուն կը սպառնար բանալ իր նշանաւոր «սրն - տուկ»ը, որուն մէջ գաղտնի փաստաթուղթեր կային, ըստ իրեն, որ կրնային վարկաբեկել կարգ մը բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ:

Ազգային Ժողովը ի վերջոյ իր կողմէ իրրեւ լիազօր պատուիրակ ղրկեց նախկին պատրիարք Օրմանեան Արք.ը, իրեն օգնական տալով Ազգ. երեսփոխան Վահան Թէքէեանը:

Պատուիրակները Երուսաղէմ հասան ընդհ. պատերազմի նախօրեակին: Մաք - սուտեանի կուսակից միաբանները չէին վարանած ձեռք վերցնելու խեղճ Թէքէեանի վրայ, որ չունէը եղիպտոս առած էր: Հոն ալ մնաց ամբողջ պատերազմի ընթացքին: Իսկ Օրմանեան Արք. պատրիարքական տեղապահի պաշտօն վարեց մինչեւ 1917ի գարունը, երբ Կիլիկիոյ Սահակ Բ. Խապայեան կաթողիկոս՝ դարձաւ միաժամանակ էջմիածնի եւ Կիլիկիոյ կաթողիկոս ու Երուսաղէմի ու Պոլսոյ պատրիարք, թուրք կառավարութեան կարդադրութեամբ:

Եւ սակայն Երուսաղէմի «Փանամա»ն մնաց անլոյծ: Մաքսուտեան վրդ. անձնական բարեկամն էր Սահակ կաթողիկոսին: Իր օրով վանք վերադառնալով պատուոյ տեղը դրաւեց:

Այս պատմութիւնը յիշեցինք ակամայ, երբ մեր օրերուն ականատես կ'ըլլանք նոր «Փանամա»յի մը, այս անգամ տեղապահական - պատրիարքական հարցերուն շուրջ:

Այլեւս չկայ Պոլսոյ Ազգային Ժողովը, որ իր ձայնն ունէր Երուսաղէմի պատրիարքի ընտրութեան մէջ: Սրբոց Յակոբեանց Միաբանական Ընդհ. ժողովն է, որ կ'ընտրէ հիմա պատրիարքը: Իսկ Յորդանանի կառավարութիւնը կը վաւերացնէ զայն:

Այժմ Տէրտէրեան - Ներսոյեան վէճը իր ազգային սեղմ շրջանակէն դուրս ելլելով դարձած է Յորդանանի Թերագոյն Ատեանի եւ Երուսաղէմի Միաբանական ընդհ. ժողովի վէճ:

Կատարեալ թնճուկ:

Միաբանութիւնը պաշտօնապէս ընտրած էր նախ իրրեւ տեղապահ, յետոյ ալ՝ մարտ 20ին՝ պատրիարք: Սակայն Յորդանանի կառավարութիւնը ցարդ չէ վաւերացուցած Միաբանութեան կատարած ընտրութիւնները:

Քանի այդ վաւերացումը չէ կատարուած, Տէրան Արք.ի պատրիարքական գահակալութիւնն ալ չի կրնար տեղի ունենալ: Այդ պատճառաւ ալ ցարդ իր անունը իրրեւ երուսաղէմի պատրիարք չի յիշատակուիր պատարագի ընթացքին, — գոնէ Փարիզի եկեղեցիին մէջ:

Երուսաղէմի պաշտօնաթերթ «Սիոն»ի Յուլիս - Օգոստոս թիւէն կը տեղեկանանք թէ եղիշէ Արք. նոր «դիմումնագիր» մը տուած է Յորդանանի թագաւորին, որուն մէջ Տիրան Արք.ի եւ իր կուսակիցներուն համար կ'ըսէ թէ՝ «բոնի տիրացած են վանքին եւ որդեգրած կործանաբար սկզբունքի վրայ, ստեղծելու համար նոր Ալժերիա մը, խաղաղ եւ ժողովրդավար»:

Ընկերվարականներուն Թուլուզի համագումարին մէջ մեծամասնութիւնը ապահովուած էր 779ի դէմ 2547 ձայնով Վերաիէի հատուածը ստացած էր 498 ձայն:

Ընկերվարականներու Ազգ. խորհուրդը քննած է նաեւ կարգապահական կարգին ներկայացուցած բողոքը՝ տասնըմէկ երեսփոխաններու մասին: Ինչպէս ծանօթ է, անցեալ Յուլիսին Բացառիկ Իրաւասութեանց Հարցին քուէարկութեան ատեն, յիշեալ տասնըմէկ ընկերվարական երեսփոխանները ձայն չտուին:

Ազգ. Խորհուրդը կուսակցութենէն արտաքսեց երեսփոխան Փուտոն: Միւս տասը երեսփոխանները վեց ամիսով կախադասուեցան:

Փուտոն անգամ մը արտաքսուած էր արդէն կուսակցութենէն, 1956ի երեսփոխանական ընտրութեանց առեն համագործակցելու հետ միացեալ ցանկ մը պատրաստած ըլլալուն համար:

ԱԼԺԵՐԻԱ ԽՌՈՎՔԻ ՄԷՋ

55 ԸՄԲՈՍՏՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Ալժերիա կրկին խռովեցաւ: Ազնուական - ներու եռուզեռը սկսաւ բովանդակ հողամասին վրայ:

Ալժերիոյ Օրինագիծին հակառակորդները զործի վրայ են եւ կը մտածեն բոլոր ցոյցեր կազմակերպել: Պատճառը իշխանութիւնները հաւանական նոր խոտորումներու առաջքն առնելու համար զսպեցին զանոնք: Կը կարծուի թէ համագործակցութիւն մը զոյացած է:

Մինչ այս մինչ այն, Շանտերի եւ Մուսայի շրջանին մէջ, ապստամբները թաքարդի մէջ ձգեցին զոկատ մը. կռիւը չտեւեցաւ՝ բազմաթիւ անզամներ ընդհատուելէ ետք: 18 ըմբոստներ սպանուեցան ու երկու ուրիշներ բանտարկուեցան:

Միւս կողմէ, ուրիշ խմբակ մը կռիւի բռնուեցաւ օդային ուժի զինուորներուն հետ, որոնք պատուակաւոր օդանաւերով (էլիքօփթէր) բերուած էին:

Գրաւուած են բազմաթիւ դէնքեր եւ փաստաթուղթեր, որոնց մեծ արժէք կ'ընծայուի:

Քապիլիի շրջանին մէջ երկու բախումներ պատահեցան, որոնց ընթացքին երեսունի մօտ ապստամբներ սպաննուեցան: Սեթիֆի մէջ կատարուած խուզարկու - թեանց ընթացքին 93 ըմբոստներ ձերբակալուեցան:

Կոստանդինի շրջանին մէջ վեց ապստամբներ սպաննուեցան եւ մէկ հոգի ձերբակալուեցաւ:

Ալժերիոյ Ազատագր. Ճակատը հրատարակած է պաշտօնական զեկոյց մը, յայտնելով թէ Պաքարիայի զինուորական կայանին վրայ (Ֆրանսական) յաջորդական երկու յարձակումներ կատարուած են Սեպտեմբեր 16ին եւ 17ին:

Սեպտեմբեր 16ին, ըմբոստները պատերազմական արդիական զէնքերով եւ ձեռնառումբերով յարձակում զործած են զօրակայանին վրայ եւ կրակի տուած են հաստատութիւնը, կարեւոր վնասներ պատճառելով:

Յաջորդ օրը յարձակումը կրկնուած է, այս անգամ արդիական ծանր զէնքերով եւ զինուորական բազմաթիւ կառքեր վճարուած են եւ չէնքին մնացեալ մասն ալ հրդեհի տրուած է: Մարդկային զոհերուն թիւը յայտնի չէ:

× Ծանօթ է, որ Հնդկաստանի վարչապետ Նեհրու Ալժերիոյ մասին ծրագիր մը պատրաստած է, բաղկացած՝ հինգ կէտերէ: Ալժերիոյ Ազատագր. Ճակատի պատրաստիները, որ Նոր Տելհի կը գտնուին, յայտարարած են, թէ Նեհրուի ծրագիրը չեն ընդունիր, նկատելով որ անիկա զի - նադադար կ'առաջարկէ՝ անկախութենէ առաջ:

ՍԵՐՈՎԲԷ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՓԱՐԻԶ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ

Փարիզի եկեղեցւոյ դիւանէն կը տեղեկանանք թէ կաթ. Պատուիրակ՝ Սերովբէ Եպիսկ. Մանուկեան Փարիզ կը վերադառնայ այսօր, Շաբաթ:

Ինչպէս գրած էինք Եպիսկոպոսը քանի մը չաբաթ առաջ Երուսաղէմ մեկնած էր:

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՌԱԶՄԱՆԱՒԵՐ ՍՈՒՐԻՈՑ ԱՓԵՐՈՒՆ

Ինչպէս գրած էինք, խորհրդային երկու ռազմանաւեր ճամբայ ելած էին դէպի Սուրիա: Մոսկուայի ձայնասփիւռը այս ուղղութեամբ խօսելով յայտնեց թէ «Ժտանով» եւ «Սուսպանին» ռազմանաւերը, որոնք Եուկոսլաւիա կը պտնուէին, քաղաքավարական այցելութիւն մը տալու համար մեկնած են սուրիական Լաթաքիա նաւահանգիստը:

Այս լուրը հաստատուեցաւ միաժամանակ Սուրիոյ Պառերազմական նախարար Խալէտ էլ Ազմի կողմէ, որ ամերիկեան մամուլի դործակալութեան մը ընթացքին յայտարարեց.— Միջերկրականը, որքան գիտեմ, Միացեալ Նահանգներուն չի պատկաներ միայն, ուր արդիլուած է մուտքը տարբեր երկիրներու պատկանող նաւերուն: Կ'երեւակայեմ, թէ եթէ խորհրդային նաւատորմիղ մը քաղաքավարական այցելութիւն մը տայ ամերիկեան նաւահանգիստներէ մը, ոչ ոք պիտի ընդդիմանայ:

Կը կարծուի, թէ դէպի Սուրիա ճամբայ ելած խորհրդային նոր տիպի սուզանաւերը հրթիռներ արձակելու ի վիճակի են:

Այս այցելութիւնը, որ պիտի տեւէ տասը օր, ծրագրուած էր խորհրդային Պառերազմական նախարար Ժուկովի եւ Սուրիայի իր պաշտօնակից՝ Ազմի միջեւ զոյացած համաձայնութեամբ մը: Առաջին անգամն է, որ խորհրդային պատերազմական նաւեր պիտի տեւնուին Միջերկրականի արեւելեան ափերուն վրայ:

Միւս կողմէ, Գահիրէի «Ալ Ախպար» թերթը կը յայտնէ, թէ եգիպտական սուզանաւեր ներկայիս կարեւոր ռազմափորձեր կը կատարեն լիբիական սահմանին մինչեւ Սինայի սահմանը երկարող Եգիպտոսի ափին վրայ: Այս ռազմափորձերը տակաւին պիտի տեւեն բաւական երկար ատեն:

Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ սպայակոյտի պետերը խորհրդակցութիւն մը ունեցան Գահիրէի մէջ:

× Մէջքէի ձայնասփիւռին համաձայն, Արաբիոյ Սէուտ թագաւորը յայտարարած է.— Սուրիան պիտի պաշտպանենք՝ որ եւ է տեսակի յարձակումի մը պարագային:

Սուրիոյ վերջին անցուդարձերէն ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով սէուտական նման յայտարարութիւն մը կ'ըլլայ, պաշտօնապէս:

Սուրիական կիսապաշտօնական աղբիւրներու համաձայն, Սէուտ արքան Սուրիոյ կառավարութեան հրաւէրին ընդառաջելու Դամասկոս պիտի այցելէ: Հաւանաբար՝ ամսու վերջ:

Լրագրողները հարց տուին Արտաքին Նախարար Սալահ Պիթարի, թէ արդեօք Նախագահ Նասըր ալ նոյն ատեն Դամասկոս պիտի գտնուի՞: Պիթար պատասխանած է, թէ կառավարութիւնը Նասրը հրաւիրած է արդէն եւ ան խոստացած է գալ՝ երբ որ կարելի ըլլայ:

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ Պառերազմական Ատեանը տասը տարուան արգելափակման դատապարտեց Ամերիկացիներու հաշւոյն աշխատող լրտես մը, որ կը կոչուի Հենց Վեչխէ:

(Լուրերու Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀՈԳԵՐԸ

•

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆ ԵՆ ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՕՐԻՆԱԳԻԾԻՆ

Ինչպէս գրած էինք, Նախագահ Քոթիի եւ Վարչապետ Մոնուրիի հրաւէրին ընդառաջելով, Ֆրանսայի Ազգ. կուսակցութիւններու ղեկավարները սեղանի մը չուրջ բոլորուեցան՝ քննելու համար Ալժերիոյ Օրինագիծը: Համայնավարները հրաւէր չստացան, նկատելով որ յստակ է անոնց բռնելիք դիրքը եւ... վերջնական:

Ծանօթ է, որ կուսակցութիւններու մէջեւ տարակարծութիւն կայ Ալժերիոյ Օրինագիծին նկատմամբ: Եւ այս խորհրդակցութիւններէն ետք ալ, եթէ Վարչապետը չկարենայ մեծամասնութիւն ցոյացնել, Ալժերիոյ Օրինագիծը Ազգ. Ժողովին պիտի չներկայացնէ: Այս պարագային, բազմաթիւ նախարարներ կրնան ներկայացնել իրենց հրաժարականները:

Տեղական կարգ մը թերթերու համաձայն՝ Վարչապետը, — որ կը վայելէ Նախագահ Քոթիի անվերապահ աջակցութիւնը, — պիտի կարենայ մեծամասնութիւն մը զոյացնել այս հարցին շուրջ: Մանաւանդ՝ երբ Ընկերվարականներու Ազգ. Խորհուրդն ալ իր հաւանութիւնը տուաւ 656ի դէմ 2970 ձայնով եւ 132 ձեռնպահութեամբ: Ժողովը, իր աշխատանքները վերջացնելով, ընդունեցաւ հետեւեալ բանաձեւը.— «Ազգ. Խորհուրդը կը հաստատէ, որ Ալժերիոյ Օրինագիծը, այնպէս՝ ինչպէս կառավարութեան կողմէ ներկայացուած է Ազգ. Ժողովին, չի հակասեր Թուլուզի ազգային համագումարին մէջ որդեգրուած սկզբունքին:

Վստահութիւն՝ կուսակցութեան ղեկավար դասին, խորհրդարանական խմբակցութեան եւ կառավարութեան մէջ գտնուող ընկերներուն, տանելու համար հարկ եղած աշխատանքը՝ որպէս զի կարելի ըլլայ համաձայնութիւն զոյացնել

նանք թէ եղիշէ Արք. նոր «դիմումնագիր» մը տուած է Յորդանանի թագաւորին, որուն մէջ Տիրան Արք.ի եւ իր կուսակիցներուն համար կ'ըսէ թէ՝ «բոնի տիրացած են վանքին եւ որդեգրած կործանաբար սկզբունքի վրայ, ստեղծելու համար նոր Ալժերիա մը, խաղաղ եւ ժողովրդավար»:

Ընկերվարականներուն Թուլուզի համագումարին մէջ մեծամասնութիւնը ապահովուած էր 779ի դէմ 2547 ձայնով Վերաիէի հատուածը ստացած էր 498 ձայն:

Ընկերվարականներու Ազգ. խորհուրդը քննած է նաեւ կարգապահական կազմին ներկայացուցած բողոքը՝ տասնըմէկ երեսփոխաններու մասին: Ինչպէս ծանօթ է, անցեալ Յուլիսին Բացառիկ Իրաւասութեանց Հարցին քուէարկութեան ատեն, յիշեալ տասնըմէկ ընկերվարական երեսփոխանները ձայն չտուին:

Ազգ. Խորհուրդը կուսակցութենէն արտաքսեց երեսփոխան Փուտոն: Միւս տասը երեսփոխանները վեց ամիսով կախադասուեցան:

Փուտոն անգամ մը արտաքսուած էր արդէն կուսակցութենէն, 1956ի երեսփոխանական ընտրութեանց առեն համագործակցելու հետ միացեալ ցանկ մը պատրաստած ըլլալուն համար:

ԱԼԺԵՐԻԱ ԽՌՈՎՔԻ ՄԷՋ

55 ԸՄԲՈՍՏՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Ալժերիա կրկին խռովեցաւ: Ազնուական - ներու եռուզեռը սկսաւ բովանդակ հողամասին վրայ:

Ալժերիոյ Օրինագիծին հակառակորդները զործի վրայ են եւ կը մտածեն բոլոր ցոյցեր կազմակերպել: Պատճառը իշխանութիւնները հաւանական նոր խոտորումներու առաջքն առնելու համար զսպեցին զանոնք: Կը կարծուի թէ համագործակցութիւն մը զոյացած է:

Մինչ այս մինչ այն, Շանտերի եւ Մուսայի շրջանին մէջ, ապստամբները թաքարդի մէջ ձգեցին զոկատ մը. կռիւը չտեւեցաւ՝ բազմաթիւ անզամներ ընդհատուելէ ետք: 18 ըմբոստներ սպանուեցան ու երկու ուրիշներ բանտարկուեցան:

Միւս կողմէ, ուրիշ խմբակ մը կռիւի բռնուեցաւ օդային ուժի զինուորներուն հետ, որոնք պատուակաւոր օդանաւերով (էլիքօփթէր) բերուած էին:

Գրաւուած են բազմաթիւ դէնքեր եւ փաստաթուղթեր, որոնց մեծ արժէք կ'ընծայուի:

Քապիլիի շրջանին մէջ երկու բախումներ պատահեցան, որոնց ընթացքին երեսունի մօտ ապստամբներ սպանուեցան: Սեթիֆի մէջ կատարուած խուզարկութեանց ընթացքին 93 ըմբոստներ ձերբակալուեցան:

Կոստանդինի շրջանին մէջ վեց ապստամբներ սպանուեցան եւ մէկ հոգի ձերբակալուեցաւ:

Ալժերիոյ Ազատագր. Ճակատը հրատարակած է պաշտօնական զեկոյց մը, յայտնելով թէ Պաքարիայի զինուորական կայանին վրայ (Ֆրանսական) յաջորդական երկու յարձակումներ կատարուած են Սեպտեմբեր 16ին եւ 17ին:

Սեպտեմբեր 16ին, ըմբոստները պատերազմական արդիական զէնքերով եւ ձեռնառումբերով յարձակում զործած են զօրակայանին վրայ եւ կրակի տուած են հաստատութիւնը, կարեւոր վնասներ պատճառելով:

Յաջորդ օրը յարձակումը կրկնուած է, այս անգամ արդիական ծանր զէնքերով եւ զինուորական բազմաթիւ կառքեր վճարուած են եւ չէնքին մնացեալ մասն ալ հրդեհի տրուած է: Մարդկային զոհերուն թիւը յայտնի չէ:

× Ծանօթ է, որ Հնդկաստանի վարչապետ Նեհրու Ալժերիոյ մասին ծրագիր մը պատրաստած է, բաղկացած՝ հինգ կէտերէ: Ալժերիոյ Ազատագր. Ճակատի պատրաստիները, որ Նոր Տելհի կը գտնուին, յայտարարած են, թէ Նեհրուի ծրագիրը չեն ընդունիր, նկատելով որ անիկա զինադադար կ'առաջարկէ՝ անկախութենէ առաջ:

ՍԵՐՈՎԲԷ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՓԱՐԻԶ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ

Փարիզի եկեղեցւոյ դիւանէն կը տեղեկանանք թէ կաթ. Պատուիրակ՝ Սերովբէ Եպիսկ. Մանուկեան Փարիզ կը վերադառնայ այսօր, Շաբաթ:

Ինչպէս գրած էինք Եպիսկոպոսը քանի մը չաբաթ առաջ Երուսաղէմ մեկնած էր:

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՌԱԶՄԱՆԱՒԵՐ ՍՈՒՐԻՈՑ ԱՓԵՐՈՒՆ

Ինչպէս գրած էինք, խորհրդային երկու ռազմանաւեր ճամբայ ելած էին դէպի Սուրիա: Մոսկուայի ձայնասփիւռը այս ուղղութեամբ խօսելով յայտնեց թէ «Ժտանով» եւ «Սուսպանին» ռազմանաւերը, որոնք Եուկոսլաւիա կը պտնուէին, քաղաքավարական այցելութիւն մը տալու համար մեկնած են սուրիական Լաթաքիա նաւահանգիստը:

Այս լուրը հաստատուեցաւ միաժամանակ Սուրիոյ Պառերազմական նախարար Խալէտ էլ Ազմի կողմէ, որ ամերիկեան մամուլի դործակալութեան մը ընթացքին յայտարարեց.— Միջերկրականը, որքան գիտեմ, Միացեալ Նահանգներուն չի պատկաներ միայն, ուր արգիլուած է մուտքը տարբեր երկիրներու պատկանող նաւերուն: Կ'երեւակայեմ, թէ եթէ խորհրդային նաւատորմիղ մը քաղաքավարական այցելութիւն մը տայ ամերիկեան նաւահանգիստներէ մը, ոչ ոք պիտի ընդդիմանայ:

Կը կարծուի, թէ դէպի Սուրիա ճամբայ ելած խորհրդային նոր տիպի սուզանաւերը հրթիռներ արձակելու ի վիճակի են:

Այս այցելութիւնը, որ պիտի տեւէ տասը օր, ծրագրուած էր խորհրդային Պառերազմական նախարար Ժուկովի եւ Սուրիայի իր պաշտօնակից՝ Ազմի միջեւ զոյացած համաձայնութեամբ մը: Առաջին անգամն է, որ խորհրդային պատերազմական նաւեր պիտի տեւնուին Միջերկրականի արեւելեան ափերուն վրայ:

Միւս կողմէ, Գահիրէի «Ալ Ախպար» թերթը կը յայտնէ, թէ եգիպտական սուզանաւեր ներկայիս կարեւոր ռազմափորձեր կը կատարեն լիբիական սահմանին մինչեւ Սինայի սահմանը երկարող Եգիպտոսի ափին վրայ: Այս ռազմափորձերը տակաւին պիտի տեւեն բաւական երկար ատեն:

Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ սպայակոյտի պետերը խորհրդակցութիւն մը ունեցան Գահիրէի մէջ:

× Մէջքէի ձայնասփիւռին համաձայն, Արաբիոյ Սէուտ թագաւորը յայտարարած է.— Սուրիան պիտի պաշտպանենք՝ որ եւ է տեսակի յարձակումի մը պարագային:

Սուրիոյ վերջին անցուդարձերէն ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով սէուտական նման յայտարարութիւն մը կ'ըլլայ, պաշտօնապէս:

Սուրիական կիսապաշտօնական աղբիւրներու համաձայն, Սէուտ արքան Սուրիոյ կառավարութեան հրաւէրին ընդառաջելու Դամասկոս պիտի այցելէ: Հաւանաբար՝ ամսու վերջ:

Լրագրողները հարց տուին Արտաքին Նախարար Սալահ Պիթարի, թէ արդեօք Նախագահ Նասըր ալ նոյն ատեն Դամասկոս պիտի գտնուի՞: Պիթար պատասխանած է, թէ կառավարութիւնը Նասրը հրաւիրած է արդէն եւ ան խոստացած է գալ՝ երբ որ կարելի ըլլայ:

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ Պառերազմական Ատեանը տասը տարուան արգելափակման դատապարտեց Ամերիկացիներու հաշւոյն աշխատող լրտես մը, որ կը կոչուի Հենց Վեչխէ:

(Լուրերու Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԱՆԴՐԱՆԻԿ

ԵՐԿ ՊԵՏՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔԻ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՈՐ ՏԱՆՋՎԱԾԸ

•

ԻՄՈՒՏԻՆՑ ՄՆԱՑՓՈՒՏԸ

Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

— Այո։

— Երբ տարիներուէ հետո ետեղեկացայ ձեր ապրուստին մասին, — ըսի ես, — ան ինծի բոլորովին անծանօթ չէր։

— Այո, — ինքնագոհ կերպով ժպտեցաւ Հնդկաստանցին։

— ... Ու տեսնելով, լսելով ձեր ընթացքին չափազանց, ինծի համար անհասկնալի կողմերը, ես ձեզ հարցուցի, թէ ինչո՞ւ համար կ՚ապրիք այդպէս։

= Ես, ահա այս պահուն...

— Ներողութիւն, որ ձեզ կ՚ընդհատեմ, — ըսի ես, — բայց ուզեմ ձեզ յայտնել, որ ես ձեր ապրելակերպին մասին ոչ մէկ կարծիք ունիմ, ոչ ալ ուզեմ ունենալ։ Ես ձեզ հարցուցի միայն

ԿԱՑԱՐԻ

Ես ուզում եմ պատմել մի կատարի մասին, որ ապրում էր մեր գյուղում։ Նրան ամենքն էլ ճանաչում էին, ամենքն էլ սիրում էին։ Նրա անունը Կարո էր։ Կարոն ամենաերջանիկ մարդն էր աշխարհում։ Նա ամեն առավոտ վաղ էր արթնանում, ուրախ երգելով։ Նրա երգերը լսելով՝ ամբողջ գյուղը արթնանում էր։ Կարոն ամեն առավոտ գնում էր իր հոտի մոտ։ Նրա հոտը ամենագեղեցիկ հոտն էր։ Կարոն ամեն առավոտ հոտը տանում էր արոտ։ Նա ամեն առավոտ հոտը տանում էր արոտ։ Նա ամեն առավոտ հոտը տանում էր արոտ։ Նա

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՎԱՏԻԿԱՆԻ պաշտօնաթերթը յօդուած մը զրելով դիրք կը ճշդէ նեննիական ընկերվարականներու դէմ եւ կը յայտնէ թէ իտալացի կաթոլիկները պիտի չզործակցին անոնց հետ, նոյնիսկ այն պարագային՝ երբ Նեննիականները ամբողջու-թեամբ խղուին համայնավարներու հետ եւ որդեգրեն ազգային ուղղութիւն :

ԱՐԺԱՆԹԻՆի հեռաձայնային սպասարկութիւններուն չղթայազերծած գործադուլը կը շարունակուի : Կիսապաշտօնական աղբիւրներու համաձայն ոստիկանութիւնը ձերբակալած է հեռաձայնի եւ հեռագրի երեք հարիւր պաշտօնեաներ :

Ա. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Արտաքին փոխ-նախարարը Մոսկուայի անցլիական դեսպանին յայտնեց, թէ հաւանական չէր որ Ա. Միութիւն Վլատիվոսթոքի ծովախորշին նկատմամբ որուած որոշումը ետ առնէր :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆի մէջ համայնավար բազմաթիւ երեսփոխաններ ձերբակալուեցան, դիներու բարձրացման դէմ կալկաթայի մէջ կատարուած ցոյցի մը ընթացքին :

ՄՈՍԿՈՒԱՑին կը հաղորդեն, թէ Ա. Միութեան նախկին Արտաքին Նախարար Շեպիլով, որ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ դասախօս նշանակուած էր, ձեռնարկած է իր պաշտօնին :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Ողբացեալ ընկեր Կար. Գուլումեանի թաղման առթիւ փոխան ծաղկեպսակի ետ-ղած են հետեւեալ նուէրները. —

Այրի Տիկ. Թագուհի Գուլումեան, Պոմոնի Ջաւարեան ենթակոմիտէին հինգ հազար ֆրանք, Պոմոնի եկեղեցիին 5000 :

Գուլումեան եղբայրներ Մամբրէ, Կարպիս, Մասիս, Պոմոնի Կ. Ժողկոմի տան 5000ական ֆրանք :

Տիկին Մարի Հայգազորեան Ջաւարեան ենթակոմիտէին երկու հազար :

Պ. Ժորժ Հայգազորեան Պոմոնի Կ. Ժողկոմի երկու հազար, եկեղեցիին հազար ֆր :

Ընկ. Յակոբ Պետրոսեան Պոմոնի Կ. Ժողկոմի դպրոցին հազար ֆրանք :

Ընկ. Վահան Փարաւոնեան Մշակոյթ. տան հինգ հարիւր ֆրանք :

Ընկ. Ղազար Տէրտէրեան Մշակ. Տան 500 ֆրանք :

Տէր եւ Տիկին Գէորգ Եօթնեղբայրեան Մշակ- Տան հազար ֆրանք :

Ընկ. Համբարձում Աւետիսեան Պոմոնի Կ. Ժողկոմի հինգ հարիւր ֆրանք :

Ընկ. Համբարձում Աւետիսեան Պոմոնի Նոր Սերունդին հինգ հարիւր ֆրանք :

Սէն Ժերմի Հայաստան ենթակոմիտէն Մշակ. Տան հազար ֆրանք :

Պ. Դանիէլ Եղիչեան Մշակ. Տան 500 ֆր :

Պ. Անտոն Սանտալեան Աղքատախնամին հինգ հարիւր ֆրանք :

Ընկ. Միհրան եւ Մկրտիչ Նազարեան Մշակոյթի Տան հազար, Պոմոնի Կ. Ժողկոմի հազար, Նոր Սերունդին հազար, «Ցարդ»ի բարգաւաճման հազար ֆրանք :

Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէ Մշակոյթի տան երկու հազար :

Հ. Ց. Դ. Պոմոնի Ջաւար. ենթակոմիտէն Կ. Ժողկոմի դպրոցին երեք հազար :

Պոմոնի Կ. Ժող՝ Պոմոնի դպրոցին երեք հազար ֆրանք :

Պոմոնի Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդ՝ Մշակ. տան երկու հազար :

Պոմոնի Ս. Գրիգոր Լուս. եկեղ. թաղ. Պոմոնի դպրոցին երեք հազար :

Պ. Կարապետ Կիւլամիրեան Պոմոնի դպրոցին հազար :

Պ. Կղեմէս Պետրոսեան Պոմոնի եկեղեցիին հազար ֆրանք :

Պ. Կամսար Հայգազորեան Պոմոնի Կ. Ժողկոմի հազար ֆրանք, եկեղեցիին հազար ֆրանք :

Պ. Աւետիս Սանտալեան Պոմոնի դպրոցին հազար ֆրանք :

Պ. Յովսէփ Մարաչլեան Պոմոնի եկեղեցիին հազար ֆրանք :

Պ. Մինաս Պօղոսեան Մշակոյթի Տան հազար ֆրանք :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Հայկազեան վարժարանը կը վերաբացուի 3 հոկտեմբեր, հինգշաբթի, ժամը 2ին : Արձանագրութիւնները՝ նոյն օրը :

Հասցէ. — 32 Ռիւ տը Թրէվիզ :

Հոգաբարձութիւն

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հ. Ց. Դ. Պոմոնի «Ջաւարեան» ենթակոմիտէի վարչութիւնս իր բոլոր ընկերներուն կոչմէ յաւակցութիւն կը յայտնէ ընկ. Կարապետ Գուլումեանի կսկծալի մահուան առթիւ իր այրիին Տիկին Թագուհի Գուլումեանի, զաւակներուն եւ իր ընտանեկան բոլոր պարագաներուն :

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՑԹ

Կազմակերպուած Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Փարիզի «Ահարոնեան» խումբին կողմէ, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 15էն 23, Ազգ. Տան Թատերասրահը, 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

Գեղարուեստական բաժին : Ճոխ պիւֆէ, հաճելի ժամանց :

Կը հրաւիրուին Նոր Սերունդականները, բանակումի մասնակցող ընկեր-ընկերուհիները եւ համակիրները :

ԳՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՎԱՒԱՆՍԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 22 Սեպտեմբեր կիրակի ժամը 3·30ին, Սալ տէ Ֆէթի վերնայարկը : Կը դասախօսէ ԱՇՈՏ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ : Նիւթը՝ Յովհաննէս Թումանեան : (Թումանեանի պապերը, մանկութիւն, պատանեկութիւն : Թումանեանի ստեղծագործութիւններու վերլուծութիւն, պատմական եւ աշխարհագրական տեղեկութիւններ, Գուգարաց աշխարհի մասին) :

Կը նուագուի նաեւ Տիգրանեանի Անուշ օփերան, մանրամասն բացատրականներով :

Մուտքը ազատ է :

ՊԱՏԱՐԱԳ ՊՈՄՈՆԻ ՄԷՋ

Կը ծանուցանենք Պոմոնի մեր հաւատացեալ ժողովուրդին, որ այս կիրակի առաւօտ, պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Թաղիս՝ Ս. Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ Աւետիսեան միաբաններէն՝ ԴԱՐԵԳԻՆ ՎՐԴ. :

Պոմոնի Ս. Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ վարչութիւն

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

ԶԵՌՆԱՐԿՈՒՆԵՐ ԵՒ ԳՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐ

Եւ տունը աշխատող գործաւորուհիներ, կարուած հագուստի համար, սեռի : Տարեկան գործ : Դիմել՝

Ets. ROBERT, 124 Rue la Boëtie, Paris
BAL. 09-89

×

Մեքանիսիէն - փլաքէօզներ : *Դիմել՝*

M. Korman, 22, Rue Dussoubs, Paris

×

Զեռնարկուներ (անթրփրնէօր) *տունը աշխատող գործաւորուհիներ, երախայի հիւանդապահի համար* (մոնթած թրիֆօ անփան) : *Դիմել՝*

MALLE PARISIENNE
19, Rue du Caire, Paris (2e)

×

Որակեալ գործաւորուհի մը (դերձակ) *այր մարդու քոնֆէքսիոնի համար : Շաբաթական՝ 10էն 15·000 ֆրանք :*

Մէկ աչկերտ (աղջիկ) 18 - 20 *տարեկան, որուն արհեստագիտական պատրաստութիւնը ապահովուած է : Ժամական 160 ֆր. սկսելու համար : Ատիճանական յառելում : Դիմել՝*

YERO
KATCHADOURIAN
283, Rue de Belleville, Paris

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, որոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս մէջոցին, վարչութիւնը ենթարկուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ ղրկել : Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր գործը :

«ՅԱՌԱՋ»ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒԻՐ

Ֆ. Կ. Ժաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցի հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կ'ընդունէ Պ. Օննիկ Թիւթիւնճեանէն (Փարիզ) երեք հազար ֆրանք ի նպաստ դպրոցին :

ՋԵՌՆԱԴԱՇՆԱԿԻ ՀԱՄԵՐԳ
(Accordéon)
ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ, ժամը 21ին, Պոմոնի Ս. Սահակ - Մեսրոպ սրահին մէջ :

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Շրջ. վարչութեան եւ նախաձեռնութեամբ Նոր Սերունդի Պոմոնի «Քրիստափոր» խումբին :

Մուտքը ազատ է :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Ֆ. Կ. Ժաչի Լիոնի մասնաճիւղին տարեկան պարահանդէսը Հոկտեմբեր 12ին, Շաբաթ գիշեր :

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիլիոն մը, երեք սենեակ, խոհանոց եւ բաղնիք, լուացարան եւ կառաւուն, կազ, ելեկտրականութիւն, կեդրոնական ջերմութիւն : Ունի նաեւ պզտիկ հողամաս մը տունին առջեւը :

Դիմել «Ցառաջ»ի վարչութեան :

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Ազբիւր – Սեբոբ, Մ. Եօթնեղբայրեան » խումբի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Պուլվար Օտտոյի «Վռամեան» ենթակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21–ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է : Ներկայանալ անդամատուրներով : Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը :

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Ռոստոմ» խումբի ժողովը այս չաբաթ, իրիկուն Փլաս տէ Ֆէթի սովորական հաւաքատեղին, ժամը 21·30ին : Կարեւոր օրակարգ :

ՍԷՆ ԷԹԻԷՆ.— Հ. Ց. Դ. «Անոօք» ենթակոմիտէի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, ընկ. Նշանի բնակարանը : Կարեւոր օրակարգ :

ԾԱՆՈՒՑ

Կօշիկի աշխատանոց մը (15 *ռիւ տը Պէլվիլ*), *ամէն արհեստի համար կարելի է պայ ընել : Կազ, ելեկտրականութիւն, լուսաւոր տեղ մը, ամէն կարգի յարմարութիւններով :*

Դիմել Վարպետեանի,

76, Rue de La Mare

Ամէն օր բացի չաբաթէ եւ կիրակիէ, ժամը 14էն 15 :

ՁԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւնոյն գիներով դէպի Ամերիկա, Աւստրալիա, Քանատա եւ Արեւելք : Վճարումը հոս կամ արտասահման : Կ'ապահովենք վիզայի գործողութիւնները ձրի, կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի :

Դիմել՝

ԺԱՆ ԵԼԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

որ ունի 35 տարուան փորձառութիւն :

AMERICAN LLOYD
48 Rue de la République Marseille
Tél. CO 4722
7 Rue Auber, Paris

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԻԱՆԵԱՆ

ՁԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Ֆրանսական – հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ

*

4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)
Téléphone BAL. 31 - 21

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ

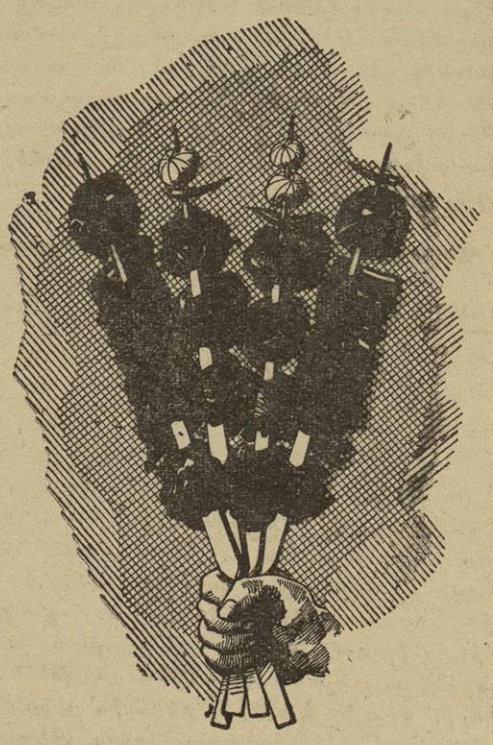
(Métro: F. D. Roosevelt)

Հաճելի մթնոլորտ

*

Առաջնակարգ կովկասեան խորովածներ, «շաշլիք», «քարսքի»

BAR AMERICAIN

TISSUS - LAINAGES

GROS — DEMI—GROS

ETBLS. AGEDER

ԱԺՏԷՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

67 Rue de Clery, PARIS (2e) — Tél. CEN 48-12

Կը գտնէք ամէն կարգի բրդեղէն կերպասներ, երեք յարկաբաժին ճոխ տեսակներ, անմրցելի գիներով :

Մասնաւորապէս մանթոյի, բոպի, թայէօռի եւ ժիւպի համար :

Բոլոր ֆօնֆէխիօներուն, եւ մեծ չափով ծախող առեւտրականներուն մէկ այցելութիւնը վաճառատան մէջ կը բաւէ մնայուն յաճախորդ դառնալու համար :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise -
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
22
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
●
DIMANCHE
22 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8000 33ème ANNEE | Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3801

ԻՐ ԽՕՍՔԸ

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

●

Իրարմէ չատ հեռու չեն երկու բառերը, վերամուտ եւ վերանորոգում :

Առաջինը զործածելով, մենք ընդհանրապէս զպրոցներու վերաբացումը կը հասկնանք :

Բառը ունի չատ աւելի լայն իմաստ : Օրինակ, այս երկրին մէջ վերամուտ է (ռանքոէ) ոչ միայն զպրոցներու, այլեւ դատարաններու եւ ուրիշ հանրային հաստատութեանց համար, մէջն ըլլալով խորհրդարանը :

Ամէն վերամուտ անշուշտ քիչ - չատ նորութիւն, թարմութիւն կ'ենթադրէ :

Մեր մէջ ալ, վերամուտ համարելով ազգային զործունէութեան նոր շրջանը, ըրաւունք ունինք զոնէ աշխուժացում ըսպասելու :

Նոր չունինք : Նոր հոգիդն : Եւ մանաւանդ նոր կորով՝ օրուան պահանջները զոհացնելու համար :

Ուրեմն վերանորոգում : Ամէն ճակատի վրայ : Եւ բոլոր կարելի միջոցներով :

Ցաճախ բացատրած ենք : Մեր զպրութիւն լճացման դլխաւոր պատճառը այն է որ վարիչ տարրերը կը զոհանան եղածը պահելով : Կը խուսափին նոր ճիզերէ, ամփոփուելով չատ սահմանափակ շրջանակի մը մէջ :

Եւ, միեւնոյն ժամանակ տեսարանը կը պարզուի, մէկ տարիէն միւսը :

Ինչպէս վերէկ, այսօր ալ կը կարծեն թէ ամէն բան կարգի կը մտնէ եւ միքանիսն կը բանի, եթէ հոգեւոր հովիւ մը ունենան : Վարդապետ կամ եպիսկոպոս :

Անցեալ երեսուն տարիները բաւական չեզան, համոզուելու համար թէ զպրութիւը կը կաթսայի ոչ թէ վեղարներու չուքին, այլ հաւաքական եւ զործօն աշխատանքի :

Ի՞նչ կը փոխուի Փարիզի, Լոնտոնի եւ Միլանի հանրային կեանքին մէջ, եթէ վաղը վերադառնան իրենց հոգեւոր հովիւները՝ եպիսկոպոսական մականով :

Նոյն ամայութիւնը պիտի տիրապետէ, եթէ աշխարհական եւ ընդունակ տարրերը անձրկին իրենց սահմանուած դերին մէջ :

« Ջաթալ - թաղը » չէ որ պիտի զօրացընէ ինքնապաշտպանութեան պայքարը, այլ ծրագրեալ աշխատանքը :

Ամէն տեղ ալ ազդապահպանում կը հոլովեն, իսկ իրրեւ զործունէութիւն՝ կը զոհանան բանկալը չէն պահելով :

Մեր ընակած երկրէն մինչեւ հարեւան զաղութները լուրջ վերանորոգումի մը կը կարօտին, կանգուն մնալու համար :

Այստեղ, վերանորոգման առաջին պայմանն է ընդհանուր կազմակերպութիւն, որպէսզի զոնէ ներքին կապ մը հաստատուի հայաչատ կեդրոններու միջեւ :

Լոնտոնի Համայնական Խորհուրդը, Պրիւսէլի Գաղթ. վարչութիւնը, Միլանի Գաղթ. կամ Ազգ. Միութիւնը լայն միջոցներ ունին, արդիւնաւոր աշխատանք ներ կատարելու համար :

Որքան դիտենք, այդ երեք չէն զաղութներուն մէջ ալ միջանկեալ զործ մը կը համարուի սերունդի փրկութեան հոգը :

Ահաւասիկ անգամ մը եւս կը հարցնենք հրապարակաւ, մեր խօսքը մանաւանդ ուղղելով Լոնտոնի, Մանչէսթըրի, Գրիւսէլի, Անվէրսի եւ Միլանի երիտասարդութեան. —

Ի՞նչ պարտականութիւններ առանձնած է այս ճակատին վրայ, թեւ տալու համար ազգային կազմակերպութեանց, որպէսզի կէս ճամբան չմնան :

Որեւէ վերանորոգում ցնորք է առանց երիտասարդական կորովի եւ յարատեւութեան :

Վերոյիշեալ զաղութները որեւէ պատրուակ չունին ձգձգելու : Ոչ ընկերային, ոչ ալ տնտեսական պատճառներով :

Ի՞նչ կ'արժէ երիտասարդութիւն մը առանց հաւատքի եւ կամքի :

1955, Սեպտ. 23 Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԱԿ-Ի ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

●

ՏՐԼԸՍԻ ՅԱՋՕՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄԱԿի համագումարին մէջ, Միացեալ Նահանգներու Արտաքին Նախարարը՝ Տըլլըս բաւական ճառ մը խօսեցաւ, ապազինման ամերիկեան առաջարկին մասին, միաժամանակ ծանրօրէն հարուածելով խորհրդային թափանցումը՝ Միջին Արեւելքի մէջ :

Տըլլըս չէչտեց յատկապէս. — Համագումարը առնուազն պէտք է քննէ Միջին Արեւելքի կացութիւնը : Այս մարզին մէջ, Միացեալ Նահանգներ առաջարկներ ունին ընելիք :

Ի՞նչ ըսել կ'ուզէր Ամերիկայի Արտաքին Նախարարը : Արդարեւ, ոչ ոքի յայտնած էր սուրիական հարցը արծարծելու իր նպատակը : Նոյնիսկ իր Ֆրանսայի եւ անգլիացի բարեկամները լուր չունէին :

ՄԱԿի այս համագումարին մէջ, որ պիտի տեւէ մինչեւ Ս. Ծնունդ, Ամերիկացիներու դլխաւոր նպատակը Խ. Միութիւնը դատապարտելու մէջ չի կայանար. այլ՝ կ'ուզեն իրենց կողքին ունենալ ժողովականներու չախչախիչ մեծամասնութիւնը՝ դլխաւոր կարդ մը հարցերու մէջ :

Միացեալ Նահանգներու պատուիրակութիւնը այս մասին սկսաւ մտածել Հունգարիոյ հարցին քննութենէն ետք : Ամերիկա չէր յուսար, թէ տասնի դէմ վաթսուն ձայնով եւ ասոր ձեռնպահութեամբ պիտի ընդունուէր իր առաջարկը : Այս պարադաներուն մէջ, հաւանական է որ Տըլլըս չահի ժողովին բացարձակ մեծամասնութիւնը :

Ամերիկա նպատակ ունի Միջին Արեւելքի մէջ Խ. Միութեան կատարած անուղղակի միջամտութիւնը դատապարտել եւ զոհ պիտի ըլլայ՝ եթէ կարենայ վաւերացնել ապազինման արեւմտեան առաջարկը :

Տըլլըսի առաջին ճառին դլխաւոր մասը յատկացուած էր Ապազինման հարցին. — Զենք կրնար հաւատալ, ըսաւ ան, որ Խ. Միութիւնը վերջնականապէս մերժեց ընդունիլ Արեւմուտքի առաջարկը :

Գալով Միջին Արեւելքի խնդրին, Տըլլըս յայտնեց թէ Խ. Միութիւնը չի յարդեր 1949ին ՄԱԿի կողմէ տրուած որոշումները եւ միջամտութիւններ կ'ընէ անկախ պետութեան մը ներքին հարցերուն : Թուրքիա սպառնալիքի ենթարկուած է, իր դրացիին սպառազինման առջեւ : Պէտք չէ մոռնալ, որ սահմանագլուխին վրայ սուրիացի դինուորներ ալ կը դտնուին :

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԴԱՇՆԱՏՑՈՒԹԻՒՆ

ԱԼՊԱՆԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

ԱՌԱՋԱՐԿԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑԱՆ

Ինչպէս դրած էինք, Ռումանիա Պալքանեան Դաշնակցութեան մը առաջարկը ներկայացուցած էր Ցունաստանի, Թուրքիոյ, Ալպանիոյ, Պուլկարիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ :

Ալպանիա եւ Պուլկարիա ինչպէս կը սպասուէր, անմիջապէս յայտնեցին թէ կրնային մասնակցիլ Պալքանեան Դաշնակցութեան մը համար դումարուելիք ժողովին : Կը սպասուի Ցունաստանի եւ Թուրքիոյ պատասխաններուն : Ինչպոյ առարկայ բոլոր երկիրներուն մէջ եուկոսլաւ կառավարութեան բռնած դիրքը կ'ուսումնասիրուի : Պելկրատի դիւանագիտական շրջանակները անակնկալի եկան, այս ուղղութեամբ մտահոգ Թիթոյի տուած համաձայնութեան համար, որ քիչ մը աճապարանքով եղաւ :

Մտահոգ Թիթո նամակ մը դրած է Ա. Թէնքի կառավարութեան : Այս ուղղութեամբ, յունական մայրաքաղաքին մէջ դիւանագիտական եռուզեռ մը ծագած էր : Խորհրդակցութիւն՝ եուկոսլաւ դեսպանին հետ, որմէ ետք, յայտարարուեցաւ, թէ մտահոգ Թիթո կը համաձայնէր խորհրդաժողովին երթալ, պայմանաւ որ՝ պալքանեան երկիրներու կառավարութեանց բոլոր պետերը իրենց մասնակցութիւնը բերեն : Այնպէս որ, Թիթոյի համաձայնութիւնը կապ ունի Յոյներու եւ Թուրքերու պատասխաններուն հետ : Այսպէս կը մտածեն նաեւ Ուաշինկթընի մէջ :

Միւս կողմէ, Աթէնքի մէջ չէզան ընդդիմադիր կիպրացիոտական զրոյցներու համաձայն, չատ հաւանական է, որ Ցունաստան ընդունի պալքանեան երկիրներու համագումարին առաջարկը, սակայն, ժողովին մէջ պիտի մերժէ նոր Ռիպոտ մը կազմելու ծրագիրը :

Ցունաստանը չէզոքացնելու խորհրդային նպատակը յստակ է այլեւս : Մոռ-

(Լուրերու Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Տպարանի փոխադրութեան պատճառով եւ չուզելով ընդհատել թերթիս հրատարակութիւնը սակայուցանք ժամանակէն առաջ պատրաստել մեր այսօրուան թիւը : Մեր ընթերցողները ներողամիտ կ'ըլլան որ այդ պատճառով չկրցանք տալ վերջին լուրերը :

Մեր յաջորդ թիւը լոյս կը տեսնէ Ցունգի տպարանը, Մշակոյթի Տան ներքնայարկը :

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

●

« ՉՊԱՒԱԼ ... »

Ամէն Պոլսահայ լսած է Սամաթիացի թաղականին պատմութիւնը :

Չկնավաճառ Սեդրոսը, հրաշէով մը, թաղական խորհուրդին անդամ — եւ Ատենապետ — կ'ընտրուի : Եւ օրին մէկն ալ, Պատարագէն ետք, ժողովին մէջ կ'առաջարկէ.

— *Փէք ազէկ ամա*, սա վարժապետնե - րուն ասչափ *փարա քի կուտանիք կոր նէ, խապար* ունի՞ք *քի չոճուխներուն* բան մը կը սորվեցնե՞ն կոր *մի* չեն սորվեցներ կոր ...

— Ի՞նչ կ'առաջարկես, կը հարցնեն, թաղական խորհուրդին մնացեալ անդամները :

— Ըսէ՛մ... վաղ առտու, ամէնիս մէկէն կ'ելլենիք դպրոց կ'երթանիք եւ չոճուխներուն բանի մը հարցում կ'ընենիք ..

Յաջորդ առտու, թաղական խորհուրդին անդամները, ձկնավաճառ Սեդրոսի առաջնորդութեամբ, կ'արշաւեն վարժապետ Արթինի դասարանէն ներս : Եւ կը սկսին «չափել» աշակերտներուն գիտցած հայերէնը :

Չկնավաճառ Սեդրոսի աչքին կը զարնէ կայծակի նայուածքով մանչուկ մը :

— Հո՛ս եկու, նայիմ, մանչս ...

Կաս - կարմիր գոգնոցով մանչուկը թեւերը կռնակին վրայ կապած, կը ներկայանայ թաղական *էֆէնտիներուն* :

Եւ ձկնավաճառ Սեդրոսը, որ չմոռնար, թաղական խորհուրդին Ատենապետն է, կը հարցնէ .

— Ըսէ՛ : , նայիմ , *պախալին* հայերէնը ի՞նչ է ...

Կայծակէ աչքերով մանչուկը կը դոդայ, կը դողդոջայ, կը կարմրի, կը ներմըկի եւ աղերսարկու նայուածքներ կը նետէ իր դասընկերներուն, որոնք իրեն չափ ամբած էին հարցումին... մեծութենէն : Բայց, յանկարծ, վրան *ֆաջութիւն* մը կուգայ : Ու կը պատասխանէ՝ հերոսաբար .

— Չպախալ, *էֆէնտի* ...

Այս անուշիկ մանչուկին գիտցած «հայերէն»ին հետ կարելի է բաղդատել մեզ շրջապատող կարգ մը ոչ-մանչուկներու գիտցած «գրաբարը» :

Մարդիկ, որոնք ձեւեր կ'առնեն, հովեր կ'առնեն, կը բարակնան եւ ամէնէն սովրական խօսակցութեան մէջ անգամ կը գործածեն կիրակնօրեայ բառեր : Որպէս զի դիմացինը ըսէ .

— Աս ի՛նչ զարգացեալ մարդ է պէ... Անանկ բառեր գիտէ կոր որ մեր վարդապետը անգամ չի գիտեր ...

Առտուն կանուխ կամ իրիկունը ուշ ատեն, ճամբադ կը կտրէ այս «բարակցող»ներէն մէկը : Սովորութիւն մը յարգած ըլլալու համար, կը հարցնես .

— Ի՞նչպէս էֆ, տնեցիներ՞ը ինչպէս են, Տիկի՞նը, մայրի՞կը :

Կը սպասես որ պատասխանէ .

— Շատ լաւ են, շնորհակալ եմ :

Չէ՛, այդքանը չի բաւեր : Պէտք է զգացնել տայ ճիզի թէ մաքրամաքուր հայերէն գիտէ : Եւ ահաւասիկ գլխուդ վրայ կը պարպէ տօնական օրերու գործածուող բառերու իր տոպրակը .

— Իմ որպիսութիւնս սմանչելապատում կացութեան մը մէջ պարուրուած ըլլալով հանդերձ, խորապէս կը ցաւիմ ու կը տառապիմ եւ միշտ իսկ կը տուայտիմ ու կո տչորիմ յայտարարելու համար որ իմ սիրասուն տիկնոջս առողջական վիճակը իր լաւագոյն եւ գերագոյն բարձրութեան եւ վեհութեան գագաթնակէտէն գահավիժած է դէպի անդունդը խորխորատի մը եւ օր ըստ օրէ կը վատթարանայ եւ դառնակսկիծ հոգեկան տառապանքներու ճանկերուն եւ շղթաներուն մէջ կ'տանէ իմ բովանդակ էութիւնս... Իսկ իմ քանկագին եւ աստուածատիպ ու աստուածապարգեւ մայրիկս...

Համբերութիւն — եւ ժամանակ — պիտի ունենաս որ իրեն չպատմես Սամաթիացի մանչուկին պատմութիւնը : Եւ պատուիրես իրեն խստօրէն .

— Բարեկա՛մ, մի՛ «գրաբարանար»... *Պախալին* հայերէնը «պարապատաւ» է...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԱԼԴ. ԺՈՂՈՎԸ
ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ
ՊԻՏԻ ՔՈՒԼԷԱՐԿԷ ՍԵՊՏ. 30ԷՆ ԱՌԱՋ

Ինչպէս դրած էինք, ազդային կուսակցութեանց պարագլուխներու ժողով մը տեղի ունեցաւ ուրբաթ օր : Կառավարութեան բաղձանքին ընդառաջելով, որոշուեցաւ Ազգ. Ժողովին առաջարկել՝ որ Սեպտեմբեր 30էն առաջ երեսփոխանները քուէարկեն Ալժերիոյ Օրինագիծը : Հակառակ պարագային Ազգ. Ժողովը պէտք է անդրադառնայ երեք դիմումնագիրներ վրայ (մօսիոն տը սանսիւր), որոնք դիւանին յանձնուած են արդէն երեսփոխաններուն կողմէ՝ հոլամշակութեան հարցին չուրջ :

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ մէջ կառուցուած առաջին ամերիկեան եկեղեցիին հարիւրամեակը տօնուեցաւ չորեքշաբթի օր Փարիզի Գէորդ Ե. պանդոկին մէջ :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ ՀԱՄԱՐ

Եւ դուն, որ դեռ պատմուած ու պատահած ամէն, եւ մանաւանդ Մերոյ ազգիս վրայ ըրած չնչին մասնաւոր ու ընդհանուր ցաւերն ու վշտերը, չես ինչով կ՚ուզեր մոռնալ, մանաւանդ յիշողութեան մէջ պահել եւ ուսանիլ ամէն ինչ, որ մեզ մեր ինքնութենէն կրնայ հեռացնել, մեր ազգային ոգին ու հոգին կրնայ ապականել, որ տկարութեան պատճառ կրնայ ըլլալ, ինչպէս նաեւ ամէն ինչ, որ մեզ կրնայ զօրացնել, ազգովին կամ անհատապէս, ուրեմն ուշադրութեամբ կարդա հետեւեալ տողերը, որոնք քաղուած են Ֆրանսայի մէջ հրատարակուող «Ազգ» անուն օրագրէն, որ ինչպէս կ՚երեւի, Ֆրանսայի մէջ ապրող հայերուն համար հրատարակուած է։

Ամէն ինչ, որ մեր ազգին վրայ եկած է, մեր ազգին ներկայ վիճակը, մեր ազգին ներկայ ոգին, ամէն ինչ, որ մեր ազգին ներկայ կեանքին կը վերաբերի

ԿՈՑԿԸ

Մութ, ուրուական, խորհրդավոր էր ամբողջ տունը։ Ամենքն իրենց տեղերն էին բռնել ու լուռ ու մունջ սպասում էին, թե ինչ պիտի լինի։

Մոր վիճակն էր ամենից ողբալին։ Նա ոչ միայն ինքն էր դողում, այլև ամենքին էր դողացնում։ Ամեն մի ձայնից, ամեն մի շարժումից նա ցնցվում էր, ասես ինքն էր մեղավոր ամեն ինչի մեջ։

Ամենից առաջ ներս մտավ Ասլանը։ Նա ոչ մի խոսք չասաց, միայն ծանր հառաչեց։ Հետո եկավ Մարիամը, որ ամբողջ ճանապարհին լաց էր լինում։ Նրանից հետո ներս մտավ Մարգարիտը, որ ամբողջ ճանապարհին ծիծաղում էր։ Վերջում եկավ Ասլանի կինը, որ ամբողջ ճանապարհին ոչ լաց էր լինում, ոչ ծիծաղում, այլ միայն ինքն իրեն մի բան էր մտմտում։

Ասլանը նստեց սեղանի առջև, ձեռքերը դրեց գլխին և սկսեց մտածել։ Նա մտածում էր, թե ինչ պիտի անի։ Ինչպես պիտի ազատի իրեն այդ անախորժ դրությունից։ Ինչպես պիտի ազատի ամբողջ ընտանիքը։

Մարիամը, Մարգարիտը և Ասլանի կինը նստեցին մի կողմ և սկսեցին նայել Ասլանին։ Նրանք ուզում էին իմանալ, թե ինչ է մտածում Ասլանը։ Ինչ է մտածում նրանց հայրը, ամուսինը, եղբայրը։

Ասլանը գլուխը բարձրացրեց և ասաց.

— Ես ինձ մեղավոր չեմ համարում։ Ես ոչ մի հանցանք չեմ գործել։ Ես ոչ մի մեղք չունեմ։ Ես ոչ մի հանցագործություն չեմ կատարել։ Ես ոչ մի ոճրագործ չեմ։ Ես ոչ մի ոճիր չունեմ։ Ես ոչ մի ոճրագործություն չունեմ։ Ես ոչ մի ոճրագործություն չունեմ։ Ես ոչ մի ոճրագործություն

կուա իր բոլոր միջոցները գործի կը լծէ Հելլէններէը բաժնելու համար Արեւմուտքէն : Տարբեր ձեւով կարելի չէ բացատրել նաեւ Պուլկարիոյ կառավարութեան նոր առաջարկը՝ տնտեսական, մշակութային եւ այլ համաձայնութիւններ կնքելու մասին : Միաժամանակ, Սոֆիա կ'առաջարկէ, որ երկու երկիրներու վիներուն թիւը չիսուն հազար հոգիով նուազի :

Այս առաջարկը նկատի չառնուեցաւ Աթէնքի կողմէ, որ Պուլկարիոյ այսօրուան բանակին մեծ թիւը փարիզի դաշնադիրին խախտումը կը նկատէ արդէն :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՍԻԱԿԱՆ ԿՈՒԻՓԸ սկսաւ տարածուիլ Եւրոպայի մէջ : Անգլիոյ մէջ ուժ հոգի մեռաւ համաճարակէն, որ սկսած է տեսնուիլ Ֆրանսայի, Պելժիոյ ու մանաւանդ՝ Իտալիոյ մէջ, ուր մօտ մէկ միլիոն հոգի վարակուած է :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ դիմումնե-րուն թիւը հարիւր հազար հոգիով պիտի պակսի, մինչեւ 1958 Յունիս՝ ամէնէն ուշ :

ԺՆԵՒԻ Ֆրանքեւեղիպատական խորհրդակցութիւնները, որ տասներկու օրուան ընդհատումէ մը ետք վերսկսան, երկու երկիրներուն միջեւ համաձայնութիւն մը դոյացնելու վրայ կը դանուին :

ԱՐԱՐԱՑԻ 39ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.—Ա) Կամ. եւ Բաղ. Բարեկ. Միութեան Պատ. նահապահ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի դրասենեակին տեղափոխութեան պատճառաւ, Միութեանս կեդրոնատեղի նշանակուած է՝

«Select Bar», 18, Bld. Dugommier

ուր Պ. Թէքէեան եւ վարչութիւնը կ'ընդունին՝ ժամը 6·30 – 8·30, ամէն իրիկուն :

Բ) Վարչութիւնս կը փութայ յայտնել թէ՝ Արարայի ճակատամարտին 39րդ տարելիցը պիտի տօնուի Հոկտեմբեր 13ին, կիրակի օր : Առտուն՝ հանդիսաւոր պատարագ՝ Փրատոյի Մայր Եկեղեցւոյն մէջ : Պատարագէն վերջ, պաշտօնական հանդիսութիւն մը տեղի պիտի ունենայ եկեղեցիին մէջ՝ ի ներկայութեան Ֆր. Բանակ. եւ Զին. իշխանութեանց :

Գ) Ժամը մէկին կոչունք՝ Շաբօ տէ Ֆլէօռի սրահներուն մէջ, ի պատիւ Ֆրանքեւհայ բարեկամութեան : Ժամը 5ին պար՝ ընկերներուն եւ միութեանս բարեկամներուն համար :

Դ) Վարչութիւնս, այս առթիւ, կոչ կ'ընէ Ֆրանսայի բոլոր Նախ. Կոմիտէներուն մասնաւորապէս եւ Ռազմիկներուն, ընդհանրապէս որ գան խմբուիլ՝ Միութեանս պատ. նախագահ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի չուրջ՝ հիմը դնելու համար՝ Նախկին Կամաւորներու եւ Ռազմիկներու Դաշնակցութեան :

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ԴԱՏԸ

Հայերուս յարաբերութիւններու լոյսին տակ :

Գրեց՝ ԳԱԲՐԻԷԼ ԼԱԶԵԱՆ

Տպարան «Ցուսաբեր» , Դեկտեմբեր 1957 :
Գինն՝ 1100 Ֆրանք :
Դիմել Յառաջի եւ հայ գրատուներէն :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Հայկազեան վարժարանը կը վերաբացուի 3 Հոկտեմբեր, հինգշաբթի , ժամը 2ին : Արձանագրութիւնները՝ նոյն օրը :
Հասցէ · — 32 Ռիւ տը Թրէվիզ :

Հոգաբարձութիւն

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՅԹԸ
Փետրուար 23ին

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Առեւտուրով զբաղող մը, Փարիզի մօտակայ արուարձաններէն մէկուն մէջ կը փնտռէ վարձու ազատ հոդամաս մը, առնուազն երեքէն չորս հարիւր քառ. մեթր տարածութեամբ, ապրանքի մթերման համար : Տեղեկացնել՝

Mr, Partick, 43, Rue Jussieu, Paris (5e)

ՄԱՐՍԻԼԱՀԱՅԵՐ

Նուիրեցէք ձեր պզտիկներուն հաճելի եւ օգտակար մատչելի նուէր մը : Թռուցիկ մը՝ թուղթէ, վլաստիքէ կամ կտաւէ հարիւր ֆրանքէն վեց հարիւր ֆրանք : Կամ աւելին՝ մաքի մարզանքի դիրք մը՝

« Le Jeu des Cerfs-volant et leur Construction »

550 ֆրանք 50 մատէլ Թռուցիկ վիններու դաղանիքը պարզուած, 95 պատկեր եւ դծագրութիւն : Դիմել Սնպա, 14 - 30, La Foire de Marseille. Parc Chanot Grand Palais, 2e Galerie Concours Lépine

Ուրիշ տեղերէն ապսպրանքներն ուղղել՝

ZUMBULIAN
2, Ave. du Général Leclerc
St.-Raphaël, Var (France)
C.C.P. Marseille 231-52

Արտասահման կը դրկենք դիրք թէ թռուցիկ ճամբու ծախսը ապսպրողին վրայ : Գրավաճառներուն, սկաուտական, պատանեկան, մարզական Միութեանց մասնաւոր դին :

ՎԱՐՁՈՒ Է

Նիսի մէջ, օդասուն եւ գեղեցիկ տեսարանով յարկաբաժին մը ձմեռուան համար : Մէկ կամ երկու սենեակ, խոհանոցով, բոլորովին անկախ : Մատչելի պայմաններ : Դիմել՝

Mr. KILTIKIAN — Victoria Parc
72, Bd. des 2 Corniches, Nice

Imp. ARAXES, 46, Rue Richer Paris-9e

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Ֆ. Կ. Խաչի Լիոնի մասնաճիւղին տարեկան պարահանդէսը Հոկտեմբեր 12ին, Շաբաթ դիշեր :

Կ' ՈՒԶՈՒԻՆ

ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՆԵՐ ԵՒ ԴՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐ

եւ տունը աշխատող գործաւորուհիներ, կարուած հաղուստի համար, սեռի : Տարեկան գործ : Դիմել՝

Ets. ROBERT, 124 Rue la Boëtie, Paris
BAL. 09-89

×

Ձեռնարկուներ (ամբրիվիէօր) տունը աշխատող գործաւորուհիներ, երախայի հիւսուածեղէնի համար (մոնթաժ քրիֆօ անփան) : Դիմել՝

MALLE PARISIENNE
19, Rue du Caire, Paris (2e)

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

14 – 15 տարեկան պատանի մը, ժամադործ – ոսկերիչի մը մօտ աշխատելու համար, արհեստ սորվելու եւ fուրսեր ընելու :

Կը խնդրուի ներկայանալ ծնողքին հետ : Դիմել՝

VENDOME
Joaillier - Bijoutier - Horloger
81, Bd. Voltaire, Paris XIe
Métro : St.-Ambroise

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներու, որոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթադրած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի վերադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վիճակի չենք ապառիկ թերթ դրկել : Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխատեսուած շնորհակալութիւնները նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց տակաւ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր գործը :

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԾԱԽՈՒ Է

Փաղիլեօն մը, երեք սենեակ, խոհանոց եւ բաղնիք, լուսապարն եւ կառատուն, կազ, էլեկտրականութիւն, կեդրոնական ջեռմութիւն : Ունի նաեւ պզտիկ հողամաս մը տունին առջեւը :

Դիմել «Յառաջ»ի վարչութեան :

ԾԱԽՈՒ Է

Կօշիկի աշխատանոց մը (15 բիւ տը Պլվիլ), ամէն արհեստի համար կարելի է պայ ընել : Կազ, էլեկտրականութիւն, լուսաւոր տեղ մը, ամէն կարգի յարմարութիւններով :

Դիմել Վարպետեանի ,
76, Rue de La Mare

Ամէն օր բացի չաբաթէ եւ կիրակիէ , ժամը 14էն 15 :

ԱՆՇԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻՆ Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ Է ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՂՐԿԵԼ ԾՐԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՑ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒ ԻՍԿ ԿՈՂՄԷ

Maison MORY et Cie

10, Rue St-Quentin, PARIS 10e, Métro: Gare du Nord

Բոլոր ծախսերը եւ տուրբերը կը վճարուին ղրկողին կողմէ, եւ ստացողը ոեւէ ծախս չունի վճարելիք :

Պատրաստ ծրարներ չեն ծախեր (*քօլի սթանտար*) : Ղրկողը իմ կը գիէ ապրանքները ուզած խանութներէն : Ծրարները միայն նոր հագուստներ պէտք է պարունակեն :

Դիմողին կը ղրկուի տեղեկութիւններ (նոթիս) *ձրիաբար* :

Renseignements par Téléphone.- NOR 40-72 et 50-83. Service B.

Ներկայանալ թերթին կողմէ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ԱՆՎԱՐԱՆ ԴԻՄԵՑԷՔ

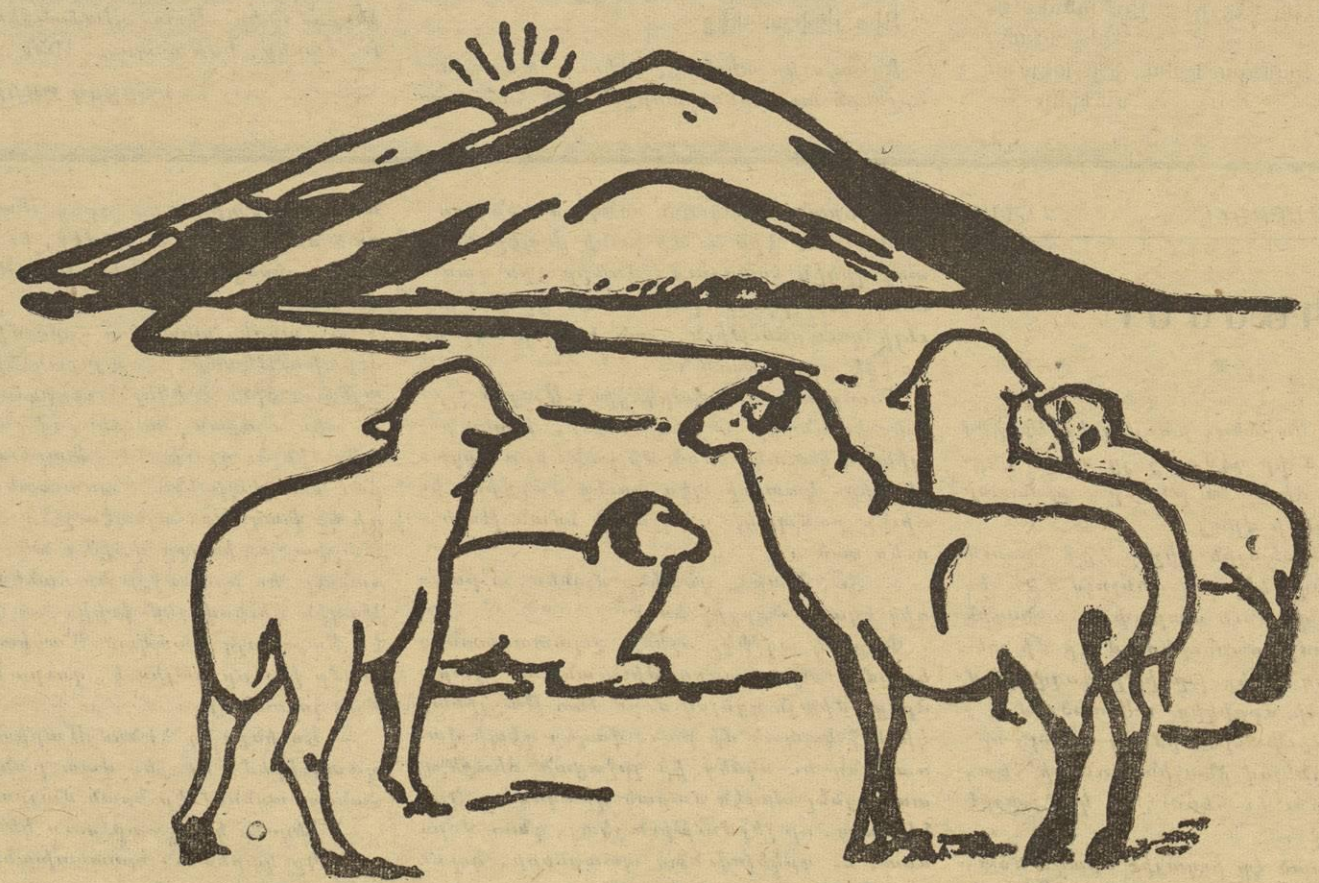
A. HAPET

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

81, RUE RÉAUMUR, PARIS-2e

Ուր պիտի գտնէք կանանց յատուկ խըտնամով պատրաստուած ճաշակաւոր եւ տոկուն վերարկուներ, չինուած դերձակ արհեստաւորներու կողմէ : Շատ դիւրամատչելի դիներով :

Tél. : CEN. 96-29
Métro : Réaumur ou Sentier

TERZIAN

Un Maître dans le Tricot

MAISON FONDÉE EN 1928

3 Rue **Poissonnière**, PARIS 2ème

Tél. CEN 93-75

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9e

Fondé en 1925 — Tél. : PRO. 86-60

R. C. Seine 57 A 2731 — C. C. P. PARIS 15 69 82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 2 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
24
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
MARDI
24 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ – ԹԻՒ 8001 — 33ème ANNÉE

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3802

8001

Մեր այսօրուան թիւը կը տպուի «Ցառաջ»ի տպարանին մէջ, Մշակոյթի Տան ներքնայարկը :

1925ին, երբ մեր տպագործ խմբագրատունը կը հիմնէր Յառաջը, կը վերջացնէր իր խօսքը, բանալով.— «Դեռ շատ ուրիշ բաներ կան որ պարտինք ըսել մեր ընթերցողներուն» :

Եւ այդ պարտքը խօսեցաւ ուրիշ քանի մը թիւերուն տարի իր չունչով, իր կորովով իր անզուգական ղեկավարութեամբ :

Երեսուն տարի «Ցառաջ»ի տպագրութիւնը ունեցաւ շատ դժուարութիւններ, տպարանէ տպարան, թաղէ թաղ : Մեր խմբագրատունը մաշեցաւ, մանաւանդ իր վերջին ամիսներուն, որպէսզի, ի դէմս ամէն դժուարութեան, բարոյական թէ ֆիզիքական, լոյս տեսնէ «Ցառաջ»ը :

Եւ «Ցառաջ»ը տպրեցաւ : Եւ բաժանորդը որ ամէն առտու կը սպասար իր թերթը չվիճեցաւ թէ ինչ ճիգեր կը թափուէին որպէսզի ան չզրկուէր իր թերթէն :

Իր մահէն քանի մը շաբաթ առաջ էր որ Ծրագրութեան Մշակոյթի Տան ներքնայարկը փոխադրել թերթին տպագրութիւնը :

Օրաթերթի մը համար անհրաժեշտութիւն է իր տպարանը ունենալ որպէսզի կանոնաւորաբար հրատարակուի :

Ինք չէր հաւատար որ կը յաջողինք : Եւ մեղի կ'ըսէր մահէն մէկ քանի օր առաջ.— Մէջէն ինչպէ՞ս պիտի ելլէք, չէք կրնար, ինձ մեծ պատասխանատուութեան տակ կը մտնէք » :

Ճիշդ է որ իր մահը շատ բան փոխեց եւ նոյնիսկ վայրկեան մը մտածեցինք, թէ այլեւս կ'արժէ՞ր իրագործել մեր ծրագիրը, երբ ինք չկար :

Ինք չկար այլեւս որ մեղի ուժ տար, որ մեր կողքին ըլլար եւ աշխատէինք այն նպատակով միայն՝ որ իր վերջին տարիներուն պահէ տեսնէր իր գործին բարգաւաճումը : –

Բայց վայրկեան մը վարանելէ ետք, մտածեցինք թէ աւելի քան երբեք հարկ էր իրագործել մեր ծրագիրը, որպէսզի չարունակուի իր գործը, եւ ինք ալ չարունակէ ապրիլ մեղի հետ, ամէն օր, երբ լոյս տեսնէ «Ցառաջ»ը : Եւ այսօր, այս թիւը կը տանինք թերթին մեքենաներուն վրայ : Ուրա՞խ ենք : – –

Ոչ : Ուրախ չենք, որովհետեւ ինք չհասաւ այդ օրը, եւ ինք էր ամէնէն արժանին : Իր մահէն ետք, յաղթահարեցինք բազմաթիւ դժուարութեանց եւ կը չարունակէ, որովհետեւ իրեն համար էր որ աշխատեցանք : –

Աշխատեցանք՝ որպէսզի ինք, մահէն ետքն ալ, չարունակէ ծառայել իր ժողովուրդին, իր պաշտած Կուսակցութեան, եւ Մայրենիքին : Թէեւ բացակայ՝ ինք է ոգին, որ ամէն օր լոյս կ'ընծայէ «Ցառաջ»ը, իր հաւատքն է որ ուժ կու տայ մեր անփորձութեան :

Ուրախ չենք, այսօր, որովհետեւ մեզի հետ չես, անզուգական վարպետ, դուն պիտի ուրախանայիր, եւ այս նոր հանդրուանէն վերջ, ուժ տայիր՝ որպէսզի յաղթահարենք այն բոլոր նոր դժուարութեանց որոնց առջեւ կը գտնուինք : –

Ան՝ որ կ'ուզէ ուրախանալ այսօր, սիրտին խորը ցաւ մը ունի.— բացակայութիւնդ :

Անշուշտ պէտք չէ որ բացակայ ըլլար նման օր մը՝ մեր հիմնադիր – խմբագրապետ :

Տեսնելու էր որ տարօրինակ դուզադիպութեամբ մը «Ցառաջ»ի այսօրուան թիւը 8001 է : Ութ հազար թիւեր հրատարակելէ ետք գտնուած տպարաններ «Ցառաջ» այսօր նոր հանդրուան մը կը բանայ իր կեանքին մէջ :

Բայց որը մնացած «Ցառաջը» վստահ է թէ իր վաչելած լայնժողովրդականութիւնը, իր ընկերներուն անվերապահ աջակցութիւնը եւ բնթերցողներուն համակրանքը թոյլ պիտի տան որ, տակայ եւ չարունակէ իր գործը : –

Գիտակից էր ատոր, մեր մեծ վարպետը, որ այսօր կը հանդիսի, ինք ալ վստահ թէ գործը կէս չի մնար :

ՅԱՒԱՍ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԻՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ՝ «ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆԻ»Ն ՇՈՒՐՋ

Տակաւին անորոշ է ֆրանսական կառավարութեան ապագան եւ Վարչապետը մտահոգ՝ Ապ. Ժողովի քուէարկութեամբ :

Իր վերջին փորձը՝ հաւաքել ապագային կուսակցութեանց պարագլուխները, մթնոլորտը, պատրաստելու համար, հասկնալի կրցաւ համաձայնութիւն մը գոյացնել : Եւ հիմա Պուժէս – Մոնուրի սահմռկած է ճառագրել մինչեւ Սեպտեմբեր 30 ապահովելու համար մեծամասնութիւն մը Ազգային Օրինագիծին շուրջ :

Ուրբաթ առաւօտ սկսաւ «կլոր սեղանին» ժողովը (յիշենք որ բուն սեղան կլոր չէր, այլ քառանկիւն...) եւ վիճաբանութիւնները տեւեցին մինչեւ շաբաթ գիշերուկ : Տարակարծութիւններ կային մանաւանդ նախկին վարչապետ կի Մոլէի եւ անկախ Ազգ. Ձոխ Տիւշէի միջեւ : Մինչ ընկերվարական Գնդ. համաձայն էր օրինագիծին այն չափով որ այդ օրինագիծը կը տեղծէ Ազգային յատուկ հաստատութիւններ, անդին Ձոխ Տիւշէ, որ նախապէս համաձայնած էր պատերազմական նախարար՝ Ա. Մորիսի հետ, կը կարծէն որ այդ օրինագիծը շատ իրատեսութիւններ կուտայ Ազգային :

Միջին ճամբայ մը կը փնտռէին արմատական Ռէօյ, եւ կարգ մը ուրիշ երես – փոխաններ որոնց նպատակն էր համակերպեցնել բանաձեւի մը շուրջ որպէսզի Ազգ. Ժողովը անմիջապէս կարենայ սկսիլ վիճաբանութիւններուն :

Արդարեւ պէտք է մինչեւ սեպտեմբեր 30 վերջանայ Ազգային Օրինագիծին քուէարկութիւնը, որպէս զի Հոկտեմբեր 1ին սկսին Ազգ. Ժողովի սովորական նիստեր : Ներկայ Ժողովները, արտակարգ են : Ինչպէս ամէն տարի երբ վերամուտի ատ վարչական Ժողովները սկսին, երեսփոխանները պէտք է ընտրեն նոր դիւան մը :

Անհամաձայնութեանց պլխաւոր կէտն էր թիւ 12 յօդուածը (Ազգային Օրինագիծին) որ ունի երեք պարբերութիւններ : Անփոփոխ կը մնայ առաջին եւ վերջինը ջնջուած երկրորդը՝ «Դաշնակցային Ժողովուրդին ժողովներուն կը նախագահէ Հանրապետութեան ներկայացուցիչ նախարար : Աչխատանքները կը դեկավարէ անդամներէն մէկը, որ կ'ընտրուի ամէն տարի » :

Այս յօդուածին տեղ պիտի հանուի օրէնք մը, ընտրութիւններէն 18 ամիս առաջ, երբ արդէն տեսնուին Օրինագիծին արդիւնքները :

Շաբաթ ժամը 13·30ին վերջացաւ այս ժողովը, որուն անմիջապէս յաջորդեց Նախարարաց Ժողովուրդի նիստը, նախագահութեամբ՝ Քոթիի :

Կառավարութիւնը երկուշաբթի օր պիտի ներկայացնէ նոր բանաձեւը ներքին յանձնախումբին : Պուրժէս Մոնուրիի արտօնուած է վստահութեան քուէ պահանջել :

ՕՐ ՕՐԻՆ

ԹՐՔԱՆԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Լուրը այնքան ալ տարօրինակ չէ :

Իրաքի Ֆէյսալ Թագաւորը Վաշինկթըն ափերուն անցուցած իր արձակուրդէն առաջ յայտարարեց, թէ նշանուած է Իշխանուհիի մը հետ որ օսմանեան ծագում ունի, մօրը կողմէ :

Լուրը հաղիւ թէ արձագանգած էր, երբ լրագրողները յայտնեցին, որ Յորդանանի Հիւսէյն Թագաւորն ալ կը սիրաբանի Քրքուճիի մը հետ... Արդէն Տինա Թագուհին հիմի հետ իր ամուսնալուծումը վերջնականին հարց կը նկատուի :

Անշուշտ Թուրքերը բան մը պիտէին, երբ Գոլիս հրաւիրեցին երիտասարդ երկու դահակալները : Յուսալով արաբական աչխարհին մէջ, հակամարտ հոսանքները մինչ ոտպմատրաճեր կը կատարեն դիւանադիտական մարզին վրայ, Թուրքիա, բնականաբար, իր չահը կը փնտռէ : Արաբները դիրք բռնած են Թուրքերուն դէմ : Իսկ Անգարա յաջողած է ապահովել Պագտատի եւ Ամմանի բարեկամութիւնը :

Եւ, դաչնագիրներով, խոստումներով ու փոխադարձ այցելութիւններով չբաւարարուելով «մէհմէտճիկ»ները կը դիմեն իրենց հնօրեայ քաղաքականութեան : Նամիութիւն ...

Այնպէս կ'երեւի, թէ ատոնք աւելի դիւանագէտ են քան Արեւելքի եւ Արեւմուտքի հակառակը : Լա՛ւ դիտնալով թէ Թուրքերու վրայ եղած ստորագրութիւնները օր մը կրնան թնդանօթներու կապուիլ՝ կը դիմեն որպէս ճայներուն : Կը վարեն ինամիական քաղաքականութիւն ...

Եւ ինչո՞ւ չէ, քանի որ ունին դեղածիծաղ ափերը Վաշինկթըն, քաղաքավարութիւն մը՝ որ յաճախ ամէնէն արդիական Եւրոպացիներն անդամ կը զարմացնէ, ունին չլացուկիչ պալատներ եւ որոշ ժամերու համար «պահ» դրուած հաւրնոցներ երգուհիներ ...

Անշուշտ ժամանակը ցոյց պիտի տայ, թէ որո՞ն վրայ եղած քաղաքականութիւնը աւելի ճիշդ է :

Զմոռնանք, որ ինամիական այս դիւանագիտութիւնը առիներ բաւական յաջողութիւններ՝ ապահոված էր Թուրքերուն : Գնչուհիներով դիմաւորուող Լոթիներ իրենց գրիչը ի սպաս կը դնէին երգական ... քաղաքակրթութեան, իրաւունքին – ներն իսկ ուրանալու ատիճան :

ԱՐՄԵՆԱԿ

ՄԱԿ-Ի ԺՈՂՈՎԸ ԵՒ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

ԿՐՕՄԻՔՈՑԻ ՀԱԿԱՁԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՏՐԻԼԸՍԻ ԴԷՄ

Ինչպէս գրած էինք, ՄԱԿի համագումարին մէջ Միացեալ Նահանգներու Ազգաթին նախարար Տրլըս ճառ մը խօսելով ծանրօրէն քննադատած էր Միջին Արեւելքի խորհրդային քաղաքականութիւնը, որ խաղաղութեան համար լուրջ վտանգ մը կը ներկայացնէր : Ս. Միութեան Ազգաթին նախարարը տեղէն օգտուելու՝ հարուածելու համար Արեւմտեան պետութիւններն ու յատկապէս՝ Միացեալ Նահանգները : Կրամիքօ խիստ բառեր գործածեց իր հակաճառութեան ընթացքին :

ՄԱԿի խորհրդային պատուիրակութեան նախագահը ոչ մէկ նորութիւն բաւ : Հրաւառտ հարցերու մասին խօսելով կրկնեց այն յանկերգը, որ ծանօթ է բոլորին.— Ագդարարութիւններ՝ Միջնի Ա. Բեւելքի պատերազմի «հրձիգներ»ուն, Ս. Միութեան զօրաւոր դիրքը, սահմանակից երկիրներու նկատմամբ Մոսկուայի հետաքրքրութիւնը եւայլն :

Խորհրդային Արտաքին նախարարը ժխտեց այն վարկածը, որուն համաձայն Սուրիա կը սպառնայ իր դրացիներուն եւ աւելցուց, թէ այս · մեզագրանքներուն միակ նպատակն էր արեւմտեան աչխարհակալներուն ուշադրութիւնը կեդրոնացնել այս հոգեմաոին վրայ, միջամտութիւններ ընելու համար : Կրամիքօ յայտնեց, թէ համազումարին կը մնար խաղաթիւներ ապահովել Արեւելքի մէջ, ինչպէս բրաւ անցեալ տարի՝ Եգիպտոսի համար :

Ապագինման հարցն ալ մաս կը կազմէր խորհրդային ներկայացուցչին երկարաբանութեան ճառին.— «Ապագինման չուրջ արեւմտեան առաջարկները, որ Տրլըս ներկայացուց այստեղ, համաձայնութեան ոչ մէկ հիմ ունին : Պատահական չէ, որ Նախարարը աւելի շատ խօսեցաւ ապագինումէ սահմանափակելու, քան՝ ապագինման մասին : փոխանակ ճանչակցելու անոնց՝ որ կ'առաջարկեն հիւլէական եւ ջրածնային զէնքերը արգիլել, Նախարարը գրեթէ քաղաքական փաստաբանութիւնը բրաւ՝ այս կամ այն տեսակի հրթիռներուն » :

Իր խօսքը վերջացնելով Ս. Միութեան Արտաքին նախարարը կրամիքօ փափաք յայտնեց որ միջազգային լարուած կացութիւնը քիչ մը մեղմանայ եւ երբեւ մեկնաբանելով «մէհմէտճիկ»ները կը դիմեն իրենց հնօրեայ քաղաքականութեան : Նամիութիւն ...

Այնպէս կ'երեւի, թէ ատոնք աւելի դիւանագէտ են քան Արեւելքի եւ Արեւմուտքի հակառակը : Լա՛ւ դիտնալով թէ Թուրքերու վրայ եղած ստորագրութիւնները օր մը կրնան թնդանօթներու կապուիլ՝ կը դիմեն որպէս ճայներուն : Կը վարեն ինամիական քաղաքականութիւն ...

Եւ ինչո՞ւ չէ, քանի որ ունին դեղածիծաղ ափերը Վաշինկթըն, քաղաքավարութիւն մը՝ որ յաճախ ամէնէն արդիական Եւրոպացիներն անդամ կը զարմացնէ, ունին չլացուկիչ պալատներ եւ որոշ ժամերու համար «պահ» դրուած հաւրնոցներ երգուհիներ ...

Անշուշտ ժամանակը ցոյց պիտի տայ, թէ որո՞ն վրայ եղած քաղաքականութիւնը աւելի ճիշդ է :

Զմոռնանք, որ ինամիական այս դիւանագիտութիւնը առիներ բաւական յաջողութիւններ՝ ապահոված էր Թուրքերուն : Գնչուհիներով դիմաւորուող Լոթիներ իրենց գրիչը ի սպաս կը դնէին երգական ... քաղաքակրթութեան, իրաւունքին – ներն իսկ ուրանալու ատիճան :

ԱՐՄԵՆԱԿ

ՔԷՏԻՆԵԱՆ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌ

Պէյրութի վերջին թղթաբերէն իւր ցաւով կ'իմանանք թէ Պետրոս Արք. Քէտինեան վախճանած է Հոմի մէջ 67 տարեկանին :

Շրջանաւարտ Հոմի համալսարանէն՝ հանգուցեալը վարած է Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութեան Լուսաւորչական երկրորդական վարժարանի տեսչութիւնը : 1922 – 1936 եղած է հոգեւոր հովիւ Փարիզի հայ կաթողիկէ համայնքին : Պէյրութի մէջ կը տառնայ եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն, Պատ. փոխանորդի պաշտօնով կը դրկուի Հոմ, ուր կը վարէր Լեւոնեան վարժարանի վերատեսչութիւնը եւ Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութեան գործակալութիւնը :

ՊՕԼՍՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԼԻԶԻՈՆ Կ'ԵՐԹԱՑ

Յառաջիկայ Կիրակի (Սեպտ. 29) Պօլսոյ պատրիարքը Թարեկին արք Լիպոնա կը մեկնի Պ. Գ. Եսայեանի հրաւէրով՝ դրաւելու համար Կիլպէնկեան Հիմնարկութեան Թրքահայոց յատկացումներուն առնչութեամբ : Պատրիարքին կ'ընկերանայ վարչութեան անդամ՝ Պ. Մկրտիչ Շէլլիֆեան :

Պատուիրակութիւնը որ Հոմի ճամբով կ'երթայ Լիզպոնա, 3 – 4 օր մնալէ վերջ պիտի անցնի Լոնտոն, ուր պատրիարքը հրաւիրուած է Քէնթըրպըրիի Արքեպիսկոպոսին կողմէ :

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Ցառաջ»ի տպարանը փոխուած է բայց խմբագրութեան եւ վարչութեան հասցէն կը մնայ՝ 32 բիս տը Թրէվիզ :

Խմբագրատունը բաց է ամէն օր ժամը 9էն 19 :

(Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

ՍՈՍԻ ԽՆ ՀԱՅՍ

Ծօգէ Վիշտաւ ա ցեղիւտաղ ասող

●

ՍՈՍԻ ԽՆ ՀԱՅՍ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՏԱՊՈՒԱԾ ՎԱ ՂԱՐԱԿԱՇՈՒՆԸ

ԵՒ ՆՈՐ ՄԱՐԴԻԿ ՀԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ

Ա

Ես ծնած եմ Սասունի Խիւրոս գիւղը, որ կը գտնուի Մուշի դաշտին մէջ, Կարմիր Վանքի ստորոտը։ Հայրս Մանուկ Ղարագաշեան էր, մայրս Սիրանոյշ Ալեքսանեան։ Ես միակ զաւակն էի ծնողացս, որոնք ինծի համար մեծ ուրախութիւն պատրաստեցին։ Ես ալ, որ միշտ ուզած եմ ամէն բանի մէջ առաջինը ըլլալ, ուզեցի ծնիլ ամենէն առաջ։ Ինչպէս կը տեսնէք, յաջողեցայ։

Ես ծնած եմ 1870 թուականին։ Ինչպէ՞ս կրցայ ծնիլ 1870 թուականին, երբ Սասունի ապստամբութիւնը եղած է 1894 թուականին։ Ասիկա շատ հետաքրքրական հարց մըն է, որուն պատասխանը ես ինքս ալ չեմ գիտեր

ԿԱՅՔԵՐ

Ա

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՇԻՐԱԶ

— Ես, պարո՛ն, Խոշտուռ եմ, ինձ ամենքն էլ ճանաչում են, ես ամենքին էլ ճանաչում եմ, ես ամենքի գործերին էլ տեղյակ եմ, ես ամենքի գաղտնիքները գիտեմ, ես ամենքի սրտերի խորքերը կարդում եմ, ես ամենքի մասին ամեն ինչ գիտեմ, ես ամենքի մասին ամեն ինչ կարող եմ պատմել, ես ամենքի մասին ամեն ինչ կարող եմ գրել, ես ամենքի մասին ամեն ինչ կարող եմ գրել, ես ամենքի մասին ամեն ինչ կարող եմ գր

ու նկատուի, որևէ չարժուի :

3.— Տնտեսական եւ առեւտրական դրծակցութիւն՝ տղերու մէջեւ :

4.— ՄԱԿի դերը աւելի զօրացնել, որպէսզի գործիք չդառնայ պետութեան մը կամ պետութեանց խմբակցութեան մը ձեռքը :

× Դահլիրէի ճանապարհը կը հարգարդ, թէ Սուրիոյ Հանրապետութեան Նախագահ Քուաթլի նամակ մը ստացած է մասնաւոր Վորոշիլովէն : Սուրիոյ պաշտօնական շրջանակները մեկնեցին որևէ տեղեկութիւն տալ նամակին պարունակութեան մասին, յայտնելով միայն թէ ան կ'անդրադառնար Մերձաւելքի ներկայ կացութեան եւ բացառիկ նշանակութիւն մը ունէր :

× Լոնտոնի «Թայմզ»ը կը յայտնէ, թէ սուրիական հարցը պիտի ներկայանայ ՄԱԿի համագումարին, ուր արեւմտեան պետութիւնները պիտի առաջարկեն, որ դէնքի առաքումը դադրի՝ մէկ տարուան համար :

Թերթը կը նշէ, որ համագումարին մէջ Տըլլըս եւ Կրոմիքօ յայտնեցին թէ ժողովը պէտք է հետաքրքրուի Սուրիոյ անցուդարձերով, սակայն չճշդեցին թէ ի՞նչ ձեւի մէջ պիտի ըլլայ : Այս առթիւ, «Թայմզ» կը խորհրդածէ.— « Սուրիան համագումարին օրակարգին վրայ դնել՝ ժամանակի կորուստ մը պիտի ըլլայ » :

× Դամասկոսի ճանապարհը յայտարարեց .— «Հաստատելով որ Սուրիա ենթարկուած է Մոսկուայի՝ Տըլլըս անդի – տանալ կը ձեւացնէ, մինչեւ որոշ թուական մը սուրիացի ժողովուրդին դործակցութիւնը՝ Արեւմուտքի հետ : Սուրիա դէպի Արեւելք դարձաւ ռազմական եւ տնտեսական օժանդակութիւն ստանալու համար, երբ յոյսը կրեց Արեւմուտքէն : Այս բոլորը Դամասկոս կ'ուղէր ունենալ առանց քաղաքական եւ պինուորական պայմանագրութեան : Իսրայէլի յարձակումը՝ Եգիպտոսի վրայ, Թրքական ազդարարութիւնները եւ ամերիկեան ճնշումները պարտադրեցին մեր երկրին, որ իր պաշտպանութեան միջոցները փոխադրէ ուրիշ տեղ » :

Միւս կողմէ, պաշտօնապէս կը յայտարարուի, թէ Արաբիոյ Սէուտ Թագաւորը Նախագահ Քուաթլիի հրաւէրին ընդառաջելով Դամասկոս պիտի երթայ Սեպտեմբեր 28ին :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՍԱՆ ՄԱՐԻՆՈՑԻ պզտիկ Հանրապետութեան մէջ, համայնավարները տէր են կացութեան վերջին դէպքերէն ետք :

ՉԵԽՈՍԼՈՎԱՔԻՈՑ մէջ նոր օրէնքի մը համաձայն վիժում մը պաշտօնապէս արտօնուած է հետեւեալ չորս պարագաներուն մէջ. — Ա) երբ կինը ունի արդէն չորս զաւակ կամ աւելի, Բ) երբ հայրը գինով է, Գ) երբ կինը լքուած է, ամուսնալուծուած է կամ չէ ամուսնացած : Դ) երբ կինը տարիքոտ է եւ ի վիճակի չէ պահովելու երախային կրթութիւնը :

ՆՈՐՎԷԿԻՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐԸ Հաքու է. որ ծանր հիւանդ էր մեռաւ չորեքշաբթի առտու : Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի Հոկտեմբեր մէկին : Երկրին մէջ սուգ նշանակուած մինչեւ Հոկտեմբեր 2 : Իրեն կը յաջորդէ տպան Օլաֆ Ե. : Ըստ երկրին դահճանապրութեան 1906էն ի վեր Նորվեկիոյ մէջ ջնջուած է թագաւորութեան տարողութիւնը : Նախագահ Քոթի այս առթիւ ցաւակցական հեռագիր մը ղրկած է նոր թագաւորին :

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ պատուիրակութիւնը Գերագոյն Խորհուրդի հրաւէրով առջի օր ընդունուեցաւ Անատաս Միկոյեանի կողմէ :

ՄԱՐՍԷյԼի ՄԱՅՐ ԵԿԵղԵՑԻ

Եկեղեցիին վարչութիւնը չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Զարխափան Ս. Աստուածածնի նորաչէն խորանին համար ստացած է հետեւեալ նուէրները .— Պ. Պ. Խաճակ Պօյաճեանէ, Վահան Քէսաէկեանէ, Արտաչէս Մենտիկեանէ՝ փոխանակ ծաղկեպսակի Հայաստանի Փր., ողբ. Նուպար Տէրտէրեանի մահուան առիթով : Իսկ ողբացեալ կարապետ Գուլումեանի մահուան առիթով Տէր եւ Տիկին Օ. Սարաֆեանէ հայաստանի Փր., փոխանակ ծաղկեպսակի :

Imprimé sur les presses du journal «Haratch»
17 Rue Bleue - PARIS-IX

Այրի Տիկին Փելիքեան, Պ., Սերժ եօթնեղբայրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Յ. եօթնեղբայրեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Հիւսնեան եւ զաւակները (Լոս Անճելոս), Տէր եւ Տիկին Դաւոնիկ Փելիքեան եւ զաւակները (Թուրքիա), Տէր եւ Տիկին Ֆ. Փելիքեան եւ զաւակները (Թուրքիա), Տէր եւ Տիկին Գալուստ Փելիքեան եւ զաւակները (Խթհանպուլ), Տէր եւ Տիկին Գաւոնիկ Տէրտէրեան (Պոլիս), Տէր եւ Տիկին Յ. Տէմիրճեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Բ. Տէմիրճեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Գաւոնիկ Քիւլաճեան եւ զաւակը (Փրովիտէնս), Տէր եւ Տիկին Գարակիւլեան (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Ժ. Գարակիւլեան եւ զաւակները (Մարսէյլ), Այրի Տիկին Քիւլաճեան (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Բորժ Քիւլաճեան, (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Քիւլաճեան, Տէր եւ Տիկին Յորգէն Տէրտէրեան եւ զաւակները (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Թիւլքեան եւ զաւակները (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Գալուստեան եւ զաւակները, եւ բարեկամները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն եւ պղտկան՝

ԲԱՐՍԵՂ ՓԵԼԻՔԵԱՆի
(Շապին Գարահիսարցի)

մահը, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ առաւօտ, 72 տարեկանին :

Յուղարկաւորութիւնը այսօր Երեքշաբթի, ժամը 14.30ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Փանթէնի գերեզմանատունը :

Մասնաւոր մահագդ չստացողները կը խնդրուի ներկայս իբր այդ պէսով ընդունել :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Համբարձումի Զիլինկիրեան, Տէր եւ Տիկին Սահակ Զիլինկիրեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկ. Գէորգ Զիլինկիրեան եւ զաւակները, Պ. Պ. Յովհաննէս եւ Եղուարդ Զիլինկիրեան, Օր. Զարդար Զիլինկիրեան, Տէր եւ Տիկ. Խաչիկ Զիլինկիրեան եւ զաւակները, ինչպէս նաեւ բոլոր պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, պարբեր կամ ծաղկեպսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ պղտկանին՝

ՅԱԿՈԲ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆի

մահուան առթիւ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒՆ 27ՐԴ ՏԱՐԵԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՅԹԸ

կիրակի 9 Մարտ 1958, կէս օրէ վերջ, ժամը 2.30ին, Սալ ըլ Շեմի :

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐի ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ

Դպրոցասէր Տիկնոջ Աղջկանց վարժարանը կը վերաբացուի 30 Սեպտեմբեր երկուշաբթի կէսօրէ ետք, ժամը 15ին : Ծնողները կը խնդրուի նկատի ունենալ այս թուականը :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Հայկազեան վարժարանը կը վերաթացուի 3 Հոկտեմբեր, հինգշաբթի, ժամը 2ին : Արձանագրութիւնները՝ նոյն օրը :

Հասոյթ. — 32 Ռիւ տը Թրէվիզ :

Հոգաբարձութիւն

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ԴԱՏԸ

Հայերուս յարաբերութիւններու լայնատակ :

Գրեց՝ ԳԱԲՐԻԷԼ ԼԱԶԵԱՆ

Տպարան «Յուսաբեր», Դահլիրէ 1957 : Գին՝ 1100 Ֆրանք :

Դիմել Յառաջի եւ Հայ դրատուներէն :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներուն, որոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթարկուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրախութեամբ կը չենք տպաւորիկ թերթ դրկել : Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց տակաւ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր գործը :

«ՅԱՌԱՋ»ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՃԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բարեգործականի դրասենեակէն կը հաղորդեն թէ յառաջիկայ Ուրբաթ, ամսոյս 27ին, առաւօտեան ժամը 10.30ին, Պանեէօ Փարիզիէն դերեզմանատան Հայ Մատուռներու դամբարանը պիտի փոխադրուին հետեւեալ ազգայիններու աճիւնները .—

Արշակ Զօպանեան, Էակար Շահին, Ա. րամ Անտոնեան, Տաքթ. եւ Տիկին Թորդումեան, Հայկ Գէորգեան եւ Ստեփան Քոչարեան :

Այս արարողութիւնը պիտի կատարուի Հայ. Եկեղեցիի մեռելական ծէսքերով եւ օրհնութեամբ :

Հանգուցեալ մատուռականներու յիշատակը յարդողներ բնականաբար ներկայ պիտի ըլլան այս թաղումին :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հ. Բ. Ը. Մ. ԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՅԹԸ
Փետրուար 23ին

ԱՐԱՐԱՅԻ 39ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԸ

ՄԱՐՍԷյԼ.—Ա) Կամ. եւ Պաղ. Բարեկ. Մխիթեան Պատ. Նահապետ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի դրասենեակին տեղափոխութեան պատճառաւ, Մխիթեանս կեդրոնատեղի նշանակուած է՝

«Select Bar», 18, Bld. Dugommier

ուր Պ. Թէքէեան եւ վարչութիւնը կ'ընդունին՝ ժամը 6.30 – 8.30, ամէն իրկունէն :

Բ) Վարչութիւնս կը փութայ յայտնել թէ՝ Արարայի ճակատամարտին 39րդ տարեկիզը պիտի տօնուի Հոկտեմբեր 13ին, Ուրբաթ օր : Առաւօտեան՝ հանդիսաւոր պատարագ՝ Փրատոյի Մայր Եկեղեցւոյն մէջ : Պատարագէն վերջ, պաշտօնական հանդիսութիւն մը տեղի պիտի ունենայ եկեղեցիին մէջ՝ ի ներկայութեան Ֆր. Բանակի եւ Զին. իշխանութիւններուն :

Գ) Ժամը մէկին կ'ունենք՝ Շարք տէ Ֆլէօրի սրահներուն մէջ, ի պատիւ Ֆրանսահայ բարեկամութեան : Ժամը 5ին պար՝ ընկերներուն եւ մխիթեանս բարեկամներուն համար :

Դ) Վարչութիւնս, այս առթիւ, կոչ կ'ընէ Ֆրանսայի բոլոր Նախ. Կամաւորներուն մասնաւորապէս եւ Ռազմիկներուն, ընդհանրապէս որ գան խմբուիլ՝ Մխիթեանս պատ. նախագահ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի չուրջ՝ հիմը դնելու համար՝ նախկին Կամաւորներու եւ Ռազմիկներու Դաշնակցութեան :

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Առեւտուրով զբաղող մը, Փարիզի մօտակայ արուարձաններէն մէկուն մէջ կը փնտռէ վարձու տպատ հոդամաս մը, տունուդն երեքէն չորս հարիւր քառ. մեթր տարածութեամբ, տպրանքի մթերման համար : Տեղեկացնել՝

Mr. Partick, 43, Rue Jussieu, Paris (5e)

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՆԵՐ ԵՒ ԳՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐ

եւ տունը աշխատող գործաւորուհիները, կարուած հագուստի համար, սեռի : Տրբեկան գործ : Դիմել՝

Ets RIBERT, 124. Rue de la Boétie. Paris
BAL .89-99

Peintures
THOMLAC

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎԱՍԱՀԵԼԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

Լիոնլէումի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵՒ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԷՆ ՁԵՐ ԱՌՕՐԵԱՅ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

ՁՆՇԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻՆ Խ. ՄՈՒՔԻՒՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՑՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ Է ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՂՐԿԵԼ ԾՐԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒ ԻՍԿ ԿՈՂՄԷ

Maison MORY et Cie

10, Rue St-Quentin, PARIS 10e, Métro: Gare du Nord

Բոլոր ծախսերը եւ տուրբերը կը վճարուին ղրկողին կողմէ, եւ ստացողը ոեւէ ծախս չունի վճարելիք :

Պատրաստ ծրարներ չեն ծախեր (քօլի սթանտար) : Ղրկողը իմ կը գնէ ապրանքները ուզած խանութներէն : Ծրարները միայն նոր հագուստներ պէտք է պարունակեն :

Դիմողին կը ղրկուի տեղեկութիւններ (նորիս) ձրիաբար :

Renseignements par Téléphone.- NOR 40-72 et 50-83. Service B.

Ներկայանալ թերթին կողմէ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9e

Fondé en 1925 — Tél. : PRO. 86-60

R. C. Seine 57 A 2731 — C. C. P. PARIS 15769-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 2 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
25
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
MERCREDI
25 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8002 — 33ème ANNÉE

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3803

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՀԱՅԱՊԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ամիսներ առաջ «Յառաջ»ի սիւնակներուն մէջ արձարձած էինք Հայապետական Ընկերութիւնը վերակազմելու եւ Հայապետական Հանդէսը վերհրատարակելու անհրաժեշտութիւնը : Այդ առթիւ ըրած էինք նաեւ կարգ մը թելադրութիւններ :

Մեր կոչը ա՛չ մէկ արձագանգ գտաւ ցարդ գործնապէս :

Արեւելագէտներու համագումարը, որ վերջերս գումարուեցաւ Միւնիխի մէջ, կրկին այժմէական կը դարձնէ Հայագիտութիւնը զարգացնելու եւ զայն հաստատ հիմերու վրայ դնելու հարցը :

Համագումարին մէջ հայագիտական բաժինը ոչքալի պատկեր մը կը ներկայացնէր, չդործածելու համար աւելի ծանր բառ մը :

Ո՞վ է պատասխանատուն : Որո՞ւն օձիքէն կրնանք բռնել :

Այս հարցումները կը մնան օդին մէջ :

Չունինք որեւէ կազմակերպուած մարմին կամ ընկերակցութիւն, որուն նպատակն ըլլար զարկ տալ հայկական ուսումնասիրութեանց եւրոպայի մէջ, հրատարակել պարբերաթերթ մը գիտական ձեւով, աշխատակցութեամբ հայ եւ մանաւանդ օտար մասնագէտներու, ինչպէս ունեցած ենք ժամանակին՝ 1920 – 1933, չնորհիւ խումբ մը Ֆրանսացի հայագէտներու եւ արեւելագէտներու նախաձեռնութեան եւ նուիրումին :

Առա՞ջ կ'երթանք թէ ետ :

Քառորդ դարէ ի վեր ձեռնածալ նստած ենք : Ո՛չ ոք կը յանդգնի վճռական քայլ մը առնել :

Ձեռնարկը կը պահանջէ զոհողութիւն : Զոհողութիւն՝ նախ բարոյական իմաստով : Ու նաեւ՝ նիւթական զոհողութիւն :

Կը կարծենք թէ նիւթականը կարելի է դիւրութեամբ լուծել : Ժամանակին՝ երբ փարիզի հայկական փոքրիկ դպրոց մը ունէր միայն, քանի մը անուանի հարուստներ կը հայթայթէին հայագիտական գործերը :

Այդ հարուստները անդարձ մեկնած են այս անցաւոր աշխարհէն : Սակայն անոնց փոխարէն այժմ ունինք հարիւրաւոր ա-նանուն հարուստներ, որոնք ոչ թէ մէկ, այլ տասնեակ մը նման թերթեր ապրեցնելու ի վիճակի են :

Երեսունհինգ տարի առաջուան «պղծական» Հայերը չենք այլեւս : Ամբողջ մը փոխուած է արդէն : Նոր սերունդ մը փոխուած է արդէն : Նոր սերունդը ուսումով ու զարգացումով, բարքերով ու սովորութիւններով ոչ մէկ տարբերութիւն ունի տեղացիէն : Բոլոր աս պարզունները բաց են իր առջեւ :

Առեւտրական հրապարակին վրայ հին ու միջին սերունդներն անդամ փայլուն յաջողութիւններ արձանագրած են :

Ուրախալի է այս պարագան, որ անդամ մը եւս կուգայ հաստատելու այն փաստը թէ անհատ Հայը նախաձեռնող ոգի եւ յանդգնութիւն ունի առեւտրական ճիւղին մէջ : Անհրաժեշտ է այդ ունեւոր նոր տարրերը, հաւաքական աշխատանքի մղել, հանրային գործի սէրը արթնցնել անոնց մէջ :

Անդրադառնալով Հայագիտութեան, ցաւով նկատեցինք որ Համագումարին մէջ առանձին տեղ չէին յատկացուցած հայկական բաժնին, մինչ Թրքագիտութիւնը հսկայական տեղ կը գրաւէր :

Լսեցինք որ 1954ին Քէմպրիճի Համագումարին առթիւ մասնաւոր դիմում կատարուած էր յաջորդ համագումարներուն մէջ հայագիտութեան առանձին բաժին յատկացնելու համար : Ըսուեցաւ նոյնիսկ որ դիմումին նպաստաւոր պատասխան տրուած էր :

Դժբախտաբար իրականութիւնը բոլոր-վին տարբեր էր : «Հայկականը» Իրանի եւ Կովկասի մէջ կլանուած էր : Մաս մըն ալ ասորագիտութեան եւ բիւզանդագիտութեան կապուած էր : Նոյնիսկ տասրաբաժանումի մը մաս չէր կազմեր :

Մնաց որ ներկայացուած նիւթերն ալ չէին արդարացներ մասնաւոր բաժինի յատկացումը :

Համագումարին ներկայացուելիք նիւթերուն ընտրութիւնը պէտք չէ բախտին ձգել : Անհրաժեշտ է կազմակերպել հայապետական ընկերակցութիւնը : Ունենալ պատասխանատու մարմին մը, որ ժամանակ առաջ լրջօրէն զբաղի արեւելագէտ-ներու համագումարներուն հետ կապուած հարցերով :

Յաջորդ համագումարը 1960ին տեղի պիտի ունենայ Լենինգրատի մէջ :

Կը յուսանք որ Հայաստանի Գիտական Ակադեմիան եւ պետական մարմինները պիտի կրնան իրենց ազդեցութիւնը գործ դնել՝ առանձին հայկական բաժին մը ունենալու համար :

Մանաւանդ կը յուսանք որ այժմէն միջոցներ ձեռք պիտի առնեն՝ պետական լուրջ ուսումնասիրութիւններով եւ մեծ թիւով հեղինակներու մասնակցութեամբ Թիւով հեղինակներու մասնակցութեամբ ներկայացնելու համար հայագիտութիւնը հետք տարի վերջ՝ խորհրդային ոստանին մէջ :

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԵՒ Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

●

Մինչ խորհրդային ռազմանաւերը խա-րըսխած են արդէն սուրիական Լաթաքիա նաւահանգիստը՝ հեռուները կը չարունակուի արաբական եւ իսրայէլեան մայրա-քաղաքներուն մէջ :

Երուսաղէմի մէջ Իսրայէլի կառավա-րութիւնը ժողով մը գումարեց Ելմտական նախարարին նախագահութեամբ, նկա-տելով որ Պէն Կուրիոն բացակայ է քաղա-քէն : Ժողովին նպատակն էր Իսրայէլ եւ խորհրդային յարաբերութեանց դէկոյցը լսել : Արտաքին գործերու նախարարու-թեան վարչական տնօրէնը էյթան ման-րամասնութիւններ տուաւ հրեայ դիւանա-գէտ Հապանի մասին, որ ձերբակալուած էր Օտեսայի մէջ եւ յետոյ արձակուած : Էյթան ժողովին յայտնեց Խ. Միութեան Արտաքին փոխ նախարար Սիմիոնովի պատասխանը՝ որ կը մերժէր Իսրայէլի մեղադրանքները : Կառավարութիւնը մեր-ժելով Խ. Միութեան տուած բացատրու-թիւնները, հաստատեց որ Հապանի յայտ-նութիւնները ճիշդ են :

Միւս կողմէ Իսրայէլի խորհրդային դեսպանը՝ Ապրամով Դամասկոս մեկնե-լու, ներկայ ըլլալու համար Սուրիա – Խ. Միութիւն բանակցութեանց :

Թէլ Ավիվի «Մաարիվ» թերթին տեսակ-ցութիւն մը չնորհելով, իսրայէլեան օ-տարին ուժեղ անհանգստութիւն յայտնած էր հիմա, որ ունէր այնքան օ-դանաւներ՝ որքան Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի միացեալ օդուժը :

Ան յայտնեց միաժամանակ, թէ եգիպ-տական օդուժը կազմակերպուած էր անց-եալ աշունէն ի վեր եւ կազմուած՝ խոր-հրդային «Միկ 17» եւ «Իլիուշին 28» մարթակներով :

Իսրայէլի վարչապետ Պէն Կուրիոն բա-նակին պաշտօնաթերթին յայտարարեց, թէ « Ֆրանսայի բարեկամութիւնը մեծ կարեւորութիւն ունի Իսրայէլի համար : Մեր կարելին պիտի ընենք, աւելցուց ան, որ Ֆրանսայի եւ Իսրայէլի բարեկամու-թիւնը աւելի զօրանայ եւ ընդարձակուի մեր զործակցութիւնը՝ եւրոպական այն ազդերուն հետ, որոնք բարեկամական յա-

(Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ) 6

Օրը Օրին

ՈՃԻՐ Է

Տեսարանը կ'անցնէր Մոսկուայի մէջ, 1939ի Օգոստոս 23ին :

Լուսացնցուղ դահլիճի մը գրասեղանին առջեւ, Մոլոթով եւ Րիպէնթրոփ կը ստորագրէին ոչ – յարձակման դաշ-նագիր մը :

Արարողութեան ներկայ էր շանսատակ «հանճարափայլ»ը, որուն թաւ պեխերուն շուրթին տակ կը գծագրուէր ժպիտներուն ամէնէն դիւայինը :

Եւ ինչո՞ւ պիտի ժպտէր այդ հրէշը, որ երեսուն տարուան մէջ, երեսուն միլիոն մարդու գլուխ կերաւ :

Դահլիճէն բանի մը բայլ անդին, ուրիշ պաշտօնատան մը մէկ գրասենեակին մէջ, Լոնտոնի արտաքին նախարարութեան ներկայացուցիչը, հէքեաթները կը լսէր Սթալինի հաւատարիմներէն մէկուն բեր-նէն :

— Մենք ձեզ շա՞տ կը սիրենք ··· Չեզի հետ դաշինք մը կնքելու միտք ունինք···

×

Օգոստոս 23ի դաշնագրով, գազանաբա-րոյ Սթալինը եղբայրակա՞ն օգնութիւն հասցուց իր դրացիին : Մինչեւ որ այդ դրացին, խոտ կերած կատուի մը պէս խենթեցած եւ իր խարուսիկ յաղթանակ-ներով շլացած, իր թագաւորներուն երա-խը դարձուց դէպի Մոսկուա : Դէպի Կովկաս :

Նախագարին կայսրութեան սահմանները 1941ի վերջերը կ'երկարէին Ատլանտեանի Մոսկուայի դուռները :

Դաշնագիրը ազդանշանն էր մօտալուտ փոթորիկին, որ պայթեցաւ Սեպտեմբերի 1ի առտուն, երբ Հիթլերի սպառազէն բանակները յանկարծ, արշաւեցին լեհա-կան սահմանէն ներս : Քառասունը ուր-ժամ ետք, սկսած էր երկրորդ Աշխար-համարտը :

Պատմութեան մնացած մասը ծանօթ է մեզի : Ամէնիս ալ ականատես՝ այն ահա-ւոր ողբերգութեան, որուն հետեւանք-ները, տակաւին, կը յամենան մեր բոլորտիքը, հակառակ անոր որ ջարդու-փշուր եղան խելագարին ե՛ւ բանակը, ե՛ւ վարդապետութիւնը :

Դժբախտաբար, յաղթութիւնը իր լը-րութեան չհասաւ : Այո, գոռոզ ու ամ-բարտաւան բռնակալ մը ջախջախուեցաւ, բայց անոր գահը յանձնուեցաւ ուրիշ գո-ռոզ ու ամբարտաւան իշխանութեան մը, որ ահաւասիկ, 8, 10տարիէ ի վեր, կը յո-խորտայ, կ'ազդարարէ, եւ փրփուրներ կը թափէ իր երախէն, որովհետեւ միտքը դրած է իր ճանկին մէջ շնչահեղձ ընել բովանդակ մարդկութիւնը եւ անոր բոլոր սրբութիւնները :

— Այսպէս կ'ընեմ այնպէս կ'ընեմ, գիտցա՛ծ ըլլաք··· Աս ունիմ, ան ունիմ·· Ամէնիդ ալ պիտի թաղեմ ···

Կը թուի թէ բազմազան վտանգներով յղի այս կացութիւնը ստեղծուած չէր ըլ-լար, եթէ Արեւմտեան դաշնակիցներէն մէկուն առաջնորդը, հետեւելով նրբամիտ ու հեռատես Զրչիլի խորհուրդին, քոյլ տուած ըլլար որ երկրորդ ճակատը, 1944ի Յունիս 6ին, բացուած ըլլար եգէա-կանի ափերէն : Եթէ այդ ծրագիրը ըն-դունուած ըլլար, այսօր, Արեւելքն ու Ա-րեւմուտքը իրարմէ բաժնող սահմանա-գիծը հաստատուած պիտի ըլլար Պալէան-եան լեռնաշղթայէն հիւսիս ու կանխուած պիտի ըլլար վտանգը, որ հիմա, կը սպառնայ Արեւմտեան Եւրոպայի, Պեր-լինի ճամբով :

Թափած կաթին համար չեն լար, կ'ըսէ Սնգլիացին : Եղածը եղած է : Եւ պէտք է ճարը գտնել, որ վիշապը աւելի հեռուու-ները չնետէ իր թաթերը :

Մանաւանդ որ ակատարծուխ տահիպայ, որ կը կռուի միջազգային համայնավա-րութեան անբարոյութեան դէմ, չգոհա-նայ միայն Բրիստոնէավաչել Սաղմոսեր-գութեամբ ու չյայտարարէ Տըլըսներու բերնով :

— Ոճիր չէ համայնավար կառավարու-թիւններ հաստատել, այս կամ այն երկ-րին մէջ···

Ոճիր է : Զգուելի եւ անասելի ոճիր :

ԵԻՐՈՊԱՑԻ

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԵՒ ՊԵԼԿՐԱՏԻ ՆՈՐ ՄԵՐՁԵՑՈՒՄԸ

●

ԺՈՒԿՈՎ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 8ին ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻԱ Կ'ԵՐԹԱՑ

Մառեչալ Ժուկովի Պելկրատ այցելու-թիւնը՝ յառաջիկայ Հոկտեմբեր 8ին, ա-նակնկալ չէ : Ան աւելի քաղաքական նպատակներու համար աւելի քաղաքական նպատակներու համար է, քան զինուորական, կը յայտնէն Պել-կրատի դիւանագիտական շրջանակները : Մառեչալ Ժուկով, որ Սթալինի մաքրա-գործումներէն ազատուած էր եւ հակա-ռակ բռնատէրին կամքին՝ բարեկամու-թիւնը պահած Թիթոյի հետ, լաւագոյն անձը կը նկատուի Եուկոսլաւ պետակա-նեարուն հետ բանակցելու համար :

Խ. Միութեան արտաքին քաղաքակա-նութեան մէջ Ժուկով կարեւոր դեր մը խաղալ Բուլգանինի կառավարու-թեան կազմուելէն ի վեր (1956 Փետրը-ուար) : Մասնակցեցաւ Ժընեւի ժողովին, ինչպէս նաեւ Պիրմանիա, ուր կնքեց կարգ մը համաձայնութիւններ : Լեհական տագնապներու համաձայն, ներ-քին մարդին մէջ կարեւոր դեր մը խաղա-ցած է Խրուշչեւի յաղթանակին մէջ, ընդ-դէմ Մոլոթովի, Մալենկովի եւ կապանո-վիչի :

Խ. Միութեան Պալքանեան Դաշնակցու-թիւն մը ստեղծելու նպատակը, որ առա-ջարկուեցաւ Ռումանիոյ կողմէ, մասնա-ւոր նշանակութիւն մը կը ստանայ Ժու-կովի Պելկրատ այցելութեամբ : Մանօթ է, որ ներկայիս Եուկոսլաւիա դուրս կը մնայ արեւելեան թէ արեւմտեան որեւէ

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Տպարանի փոխադրութեան առթիւ շնորհակալութեամբ ստացանք ընկ– Ներսէս Տակառեանէ հինգ հազար ֆրանք :

×

Ցունաստան պաշտօնապէս մերժեց մասնակցիլ պալքանեան երկիրներու հա-մագումարին, որ առաջարկուեցաւ Ռու-մինիոյ կողմէ : Աթէնքի կառավարութեան մերժումը յայտնուեցաւ Ռումանիոյ դես-պանին՝ Ցունաստանի Արտաքին նախա-րարին կողմէ :

ԹՈՒՆՈՒՃԻ Հանրապետութեան Նախա-գահ Հաբիպ Պուրկիպա «Շարժում» թեր-թին յայտարարութիւն մը ընելով, կ'ա-ռաջարկէ որ Ֆրանսա եւ Հիւս. Ափրիկէ խորհրդակցութիւն մը ունենան՝ Համըր-չոլտի մասնակցութեամբ, լուծելու հա-մար Ափրիկէի եւ Ալժերիոյ թնճուկը : Ինչպէս Պուրկիպան ալ կը չեշտէ՝ այս ա-ռաջարկը նոր չէ :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ մէջ ցեղա-յին պայքարը հետզհետէ կը սաստկանայ : Սպիտակամորթները ոչ մէկ զիջում կ'ը-նեն Սեւամորթներուն, անոնց մուաքը արգիլելով՝ զպրոցներու մէջ : Այս ուղ-ղութեամբ Նախագահ Այզընհաուըը յայ-տարարեց, թէ ամէն միջոցի պիտի դի-մէ՝ Օրէնքը պարտադրելու համար բոլոր Ամերիկացիներուն, հաւասարապէս : Հա-կառակ պարագային՝ բանակն ալ գործի պիտի լծուի :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԱԼԻՆԸ

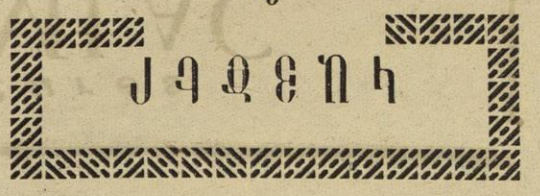
ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՄԱՀՎԱՆ 50-ԱՄՅԱԿԻՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՄԱՀՎԱՆ 50-ԱՄՅԱԿԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԱԼԻՆԸ

ՀՐԱՆՈՒՇ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Ստալինը մեծ է ոչ միայն նրանով, որ նրա ուսերին է ընկել ամբողջ աշխարհի ամենադժվար ժամանակներից մեկի ծանր բեռը, այլև նրանով, որ նա ոչ միայն ապրել է այդ ժամանակները, այլև ստեղծագործել է նոր ժամանակներ, նոր մարդկանց, նոր հասարակական հարաբերություններ, նոր պետություն, նոր մշակույթ, նոր գաղափարներ, նոր ապրելակերպ։ Ստալինը մեծ է նաև նրանով, որ նա ոչ միայն ապրել է մեր ժամանակները, այլև ստեղծագործել է նոր ժամանակներ, նոր մարդկանց, նոր հասարակական հարաբերություններ, նոր պետություն, նոր մշակույթ, նոր գաղափարներ, նոր ապրելակերպ։

Ա Վ Ա Ր Տ

Մենք եղել ենք վճռած չէր, եղել ենք վճռած մեր դիրքին, մեր սահմանին վրա, որ ոչ մի ոտք չանցնի մեր հողի վրայով։ Մենք ունենք մեր զորքը, որ կռվում է մեր հողի վրա, մեր սահմանի վրա։ Մենք ունենք մեր ժողովուրդը, որ կռվում է մեր հողի վրա, մեր սահմանի վրա։ Մենք ունենք մեր հրամանատարությունը, որ կռվում է մեր հողի վրա, մեր սահմանի վրա։ Մենք ունենք մեր կառավարությունը, որ կռվում է մեր հողի վրա, մեր սահմանի վրա։ Մենք ունենք մեր ամբողջ ժողովուրդը, որ կռվում է մեր հողի վրա, մեր սահմանի վրա։

Մենք ունենք մեր զորք

բարերարութիւններ ունին Ֆրանսայի , Ա – բեմտեան Գերմանիոյ եւ Հասարակաց Շուկայի այլ երկիրներուն հետ » :

Մինչ Իսրայէլ անդամ մը եւս իր դիրքը կը ճշդէ , անդին , Սուրիոյ նոյ պարա – գլուխներէն զնդապետ Սարաճ յայտարա – րեց՝ թէ իր երկիրը ո՛չ Արեւելքի եւ ո՛չ ալ Արեւմուտքի արբանեակը պիտի ըլլայ :

Սուրիոյ «զօրաւորագոյն» մարդը աւել – ցուց , թէ հակառակ անոր որ ստացած են խորհրդային զէնքեր եւ Մոսկուայի հետ առորագրած՝ տնտեսական գործակցու – թեանց դաշնագիրներ , Սուրիա որոշած է պահել իր անկախութիւնը : «Մենք , ըսաւ ան , Ֆրանսացիներուն հետ կռուեցանք քարերով կամ այն առարկաներով՝ որոնք կը գտնուէին մեր ձեռքը : Այսպիսի ժողո – վուրդ մը պիտի չհրաժարի երբեք իր ան – կախութենէն՝ ի նպաստ Ռուսիոյ նման երկրի մը » :

Իր կարգին , Հանրապետութեան նախա – գահ Քուաթլի յայտարարեց , թէ Ս . Մի – ութեան հետ իր երկրին յարաբերութիւն – ները սահմանափակուած են միայն փո – խադարձ շահի գործակցութեան մէջ եւ համայնավարութիւնը իրեն չէ ենթարկած Դամասկոսը . — «Մենք թոյլ չենք տար , որ երկու հոսանքներէն որեւէ մէկը խա – րխափներ հաստատէ մեր հողին վրայ» , ա – ւելցուց Նախագահը :

Ուշինկթընի մէջ Արաբիոյ Ֆէյսալ իշ – խանը Այզընհաուըրի եւ Տըլըսի հետ կէս ժամ տեւող խօսակցութիւն մը ունենալէ ետք , յայտարարեց թէ իր երկիրը մաս – հոդ չէր Սուրիոյ անցուդարձերով . — « Ի՞նչ է պատճառը , որ կը մտածէք թէ Սուրիա ազատ ու անկախ պետութիւն մը չէ» հարցուցած է ան ամերիկացի լրա – գրողի մը :

Անդրադառնալով Միջերկրականի մէջ դտնուղ խորհրդային նաւերուն , Մոս – կուայի ձայնասփիւռը յայտարարեց . — « Հասարակաց ոչինչ կայ Միջերկրականի մէջ դտնուղ ամերիկեան վեցերորդ նա – ւատորմիղին եւ խորհրդային նաւերուն միջեւ : Խորհրդային երկու նաւերուն սու – րիական լաթաքիա նաւահանգիստին մը – ւած այցելութիւնը արաբ որեւէ ժողո – վուրդի վրայ ճնշում բանեցնելու կամ սարսափ ազդելու նպատակ չունի » :

× Լոնտոնի մէջ Պաղտատի Ուխտին յանձնախումբը ժողով մը գումարեց , ո – րուն ներկայ էին Անգլիա , Իրաք , Պարս – կաստան , Փաքիստան եւ Միացեալ Նա – հանգներու ներկայացուցիչը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄԱԿԻ համագումարին մէջ Քանատայի ներկայացուցիչը յայտնեց , թէ իր երկիրը համաձայն է օդանաւային հսկողութեան եւ ապագինման ենթայանձնախումբին ան – դամներուն թիւը աւելցնելու տեսակէտին :

— Հունգարիոյ հարցը արձանագրուե – ցաւ օրակարգի վրայ տասնի դէմ 57 ձայ – նով եւ վեց ձեռնպահութեամբ : Խ . Միու – թեան Արտաքին նախարար Կրոմիքօ յայտնեց , թէ այս քայլը առնողները կ'ու – զէին ժողովին մթնոլորտը թունաւորել :

ԽՆԶՈՑԻ ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ . Ց . Դ . Նոր Սե – րունդի «Սիամանթօ» խումբին կողմէ , այս կիրակի ժամը 15էն մինչեւ 23 , Ցոյ – ներուն սրահին մէջ , 5 բիւ Պոնըփոտա :

Ճոխ պիւֆէ եւ հաճելի մթնոլորտ : Շր – ջանի Նոր Սերունդականները սիրով կը հրաւիրուին :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տիգրան Գահվէճեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի ընկեր Մկրտիչ Աչ – ճեան հազար ֆրանք կը նուիրէ Մշակոյթի Տան :

Ստանալ «Ցառաջ»էն :

×

Տիկին Ովսաննա Ստեփանեանին մահ – ուան առթիւ Պ . Խորէն Տէր Նազարէթեան հազարական ֆրանք կը նուիրէ կա – պոյտ Խաչին եւ Մշակոյթի Տան :

Ստանալ «Ցառաջ»էն :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ա.յրի Տիկին Ոսկերիչեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի Սեպտեմբեր 29ին Փարիզի Ս . Ցովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝

ԳԷՈՐԳ ՔՍԿԵՐԻՉԵԱՆԻ

մահուան Գ . տարելիցին առթիւ :

Կը հրաւիրուին ազգացեալին յիշատակը յարգողները :

×

Այս առթիւ Տիկին Ոսկերիչեան կը նո – ւիրէ հինգ հազար ֆրանք Լիոնի եկեղեց – ւոյ չինութեան , տասը հազար ֆրանք Լիոնի եկեղեցիին Ուխտի մը համար և եր – կու հազար ֆրանք «Ցառաջ»ի բարգա – ւաճման :

(Ստանալ «Ցառաջ»էն :

ՑԱՅԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Համաչարանճապի Հայր . Միութեան Պոմոնի եւ Լիոնի մասնաճիւղերը , իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն Ա.յրի Տիկին Սիբվարդ Հազարմադեանի զաւակներուն եւ բոլոր պարագաներուն (Ամերիկա) , իրենց ամուսնոյն , հօր եւ ազգականին հայրենակից Տիգրան Հա – զարմադեանի դառնակսկիծ մահուան առ – թիւ , որ տեղի ունեցաւ Սեպտեմբեր 9ին :

Ա.յս առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հինգ հազար ֆրանք արուած է այրին Միու – թեան կողմէ :

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐԻ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ

Դպրոցասէր Տիկնանց Ազգկանց վար – ժարանը կը վերաբացուի 30 Սեպտեմբեր երկուշաբթի կէսօրէ ետք , ժամը 15ին : Ծնողներէն կը խնդրուի նկատի առնել այս թուականը :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ԴԱՏԸ

Հայերուռւս յարաբերութիւններու լաչափ տակ :

Գրեց՝ ԴԱՒԻԹԻԼ ԼԱՋԵԱՆ

Տպարան «Ցուսաբեր» , Գահիրէ 1957 :

Գին՝ 1100 ֆրանք :

Դիմել Ցառաջի եւ հայ գրատուներէ :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մարի Սարաֆեան Նիքհիսար – գի , բուն անունը Ադապի , աղջիկը Աւետիս Թիլքէլեանի , իր պիւրոյի մէջ Զէփքէն ա – նունով ծանօթ եւ մայրը Երանիկ կը փըն – տռէ իր տօրեզրորդները Մխրզատ եւ Օհան Թիլքէլեանները : Կը կարծուի որ Ամերիկա կը գտնուին : Գրել Տիկին Սա – րաֆեանի՝

46, Rue St.-Just, Arnouville-les-Gonesses (S et O.)
France

Կը խնդրուի Ամերիկահայ թերթերէն արտատպել :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներուն , ո – րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին , վարչութիւնը ենթար – կուած է բացառիկ ծախքերու , տպարանի փոխադրութեան պատճառով , որպէսզի ա – ւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թեր – թին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ , ուրեմն , ի վի – ճակի չենք ազատիլ թերթ ղրկել : Ցիշե – ցնենք , որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կան – խիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն , որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ . 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները , պիտի դիւրա – ցնեն մեր գործը :

«ՑԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ա.յրի Տիկին Պօշնաքեան , եւ բոլոր ազ – գականները շնորհակալութիւն կը յայտ – նեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ գրաւոր , ծաղկեպսակով , կամ փոխան ծաղկեպսա – կի նուէրներով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն եւ ազգականին՝

ՄԵՍՐՈՊ ՊՕՇՆԱՔԵԱՆԻ

մահուան առթիւ :

ՄԵՐ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՃԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բարեգործականի գրասենեակէն կը հա – ղորդեն թէ յառաջիկայ Ուրբաթ , ամսոյ 27ին , առաւօտեան ժամը 10·30ին , Պաննէօ Փարիզիէն գերեզմանատան Հայ Մտաւո – րականներու գամբարանը պիտի փոխա – դրուին հետեւեալ ազգայիններու աճիւն – ները . —

Ա.րշակ Զօպանեան , Խոսրով Շահին , Ա – բրամ Ազոռնեան , Տոքթ . եւ Տիկին Թոր – գոմեան , Հայկ Գէորգեան եւ Ստեփան Քոչարեան :

Ա.յս արարողութիւնը պիտի կատարուի Հայ . Եկեղեցիի մեռելական ադօթքնե – րով եւ օրհնութեամբ :

Հանգուցեալ մտաւորականներու յի – շատակը յարգողներ բնականաբար ներ – կայ պիտի ըլլան այս թաղումին :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Հայկազեան վարժարանը կը վերաբաց – ուի 3 հոկտեմբեր , հինգշաբթի , ժամը 2ին : Արձանագրութիւնները՝ նոյն օրը :

Հասցէ . — 32 Ռիւ տը Թրէվիզ :

Հոգաբարձութիւն

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՑԼԻ Հ . Ց . Դ . Շրջ . կոմիտէն բացառիկ ժողովի կը հրաւիրէ , կարտանի « Նիկոլ Դումանի» խումբի ընկերները այս կիրակի ժամը 15ին , Գեղունի սրահին մէջ :

Ներկայ կ'ըլլան Շրջ . կոմիտէի ներկա – յացուցիչները : Պարտաւորիչ ներկայու – թիւն :

ԱՆԻԷՌ – ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ .— Հ . Ց . Դ . «Արամ» ենթակոմիտէին եւ Շ . Մխսաքեան խումբի ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն , սովորական հաւաքատեղին :

Լիոնի Հ . Ց . Դ . Վարանդեան կոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն Ցոյներու սրահը , 5 բիւ Պոնըփոտա : Կարեւոր օրա – կարգ :

ԱՐԱՐԱՑԻ 39ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԸ

ՄԱՐՍԷՑԼ .—Ա) Կամ . եւ Ռազ . Բարեկ . Միութեան Պատ . Նահապետ Պ . Շ . Տ . Թէ – քէեանի դրասենեակին տեղափոխութեան պատճառաւ , Միութեանս կեդրոնատեղի նշանակուած է՝

«Select Bar», 18, Bld. Dugommier

ուր Պ . Թէքէեան եւ վարչութիւնը կ'ըն – դունին՝ ժամը 6·30 – 8·30 , ամէն Բշ . իրիկուն :

Բ) Վարչութիւնս կը փութայ յայտնել թէ՝ Արարայի ճակատամարտին 39րդ տա – րելիցը պիտի տօնուի Հոկտեմբեր 13ին , Կիրակի օր : Առտուն՝ հանդիսաւոր պա – տարագ՝ Փրատոյի Մայր Եկեղեցւոյն մէջ : Պատարագէն վերջ , պաշտօնական հանդի – սութիւն մը տեղի պիտի ունենայ եկեղե – ցիին մէջ՝ ի ներկայութեան Ֆր . Ֆա – ղաք . եւ Ձին . իշխանութեանց :

Գ) Ժամը մէկին կոչունք՝ Շաթօ տէ Ֆլէօռի սրահներուն մէջ , ի պատիւ Ֆը – րանքեւհայ բարեկամութեան : Ժամը 5ին պար՝ ընկերներուն եւ միութեանս բարե – կամներուն համար :

Դ) Վարչութիւնս , այս առթիւ , կոչ կ'ընէ Ֆրանսայի բոլոր Նախ . Կամաւոր – ներուն մասնաւորապէս եւ Ռազմիկնե – րուն , ընդհանրապէս որ գան խմբուիլ՝ Միութեանս պատ . նախագահ Պ . Շ . Տ . Թէքէեանի չուրջ՝ հիմը դնելու համար՝ Նախկին Կամաւորներու եւ Ռազմիկներու Դաշնակցութեան :

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մարի Սարաֆեան Նիքհիսար – գի , բուն անունը Ադապի , աղջիկը Աւետիս Թիլքէլեանի , իր պիւրոյի մէջ Զէփքէն ա – նունով ծանօթ եւ մայրը Երանիկ կը փըն – տռէ իր տօրեզրորդները Մխրզատ եւ Օհան Թիլքէլեանները : Կը կարծուի որ Ամերիկա կը գտնուին : Գրել Տիկին Սա – րաֆեանի՝

46, Rue St.-Just, Arnouville-les-Gonesses (S et O.)
France

Կը խնդրուի Ամերիկահայ թերթերէն արտատպել :

ԱՂՔԱՏԱՆՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27ԻՆ

Peintures
THOMLAC

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ
Լիոնլէոմի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները
խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵՒ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԷՆ ՁԵՐ ԱՌՕՐԵԱՅ ԿԵԱՆՔԸ
PEINTURES THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀԱՑ ԱՐԻՆԵՐՈՒՆ 27ՐԴ ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՑԸ

Կիրակի 9 Մարտ 1958 , կէս օրէ վերջ , ժամը 2·30ին , Սալ տը լա Շիմի :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հ . Բ . Ը . Մ . ԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՑԵՐԵԿՈՑԸ

Փետրուար 23ին

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Մեֆաճիսիէնները , աչկերտները (աղջիկ) , ակնոց սիւրժըթէօզներ , կարողներ պօ – ճէրի փուր թիսած :

Pour Tricots-Lingerie
PARIS - CALIFORNIE
16, Rue Sainte-Cécile, Paris-9e

Imprimé sur les presses du journal «Haratch»
17, Rue Bleue - PARIS - IX·

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9e

Fondé en 1925 — Tél. : PRO. 86-60

R. C. Seine 57 A 2731 — C. C. P. PARIS 15069 82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 2 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

JEUDI 26 SEPTEMBRE 1957

88ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8003 — 33ème ANNÉE

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13Ր.. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3804

"ՈՉ ՄԷԿ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԻՋԵՒ,,

ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ ՄԵՆԴԵՐԷՍ

« Եթէ Ֆրանսան եւ Թուրքիան աւելի շատ չհամաձայնած բլլային անդրալի մէջ, շատ բան կը փոխուէր Միջերկրական-ի մէջ» :

Այսպէս կը խօսի վարչապետ Ատնան Մենտերէս, տեսակցութեան մը ընթացքին Լոնտոն Սապլիճի հետ, որ Մոնտի աշխատակիցն է եւ արեւելեան հարցերու մասնագէտ լրագրող :

Եւ Լոնտոն Սապլիճ կը պարմանայ որ իր դիմացը կ'ներեւայ հանդարտ, դուարթ եւ կատակախօս վարչապետ մը, փոխա-նակ մտահոգ, յոգնած, ջղային մէկու մը որ ամիսէ մը պիտի ներկայանայ ընտրութիւններուն :

Երբ Սապլիճ հարց կուտայ յաջորդ ընտրութիւններու մասին, Մենտերէս կը պատասխանէ «ամէն մարդու պէս, սխալներ գործեցինք, որովհետեւ գործ ունինք : Երկիրը այսօր իսկական չինարան մըն է : Ամէն ինչ փոփոխութեան մէջ է, չաքարի արտադրութիւնը եռապատկուած է երեք տարուան մէջ, պողպատինը կրկնուած, ինչպէս նաեւ կերպասեղէնինը : Ամէն տեղ կը չինենք, նաւահանգիստներ, ճամբաներ, պարիսպներ :

Մեր ժողովուրդը հասկցաւ թէ ինչ կ'ուզենք ընել : Ատոր համար ալ ոչ միայն կ'ընդունի մեր աշխատանքը այլ կ'օժանդակէ մոլեռնութեամբ : Եւ ատոր համար ալ ապահով ենք :

Ապա վարչապետը կ'անդրադառնայ Ֆրանսայի եւ Թուրքիոյ բարեկամութեան եւ սերտ յարաբերութեանց որ ստեղծուած են Մորիս Ֆորի ճամբորդութենէն ի վեր : Կը չեշտէ որ քաղաքական դէտնի վրայ երկու երկիրները որեւէ տարակարծութիւն չունին, մանաւանդ կիպրոսի հարցին չուրջ : Ցետոյ Մենտերէս կ'անդրադառնայ այն երկու կէտերուն որ Թուրքերուն սիրտին չատ կը խօսին եւ որոնց իրագործումը կախում ունի մանաւանդ Ֆրանսական օժանդակութենէն : Կամուրջ մը Վոսփորի վրայ եւ պատրիպ մը Եփրատի վրայ : Երկու մեծ գործեր որոնք սակայն պիտի բարելաւեն Թուրքիոյ անտեսական վիճակը :

Այս մասին թէեւ չատ տաք չեն բիւ որ Բիվոլիի կողմերը (Ֆրանսայի ելմտական նախարարութիւնը) սակայն Թուրքերը յոյս ունին որ պիտի յաջողին համոզել Ֆրանսան :

Անդրադառնալով նաեւ Մորիս Ֆորի ճամբորդութեան քաղաքական նպատակներուն Թուրքիոյ վարչապետը յայտարարած է «Մոնտո»ին թէ «Մ. Ֆոր ապահովութիւն տուած է Թուրքիոյ որ Ֆրանսան անդամակցելով հանդերձ Պաղտատի Ուխտին ոչինչ պիտի ընէ անոր դէմ : Շատ լաւ կը հասկնանք այն պատճառները որ ժամանակին պատճառ եղան որ Ֆրանսան մտահոգուի այդ Ուխտով, ձեր երկիրը կ'ուզէր մանաւանդ լաւ յարաբերութիւն-ներ պահել Սուրիոյ հետ » :

Գալով Ալժերիոյ հարցին Մենտերէս կը յայտարարէ .— « Հարկ է ըսել թէ արագ լուծում մը կը մաղթենք Ալժերիոյ համար : Մէկզի դնելով այն բարեկամութիւնը որ կը կապէ մեր երկու երկիրները, Թուրքիան հաւատարիմ գործակիցն է Ատլ. Ուխտին : Եւ արեւմտահամերաշխութիւնը պարապ խօսք մը չէ մեզի համար» :

Եւ «Մոնտո»ի աշխատակիցը կ'աւելցնէ թէ Մենտերէս այս վերջին բառերը արտասանած է չատ դանդազ ձեւով մը, եւ խիստ դէմքով մը : Այս առթիւ Սապլիճ կը յիշէ թէ Թուրքիա չատ փափուկ կացութեան մէջ է ալժերիական հարցով : Մէկ կողմէ իր կրկնակի կապը Ֆրանսայի եւ Ատլանտեան դաշինքին հետ, միւս կողմէ մահմետական եւ արաբական երկիրներու հետ յարաբերութիւն պահելու անհրաժեշտութիւնը : Թրքական դիւանագիտութիւնը կը փորձէ համբերութիւն եւ չափաւորութիւն քարոզել արաբական աշխարհին եւ արդարութիւն ու յանդգնութիւն Ֆրանսայի դաշնակիցներուն : Այս պարագային մէջ վարչապետը իր խօսքը կը վերջացնէ յիշելով Թրքական առած մը : «Ինչ Թքնեմ պէտս, վար Թքնեմ մօրուքըս » :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԱՍԻՆ ԽՈՐՀՐԴ. ԱՌՍՋԱՐԿԸ ՄԵՐԺՈՒԵՑԱՒ

Գէշ օր արեւմտեան երեք մեծ պետու-թիւնները պատասխանեցին խորհրդային կառավարութեան նամակին, որ յանձ-նուած էր իրենց Սեպտեմբեր 3ին :

Երեք չաբաթ առաջ, կրեմլին առաջարկած էր երեքներուն՝ հասարակաց դէ-կոյց մը հրատարակել եւ Միջին Արեւել-քի մէջ ուժի գործածութիւնը արգիլուած հռչակել :

Արեւմուտքը պատասխանեց՝ փափկա-նկատութեամբ :

Ցատակ է այսօր, թէ Մ. Միութիւնը Ա-րեւելքի մէջ կը վարէ միաժամանակ զոյգ եւ հակասական քաղաքականութիւն մը :

Մէկ կողմէ կը լսուին խաղաղասիրական կանչեր, միւս կողմէ, ծանօթ է, որ Մոս-կուա կը չարունակէ պատերազմական կազմածներ տալ Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի դրկել զինուորական բազմաթիւ փորձա-դիտներ : Երեւոյթներ՝ որոնք պարզապէս կռչուած են կացութիւնը հեղհեղուկ աւելի լարել :

Արեւմուտքին ըռնած դիրքը, Մոսկուան կը դնէ իր պատասխանատուութեան տակ ու կը սպասէ չնորհք ընել՝ որ ան չա-րունակէ իր քարոզչութիւնը .Արեւմտեան-ներու համբերութեան պատճառով, խոր-հրդային քարոզչութիւնը արդէն բաւա-կան ճամբայ կտրած է :

Միջին Արեւելքի մէջ Մ. Միութեան դործունէութիւնը դատապարտելէ առք եւ Զորսերու հասարակաց յայտարարութեան առաջարկը մերժելով, Ֆրանսական պա-տասխանը կ'աւելցնէ . — «Ապագինման ենթայանձնախոստմանին մէջ Մ. Միութեան ժխտական դիրքը եւ միջ երկրային հրձիգ-դի մը պիտէն անմիջապէս վերջ ըրած ըս-պառնալիքները, չեն հաւատար թէ Մ. միութիւն չինարար ոգի ունի եւ կ'ուզէ պահել խաղաղութիւնը » :

Միւս կողմէ Անգլիա պատասխանեց Սեպտեմբեր 3ին կրեմլինի ըրած մեղա-դրանքներուն՝ Օմանի հարցին առիթով :

Ծանր բառերով եղած բրիտանական պատասխանը կը ճշդէ, թէ Արեւելքի լար-ուած կացութեան պատճառը Արաբներու եւ Իսրայէլի կռիւներուն հետեւանքն է : Լոնտոն ցաւ կը յայտնէ, որ այսպիսի պայմաններու մէջ, Ռուսիա կը չարունա-կէ դինել արաբական կարգ մը երկիրներ , աւելի եւս ծանրացնելով ներկայ կացու-թիւնը : Եղրակացնելով Անգլիա կը յայտ-նէ թէ այս պայմաններու մէջ երկար ա-տեն Ռուսիոյ հետ նամակներ փոխանակե-լու արամադրութիւն չունի :

Ամերիկեան պատասխանին մէջ՝ Ուա-շինկթըն կը յայտնէ թէ Միջին Արեւելքի կացութեան միակ պատասխանատուն Մ. Միութիւնն է :

Արեւմտեան երեք պետութիւններուն պատասխաններն ալ խստօրէն կը հարուա-ծեն Մոսկուայի քաղաքականութիւնը :

— Օրը Օրին —

ՓՐԿՈՒԵԼԻՔ ԶՈՒՆԻ

— Ըսէ՛ տեսնեմ, սա հայերէնի դասե-րէդ օգտուող կա՞յ... Մտաւորականները ականջ կախած չունին ֆու խրատներուդ, որեան նկատած եմ... Պարապ տեղը ին-չո՞ւ շունչ կը հատցնես ...

— Այդ նախակրթարանի դասերը մեր քա՛րթը մտաւորականներուն համար չեն.. Այդ «քարթ»երը բարթր նիւթերով կը գրաղին... Մեր նպատակն է ո՛չ-զարգաց-եալներուն ֆանի մը տարրական բաներ սորվեցնել ...

— Չէ, չէ, շատ ալ տարրական չեն... Մեր վարժապետներն անգամ կրնան օգ-տուիլ, եթէ ուզեն, եթէ զիջանին ... Բայց, ըսելիքս ատ չէր... Ըսելիքս հե-տեւեալն է — ո՞ւր պիտի հասնի մեր լե-զուն եթէ հասնողը «ես խմբագիր եմ, ես գրագէտ եմ» ըսելով ելլէ յօդուած գրէ...

— Եթէ ֆանի մը «ոստիկան»ներ այդ «խմբագիր»ներուն եւ այդ «գրագէտ»նե-րուն փէշէն չհաշեն, կարծեմ, ասկէ ըս-ասն տարի ետք, մեր լեզուն անդունդին եզերքը հասած պիտի ըլլայ...

— Վա՛խ եմ ըսեր ... Վե՞րջը ինչ պիտի պատահի ...

— Պիտի պատահի այն ինչ որ կը պա-տահի անդունդին եզերքը հասած ոեւէ մէկուն, որեւէ բանի ... Օրին մէկն ալ անդունդը գլորեր է եւ արիւնլուայ վի-ճակի մէջ փռուեր է բարերուն վրայ... Ու նկատելով որ անդունդները , ընդհանրա-պէս, սանդուխ չունին, որպէսզի վար իջ-նես ու դիակը վեր հանես, բան մըն ալ պիտի չկարենաս ընել... Վերէն վար պիտի նայիս ու պիտի լաս...

— Այդ կէտին մէջ, ինչ մը սխալեցար ... կայ բան մը որ կրնաս ընել ...

— Ի՞նչ ...

— Փառաւոր յուղարկաւորութիւն մը կը կատարես... Բայց կ'ատակը մէկ կողմ, ձեւ մը կա՞յ որ մեր հայերէնը ան-դունդին եզերքը չհասցնենք ...

— Ըլլալու է, պէտք է փնտռել :

— Ես փնտռած, գտած եմ ...

— Ապրի՛ս ...

— Այո՛ գտած եմ... Խոստմնալից ձեւ մը ...

— Ըսէ նայիմ ...

— Հիմա Սեպտեմբեր է, գիտես ...

— Այդ-ման բան գիտեմ... Սեպտեմբե-րէն ետքն ալ Հոկտեմբերը կուգայ ...

— Կատակի մի՛ ելլեր, ըսելիքս շատ լուրջ բան է... Դպրոցները պիտի բաց-ուին... Մեր դպրոցներն ալ պիտի բաց-ուին ...

— Ներողութիւն, մենք, այստեղ դպրոց չունինք ...

— Լա՛ւ, լա՛ւ, հաւկիթին մէջ մազ մի՛ փնտռեր... Ըսելիքս ասկէ է... Ձե՞նք կըր-նար այդ դպրոցներուն մէջ մեր մեծ ա-դա գրողներուն համար ալ դասարան մը բանալ եւ անոնց ալ ֆանի մը հիմնական բաներ սորվեցնել ...

— Պատերազմ կը ծագի եւ ազգը տակ-նուվրայ կ'ըլլայ... Ո՞ր մեծ ազա գրողը կուգայ եւ հայերէն բերականութիւն սոր-վելու կը գիջանի... Ըլլալի՞ք բան չէ... Վերջապէս, մտաւորական ու գրագէտ մէկն ալ արժանապատուութեան զգացում կ'ունենայ... Եկէք պիտի ըլլայ որ գայ եւ յիսուն տարի առաջուան դասերը նո-րէն առնէ ...

— Բայց շատ համեստ, շատ խոնարհ մտաւորականներ ալ ունինք :

— Ո՛չ, միայն համեստ-խոնարհ-ը չէ որ խօսքը այն շոշորքներուն մասին է, որոնք «այբ»էն ետքն կ'ելլեն, մինչեւ «փէ»ին հասնին, չայբրմիչ կ'ընեն :

— Ուրեմն ծրագրիս համաձայն չե՞ս...

— Չեմ ...

— Այսինքն, պիտի ձգեր որ մեր լե-զուն իր մահկանացուն կնքէ՞ ...

— Բոլոր երեւոյթները այդպէս ենթա-դրել կուտան... Քանի «ես ասանկ պիտի գրեմ»ի, «ես բան պիտի չսորվիմ»ի յամա-ռութիւնը կայ մեր գրողներուն ֆով, մեր լեզուն փրկուելիք չունի... Ըսածս պատին վրայ գրէ եւ 1977ին նորէն ֆովս եկուր...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՀԱՐՑԸ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌՋԵՒ

ՆԵՐՔԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՄԵՐԺԻ ԹԻՒ 12 ՅՕԴՈՒԱԾԸ

Ինչպէս պրած էինք վարչապետը « կլոր սեղան»ի մը չուրջ համաձայնութիւն մը առաջարկած էր ազգ. կուսակցութեանց պարագլուխներուն, եւ դժուարութեամբ կրցած էր միջին ճամբայ մը գտնել :

Ցորեքչաբթի կէս օրէն վերջ պիտի սկսին ակին վիճաբանութիւնները Ազգ. ժողովին մէջ, բայց մինչ այդ ներքին յանձնախում-բը մերժեց ընդունիլ « կլոր սեղանի» բա-նաձեւը :

Ներքին յանձնախումբին տեղեկաբերն ալ, Րոքլոր, իր հրաժարականը տուաւ ե-րեքչաբթի գիշեր :

Այս տարակարծութիւններուն իրրեւ հետեւանք, վարչապետը որոշեց վատա-հութեան քուէ պահանջել « կլոր սեղանի» չուրջ ընդունուած ծրագրին վրայ :

կացութիւնը ծանր կ'ներեւայ դահլիճին համար : Անկախները մանաւանդ չեն ու-զեր տեղի տալ որոշ կէտերու չուրջ :

Ցորեքչաբթի առտու ինչպէս ամէն չա-րաթ, նախարարաց խորհուրդը նիստ ու-նէր Պ. Քոթիի նախագահութեան տակ : Օրակարգին վրայ կար մասնաւորաբար արտաքին նախարարին զեկոյցը միջազ-գային կացութեան վրայ :

× Ընկերային կեանքն ալ, ինչպէս ամէն վերամուտի, դժուարութիւններ պիտի ստեղծէ կառավարութեան համար :

Երկաթուղիի պաշտօնեաները 48 ժամ-ուան դործադուլի ծրագիր մը ունին հոկ-տեմբերի առաջին օրերուն համար :

Բնակչի բանուորները ուրբաթ օր ար-դէն դործադուլ հռչակած են :

Այս պայմաններու տակ եւ մանաւանդ Ալժերիոյ հիմնական օրէնքին առթիւ , կառավարութեան վիճակը աւելի քան եր-բեք անհայտուն է եթէ ազգ. ժողովը չուզէ տեղի տալ որոշ կէտերու չուրջ եւ մերժէ վարչապետին վստահութիւն ընել :

ՓԼԷՒԻՆի ձայնասփիւռը կը հաղորդէ , թէ Ինտոնեզիոյ նախկին փոխ – նախա – դահը՝ Հաթա առաջարկած է որ Միացեալ Նահանգներ եւ Մ. Միութիւն 25 տարուան համար ոչ – յարձակողական դաշինք մը կնքեն : Համաձնաւոր Զինաստանի վար – չապետ Զու Ան Լէ թիկունք կը կանգնի այս առաջարկին :

Հաթա եւ Զու Ան Լէ յայտնեցին , թէ աշխարհի մէջ խաղաղութիւնը պահպանե-լու միակ միջոցն է երկու հականէրուն ոչ-յարձակողական դաշնագիրը :

Ինչեւ կը գրէ տեղական մամուլը, այս ձեւով [illegible] , քանի որ առանձնական ժամա-նակ չունի ... 25 տարուան համար :

(Լուրերու շար.ը կարդալ Դ. էջ)

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՏՊԱՐԱՆԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻԻ

Շնորհակալութեամբ ստացանք Տէր եւ Տիկին Գ. Սարաֆեանէ (Ամերիկա(4000 ֆրանք :

ՄԵԾ ԿՈՐՈՒՍՏ ՄԸ

Վստահ եմ որ ընդհանուր ճանչցողներէն շատեր, ինձ պէս, պիտի զղջային ի լուր Արշ. Ծովհաննէս Աբգ. Նալպանեան մահուան, ու ասոնց անոր կորուստը :

Ան իր վերջին նամակովը, 24 Օգոստոս, 1957ին, Պասատինէն (ուր ամառնային օդափոխութեան գացած էր) ինձ ուղղած նամակին մէջ կը գրէր. —

« Գիւղական յուշերս կը սկսին անկողնոյ մէջ անցուցի, այս առաւ քիչ մը ոտքի ելլելով պատարագեցի եւ կըզգայ այս նամակը քեզ գրել : Վախնամ թէ հիւանդութեանս պատճառաւ չկարենամ դլուխ հանել ուրիշ չահեկան պատմութիւն մը՝ Հայ Կաթողիկէ համայնքը ժ-թ. դարու մէջ : Աստուծոյ կամաց համաձայնիլ պիտի տան ուրիշ ելք չեմ տեսներ » :

Պատկառելի ծերունին զղացած էր իր մօտալուտ վախճանը :

Իմ ծանօթութիւնը ոդրացեալին հետ 1911էն է, երբ ան Տրապիզոնի կուսակալութեան, Հայ Կաթողիկէ Եպիսկոպոսական Թեմին եպիսկոպոս ընտրուած էր : Սոյն թեմին սահմանին մէջ կը գտնուէր Սամսոն, ուր հաստատուած էինք մենք ընտանեօք : Ինքը իր պաշտօնին բերմամբ առիթ կ'այցելէր այս քաղաքն ալ եւ մենք բախտ ու պատիւը կ'ունենայինք ղինքն հիւրասիրելու մեր տան մէջ :

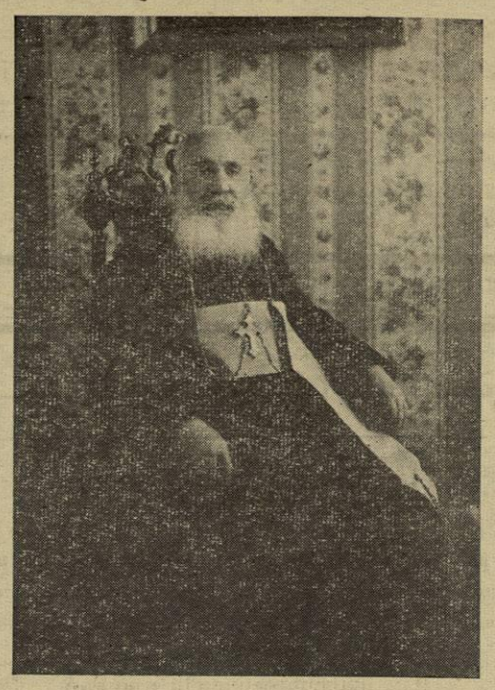
Շատ հաճելի կը գտնէինք իր խօսակցութիւնը : Ունէր մտքի բազմակողմանի պաշար, փիլիսոփայական, դիտական, բանասիրական, պատմական, լեզուաբանական :

Այն ժամանակէն ի վեր մեր փոխադարձ մտերմութիւնը ինձ համարձակութիւն տուաւ, վերջերս իրմէ խնդրելու իր կեանքի սպրդականը, որովհետեւ նպատակ ունէր իր Փրանսերէն հրատարակած երկհատոր Ցուցերու մասեանին մասին գրախօսական մը պատրաստել, եւ անոր առնութիւն ներկայացնել նաեւ հեղինակը իր ազգային դործերովք :

Աչքերուն փութիմութեամբ բարկացաւ, 24 Մարտ, 1957ին ընդարձակ նամակով մը, զոր կը վերջացնէր, կ'ըսէր թէ ժամանակը պիտի փակէ ամէն ինչ... բառերով :

Նալպեան ծնած է 28 Յունուար 1875ին Խարբերդի մօտ Մեզրէ, որ կառավարութեան կեդրոնն էր եւ էր նաեւ կեդրոն դպրոցներու :

1886ին դրկուած է Կ. Պոլիս Հայ-Կաթողիկէ կեդրոնական, ուր չարունակած է իր նախնական ուսումը եւ հետեւած է Փրանսերէն, իտալերէն, լատիներէն լեզուներու դասընթացքի : Իսկ՝ 1889ի վերջերը դրկուած է Հռոմ, Լեւոնեան վարժարան : Հոն՝ հայ լեզուի, դրականութեան, մատենագրութեան, լատին եւ յոյն դպրութեանց պատրաստական ընթացքէն յետոյ, երկու տարի հետեւած է փիլիսոփայութեան, ինչպէս նաեւ բարձր մաթեմաթիքի եւ ֆիզիքական ու քիմիական գիտութիւններու, ապա՝ չորս տարի ալ ուղղութիւններով :

ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌ ՆԱԶԼԵԱՆ

առած է տեսական աստուածարանութիւն, եկեղեցական պատմութիւն, հնախօսութիւն եւ եկեղեցական օրէնսդիտութիւն :

Ձիշեալ ճիւղերուն մէջ ստացած է ստորոյի տիտղոս, որուն վրայ աւելցած է «Ս. Թոմա Աքուինացի» Ակադեմիայի Տոկտորան :

Ցետադային անդամ ընտրուած է «Արդասիա» կոչուած հին Ակադեմիային, որ յատկապէս հին եւ նոր դրականութեանց կաճառ մըն էր :

7 Մարտ, 1898ին քահանայ ձեռնադրուած է եւ այն թուականէն մինչեւ 1900 դասաւանդած է Հռոմ, Լեւոնեան վարժարանին մէջ զանազան ճիւղերու վրայ :

1900ին մեկնած է Խարբերդ, հոն ժողովրդապետութենէն զատ վարած է Հայ-Կաթողիկէ դպրոցի տեսչութիւնը եւ ուսուցչութիւն ըրած :

1904ի վերջերը Հռոմէն կանչուած լլլով, այնտեղ Լեւոնեան վարժարանի [illegible] հայերէն լեզուի դասախօս ու բերդանի Համալսարանի մէջ, ուր դասախօսած է նաեւ, լատիներէն լեզուով, բարձրագոյն դասի ամէնապզի ուսանողներու, « Ակադեմիա Սէն Թոմա տ'Ակինի» փիլիսոփայութեան այժմէական դանազան նիւթերու վրայ :

Պատրաստած է յոյն եւ լատին քերականութեանց հետ հայերէն դրաբարի համեմատական ուսումնասիրութիւն մը :

Ունի անձնական յուշերու եւ մտածումներու ծրար մը եւ ուրիշ բազմաթիւ մատենակի ուսումնասիրութիւններ, որոնք կը մնան ձեռագիր : Հայ եւ լատին ստանաւորներու մեծակակ ծրար մըն ալ կը մնայ դարակներու մէջ :

Պէտք է ըսել թէ աշխարհիս վրայ պատուով լատինագէտներու մէջ նոյն լեզուին լաւագոյն համուածիներն ունեցողներէն էր : Իր լատիներէն ոտանաւորները առ հասարակ Վիրգիլեան ոճը կ'իւրացնեն :

Իր գործերէն տպուած են նաեւ աստանձնական պրակով «Մեր Մեծասքանչը» եւ Նահատակ Հայութեան մասին ճառեր, եւայլն :

Ըլած է Ազգաւութեան վրայ Ջատագովական բանախօսութիւններ, մին 1914ին, Ֆրանսերէն լեզուով Լուրթի(*), մինաւ 1934ին, լատիներէն լեզուով, Գուատիւչտի կրօնական միջազդային համաժողովին մէջ :

1911 Հոկտեմբեր 15ին, Հռոմի մէջ կ'օծուի Եպիսկոպոս, եւ կ'ընտրուի Տրապիզոնի թեմին Առաջնորդ Հովիւ, եւ այն թուականէն մինչեւ 1928 կը պահէ «Եպիսկոպոս Տրապիզոնի» տիտղոսը ու ապա լրեն կը տրուի «Եպիսկոպոս Տարսոնի » տիտղոսը :

1921ին կ'անուանուի Արքեպիսկոպոս, կ'ընտրուի Առաքելական Այցելու կ. Պոլսոյ Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութեան, եւ, պաշտօնը կը մնայ իր վրայ մինչեւ 1928 :

Ձինադադարի սկիզբի շրջանին, պարապմաներու պահանջին բերմամբ, Պոլսոյ մէջ կազմուած համապզային ժողովին մէջ կ'ունենայ եռանդագին դործօն դեր մը, մասնաւորաբար որբերու հաւաքման եւ անոնց տեղաւորման դործին մէջ : Կ'ըլլայ նաեւ, Փարիզի մէջ կազմուած Պօղոս Նուպար փաշայի Հայկական պատուիրակութեան անդամ եւ կը մասնակցի անձամբ Լոնտոնի եւ Փարիզի մէջ կատարուած դիւանագիտական դիմումներուն : Սակայն ափսոս, յաղթական պետութեանց հեղինակաւոր անձնաւորութեանց կողմէ տրուած իրախուսիչ խոստումները կը մնան յետագային խաթուսիկ ... :

Կ. Պոլսոյ մէջ իր Առաքելական Այցելութեան եւ Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութեան տեղապահի հանդամանքին չնորհիւ, երբ դաշնադրից պետութիւններու կոչնկոչ Պոլիսը տակաւին գրաւուած էր, Ֆրանսական մարտանաւ մը դինքը կը տանի այցելելու իր թեմի քաղաքները, Սամսոն եւ Տրապիզոն, այս երկու քաղաքներուն մէջ ան կը գտնէ ապերաշ ամայութիւն մը հայ եկեղեցի եւ տոհատեղ կը վերադառնայ Պոլիս :

Տրապիզոնի մէջ, Փրանսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Լէփսիկի ընկերակցութեամբ իր թափուր մնացած Առաջնորդարանը եւ պաշտօնական գանազան տեղեր այցելութեան գացած առեն իր ականջներովը կը լսէ, տակաւին Հայու արեան անյագ Թուրքերու վայրագութեամբ. — «Պու Թոյ էլիմիդեն քաչմըչ...» (այս խօսքը որսը փախուցեր ենք մեր ձեռքէն...) :

1922ին դաշնակից պետութիւններու պրաման բանակներուն Պոլսէն հեռանալէն մի քանի տարիներ ետքը կը մեկնի Հռոմ,

(*) 1914ին Լուրթի մէջ գումարուած կարտինալներու, Եպիսկոպոսներու, Բահանաներու եւ ուխտաւորներու միջազգային կրօնական 25րդ համաժողովին ներկայացելուն պատճառով էր որ գերմ. Տրապիզոնէն կամ Սամսոնէն տարագրը ուելու եւ ջարդուելու ստոյգ վտանգէն : Թող մը :

ԱՐՇԱԿ ՋՕՊԱՆԵԱՆԻ ԺԱՌԱՆԳԻՆ ՄՈՒԹ ՀԱՆԳՈՅՑՆԵՐԸ

Պ. Միքայէլ Պարսամեան օգտաւէտ մը տածումն է ունեցած «Ճառաջ»ի 3795րդ թիւով արձագանդ տալու «Հայրենասիրի կոչնակ»ի 1957, թիւ 31ով յուդած նիւթ՝ «Հայ մտաքի ժառանգութիւնները» լուսաբանելու համար ակնարկուած չորս դէմքերէն (երեքը ըլլալով եպիս. Տէմիրճիպաշեան, Նարայր Բիւզանդացի, Մխիթար Զերուռ) վերջինին՝ Արշակ Զօպանեանի դրական գործերուն ճակատագրին կարդ մը կէտերը :

Մինչեւ հիմա թանձր մութի մէջ մնացած այդ հարցին մասին Պ. Պարսամեան բաւականաչափ լուսաւէտ յայտնութիւններ կը կատարէ, օգտաւելով նաեւ երեւանի «Գրական Թերթ»ի 1957 Օգոստոս 10ի թիւին տեղեկատուութիւններէն, որոնցմէ

մեկնելու համար Թէրգեան Կաթողիկոսի, որ հոն կը մնար, եւ երկուքը միասին 1928ին կուգան Փարիզ, կը տեսակցին Արտաքին Նախարար Արիսթիտ Պրիանի հետ եւ ապա կ'երթան Պէյրութ, ուր կը փոխադրուի Պոլսէն, Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութիւնը եւ Նալպեան Արքեպիսկոպոս կ'ըլլայ ընդհանուր փոխանորդ Կաթողիկոսի :

Քիչ ժամանակ ետքը Թէրգեան Կաթողիկոս կը վախճանի Հռոմի մէջ, եւ անոր կը յաջորդէ Աւետիս Արքեպիսկոպոս Արփիարեան :

Նալպեան Արք. կը մնայ միշտ կո ընդհ. փոխանորդի պաշտօնին վրայ :

Այդ ժամանակամիջոցին էր որ ան կը հիմնէ Պատրիարքարանի օրկան «Աւետիք» պարբերաթերթը ի յիշատակ Արփիարեան Կաթողիկոսի Աւետիս անունին :

Ձիշեալ Կաթողիկոսի վախճանումէն մօտաւորապէս տարի մը ետքը, 30 Նոյեմբ. 1937ին Ազաճանեան Եպիսկոպոս կ'ընտրուի Կաթողիկոս – Պատրիարք :

Նալպեան Արք. նկատի առնելով իր յառաջացած տարիքը, կը քաչուի իր ընդհ. փոխանորդի պաշտօնէն, իր տեղը թողլով երիտասարդներու, եւ մեկուսանալով կը նուիրուի դրականութեան, հրատարակութիւններու, եւ մասնաւորաբար կը ձեռնարկէ իր Ցուցերու Փրանսերէն երկհատոր մատենին պատրաստութեան :

Աւելի քան տասն եւ հինդ ամեայ մանրակրկիտ եւ աքնաչան աշխատանքով մը ի լոյս կ'ընծայէ գայն, 1955 տարուան կէսերը, Ապրիլեան եղեռնի քառասունհորդ տարեդարձին : Հրաչակերտ կոթող մը Հայկական Արդար Դատին պաշտպանութեան ի նպաստ :

Բարձրասահման, ամբասիր եւ հմուտ կղերականի մը կողմէ դրուած այդ մատեանը, արդարութեան նժարին վրայ իր ծանր կշիռը պիտի ունենայ, եւ մխիթարական պիտի ըլլայ, քաղաքակիրթ աշխարհի անաչառ դատաւորներու խղճին հայրենի :

ՕԹՈՆ ՀԱՔԻՄԵԱՆ

(« Ս. Գրականութիւն»)

ԵՐԳԻՏԱԿԱՆ

ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԻՆ ՄԻԱՒՈՐԸ

Կան մարդիկ, որ աշխարհի երեսին ապրում են հէնց այնպէս, իրենց բաւականութեան համար : Դրանք միշտ երջանիկ են զղում իրենց, եթէ վատ մարսողութիւն չունեն (իսկ զերազանցապէս նրանք հը – րաշալի են մարսում), գիտութիւններով չեն զբաղւում, եթէ յիմար չեն եւ զերադասում են փոքր զողաներով զործածել այն խելքը, որ տուել է նրանց Արարիչը, — վախենալով չպատուի այն յանկարծ ու աչխարհը միանգամից չզրկուի նրանց դատողութիւնները լսելու բաւականութիւնից :

Ստամոքսն այն կենդրոնն է, զրանց կարծիքով, որի չուրջը պտտւում են պատմութիւնը, մարդկային հասարակութեան սոցիալական չարժումները : Այս եզակիան ընդունելով, նրանք իրենց զոր – ծունէութեան կենդրոնը զարձնում են սեփական ստամոքսը բարւոք վիճակում պահելը, մտածելով, որ զրանով իսկ հասարակական – պատմական մեծ պրոբլեմ են լուծում : Սա մարդ – ստամոքսային միաւորի իդիոլոդիայի միջուկն է : Այս տեսանկիւնով էլ նրա մտքերը ճիւղաւորւում են բազմաթիւ ուղղութիւններով :

Ահա ստամոքսային միաւորը քայլում է քաղաքին զլխաւոր փողոցով : Դուք ասէք, թէ օրուայ որ ժամին է նա քայլում, եւ իսկոյն կ'որոչեմ նրա մտքի ընթացքը : Մինչ այդ, չմոռանանք ասել, որ ամէն բանից չատ նա սիրում է իր սեփական քայլուածքը : Քայլում է նա ասֆալտի վրայ, քայլում է պրօսպավայրում, քայլում է պարկեսի վրայ : Ու ամէն տեղ նրա քայլուածքն ունի իր հմայքը, ասֆալտի վրայ այն չէ՝ ինչ պարկեսի վրայ, պար – կեսի վրայ այն չէ՝ ինչ պրօսպավայրում :

Ու այդ ամէնէն յատուկ ճոխութիւն է տալիս նրա ոտնաձայնը : Համաչափ, ոչ արագ, առնական ու հաստատ այդ ոտնաձայնն ասէք յպդիական երթով է լեցնում նրա ողջ կեանքի ճանապարհը : Պիտի խոստովանել, որ այդ քայլուածքը ստամոքսային միաւորը բնութեան կողմից լրեն չնորհուած ձիրքերից մէկն է համարում եւ ողջ կեանքում նա յարմարւում է իր քայլուածքին : Երբ մի քիչ արագացնում է իր ընթացքը, նրա զլուխն ար – զէն այն զիրքը չունի, ինչ որ զանգաղ քայլուածքի ժամանակ : Եւ միշտ, ինչպէս էլ քալելիս լինի նա, մեծ ներդաչնակութիւն կայ նրա ողջ էութեան ու քայլուածքի մէջ : Քայլուածքի այդ եղանակը նա մշակել է բաւական երկար ժամանակ ու – ստումնասիրելով ջայլամի ու սերամարդի քայլուածքը : Եւ նրանց քայլուածքը լրացրել է քննադատօրէն : Ջայլամից նը –

րան դուր չի գալիս գլխի վերին աստիճան կեդուածքը, դա ինչ որ աքլորային է : Սիրամարդը լաւ կեդուածք ունի, հանդիսաւորութիւն կայ նրա մէջ, սակայն, նա ասես քայլում է զաղտագողի, մարախ մըտածի նման : Նա ընտրել է այդ երկուսի միջինն ու մշակել իր սեփական քայլուածքը :

Այժմ զառնանք նրա մտքի ընթացքին :

Եթէ առաւօտեան կանուխ է նա զուրս ելել անից եւ եթէ զուրս գալուց առաջ զօտեպնդուել է լաւ նախաճաչով, ապա օպտիմիստ է մինչեւ ականջների ծայրերը, բարի է, կենսուրախ, նա հեչտութեամբ լուծում կուտայ միջազդային ամենակոճռուռ հարցերին : Ամենազարդ հարցերը սակայն, ոչ մի լուծում ստանալ չեն կարող, անասելիօրէն կը խանդէն, եթէ կէս ժամ է մնացել ճաչից ու չդիտի ստամոքսային միաւորը՝ կինն այդ օրը կարողացե՞լ է իր պատուիրած ճաչը պատրաստել, թէ ոչ : Ձգուցած փանթափիայի տէր է նա, ու միտքը չտեսնուած թռիչքներ է զործում, երբ ստամոքսային միաւորը կարեւոր մի տեղ ճաչի է հրաւիրուած : Դիւրագրգիռ, ջղային ու անտրամադիր է չյագեցուած ընթրիքից յետոյ : Այդ ժամերին պիտի խուսափել նրա հետ զործ ունենալուց :

Բոլորովին այլ կերպարանք ունի ստամոքսային միաւորը կուչ, զօտեպնդող ընթրիքից յետոյ : Ահա այդ ժամերին է, որ ստամոքսային միաւորն իրենից ներկայացնում է այն՝ ինչ որ կայ, այդ ժամերին է, որ պէտք է զրուցել նրա հետ եւ ուսումնդրել նրա մտքի զոհարներին :

Սիկարի ծխի միջից անորոչ մի կէտի նայելով, ասես ինքն իրեն նա մտմտում է.

— Նափոլէոնը Բորոտինոյում այդպիսի կորուստներ չէր ունենայ, եթէ այդ օրը նրա բանակը լաւ կերակրուած լինէր. դա զիտատ է : Անկասկած Բորոտինոն երկրորդ Աւստերլից կը զառնար, եթէ այդ առաւօտ Նափոլէոնի զրենաթէօռները կերած լինէին զերմանական վեչինա ու տաքցած լինէին երկուական սրուակ ռոմով ..

Ընդհանրապէս համելի մարդ է ստամոքսային միաւորը, զա յոյժ զարգացած եւ խիստ բազմակողմանիօրէն պատրաստուած մարդ է : Համելի է զրուցել նրա հետ : Ինչ ոլորտ էլ ընդունի զրոյցը, նա խօսակցութեան նիւթի չուրջը Գոգոլի Զիչիկովի նման անսպառ տեղեկութիւններ [illegible] պատմութեան, զիտութեան ու փիլիսոփայութեան բնագաւառից :

Այս տիպը, որ չատ տարածուած էր զարափոխութիւնից առաջ, բնութեան մէջից միանդամից անէանալ չէր կարող : Նա հասել է մինչեւ մեր օրերը իր ձեւաւորումը փոխած ամբողջովին, խառօրէն հեռանալով տեսակէտների զարդացման զանազան նիւթերին :

(1 Շար.) Բ. ՇԱՀՈՒՄԵԱՆ

(« Ս. Գրականութիւն»)

ԿՅՈՒՆՔԵՐ

9.

ՈՐՍՈՐԱԿԸ

Իսպառ մոռացել էր Վիա — մտածում էր նա իր մասին, — որ ինքն էլ մի ժամանակ ունեցել է ծնողներ, որոնք իրեն սիրել են, ինչպես ոչ ոք այսօր նրան սիրում է, որ նրանց համար նա միշտ մնալու է փոքրիկ աղջիկ, որ նրանք միշտ պիտի հոգան նրա մասին, նրան պաշտպանեն, նրան ուղղեն, երբ նա սխալվի, նրան սիրեն, նրան ներեն, նրան հասկանան, նրան ներողություն խնդրեն, երբ նրանք սխալվեն նրա հանդեպ, նրան ամեն ինչ տան, նրան ամեն ինչ անեն, որ նա երջանիկ լինի, որ նա միշտ ժպտա, որ նա միշտ ուրախ լինի, որ նա միշտ սիրի կյանքը, որ նա միշտ սիրի նրանց, որ նա միշտ սիրի իրեն։

Իսպառ մոռացել էր Վիա, որ ինքն էլ մի ժամանակ ունեցել է ծնողներ, որոնք իրեն սիրել են, որ նրանք էլ նրա համար ամեն ինչ են եղել, որ նրանք էլ նրա համար ամեն ինչ են արել, որ նրանք էլ նրա համար ամեն ինչ են տվել, որ նրանք էլ նրա համար ամեն ինչ են անում, որ նրանք էլ նրա համար ամեն ինչ են անելու

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՐԺԱՆԹԻՆի մէջ բանուորական բոլոր կազմակերպութիւնները կըսպառնանՕգոստեմբեր 27ին ընդհ. գործադուլ հռչակել՝ եթէ կառավարութիւնը զոհացում չտայ հեռաձայնի եւ հեռագրի պաշտօնեաներուն :

ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ կեդրոնական Եւրոպայի ցամաքային ուժերու ընդհանուր հրամանատար՝ Հանս Սփէյտ – տըլ Լոնտոն գնաց, պաշտօնական այցե – լութեան մը համար :–

ԵԳԻՊՏՈՍի Նախագահը՝ Նասր համա – ձայնեցաւ Թունուզ երթալ : Այցելութեան թուականը տակաւին ճշդուած չէ :

ԳԱՀԻՐԷի թունուզեան դեսպանը յայ – տարարեց , թէ իր երկիրը ղէնք պիտի առաքայ եգիպտոսէն :

ՄՈՍԿՈՒԱՅի Նախագահայ Խորհուրդի (Պրեզիտիում) միակ կին անդամը՝ տիկին Ֆիւրցեւա Եուկոսլաւիա գացած է :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ օդային ուժերու հրամանատարութիւնը կը հաղորդէ թէ հարիւրապետ Ֆրէնչ ցկեանս բանտարկութեան դատապարտուած է, Ֆ. Միւռթեան հիւլէական զաղտնիքներ փոխան – ցած ըլլալուն համար :

ԻՏԱԼԻՈՑ ընկերվարականներու պարագլուխը՝ Նէննի կուսակցութեան վերա – միացման մասին խօսելով յայտնեց, թէ հակահամախոհաբար հոսանքին պիտի չհաճուին :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ծերակուտականներու պատուիրակութիւն մը գնաց Արեւմտեան Պերլին, ճարտարապետական ցուցահանդէսը այցելելու համար :

ՕՐԼԻՒՆ թռիչք կատարած օդանաւ մը թռնդրան տարած է 110 տարեկան հայ մա – միկ մը՝ Ապտալեան : Փարիզի ձայնաս – փիւռը յայտնեց, թէ առաջին անգամ ըլ – լալով էր – Ֆրանսի ընկերութիւնը այս – քան ծեր ճամբորդ մը ունեցած է :

ԳԻՆԵԶՕՆ

ԵՒ ԳԵՂԱՐ. ԲԱՅԱՌԻԿ ՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Նոր Սերունդի «Քրիս – տափոր» խումբի կողմէ :

Այս կիրակի, ժամը 20·30ին, Պոմոնի Ս. Սահակ Մեսրոպ սրահին մէջ :

Կը խօսի՝

LUC-ANDRÉ MARCEL

Նիւթ՝ «Հայ երաժշտութիւնը» :

Կը նուագէ ԱԼԵՔ ՄՆԱԿԵԱՆ

(Իտալական երաժշտանոցէ եւ ախոյեան Լիբռանոյի) :

Հայկ. ժողովրդական տաղերը, Կոմի – տասէ, Կաճաչեանէ, Ա. Խաչատուրեանէ «Անուշ» օփերայէն :

Գինեճաշի եւ հանդէսին՝ ծախքերու մասնակցութիւն :

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ – ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ վարժարանի տեսչութիւնը կը հաղորդէ որ վարժարա – նին մէջ կատարուող մեծ նորոգութիւննե – րու պատճառաւ յառաջիկայ 1957 – 1958ի ուսումնական տարեշրջանի մուտքի թո – ւականը փոխադրուած է Հոկտեմբեր 6 , կիրակի օրուան :

ՊԱՏԱՐԱԳ – ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Աբգէն Տէր Զաքարեան եւ զաւակները, Պ. Ղազար Տէր Պետրոսեան, Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Տէր Պետրոս – եան եւ զաւակները, կը յանուցանեն բա – րեկամներուն եւ հայրենակիցներուն թէ՝ պատարագ – հոգեհանգիստ պիտի կա – տարուի իրենց մօր, կնոջ եւ մեծ մօր , նորոգ հանգուցեալ

ՏԻԿԻՆ ԱԶՆԻՒ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆի – ՏԷՐ ԶԱՔԱՐԵԱՆի մահուան քառասունքին առ – թիւ, Սէնթ Անթուանի Ս. Թաղէոս եկե – ղեցւոյն մէջ, այս կիրակի առաւօտ : Հան – դուցեալին յիշատակը յարդողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ :

Imprimé sur les presses du journal «Haratch»
17, Rue Bleue - PARIS-IX·

ԽՆԶՈՑՔ ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Նոր Սե – րունդի «Սիամանթօ» խումբին կողմէ , այս կիրակի ժամը 15էն մինչեւ 23, Յոյ – ներուն սրահին մէջ, 5 բիս Պօնըփոա :

Ճոխ պիւֆէ եւ հաճելի մթնոլորտ : Ներ – կայի Նոր Սերունդականները սիրով կը հրաւիրուին :

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

« Հայաստան » թերթի փէրմանանսը ամէն չարթի օր ժամը 3 — 6, 17, Բիւ Պլէօ :

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Շրջ. կոմիտէն իր եւ բոլոր չրջանի մարմիններու կողմէ ցաւակցու – թիւն կը յայտնէ ընկեր Գուլումեանի դառնագէտ մահուան առթիւ, իր այրիին, զաւակներուն եւ պարագաներուն :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Հ. կազ. Խաչի հայե – րէին դասընթացքները կը սկսին Հոկտ. 3ին : Այն ծնողները որ կը փափաքին ի – րենց պզտիկները արձանագրել, կրնան դիմել Հոկտեմբեր երեքէն սկսեալ Ահա – րոնեան սրահը, ուսուցչուհի Տիկին Հաղարեանի :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Զաւըրճեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ԳԱՐԵԳԻՆ ԶԱՏԼՐՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առթիւ, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին այս կիրակի : Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգողները :

×

Այրի Տիկին Ոսկերիչեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի Սեպտեմբեր 29ին Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ԳԷՈՐԳ ՈՍԿԵՐԻՉԵԱՆի մահուան Գ. տարելիցին առթիւ :

Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգողները :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տիկին Սերոբեանի մահուան առթիւ Որբերու Օգն. Միութիւնը չնորհակալու – թեամբ առացած է երեք հազար ֆր. Տէր եւ Տիկին Գ. Մոստիչեանէ :

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՍԷՆ ԺԵՐՈՄԻ ՄԷՋ

Թաղ. Խորհուրդս առ ի պիտուէթիւն կը ծանուցանէ մեր բարեպաշտ հայրենակից – ներուն, որ այս կիրակի Վարագայ Սուրբ Խաչի տօնին առթիւ, Թաղիս Ս. Սահակ – Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ պիտի պատարա – գէ եւ քարոզէ, հիւրարար Մարսէյլ պա – նուող Աբժ. Տէր Պօղոս Ք. Էթմեքեան :

ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՍԷՆ ԺԵՐՈՄԻ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Սէնթ Անթուանի Ս. Թաղէոս Եկեղ. Թաղ. Խորհուրդս չնորհակալութեամբ ըս – պացած է հետեւեալ նուէրները , ի նը – պաստ Ս. Եկեղեցւոյ բարեզարդութեան Տիկին Թօփիկ Սալլապաշեանի մահուան քառասունքին առթիւ Պ. Ներ – սէս Համիպէյեանէ երկու հազար ֆրանք , Պ. Կարապետեանի ամուսնութեան առթիւ (Հարսին եղբայրը, Սէնթ Էթիէնէն) նը – ւիրած է Ս. Եկեղեցւոյ բարեզարդութեան համար երեք հազար ֆրանք :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներուն, ո – րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին , վարչութիւնը ենթար – կուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով ,որպէսզի ա – ւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թեր – թին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վի – ճակի չենք ապահովել թերթ ղրկել : Ցիչե – ցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կան – խիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխայայտ չնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրա – ցնեն մեր գործը :

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐ ՄՏԱԻՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՃԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բարեգործականի գրասենեակէն կը հա – ղորդեն թէ յառաջիկայ Ուրբաթ, ամսոյս 27ին, առաւօտեան ժամը 10·30ին, Պանէվօ փարիզիէն գերեզմանատան Հայ Մտաւո – րականներու դամբարանը պիտի փոխա – դրուին հետեւեալ աղգայիններու աճիւն – ները . –-

Արշակ Զօպանեան, Լեակար Շահին, Ա – րամ Անտոնեան, Տօքթ. եւ Տիկին Թոր – գոմեան, Հայկ Գէորգեան եւ Մեսրոպ Քոչարեան :

Այս արարողութիւնը պիտի կատարուի Հայ. Եկեղեցիի մեռելական պօթքէնե – րով եւ օրհնութեամբ :

Հանդուցեալ մտաւորականներու յի – շատակը յարգողներ բնականաբար ներ – կայ պիտի ըլլան այս թաղումին :

ՍԵՆԵԱԿ ԿԸ ՓՆՏՌԵՆ

Երկու կին (մայր ու աղջիկ) սենեակ մը կը փնտռեն խոհանոցի գիւրութեամբ : Դիմել՝ վարչութեան :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Մեքանիսիէններ, աչկերտներ (աղջիկ) , ականակ սիւրժըթէօզներ, կարողներ պօ – ւեէրի փուր թիսաժ :

Pour Tricots-Lingerie

PARIS - CALIFORNIE

16, Rue Sainte Cécile, Paris-9e

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մարի Սարաֆեան Նիքճիսար – ցի, բուն անունը Ագապի, աղջիկը Աւետիս Թիլքէլեանի , իր դիւղին մէջ Չէփքէն ա – նունով ծանօթ եւ մայրը Երանիկ կը փըն – տռէ իր ազգեզորսորդիները Միհրդատ եւ Օհան Թիլքէլեանները : Կը կարծուի որ Ամերիկա կը գտնուին : Դրել Տիկին Սա – րաֆեանի՝

48, Rue St.-Just, Arnouville-les-Gonesses (S. et O.)
France

Կը խնդրուի Ամերիկահայ թերթերէն արտատպել :

×

Շէպիկեան Հայրապետ , Եղկատի Բիւմաիկին գիւղէն : Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի գրել՝ Մանուկ Հայրապետեանի՝

8, Allée de Billancourt, Issy-les-Moulineaux

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէն բացառիկ ժողովի կը հրաւիրէ , կարտանի « Նիկոլ Դուման» խումբի ընկերները այս կիրակի ժամը 15ին, Գեղունի սրահին մէջ :

Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. կոմիտէի ներկա – յացուցիչները : Պարտաւորիչ ներկայու – թիւն :

ԱՆԻԷՒ – ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ. Յ. Դ. «Արամ» ենթակոմիտէին եւ Շ. Միսաքեան խումբի ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն , սովորական հաւաքատեղին :

ԼԻՈՆԻ Հ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն Յոյներու սրահը, 5 բիս Պուլըվարտ : Կարեւոր օրա – կարգ :

ՎԱԼԱՆՍ.— Կազ. Խաչի ընդհ. անդա – մական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին Ա.Հարոնեան սրահին մէջ : Ընկերուհիներու ներկայութիւնը անհրա – ժեշտ է :

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ս. Մինասեան ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս ուրբաթ ժամը 21ին ծանօթ հաւաքատեղին : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. «Քրիստափոր » ենթակոմիտէի վարչութիւնը ընդհ. ժողո – վի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները չա – բաթ ժամը ճիշդ 21ին, Ա.Հարոնեան ա – կումբին մէջ : Խիստ կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը ան – հրաժեշտ է : Ներկայ պիտի ըլլայ Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի ներկայա – ցուցիչը : Սոյն ժողովը նախորդին չա – րունակութիւնն է :

ԱՐԱՐԱՑԻ 39ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.—Ա) Կամ. եւ Ռազ. Բարեկ. Միութեան Պատ. Նախագահ Պ. Շ. Տ. Թէ – քէեանի գրասենեակին տեղափոխութեան պատճառաւ, Միութեանս կեդրոնատեղի նշանակուած է՝

«Select Bar», 18, Bld. Dugommier

ուր Պ. Թէքէեան եւ վարչութիւնը կ'ըն – դունին՝ ժամը 6·30 – 8·30, ամէն Բշ· իրիկուն :

Բ) Վարչութիւնս կը փութայ յայտնել թէ՝ Արարայի ճակատամարտին 39րդ տա – րելիցը պիտի տօնուի Հոկտեմբեր 13ին, կիրակի օր : Առտուն՝ հանդիսաւոր պա – տարագ՝ Փրատոյի Մայր եկեղեցւոյն մէջ : Պատարագէն վերջ, պաշտօնական հանդի – սութիւն մը տեղի պիտի ունենայ եկեղե – ցական մէջ՝ ի ներկայութեան Փր. Քա – ղաք. եւ Ձին. իշխանութեանց :

Գ) Ժամը մէկին կոչունք՝ Շաթօ տէ Ֆլէօռի սրահներուն մէջ, ի պատիւ Փը – րանքեւհայ բարեկամութեան : Ժամը 5ին պար՝ ընկերներուն եւ միութեանս բարե – կամներուն համար :

Դ) Վարչութիւնս, այս առթիւ, կոչ կ'ընէ Ֆրանսայի բոլոր Նախ. Կամաւոր – ներուն մասնաւորապէս եւ Ռազմիկնե – րուն, ընդհանրապէս որ գան խմբուիլ՝ Միութեանս պատ. Նախագահ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի չուրջ՝ հիմը դնելու համար՝ Նախկին Կամաւորներու եւ Ռազմիկներու Դաշնակցութեան :

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տօնիկ Զաւագեան , ծնած Պոլիս, Հօրը անունը Ոսկիան, մօրը Հայ – կանուշ, Հայաստանէն վերնուր եղած է : Կը կարծուի վերի ինկած է Գերմանիա, ապա անցած Ամերիկա : Տեղեկացնել՝

Filor Aslanian, 29, Rue Antoine Courbarien, Clamart
France Seine

Gros **TISSUS-LAINAGES** **demis-Gros**

Etablissements AGEDER

ԱԾՏԷՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

67, RUE DE CLERY, PARIS-2e - TÉL. CEN. 48-12

Կը գտնէք ամէն կարգի բրդեղէն կերպասներ , երեք յարկաբաժին ճոխ տեսակներ , անմրցելի պիներով :
Մասնաւորապէս մանթոյի, բոպի , թայէօռի եւ ժիւփի համար :

Բոլոր ֆօնֆէֆսիօնէռներուն, եւ մեթրով ծախող առեւտրականներուն մէկ այցելութիւնը վաճառատանս մէջ կը բաւէ մնայուն յաճախորդ դառնալու համար

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9e

Fondé en 1925 — Tél. : PRO. 86-60

R. C. Seine 57 A 2731 — C. C. P. PARIS 15069 82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
27
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
VENDREDI
27 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 8004 — 33ème ANNÉE — Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN — Ո ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3805

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՋԻՊԵՐՈՒ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

•

Կրեմլինի վարիչները հաւատարիմ իրենց քաղաքական գործելակերպին, կը չարունակեն Ջիպերու պատերազմը արեւելքէն արեւմուտք :

Սուրիոյ եւ դրացի երկիրներուն մէջ չփոթ կացութիւն ստեղծելէ վերջ, այժմ ալ իրենց հերթական «արշաւանք»ին թիրախ դարձուցած են Պալքանները :

Միջազգային քաղաքականութեան մէջ չատ փափուկ դեր վերապահուած էր այս վերջիններուն անցեալին մէջ :

1912ի պալքանեան պատերազմէն եւք 1914ի ընդհանուր պատերազմը ծագեցաւ Պալքաններէն : Վերջին պատերազմին ալ Գերմանիա եւ Իտալիա մեծ զոհողութիւններ ըրին Պալքանեան երկիրները զրաւելու եւ իրենց ձեռքին մէջ պահելու համար :

Ալ չենք խօսիր «Արեւելեան «Ինդիր»ին մասին, որ ժ. դարու սկիզբէն մինչեւ մեր օրերը Եւրոպայի մեծ պետութիւնները զբաղեցուցած եւ անոնց միջեւ մրցակցութեան առարկայ դարձած է :

« Արեւելեան Ինդիր»ը առաւելաբար պալքանեան հարց էր :

Աչխարհի ներկայ կացութեան մէջ Պալքաններու դիրքը աչխարհագրական եւ ռազմավիտական կրկնակ տեսակէտներով խիստ կարեւոր է :

Այդ է պատճառը, որ համաչխարհային երկրորդ պատերազմէն վերջ, խորհրդային բանակը տուն տեղ եղաւ Ռումանիոյ, Պուլկարիոյ, Եուկոսլաւիոյ, Ալպանիոյ եւ Հունգարիոյ մէջ : Այսինքն ամբողջ Պալքանները ենթարկեց իր ազդեցութեան :

Միայն Յունաստանի մէջ է որ ձախողութեան ենթարկուեցաւ, չնորհիւ զաչնակիցներու օժանդակութեան : Իսկ մրցելչալ Թիթօ յաղողեցաւ թօթափել Մոսկուայի լուծը եւ «ազգային» համայնավարական վարչաձեւ ստեղծել Եուկոսլաւիոյ մէջ :

Թիթոյի դէմ տարիներով նիզակ ճօճելէ վերջ, Կրեմլինի նոր տէրերը քաղաքական յետադարձ չարժումով մը ջանացին սիրաչահել զայն : Բազմաթիւ դիպլոմաներ ըրին՝ Եուկոսլաւիոյ հետ կրկին մերձենալու համար : Հիմա յայտնի կ'ըլլայ թէ ի՛նչ էր իրենց յետին միտքը :

Կոթնած Թիթոյի բարեացակամ ու բանկամական նոր քաղաքականութեան վրայ, խորհրդային վարիչները կ'ուզեն գործօն դեր խաղալ Պալքաններու մէջ : Ու վարդապետին եռեւ կեցած, առաջ կը քչեն արբանեակները :

Այս անգամ Ռումանիոյ վարչապետն է, որ «նախաձեռնարկ» կ'ընէ Պալքանեան ընդհանուր միութիւն մը կազմելու, մասնակցութեամբ Եուկոսլաւիոյ, Ալպանիոյ, Ռումանիոյ, Պուլկարիոյ, Յունաստանի և Թուրքիոյ :

Իսկ եւ իսկ Ջիպերու նոր պատերազմ մը :

Ռումանիա, Պուլկարիա եւ Ալպանիա իրրեւ արբանեակ բնական անդամները կը կազմեն քաղաքական այս նոր խմբակցութեան : Զարմանք պատճառեց Եուկոսլաւիոյ անմիջական յարումը անոր : Տարակոյս չկայ, որ Մոսկուա նախ քան Ռումանիան հրապարակ գչելը Թիթոյի հաւանութիւնն էր առած նման ձեռնարկի մը համար :

Ի՞նչ պիտի պատասխանեն Յունաստան եւ Թուրքիա, որոնք 1953ին «Պալքանեան Ուխտ»ը կնքած էին Անգարայի մէջ : « Ուխտ » մը, որ դրեթէ անգործութեան դատապարտուած է տարիներէ ի վեր՝ կիպրոսի կնճռոտ հարցին պատճառաւ :

Ուխտակիցներէն Թուրքիոյ եւ Յունաստանի յարաբերութիւնները թշնամական ըլլալու աստիճան լարուած են : Եւ բարելաւուելու յոյսեր ալ չկան առ այժմ :

Մոսկուա պիտի կրնա՞յ միջնորդի դեր կատարել՝ այս երկու երկիրները հաչտեցնելու եւ պալքանեան միւս պետութեանց ներկայացուցիչներուն հետ նոյն սեղանին չուրջ նստեցնելու համար :

Զենք կարծեր :

Յունաստան արդէն վճռական դիրք բռնած է՝ մերժելով Ռումանիոյ վարչապետին հրաւէրը :

Կրեմլինի ձեռնարկած ջիպերու նոր պատերազմին իսկական «միտ բանի»ն չատ թափանցիկ է :

Խարուողներ չկան այլեւս :

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Լ.ԱՐՈՒԱԾ ՄԹՆՈԼՈՐՏ

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՀԱՐՑԸ ՑԵՏԱԶԳԵԼՈՒ ԱՄԷՆ ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԵՐԺՈՒԵՑԱՒ

Դչ. օր, մօտ 350 երեսփոխաններու ներկայութեան Ալժերիոյ հարցը սկսաւ քննուիլ Ազգ. ժողովին մէջ : Լարուած մթնոլորտ մը կը տիրէ, թէեւ տակաւին չատ կանուխ է, դիտնալու համար թէ ի՛նչ պիտի ըլլայ արդիւնքը :

Բազմաթիւ երեսփոխաններ առաջարկեցին հարցը յետաձգել, սակայն մերժուեցաւ այդ առաջարկը : Զափաւորները թիւնք կը կանդնէին Ալժերիոյ հարցը քննադատողներուն, երկարօրէն ծափահարելով՝ ամէն անգամ որ երեսփոխան մը յետաձգելու առաջարկը մէջտեղ կը նետէր : Միւս կողմէ, երբ Վարչապետ Պուրժէս Մոնուրի խօսք առաւ պատասխանելու համար եղած քննադատութեանց՝ Զափաւորները փոթձեցի ազմուկի մէջ խեղդել Վարչապետին խօսքերը :

Ամէն պարագայի մէջ յետաձգման առաջարկները մերժելով՝ կառավարութիւնը իր դիրքը որոշ չափով զօրացած ցոյց կուտայ :

Ճշդենք, թէ Ալժերիոյ հիմնական Օրէնքին սկզբունքային հակառակորդներն են՝ համայնավարները, փուժատականները եւ քանի մը անհատները : Միւս կուսակցութիւնները Օրէնքին գործադրութեան եւ դանակներուն վրայ համաձայն չեն :

Փուժատականները բացակայ էին : Ընդդիմադիրներուն մէջ աչքի կը զարնէին յատկապէս համայնավարները : Վարչապետ Մոնուրիի եւ ժողովրդական – Հանրապետական Պոննէի պաչտպանողական – ներէն եռք, ձայն առաւ համայնավար պարպոլուխ՝ ժակ Տիւքլո : Ալժերիոյ հիմնական Օրէնքը եւ կառավարութիւնը քննադատելէ եռք. Տիւքլո ըսաւ.— « Այս ծրագիրը ոչինչ կրնայ յայտնաբերել, որովհետեւ ան չի ճանչնար ալժերիացի ժողովուրդին անկախութիւնը » : Իր հակաճառութեան ընթացքին համայնավար պարագլուխը յայտնեց թէ կառավարութիւնը կը պատրաստուի Սահարան յանձնել օտարերին. այլեւս՝ ընդմիջեց Սահարայի նախարար Լէժէօն. — «Իրաւունք չունիմ, ըսաւ ան, ձգելու որ այսպիսի խօսք մը արտասանուի. մենք նպատակ չենք ունեցած Սահարան օտար պետութեան մը չահագործման ձգել» : Կարճ դադարէ մը ետք, Սահարայի նախարար մատը ուղղելով համայնավար ճառախօսին, կ'աւելցնէ.— « Ես, պարոն Տիւքլո, կրնամ ապահովցնել ձեզ թէ երբեք գործակալը չեմ եղած օտար պետութեան մը » :

Ալժերիոյ նախարարին խօսքերը բուռն ծափահարութիւններ խլեցին կեդրոնէն, ձախէն ու աջէն :

ՕՐ. ՕՐԻՆ

« ՄԵԾ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏ»Ի ՑԻՇԱՏԱԿԻՆ

Երեւանի մէջ Սեպտեմբեր 21ին տօնա – կատարութիւն մը եղած է «մեծ կոմունիստ» եղիշէ Չարեցի յիշատակին : Բաւեդէպ երեւոյթ է անշուշտ, տեսնել թէ հայրենիքին մէջ չեն մոռցած, որ այս տարի Չարեցի ծննդեան վաթսունամեակը կը է :

Մեր տրամադրութեան տակ չունինք ո՛ Հայաստանի թերթերուն նոր թիւերը, տեսնելու համար՝ թէ ի՛նչ կը գրեն տօնակատարութենէն վերջ : Ունինք սակայն նախորդ թիւերը, որոնց մէջ «ուսումնասիրութիւն»ներ հրատարակուած են «ռեւոլուցիոն» բերքողին մասին, երբ կա – բելի է ուսումնասիրութիւն նկատել չափի վրայ մրոտուած էջերը : Յօդուածներ հրատարակուեցան տաղանդաւոր բանաս – տեղծին արտասահման ուղեւորութեան մասին (1924) : Սիւնակներ լեցուեցան՝ բացատրելու համար իր արուեստին «խորհ»ը : Փող ու թմբուկ զարկին, ըսելու համար թէ ան իր «ստեղծագործական մկրտութիւնն ստացել է Հոկտեմբերեան սոցիալիստական մեծ ռեւոլուցիայի մարտերում» : Հրատարակեցին հատուածներ իր երթ-ուածներէն... Դժբախտաբար սակայն, անոնց մէջ չկան բանաստեղծին լաւագոյն կտորները : Մեծ էր Չարեցի՝ բառին իսկական առումով, բայց մեծ ըլլալ՝ երբեմ չի նշանակեր խեղճութիւններ չունենալ, մանաւանդ՝ երբ ենթական գտնուած է խորհրդային «դրախտ»ին մէջ : Այս տեսածները ոտանաւորներ են պարզապէս՝ գրուած «...արխատաշ Ալուն, Լենին բեռուն, մոսկովցի բանուոր մի Իվանի եւ մի Չինկ – Ֆուի մասին, որ կրնայ բարեւ ըսել՝ Պողոսին...» : Վերջապէս, երկարապատում յօդուածներուն մէջ կուտան նաեւ կենսագրական ծանօթութիւններ ... զգո՛յշ սակայն : Այս – տեղ՝ խորհրդային չարենցաբաններն ու իմաստակները իրենց կը վերապահեն ոմանչ իրողութիւններ :

Եթէ այսօր «մի ընկեր» Չինկ – Ֆու կամ Իվան հայերէն գիտնային եւ հետեւէին Երեւանի թերթերուն, պիտի չհասկնային թէ ո՞ւր է եղիշէ Չարեցը, ո՞ղջ է թէ մեռած : Այս մասին՝ ո՛չ մէկ խօսք :

Մենք գիտենք, թէ երկու տասնամեակ շարունակ Չարեցի գործերը կարդալ մահացու մեղք էր խորհրդային աշխարհին մէջ, որովհետեւ ընկեր Իվաններէն յու – սախաբ Չարեցը վերջապէս անդրադարձաւ՝ թէ Հայը Հայո՛ւն համար կրնայ ապրիլ միայն, եւ անկիւն մը նետելով կոմունիզմի բուրջը՝ եկաւ ըսել մարդկութեան, կոմունիզմի՛ն ու Հայուն.— «Ո՛վ հայ ժողովուրդ, ոն միակ փրկութիւնը ոն հաւաքական ուժին մէջ է» : Այս բերթուածը եւ Քրիստափոր Միքայէլեանի անհատականութեան նկարագրութիւնը, ինչպէս նաեւ Դաշնակցական այլ գաղափարախօսներու երգը հրատարակեց իր վերջին գործին «Գիրք Ճանապարհի»ին մէջ, որ տարաբախտ բերթողին տակաւին անյայտ գերեզմանին ճանապարհը եղաւ, ուրկէ գնաց՝ ազատութեան երգը շրթնեբուն :

Անվերադարձ մեկնած ա՛յս Չարենցն է որ կը փառաբանեն այսօր խորհրդային մուենետիկները :

Կրնային սակայն բանի մը խօսք ալ ընել իր մահուան մասին, հոգ չէ թէ այդ մեղքը ալ փաթթելով «սատիճ» Սթալինի եւ սադայէլական Բերիայի վզին ...:

ԱՐՄԵՆԱԿ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

•

Արաբիոյ Սէուտ թագաւորը մեծ չուքով ընդունուեցաւ առջի օր Դամասկոս, ինչ որ ցոյց կուտար թէ Դամասկոսի կառավարութիւնը բացարիկ կարեւորութիւն կուտայ այս այցելութեան :

Օդակայանը զարդած էին նախագահ Քուաթլի, Վարչապետ Սապրի Ասալի, եւ Պատերազմական Նախարար Խալէտ էլ Ազմ :

Սուրիական կառավարութեան հետ իր խօսակցութիւններու ընթացքին Սէուտ թագաւոր պիտի ծանրանայ վեց դլխաւոր կէտերու վրայ : 1) Արաբիոյ վերաբերումը Սուրիոյ հանդէպ : 2) Ամերիկեան քաղաքականութիւնը Միջին Արեւելքի մէջ : 3) Սուրիոյ եւ Ամերիկայի յարաբերութիւնները : 4) Իսրայէլեան եւ Թրքական բանակներու համախմբումը սուրիական սահմաններուն վրայ, եւ ամերիկեան 6րդ նաւատորմիղին ներկայութիւնը Միջերկրականի մէջ : 5) Խորհրդային Միութեան եւ Սուրիոյ յարաբերութիւնները : 6) Գահիրէ – Դամասկոս բարեկամութեան ամրապնդման մասին :

Լիբանանեան չրջանակները բաւական լաւատես են այս ճամբորդութեան առթիւ եւ կը մտածեն թէ Սէուտ թագաւորը միայն հաւատարակչռութիւն մը կը փորձէ ստեղծել եւ երբեք մաս չի կրնար կազմել արաբական այն երկիրներուն որ Խորհրդային Միութեան ի նպաստ քաղաքականութիւն մը կը վարեն :

Բայց Թուրքիա եւ Յորդանան աւելի մտահոգ են ընդհանրապէս : «Անթոլի » պործակալութեան ըրած մէկ յայտարարութեան մէջ, Թուրքիոյ վարչապետ Ատնան Մենտերէս չեչտած է թէ «Սուրիա երթալով կը վերածուի կամուրջի մը որ պիտի ծառայէ յարձակողական նպատակներու : Թուրքիա կը մտահոգէ, Սուրիոյ համար, ինչպէս բոլոր արաբական երկիրներու, որ ան պահէ իր անկախութիւնը » ապա վարչապետը ըսաւ որ Սուրիան այսպէս դէնքերը չատցնելով վտանգ մը դարձած է իր դրացիներուն համար :

Ասոր իրրեւ պատասխան Սուրիոյ Արտաքին Նախարարութեան բանբերը յայտնեց թէ սխալ են Մենտերէսի բոլոր յայտարարութիւնները, աւելցնելով որ ռազմագաչտի վերածուողը Թուրքիան է որ իր ամերիկեան դէնքերով կը սպառնայ Միջին Արեւելքի ապահովութեան :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ բնակչութեան թիւը դլալապէս կը պակսի : Համայնավար իշխանութեան հրատարակած մէկ տեղեկագրին համաձայն 1955էն 56ի չրջանին 228.654 հոգի պակսած է, առանց հաչուելու մահերն ու ծննդեանները : Թուական այս նուազումին պատճառը Գերմանացիներու դաղթն է՝ դէպի Դաչնակցային Հանրապետութիւն, ուր երկու տարուան ընթացքին մօտ կէս միլիոն հոգի անցած է : Գաղթը նոյն թափով կը չարունակուի նաեւ այս տարի :

ԻՏԱԼԻՈՑ Արտաքին Նախարար Փելլա յայտարարեց, թէ Իտալիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը անփոփոխ պիտի մնայ : Նախարարը աւելցուց միաժամանակ, թէ ինք բազմաթիւ անդամներ չեչտած էր այն պարագան, որ Հռոմ հաւատարիմ պիտի մնայ ատլանտեան քաղաքականութեան սկզբունքներուն :

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ խորհրդարանական պատուիրակութիւն մը այս չարաթ մէկ ու կէս ամսուան համար կը մեկնի դէպի Համայնավար Չինաստան եւ Խ. Միութիւն, երկու երկիրներու կառավարութեանց հրաւէրին վրայ :

(Լուրերու շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՄԻՒՆԻԱՅԻ ԱՐԵՒԵԼԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ԵՒ ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԻՒՆԻԱ.— Ամբողջ չաբաթ մը տեւեց Արեւելագէտներու 24րդ Միջազգային այս համագումարը, որուն եկած էին աւելի քան հրաւիրեալներ մօտ1200 մասնագէտներ եւ հետաքրքրիններ, ճափոնէն եւ Վիէթ Նամէն սկսեալ մինչեւ Արաբ եր – կիրներ, Եւրոպա եւ Ամերիկա :

Այստեղ եկած էին Արեւելագիտութեան ամենամեծ մասնագէտները, անոնք որ վերջին քառասուն տարուան ընթացքին տեղծեցին Հիթիթ (Խաթթի), խուռի եւ խալդ – ուրարտական պետութիւններու հին պատմութիւնը, արուեստը եւ ընդհանուր մշակոյթը, Պօղազքէօյի խաթթի սեպագրութիւններու մէջտեղ :

Ինչպէս յայտնի է հայ պատմութեան ուսանողներուն, մինչեւ ներկայ դարու սկիզբը, Արեւմուտքի պետութիւնը Հայաստանը եւ Փոքր Ասիան կը ճանչնար՝ Հին Յոյն եւ Հռոմէական գրականութեան եւ հին կտակարանի առասպելներով, Քէ– եւ Ասորեստանի Թագաւորներու սեպագիր արձանագրութիւնները արդէն սփռած էին շահեկան լոյսեր հին Հայաստանի աշ – խարհագրութեան եւ ընկերային զօրու– թեան վրայ : Հարկաւ մենք կը սորվէինք մեր հին պատմութիւնը մեր դասական գրականութենէն :

Դեռ քառասուն տարի առաջ բոլորովին անծանօթ էին հիթիթ եւ խուռի մեծ կայսրութիւնները, որոնք գրին հիմքը ա – րեւեան հնդեւրոպական քաղաքակրթու – թեան 3000 – 4000 տարի առաջ, իսկ հին Յոյները եւ հին կտակարանը բան մը չգի– տէին ասոնց մասին :

Այս համագումարին մէջ հեղինակաւոր մասնագէտներ կարդացին չատ մը ուսում– նասիրութիւններ հիթիթ եւ բաբելական լեզուներու եւ քերականութեան վրայ : Մեր ընթերցողներուն համար հարկաւ չահեկան են հայագիտական նիւթերը : Այս տեսակէտէն կարեւոր նպաստ բերին երեք ռուս արեւելագէտները Մոսկուայի Գիտութեանց Ակադեմիայէն՝ փրօֆէ– սէօրներ Ի. Դիակոնով, աշխոյժ երիտա– սարդ մը, արդէն ծանօթ իր դիտու – թեամբ, կարդաց ուսումնասիրութիւն մը անգլերէնով խուռի եւ ուրարտական լե – զուներու համեմատական բերականու – թեան եւ ձեւաբանութեան մասին : Գրա – տախտակի մը վրայ Դիակոնով արդէն ներկայացուցած էր իր թեզի գլխաւոր կէ– տերը, եւ պաշտպանեց իր տեսութիւնը համոզիչ փաստերով : Ընթերցումէն յե – տոյ խօսք առին Փրօֆ· Սփայզըր, (Ֆիլա– տելֆիայի համալսարանի մասնագէտ մը խուռի լեզուի քերականութեան) որ բրա– ւական մը դիտողութիւններ Դիակոնովի տեսութեանց մասին : Ապա խօսք առաւ Պ· Ա· Սաֆրաստեան եւ չնորհաւորելէ ետք Դիակոնովի փաստացի տեսութիւննե– րը, խնդիր յարոյց թէ խալդ – Ուրար – տացւոց սեպագիր արձանագրութեանց չկայ տեւէ բառ ապացուցանող թէ խալդ = Հայկազանց թագաւորները իրենք զիրենք կ'անուանէին Ուրարտացի, կամ իրենց եր– կիրը՝ Ուրարտու : Ան բերաւ սեպագիր վկայութիւնները զրացի մեծ պետութիւն – ներու, Հիթիթներու, Ասորեստանցւոց, խուռիներու եւ կաշշու դիւանները փաս– տելու թէ ինչպէս այդ հին ցօղտաւոր պե – տութիւնները իրենց ցեղային անուանա – գիրը առած էին իրենց դիցահօր անունէն, այնպէս խալդ – Հայկազունք, ուղղակի ժառանգները խուռի կայսրութեան, իրենց ցեղային անուներ առած էին իրենց դիցա – հայր նախնիէն : Ասոր վրայ, Դիակոնով ժպտալին մէջ Սաֆրաստեանին նուիրեց իր մէկ յօդուածը, որ թարգմանուած էր հայերէնի եւ տպուած հայկական ՍՍՌ Գիտութեանց Ակադեմիայի տեղեկագրին 1956ի 11րդ թիւին մէջ, ցուցնելու համար իր տեսակէտը հայ ցեղի ծագման մասին : Ապա կարդաց ուսումնասիրութիւն մը Ա· Սաֆրաստեան բոլորովին անյայտ խնդրի մը մասին, իր վերնագիրն էր Տէշուպ Յաբեդոսք նոյնութիւնը ըստ հին Հայոց պատմական աւանդութեան· Տէշուպ որ – պահայրն եւ ժամանակի եւ փոթորիկի հաստուածն էր Խուռի ժողովուրդին եւ պետութեան իսկ ըստ պատմահայր Մ· Խորենացիին, Հայի Նահապետը Յոպէ – տոպեան էր, ուրեմն պաշտող Ըէշուպին, համադրելով այս սեպագիր եւ մատենա – դրական փաստերը Սասունցի Դաւիթի բնագրէն քաղուած որոշ ժողովրդական յօրինուածներու հետ, ան եզրակացուց թէ դիցահայր Տէշուպի պատ օտ յիշատակը պահած էր Խորենացին եւ մեր ազգային դիւցազնավէպը՝ Սասունցի Դաւիթ : Այս խոր եւ չատ հետաքրքրական խնդրի մա – սին ունէ զգալափար կազմելէ առաջ պէտք է կարդալ ամբողջ թուղթն եւ իր վաւե – րական փաստերը, որու ընթերցումը ա – ռաւ 35 վայրկեան : Փրօֆ· Սփայզըր յայտնեց յոյսը թէ Սաֆրաստեանի այս թուղթը պիտի տպուի չուտով :

Ուրիշ կարեւոր թուղթ մը պիտի կար – դար Փրօֆ· Ֆրէդէրիխ Վիլհելմ Քեոնիկ (Վիէննայի համալսարանէն), հեղինակ խալդ արձանագրութեանց բանալիին, տպ– ուած 1955ին, Ա· հատորը, որ կը պարու– նակէ Խալդ բոլոր սեպագրութեանց բնա – գիրք եւ թարգմանութիւն՝ գերմաներէ – նով : Դժբախտաբար համագումարին ե – կած չէր Քեոնիկ, եւ անոր տեղ Փրօֆ· Պիոտրովսկի, Ռուս գիտնականը, կար – գաց թուղթ մը Ուրարտական մշակոյթի ճնշուածքեան քնագաւառները նիւթին վրայ : Ժամանակացոյցի անակնկալ փոփոխու – թեան պատճառաւ, իր ընթերցման ներ – կայ եղայ միայն վերջին մասին :

Շահեկան թուղթ մը կարդաց Գ· Մե – լիքիշվիլի, Ռուս, Գիտութեանց Ակադե – միայէն, Ուրարտական սեպագրութեանց ճնշուածքներ եւ Ուրարտուի պատմութեան հանի մը խնդիրներ վերնագրով : Մելի – քիշվիլի արդէն հրատարակած է խալդ արձանագրութեանց ամբողջութիւնը, 935 երկար կամ կարճ բնագիրները՝ յանուն Ռուսական Գիտութեանց Ակադեմիային : Մեզի որ Հայաստանէն չկար տեւէ գիտնա– կան : 1954ի Դեկտեմբեր համագումարին ե– կած էր Փրօֆ· Սուրէն Երեմեան, որ պատճառեց մեծ ուրախութիւն բոլոր հայ եւ օտար հայագէտներու եւ կարդաց չա – հեկան թուղթ մը :

Խալդ արուեստի մասին չահեկան աշ – խատանք մը կարդաց Ռուտոլֆ Մայըր՝ Պերլինի պետական թանգարանաց տնօրէ– նը եւ խալդագէտ : Ան խօսեցաւ Ուրար – տական պղնձեայ եւ բարէ գիւտեր Թօփ – րաք – Գալէէ, պատատառի վրայ ցուցնելով նմոյշներ :

Վերոյիշեալ գիտնականները կը պատ – կանէին ասորաբանական հաստուածի եր – կու ճիւղերուն, մէկին էր սեպագրութեանց խուզարկումն եւ Արեւմտեան Ասիոյ հնա – խօսութիւնը, իսկ միւսն զուտ ասորաբա – նական մասնագիտութիւնը : Իսկ Դ· հատ– ուածին մէջ՝ Քրիստոնեայ Արեւելք եւ Բիւզանդիոն, մեր սիրելի հայագէտ փրօ– ֆէսէօր Ֆրէտ· Ճէյմս, կարդաց ուսում– նասիրութիւն մը՝ էօն փասած էնիկմա – թիք տը փօսք տը Պիգանիս· Փրօֆ· Ճէյմս իրաւամբ գիտել տուաւ որ Փաւստոս Բիւ– զանդի հաստուած մը կարօտ էր վերա– քննութեան իմաստի պատուութեան տե – սակէտէն : Պէտք է ամբողջապէս չատ աշ բերել բնագիրը՝ փրօֆ· Ճէյմսի դիտո – ղութիւնները ըստ արժանւոյն գնահատել կարենալու համար : Իր տեսակէտները վստահապէս հաստատելու համար՝ Ճէյմս քննած էր Վենետիկի Մխիթարեանց վան– քի չորս ձեռագիրները : Երբ ապուի Փրօֆ· Ճէյմսի թուղթը, ընթերցողը պի– տի տեսնէ թէ որչափ հոգածու է մեր հա– յագէտ բարեկամը Հայոց հին մատենա – գրութեան վերաբերմամբ : Փրօֆէսէօրի հետ Միւնիխ եկած էր չնորհալի տիկին Հերմինէն եւ զաւակն՝ Ժոզ : Ասոնք առին Պ· Պ· Սաֆրաստեան եւ Վաղարշ Մելիք – եան եւ ջերմապէս չնորհաւորեցին Փրօֆ· Ճէյմսին, իր յիշատակութեան արժանի թուղթին համար :

Իրրեւ անդամ եւ հետաքրքիր՝ համա – գումարին եկած էին նաեւ Պ· Պ· Հրանտ Սամուէլ եւ Յարութիւն Տապագեան : Այս չորս ազգայինք նոյն իրիկունը խմբով մը ճաշով պատուեցին Ճէյմսի բնատնիքը եւ յետոյ կեդրոնական քաֆէի մը մէջ մին – չեւ կէս գիշեր վայելեցին զուարթ երե – կոյ մը :

ԹՂԹԱԿԻՑ

(Մնացեալը յաջորդով)

ԿԱՐԴԱՑԻՔ ՏԱՐԱԾԵՑԻՔ «ՅԱՌԱՋ»Ը

ԽՐՈՒՇՉԵՒԻ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

ԵՒ ԽՈՐՀ· ԸՄԲՈՍ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

ՆՄՐ.— Վերջերս մեծ աղմուկ հանեց Խրուշչեւի մէկ յօդուածը՝ «ժողովուրդի օրաթերթի, եւ նոյն ժամանակ «Գրական կեանքի հետ գրականութեան եւ արուես– տի սերտ կապի համար» որ հրատարակ– ուած է նաեւ «Սովետական Հայաստան» թերթի մէջ» յօդուածը երեք էջ է (18 սիւնակ) — մէկ անգամէն հրատարակ – ուած :

Այս առթիւ Լը Մոնթի Խ· հարցերու մասնագէտ աշխատակիցը Անտրէ Փիէր հետեւեալ յօդուածը կը գրէ · —

Անցեալ Օգոստոսին, «Կոմունիստ» տա – պարի մէջ երեւցաւ Խրուշչեւի մէկ երկար յօդուածը՝ «Ժողովուրդի կեանքի հետ գրականութեան եւ արուեստի տեսակ կա – պի համար» խորագրով : Այս յօդուածը արտատպուեցաւ ամբողջ խորհրդային մամուլի կողմէ եւ արժանացաւ մեծ ար – ձագանգի, այնպէս ինչպէս կ'ըլլար ժա – մանակին Սթալինի յօդուածներուն հա – մար : 28 Օգոստոսին, յօդուածը վերհրա – տարակուեցաւ «Փրաւտայի», «Լիթեր – թուռնայա կազեթայի» եւ «Սովետական– յա Կուլտուրայի» մէջ, երկարապատում վերլուծումներով : Այդքանով չբաւակա – նանալով, համազօրար քարոզչական մե– քենան առանձին գրքոյկով եւ հարիւր օրինակներով տարածեց վերոյիշեալ յօդ– ուածը երիցի ամէն կողմը :

Անտարակոյս, համազօրար կուսակ – ցութիւնը կ'ուզէր լուրջ ազդարարութիւն մը ընել Խորհ· մտաւորականներուն, որ, ըստ Խրուշչեւի այս խիստ կշռամբանքին, չեզած էին ուղիլ ճամբէն եւ օգտուելով անցեալին մէջ գործուած սխալներէն, մասնաւորաբար անձի պաշտամունքի շըր– ջանէն, ուզած էին ընդլայնել գրակա– նութիւնն ու արուեստը կուսակցութեան անմիջական հսկողութեան ենթարկելու պայմաններին : Խրուշչեւի յօդուածը մեծ ուրախութիւն պատճառեց մանաւանդ այն մտաւորականներուն, որոնք միչտ չատա– գով էին հանդիսացած կուսակցական պա – յմանարարանութեան եւ այդ իսկ պատճա– ռով գրաւած բարձր դիրքեր : Կը բաւէ կարդալ այս առթիւ մամուլին եղած յայ– տարարութիւնները բոլոր գրագէտներուն, նկարիչներուն, երգահաններուն, քանդա– կագործներուն, թատրոնի եւ չարժանկա – րի տնօրէններուն, տեսնելու համար թէ որքան մեծ է Ա· Միութեան մէջ պահպա– նողական մտաւորականութեան թիւը : Ա. – մէն կողմէ, հեգմոնիքի բացագանչու – թիւն համազօրար կուսակցութեան առա– ջած է բոլոր «սայթաքողներուն» Լենին – եան սկզբունքները :

Ջին քարոզարարի հասկէին, որ յիշեցու – ծանօթ վիպագիր Վալանթին Քաթայէ, չատ խանգավառուած է 19 Մայիսին Խրուշչեւի մէկ յայտարարութենէն, որ բախ էր արամագրուած գահլիճը, ձեռքի սեղմում գեկուցումէ յետոյ՝ չորս (երե– քը՝ կին), ընթրիք՝ 0, գեկուցման առթիւ, մամուլի արձագանգը՝ դեռ չկայ, գահ – լիճի վերաբերմունքը՝ յոյժ սիրալիր, կա– նանց վերաբերմունքը՝ զարմալի ու խան– գավառ :

Սիրում է ըսգացուել ու յուզուել, եթէ տեսնող կայ : Իր ժամանակի բոլոր մեծա– մեծ պրոբլէմները նրա մշտական յուզ – մունքի առարկան են : Որքան հեռու են կատարում դէպքերը, այնքան խորն ու արմատական են յուզում ու հետաքրքրում նրան : Հեռու պայթող ռումբերը միչտ խիղճ ու արիու– թիւն են բորբոքում նրա մէջ, նա պատե – րազմի մէջ նետուելու անդիմադրելի ձգող է զգում : Մօտիկ պայթող ռումբերը տես– նել չի կարող : Նրանք վատ բուրմունք ունեն, եւ, թող անյարմար չլինի ասել, վատ են ազդում իմ բարեկամի ծարաւ – զութեան վրայ : Մեր երկրի ներքին կեան– քը, սակայն, առանձնապէս չի յուզում նրան : Սովետական իշխանութեան ձեռ – նարկումներից իմ բարեկամի կարծիքով ամենից նշանակալիցը կուրորտային չի – նարարութիւնն է : Անկեղծօրէն ասած, նա ամբողջ հոգով սիրում է կուրորտ, կուրորտային մարզկանց :

(2) Բ· ՇԱՀՈՒՄԵԱՆ

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ

ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԻՆ ՄԻԱԽՈՐԸ

•

Ամէնից առաջ բեկում է նկատում նրա զառդուրթիւնների ընթացքի, թեմատի – կայի ու լեքսիկոնի մէջ քաղաքականու – թիւնը նրա սրտի ու ճաշակի մօտ բան չէ, բայց քաղաքականութիւնից հեռու չի փախչում, ի հարկէ : Նոյնիսկ փոխանակ դու պէտք եղածից աւելի է զբաղւում այդ առարկայով· սայթաքում է միչտ, բայց ամէն անգամ կարողանում է անհրաժեչտ դիրքն ընդունել այն խաղալիքի նման, որ պատրաստում են երախաների համար ու առկը բաւականաչափ կապար լցնում :

Այդպիսի մի փարեկամ ունեմ ես, որ ցանկանում եմ ներկայացնել ընթերցողին :

Նրա ծննդի ու կեանքի առաջին չրջանի մասին դժբախտաբար մեզ առյդ տեղե – կութիւններ չեն հասել : Գուցէ նշանակա– լից դէպքեր են տեղի ունեցել նրա ծննդ– եան դիչերը, գուցէ ոչ, այդ կարեւոր չէ :

Այսպիսով, նրա անցեալի մասին չատ բան չգիտենք, մեզ, սակայն, հասել է բաւականաչափ ծաւալ եւ բաւարար տեսք ունեցող մի գլուխ, որ ընդունակ է դիմա– դրել տրամաբանութեան ամենասոսկ դրոհներին :

Անցնենք մեր բարեկամի կեանքը լնու – թագրելուն :

Նա մարանչող մատերիալիստ է··· ար– ծաթի ու կոմֆորտի հարցերում, իտէա – լիստ՝ իր կեանքը կշռադատելիս : Ժիլ – վեռնեան ֆանդազիայով է օժտուած իր էրուտիցիայի ու կարողութիւնների պատկերացման զօրձում : Պիտի նչել, որ այդ ֆանտազիաները երբեք իրականու – թեան չեն մօտենում : Իրականութիւն են դառնում վերապահոգէս նրա՝ բարեկա– մութեան չուրջը կազմած ֆանտազիաները իրենց բոլոր մանրամասնութիւններով :

Ունի երկու տեսակ ձայն : Առաջինն՝ ա– հեղ, որին անպայմանօրէն ուղեկցում է դմբի ապիլլեսեան զրիմասը : Դա նրա ձայնն է՝ իր ստորագրեալների համար : Երկրորդը՝ թաւ ու դուրեկան, աղերսա – կան ձայնալարի թեթեւ մի տատանումով, դմբի քաղցրութեան այն կումինացիոն կէտով, որ կարող է ունենալ Եափան, այս երկրորդ ձայնն այն մարդկանց համար է, ումից կախում ունի նա : Նրա կարիերա – յին ու վերելքին խթանում են նրա կազմից փորձուած երկու ուժ՝ ստորաքարչու – թիւնն ու նենգութիւնը :

Այդ ուժերը նրան առաջ ու վեր են մղ– ում : Արտօրէն նրա տակ փոխում են աթոռները, բայց ինչքան բարձրանում ու մեծ է դառնում նա, ոչ մի կերպ չի կա – րողանում բարձրանալ մանրուքից : Հաւի բնազդ է դա : Կուչ կերակրիր նրան, բայց բաւական է փողոց թողիր եւ նա ե– րեք գարի գտնելու համար՝ կը փորփրի ձիու թարմ աղբը : Ագեի ձայն եւ խայթ չունի, քանի որ խիղճ չունի : Դեռ փոք – րուց այդպիսի զգացումներ չի զարգացել իր մէջ : Նա գիտի, որ փորձութիւնների հանդիպող հաւն առանց բացառութ– ւան ապահով է տեղ հասնում : Այդ պատ – ճառով է ամէն աւելորդ զղացում, որ կա– րող է ծանրաբեռնել իրեն՝ թոթափում է : Այնպիսի յաջողուած խրատուիլակ է նա, որ վրան նայելով, անկեղծօրէն ուրախանում են ուրիշ մարդիկ : Նրա ճառը լսելով կա– րող են անգամ ծափահարել նրան, քանի որ պիտի նա, թէ երբ ինչպիսի խօսքեր պիտի ասի :

Դէմքիկի նշոյմներից յետոյ առնչ ձէ – րագառնալով, երբ վայելում է առաու – թեան եղջիւրից թափուող բարիքներն ու ստամոքսում երջանկութեան զղացումներ են խմորւում, նա ձեռքն է առնում գրիչն ու լրացնում իր «յաջողութիւնների ապիւ– սակը» :

Ահա այդ ապիւսակներից մէկը · —

Ծափահարութիւններ գեկուցման ըն – թացքում՝ 7, ողջոյնի արտայայտութիւն – ներ՝ երեք, ծիծաղ՝ ընդհանրապէս ու – րախ էր արամագրուած գահլիճը, ձեռքի սեղմում գեկուցումից յետոյ՝ չորս (երե– քը՝ կին), ընթրիք՝0, գեկուցման առթիւ, մամուլի արձագանգը՝ դեռ չկայ, գահ – լիճի վերաբերմունքը՝ յոյժ սիրալիր, կա– նանց վերաբերմունքը՝ զարմալի ու խան– գավառ :

Սիրում է ըսգացուել ու յուզուել, եթէ տեսնող կայ : Իր ժամանակի բոլոր մեծա– մեծ պրոբլէմները նրա մշտական յուզ – մունքի առարկան են : Որքան հեռու են կատարում դէպքերը, այնքան խորն ու արմատական են յուզում ու հետաքրքրում նրան : Հեռու պայթող ռումբերը միչտ խիղճ ու արիութիւն են բորբոքում նրա մէջ, նա պատե – րազմի մէջ նետուելու անդիմադրելի ձգող է զգում : Մօտիկ պայթող ռումբերը տես– նել չի կարող : Նրանք վատ բուրմունք ունեն, եւ, թող անյարմար չլինի ասել, վատ են ազդում իմ բարեկամի ծարաւ – զութեան վրայ : Մեր երկրի ներքին կեան– քը, սակայն, առանձնապէս չի յուզում նրան : Սովետական իշխանութեան ձեռ – նարկումներից իմ բարեկամի կարծիքով ամենից նշանակալիցը կուրորտային չի – նարարութիւնն է : Անկեղծօրէն ասած, նա ամբողջ հոգով սիրում է կուրորտ, կուրորտային մարզկանց :

(2) Բ· ՇԱՀՈՒՄԵԱՆ

Բ.

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՆԴԱՐՁ

Տէր Թորկիլ ձեզ հաստատ ուզէր, ոչ միայն ձեր ազնիւ գլուխ, այլ ձեր ամբողջ ընտանեկան հարստութիւնը ունենալու համար։ Ան ալ ձեզ կուզէ, ձեր ունեցած հարստութեան համար։ Ձեր հարսնիքը տասը օրուան մէջ պիտի կատարուի։ Ձեր հօրը հետ խօսած է, ձեր մասին։ Ձեր հայրը ալ ուրախ է, որ ձեզ կ՚ամուսնացնէ տէր Թորկիլի հետ։ Ան ալ ձեր հօրը ըսած է, որ ձեզ ամուսնացնելու համար, ձեր հօրը պարտքերը պիտի վճարէ։ Ձեր հայրը ալ ուրախ է, որ ձեզ կ՚ամուսնացնէ, որովհետեւ ան ալ

ՀՈՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՏՐԱՄԱԴՐԱՏԱՐԱՆԻ

ՊԱՐՈՆ ՀԱՅՐ ՍԱՀԱԿ ՍԱՐԱՆԵԱՆ

Ի ՀԱՆԳԱՍՏԻ ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԱՐԱԶԱՏ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐՈՒ

ՀԱՅ ԳՐՈՂ ՄԸ ՆԱՄԱԿԱՑԱԾ Է ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՐԱԶԱՏ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼԻ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9e

Fondé en 1925 — Tél. : PRO. 86-60

R. C. Seine 57 A 2731 — C. C. P. PARIS 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
28
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
SAMEDI
28 SEPTEMBRE
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 8005 — 33ème ANNÉE — Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3806

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

"ՆՈՐ" ԵՐՈՒԻՆ
ՃԻՏԻՆ ՊԱՐՏՔԸ

•

Մեր դանձերն ու մեր տոհմիկ նկարագիրը, ազատ ու ասպնջական հայրենիքներուն մէջ, պահելու եւ պահպանելու մեր բացառիկ ճիգերուն զուգընթաց, բնականաբար, պէտք է հետապնդենք նաեւ մեր քաղաքական Դասը՝ մեզի տրամադրելի բոլոր համեստ միջոցներով :

Մեր երէկուան «բարեկամ»ները, որոնց կուշտին կուռեցանք երկու Աշխարհամարտներու ընթացքին, վարդավառ ա-կընկալութիւններով քաջալերուած, դրեթէ, մոռցած են եւ մեր անունը, եւ մեր Դասը : Այսօր, միջազգային Արխալատներու օրակարգին վրայ, «Հայկական հարց» անունով նիւթ չկայ : Որովհետեւ, այդ Հարցը, օրուան մեծամեծներուն համար, ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ երկրորդական տասներորդական հանդոյցներէն մէկը այն վիթխարի թնճուկին, որ տակաւին լուծուած չէ : Ոչ միայն լուծուած չէ, այլեւ, օրէ օր, աւելի եւս կը բարդանայ, չնայած կրեմլինի իշխանաւորներուն չարաբաստիկ ոգեւորութեան :

Մոռցուած չէինք, սակայն, երէկ : Այն օրերուն, երբ Արեւմտեան ազդերը, Մեծն Բրիտանիոյ առաջնորդութեամբ, ճարտարհատ միջոցներու մասին կը մտածէին, «Եւրոպայի Հիւանդ Մարդ»ուն ճանկէն խլելու համար հայ ժողովուրդը եւ անոր պատկենական հողերը, որոնց վրայ պիտի կանդնէր ազատ, անկախ եւ միացեալ Հայաստանի Հանրապետութիւնը՝ Սեւրի Դաշնագրով տրուած չորդոյն խոստումին վրայ :

Պատմութիւնը վկայ որ այդ ծրագիրը վիժեցաւ, յաղթական պետութեանց տակնուվրայութեան պատճառաւ :

Ու, ահաւասիկ, երեսուներեօթը տարիէ ի վեր մեր հայրենիքին մէկ փոքրիկ մասը ինկած է համամայնավար պետութեան մը տիրապետութեան տակ, իսկ մեր պատմական հողերուն ամէնէն մեծ պատառը մաս կ'կազմէ՝ ժողովրդավար ու քաղաքակրթուած Թուրքիոյ անծայրածիր տարածութեանց :

Այսօր, ազդերու ճակատագիրը վարող հզօր պետութեանց համար «Հայկական Հարցը» պատած է իր արդար —եւ տրամաբանական— լուծումը :

Դժբախտաբար, ա՛չ — Դաշնակցական կարգ մը հայ կազմակերպութեանց համար ալ «Հարց»ը կարդազրուած, լմնցած է :

×

Մեր ճակատին համար, հայ ժողովուրդին Դատը կայ ու կը մնայ : Եւ պէտք է հետապնդուի, անընդհատ :

Երկու տեսակ դատ ունինք այսօր :

Առաջին — ներկայ Հայաստանը ազատ ու անկախ պետութիւն մը չէ : Բազկայուժիչ նահանգներէն մէկն է վիթխարի կայսրութեան մը, որ մեզի պարտադրած է իր վարդապետութիւնն ու իր վարչաձեւը — կրկնենք անգամ մը եւս — դինու զօրութեամբ : Հայաստանի պէտք է որոշի իր ճակատագիրը իր ձեռքով որոշելու իրաւունքը :

Երկրորդ — Հայկական Բարձրաւանդակը, որուն սահմանները ճշդեց Միացեալ Նահանգներու ողբացեալ Նախագահը, անվիճելիօրէն կը պատկանի հայ ժողովուրդին : Այդ «անվիճելիութիւնը» հաստատած է Սեւրի Դաշնագիրը, որուն տակ կը վայելէ յաղթական պետութեանց ստորագրութիւնները :

Պարկեշտ, իմաստուն եւ հայրենասէր ոչ մէկ Հայ կրնայ դէմ ըլլալ այս զոյգ դատերուն, նոյնիսկ յանուն խոհեմութեան կամ յանուն՝ Թուրքն ու Թուրը ո-

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՆԱԿՆԿԱԼ
ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

ԻՐԱՔԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏՆ

ԱԼ. ՍՈՒՐՈՒՊ ԿԵՐԹԱՅ

Անկախ՝ Ագաթոյ Սկուտ Թաղաւորին պաշտօնական այցելութենէն, Դամասկոս եղուկով մէջ էր հինգշաբթի օր : Անկնկալօրէն սուրիական մայրաքաղաքը ժամանեցին Իրաքի Վարչապետ Ալի Ալ-պի եւ Լիբանանոյ նախահանդիսատը պրա-նուոյ խորհրդային նախերու հրամանա-տարը՝ Ծովակալ Քոմով :

Ժողովրդական պաշտպանութեան կոչ-մակարարութեան հրամանատար Սալահ Պղրի կարգ մը յայտարարութիւններ ը-րաւ, յայտնելով թէ յիշեալ կազմակեր-պութեան սպառազինումը սկսած է ար-դէն : Գնդապետ Պղրի աւելցուցած է, թէ այս կազմակերպութեան անդամները ա-ռաքելութիւններ ունին կատարելիք Սու-րիոյ զանազան շրջաններուն մէջ եւ այդ ուղղութեամբ մօտ առնչուին ռազմամթեր-ներու պիտի սկսին :

Սկուտի եւ Նախագահ Քուաթլիի ըս-տակցութիւնները սկսան առջի օր, Հան-րապետութեան Նախագահին կոմկ ի պա-տիւ Ագաթոյ Թաղաւորին տուած հայ-րոյթին անմիջապէս վերջ :

Սուրիացիներու կոմկ խորհրդակցու-թեան կը մասնակցին նաեւ Վարչապե-տը եւ պահլիճին անդամները, բանակին ընդհանուր հրամանատարն ու իր տեղա-կալը, մինչ Սկուտի կողքին տեղ գրաւած էին Դամասկոսի եւ արաբական այլ եր-կիրներու դեսպանները :

Կիսապաշտօնական ազբիւրներու համա-ձայն, խորհրդակցութիւնները սկսած են բարեկամական մթնոլորտի մը մէջ եւ ...-ոմջին առիթով անդրադարձած են արա-բական երկիրներու Արեւմուտքի հետ ա-ռնչական յարաբերութեանց եւ, ընդհա-նուր առմամբ, Արաբներու, եւ յատկա-պէս Սուրիոյ արտաքին քաղաքականու-թեան չուրջ : Սուրիացի պետականարը բուռն փոփոք յայտնած են գործակցու-թեան համար աչխարհի բոլոր երկիրներուն հետ, պայմանաւ որ փոխադարձ յարգանք ըլլայ եւ ոչ ոք միջամտէ երկրի մը ներքին հարցերուն :

Սկուտի խորհրդակցութիւնները՝ Նա-խագահ Քուաթլիի հետ երկարեցան մին-չեւ առաւօտ, նախագահական պալատին մէջ : Դադարէ մը վերջ, խորհրդակցու-թիւնները վերսկսան եւ կը շարունակ-

(Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

ՕՐ ՕՐԻՆ

ԼՍԷ ՈՒ ԱՆՑԻ՛Ր

Ատենին գրեցիւք Հայաստանի գրողներէն Ստ. Կուրտիկեանի մասին. շնորհալի գրողը ... թիւրիմացութեան մէջ ինկած էր, երբ կը յայտնէր թէ «պարոնայք դաշնակները վախենում են կուլտուրական կապից» : Դաշնակցական մամուլը, միեւնոյն ատեն, Գահիրէ եւ Պէյրութ, փաստեց թէ նեռեւանի հետ մշակութային կապի հաստատումէն վախնալու պատճառ չունի :

Միւս կողմէ «Հայաստանասէր»ներու իմբակցութիւնները առիթ չեն փախցներ. միաժամանակ ըսելու համար, թէ Դաշնակցականները կը վախնան Հայաստան – արտահայաստան յարաբերութիւններէն եւ փոխադարձ այցելութիւններէն : Ու – ծաղելի է անշուշտ՝ նաեւ ա՛յս բացատրութիւնը : «Յառաջ»ի մէջ լայն տեղ տրուած է միշտ հայրենական լուրերուն եւ գրականութեան, ամէն տարի հրատարակած ենք դէպի Հայաստան խմբակային այցելութեանց յայտարարութիւնները, մեր ընթերցողներուն սեփականութիւնը դարձուցած ենք նաեւ ուխտաւորի մը տպաւորութիւնները, յիշելու համար բանի մը հատը միայն : Այս բոլորին հետ՝ չենք դադրած սակայն վարչակարգը ճնշադատելէ, նկատելով որ ազատական մտածումի դէմ է բռնատիրութիւնը :

Ծանօթ է, որ Ֆրանսայէն բազմաթիւ ուխտաւորներ հայրենիք գացին ու եկան : Բարի երթ, բարի վերադարձ, ըսինք մրմռովին, գոնէ կը տեսնեն իրենց պէս տարբեր Մասիսը, կը տեսնեն Արագածն ու Ջրմիածինը, կը տեսնեն Երեւանը, կը նորոգուի իրենց հոգին : Այլապէս, հայրենագործ մարդու մը համար կա՞յ արդեօք աւելի մեծ երջանկութիւն, բան՝ այն օրը, երբ կը տեսնէ իր երկիրը :

Մտածեցինք այսպէս, եւ ուրախացանք՝ ուրիշներու հաշուոյն :

Հայաստան գացած ու վերադարձած ուխտաւորները, Փարիզ – Երեւան գիծը ջուրի ճամբայ ընողներն ալ մէջը ըլլալով, զարմանազան պատմութիւններ կ'ը-նեն փողոցներու, տուներու եւ սրճարան-ներու մէջ : Իրենց ըսածները վաւերակա-նացնելու համար ցոյց կուտան «Սովետա-կան Հայաստան» օրաթերթին թիւերը, ո-րոնց մէջ անախորժ դէպքերու եւ դատա-պարտութիւններու ճկարագրութիւնները կը վխտան :

Ոչինչ կրնանք ըսել այս մարդոց : Գա-ցեր տեսեր են ու կը պատմեն : Ոչ – դաշնակցականներ են անոնք եւ ճոյնիսկ՝ հա-կառակորդներ, որոնք ճամբան կամ սըր-ճարանը կը բռնեն օձիքէդ եւ կ'ուզեն պատմել : Մանաւանդ՝ Դաշնակցականնե-րուն կ'ուզեն պատմել :

Մենք, չենք ուզեր լսել նման պատմու-թիւններ : Մեր սիրտը կը ցաւի : Կը պըզ-տորի մեր մտածումը :

Արդարեւ, ունինք երիտասարդութիւն մը՝ որուն համար հայրենիքը սրբութիւն է : Դաշնակցութեան տասնհինգ տարի շունչով թրը-ծուած բովանդակ սերունդ մը չի կրնար ըմնտարբերութեամբ լսել պատահական մարդոց բսի – բսուածները, մանաւանդ՝ երբ անոնց նպատակակէտը դարձած է այլեւս — կարելի եղածին չափ սեւ ցոյց տալ հայրենիքը :

Մեզի համար նորութիւն չէ, թէ հա-մայնավար վարչակարգին տակ ինչ պիտի ենթանք ունինք մարդիկ : Աւելի քան չորս տասնամեակ է վեր մեր մամուլը բաւա-րար բացատրութիւններ տուած է այդ ուղղութեամբ :

Աւելի լաւ պիտի ըլլար՝ որ արտասահմանէն Հայաստան երթան, առ այժմ մի-այն երկիրը տեսնելու համար եւ վերա-դարձին, փոխանակ մթին պատմութիւն-ներու՝ ափ մը հող, կամ շիշ մը ճոնեակ բերեն, որպէսզի մենք ալ այդ ձեռով առ-նենք մեր կարօտը : Այսքա՛ն :

ԱՐՄԵՆԱԿ

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԷ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

Ինչպէս պրած էինք, առջի օր սկսան Ազգ. Ժողովին վիճաբանութիւնները Ալ-ժերիոյ հիմնական Օրէնքին չուրջ :

Բուռն յարձակումներ գործեցին հա-մայնավարները, որոնց երեսփոխանին – ըն՝ տիկին Վայեան – Քութուրիէ ծան-րագոյն անարգեց Ֆրանսական բանակը : Եւ վարչապետը միջամտեց ըսելով՝ կառա-վարութիւնը լսեց անընդունելի բառերը, եւ պահնք լսեց լռութեամբ, արհամար-հանքով » :

Ալժերիոյ նախարար Լաքոստ յայտ-նեց, թէ Ալժերիոյ բաժանումները պիտի մնան : Նախատեսուած չրջան-

ները, իրենց կարգին պիտի ունենան բազ-մաթիւ բաժանումներ :

Վերոն կը պահանջէ, որ Եւրոպացի-ներուն համար լաւ պայմաններ ստեղ-ծուին : Այն ատեն՝ անոնք պիտի ընդու-նին Ալժերիոյ հիմնական Օրէնքը :

Այնուհետեւ, խոտօրէն քննադատելով մասնութեանց համար եղած քարոզչու-թիւնները, հռետորը յայտարարեց թէ համայնավար կուսակցութեան դիրքը ան-պատասխանելի է եւ յատկապէս՝ Տիկին Վայեան – Քութուրիէ, որ կ'անարգէ Ֆրանսան :

Ծափահարութիւններէն ետք, համայ-նավարները ընդդիմութիւն ցոյց կուտան, որմէ ետք Վերոն կը պռոայ. — « Ձեր հաղագրութիւնը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ դերեզմանի խաղաղութիւն » :

Հանրապետական – ընկերվարականներ ու-թել խօսք առնելով, ըսաւ.— Ալժերիոյ հիմնական Օրէնքը պիտի ըլլայ ո՛չ ՄԱԿի համար, ո՛չ Խրուշչեւի եւ ոչ ալ Տըլլըսի համար : 1830ին դերեվաճառութիւն կար Ալժերիոյ մէջ. այսօր չկայ : Սակայն ա դ դերեվաճառութիւնը դոյութիւն ունի տա-կաւին այլ երկիրներու մէջ, որոնք կը փորձեն մեզ դատապարտել :

Ալժերիոյ մէջ. այսօր չկայ : Սակայն այդ-տանց նախարարի հարցը մէջտեղ կը նե-տէ.— Ալժերիոյ հիմնական Օրէնքը կա-յան է : Անիկա արդիւնքներ կրնայ տալ՝ եթէ քուէարկութիւնը յայտնաբերէ Ֆը-րանսայի կամքը : Մեր միակ նպատակն է, որ մահմետականները իրենք վարեն ի-րենց յատուկ գործերը եւ ստեղծել ինքնա-վարութեան պայմաններ : Վերջապէս, կ'ուզենք ընել այնպէս՝ որ Ալժերիա մնայ [illegible] Ֆրանսական հոգեմաս :

Վարչապետ Պուրժէս – Մոնուրի Բէ. օրուան համար վստահութեան քուէ պա-հանջեց :

ՄԻԱՒՈՐ ԱՐԵՒԵԼԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆԸ

(Բ. եւ վերջին մաս)

Համագումարին եկած էր նաեւ Պ. Վարդան Մելքոնեան (Պասրայէն) որ կարդաց Թուղթ մը Իրաքի Հայերու մասին։

Պ. Հրանտ Սամուէլ արդէն զրած է Վէնըս Ուինթըրի կարգացած Թղթի եւ խնդրանքի մասին։ Ուինթըր (Ամերիկա – յէն) կը փափաքի ունենալ հայերէն զրաբառի րէփէրթօրիում մը, բառացանկ մը, հատընտիր արմատական բառերու, որոնք ունին առնչութիւն պատմական, ընկերա – յին, թէքնիքական խնդիրներու, վերա – ցական զատափարներու եւ իմաստասիրա– կան ստորոգելեաց հետ։ Դժբախտաբար չկրցայ ներկայ ըլլալ իր ընթերցման ,բայց զրեցի իրեն թէ բացի ծանօթ բառարան – ներէ , մանաւանդ Վենետիկի երեք հատ նոր բառագիրքը եւ Ս. Մալխասեանի բա– ռարանէն, իր նպատակին մեծապէս պիտի նպաստէ Պոլսեցի Պետրոս Քէչէսթէճեանի վեց հազար հայերէն բառերու հաւաքա – ծոն, տպեալ առանձին եւ այժմ զրեթէ անպատնէլի ։

Բայց ընթերցողը պէտք չէ կարծէ թէ վերոգրեալ ամփոփ տեղեկութիւնն է այն ամէնը որ Միւնիխի համագումարը բերաւ իրրեւ նպաստ հայագիտութեան ։

*Մանաւանդ Ասորաբանական հատ – ուածի երկու ճիւղերու մէջ, մեծ սեպհ – ականութեամբ կարդացին հիմնապէս մասնագիտա– կան Թուղթեր Մաթթի եւ Բարեւլական խնդ– րոյ վրայ։ Լեզուագիտական եւ պատմա – կան հետազօտութեան յատկացեալ բոլոր Թղթերով, դիտակները յաճախ յիշե – ցին բառն հին Հայաստանի եւ անոր յա – բաբերութիւնները գրացի երկիրներու հետ։ Մէկ կողմ Թողնելով Ռայնարտ Վալ– ցի, Եուլիոս Լէվիի եւ այլոց Թղթերը, ո– րոնք քանիցս յիշեցին Հայաստան՝ առանց բովանդակութեան, կ'արժէ իրրեւ օրինակ բերել դերմանացի վարվոյն երիտասարդ Ֆրիտրիխ Գոնկելհուսի Թուղթն Խաթթի աշխարհագրութեան գլխաւոր խնդիրները վերնագրով ։ Գրատախտակի վրայ Գոն– նկելհուս նախապէս նչանակած էր Մաթթի Թաղաւորաց յիշած մօտ հարիւրի տեղա – նունները, իրրեւ բաժանման դիծ ունե – նալով Ալիս գետը։ Ան պատմական Հա – յաստանի տեղին վրայ դրած էր 40 տե – դանուններ, ինչպէս , Իշուա, Աղլի – Այայա, Թումանա, Ալզէ եւայլն։ Ան ծանրացաւ Թիշհուրա – Բարալի վրայ , որի տեղն ըստ մեր հին աշխարհագրու – թեան արեւի պէս պայծառ է։ Ինչպէս տե– դանուն Գաշկա, Պալա եւ ուրիշ քանի – ներ, բանախօսը Թիշհուրա եւս փոխա – դրած էր առ Բաֆլագոնիա եւ արեւմտեան Փոքր Ասիա։ Ասոր ապին մասնագէտներ Գեոդէ եւ Ֆինքլշտայն, երկուքն ալ Ամե– րիկայէն, ի մերժութեան տաքանցեցին թէ հին Մերձ. Արեւելքի տեղանուններու նոյ– նացումը ամէնէն հրատապ խնդիրն էր հին քաղաքակիրթ Արեւելքի պատմական ու – սումնասիրութեան, առանց տուզելու հին տեղանուններու ներկայ տէրն ՝ ան – կարելի էր ուղիղ գրել հին Արեւելքի պատմութիւնը ։ Ասոք առաւ Ա. Սաֆ – րաստեան եւ առաջարկեց ուղղել Գորնէ – լիուսի յիշած տեղանուններու դիրքն , Թիշհուրայի տեղն հայկական բարձրա – վանդակին վրայ՝ իր արբազան յիշատակ – ներով ։

Սրահը լեցուն էր մասնագէտներով եւ նիստին կը նախագահէր Փրօֆ. Լառօշ ։

Ասոքն ուղղելով ներկաներուն , Սաֆ – րաստեան բաւ որ հնախոսական պիտոյ – թիներ երթեք պիտի չկարենայ վերականգ– նել Մաթթի եւ Ասոր կայսրութիւններու հին աշխարհագրութիւնը , առանց խորա– պէս ուսումնասիրելու Հայաստանի հին աշխարհագրութիւնը եւ մարսելու Հայոց հնագոյն պատմութիւնը , Հայոց դասական մատենագրութեան այժմ հնարաւոր ուղիղ մեկնաբանութեան : Ցաջորդ օրը , Օգոս – տոս 30ին , համալսարանի կեդրոնական դահլիճին մէջ Գառնէլհուս գոյ Սաֆ – րաստեան եւ ուղեց իմանալ թէ ինչ պի– տական աղբիւրներ կան Հայաստանի պատմութեան եւ աշխարհագրութեան , ան արդէն ծանօթ էր Տիւրքահքի , Հիւպշմա– նի հին – հայկական տեղանուններու հա – տորին (Անանիա Շիրակացիի «Աշխարհա– գոյց»ը , ռուսերէնի թարգմանուած Քէ – րովբէ Պատկանեանէ եւ Ֆրանսերէնի՝ Հայր Արսէն Սուքիասեանէ) եւ Մարք Վարդի գործերուն ։

Ասոնք ամէնքն ալ լոյս տեսած են սե– պագրութիւններու տեղանուններու հրա – տարակուելէն առաջ , այնպէս որ օտարա– կան մասնագէտ մը , որչափ ալ ճարտար ըլլայ , կարող չէ դիւրութեամբ նոյնա – դնել հազարաւոր նահանդներու , գաւառ – ներու , քաղաքներու , ամրոցներու եւ դիւ– ղերու անունները : Գալով հայ հին պատ – մութեան , Խուռեան եւ Խալդ – Հայկա – զանց պատմութեան՝ լուսաբանուած սե – պագրութիւններն են Մովսէս Խորենացիի , Սեբէոսի եւ այլ հայ պատմիչներու հա – տուկտոր տողերուհամադրութեամբ ,դեռ ոչ ոք փորձած է , բայց Սաֆրաստեանի չորս պրակներէն եւ Գր. Ղափանցեանի քանի մը փորձերէն : Վերջին տասը տար– ուան մէջ ինչպէս Գառնէլհուս , Գեոդէ , Հայր Բուդու , Ֆինքըշտայն , Լէվի եւ ու – րիշներ ըրած են բազմաթիւ փորձեր՝ վե– րակազմել հին Փոքր Ասիոյ եւ Հայաստա– նի հին տեղագրութիւնը , սակայն ոչ մէկին օգնութեան կոչած է մեր մատենա – գրութիւնը . ասոր պատճառը չհամու – թիւն չէ , այլ պարզապէս վախը թէ ըլլալ մի քամսուխ Հայաստանի հին աշխարհա – գրութեան եւ պատմութեան առանց դի – տականօրէն մատչելի աղբիւրներու , կր – նան գործել սխալ , ինչ որ նպաստաւոր չէ իրենց հեղինակութեան : Անոնք յաճախ կը գործեն սխալ , բայց եթէ ուրիշ մը ա– պացուցանէ անոնց սխալը , անոնք են պարկեշտ ու քաջ ընդունելու իրենց սխա– լը , եւ յետս կոչելու այդ : Բայց Հայաս – տանի վերաբերմամբ հայագէտ մասնագէ– տէ դեռ լոյս տեսած չէ որեւէ մեծ կամփո– քրը հասար Արեւմտեան Գիտութեան տե– սակէտէն , որուն կարողանան յենուլ հա– յերէնի եւ հայկական աւանդութեան ան – ծանօթ դիտնականները : Ահա է միակ պատճառը որ Միւնիխի համագումարին մէջ ալ մասնագէտները յաճախ յիշեցին բառն Հայաստան , առանց բովանդակու – թեան : Սեպագիր փաստերու իրենց դի – տութեամբ անոնք որոշապէս կը տեսնեն հին Հայաստանի դերակշիռ տեղն ու դիր– քրն հին քաղաքակիրթ Արեւելքի մէջ , բայց չունենալով վստահելի հայագիտա – կան աղբիւրներ , չեն կարող ուսուցանելի պատմական եղրերու վերածել իրենց դի– տութիւնը , որպէսզի դպրոցական դասա– գիրքերու մէջ անցնի Հայաստանի պատ – մութիւնը , ինչպէս Սումերացւոց , Հի – թիթներու եւ Ասորեստանցւոց կամ Պար– սից պատմութիւնը ։

Ասյուհանդերձ , չնայած ստամոքսային միւսորի ջանքերին , գնալով դժուարա – նում է նրա դոյութիւնը սոցիալիստական հասարակարգում ։ Նրա համակեցութիւնը սոցիալիստական մարդու հետ անհնարին է դառնում ։ Բայց նրան զարձնել օգնում է տեսակների զարգացման օրէնքը , նա յարմարւում է թէ գոյնով , թէ տեսքով եւ մանաւանդ լեզուով ։

Չնայած պարտիայի բազմաթիւ կոչե – րին՝ չրջաններում աշխատելու համար , նա առանց ընդմիջումի աշխատել է տես – պուբլիկայի կենարոնում ։ Օրժեկիս լի – նելու համար պիտի նչել, որ նա միշտ սիրով ցանկացել է աշխատել չրջանում , աւելի մօտ կանդնել կեանքին , բայց այդ նրան չի յաջողուել ։ Հէնց նա ցանկացել է չրջան գնալ , էլ ինչ հիւանդութիւն ասէք նրան մէջ չեն յայտնաբերել բժիշկները՝ սրտի նեղվոց , ջղերի քայքայում , կաս – կածելի կէտեր թոքերում , յօղերի կար – ծրացում , նոյնիսկ միզասեմիուշայի ան– բարեխիղճ աշխատանք ... Մի խօսքով , պարզուել է , որ ստամոքսային միւսորին ոչ միայն չրջան չպէտք է ուղարկել , այլեւ անհրաժեշտ է բժշկական մշտական մի յանձնախումբ կազմել , որ հոգ տանի պահպանելու նրա թանկագին կեանքը ։ Իսկ իրեն որ նայիս , մարդն իրենից ամ – բողջ մի տեսարան է ներկայացնում ։

Եւ այսպէս , նա ապրում է բարեբաստ – չինի երկու երկիրներու մէջ , զուտ կաթո– լիկ են կուսակցութեան անդամները , Գերմանիոյ մէջ բոզոքական եւ կաթոլիկ կը կազմեն կաթոլիկ Ասրնաւորի կու – սակցութիւնը ։

Բացատրութիւնը պարզ կը գտնեն մեկ– նաբանող դիտողները՝ վարչապետին բար– ձրը հեղինակութիւնը , անդամներուն կարգապահութիւնը , վարիչ դասակար – գի կարկառուն դէմքերու ներկայութիւ – նը ։ Ֆրետերիկ Մեծ կ'ըսէր ։ « Այս ժողո– վուրդը մղումի պէտք ունի , կանգ կ'առնէ երբ մղումը կը զադրի» ։ Այդ մղումը անտեսական յաղթանակն է , չահուած պատերազմի աւերներուն վրայ ։ Երկու տարիէն աւարտած պիտի ըլլայ բնակա – րաններու չինութիւնները ։ Մարքին բար – ձրացումէն կը մտահոգուին , մինչդեռ միւս պետութիւնները՝ զրամներու ան – կումէն ։ Տնտեսական յաղթանակն այ, մղիչ ուժը , կը պարտին վարչապետին եւ անտեսագէտ էրհարտ ։ Լուրջ օրաթերթ մը կը գրէր ։ «Գերմանիա տնտեսութիւն մըն է այժմ , որ կը չանայ Ազգ մը ըլլալ» ։

Վարչապետը ընտրական պայքարի տաեն կրկնեց ամենուրեք , թէ տնտեսական վե– րելքը կը պարտին դերման ժողովուրդի հայրենասիրական եւ կարգապահական ո– գիին ։ Ցմռոցաւ յայտնելու , թէ պար – տական են նախկին արտաքին քարտուղար Էչխօրնի քաղաքականութեան , Մարշալի ծրագրին գործադրութեան ։ Գերմանիոյ գործարանները քանդուած պիտի ըլլային , եթէ Ամերիկա չմիջամտէր , մարքը պիտի չգտնէր այսօրուան արժէքը , եթէ Ամե – րիկա չօգնէր եւ նպաստէր դրամական բա– րեփոխման , որուն կ'ընդդիմանային Ֆը – րանսա եւ Անգլիա ։ Ընդդիմադիր սոցիալ դեմոկրատներու լիտրը Օլլենհաուբր հոս կը համաձայնէր Ասրնաւորի ։

Ցմռոնանք ըսելու , որ համաչխարհ ճակատի յաճախակի միջամտութիւններն ալ աննպաստ եղան ձախակողմեաններուն ։ Փորձառութենէն օգտուիլ չեն պիտեր հա– մայնավար քաղաքագէտները ։ 1924ին Զի– նովիէվի մէկ նամակը Անգլիոյ աշխատա– ւորականներուն պատճառ եղաւ պահպա – նողականներու յաղթութեան եւ Մաք Տո– նալտի կուսակցութեան պարտութեան ։

Օգտուելով առիթէն , պայքարող վար – չապետը կրկնեց ։ « Գերմանիոյ վերելքը կառավարութեան գործը չէ միայն , այլ արդիւնքն է ձեր յամառ աշխատանքին ։ Այդ արդիւնքը , տարիներու ճիգը պիտի աչնչանայ , եթէ մեր տեղը պայ սոցիալ – դեմոկրատ կառավարութիւն մը» ։ Արտա– քին Նախարար Ֆոն Պրեթանօ յայտարա – րեց ։ «Կուսակցութեան մը յաղթանակը չէ որ պիտի ապահովէ , այլ ձեր ինտեսա – կան բարելաւումը , ձեր ազատ գործու – նէութիւնը , մեր ամենուս անկախութիւ – նը» ։ Ալբեպիսկոպոսարանի հրապարա – կին մէջ խօսելով , վայրկեան յարմար , Ա. – տրնաւորը գոչեց ։ « Գերմաններ , ձեր քուէարկութեամբ ցոյց պիտի տաք , թէ կ'ուզէք քրիստոնեա՞յ մնալ թէ համայնա –

ԱՏԵՐՆԱՈՒԵՐԻ ՑԱՂԹԱՆԱԿԸ

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ

ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԻՆ ՄԻԱՒՈՐԸ

•

Գիտութեան նուաճումներն իսոր եր – կրպագու է միաժամանակ իմ բարեկամը եւ սիրում է այդ նուաճումները զործա – դրել կեանքում , օգտուել նրանցից ։ Մարդկային մտքի գլուխ – գործոցը նա համարում է էլեկտրական զանգը , որի մէջ ինչ որ կախարդական բան կայ ։ Եւ իրօք , նա իր համար նատած օթոյում մը– տածում է ինչ որ մարդու մասին , ինքն էլ չիմանալով ինչպէս , սեղմում է իր առաջ չարուած փղոսկրէ կոճակներից մէ– կը , եւ ահա զոների մէջ յայտնւում է նա , ում մասին մտածում էր՝ անորոշ հայ – եացքով զանգրահեր մի մարդ , որ անո – րոշ կերպով ժպտում է իրեն ։ Ներանք փոխանակում են մի երկու բառ ու չքա – նում է զանգրահեր մարդը ։ Սեղմում է միւս կոճակը՝ յայտնւում է ճաղատ , յաղթանդամ մի մարդ , որ սիրում է խա– զալ ժիլետի կոճակի հետ ։ Երրորդ կոճա– կըն է սեղմում՝ զալիս է մի ուրիշը , որ ասես տիկնիկային թատրոնի չիրմայի վրայից փախած լինի , նա սիրում է ցու – յամասը միշտ ճակատին պահել ու երբե– մըն քորել գլուխը ճիշդ այնտեղ , որտեղ սկսում է ճաղատանալ ։

Գաստահում է , որ նա միանգամից սեղ – մում է իր առաջ չարուած բոլոր 13 կո – ճակներն ու զանգային տպնապ է բար – ձրացնում ողջ հիմնարկում ։ Ցաճախ նա այդպէս է վարւում եւ այն ժամանակ , երբ այդ մարդկանցից ոչ մէկին կարիքը չունէ . այդպէս է անում մարդկանց ոտքի հանե– լու համար , որպէսզի նրանք մոբիլիզա – ցիայի վիճակում լինեն ։

— Գործ չեղած ժամանակ մարդկանց մոբիլիզացիոն վիճակում պահելը մեծագ– ուեստ է ...

Սա իմ բարեկամի գլխաւոր իմաստու – թիւններից մէկն է ։

Ինչպէս տեսնում էք , էլեկտրական զան– գը մեծապէս օգնում է նրան իր աշխա – տանքում ։ Ընդհանրապէս զանգի ձայնը նրան լցնում է վալ երիտասարդութեան չրջանի յուզումներով ։ Եւ ինչպէս բերկ– րանքով չլցուի նա , երբ զանգի ձայնին յաջորդում է դրան թեթեւ ճռռոցն ու ներս է մտնում կամ յաղթանդամ ճաղա – ատը , կամ տիկնիկային թատրոնի մարդը , կամ բոլորը միասին ։

Հիմնարկը «մոբիլիզացիայի» ենթարկե– լուց յետոյ նա սկսում է զբսի մարդկանց ընդունելութիւնը ։ Այդ էլ , ի հարկէ կա – տարւում է զանգի օգնութեամբ ։

Սա նրա ոճն է ։ Ընդհանուր իրարանցու– մն է նրա կեանքի նչանաբանը ։ Ամէն ինչ արւում է արտաքին էֆեկտի եւ ամէն ին– չից չահ ստանալու համար ։

Այսուհանդերձ , չնայած ստամոքսային միւսորի ջանքերին , գնալով դժուարա – նում է նրա դոյութիւնը սոցիալիստական հասարակարգում ։ Նրա համակեցութիւնը սոցիալիստական մարդու հետ անհնարին է դառնում ։ Բայց նրան զարձնել օգնում է տեսակների զարգացման օրէնքը , նա յարմարւում է թէ գոյնով , թէ տեսքով եւ մանաւանդ լեզուով ։

Չնայած պարտիայի բազմաթիւ կոչե – րին՝ չրջաններում աշխատելու համար , նա առանց ընդմիջումի աշխատել է տես – պուբլիկայի կենարոնում ։ Օրժեկիս լի – նելու համար պիտի նչել, որ նա միշտ սիրով ցանկացել է աշխատել չրջանում , աւելի մօտ կանդնել կեանքին , բայց այդ նրան չի յաջողուել ։ Հէնց նա ցանկացել է չրջան գնալ , էլ ինչ հիւանդութիւն ասէք նրան մէջ չեն յայտնաբերել բժիշկները՝ սրտի նեղվոց , ջղերի քայքայում , կաս – կածելի կէտեր թոքերում , յօղերի կար – ծրացում , նոյնիսկ միզասեմիուշայի ան– բարեխիղճ աշխատանք ... Մի խօսքով , պարզուել է , որ ստամոքսային միւսորին ոչ միայն չրջան չպէտք է ուղարկել , այլեւ անհրաժեշտ է բժշկական մշտական մի յանձնախումբ կազմել , որ հոգ տանի պահպանելու նրա թանկագին կեանքը ։ Իսկ իրեն որ նայիս , մարդն իրենից ամ – բողջ մի տեսարան է ներկայացնում ։

Եւ այսպէս , նա սիրում է բարեբաստ – չութիւն հեղինակութեան ։ Անոնք յաճախ կը գործեն սխալ , բայց եթէ ուրիշ մը ա– պացուցանէ անոնց սխալը , անոնք են պարկեշտ ու քաջ ընդունելու իրենց սխա– լը , եւ յետս կոչելու այդ ։ Բայց Հայաս – տանի վերաբերմամբ հայագէտ մասնագէ– տէ դեռ լոյս տեսած չէ որեւէ մեծ կամփո– քրը հասար Արեւմտեան Գիտութեան տե– սակէտէն , որուն կարողանան յենուլ հա– յերէնի եւ հայկական աւանդութեան ան – ծանօթ դիտնականները ։ Ահա է միակ պատճառը որ Միւնիխի համագումարին մէջ ալ մասնագէտները յաճախ յիշեցին բառն Հայաստան , առանց բովանդակու – թեան ։ Սեպագիր փաստերու իրենց դի – տութեամբ անոնք որոշապէս կը տեսնեն հին Հայաստանի դերակշիռ տեղն ու դիր– քրն հին քաղաքակիրթ Արեւելքի մէջ , բայց չունենալով վստահելի հայագիտա – կան աղբիւրներ , չեն կարող ուսուցանելի պատմական եղրերու վերածել իրենց դի– տութիւնը , որպէսզի դպրոցական դասա– գիրքերու մէջ անցնի Հայաստանի պատ – մութիւնը , ինչպէս Սումերացւոց , Հի – թիթներու եւ Ասորեստանցւոց կամ Պար– սից պատմութիւնը ։

Ասյուհանդերձ , չնայած ստամոքսային միւսորի ջանքերին , գնալով դժուարա – նում է նրա դոյութիւնը սոցիալիստական հասարակարգում ։ Նրա համակեցութիւնը սոցիալիստական մարդու հետ անհնարին է դառնում ։ Բայց նրան զարձնել օգնում է տեսակների զարգացման օրէնքը , նա յարմարւում է թէ գոյնով , թէ տեսքով եւ մանաւանդ լեզուով ։

Չնայած պարտիայի բազմաթիւ կոչե – րին՝ չրջաններում աշխատելու համար , նա առանց ընդմիջումի աշխատել է տես – պուբլիկայի կենարոնում ։ Օրժեկիս լի – նելու համար պիտի նչել, որ նա միշտ սիրով ցանկացել է աշխատել չրջանում , աւելի մօտ կանդնել կեանքին , բայց այդ նրան չի յաջողուել ։ Հէնց նա ցանկացել է չրջան գնալ , էլ ինչ հիւանդութիւն ասէք նրան մէջ չեն յայտնաբերել բժիշկները՝ սրտի նեղվոց , ջղերի քայքայում , կաս – կածելի կէտեր թոքերում , յօղերի կար – ծրացում , նոյնիսկ միզասեմիուշայի ան– բարեխիղճ աշխատանք ... Մի խօսքով , պարզուել է , որ ստամոքսային միւսորին ոչ միայն չրջան չպէտք է ուղարկել , այլեւ անհրաժեշտ է բժշկական մշտական մի յանձնախումբ կազմել , որ հոգ տանի պահպանելու նրա թանկագին կեանքը ։ Իսկ իրեն որ նայիս , մարդն իրենից ամ – բողջ մի տեսարան է ներկայացնում ։

Եւ այսպէս , նա ապրում է բարեբաստ – չութիւն հեղինակութեան ։ Անոնք յաճախ կը գործեն սխալ , բայց եթէ ուրիշ մը ա– պացուցանէ անոնց սխալը , անոնք են պարկեշտ ու քաջ ընդունելու իրենց սխա– լը , եւ յետս կոչելու այդ ։ Բայց Հայաս – տանի վերաբերմամբ հայագէտ մասնագէ– տէ դեռ լոյս տեսած չէ որեւէ մեծ կամփո– քրը հասար Արեւմտեան Գիտութեան տե– սակէտէն , որուն կարողանան յենուլ հա– յերէնի եւ հայկական աւանդութեան ան – ծանօթ դիտնականները ։ Ահա է միակ պատճառը որ Միւնիխի համագումարին մէջ ալ մասնագէտները յաճախ յիշեցին բառն Հայաստան , առանց բովանդակու – թեան ։ Սեպագիր փաստերու իրենց դի – տութեամբ անոնք որոշապէս կը տեսնեն հին Հայաստանի դերակշիռ տեղն ու դիր– քրն հին քաղաքակիրթ Արեւելքի մէջ , բայց չունենալով վստահելի հայագիտա – կան աղբիւրներ , չեն կարող ուսուցանելի պատմական եղրերու վերածել իրենց դի– տութիւնը , որպէսզի դպրոցական դասա– գիրքերու մէջ անցնի Հայաստանի պատ – մութիւնը , ինչպէս Սումերացւոց , Հի – թիթներու եւ Ասորեստանցւոց կամ Պար– սից պատմութիւնը ։

Եւ այսպէս , նա ապրում է բարեբաստ – չութիւն հեղինակութեան ։ Անոնք յաճախ կը գործեն սխալ , բայց եթէ ուրիշ մը ա– պացուցանէ անոնց սխալը , անոնք են պարկեշտ ու քաջ ընդունելու իրենց սխա– լը , եւ յետս կոչելու այդ ։ Բայց Հայաս – տանի վերաբերմամբ հայագէտ մասնագէ– տէ դեռ լոյս տեսած չէ որեւէ մեծ կամփո– քրը հասար Արեւմտեան Գիտութեան տե– սակէտէն , որուն կարողանան յենուլ հա– յերէնի եւ հայկական աւանդութեան ան – ծանօթ դիտնականները ։ Ահա է միակ պատճառը որ Միւնիխի համագումարին մէջ ալ մասնագէտները յաճախ յիշեցին բառն Հայաստան , առանց բովանդակու – թեան ։ Սեպագիր փաստերու իրենց դի – տութեամբ անոնք որոշապէս կը տեսնեն հին Հայաստանի դերակշիռ տեղն ու դիր– քրն հին քաղաքակիրթ Արեւելքի մէջ , բայց չունենալով վստահելի հայագիտա – կան աղբիւրներ , չեն կարող ուսուցանելի պատմական եղրերու վերածել իրենց դի– տութիւնը , որպէսզի դպրոցական դասա– գիրքերու մէջ անցնի Հայաստանի պատ – մութիւնը , ինչպէս Սումերացւոց , Հի – թիթներու եւ Ասորեստանցւոց կամ Պար– սից պատմութիւնը ։

Ասյուհանդերձ , չնայած ստամոքսային միւսորի ջանքերին , գնալով դժուարա – նում է նրա դոյութիւնը սոցիալիստական հասարակարգում ։ Նրա համակեցութիւնը սոցիալիստական մարդու հետ անհնարին է դառնում ։ Բայց նրան զարձնել օգնում է տեսակների զարգացման օրէնքը , նա յարմարւում է թէ գոյնով , թէ տեսքով եւ մանաւանդ լեզուով ։

Չնայած պարտիայի բազմաթիւ կոչե – րին՝ չրջաններում աշխատելու համար , նա առանց ընդմիջումի աշխատել է տես – պուբլիկայի կենարոնում ։ Օրժեկիս լի – նելու համար պիտի նչել, որ նա միշտ սիրով ցանկացել է աշխատել չրջանում , աւելի մօտ կանդնել կեանքին , բայց այդ նրան չի յաջողուել ։ Հէնց նա ցանկացել է չրջան գնալ , էլ ինչ հիւանդութիւն ասէք նրան մէջ չեն յայտնաբերել բժիշկները՝ սրտի նեղվոց , ջղերի քայքայում , կաս – կածելի կէտեր թոքերում , յօղերի կար – ծրացում , նոյնիսկ միզասեմիուշայի ան– բարեխիղճ աշխատանք ... Մի խօսքով , պարզուել է , որ ստամոքսային միւսորին ոչ միայն չրջան չպէտք է ուղարկել , այլեւ անհրաժեշտ է բժշկական մշտական մի յանձնախումբ կազմել , որ հոգ տանի պահպանելու նրա թանկագին կեանքը ։ Իսկ իրեն որ նայիս , մարդն իրենից ամ – բողջ մի տեսարան է ներկայացնում ։

*Եւ այսպէս , նա ապրում է բարեբաստ – չութիւն հեղինակութեան ։ Անոնք յաճախ կը գործեն սխալ , բայց եթէ ուրիշ մը ա– պացուցանէ անոնց սխալը , անոնք են պարկեշտ ու քաջ ընդունելու իրենց սխա– լը , եւ յետս կոչելու այդ ։ Բայց Հայաս – տանի վերաբերմամբ հայագէտ մասնագէ– տէ դեռ լոյս տեսած չէ որեւէ մեծ կամփո– քրը հասար Արեւմտեան Գիտութեան տե– սակէտէն , որուն կարողանան յենուլ հա– յերէնի եւ հայկական աւանդութեան ան – ծանօթ դիտնականները ։ Ահա է միակ պատճառը որ Միւնիխի համագումարին մէջ ալ մասնագէտները յաճախ յիշեցին բառն Հայաստան , առանց բովանդակու – թեան ։ Սեպագիր փաստերու իրենց դի – տութեամբ անոնք որոշապէս կը տեսնեն հին Հայաստանի դերակշիռ տեղն ու դիր– քրն հին քաղաքակիրթ Արեւելքի մէջ , բայց չունենալով վստահելի հայագիտա – կան աղբիւրներ , չեն կարող ուսուցանելի պատմական եղրերու վերածել իրենց դի– տութիւնը , որպէսզի դպրոցական դասա– գիրքերու մէջ անցնի Հայաստանի պատ – մութիւնը , ինչպէս Սումերացւոց , Հի – թիթներու եւ Ասորեստանցւոց կամ Պար– սից պատմութիւնը

ԿՈՅԵՐ

Բ.

ՍՈՒՆԿԻՄԻ ԵՒ ՓՈՇՈՑ

Ես մինչեւ այսօր չեմ կրցած հասկնալ թէ ինչո՞ւ մարդ մը կը ծիծաղի, երբ ուրիշները կուլան, կ՚ողբան, կը տառապին։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ իր ականջին առջեւ կը պատմուի, եւ որուն մէջ ինքն ալ կը մասնակցի։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը պատմէ։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ եւ կը պատմէ։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ, կը պատմէ եւ կը տառապի։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ, կը պատմէ, կը տառապի եւ կը մեռնի։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ, կը պատմէ, կը տառապի, կը մեռնի եւ կը յարութիւն առնէ։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ, կը պատմէ, կը տառապի, կը մեռնի, կը յարութիւն առնէ եւ կը շարունակէ ծիծաղիլ։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ, կը պատմէ, կը տառապի, կը մեռնի, կը յարութիւն առնէ եւ կը շարունակէ ծիծաղիլ մինչեւ որ կը մեռնի։ Ինչո՞ւ մարդ կը ծիծաղի այն պատմութեան վրայ, որ ինքն ալ կը հնարէ, կը պատմէ, կը տառապի, կը մեռնի, կը յարութիւն առնէ եւ կը շարունակէ ծիծաղիլ մինչեւ որ կը մեռնի եւ կը յարութիւն առնէ

ուին :

Իրաքի Վարչապետին Դամասկոս այցելութիւնը կատարեալ անակնկալ մը կը նկատուի քաղաքական շրջանակներու մէջ : Ծանօթ է, որ Իրաքի եւ Սուրիոյ յարաբերութիւնները լարուած վիճակ մը ստացան յատկապէս՝ 1955ին, երբ տար – բաղրուեցաւ Պաղտատի Ուխտը :

Այս Դաշնակցութեան կնքուելէն ի վեր, առաջին անգամն է, որ Իրաքցի վարչա – պետ մը կ'այցելէ Սուրիա : Ալի Այուպի հրաւէրը ընդունած է, առանց ձգձգումի եւ առարկութեան : Հինգշաբթի առաւօտ Դամասկոս հասնելով, անմիջապէս դա – ցած է Մորհրդարան եւ մասնակցած Սէու – տի համար տրուած հացկերոյթին :

Իրաքի Վարչապետին Դամասկոս այցե – լութիւնը աւելի եւս արժէք կը տանայ, երբ գիտենք՝ թէ եգիպտական կառավա – րութիւնը պաղտնի աշխատանք տարած էր, Սէուտ, Նասր եւ Քուաթլի հանդի – պումի մը համար : Այս ձեւով Նասրի տեղ, Սէուտ կը հանդիպի Այուպիի : Ար – դարեւ, Պաղտատի Ուխտին ստորագրու – թենէն ի վեր, եգիպտահայ համարաբարական քաղաքականութեան դիմաւոր թշնամին դարձած էր Իրաք : Այսուհանդերձ, նչ – լոյ հանդերձ թէ անակնկալ մըն էր Պաղ – տատի Վարչապետին Սուրիա այցելու – թիւնը, քաղաքական դիտողները կը զգու – շանան անմիջական եզրակացութիւն մը հանել : Դահիրէի ճայնասփիւռը հաղոր – դեց, թէ Սէուտ եւ Այուպի առանձին տե – սակցութիւն մը ունեցան, որմէ ետք լ – րենց միացաւ Սուրիոյ Հանրապետութեան Նախագահը :

Գալով Խորհրդային Ռոճիկի այցելութեան, պաղտնի կը պահուի : Միւ – ուռ հանդիպում չունեցաւ Խորհրդա – յին Ռոճկային հետ :

ԻՏԱԼԻՈՑ համայնավար կուսակցու – թեան պարագլուխները Պ. Մուրիէնէն վերադառնալէ ետք, դատապարտեցին «ապ. համայնավարութիւն»ը :

ՄԱԿի համագումարին մէջ Համբրչոմ Միացեալ Ազգերու ընդհանուր քարտու – ղար վերընտրուեցաւ :

ՍԷՆ ՇԱՄՈՆի տեղական թերթերը կը գրեն, թէ Մարսիլիոս Մկրտիչեան անուն հայ մը, 72 տարեկան, յարձակում տար – ձելով դաշոյնի հարուածներով վիրաւո – րած է կարապետ Տէր Մկրտիչեան եւ Գէորգ Քրիքորեան անուն անձերը : Ոստի – կանութիւնը դէպքին վայրը հասնելով ձերբակալած է Մկրտիչեանը :

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

« Հայաստան » թերթի փերմաճանը ամէն չարաթ օր ժամը 3 — 6, 17, Ռիւ Պէօ :

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Նոր շրջանի բացման դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ Զորեքշաբթի 2 Հոկ – տեմբեր, ժամը 21ին, Քառէ սրճարանին վերնայարկը :

Դասախօս՝ ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՐԴ. ՍԱՐ – ԳԻՍԵԱՆ (Անթիլիասի միաբաններէն, որ հիւրարար Փարիզ կը գտնուի) :

Նիւթը՝ եկեղեցիին դերը Հայ ազգեալ մշակոյթին վրայ :

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

Մուտքը ազատ է :

ԳԻՆԵՋՕՆ

ԵՒ ԳԵՂԱՐ. ԲԱՑԱՌԻԿ ՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Նոր Սերունդի «Քրիս – տափոր» խումբի կողմէ :

Այս կիրակի, ժամը 20.30ին, Պոմոնի Ս. Սահակ Մեսրոպ սրահին մէջ :

Կը խօսի՝

LUC-ANDRÉ MARCEL

Նիւթ՝ «Հայ երաժշտութիւնը» :

Կը նուագէ ԱԼԵՔ ՄՆԱԿԵԱՆ

(Իտալական երաժշտանոցէ եւ ախոյեան Լիբրանի) :

Հայկ. ժողովրդական կտորներ, Կոմի – տասէ, Կանաչեանէ, Ա. Խաչատուրեանէ «Անուշ» օփերայէն :

Գինեճաշի եւ հանդէսին՝ ծախքերու մասնակցութիւն :

Imprimé sur les presses du journal «Haratch»
17, Rue Bleue-PARIS-IXe

ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ՄԷՋ

Այս Զորեքշաբթի ժամը 21ին, Ֆրան – սական Համալսարանի ամփիթատրոնը, 21 Ալէ Լէոն Կամպեթա :

Կը նախագահէ Պ. ՎԱՀԱՆ ՓՈՐԹՈՒ – ՔԱԼԵԱՆ (Տուէյի Պատժական Առեանի նախագահ) :

Կը խօսին՝

ԼԻԻԲ ԱՆՏՐԷ ՄԱՐՍԱԼ

Եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպութեամբ՝ Ազգ. Միու – թեան, Շաբաթ, Հոկտեմբեր 5ին, Թիւ.րը Միւնիսիփալի մէջ :

Ներկայութեամբ եւ բարձր հովանաւո – րութեամբ Պ. ՓՕԼ ՎԻԿՐՈՑԻ (Էնոփէզ – թէօր տը լ'Աքատեմի) :

Կը նախագահէ ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ

Կը խօսին

ԼԻԻԲ ԱՆՏՐԷ ՄԱՐՍԱԼ

Եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Կիրակի Հոկտեմբեր վեցին, Սալ էլվե – թիֆ, 107 բիս Տիւկէֆլէն :

Կը նախագահէ ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ

Կը խօսին՝

ԼԻԻԲ ԱՆՏՐԷ ՄԱՐՍԱԼ

Եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

Այս երեք դասախօսութեանց նիւթն է՝ ՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿԻԶԲԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՄԵՐ ՕՐԵՐԸ :

ԽՆՁՈՑՔ ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Նոր Սե – րունդի «Սիամանթօ» խումբին կողմէ, այս կիրակի ժամը 15էն մինչեւ 23, Ցոյ – ներուն սրահին մէջ, 5 բիս Պօնըֆուա :

Ճոխ պիւֆէ եւ հաճելի մթնոլորտ : Շր – ջանի Նոր Սերունդականները սիրով կը հրաւիրուին :

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱԲԱՅՄԱՆ ԱՌԹԻԻ

Սէնթ Անթուանի Ս. Թադէոս եկեղեց. Թաղ. Խորհուրդը, ի պիտութիւն յարղոյ հասարակութեան կուսակ յայտարարելու որ, յառաջիկայ Հոկտեմբեր 3էն սկսեալ, կը վերաբացուին Թաղիս Ս. Թադէոս եկե – ղեցւոյ մէջ, մայրենի լեզուի ուսուցման դասընթացքները, ամէն հինգշաբթի օրե – րը կէսօրէ վերջ ժամը 1.30էն մինչեւ ժա – մը չորսին :

Ուսուցչուհութեամբ Տիկին Մանուչ Շահմիրեանի :

Այս առթիւ Թաղականութիւնս կոչ կ'ուղ – ղէ Թաղիս եւ շրջաններու բոլոր ծնող – ներուն անխտիր որ բարեհաճին փութալ արձանագրելու իրենց զաւակները ամէն հինգշաբթի եւ կիրակի օրերը եկեղեցւոյ խորհրդարանին մէջ :

Սէնթ Անթուանի Ս. Թա – դէոս եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՍԷՆ ԺԵՐՈՄԻ ՄԷՋ

Թաղ. Խորհուրդս առ ի պիտութիւն կը ծանուցանէ մեր բարեպաշտ հայրենակից – ներուն, որ այս կիրակի Վարագայ Սուրբ Խաչի ոճնին առթիւ, Թաղիս Ս. Սահակ – Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ պիտի պատարա – գէ եւ քարոզէ, հիւրարար Մարսէյլ գտ – նուող Արժ. Տէր Պատկ քհնյ. Էթթարեան :

ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՍԷՆ ԺԵՐՈՄԻ

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տօնիկ Զաւագեան, ծնած Պոլիս, Հօրը անունը Յակիան, մօրը Հայ – կանուշ, Հայաստանէն գինուոր եղած է : Կը կարծուի գերի ինկած է Գերմանիա, ապա անցած Ամերիկա : Տեղեկացնել՝

Filor Aslanian, 29, Rue Antoine Courbarien, Clamart
France Seine

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Կարի համար, (Ռօպ – լէճաժ – ժէր – զէ) առաջնակարգ գործատուրուհի մը եւ աշկերտ, (աղջիկ) պայմանագիրով :

Agnès Lenart, - Jersey Couture
8, Rue Notre Dame de Lorette, Pares 9e

×

Մեքանիսիէնիներ, աշկերտներ (աղջիկ), ականակ սիւրժըթէօզներ, կարողներ պօ – ճէրի փուր թիսաժ :

Pour Tricots-Lingerie
PARIS-CALIFORNIE
16, Rue Sainte-Cécile, Paris-9e

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներուն, ո – րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին :

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթար – կուած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի ա – ւելի քան երբէք կարենայ ապահովել թեր – թին կանոնաւոր հրատարակութիւնը :

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վի – ճակի չենք ապահովել թերթ ղրկել : Ցիչե – ցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կան – խիկ են :

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը :

Կանխավճարներ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրա – ցնեն մեր գործը :

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Ի պիտութիւն Պուլվար Օտոյի եւ շըր – ջակայից թաղերու հայ ծնողքներուն կը յայտարարենք, թէ Թաղիս Ապ. պպրոցը կը վերաբացուի Հոկտեմբեր 3ին, Հինգ – շաբթի առաւօտեան ժամը 9ին :

Աբձանագրութեան համար դիմել պպրո – ցի սրահը (Ս. Յակոբ եկեղեցին) :

Այս տարի պիտի պաշտօնավարէ Տիկին Մանուչ Շահմիրեան :

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մարի Սարաֆեան Նիքֆխար – ցի, բուն անունը Ագապի, աղջիկը Աւետիս Թիլքէլեանի, իր գիւղին մէջ Չէփքէն ա – նունով ծանօթ եւ մայրը Երանիկ կը փըն – տռէ իր ծօրեգործորդիները Միհրդատ եւ Օհան Թիլքէլեաններէն : Կը կարծուի որ Ամերիկա կը գտնուին : Գրել Տիկին Սա – րաֆեանի՝

46, Rue St.-Just, Arnouville-les-Gonesses (S. et O.)
France

Կը խնդրուի Ամերիկահայ թերթերէն արտատպել :

×

Շիտիեան Հայաստանէն Հայրապետ, Եղկաւոր Բիւմտիկին գիւղէն : Լուր ունե – ցողներէն կը խնդրուի գրել՝ Մանուկ Հայ – րապետեանի՝

8, Allée de Billancourt, Issy-les-Moulineaux

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէն յայտարիկ ժողովի կը հրաւիրէ, կարտանի « Նիկոլ Դուման» խումբի ընկերները այս կիրակի ժամը 15էն, Գեղունի ակումբին մէջ :

Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. կոմիտէի ներկա – յացուցիչները : Պարտաւորիչ ներկայու – թիւն :

ՎԱԼԱՆՍ.— Կպ. Խաչի ընդհ. անդա – մական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2.30ին Ակարոնեան ակումբին մէջ : Ընկերուհիներու ներկայութիւնը անհրա – ժեշտ է :

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.— Հ. Յ. Դ. «Բրիստափոր » ենթակոմիտէի վարչութիւնը ընդհ. ժողո – վի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները չա – բաթ ժամը ճիշդ 21ին, Ակարոնեան ա – կումբին մէջ : Խիստ կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը ան – հրաժեշտ է : Ներկայ պիտի ըլլայ Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի ներկայա – յացուցիչը : Սոյն ժողովը նախորդին չա – րունակութիւնն է :

ԼԻՈՆԻ Կպ. Խաչի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր անդամուհիները, այս Զորեքշաբթի, Տիկին Ղազարեանի բնակարանը, 56 բիս Քիւվիյէ, կէսօրէ վերջ ժամը երեքին :

ՍԵՆԵԱԿ ԿՐ ՓՆՏՌԵՆ

Երկու կին (մայր ու աղջիկ) սեղեակ մը կը վնտռեն խոհանոցի դիւրութեամբ : Դիմել՝ վարչութեան :

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւ – նոյն դիներով դէպի Ամերիկա, Ա – ւստրալիա, Քանատա եւ Արե – ւելք : Վճարումը հոս կամ ար – տասահման : Կ'ապահովենք վի – զայի գործողութիւնները ձրի, կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի : Դիմել՝

ԺԱՆ ԵՂԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

որ ունի 35 տարուան փորձա – ռութիւն :

AMERICAN LLOYD

43, Rue de la République, Marseille
Tél. : CO 4722
7, Rue Auber, Paris

DECHETS DE LAINE EN GROS

Etablissements SIMON

6, PASSAGE DU DÉSIR, PARIS - 10e — TÉL. : TAI. 99-23

IMPORT - EXPORT

Կը գնենք ամէն ֆաճակութեամբ բրդեղէն եւ կը վճարենք կանխիկ ամէնէն բարձր գիներով :

ՁԵՐ ՇԱՀՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԾԱԽԵԼԷ ԱՌԱՋ ՄԵԶԻ ՀԵՌԱԶԱՅՆԵՑԷՔ

Հիմնադիր–Տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

ՁԱԿԱՒԱՐԱՆ ԵԱՄ

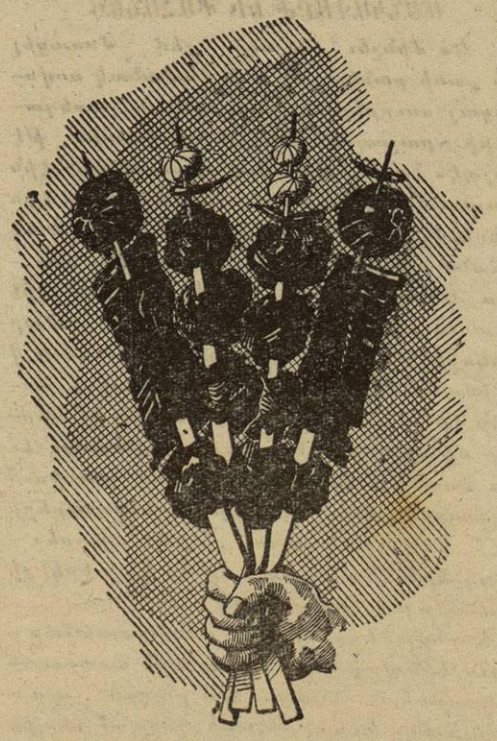
Ֆրանսական – Հայկական եւ կովկաս – եան ընտիր կերակուրներ

4, RUE ROBERT-ETIENNE
(Rue Marbeuf) PARIS - 8e
TÉL. : BAL. 31-21
ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՅ
Métro : F. D. Roosevelt

Հաճելի մթնոլորտ

Առաջնակարգ կովկասեան խորոված – ներ, «չաշլիք», «քարսքի»

Bar Américain

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9e

Fondé en 1925 — Tél. : PRO. 86-60

R. C. Seine 57 A 2731 — C. C. P. PARIS 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 29 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

DIMANCHE 29 SEPTEMBRE 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 8006 — 33ème ANNÉE — Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3807

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆԸ

Տարիներու ծրագիրը սկսած է այլեւս իրականութիւն դառնալ :

Ամէնէն սկեպտիկներն անգամ պինա – թափ եղած են արդէն :

Հայ Մշակոյթի Տուն դառնալու սահ – մանուած չինքը՝ տարիներով անմարդա – բնակ ու կիսաւեր՝ կենդանութիւն ստա – ցած է քանի մը օրէ ի վեր :

Իր ընդերքին մէջ հաստատուած տպա – րանը առաջին պերճախօս վկան է այդ կենդանութեան :

«Յառաջ»ի տպարաը ու տպող մեքենա – ները Հայ Մշակոյթի Տան տպարանին մէջ գետեղուած՝ անընդհատ կը բանին՝ ամէն օր կանոնաւորաբար լոյս ընծայելու հա – մար բոլորիս սիրելի թերթը :

Վերջապէ՞ս անկախ :

Լաւ է անոպտան քան երբեք :

Ո՞վ կրնար դուշակել 1925ին — երբ այս թերթը կը հիմնուէր — թէ ա՛յսքան պիտի երկարէին տարապրութեան տարիները եւ մենք տուն – տեղ պիտի ըլլայինք այս օ – տար աստղերուն տակ :

Սեփական տուն եւ տպարան ունենալու պատիւը տարիներու ընթացքին զար – դացաւ, երբ տեսնուեցաւ թէ հայրենիքի դուռները կը յամենային փակ մնալ հայ – բնաարգել բռնմութեանց առջեւ : Երբ « սպիտակ ջարդ»ը դլուխ կը ցցէր՝ ապաս – նալով նոր սերունդին : Երբ աղպատահ – պանման համար անհրաժեշտ կը դառնա – յին ինքնապաշտպանութեան ապդու մի – ջոցները :

Հայ Մշակոյթի Տունը կոչուած է կա – տարելու կարեւոր դեր մը այս ճակատին վրայ :

Առաջին քայլը առնուած է արդէն :

Ձեռնարկը դրուած է հաստատ հիմե – րու վրայ :

Ներքնայարկէն վերջ հետզհետէ պիտի ներդուին եւ կահաւորուին դեռնայարկն ու առաջին յարկի մեծ սրահը, որ կոչ – ուած է յաւերժացնելու Թերթիս հիմնա – դիր – խմբագրապետ ողբացեալ Շաւարշ Մխաքեանի անմոռանալի յիշատակը :

Ներկայ դժնդակ պայմաններուն մէջ մեծ դումարներ անհրաժեշտ են՝ ամբող – ջովին իրականացնելու համար ծրա – գրուած գործը :

Հայ Մշակոյթի Տան Ընկերակցութիւնը երբե՛ք չընկրկիր իր դէմ ցցուող դժուա – րութիւններուն առջեւ : Որովհետեւ պիտի՛ թէ իրեն հետ է հայ ժողովուրդը :

Ձեռնարկին հանդէպ համակրանքը հա – մաժողովրդական, կարելի է ըսել համապ – ատային չափերու հասած է՝ առաջին օրէն իսկ :

Կաթիլ կաթիլ հաւաքուած լումաները արդէն միլիոններ կազմելով ապահոված են չինքի մեծ մասին դնումը : Տակաւին բազմաթիւ միլիոններ պէտք են՝ մնացեալ մասն ալ դնելու եւ մանաւանդ անհրա – ժեշտ մեծածախս նորոգութիւններն ու սարքաւորումները կատարելու համար :

Կեդրոնական վարչութիւնը չուտով հր – րապարակ կը հանէ դրքոյկ մը, որուն մէջ մանրամասնութիւններ կը տրուին Տան իւրաքանչիւր յարկին մասին :

Մշակոյթի Տունը ժամադրավայրը պի – տի դառնայ ո՛չ միայն փարիզահայերուն, այլ դաւառէն ու արտասահմանէն Փարիզ եկող բոլոր Հայերուն : Իսկ եւ իսկ «Հայ – կական Տուն» մը՝ լոյս – քաղաքի սրտին վրայ :

Տպարանի բացումը առաջին հանդրուա – նըն է դէպի վերջնական նպատակ տանող ճամբուն վրայ :

Այժմ որ վերջացած են արձակուրդի օ – րերը, վերամուտի սեմին վրայ Փարիզի եւ դաւառի Օժանդակ Յանձնախումբերը նոր եռանդով գործի պիտի լծուին՝ գարկ տալու համար ժողովրդական հանդանա – կութեան : Որպէսզի կեդրոնական վար – չութիւնը հնարաւորութիւն ունենայ արա – գացնելու չինարարական աշխատանք – ները :

Որպէսզի տպարանէն վերջ նաեւ չուտով հանրութեան առջեւ բանայ Ակումբ – Ընթերցարանը, Հանդիսասրահը, Թանգա – րանը եւ յարակից դրասենեակները :

Սպասելով այդ երջանիկ օրուան՝ սրբ – տանց կ'ողջունենք Հայ Մշակոյթի Տան Տպարանը :

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

ՎՏՍԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԷ՝ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Ալժերիոյ հիմնական Օրէնքին եւ Պուր – ժէս – Մոնուրիի կառավարութեան ճա – կատագիրը պիտի որոշուի Բ. օր, Ազգ. ժողովին կողմէ : Արդարեւ, ուրբաթ օր հիմնական օրէնքին 27 յօդուածներուն շուրջ սկսած վիճաբանութիւնները յան – կարծ խզելով՝ Վարչապետ Մոնուրիի վս – տահութեան քուէ պահանջեց :

Բ. օր առաւտեան ժամը 9·30ին Ազգ. ժողովին մէջ քուէարկութեան չուրջ ար – ուելիք բացատրութիւններէն եւ խորհր – դարանական խմբակցութիւններու խորհր – դակցութիւններէն ետք տեղի պիտի ունե – նայ քուէարկութիւնը : Վարչապետը վեր – ջին փորձ մըն ալ պիտի ընէ քուէարկու – թենէն առաջ՝ մեծամասնութիւն մը ապա – հովելու համար, ինչ որ դժուար կը թուի :

Վստահութեան քուէին համար որոշ – ուած թուականը կարդ մը վէճերու դուռ բացաւ : Քանի մը հոգի պահանջեց, որ քուէարկութիւնը անմիջապէս տեղի ու – նենայ :

Թուականի որոշման համար սկսած վի – ճաբանութիւններուն մէջ Մոնուրի յաղ – թանակեց 245ի դէմ 300 ձայնով : Սխալ պիտի ըլլար սակայն մտածել, թէ Վար – չապետը այս համեմատութիւնը պիտի կարենայ պահել նաեւ երկուշաբթի : Կեդ – րոնի եւ Ազ – կեդրոնի քառասնեակ մը ե – րեսփոխանները ձեռնպահ մնացին, ուրիշ չափաւորներ թեր քուէարկեցին՝ թուա – կանի մը որոշման համար «չկուելու» մտահոգութեամբ : Ցատակ է մէկ իրողու – թիւն՝ որ ընդդիմադիրներու նուազագոյն թիւն է 245, բաւական է երեսուն ձայն եւս՝ որպէսզի կառավարութիւնը փոքր – մասնութեան մէջ մնայ եւ Ալժերիոյ հիմ – նական Օրէնքը ձախողի :

Հակառակորդներուն մէջ յատկապէս ուշադրաւ է Ալժերիոյ նախկին կառավա – րիչը՝ Ժակ Սուսթել : Վարչապետը խոս – տացած էր երեն՝ որ կարդ մը բարեփո – խումներ պիտի ընէ Օրէնքին մէջ, սա – կայն, Սուսթել յաւ կը յայտնէ, որ կա – ռավարութիւնը Ալժերիոյ հիմնական Օ – րէնքին յօդուածներու քննութիւնը դադ – րեցնելով՝ վստահութեան քուէ կը պա – հանջէ : Սուսթել յիշեցուց, թէ հակա – ռակ պարապային Հանրապետութեան Խորհուրդը (Ծերակոյտ) կրնայ բարեփո – խութիւններ ընել Օրէնքին յօդուածներուն մէջ. կառավարութիւնը, անշուշտ, անկէ ալ վստահութեան քուէ չի պահանջեր ..:

Խորհրդարանական խմբակցութիւնները տակաւին կը սպասեն Վարչապետ Պուր – ժէս – Մոնուրիի յայտարարութեանց՝ վերջնականապէս ճշդելու համար իրենց դիրքը : Այսուհանդերձ, եթէ անակնկալ փոփոխութիւններ չըլլան, կարելի է ըսել թէ Վարչապետին կողքին կը մնան Ընկերվարականները, Արմատականներու մեծ մասը, ձախ – հանրապետականները եւ Դիմադրականները, ինչպէս նաեւ ժո – ղովրդական Շարժումի (Կաթոլիկ) երես – փոխաններուն մէկ մասը :

Ինչպէս կը տեսնուի, կառավարութեան ճակատագիրը կը պտնուի հանրապետա – կան – ընկերվարական եւ չափաւոր երես – փոխաններուն ձեռքը : Բաւական է, որ ա – նոնք պաղդատագային ձեռնպահութեան դիմեն՝ արդէն Պուրժէս – Մոնուրիի կա – ռավարութեան մեծագոյն վտանգն է, ո – րովհետեւ վստահութեան քուէի ժամա – նակ կը հաշուուին միայն «թեր» ու «դէմ» ձայները :

ՍԷՈՒՏ ԹԱԳԱՒՈՐ

ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

ՆԱՄԱՐ.—«ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՄ ԱՁԶԸՆՀԱՒՈՒԼՐԻ ՀԵՏ ՏԵՄՆՈՒԵԼՈՒ»

Դամասկոսի բանակցութիւնները վեր – ջացան : Սէուտ թագաւոր մեկնեցաւ սու – րիական մայրաքաղաքէն, ընդգծելով Սուրիոյ անկախութիւնը, զոր հաստատած է ինք : Դամասկոսի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կը մտածեն, թէ Սէ – ուտ Ֆ. Մուրեեան նկատմամբ սուրիական քաղաքականութիւնը աւելի անկախ դար – ձուց :

Արաբիոյ վեհապետին այցելութիւնը «անձնական» բնոյթ կրելով, պաշտօնա – կան դեկոյց չհրատարակուեցաւ : Այսու – հանդերձ յայտարարութիւն մը ըրաւ անի – կա, որուն մէջ ուշադրաւ երկու կէտեր կան :

Սէուտ զօրավիդ կը կանդնի Սուրիոյ՝ որեւէ ձեւի յարձակումի մը պարագային օդնելու համար անոր : Կը յայտնէ մէա – ժամանակ, թէ այս երկիրը ոչ մէկ վտանդ կը ներկայացնէ իր դրացիներուն համար :

Այնպէս կը թուի, թէ Սէուտի վարած քաղաքականութիւնը իրապէս չեզոքու – թեան կը տանի Արաբները :

Ուշադրաւ է նաեւ այն պարագան, որ Սէուտ արքան Դամասկոսի մէջ հանդիպե – ցաւ ոչ միայն Իրաքի վարչապետին, այլ՝ նաեւ լիբանանեան կառավարութեան ներ – կայացուցիչ Միքաւելի :

Ծանօթ է, որ Սուրիոյ Արտաքին նա – խարար Սալահ Պիթար անարդած էր Լի – բանանի Արտաքին նախարար Շարլ Մա – լիքն ու Պէյրութի կառավարութիւնը, որ «անկարող էր մասնակցելու արաբական ազդայնական չարժումին» : Պարզ՝ կը տեսնուի, թէ Սէուտ յաջողած է փոխել սուրիացի դեկավարներուն ընթացքը :

Թէեւ տակաւին յայտնի չէ Սուրիա – Լիբանան խորհրդակցութեանց արդիւնքը, սակայն Իրաքի ներկայացուցիչին հետ Սուրիացիներու բանակցութիւնը վերջա – ցած է արդէն : Վարչապետ Այուպիի չրջանակները կը յայտնեն թէ տնտեսական մերձեցման համաձայնութիւն մը կըն – քուած է. այս ձեւով, Սուրիա կ'ապահով – ցնէ Իրաքը՝ որ նաւթուղիները վտանգի ենթակայ չեն :

Արար դեկավարներու ուրիշ հանդիպում մը կը նախատեսուի Պէյրութի մէջ, յա – ռաջիկայ Հոկտեմբեր 10ին : Սէուտ Թա – գաւոր հաւանութիւն տուած է արդէն՝

(Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

"ՅԱՌԱՋ"Ի ՏՊԱՐԱՆԸ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ ՄԷՋ

Աջին՝ պրաշարներու աշխատանոցները, մէջտեղը սեղաններ՝ որոնց վրայ տպա – դրիչները կը դասաւորեն յօդուածները, յայտարարութիւնները :

Բոլորին դէմքին վրայ ուրախութեան արտայայտութիւն, խանդավառօրէն կը վազեն մէկ մեքենայէն միւսը :

Այս բոլորին ի տես, ակամայ կը տար – ուիս մտածելու մէկու մը մասին : Որքան ուրախութիւն պիտի ղգար իր անձին հետ նոյնացած «Յառաջ»ին նոր տպարանը տեսնելով Հայ Մշակոյթի Տան մէջ :

Աւա՛ղ, ան չկայ այսօր, բայց իր յիշա – տակը կ'ապրի այս չինքին մէջ :

Վարը, լուսաւոր տպարանին մէջ Շա – ւարշի հոգին կը սաւառնի, ու վազը, իր անուան նուիրուած սրահին մէջ՝ երբ հայ բարբառը հնչէ, վստահաբար այդ հոգին պիտի խայտայ ու ցնծայ :

Իսկ եթէ ողջ ըլլար, վստահ եմ որ հըր – ճռանքով պիտի տպագրէր. «Ապրիք, տղաք » :

Այո, պիտի տպրին տղաքը եւ պիտի տպ – րի անոնց ծնունդ տուող հայ ժողովուր – դը, որ պիտաւ կանգնել Մշակոյթի Տուն մը այս լոյս քաղաքին մէջ :

Այսօր տպարան, վազը թատերասրահ, միւս օր թանգարան եւ այսպէս Հայու կամքին չնորհիւ Մշակոյթի Տունը կը բարձրանայ :

Վստահ ենք թէ սկսուած սյն ձեռնար – կը պիտի հասնի իր կատարելութեան, չնորհիւ Մշակոյթը սիրող յարկելի հայ – րենակիցներու սրտաբուխ եւ առատա – ձեռն օժանդակութեան :

Պ. ԶՊՈՒՐՃԵԱՆ

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Տպարանի փոխադրութեան առթիւ չը – նորհակալութեամբ ստացանք Տէր եւ Տի – կին Տօքտոր Օ. Քիւթիւկեանէ երեք հա – զար ֆրանք, Պ. Զաքարիա Զէյթունցեանէ (Տէսին) հազար ֆրանք :

ՏԻՐՈՒՆԻ

Յաւով կը լսենք «Սով. Հայաստան»ի Օգոստոս 15ի թիւէն որ երեւանի մէջ մե – ռած է փրօֆ. Արարատ Ղարիբեանի կի – նը՝ Նուշիկ Ղարիբեան – Խոնդկարեան : Հանդուցեալ տիկինը քոյրն է մեր ծանօթ աշխատակից Պ. Արշամ Խոնդկարեանի, որուն կը յայտնենք մեր խոր վշտակցու – թիւնները այս դառն կորուստին առթիւ :

CAHIERS DU SUD

— Գո՛ղ կայ, գո՛ղ է մեր··· հայ բանաստեղծութեան այլին։

Այսպէս պոռացին ինքնակոչ այլեսան – ներ, քանի մը տարի առաջ։ Ի՞նչ էր պա – տահած, — Ֆրանսացի բանաստեղծ մը, Լիւք – Անարէ Մարսէլ, ճանճանչագեղ թարգմանութեամբ մը, փառաւոր ուսում – նասիրութեան մը հետ, նախաճաշակ մը կուտար հայ բանաստեղծութենէն։ «Գործքն ցոյցք են սիրոյն» պիտի ըսէին մեր հին գրիչները ,— ո՛չ, սրբապղծու – թի՛ւն է կը զոչէին մարդիկ՝ որոնք թա – պու կը հանարին հայ բանաստեղծութիւ – նը։ Իրականին մէջ, յարուցուած ապմու – կին «միա բանին» այն էր թէ մենաչնորհ է հայ բանաստեղծութիւն թարգմանելու իրաւունքը։

Այլ ժողովուրդներու մօտ երբեմնէ ծա – նօթ չէ դերասանցօրէն ծիծաղելի արարք մը, ինչպիսին կատարուեցաւ մեր մօտ.— Արդիւնուած է հայ բանաստեղծութիւն թարգմանել։

Նման արդելք մը արդարացնելու փոր – ձով՝ դանուեցան մարդիկ որ ըսին ։

— Լիւք – Անարէ Մարսէլ գրաբար գի – տէ՞ որ Նարեկ կը թարգմանէ։

Ինծի կը մնար ըսել երեսից ։

— Այն որ կը գրէ կամ կը խօսի Նարե – կի մասին, կը հասկնա՞յ Նարեկը։

Վասնզի, լեզուէն առաջ, Նարեկը ու – սում մըն է, որու անո՛ւնն իսկ քիչեր մի – այն գիտեն մեր մէջ, աչխարհական ըլլան թէ եկեղեցական։ Իսկ Լիւք – Անարէ Մարսէլ ծանօթ է այդ ուսման։ Առաւել եւս՝ Մինչնադարի հետ իր մտերմու – թեամբ, ծանօթ է նաեւ «միւս» լեզուին, որով գրած են Նարեկացի եւիր հոգեկից – ները, Արեւմուտքէն մինչեւ Արեւելք ։

Այս պահանջը՝ թարգմանելի նիւթին վերաբերմամբ ։

Կայ նաեւ պահանջ մը կամուրջին միւս գլուխին վերաբերմամբ՝ ընդունելով որ թարգմանութիւնը փոխադրութիւն մըն է մէկ ափէն միւսը, երկու տարբեր ժողո – վուրդներու միջեւ ձգուած պեսի մը վը – րայով։ Բաւակա՞ն է պիտնալ երկու լեզու, նոյնիսկ կատարելագէս, փոխադրութիւն մը փորձելու համար մէկ լեզուէն միւսը ։ Լա՛ւ, բայց կատարելագէս հայերէն եւ կատարելագէս Ֆրանսերէն պիտցող մը երկինքէն ինկած մարդէ մը աւելի պիտի զարմացնէր պիտ՝ եթէ Ֆրանսերէն գուա փիլիսոփայական դրուածք մը կարենար դարձնել հայերէնի, տարապարանական ամէն դիւրութիւն ունենալով հանդերձ ։ Պարզ է պատասխանը, — լեզուն բաւա – կան չէ, անհրաժեշտ է փիլիսոփայական ուսման հետ լայն մտերմութիւն ։

Նմանօրէն՝ հայերէն եւ Ֆրանսերէն գիտնալով կատարելագէս, ո՞վ է այն որ կրնայ Ֆրանսերէնէ հայերէն կամ հայե – րէնէ Ֆրանսերէն բանաստեղծութիւն թարգմանել՝ եթէ բանաստեղծ չէ ինք ։ Մեր ուզածը « Առնաւատի չորպա» չէ անշուշտ, այլ ամենէ բանաստեղծութիւն ։

Եւ ահա երրորդ հանգամանք մը ։ Կըր – նայ բանաստեղծութիւն թարգմանել՝ կատարելագէս ու բանաստեղծօրէն գիտ – նալով լեզուէ, որու մէջ կը փոխագրես, եւ երբեմ չգիտնալով այն լեզուն, որմէ կը փոխադրես։ Հիմնականը, էականը գիտնալն է ա՛յն լեզուն, որ իբրեւ երկ – րորդ հագուստ կուտաս փոխադրուած ազնիւ բանին։

Վարժապե՛տ, ի՞նչ խաչոր խաչոր շապիկ ես աչքերդ ։ Այսպէս է հապա՛ ։ Փարա – տոքս չէ այս պահանջը, այլ հիմնական պայման։

Վասնզի, կատարելագէս գիտնալով հանդերձ լեզուն, որմէ բան մը կը փո – խադրես, ամենէ աչքնիդ կրնաս տալ՝ եթէ չես լրացներ հիմնական պայմանը, —նախ կատարելագէս գիտնալ լեզուն, որու կը դարձնես։ Հաւատարմութեան պայմա – նէն վեր, որ հիմնուած է լսածինական ժո – ղովրդական բառախոսի մը վրայ, առածի կարգ անցած այլեւս, դոյութիւն ունի էական նախապայման մը, զոր կը բացատրեմ ահա օրինակով մը. —

Մեր գրաբար Աստուածաշունչ Մատեա – նը հռչակուած է «Թագուհի թարգմանու – թեանց» ոչ անշուշտ իր հաւատարմու – թեան համար։ Աչխարհարար Աստուածա – շունչ Մատեանն ալ ցոյց կուտայ նոյն հա – ւատարմութիւնը, թերեւս աւելի։ Ընդ – հակառակն աչխարհաբարով մեզի արը – ուածը կրնանք կոչել «չինկեանէներու թարգմանութիւն »։

Դժուար է հաստատել թէ երբայերէն պիտէին ոսկեզարեան մեր լեզուին ճար – տարապետները, բայց Աստուածաշունչ Մատեանի «Թագուհի» թարգմանութիւն մը տուին մեզի՝ միջնորդութեամբ աստ – ղերէն կամ յունարէն լեզուներու ։

Մեր օրերուն եւս, պէտք չէ զարմանալ՝ եթէ արեւելեան բանաստեղծութեանց հր – րաչալի թարգմանութիւններ կատարուած են միջնորդ կամ կամուրջ ունենալով ան – գլերէնը ։

Ահա թէ ինչո՛ւ Լիւք – Անարէ Մարսէլ կրնայ Նարեկ ալ թարգմանել, Քուչակ ալ թարգմանել՝ առանց հայերէնն գիտնալու, եւ աւելի լաւ՝ քան անոնք որ Նարեկ թարգմանած են Ֆրանսերէն լեզուով կամ Քուչակ ։

Այս վէճին մէջ, ինծի ընդվզում պատ – ճառեց առաւելագէս այն թէ ի՛նչպէս հա – մարձակութեան մարդիկ, չուկայ ելլելու եւ դին կտրելու արեւելեան սովորութեամբ մը, պայքար բանալ ազնիւ ձեռնարկի մը դէմ որ կը կատարուէր ի շահ հայ գրա – կանութեան եւ հայ ժողովուրդին։ Նոյն – իսկ վիրաւորել երկու ազնուական մտա – սորականներ, Ֆրանսական մշակոյթի ան – ձնական ծոյնէ զուրկ ընկերային մըն է։ Չէվլինի հայրը ալքոլամոլ մըն էր, որ սակայն չատ լաւ ըմբռնած էր արդէն որ իր որդւոյն մէջ Թուխս գրած է մեծ տա – ղանդ մը ։

Զաւս տարեկանին արդէն փոքրիկ տղեկը սկսած է յօրինել եւ երգել տարօրինակ երգեր, յաջողագէս կը ծպտուէր եւ վար – պետորէն կը կատկէր իր շուրջը դանուող բոլոր դրացիները ։

Գիշեր մը, հայր Չէվլին չի վարանիր իր որդին հրելու իրենց շրջան բեմէն ներս։ Չէվլինի առաջին երեւումին խոր ծիծաղի ամպ մը կը բարձրանայ եւ վեր – նայարկէն կը սկսին վար թափիլ բեռնի – ները, որոնք կ'ըլլան ապագայ մեծանուն դերասանին առաջին բեմական վաստակը։

Տարի մը ետք հայր Չէվլին կը մահա – նայ հիւանդանոցի մը մէջ։ Ամբողջ դիչե – րը տղեկը կը մնայ լուռ ու մունջ, սրտէն գարնուած կաքաւի մը նման, միայնակ, առանց իր մօրը զգուանքին, որ վազուց արդէն լքած էր ընտանեկան քոյնը ։

Աւիկա կ'ըլլայ մանուկ Չէվլինի առա – ջին տպաւորական վիշտը ։

Այնուհետեւ փոքրիկ Չէվլին վտարգ կ'իջնէ։ Սահպուած է հիմա ապրիլ իբրեւ ճարպիկ պղտիկ մարդուկ մը, անցագրնե – րուն «ծախելով» թուղթէ չինուած եւ իր կողմէ պատրաստուած առագաստանա – ւեր ։

Հարկադրուած է կկզած քնանալ առա – ջին հանդիպած անկիւնը, քանի որ ըն – տանեկան բոյնէ զուրկ ընկերիկ մըն է։

Ծաճախ կը դեկերի ծպտարաններու գա – ղտնեզկերուն առջեւ, ուր հրաչալի վայել – չութեամբ մը չարուած են կարկանդակ – ներ, որոնք ապրիլի մը նման ջուր հոսե – ցնել կուտան իր քմքերէն ։

Փողոցը ուրիչ դրաչութիւն մըն ալ ու – նի։ Զէ՞ որ անկիւնը կեցած է ծերուկ նը – ւագածուն որ չարունակական եւ հա – մաչափ՝ կը դարձնէ պտուտակը իր երգեհոնին, ուրկէ դուրս կը ժայթքին մելամազձոտ երգի մը խաղերը։

Քանի մը տաեն այսպէս փողոցները ան – ցընելէ յետոյ, Չարլի Չէվլին կը սկսի յաճախել դպրոց մը, ուր երկու տարի մնալէ եւ գժուարաւ կարդալ – գրել սո – վելէ ետք, կը վերագառնայ դարձեալ չըր – ջիկ թատրոն մը, քիչ մը դրամ կարենալ չահելու համար։ Այդ շրջան բեմին վրայ կը խաղայ կարգ մը դերեր, որոնք պոյ սորվելու համար կը հանդիպի մեծ դիմ – ադրութիւններու, քանի որ լաւ կարդալ չէր գիտեր ։

Այդ շրջան թատրոնը տեսակ մը կրկէս (սիրք) էր, ուր տարիներ մնալէ ետք, վերջապէս տասնեւօթը տարեկանին Չէվ – լին կը լքէ այդ միջավայրը եւ կը գլխի դէպի ջերմիկ լոյսերը իսկական թատրո – նին։ Իր եղբայրը (մօրը առաջին ամուս – նութենէն) Սիտնէյ , գինքը ընդունել կու – տայ Ֆրէտ Քարնոյի խումբին մէջ , ուր մեր սկանակ դերասանը իր մուտքը կը կատարէ պատմական բիւհներու մէջ ։ Ճիշդ է որ իր դերերուն մէջ չատ դիւրու – թեամբ կ'տեսնդէր երեսատարդ տղ – ջիկներ, սակայն կեանքի մէջ մնացած էր տղեկ մը՝ որ կը կարմրէր ու կը շիկնէր ամէն անգամ որ փողոցին մէջ կը հան – դիպէր աղջիկներու ։

Այնգամ մը, փողոցի մը մէջ կը հանդիպի աղջկան մը եւ այդ հանդիպումը կ'ըլլայ իր առաջին սէրը։ Աղջնակը կը կոչուէր Հէթի Քէլլի եւ տասնըվեց գարուններ էր բոլորած, նման Շէյքսփիրի հերոսուհիին՝ Ժիւլիէթի ։

Հէթի գեղեցիկ էր, վայելուչ եւ ամէն մեղքէս վրայ ալ՝ դերասանուհի։ Աղջիկը չէր ճանչնար իր դէմը կանգնած եւ անձ – րեւէն թրջած երիտասարդը, որ կը դիտէր ու իր նայուածքովը զոգես կը լափէր գինքը։

Հէթի ժամադրութիւն մը կը չնորհէ Չէվլինին, որովհետեւ անոր նայուածքին մէջ կ'ընդնչմարէ հիացումի ցոլք մը ։

Քէնզինկթըն Թագի հանրային պարտէզը լաւագոյն անկիւնն էր գոնց հանդիպում – ներուն համար։ Հէթի հանդրակառքին կ'իջնէր առանց արտօրանքի մէջտ թարմ ու գրաւիչ , եւ երբեք չէր մտածեր որ Չարլի իրեն կը սպասէր արդէն ժամերէ ի վեր։ Հոն, այդ հասարակաց պարտէզին մէջ, Հէթի կը չրջագայէր ժա – մերով Չէվլինի հետ, ձեռքը անոր ձեռ – քին մէջ, եւ համոյքով մանկ կ'ընէր իր սիրահարին ապագայի փայլուն նկարա – գրութիւնները ։

(1 Շար·) ԱՐՏԱՇԷՍ ԳՄԲԷԹԵԱՆ

ՖԷՆՋԻՆԿԹԸՆԻ ՄԱՆՈՒԿԻՆ
ՀՐԱՇԱԳԵՂ ՀԷՔԵԱԹԸ

ՉԱՐԼԻ ՉԷՓԼԻՆ

Վերջին ամիսները միջազգային մամու – լը արտայայտուեցաւ համաչխարհային արուեստագէտ Չարլի Չէվլինի վերջին ժապաւէնին՝ «Թագաւոր մը Նիւ Եորքի մէջ»ի մասին ։

Կարծիքները բազմազան էին ։ Ոմանք այդ գործը նկատեցին արուեստի գործ , իսկ ուրիշներ՝ նկատեցին զայն Չէվլինի տխակալ ոգիին մէկ արտայայտութիւնը դէպի ամերիկեան իշխանութիւնները , ո – րոնց հետ Չէվլին տարիներէ ի վեր ունի տարակարծութիւն , եւ որուն հետեւանքով ալ ի սպառ լքած ու հեռացած է այն երկ – րէն ուր կերտած է իր փառքը ։

Այս առթիւ տարբեր կուտանք մտնրա – ման կենսագրութիւնը մեծանուն ար – ուեստագէտին, որ հրաշագեղ հէքեաթի մը տպաւորութիւնը կը գործէ ։ —

×

Չարլի Չէվլին ծնած է 16 Ապրիլ 1886-ին, Լոնտոն, Քէնզինկթըն արուարձանին մէջ ։

Իր հայրը՝ Չարլի Չէվլին, եւ մայրը՝ Լիլի Հարլէյ, երկուքն ալ չրջիկ դերա – սաններ էին ։

Փոքրիկն Չարլին կը մեծնայ իր հօրը եւ մօրը չարունակական կատուկտութեան մէջ ։

ԱՆՏԻՊ ՆԱՄԱԿ ՄԸ
ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՂԱՑԵԱՆԷ

ՄՄՐ.— Երեւանի Գրողներու Միու – թեան պաշտօնաթերթը՝ «Գրական Թերթ» հրատարակած է Ղազարոս Աղայեանի ան – տիպ մէկ նամակը, որ կուտանք ստորեւ ։ Թերթին խմբագրութիւնը կը յայտնէ թէ նամակը կրճատուած է··· Դժբախտա – բար, պատճառաբանութիւններ չեն տըր – ուած այս մասին ։ Աստուածատուրը՝ ո – րուն ուղղուած է նամակը, Մարդասիրաց Ընկերութեան վարչութեան անդամ էր ։

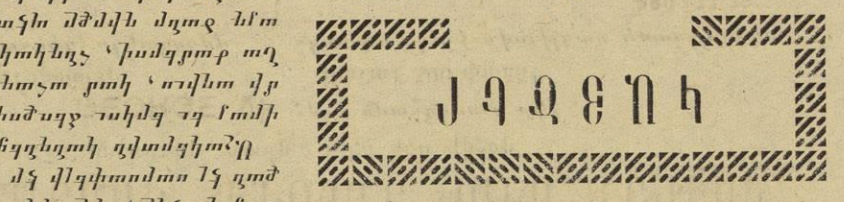
Սիրելի իմ Աստուածատուր, Վաղը՝ ամսի երկուսին ճանապարհ եմ ընկնում դէպի Նոր – Նախիջեւան, երկու տարի ժամանակով ։

Ներկայ նամակովս մնաք բարեւ եմ ա – սում քեզ եւ այդտեղի իմ բոլոր բարեա – կամներիս — ո՞վ գիտէ՝ մեռնել կայ, ապրել կայ ։ Ես չատ ու չատ չնորհակալ եմ Մարդասիրական Ընկերութեան ան – դամներին, որոնք յիչելու արժանի են համարել ինձ իմ ծերութեան ժամանակ եւ օգնութիւն են ցոյց տուել ։ Ամէն մի գրագէտ պիտի գնահատէ այս օգնութիւնը եւ ուրախանայ տեսնելով՝ որ վերջապէս հասաւ այն ժամանակը, երբ մեր տգբա – տիկ գրականութեան աւելի եւս տգբատ մշակները արժանանում են օժանդակու – թեան ։ Կեցցէ՛ Մարդասիրական Ընկերու – թիւնը, որ այդ գանկալի բանի անդրանիկ նախաձեռնողը հանդիսացաւ ։ Ընկերու – թեան Խորհուրդը չխաբուեց եւ իր ըն – արութեան մէջ, մէկին օգնելով երբեւ զառամեալի եւ օգնութեան կարօտի, մի – սին երբեւ երիտասարդի, բայց զարձեալ օգնութեան եւ խրախուսելու կարօտի ։

Նիւթական չնորհը, տաղանդը եւ ձիրքը պէտք է տալ բարոյական չնորհք, տա – ղանդ եւ ձիրք ունեցողներին, եթէ նրանք զուրկ են նիւթականից ։ Բայց ինչպէ՞ս ճանաչել իսկական տաղանդներին ։ Նա – րիչն ակներեւ է կացուցանում իր չնոր – քը, երգիչըլսելի է կացուցանում իր ձայ – նի զօրեղութիւնն եւ քաղցրութիւնը, իսկ բանաստեղծին լաւ ճանաչելն այնքան էլ հեչտ չէ ։ Դրա համար հարկաւոր է լինել գեղարուեստագէտ կրիտիկոս ։ Գալով

Յաջորդով պիտի ներկայացնեմ Ֆահիէ տիւ Սիւտի նոր թիւը, նուիրուած հայ բանաստեղծութեան, հրատարակելու համար մեր երիտասարդութիւնը որ կարդայ եւ տարածէ, — հանդէսի մեր արժէքներուն՝ եթէ օտարներուն հետաքրքրութիւնը կը պակսի քաղաքական ներկայ պարագա – ներուն մէջ, մենք դէմ չնուաստանանք մեր անտարբերութեամբ հանդէպ մեր արժէքներուն ։

Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Հ. Ա. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ, Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հ

Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ ԵՎ ՆՐԱ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության հաստատումը 1918 թ. մայիսի 28-ին հայ ժողովրդի պատմության մեջ նոր դարաշրջան բացեց։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել էր օտար նվաճողների ազգային ճնշումներին, ստեղծեց իր անկախ պետությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ այդ իրադարձությունը ամենամեծ նշանակությունն ունի։

Հայաստանի Հանրապետության հաստատումը հնարավոր դարձավ Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխության հաղթանակի շնորհիվ։ Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը ոչ միայն ազատագրեց ռուսական ժողովուրդներին ցարական բռնապետության լծից, այլև ազատագրեց աշխարհի բոլոր ժողովուրդներին, այդ թվում նաև հայ ժողովրդին, իմպերիալիստական պատերազմի ահավոր ավերածությունների մեջ ընկղմված թուրքական ու գերմանական իմպերիալիզմների ստրկական լծից։

Հոկտեմբերյան հեղափոխության հաղթանակի հետևանքով Ռուսաստանում տապալվեց ժամանակավոր կառավարության իշխանությունը, որը շարունակում էր պատերազմը Գերմանիայի և Թուրքիայի հետ։ Ռուսական զորքերը, որոնք գտնվում էին Հայաստանում, սկսեցին ինքնաբուխ կերպով հեռանալ իրենց հայրենիքը։ Ռուսական զորքերի հեռանալուց հետո Հայաստանում ստեղծված իրավիճակից օգտվելով, թուրքական զորքերը ներխուժեցին Հայաստան։ Հայ ժողովրդի առջև կանգնեց ստրկության վտանգը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ղեկավարությունը ստանձնեց Հայ հեղափոխական դաշնակցության կուսակցությունը։ Դաշնակցության ղեկավարությամբ հայ ժողովուրդը կազմակերպեց ինքնապաշտպանություն և ոտքի կանգնեց թուրքական զավթիչների դեմ։ Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ընդհանուր հեղափոխական ալիքի մի մասն էին։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը ուղղված էր ոչ միայն թուրքական զավթիչների, այլև հայ ժողովրդի ներքին թշնամիների՝ ազգային բուրժուազիայի և նրա գործակալների՝ դաշնակների դեմ։

Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ստիպեցին Անտանտի իմպերիալիստական պետություններին ստորագրել զինադադարի պայմանագիր Թուրքիայի հետ։ Զինադադարի պայմանագրի համաձայն թուրքական զորքերը պետք է հեռանային Հայաստանից։ Սակայն թուրքական զորքերը չհեռացան, այլ շարունակեցին ներխուժել Հայաստան։ Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ստիպեցին Անտանտի իմպերիալիստական պետություններին ստորագրել զինադադարի պայմանագիր Թուրքիայի հետ։ Զինադադարի պայմանագրի համաձայն թուրքական զորքերը պետք է հեռանային Հայաստանից։ Սակայն թուրքական զորքերը չհեռացան, այլ շարունակեցին ներխուժել Հայաստան։ Հայ ժողովրդի առջև կանգնեց ստրկության վտանգը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ղեկավարությունը ստանձնեց Հայ հեղափոխական դաշնակցության կուսակցությունը։ Դաշնակցության ղեկավարությամբ հայ ժողովուրդը կազմակերպեց ինքնապաշտպանություն և ոտքի կանգնեց թուրքական զավթիչների դեմ։ Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ընդհանուր հեղափոխական ալիքի մի մասն էին։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը ուղղված էր ոչ միայն թուրքական զավթիչների, այլև հայ ժողովրդի ներքին թշնամիների՝ ազգային բուրժուազիայի և նրա գործակալների՝ դաշնակների դեմ։

Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ստիպեցին Անտանտի իմպերիալիստական պետություններին ստորագրել զինադադարի պայմանագիր Թուրքիայի հետ։ Զինադադարի պայմանագրի համաձայն թուրքական զորքերը պետք է հեռանային Հայաստանից։ Սակայն թուրքական զորքերը չհեռացան, այլ շարունակեցին ներխուժել Հայաստան։ Հայ ժողովրդի առջև կանգնեց ստրկության վտանգը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ղեկավարությունը ստանձնեց Հայ հեղափոխական դաշնակցության կուսակցությունը։ Դաշնակցության ղեկավարությամբ հայ ժողովուրդը կազմակերպեց ինքնապաշտպանություն և ոտքի կանգնեց թուրքական զավթիչների դեմ։ Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ընդհանուր հեղափոխական ալիքի մի մասն էին։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը ուղղված էր ոչ միայն թուրքական զավթիչների, այլև հայ ժողովրդի ներքին թշնամիների՝ ազգային բուրժուազիայի և նրա գործակալների՝ դաշնակների դեմ։

Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ստիպեցին Անտանտի իմպերիալիստական պետություններին ստորագրել զինադադարի պայմանագիր Թուրքիայի հետ։ Զինադադարի պայմանագրի համաձայն թուրքական զորքերը պետք է հեռանային Հայաստանից։ Սակայն թուրքական զորքերը չհեռացան, այլ շարունակեցին ներխուժել Հայաստան։ Հայ ժողովրդի առջև կանգնեց ստրկության վտանգը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ղեկավարությունը ստանձնեց Հայ հեղափոխական դաշնակցության կուսակցությունը։ Դաշնակցության ղեկավարությամբ հայ ժողովուրդը կազմակերպեց ինքնապաշտպանություն և ոտքի կանգնեց թուրքական զավթիչների դեմ։ Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ընդհանուր հեղափոխական ալիքի մի մասն էին։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը ուղղված էր ոչ միայն թուրքական զավթիչների, այլև հայ ժողովրդի ներքին թշնամիների՝ ազգային բուրժուազիայի և նրա գործակալների՝ դաշնակների դեմ։

Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ստիպեցին Անտանտի իմպերիալիստական պետություններին ստորագրել զինադադարի պայմանագիր Թուրքիայի հետ։ Զինադադարի պայմանագրի համաձայն թուրքական զորքերը պետք է հեռանային Հայաստանից։ Սակայն թուրքական զորքերը չհեռացան, այլ շարունակեցին ներխուժել Հայաստան։ Հայ ժողովրդի առջև կանգնեց ստրկության վտանգը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ղեկավարությունը ստանձնեց Հայ հեղափոխական դաշնակցության կուսակցությունը։ Դաշնակցության ղեկավարությամբ հայ ժողովուրդը կազմակերպեց ինքնապաշտպանություն և ոտքի կանգնեց թուրքական զավթիչների դեմ։ Հայ ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիվները ընդհանուր հեղափոխական ալիքի մի մասն էին։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը ուղղված էր ոչ միայն թուրքական զավթիչների, այլև հայ ժողովրդի ներքին թշնամիների՝ ազգային բուրժուազիայի և նրա գործակալների՝ դաշնակների դեմ։

պէյրութ երթալու համար։ Իրաքի եւ Յորդանանի արքաները նախապէս համաձայնած էին։ Ապահովաբար՝ Սուրիա պիտի մասնակցի, վերջին խորհրդակցութիւններէն ետք։ Ոչ մէկ անպատեհու – թիւն կայ՝ որ Նախագահ Նասըր ալ Լիբանան չերթայ։

Մինչ այս մինչ այն, Նախագահ Նասր Գահիրէի մէջ յայտարարեց, թէ ոչ մէկ անպատեհութիւն կը տեսնէ Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Այզընհաուըրի հետ խորհրդակցութիւն մը ունենալու համար։ Գնդապետ Նասր յայտնեց, թէ իր կարեւին պիտի բնէր՝ խաղաղութիւնը ապահովելու համար. — «Ո՛չ մէկ քայլ պիտի առնեմ Նախագահ Այզընհաուըրին հան – դիպելու համար, եթէ ինք այդ ուղղու – թեամբ փափաք չյայտնէ» բաւ ան, ա – ւելցնելով թէ պիտի պաշտպանէ չարու – նակ դրական չէզոքութեան իր քաղաքա – կանութիւնը։

Եգիպտոսի Նախագահը յայտնեց նաեւ, թէ նոր զէնքեր պիտի գնէ, եթէ Իսրայէլ չարունակէ իր ընթացքը։ Պատասխանելով այն հարցումին՝ թէ Սուրիա համայնավար դարձա՞ծ է, Նասր ժխտեց եւ ա – ւելցուց՝ թէ երբեք պիտի չըլայ։— «Սուրիացիները ազգայնական են։ Վիճելի հարց է համայնավարութեան եւ ազ – գայնականութեան տարբերութիւնը։ Ես, անձնապէս կը ճանչնամ սուրիական բա – նակին զեկավարները եւ պիտեմ թէ ա – նոնցմէ ո՛չ մէկը համայնավար է»։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄՈՍԿՈՒԱՅի մէջ հրատարակուած է պաշտօնական զեկոյց մը, ուր համայնավար կուսակցութեան կեդրոնական կոմիտէն եւ Նախարարաց Խորհուրդը կը յայտնեն, թէ հնգամեայ ծրագիրը փոխուած է եօթը տարուան եւ պիտի կիրարկուի 1959 1965ի ընթացքին։ Ծրագիրը պարապուողները, հանրապետութեանց կառավարութիւնները եւ սովնարխոզները պիտի մասնակցին ծրագրին գործադրութեան, որ պիտի ներկայացուի 1958 Յունուար մէկին։ Տակաւին կ'անդրադառնանք։

ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ կեդրոնական Եւրոպայի ցամաքային ուժերու ընդհանուր հրամանատարը՝ Սիէյտրլ Լոնտոնի մէջ Պատերազմական Նախարար Սէնտսի հետ խորհրդակցութիւններ ունեցած է երկար, մեկնեցաւ Անգլիայէն։ Ուր – հրդակցութիւններ ունեցած է նաեւ կարդ մը այլ անձերու հետ։

ԿԻՊՐՈՍի մէջ ահաբեկիչները դարձեալ գործի անցած են։ Յունական կազմա – կերպութեան անդամները ռումբեր ար – ձակած են եւ հրդեհի տուած կարգ մը պաշտօնական հաստատութիւններ։

ՊԵԼԿՐԱՏի խորհրդային դեսպանը փոխուեցաւ. Զամչեւակի Եուկոսլաւիոյ մէջ Մոսկուան ներկայացնելով, այնպէս կը թուի թէ երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները բարելաւուելու վրայ են։

ԱՐԺԱՆԹինի մէջ ընդհանուր գործադուլ հռչակուեցաւ, բողոքելու համար կեանքի սղութեան դէմ։

ԹՈՒՐԻՈՅի թերթերէն մէկուն համաձայն, Ռուսերը միջերկրային հրթիռի նոր փորձ մը կատարած են։

ՄԵԾ ԵՐԵԿՈՑԹ-ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Շավիլի Երիտ. եկեղեցւոյ Ցանձնախումբի կողմէ։

10 Նոյեմբեր Շավիլի քաղաքապետարանի սրահին մէջ։ Նկատի ունենալ այս թուականը։

Մանրամասնութիւնները յայտնուելով։

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՀԱՆԴԷՍ

Փարիզի Հաճնոյ Հայր. Միութեան փափաքին վրայ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի ութ հազար դիւցազնեւրու խնկելի յիշատակին, 6 Հոկտեմբեր, կիրակի առաւօտուն Փարիզի Հայոց եկեղեցին մէջ։ Իսկ կէսօրէ վերջ ժամը 15էն 19ը պիտի տօնուի Միութեան հիմնադրութեան երեսունամեակը նաեւ Հաճնոյ հեթեան երեսունամեակը միասնաբոսամարտի 37րդ տարեդարձը միասնաբար մեծաչուք կերպով Սէրքըլ Միլիթէրի վարի սրահին մէջ, փլաս Սէն Թ'Օկիւս – թէն։

Մուտքը ազատ է, հրաւիրատոմսով։

Դիմել՝ Մ. Գրաճեանի, 138 բիս տը լ'Ա – պէ կրու, Փարիզ (15)։

Imprimé sur les presses du journal «Haratch»
17, Rue Bleue - PARIS - IX·

ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼի մէջ

Այս Զորեքշաբթի ժամը 21ին, Ֆրան – սական Համալսարանի ամփիթեատրոնը, 21 Ալէ Լէոն Կամպեթա։

Կը նախագահէ Պ. ՎԱՀԱՆ ՓՈՐԹՈՒ – ՔԱԼԵԱՆ (Տուէյի Պատժական Առեանի Նախագահ)։

Կը խօսին՝

ԼԻՒԻ ԱՆՏՐԻ ՄԵՐՄՕԶ

եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

ՎԱԼԱՆՍԻ մէջ

Կազմակերպութեամբ՝ Սպ. Միու – թեան, Շաբաթ, Հոկտեմբեր 5ին, Թիատր Միւնիսիփալի մէջ։

Ներկայութեամբ եւ բարձր հովանաւորութեամբ Պ. ՓՕԼ ՎԻԿՐՈՑԻ (Հնսփէք – թէօր սը լ'Ազատեմի)։

Կը նախագահէ ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ

Կը խօսին

ԼԻՒԻ ԱՆՏՐԻ ՄԱՐՄՕԶ

եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

ԼԻՈՆԻ մէջ

Կիրակի Հոկտեմբեր վեցին, Սալ Էլվե – թիֆ, 107 բիս Տիւկէֆլէճ։

Կը նախագահէ ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ

Կը խօսին՝

ԼԻՒԻ ԱՆՏՐԻ ՄԱՐՄՕԶ

եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

Այս երեք դասախօսութեանց նիւթն է՝
ՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿԻԶԲԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՄԵՐ ՕՐԵՐԸ։

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Նոր չրջանի բացման դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ Զորեքշաբթի 2 Հոկտեմբեր, ժամը 21ին, Քառէ սրճարանին վերնայարկը։

Դասախօս՝ ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՐԴ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ (Անթիլիասի միաբաններէն, որ հիւրարար Փարիզ կը գտնուի)։

Նիւթը՝ Եկեղեցիին դերը Հայ ազգեալ մշակոյթին վրայ։

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։

Մուտքը ազատ է։

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տիկին Էօժէնի Սերոբեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի, Հայ կարմիր Խաչի Ֆէսանովիլիէի օդափոխութեան կայանին կը նուիրեն.— Տէր եւ Տիկին Պարէթ Բամպուճեան հինգ հազար Ֆր., Օր. Էլմոն Ճիվէլեկեան հազար Ֆրանք։

ՆՈՒԻՐ

Տիկին Եղիսաբէթ Տէր Ղուկասեան հազար Ֆրանք կը նուիրէ Ֆ. Կ. Խաչի Ան – կեան մասնաճիւղին, Կարապետ Գապաճեանի կսկծալի մահուան առթիւ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Թագուհի Գուլումեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Մամբրէ Գուլումեան, Տէր եւ Տիկին Կարապետ Գուլումեան, Պ. Մասիս Գուլումեան, Տէր եւ Տիկին Ճովհաննէս Հացագործեան (Մարի Գալուստեան), Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ Նազիշեան (Իսկուհի Գուլումեան) ինչպէս նաեւ բոլոր պարագաները, չնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր միութիւններուն եւ անոնց որոնք անձամբ, ղրկուով, ծաղկեպսակով, կամ փոխան ծաղկեպսակի նըւէրներով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն, հօր, եւ աղգականին՝

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳՈՒԼՈՒՄԵԱՆԻ

մահուան առթիւ։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. կպ. Խաչի հայրէրէն ղասընթացքները կը սկսին Հոկտ. 3ին։ Այն ծնողները որ կը փափաքին իրենց պզտիկները արձանագրել, կրնան դիմել Հոկտեմբեր երեքէն սկսեալ Ահարոնեան ակումբը, ուսուցչուհի Տիկին Հազարեանի։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ – ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ վարժարանի տեսչութիւնը կը հաղորդէ որ վարժարանին մէջ կատարուող մեծ նորոգութիւններու պատճառաւ յառաջիկայ 1957 – 1958ի ուսումնական տարեշրջանի մուտքի թուականը փոխադրուած է Հոկտեմբեր 6, կիրակի օրուան։

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Սեպտեմբեր 30ին պիտի դադրեցնենք թերթերը մեր այն բաժանորդներուն, ո – րոնք մէկ տարիէն աւելի պարտք ունին։

Այս միջոցին, վարչութիւնը ենթադրած է բացառիկ ծախքերու, տպարանի փոխադրութեան պատճառով, որպէսզի աւելի քան երբեք կարենայ ապահովել թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը։

Այս պայմաններու մէջ, ուրեմն, ի վի – ճակի չենք ապառիկ թերթ ղրկել։ Ցիշեցնենք, որ տեղական բոլոր թերթերու բաժանորդագրութիւնները միայն կանխիկ են։

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր բոլոր այն բաժանորդներուն, որոնք իրենց կանոնաւոր վճարումներով ապահոված են թերթին հրատարակութիւնը։

Կանխավայր չնորհակալութիւններ նաեւ անոնց որոնք մինչեւ Սեպտ. 30 փակելով իրենց առկախ հաշիւները, պիտի դիւրացնեն մեր գործը։

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

«Հայաստան» թերթի փէրմէաճասը ամէն չաբաթ օր ժամը 3 — 6, 17, Բիւ Պլէօ։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Ի պիտութիւն Պուլվար Օտոյի եւ չըրչակայից թաղերու հայ ծնողքներուն կը յայտարարենք, թէ թաղիս Սպ. դպրոցը կը վերաբացուի Հոկտեմբեր 3ին, Հինգշաբթի առաւօտեան ժամը 9ին։

Արձանագրութեան համար դիմել դպրոցի սրահը (Ս. Յակոբ եկեղեցին)։

Այս տարի պիտի պաշտօնավարէ Տիկին Մանուչ Շահմիրեան։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Վիէն.—Ֆ. Կ. Խաչի հայերէն լեզուի երեք դասընթացքները կը սկսին յառաջի – կայ երեքշաբթի, Հոկտեմբեր մէկին, երեկոյեան, սովորական վայրերուն մէջ, ուսուցչութեամբ Պ. Կ. Տէրմոյեանի։

Կապոյտ Խաչի վարչութիւնը կը յուսայ որ ծնողները նախանձախնդիր հայերէն լեզուի պիտի փութան արձանագրել իրենց զաւակները։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Ֆ. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգային դպրոցի դասաւանդութիւնները կը սկսին Հոկտեմբեր երեքին, Հինգշաբթի կէսօրէ ետք ժամը չորսին։ Աշակերտներու արձանագրութեանց համար դիմել՝ ուսուցիչ Պ. Ազգին Մարտիրոսեանի, այս երկուշաբթի (30 Սեպտ.), երեքշաբթի (1 Հոկտեմբեր եւ Զորեքշաբթի (2 Հոկտ.) կէսօրէ ետք ժամը չորսէն վեց, դպրոցին մէջ։

Կը խնդրուի ծնողներէն որ փութան արձանագրել իրենց զաւակները։

ՅՕՒՇԱՏԵՏՐ

Լիոնի Կաթ. Խաչի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր անդամուհիները, այս Զորեքշաբթի, Տիկին Ղազարեանի բնակարանը, 56 բիս Քիւվիյէ, կէսօրէ վերջ ժամը երեքին։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Լիոնի Կաթ. Խաչի վարչութիւնը յայտակցութիւն կը յայտնէ Պուլկարիոյ նախկին ընկերուհիներէն Տիկին Զազրեանի եւ պարապաներուն, Պ. Մկրտչեանի կրտկծալի մահուան առթիւ։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մարի Սարաֆեան Նիքճիսար – ցի, րուն անունը Ագապի, ազջիկը Աւետիս Թիլքէլեանի, իր դիւղին մէջ Զէփքէն անունով ծանօթ եւ մայրը Երանիկ կը փընտռէ իր տօրեղբորորդիները Մխիթարեան Օհան Թիլքէլեանները։ Կը կարծուի որ Ամերիկա կը գտնուին։ Դրել Տիկին Սարաֆեանի՝

46, Rue St.-Just, Arnouville-les-Gonesses (S. et O.) France

Կը խնդրուի Ամերիկահայ թերթերէն արտատպել։

×

Շիտիեան Հայաստանէն Հայրապետ, Եողկաթ Րիմսկիին զիւղէն։ Լուր ունենալով իր զարմիկին՝ Մանուկ Հայրապետեանի՝

8, Allée de Billancourt, Issy-les-Moulineaux

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տօնիկ Զաւարեան, ծնած Պոլիս, Հօրը անունը Ոսկիան, մօրը Հայկանուշ, Հայաստանէն գինուոր եկած է։ Կը կարծուի զերի ինկած է Գերմանիա, ապա անցած Ամերիկա։ Տեղեկացնել՝

Filor Aslanian, 29, Rue Antoine Courbarien, Clamart France Seine

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Զեռնարկուներ մասնաւոր քորասաժի համար (fopuած սպեսիալիզէ) ինչպէս նաեւ տունը աչխատող գործաւորուհիներ եւ մանիւթաճսիօճերներ։ Դիմել՝

ÉTABLISSEMENTS FRANCINE
38, Rue d'Aboukir, Paris - 2e

×

Կարի համար, (Ռօպ – լէնճաժ – ժէր – զէ) առաջնակարգ գործաւորուհի մը եւ աչկերտ, (աղջիկ) պայմանագիրով։

Agnès Lenart, - Jersey Couture
8, Rue Notre Dame de Lorette, Pares 9e

×

Մեքանիսիէճներ, աչկերտներ (աղջիկ), սկսնակ սիւրժըքէօզներ, կարողներ պօ – ճէրթի փուր թիսաժ։

Pour Tricots-Lingerie
PARIS - CALIFORNIE
16, Rue Sainte-Cécile, Paris-9e

ԱՂՓԱՏԱԽՆԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի, 27 Հոկտեմբեր, ժամը 16էն կէս գիշեր

GEORGE Vի չքեղ սրահներուն մէջ

Զանազան աթրաքսիօճներ — Մուտք 500 ֆրանճ
Կը խնդրուի ապահովել սեղանները — Հետաձգելով միութեան պրասեճեակը

PRO. 77 79

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻՆ Խ. ՄՈՒՔԻՒՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ Է ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՂՐԿԵԼ ԾՐԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ ՅԱՔԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒ ԻՍԿ ԿՈՂՄԷ

Maison MORY et Cie

10, Rue St-Quentin, PARIS 10e, Métro: Gare du Nord

Բոլոր ծախսերը եւ տուրբերը կը վճարուին ղրկողին կողմէ, եւ ստացողը ոեւէ ծախս չունի վճարելիք։

Պատրաստ ծրարներ չեճ ծախեր (*քօլի սթանտար*)։ Ղրկողը իճ կը գնէ ապրանճները ուզած խանութներէն։ Ծրարները միայն ճոր հագուստներ պէտք է պարունակեն։

Դիմողին կը ղրկուի տեղեկութիւններ (ճորիս) *ձրիաբար*։

Renseignements par Téléphone.- NOR 40-72 et 50-83. Service B.

Ներկայացնել թերթին կողմէ